VI. ÉVFOLYAM. 5. SZÁM.

Nemzeti Sport és az Automobil

Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrássy-úti köröndtől harmadik ház.)
Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javitó műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár. Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Sijörning verseny Davosban

LAURIN & KLEMENT gyárt motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ:
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

Egyes szám ára **30** fillér, (vidéken **32** fillér).

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Legjobb turakocsi. Egyetlen tipus 24—30 lóerejü.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszeriával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

Weszely István

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

Jégsport felszerelések téli sport öltönyök és sapkák

A hirneves „ROHONCZY-COLUMBUS"

korcsolyák és „Achilles" bokaszijak főraktára, Továbbá „Les Alexander", Jackson Haines", „Mars", „Mercur" és „Halifax"-korcsolyák

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Weszely István Budapest, IV., VÁCI-UTCA 9. SZ.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár

rendes közgyülését

folyó 1908. évi február hó 8-án, délután 4 órakor

központi osztályában (V., Dorottya-utca 4. sz., saját épületében) tartja, melyre a t. e. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a mult évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapitása, a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

☛ Azon t. e. részvényesek, kik a közgyülésen részt venni s szavazati jogukat személyesen, vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1907. évi december hó végéig saját nevükre irt részvényeiket, még le nem járt szelvényeikkel együtt, legkésőbben 3 nappal a közgyülés előtt, tehát legkésőbben bezárólag folyó évi február hó 5-ig a takarékpénztár központi vagy budai osztályában (V., Dorottya-utca 4. sz., vagy II. ker., Fő-utca 2. sz. a.) letenni. Ugyanott a megvizsgált 1907. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 153. §-a értelmében folyó évi február hó 1-től kezdve átvehetők.

Budapest, 1908. évi január hó 22-én.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.

VI. évfolyam. 1908. február 1. 5. szám

NEMZETI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiuk Vivó Clubja és a Magyar Si Club hivatalos lapja.

A lapot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapitotta.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL „ 8 „ NEGYED „ 4 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. Polónyi Dezső laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő: Friedrich Nándor.

A JAPÁN TESTI NEVELÉS ALAPELVEI.

A testgyakorlat, mint az egészség fentartásának szükséglete. A japán testedzési-módszer. Mit tesz az: „izomellenállás"? Az első gyakorlatok.

H. Irving Hancock nyomán.

Miért szükséges a testgyakorlat? Mennyiben függ attól az egészség és a jó közérzet? Miért végezzen izommunkát az, akinek nincs hajlama az izmosodáshoz és miért baj az, ha az ember a testedzésre nem gondol?

Ezekre a kérdésekre néhány szóval határozott feleletet lehet adni.

Testi szükségleteink sokfélék; az egészség fenntartására mindenekelőtt levegő, viz, táplálkozás és testgyakorlás szükséges. Levegő nélkül az ember csak néhány percig élhet, a vizet csak néhány napig nélkülözheti, a táplálkozást a körülményekhez képest néhány hétig is. Ha az éghajlat eléggé szelid, a ruházatot és a lakást is teljesen nélkülözheti. Testgyakorlat nélkül is meglehet élni, de az semmiesetre sem észszerü életmód. *Ha az ember tökéletesen egészséges akar lenni, nemcsak tanácsos, de sőt szükséges is, hogy testgyakorlatra időt szakitson. Olyan testgyakorlatra, amelynek a test minden részére hatása van. Valamint a levegő, viz, táplálkozás, az élet fenntartásának elengedhetetlen kellékei, épugy szükséges, hogy a test minden tagját gyakoroljuk, fejleszszük.*

A gyomornak az a feladata, hogy a bevett táplálékot a vérmegujitásra alkalmassá tegye. A tüdőben tisztul meg a vér, azáltal, hogy a belélegzett levegő oxigénje a vér salakanyagát elégeti. A megtisztitott vért aztán a sziv továbbitja a test különböző részeibe. Ezt a folyamatot vérkeringésnek nevezzük. Mi a célja a vérkeringésnek? Az emberi test minden részecskéje minden pillanatban felbomlik vagy elhal. A tápanyagok, amelyeket a gyomor és a tüdő által megujitott és a sziv által a véredényrendszeren át továbbitott vér a test minden sejtéhez elvezet, adják meg az emberi vagy állati testnek az életfenntartó erőt.

A vérkeringés hozza tehát létre testünknek folytonos megujulását. Micsoda szerepe van tehát a testgyakorlatnak?

A helyes, nem tulzott izomtevékenység a tüdőt mély lélekzetvételre kényszeriti. A sziverek, vagy vérnek pontos vizsgálatánál észreveszszük, hogy a tüdőbe visszaáramló vérnek kékes szinezete van. Ez a tünet a vénavér tisztátlanságától ered. Mikor ez a vér visszajut a tüdőbe, a beszivott levegő oxigénje a tisztátlan anyagokat elégeti. Az oxigén által igy megtisztitott vér, amely a gyomorban kikészitett tápfolyadékkal gyarapszik, megint szétáramlik a test különböző részeibe, hogy az időközben kipusztult sejteket pótolja.

Alkalmas testgyakorlat képessé teszi a gyomorizmokat, hogy az emésztést és a bevett táplálék feldolgozását, valamint a vér ellátását tápláló és javitó anyagokkal, helyesen végezhessék, egyszersmind az emésztőmirigyek működését lehetővé tegyék. Az izommunkát kisérő mély lélekzetvétel, a vérnek szapora tisztulását idézi elő, ami az elhaló testszövet pótlására való.

A sziv nem egyéb, mint egy nagy darab izom. Folytonos működése az élettel együtt szünik meg. Ha egy szervezet számos izomból áll, ugy azokat állandóan gyakorolni kell. De valamint a gyakorlatokat sohasem kell addig folytatni, amig a hát vagy vállizmok megbénulnak, éppugy a szivre sem kell többet bizni,, mint amennyit kényelmesen megbir.

A mély lélekzetvétellel egybekötött testgyakorlat edzi a szivet, a test legszivósabb és leghasznosabb szervét; ellátja a tüdőt friss levegővel, amely a vérnek felbomlott, holt anyagát elégeti. Erősiti azonkivül az izomzatot és a gyomor emésztőszervét, ami viszont e szerv eredményesebb működését segiti elő.

Az izomfeszültség egyszersmind növeli az izomerőt. A legcsekélyebb testgyakorlat is bomlásba hozza a test anyagállományát. A felbomlott anyagokat a vérrel együtt a testen átáramló oxigén elégeti. Az oxigén felemészti a felbomlott anyagot, amit viszont a vér ujjal pótol. A nem tulzásba vitt izomgyakorlat elöli a gyenge bomlásba átmenő testsejteket és ujakat helyez el. Igy gyarapszik a test élet ereje *„és uj élet virul fel a romokból"*.

A fentiekből következik, hogy minden izomtevékenység előidézi a felbomló izomanyagok elhalását és a felfrissitett, megifjitott vér uj és jobb anyagot szállit az elpusztultak pótlására. Ennélfogva, minden alkalmas, nem mértéktelen gyakorlat erősiti az izmokat. A mértéken felül foglalkoztatott izmok megeröltetést idéznek elő, s a felbomlás és ujrapótlás folyamata szertelenné válik. Tuldolgoztatott izmok egyáltalán nem használnak az egészségnek. Ha egy testgyakorlat következtében az izmok bágyadtak, vagy merevek lesznek, az biztos jele a tulságos megeröltetésnek; más szóval az izmokkal visszaélés történt.

Sok fiatal embernek van hajlama arra, hogy kelleténél többet tornászszon. Pedig a figyelmeztetéseket nem lehet félreérteni! Minden érezhető szivdobogás és minden zihálás azt bizonyitja, hogy a sziv és tüdő tulsokat dolgozott. Ha valamely izom bágyadt, vagy merev, ugy ez az izom tulsok munkát végzett. A jövőben kisebb mértékben kell végezni minden olyan testi tevékenységet, amely szivdobogást, nehéz lélekzést, vagy kellemetlen izomérzetet idéz elő. Bizonyos gyakorlatokat a körülményekhez képest napokig be kell szüntetni. Ha a tanuló nem jól érzi magát, a gyakorlatot először is haladéktalanul hagyja félbe. Ez semmiesetre sem a gyöngességnek, hanem az egészséges itélőképességnek a jele,

Japánban évszázadok óta virágzik egy tornászati rendszer, amit dzsiu-dzsicunak neveznek. A dzsiu-dzsicut még a közelmultban is csak egy kiváltságos osztály tagjai gyakorolták. *Samurai* volt a nevök, rangjuk körülbeül az volt, mint a középkorban az európai lovagoknak. Csak a samuraibeliek hordhattak fegyvert és indulhattak háboruba, mint harcosok, az ő nálok alacsonyabb ranguak a hadsereg teherhordói voltak. A polgári foglalkozásokat békés időben sem tartották magukhoz méltónak, de annál több időt és fáradságot forditottak testük fejlesztésére. Erre való volt a dzsiu-dzsicu, amit a japán lovagok a századok folyamán mind jobban és jobban kifejlesztettek. A dzsiu-dzsicut a samurai családok nőtagjai is gyakorolták, ugy, hogy a samurai kisasszonyok testalkatukhoz mérten éppen olyan erősek voltak, mint a férfiak.

A japán torna- és testedzőrendszer lényegét „izomellenállás"-nak lehet nevezni. A legtöbb gyakorlathoz két egyén szükséges. Ha az egyik a másiknak izmaira nyomást gyakorol, akkor az utóbbinak ugyanazokkal, vagy más megfelelő izmokkal kell ellenállania.

Ha ezek után „támadó"-ról és „megtámadott"-ról lesz szó (ez utóbbi egyszersmind kimondottan a „legyőzött"), nem szabad ezeket a kifejezéseket szószerint venni, azaz sohasem szabad szem elől téveszteni, hogy mindkét gyakorló félnek elő kell segitenie a másiknak kiképzését. Ha például a támadó az erősebbik, ne törekedjék lehető gyors győzelemre, ellenkező esetben a megtámadottnak sem szabad gyöngébb ellenfelének szabályszerü győzelmét megakadályozni. A támadó annyi erőt fejtsen ki, hogy ellenfelét lassan legyőzze, a megtámadott pedig annyira álljon ellen, hogy ellenfele lassan és erőkifejtéssel győzhessen.

Az izomellenállás legegyszerübb formája a következő: Két egyén áll egymás mellett, arccal egymásnak ellenkező irányban. Karjaikat ferdén lefelé tartva kinyujtják, ugy, hogy összeszoritott öklük a csipő magasságában van. Jobb kezök csuklóit a belső oldalon egymásra keresztbe teszik. Karjaikat lehető feszesen tartják. A „Rajta!" vezényszóra a támadó lassan körüljárja a másikat és kézcsuklójának minden erejével arra törekszik, hogy a másikat körülforgassa. A megtámadott összeszoritott sarokkal áll és forog, de nem tesz egy lépést sem. A karok merev tartására szigoruan ügyelni kell. A gyakorlat bevégeztével mindketten néhány mély lélekzetet vesznek s azután ujra kezdik ugyanazt a gyakorlatot bal kézzel, ugy, hogy az előbbi támadó fél megtámadott lesz és viszont.

A dzsiu-dzsicuban előrehaladottaknak is szükséges minden leckeóra előtt csuklógyakorlatot tartani, az előbb leirt felváltással. A megtámadott állandóan csak annyi ellenállást fejtsen ki, hogy ellenfele éppen csak körülforgathassa.

A következő gyakorlatot ugyanolyan állásból kezdik, mint az előbbit. Ha egymástól jobbra állanak fel, akkor jobb karjaikat könyökben behajtják. A „Rajta!" vezényszóra a támadó lassan megkerüli ellenfelét és forgásra kényszeriti. A megtámadott összeszoritott sarokkal ellenáll, de csak annyira, hogy ellenfelének munkáját megnehezitse.

Azután egyszerü fogásokat kell gyakorolni egyszerü lendülőgyakorlatokkal egybekötve. Ilyen gyakorlat a következő: Két ellenfél áll egymással szemben. Az oldaltámadásnál a támadó ellenfelének jobb, vagy baloldalán áll és tekintetét feléje forditja.

A támadó átkarolja ellenfele csipőjét. Ekkor a megtámadott annyira hátrahajlik, amennyire csak lehetséges ugy, hogy a támadónak kell őt tartania. Ha a megtámadott eléggé hátrahajlott, anélkül, hogy erősebb ellenállásra talált volna, akkor a „Fel!" vezényszóra a támadó megkisérli, hogy ellenfelét egyenes állásra kényszeritse, aminek az viszont testsulyával és izomerejével áll ellen. Ezeket a mozgásokat a lehető leglasabban kell végezni. Azután szerepet kell cserélni, sohasem mulasztva el előbb néhány mély lélekzetvételt.

Az előbbinek egy változata: A támadó a megtámadott mögött áll és kezeit a másiknak gyomrán kulcsolja össze. Mikor a megtámadott a lehetőségig előrehajlott, a támadónak az a föladata, hogy ellenfelét egyenes állásba hozza vissza, amikor is az ellenálló izomerőt és testsulyt kell legyőznie.

Ha fürdő áll rendelkezésre, a dzsiu-dzsicu óra után legajánlatosabb hideg fürdőt venni. Ha uszómedencénk is van, akkor a gyors, nem tulságos hideg zuhanyozás után ugorjunk a vizbe és tartsunk egy rövid kurát. Aki nem birja a hideg vizet, az fürödjék a neki megfelelő hőmérsékü vizben.

(Folytatása következik.)

TÁRCA

Senki szigete és lakói. *

Regényes történet a szabadságharc idejéből.

Irta: *Remetei Kőváry János.*

A «Nemzeti Sport» eredeti tárcája.

Még nem is hasad az ég, még sötét van jóformán, nehéz pára száll fel a lápok világáról, már Zanathy talpon van, válogatja tollait, szép sorba rendezgetve készíti őket eladásra. A pitymalat beálltával már lélekvesztője a nád sikátorát szeli, hogy idejében oda érkezhessen, ahol tollait értékesitheti.

Zanathy fiacskája mire felébredt, apja már a közeli város fiatalságának árulta szépen kiválogatott tollait. Ez időtájban minden jóravaló legénynek kalapját darú tolla ékesitette, némely vidéken a kalap mindkét oldalára is tüztek egyet-egyet. A szépen lengő darútollat vihar, szél vagy eső nem bánthatta, hajlékony acélos szára mint a rugó, ujra helyére pattant. A pór, a szegény is tollal diszitette kalapját, ha darútollra nem is tellett, gémtollal pótolja helyét.

A kócsag tolla, a nemesség diszjelvényét képezte, egyes családok drága ereklyeként őrizgették szép rendbeszedve csomagonként kötözve, apáról-fiura szállt a hófehér lenge száru, gyönyörü magyar jelvény.

A kócsag, e jóformán most már ritkaság számba menő madár, tulajdonképpen két fajra oszlik: a nagy és kis kócsag, ez utóbbit a nép fattyu kócsagnak is nevezte, az előbbitől abban is különbözik, hogy a fején lévő ugynevezett bóbitája hosszabb mint a nagyé, ellenben csak kisebb alakja különbözteti meg a másiktól, mindkettőnek tiszta fehér tollazata szinte vakitó.

Jellemző, hogy a fiatal kócsagoknak nincs meg a szép lengőjük, a „kolcsagjuk", azt később nyerik, rendszerint e diszüket a hát és váll-tollai szolgáltatják.

A kócsagvadászok les alkalmával rendszerint azokat a kócsagokat szeretik elejteni, amelyek kevésbbé oly vakitó fehérek, hanem inkább piszkos szinezetüek, mivel ezek öregebbek lévén, a tolluk is értékesebb.

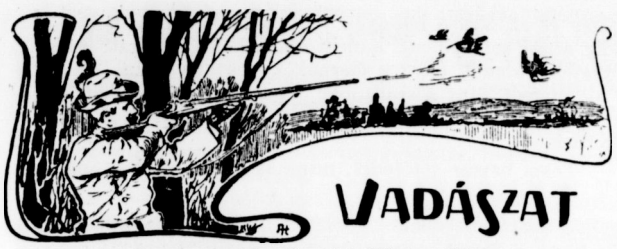
A kócsag tolla, mely a régi időkben jóformán csak a fejedelmek diszéül szolgált, — később pedig nemcsak a nemesség tollforgójául, hanem a nők kalapdiszéül is alkalmazták, — külföldön meg igen keresett fényüzési cikk lévén, könnyen érthetővé válik, hogy egy ügyes vadász a kócsagtollak értékesitésével tetemes anyagi haszonra is szert tehetett.

Ne csudálkozzunk tehát, ha Zanathy éveken keresztül szorgalmasan vadászgatván, meglehetős kis vagyonkát gyüjtött.

Egy-egy sikeres kirándulás után a „senki sziget lakói" mindnyájan örömmel tárgyalgatták az eshetőséget, hogy nem messze van már az az idő, amidőn fáradságos munkálkodásuk gyümölcseit is élvezhetik, nem elbujva, hanem büszkén, felemelt fővel az emberek között.

Igy telt el egy pár év, már majdnem ütött az elválás órája, rendezgettek, rakosgattak, hogy elmennek egy ujabb, talán jobb hazát keresni. De olyan búsan történt ez a készülődés, mintha minden egyes tárgy, minden egyes fa marasztalólag intene, még a nád is azt susogná — ne menj el! Annyi éven keresztül megszokott kedves helyet igazán bajos olyan könnyen elhagyni. Itt, ahol az Isten szabad ege alatt annyi kedves emlék köti a társadalommal meghasonlott em-

*) Közlésre minden jog fentartva.

Rovatvezető: *Remetei Kőváry János.*

Három nap a királyházai rengetegben.

Ott . . . az egymást sürün váltogató hegyvölgy képezte hullámok közt; ahonnan látszanak a Dunára dülő hegyek és sötétlik a Mátra; ott . . . . ahol, egyidőben Alinak ágyui dörögtek. Ott . . . . közel Szondy hősi halálának helyéhez, Drégely várának szomszédságában, van *Királyháza.*

Történelmi nevezetességü hegyláncolat. Mátyás király hires vadászatai alkalmával, a Visegrádról kiinduló vadásztársaság kedvenc tartózkodási helye volt. Itt is sokat ült az „igazságos" hosszu méla lesben; felajzott ijra, a gyors vad sokszor megjelent. Vaddus vidék volt, most is az. Kedvenc tartózkodási helye az erdők büszke koronás királyának — a nemes gimnek. Katlanszerü mélyedéseiben oltalmat talál a vad mindenkor. De szereti az erdők remetéje is, kondákba verődve csatangol bércei közt a „fekete csuhás" — teritett asztal várja mindenütt.

A rengeteg sürüsei valóságos tenyészhelyéül szolgál. De ott . . . . a vágásokban, a fiatalosokban otthon érzi magát és csapatostul szökdécselve, játszanak avagy legelnek az ártatlanság személyesitői az őzek is. Csend van mindenfelé, nem zavarja semmi. A kultura ördöngős gőzkocsija nem sikong, lőffögő füstfelhője nem mételyezi meg a balzsamos levegőt. Egy darab az őserdőből. Egy kis királyság. Tényleg az is, csak nem koronázott királya van — hanem bérlője. Tulajdonosa: a hercegprimás. 23—24.000 kt. hold területe vetélkedik Németország királyság és hercegségével, de mindenesetre nagyobb a bádeni nagyhercegség és braunschweigi hercegségnél. Ezidő szerinti uralkodója, illetve bérlője *I. Lojzi.*

Ki ne ismerné *I. Lojzit?* A kedves házigazdát, a gondoskodó, vendéglátó vadász urat. A Magyar Atlétikai Klub régi bajnokát, kinek nyereménytárgyai vadászkastélyának egyik szobáját egészen megtöltik. A magyar atléták különösen jól ismerik. Sokféle tisztségei között legpontosabban megfeiel ama kötelezettségének, hogy a karácsonyi „MAC" cabaretre mindig valamelyes vaddal szokott kedveskedni.

I. Lojzi társuralkodója *Gálffy,* a szintén mindenféle vendéglátó zsirral megkent vadász ur. Egyik a másikat igyekszik felülmulni a vendéglátás illetve a vendégmarasztalás sokféle furfangjaiban. *I Lojzi* becsületes neve különben: *Szokoly Alajos.*

A királyházi uradalom székhelye *Bernecén* van. Innen intéződik a vadak illetve az erdők lakóinak sorsa is. Bernece fekvése nemcsak geografiai, hanem forgalmi szempontból is *kies.* Az uralkodó székhelye jobban mondva lakhelye a raffinált izlés és kényelem mindenféle kivánalmainak megfelelően van berendezve. Olyan mint egy oázis a sivatagban. Királyházára az ut Bernecén vezet keresztül. Itt vannak az előőrsök. Itt nem ismernek az emberek pardont. Aki itt keresztül utazik — annak lüttek, hogy: még aznap vadászhasson. Bármilyen erős idegzetü ember legyen is az illető, de itt — befucsol! Ha a gastronomia müvészete ellen, valahogy csak védekezik is, — az *isztronomia* irányában azonban minden ellenállás — kárba vész. Lojzi az alkoholt különféle minőségekben fokozatosan szokta vendégeinek bediktálni. E diktálás eredménye a kéz biztosságának elvesztése, szemkáprázás stb. és végre az ugynevezett — *hibázás.* Az ilyen hibázásokat a vadászok rendszerint igen ügyesen szokták indokolni, hogy: sötét volt! nem jól állt a vad, futott, ugrott, a fegyver véletlenül elsült, rosszul állt az irányzék, nem jó a patron, ezer, meg ezer okot tud keresni és találni a vadász. Itt ezek mind feleslegesek. Itt csak egy ok lehet, mégpedig az igazi, *Lojzi* barátunk pincéjében keresendő.

Budapestről az ut Királyházáig ép' olyan, mintha az ember Budapestről — Fiumén át — Velencéig utazna. Fiuméig vasuton, onnan tengeren. Itt is, Ipolyságig vonaton, innen meg tengelyen, illetve tengeren, jobban mondva tengeri betegségen át vezet a kacskaringós döcögős ut Királyházáig. De, ha az ember egyszer már itt van, még csak akkor kezdődik az igazi hadd-el-hadd!

---

bert e röghöz, igazán a válás kétszeresen fájdalmasan esik. Hurzták, halasztották is az indulást, ameddig csak lehetett, végre megállapodtak abban, hogy a tél beálltáig nem mozdulnak innen.

1848. október havát irjuk. Nagy események korszakának hajnala! Kossuth Lajos szegedi utja is e hónapra esik. A népszabadság e magasztos apostolának szavára, hogy veszélyben a haza, talpra áll az egész magyar alföld! Lángra gyujtó felhivására hogy segitsenek, hogy ne hagyják elveszni a hazát, a magyar nemzet mint egy ember esküre emeli kezét és szent esküvést teszen, hogy utolsó csepp vérét is föláldozza a hazáért.

Mint lavina, ugy hömpölyög a lelkesedés, lángoló erejével magával ragadja az öreget és fiatalt egyaránt. Nincs határa e lelkesedésnek. Kosuth felhivására egyszerre fegyverbe lép az egész Tisza vidéke is. Oda adja mindenki mindenét a harc oltárára, nem csak vérét és életét, hanem minden vagyonát és földi javait. Anya gyermekét, menyasszony jegyesét, tanitó tanitványát küldi a háromszinü lobogó alá! Családok tüzhelyöket, papok oltárukat hagyják oda, hogy szolgálatába lépjenek a nemes célnak. Toll nem képes leirni, elme nem képes elgondolni, hogy mily lelkesedéssel ragadott fegyvert a magyar hazájának védelmére, hogy tettekkel is bebizonyithassa a szent esküvést: „áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell!"

Ur és paraszt egyaránt vetélkedett, hogy ki hozhasson nagyobb áldozatot a fenyegetett hazáért. Utonálló zsiványok, kóborgó szegénylegények forditották meg gyilkos szerszámjaikat, hogy hazaszeretetükben, e nemes lángoló tüzben lelkiismeretük is megtisztuljon. Ily óriási lelkesedés láttára ki ne bizott volna szent ügyünk sikerében?

E lelkesedés árja magával ragadta a „senki sziget" lakóit is.

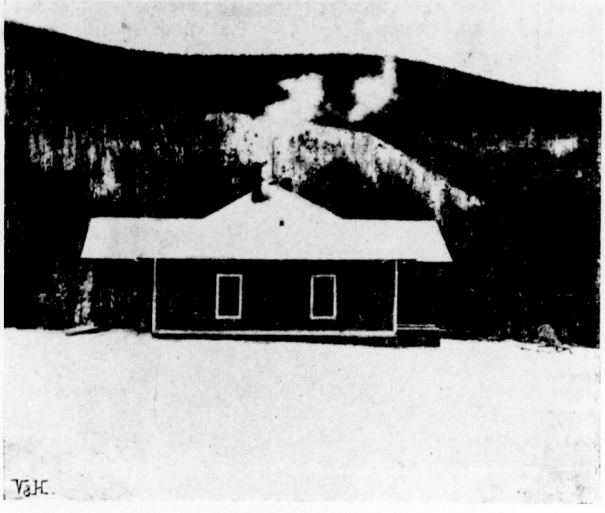
Nem életbölcselkedett már Zanathy sem; a rideg számitás embere, mintha egy pillanat alatt változott volna át, fajának teljes lelkesedésével nemcsak karját, családját, hanem éveken át hangyaszorgalommal összekuporgatott vagyonkáját is sietett felajánlani a haza oltárára. Zanathy felesége, a büszke spártai nők mintájára, rajongásig szeretett és dédelgetett fiát egy könycsepp, a fájdalom legkisebb jele nélkül küldte apjával: „eredj fiam te is, légy férfi! áldozd véredet is hazánkért, e rögért, hol születtél! Kisérjen Isten áldása utaitokon, óvjon minden vésztől s szerezzen neveteknek dicsőséget! Én is veletek megyek, erőm és tudásom szerint segiteni fogok ott, hol rám szükség lehet, ha nem máshol, hát ápolni fogom a sebesülteket."

Másnap már pusztán maradt a „senki szigete, csak egy táblára vésett felirat jelezte, hogy itt lakott hat éven keresztül nejével és fiával együtt *nemes és nemzetes Zanathy Zoárd de genere Kond.* 1848. október havában együttesen állottak a mindenfelől szorongatott haza nemes védői közé! Isten velünk!

A kis Zanathyt nemsokára Erdély kies bércei között találjuk dörgő ágyuk mellett, mint valami átszellemült földi lényt. Lángban égő arccal, csillogó szemekkel járkál, — a halált hozó, sistergő golyókat még figyelemre sem méltatja, mintha azok neki talán nem is árthatnának, pedig hej! de sokszor mellette suhint el a kaszás hosszu keze. Nem kedvez most a hadak Istene a magyar seregnek. Megromlott a rend, az ellen ágyui szüntelenül bömbölnek, egész sorokat döntenek le a mieink közül; majdnem teljesen kétségbe ejtő a helyzet, csak a tisztességes visszavonulás segithetne, ha a vonuló csapatot hathatós ágyutüz fedezné. Látja ezt az ellenség is és minden törekvése oda irányul, hogy a visszavonulásra kiszemelt szorost uralmába vegye. E szoros most a lét kérdése. Tüzéreinknek már java elesett, egyes ágyuk leszegezve, vagy legénység nélkül némán állanak.

(Folytatjuk.)

Ez év első napjaiban szerkesztőségünk; főszerkesztőnk elnöklete alatt, egy szakértekezletet tartott, amelyen elhatároztatott, hogy a vad állatok természetrajzának tanulmányozása, valamint azok szokásainak pontos megfigyelése végett, *Királyházán* egy alkalmas helyen, — bár nagy anyagi áldozatokkal jár — *zoológiai* megfigyelő állomást fogunk berendezni. Ez az állomás lesz hazánkban az első úttörő. A hadügyminiszterium egyetértőeg a honvédelmi miniszteriummal,

már előzetesen is nagymérvü erkölcsi támogatását helyezte kilátásba. E támogatásra támaszkodva, főszerkesztőnk inditványát frenetikus némasággal fogadta el szerkesztőségünk. Főszerkesztőnk önmagát kiküldve, még a gyülés berekesztése előtt feltünés nélkül eltávozván „négy koffer“ utipodgyászának a becsomagolására megkivántató előzetes lépések megtetele végett.

Ezen diszkrét távozás után a megüresedett elnöki széket felelős szerkesztőnk egy fél Nelson-fogással tovább téve — azon személyesen helyet foglalván, engem ugyancsak egyhangulag kiküldött, hogy a helyszini szemle felvételénél közremüködve, az eredményről a „tisztelt“ — pardon! az *igen tisztelt* előfizetőinknek — beszámolhassak.

A szerkesztőségi gyülésünkön *Muzsa Gyula* vadászati szaktanácsosunk sulyosabb lábbaja miatt nem jelenhetvén meg, helyette a szerkesztőség *Burgyán Aladárt* kérte fel egyik szakértőnek.

Az igy kiegészitett bizottság, másnap reggel már robogott Párkánynána felé, onnan meg — döcögött Ipolyságig.

Estére már a királyházai vadászlakban pihentük ki az utazás fáradalmait. Ez a kifejezés *pihentük;* nagyon tág kifejezés és az olvasó könnyen félremagyarázhatja, lényegében pedig senki sem pihent, hanem csak „belső munkát“ végzett. Olyasféle valamit, mint a mérnökök szoktak végezni. Ameddig az idő engedi, kint a szabadban végeznek felméréseket — télen meg a fütött szobában feldogozzák, vagyis belsőmunkát végeznek.

Télen hamar sötétedik, mink is már 5 órakor délután

hozzáfogtunk a belsőmunkához és vacsoráztunk éjjel 2 óráig. Még hozzá egy kicsit az ágyban is diskurálgattunk.

Ne csodálkozzék tehát senki, hogy: reggel 6 órakor, a midőn felébredtem mindenfelől csak horkolást hallottam. De azért még sem csüggedtem el, hanem szépen kezdtem az alvókat bübájos csábszavakkal keltegetni. Mondhatom, hogy a kisérletem kudarccal végződött. Az első, a főszerkesztőnk, akit álmából felráztam, egy 7 lövetü automatikus Browning pisztolyt szegzett a mellemnek, ezer szerencse, hogy álmában nem vette észre, miszerint a pisztoly — nincs megtöltve. Na, gondoltam, ezzel ma nem beszélünk.

Majd megpróbálom, hogy boldogulok a szakértővel. Elkezdtem Burgyánt rázogatni, hogy: keljen fel! Szent Isten! Ez a nyugodt természetü ember az első szavamra, micsoda inparlamentáris kifejezésekel, későbbi fokozott becsületsértő titulusokkal illetett, hogy . . . . szemem, szám elbámult rajta. A dánosi rablógyilkos cigányokat mind felsorolva, Kolompár Balog Tutát a saját személyemmel szoros összefüggésben kezdte — félre nem magyarázhatlanul — emlegetni.

No, jó! Majd meglátjuk a főerdész uramat. Nem tudtam biztosan, melyik ágyban fekszik, ezért tapogatózva keres-

tem . . . . amint keresgélek, kezem egy gyufás skatulyán akadt meg, egy sercenés . . . a gyujtó lángja, amint fellobbant . . . . csak annyi időm maradt, hogy egy hirtelen mozdulattal félreugorhatva — kikerülhettem a biztos halált. Egy rettenetes hosszu Hirschfänger pengéje villant meg szivem tájékán. Ez az ember még csak fel sem ébredt; ugy félálmában megtörülte hosszu kését — azt gondolta, hogy véres lett, — s nyugodtan visszafeküdt.

Az ijedtségtől hófehéren, ijedtségemre támaszkodva, balkezembe meg egy még csak félig kiüritett konyakos (***) üveget ragadva, támolyogtam ki a szobából. Amint magamhoz tértem s kezembe tartott üveg tartalmát kiüritettem, nesztelenül kigyómódra visszacsusztam a szobába és . . . egy likőrrel telt üveget táskámba csusztatva feltünés nélkül el — kitávoztam.

Puskámat vállamra véve a csikorgó havon nekiindultam a rengetegnek.

Jó reggelt Nacseságos Uram! Én vagyok a Náci, a vadőr, — köszöntött egy vigyorgó képü kis emberke.

Na, Náci! gyerünk csak neki az erdőnek.

Szokatlan tüzben égett a Náci szeme, hamar barátságot kötöttünk. Szaporán beszélte el, hogy tulajdonképpen ő még csak nem rég lett vadőr, azelőtt más pályán volt, szakképzett orvvadász, sok időt töltött már az erdőben, a tulajdonos beleegyezése nélkül. Beszéd közben előkelő hanyagsággal megem-

litette azt is, hogy éppen hivatásában többször tetten is érték, sőt az igazságszolgáltatás némi hiányosságaival is tisztában van. Ülnökösködött is érte.

Ezen fényes tulajdonságainak elbeszélése közt fel is értünk valahogy a bércre, de még mindig nem volt eléggé világos, hogy a vadászatot, illetve cserkészést siker reményében megkezdhettük volna. Csikorgó hidegben, bajuszunkról egész jégcsapok lógtak le. Rettenetes csipős északi szél sivitott, jóformán éleskésként hasitotta az arcunkat. A kezem majdnem meggémberedett, amint a fegyverem tartottam. Egy fa mellé huzódva vártuk a nap feljöttét. A haditervemet ugy állapitottam meg, hogy felkeresek egy szélmentes völgykatlant, abban biztosan találni fogok valamelyes vadat és távcsöves Manlicher—Schönaueremmel (Kalib.: 9.) majd a tetőről elfogom látni a baját.

Megkezdtük a kanyaritást, meglehetős nehezen ment, mert a megfagyott hó erősen csikorgott lábunk alatt. Végre, mire teljesen megvirradt, szerencsésen el is jutottunk az egyik katlan széléhez. Hasoncsuszva közelitettem meg, s amidőn ugy, vagy 2—300 lépésnyire a katlan fenekén tényleg megpillantottam vagy 12—15 darab összeverődött szarvast — már nem éreztem ugy a hideget. Na, most! legalább nem jártam hiába. A vezért már ki is választottam, arcomhoz emelem a fegyvert, de sem a fegyver távcsövemen, sem anélkül mit sem tudok észre venni; mintha elvesztettem volna a szemem világát. A hideg széltől szemem könnyezni kezdett és szempillámon a könny összeragadva megfagyott. A szemem, a távcsövem törülgetve végre tisztán láthattam a szarvasokat. Egy dördülés és a vezér egy nagyot ugorva, hátulsó lábára sántitva, elkezdett bukdácsolni. hegyek tizszeresen visszaadva dörögték a lövést . . . . a többi szarvasok csak bambán bámulták a sántikáló társukat, nem tudták, hogy honnan jő a veszély. Megint befagyott a szemem, ujra kezdtem a törülgetést, mire elkészültem s ujra dörgött a puskám, már a szarvasok is mint a villám inaltak hegyen-völgyön óriásit szökelve jobbra-balra. Hirtelen töltöttem, a vágtató szarvasok közül, még kettőt megtudtam állitani remek kis fegyveremmel. Három szarvast lőttem, igaz ugyan, hogy az egyik erősen vérezve még elbotorkált, de a későbben utánna küldött véreb mégis csak lefülelte.

Az eredménnyel megelégedve vonultam be tiz óra után a vadászlakba, ahol is a kompániát, — *már*, — dusan *teritett* asztalnál találtam reggelizve.

Felcihelődve, elindultunk, hogy résztvegyünk egy nagyszabásu hajtóvadászaton, amelyen leginkább a „fekete csuhásokat" szerettük volna megrendszabályozni. Minek irjam le az egész nap eseményeit? mikor is a szünni nem akaró szél az egész mulatságunkat elrontotta és az összes hajtásokban — semmi sem került puskavégre.

A vacsora ismét jól benyult az éjszakába, de az előkészületekből mégis ugy vettem észre, hogy másnap reggel nem egyedül, hanem társaim kiséretében fogok a hajtás előtt egyet cserkészni.

Nem is csalódtam. Másnap az idő is kedvezett, a szél teljesen megszünt. Midőn reggel az öltözködéssel elkészültem, óvatosan kilépni akartam, már „főszerkesztőnket" is utrakészen találtam. Tekintetéből ugy vettem észre, hogy a vadász észjárása egy kissé mintha felsrófolva lenne. Mindjárt átláttam a szitán, hogy ez az ember arra spekulál, hogy én majd neki hajtani fogok, a vadat megzavarva feléje terelem. Azért várt reám, hogy előbb én induljak utnak. Mint később kiderült, számitásomban nem is csalódtam. Csakhogy, e számitását ugy módositottam, hogy majd ő fog nekem hajtani — én elébe kerülök. Ez egy kis *róbsiccolás*-féle üzlet, amint Náci is fejtegette, de hát szükség törvényt bont.

A nagy igyekezetünkben aztán el is számitottuk magunkat, állván mindegyik olyan helyre — ahonnan a jó szerencsét csak a másik jóvoltából várhattuk. Elég az hozzá, hogy nem ütött ugy be, ahogy mi számitottuk, de azért én mégis lőttem még egy zavart szarvast és a tuloldalon a főszerkesztőnk is elejtett egy szép őzbakot.

Ujra rendeztünk egy hajtást, de a hajtásban bár több szarvas került — mind kitörtek, csupán egy öreg tehenet tudtunk két lövéssel — helyben marasztalni.

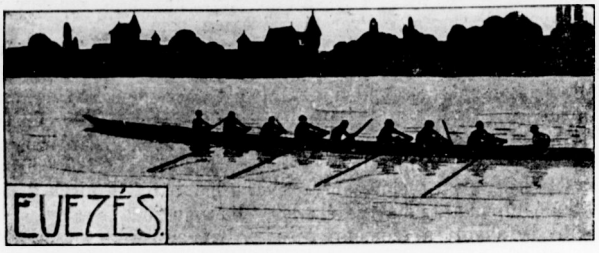
Egész nap a bérceken mászkálva, végre három órai gyaloglás után beérkeztünk Bernecére is, ahol ujra teritett asztal várt bennünket, minden jóval ellátva, nemcsak a dúslakomában volt részünk, hanem gyönyörködhettünk a legbájosabb, a legszivélyesebb vendéglátó háziasszonynak — Szokoly Lojzi kedves barátunk feleségének szül. Berchtold Charlotte grófnőnek — igaz, magyaros vendégszeretetében is.

El is felejtettem megemliteni, hogy a velünk vadászott fiatal szenvedélyes nimród barátunktól, a kis Borócsytól, most már el kellett válnunk, nemcsak azért, mivel mi már hazafelé tartva egy apró vadra való körvadászaton akartunk még részt venni; hanem azért is, mivel kis vadásztársunk *lakkcipőjét*, a legnagyobb vigyázat dacára is elvesztette. Jövőre már ő is *botost* fog viselni.

Kedves emlékeink még sokszor felfognak ujulni, nem csak azért, mivel már itt a vadászat kapuzárásának ideje; hanem azért is, mert most egy jó darab ideig ujra ami fővárosi területünkre leszünk utalva és sokan társaim közül tanubizonyságot tehetnek, hogy mostanában itt elég gyönge a — felhajtás!

Amerikai rendszerü uri szabóság
Budapest, IV., Szervita-tér 8. szám, I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségü angol és belföldi divatszövetekből készült **télikabátot 33 forint és 43 forintért**, csakis mérték és próba után adunk.
Adhatjuk. mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk.
Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.
Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.
Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendü munkásokkal dolgoztatunk.

Az olimpiai nyolcas kérdéséhez. *)

Irta: K. F.

A londoni olimpiai versenyre kiküldendő evezősesapat kérdése régóta izgalomban tartja a sportköröket, anélkül, hogy a sok vitának, a sok véleménynyilvánításnak mindeddig bármi elfogadható konkluziója is lenne. Ennek a meddőségnek, szerintem, az az oka, hogy azok közül, akik eddig a kérdéshez hozzászóltak, senki se mert *egészen* objektiven birálni és következtetni, senkise volt képes a rokon- és ellenszenv sugalmazásai elől elzárkózni, és hogy a legtöbben az egész kiküldetést egyéni ambiciók kielégitésének tartják, ahelyett, hogy annak nemzeti és pedig kizárólagosan nemzeti és kulturális jelentőségét ismernék el.

Az nem szenvedhet kétséget, hogy a magyar evezős-sportnak, hacsak egyáltalában lehetséges, a londoni olimpiádon képviselve kell lennie. És pedig képviselve kell lennie egy négyes vagy egy nyolcas csapat által, mert csakis egy *kiválasztott* négyes vagy nyolcas szereplésével lehet egy nemzet evezős-sportjának a nivóját dokumentálni. Egy skffista szereplése szintén jelentőséges ugyan, de az inkább egy *egyénnek* a képességeiről tesz bizonyságot. Kiváló skiffista akadhat egy kevésbbé fejlett sportélettel biró nemzetben is, de egy kiváló csapat létrejötte már oly előfeltételeket igényel, amelyek csakis erős és egészséges sportélet mellett lehetségesek.

Ha tehát nem akarunk elbujni a világ elől, ha evezős-sportunkat, mely ha nem is külső fényére, de belső értékére a többi kulturnemzetekével egyenrangu, — nem akarjuk az őt megillető nivó alá sülyeszteni, ugy akár négyessel, akár nyolcassal, feltétlenül meg kell jelennünk a londoni olimpiádon.

Hogy e szereplés költségei honnan lennének fedezhetők, nem tartozik jelen fejtegetésem keretébe. Én itt e kérdésnek csupán sportbeli jelentőségével és sportbeli részleteivel foglalkozom, s miután rámutattam arra, hogy egy négyes vagy nyolcas kiküldetése szükséges dolog, rátérek arra, kik azok a sportférfiak, akik akár négyesben, akár nyolcasban a győzelem legtöbb reményével képviselhetnék a magyar szineket.

Első osztályu erőknek ismerem a következőket: Bánó Manó (D.), Éder Róbert (P.), Farkas Elek (P.), Gyurmán Dezső (P.), Hautzinger Sándor (P.), dr. Kirchknopf Ferenc (P.), Levitzky Károly (N.), Manno Miltiádesz (P.), Payr Hugó (D.), Wampetich Imre (P.), *Várady Jenő* (P.).

E felsoroltakon kivül vannak még jó és elsőosztályu evezősei több budapesti evezős-egyletnek, mint pl. a *Neptunnál*: Oláh, Gallas; a *Nemzetinél*: Gráf, Killer; a *Dunánál*: Vágó, Herceg, Erdélyi; a *Pannoniánál*: Haraszthy, Bányai, Szebenyi. *Oláh* és *Gallus* azonban már évek óta nem tréniroztak, *Gráf* és *Killer* inkább skiffisták, *Hercegnek* nagy rutinja mellett hiányzik a kellő fizikuma, mig *Erdélyi* és *Vágó* nagy erejét a kitartás és küzdőképesség hiánya devalválja. E megnevezett evezősök tehát az előbb emlitettek mellett csak másodklasszisba tartoznak s nem alkalmasak egy oly csapatban való evezésre, melyhez egy nemzet minden reményét füzi.

Maradna tehát a fentebb felsorolt 11 versenyző, köztük 8 Pannonista, 2 Duna és 1 Nemzeti tag. Szükebb választást ejtve közöttük, megállapithatjuk, hogy azok, kik semmi szin alatt sem hiányozhatnak a csapatból, a következők: Kirchknopf mint vezérevezős, Manno Miltiádesz, Wampetich Imre, Hautzinger Sándor, Várady Jenő és Farkas Elek.

A vezérevezős szerepre *Kirchknopf* nélkülözhetetlen, ugy rutinja, mint szivóssága révén, *Wampetich* ideális 7-es Kirchknopf mögött, kivel stilusa hajszálnyira egyezik. *Mannot* fölényes stilusa s óriási küzdőképessége, *Hautzingert*, *Váradyt* és *Farkast* nagy erejük mellett kifogástalan stilusuk teszik nélkülözhetetlenné.

A többi két helyre azután, aszerint, hogy válogatott, vagy egyleti csapatot akarunk-e kiküldeni, a következők kerülhetnek:

Payr, Levitzki vagy Éder, Gyurmán.

Vagyis az olimpiádon való résztvételre a következő két összeállitásu csapat alkalmas csupán: *Kormányos*: Vaskó. *Vezérevezős* Kirchknopf (P.), 7. Wampetich (P.), 6. Farkas (P.), 5. Hautzinger (P.), 4. Payr (D.), 3. Manno (P.), 2. Várady (P.), 1. Levitzky (N.). *Vezérevezős*: Kirchknopf, 7. Wampetich, 6. Farkas, 5. Hautzinger, 4. Várady, 3. Manno, 2. Éder, 1. Gyurmán.

Szerintünk a két csapat egyforma erős. *Payr* ereje *Éderénél* nagyobb ugyan, de viszont Éder stilusa Payré fölött áll, a sulyban is kedvezőbben áll a csapat Éderrel. *Levitzky* és *Gyurmán* közt viszont stilus tekintetében Levitzkynél, erő tekintetében azonban Gyurmánnál van az előny.

Fentebbiekben tehát a két lehető legjobb csapatösszeállitást produkáltuk. E két csapat teljesen egyenlő erős, ugy, hogy ha választani kell közülök, a választásnál nem kell többé az egyes szereplőkkel foglalkoznunk, hanem csupán azzal a kérdéssel, melyik csapat tréningje lehet intenzivebb és eredményesebb.

Itt pedig a megoldás igen egyszerü. Egy csapat, mely tisztán *egy* egyletnek a tagjaiból alakul, mindenesetre könnyebben és több kedvvel trenirozhat az olimpiai versenyre, mert tréningjét nem befolyásolja az a körülmény, hogy ugyanakkor más, hazai és bécsi versenyekre is kell treniroznia. Válogatott csapat esetén azonban a hazai sportot egy évig aludni kellene hagyni, mivel az egyletek, hogy vándordijaikat megvédhessék, nem huzhatnák ki a válogatott csapatból legjobb evezőseiket és azt mindenki tudja, hogy egy embernek kétféle csapatban ülni, s naponta két tréninget csinálni teljes lehetetlenség. Amellett maga a választott csapat tréningje is igen nehézkes lenne.

Konkluziónk tehát a következő:

Alakitható két csapat, mely *egyformán, teljesen egyformán jó*. De mig az egyik megalakitása nehézségekbe ütközik, s megalakulása sportviszonyainkra hátrányokkal járna, addig a másik csapat készen áll, egyleti csapat, s hátrányai nincsenek.

Ime a tények, melyeket megcáfolni nem lehet, amelyek fölött még csak vitatkozni sem lehet, és amelyek alapján döntni kell. És e döntésnél minden mellékes indok figyelmen kivül hagyandó.

ANGOL VÁLOGATÓ BIZOTTSÁG. Mint már emlitettük, Angliában az összes olimpiai evezős-versenyekre vonatkozólag az összes érdekelt evezős-egyletek az ARA. révén elhatározták, hogy válogató-bizottságot választanak. Ez most megtörtént s e bizottság tagjai lettek: Bradshaw, Escombe, Forster, Gold, Maclagan, Muttlebury és Gridley, ki egyszersmind a bizottság titkára. E bizottság működési körét a következő pontozatok szabályozzák:

1. E bizottság, melynek neve „Az 1908. évi Olimpiai Regatta Válogató- és Ellenőrző-Bizottsága“, azzal a célzattal alakult, hogy szervezze Anglia reprezentativ csapatát a nevezett regattára.

2. E bizottság megbizatik és felhatalmaztatik arra:

a) Hogy az olimpiai szabályzatnak megfelelőleg az angol ARA. tagegyesületei közül kiválassza a benevezendő klubokat és evezősöket, a scullisták kivételével.

b) Hogy ezekből azután véglegesen megállapitsa az olimpiai regattán induló csapatok összetételét.

c) Hogy ilyen csapatok részére kapitányokat és coachokat jelöljön ki.

d) Hogy intézkedjék a kijelölt csapatok számára a tréning tartama alatt megfelelő tartózkodási helyről, költségek megszerzéséről, természetesen az Olimpiai Regatta idevonatkozó szabályainak megfelelőleg, továbbá a csapatok tréningjéről, azon klubokkal egyetértőleg, mely klubokból az evezősök válogatva vannak.

Elhatározták továbbá, hogy az Olimpiai Regatta rendező-

* E cikket egyik elismert legjobb magyar párevezős küldötte be, s ezért szivesen adunk helyet neki.

sével H. T. *Steward*-ot bizzák meg, felhatalmazván őt, hogy segitő társakat vegyen maga mellé. A kiválasztás módjának és rendszerének megállapitása egy későbbi ülésre halasztatott el.

KASZTLIZÁS. A Pannonia, miként az előző években, ugy az idén is a köruti uszodában végzi a téli előkészitő tréninget. A kasztlizás január 15-én kezdődött meg s február 15-ikéig hetenkint kétszer s pedig hétfőn és csütörtökön este, mig február 15-ikétől március végéig hetenkint ötször, szombat és vasárnap kivételével folyik. A kasztlizás előnyei közismertek s nagyrészt ennek köszönheti a Pannonia állandó nagy fölényét. Az idén igen sok jungász nyeri első kiképzését a köruti uszodában.

A MAGYAR OLYMPIAI BIZOTTSÁG evezős szakosztályának első üléséről a napilapokban oly kommüniké jelent meg, mely alkalmas arra, hogy a sportkörökben azt a hitet keltse, mintha egy skiffistának és egy nyolcas csapatnak az olympiai versenyekre való kiküldése oly horribilis költséggel járna, melyet a rendelkezésre álló alapból fedezni lehetetlen. Ezzel szemben meggyőződésünk az, hogy ezt az evezős kiküldetést 8000 koronával meg lehet valósitani. Ez az összeg pedig a rendelkezési alapból esetleg kikerülhet. Az az indoklás, hogy az evezés azért érdemel nagyobb összeget a rendelkezési alapból, mert eddig más sportágak javára minden olympiai evezősversenyben való szereplésről lemondott, meg nem állhat, s az evezős sport is csak abban a mértékben számithat támogatásra, mely belső értékének, nivójának megfelel, s mely a többi sportágak igazságos érvényesülését nem alterálja.

OLYMPIA

Olimpiai hirek.

Az Angol Olimpiai Bizottság (British Olympic Council), mely az egész olimpiai játékot szervezi, az egyes sportágak szövetségeire bizta a megfelelő versenyek megrendezését. E szövetségek idegen országok funkcionáriusaival egészitik ki magukat.

*

A BOC. elnöke lord *Desborough*, a világ egyik legkitünőbb all-round sportman-je. A bizottság titkára Rev. R. S. de Courcy *Laffan*, ki 7 különböző nyelven beszél. Laffan Anglia egyik legnagyobb sport-szaktekintélye. Capt. *Whitworth*, a másodtitkár, ki az összes olimpiai sportszabályzatokat összeállitotta. Az olimpiai szabályzatok ez alkalommal először három: angol, francia és német nyelven jelentek meg.

*

A versenyzők amatőr-mivoltát az illető országban a fenhatóságot gyakorló szövetség garantálja. Ha szövetség nincsen, akkor az Olimpiai Bizottság jelöl ki egy sportemberekből álló ellenőrző bizottságot. Ennek dacára a British OC.-nak joga van bármely versenyző nevezését indokolás nélkül visszautasitani.

*

A londoni olimpiádon nevezési dij nincsen. Nevezni csak a fenhatóságot gyakorló szövetségeknek van joguk s pedig az illető ország olimpiai bizottsága utján. Nevezési zárlat minden versenyre külön, azt megelőzőleg egy hónappal van.

*

Dijazás arany-, ezüst- és bronz-olimpiai éremmel s a helyezést kitüntető oklevéllel történik, mely érmek külön ez alkalomra verettetnek. Az érmek beszerzésére 75.000 kor. van előirányozva. Amennyiben valamely versenyre vándordij van kitüzve, az a legközelebbi 1912-iki olimpiádig marad a győztes birtokában. Minden résztvevő versenyző olimpiai *emlékérmet* kap.

A jelek szerint az idei olimpiád a versenyzők oly tömegét gyüjti össze Londonban, amilyent még a világ nem látott. Eddig 22 nemzet jelezte részvételét. Az angolok kb 2500—3000 versenyzőre számitanak. A British OC. semmiféle költséget vagy segélyt versenyzők kiküldésére nem ad, de jó és olcsó szálás és ellátásról gondoskodik Londonban.

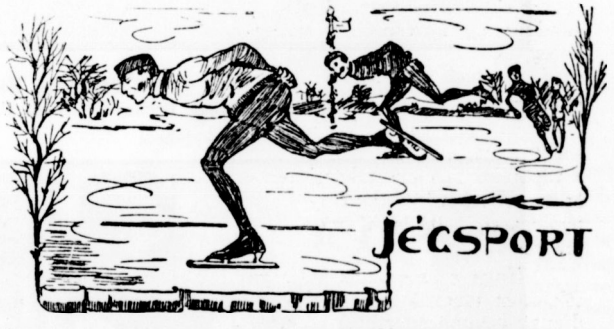
*

Amerikában is erősen tesznek előkészületeket a sikeres szereplés érdekében. Ezek folyamán kinos feltünést keltett atletikai körökben az a viszály, mely az amerikai csapat angliai utjának menazsirozása körül támadt. Az American AU. M. P. *Halpin*-t jelölte, ki az aténi olimpiai utat is menazsálta. Az Ir-Amerikai AC. azonban tudni sem akar *Halpin*-ról, mert állitólag Athénben klubtársainak kedvezett. A nevezett klub panaszait irásba foglalta s J. E. *Sullivan*, a szövetség elnöke elé terjesztette. *Halpin* e vádakra még sulyosabb vádakkal felelt, melyeket az Ir-Am. AC. Athénben szerepelt tagjai ellen intézett. E harc egyébként folyik.

*

A Norvég Torna-Szövetség, miután a British OC. néhány, a torna keretébe vágó módositványának nem adott helyet, az 1901-iki olimpiádot bojkott alá helyezte s felhivta a Dán Atletikai Szövetséget csatlakozásra. Nagyfoku sportszerütlenségre és megfontolás hiányára vall az ilyen határozat. Hogyan festene az az olimpiai szabályzat, ha minden résztvevő nemzet saját speciális érdekeit portáló módositásoknak mind helyet adnának. A British OC. nagyon is méltányos volt az idegen előterjesztésekkel szemben s ha a kivánalmak sportszerü alapokon épültek fel s igazán a közérdeket voltak hivatva szolgálni, azoknak mind helyt adtak.

HENRIK HERCEG, a hollandi királynő férje, elfogadta a hollandi Olimpiai Bizottság tiszteletbeli elnökségét.

Az első nemzetközi jéghockey mérkőzés.

— *BKE. Wiener Training Eisklub* 14:0. —

Alig hároméves multra visszatekintő jéghockey-sportunk a mult vasárnap ment át tüzkeresztségen — fényes sikerrel. A BKE. szineit viselő magyar válogatott csapat óriási fölénnyel győzte le első külföldi ellenfelét, a *„Wiener Training Eisklubot"*, mely pedig kontinentális szempontból is igen jó klasszist képvisel. Hatalmas erkölcsi és sportsikereket jelent ez a 14:0-ás eredmény, melynek nyomán minden valószinüség szerint a magyar jéghockey-sport szélesebb körben való térhóditása fog járni.

Már 1904—905-ben történtek kisérletek a jéghockey föllenditésére. A városligeti tavon a BKE. tagjai kezdték meg elsőként a tréninget. A tréning az első időszakban rendkivül intenziven indult meg, de azután meglehetős hamar aláhanyatlott a munkakedv. A jéghockey-sport müvelése azonban ismét lábrakapott, egyszerre több csapat is dolgozott. s a fejlődés előre látható volt.

Sajnos, a kedvezőtlen jégviszonyok s a BKE. *akkor* még jobbára közönyös vezetősége, utját szegték a további fejlődésnek. Pedig, hogy a játékosanyag elsőrangu volt, azt bizonyitja az a körülmény, hogy a most diadalt aratott magyar

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker TELEFON 83—02
Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. Wien, I., Adlergasse 6.

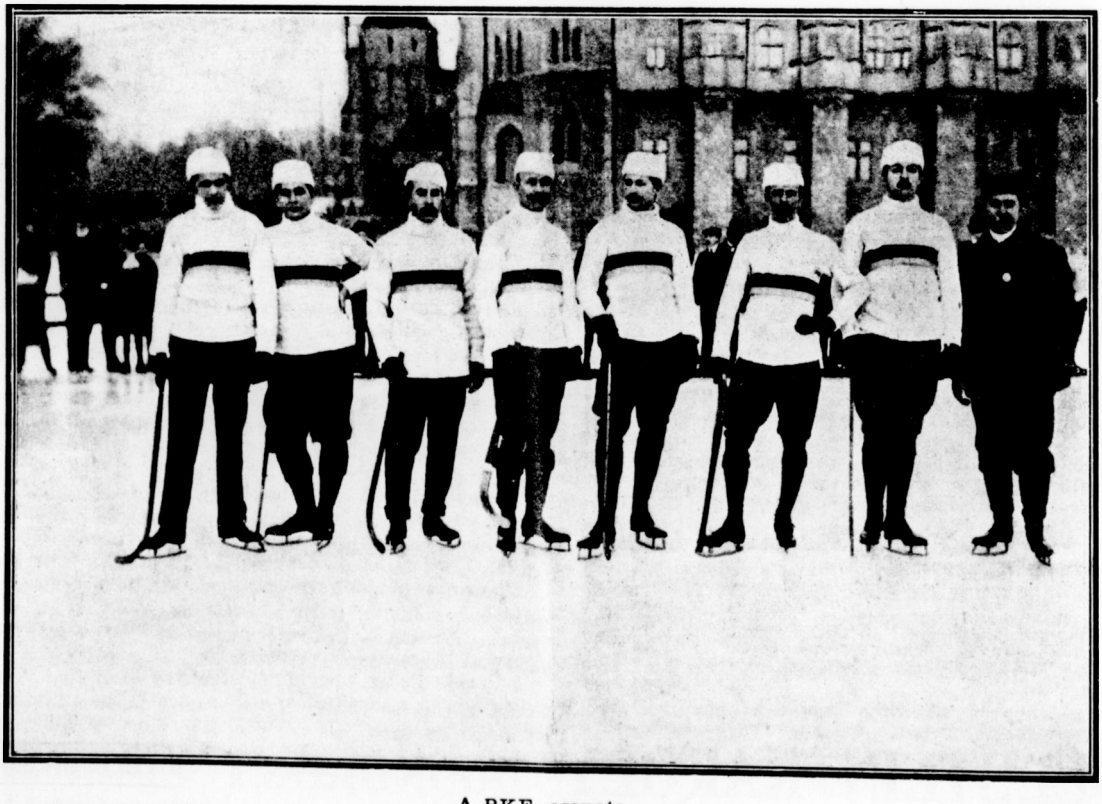
A január 26-iki nemzetközi jéghockey mérkőzésen résztvett csapatok

BUDAPEST–BÉCS 14 : 0.

A „Training Eisclub" Wien csapata.

Weiss, Feix, Wachuda (kapit.), Lechner, Grosz, Wagner, Proksch, Hselmayer (A Training Eisclub igazg.)

A BKE. csapata.

Fabricius, Hevesi, Ságody, Lauber, (kapt.), gr. Csáky Béla, gr. Bethlen, gr. Csáky István, Dr. Márkus Jenő (biró.)

csapat hét tagja közül *négy* — a két *Csáky* gróf, *Hevesi* és *Ságody* — már akkor az első csapatnak is tagja volt. A következő év teljes csendben telt el. Jéghockey alig-alig volt. 1906—907-ben azonban ujból fellendült a játékedv. *Lauber* Dezső szitotta azt lankadatlan lelkesedéssel s tevékenységének eredménye csakhamar a MAC. tagjaiból alakult hockey-csapat lett. A régiek közül *Ságody* ebben a csapatban játszott már s pompás játékosnak bizonyult maga *Lauber* is. Ugyanebben az évben alakult csapata — még pedig igen erős csapattá — egy mágnás társaság ugyanecsak a városligeti jégen. E két csapat mellett volt még egy külön BKE. csapat is. Igy értünk az idei szezonhoz, melynek elején ujból *Lauber* veszi kezébe a hockey-sport szervezését. Agitált, lelkesitett, rábeszélt ahol kellett. Csakhamar erős támogatóra lelt *Bethlen* István grófban, kinek sportszereteténél csak munkakedve és lelkesedése volt nagyobb. És aztán midőn a BKE. széles látókörü igazgatója, *Zsigmondy* Géza csakhamar fölismerte e népszerü jégsport nagy fontosságát., s lehetővé tette az egylet minden irányu támogatását: akkor alig pár hét alatt a magyar faj sportrátermettsége szinte csodálatos haladásra képesitette játékosainkat.

Sportszempontból ez a győzelem mindenképpen nagy értékü és reális. Figyelembe kell venni ugyanis azt, hogy a magyar csapatnak nemcsak az első nemzetközi mérkőzése, hanem egyuttal az első *komolyabb* mérkőzése is volt ez; tehát a mi csapatunk meglehetős lámpalázzal és nemzetközi rutin nélkül állt ki. Szerencsére a magyar játékosok egyéb sportok terén már bizonyos küzdőképességet szereztek, s ezzel most pótolták azt, ami rutinjukból hiányzott. A csapat minden tagja pompásan megfelelt feladatának s ha *Lauber*, a két *Csáky* és a *Bethlen* gróf nevét külön emeljük ki, azt csak azért tesszük, mert néhány, igazán bravuros egyéni akciójukkal külön is föltüntek. Csapatunk egyébként gyorsaságban és összjátékban fölülmulta a talán jobb technikával biró ellenfelét. A bécsi csapat ugyanabba a hibába esett, mint a legtöbb football-csapat, hogy t. i. a labda stoppolását és adogatását állva végzik, mig a mieink mozgás közben, ami nagy tempó előnyt biztosit.

A mérkőzésre a csapatok a következő összeállitásban álltak föl:

Training Eisclub: Proksch—Wachuda (kapitány), Feix—Wagner—Gross, Weiss, Lechner.

Budapesti KE.: Fabricius—Ságody, Hevesi—gróf Bethlen-gróf Csáky Béla, Lauber (kapitány), gróf Csáky István.

Az első pár perc ideges játékot hoz. A magyar csapat — nem ismervén a külföldieket — tulóvatos. Mégis több gólütéshez jut, amelyeket azonban a bécsi kapus kivéd. Támadását a bécsi Weiss lefutása szakitja meg, kinek lövését Fabricius egész testével bravurral védi. A magyarok csakhamar tudatára ébrednek erejüknek s hozzálátnak a munkához. A kissé előrehuzódott osztrák mezőnyt *gróf Csáky* Béla lefutja s éles ütéssel megszerzi az első magyar gólt, amelyet a közönség viharos éljenzéssel üdvözöl. Ettől kezdve *Lauber* vezetésével az összjáték is mindjobban kifejlődik. Gróf *Bethlen* hosszan, a szélére kiadott labdákkal, táplálja a *Csáky* grófokat, akik kifulasztják a nehézkes ellenfelet. A magyar csatársor egy vonalban fut le s a két Csáky egyre-másra lövi a kapura a labdát. A kapus szépen véd, de a lábáról lepattanó labdákból a jól helyezkedő Lauber két ujabb gólt csinál.

A bécsi csapatot a gyors Weiss juttatja támadáshoz többször, de a kitünő magyar védelem Ságody—Hevesi, mindannyiszor leszereli. Hevesi hirtelen egérutat kapva, hátulról előtör s az ellenfél kapujába viszi a labdát. Az első félidő 7:0 eredménynyel végződik. A második félidőben ugyanez a kép ismétlődik. Az osztrák csapat szóhoz sem jut az összjátékkal kombinált magyar gyorsasággal szemben s még 7 gólt kénytelen elszenvedni.

Biró: *Márkus* Jenő dr. (BKE.) volt. A mérkőzést a magyar csapatnak teljesen szokatlan gummilabdákkal játszották végig a bécsiek kivánságára. Este fényes lakomát adott a BKE. a két csapat tiszteletére, melyen *Zsigmondy* Géza dr. üdvözölte a vendégeket, kiknek nevében *Haselmayer* dr. igazgató köszönte meg a vendéglátást.

Magyar korcsolyázók győzelmei Troppauban

— *Kronberger Lili megnyerte a IEV. női bajnokságát.* —

A magyar műkorcsolyázó-sport fényes diadalt aratott a mult szombaton Troppauban, a *Troppauer Eislauf-Verein* versenyén, hol *Kronberger* Lily, Magyarország műkorcsolyázó bajnoka, fölényesen megnyerte a *Nemzetközi Korcsolyázó-Szövetség* női bajnokságát a berlini Rendschmidt Elza ellen, mig *Méray-Horváth* Opika jól megérdemelt győzelmet aratott a nemzetközi női junior műkorcsolyázó-versenyben. Biztos favoritja volt a férfi junior-versenynek *Szende* Andor, aki tényleg a mezőny legtehetségesebb embere volt is. Azonban részben nagy lámpaláza, részben pedig a jég keménysége (amely neki teljesen szokatlan volt, s amelyen korcsolyája is

Méray Horváth Ottika
a troppaui junior verseny győztese.

fölmondta az engedelmességet) megakadályozták őt képességei teljes kifejtésében: igy tehát csak második lett, bár sokkal gyengébb ellenfelei voltak, mint pl. Budapesten. Veresége meglepte még versenytársait is, mert az iskolagyakorlatokat fölényesen végezte el és csak a szabadkorcsolyázásban rontotta el első helyét. *Méray-Horváth* Opika első startja tehát fényes sikerrel járt. Győzelmét szintén biztos fölényben érte el. Reméljük, jól indult versenypályája sikerekben gazdag lesz. A versenyzőket a BKE. képviseletében *Seibert* tréneren kivül *Szent-Györgyi* Imre dr. és *Lidemann* Frigyes dr. kisérték el.

Ugyane versenyen dőlt el a műkorcsolyázó világbajnokság is, amelyet immár hetedszer nyert meg a védő *Salchow* fényes stilusban.

Részletes eredmények a következők:

I. Műkorcsolyázó bajnokság 1908. *évre.* 1. *Salchow* Ulrik (Stockholm). 2. Fuchs Gilbert dr. (München). 3. Bürger Henrik (München).

II. A Nemzetközi Korcsolyázó-Szövetség 1908. *évi női műkorcsolyázó bajnoksága.* 1. *Kronberger* Lili (Budapest KE.). 2. Reudschmidt Elza (Berliner Schlittschuhklub).

III. Nemzetközi páros műkorcsolyázó-verseny (Ruprecht bajor herceg vándordijáért). 1. Hübler Anna—Bürger Henrik (Münchener Eislaufverein).

IV. Nemzetközi női műkorcsolyázó-verseny. 1. *Méray-Horváth* Opika (Budapesti KE.). 2. Hübler Anna (Münchener Eislaufverein). 3. Ruich Helén (Wiener Eislaufverein). Tizenkét résztvevő.

V. Nemzetközi műkorcsolyázó-verseny juniorok részére. 1. Hellenbrand Ewald (Troppauer Eislaufverein). 2. *Szende* Andor (Budapesti KE.). 3. Aigner Ottó (Troppauer Eislaufverein). Tizennégy résztvevő.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FÁBRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállitója

A M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET SPORT-CLUBJA folyó hó 18-án, szombaton délután hockey-mérkőzéssel egybekötött jégünnepélyt rendezett.

Az ünnepély 3 órakor a hockey-mérkőzéssel kezdődött. Kék karszalagos csapat: kapus: Jungenfeld Tivadar br., backek: Zunter Ferenc és Benedikty József, halback: Urbanek tanár, csatárok: Nemes András gr., Bohus László br., Bohus Zsigmond br., kapitány: Nemes András gr.

Vörös karszalagos csapat: kapus: Hartman György, backek: Fejérváry Iván és Jeszenszky Andor br., halback: Ovenden tanár, csatárok: Piret-Bihain Eugen br., Stephaich Ferenc, Hofer László, kapitány: Piret-Bihain Eugen br.

Biró: Schaefer Vilmos vezető tanár.

Gólbirók: Szmrecsányi Imre és Fejér Tibor

Az első félidőben kék 5 gólt ütött piros 0 gólja ellenében. A második félidőben kék 8 góllal lett győztes az 5 gólt ütő piros csapat felett, tehát véglegesen 3 góllal verte meg az ellenpártot,

amely eredmény jórészt annak tulajdonitandó, hogy Arz Roderik gr., a piros párt kapusa, az utolsó pillanatban megbetegedett s a helyette játszó kapus nem birt a kellő gyakorlattal.

Ezután következett az I—IV. osztálybeli növendékek versenyfutása.

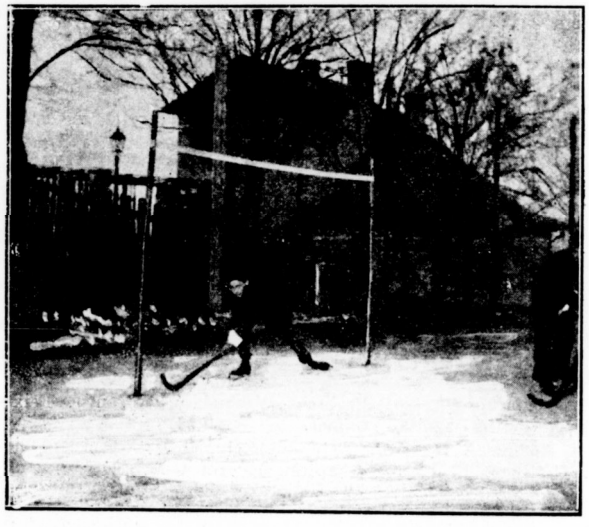
1. 50 méter: győztesek: 1. Fejér Tibor, 2. Sliepcevic Tivadar, 3. Pásztor Zoltán.

2. 100 méter: győztes: Fejér Tibor.

Erre a társaság az intézet két társalgótermébe vonult, ahol buffet volt felállitva. Időközben besötétedett s a jégpályán meggyujtották a fáklyákat és lampionokat. A Sport-Club tagjai különböző figurákat mutattak be lampionokkal. Ezt tüzijáték követte, mi alatt a jelenlevő növendékek egy része is korcsolyát kötött.

Jelen voltak: Justh József és neje, özv. Szmrecsányi Károlyné, Shycry Emma, br. Jeszenszky Béláné, özv. Koller Lajosné leányával, özv. Nagy Jenőné leányával, Gulden Jolán, Bárczay Oszkárné, ifj. dr. Korányi Frigyesné leányával, Madarász Adorjánné, Fáy Vilma, Gorove Árpádné, Urbánek Alajosné, Vajda Károlyné, Andor Józsefné leányával és mások. Az Intézet számos végzett növendéke is megjelent, akik a sport-élet iránti érdeklődésöket és régi iskolájukhoz való ragaszkodásukat ez alkalommal is bebizonyitották. Az egész ünnepély sikerében nagy része volt dr. Szölgyény Ferenc kir. kormányzónak és nejének, akik igaz magyar vendégszeretettel töltötték be a házigazdák szerepét.

A Ferenc-József Intézet Sport-Clubja az első, amely az iskola keretén belül a téli sportot meghonositani törekszik. Tagjai naponta gyakorolják magukat a jég-hockey játékban és az intézeti parkban a rodlizást is egyre jobban meghonositják. Reméljük, hogy ezen uttörő munkálkodása számos követőre fog találni.

A BBTE. VERSENYE február 6-ára halasztatott el.

A NORVÉG GYORSKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁG a mult szombaton került Krisztiániában eldöntésre az egész világ sportköreinek érthető érdeklődése mellett, mert hiszen rendszerint innét kerülnek ki a világbajnokok is. Az idei eredmények a következők:

I. Gyorskorcsolyázás 5000 *méter*: 1. *M. Saetherhoug* 9 p. 26.6 mp. 2. Osc. Mathiesen 9 p. 28.2 mp. 3. Sig. Mathiesen 9 p. 48.8 mp. 4. Olaf Hansen 9 p. 55 mp. 5. S. Berntzen 10 p. 05 mp. Erős szél.

II. 500 *méter*: 1. *Sig. Mathiesen* 46 mp. (rekord). 2. M. Saetherhoug 46.2 mp. 3. R. Röhne 47 mp. 4. Osc. Mathiesen 47.2 mp. 5. Kr. Andersen 47.7 mp.

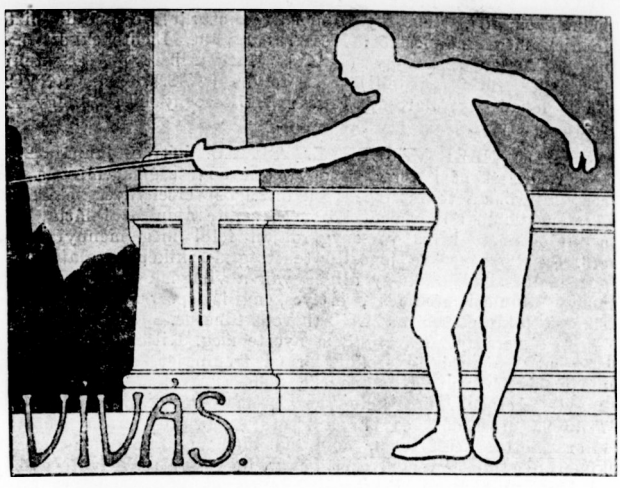
III. 1500 *méter*: 1. *Osc. Mathiesen* 2 p. 29.9 mp. (rekord). 2. M. Saetherhoug 2 p. 30.2 mp. 3. Sig. Mathiesen 2 p. 36.6 mp. 4. R. Röhne 3 p. 39.4 mp. 5. Kr. Andersen 3 p. 39.7 mp. Ezen eredmények alapján a bajnok *Saetherhoug* lett.

V. Műkorcsolyázó bajnokság: 1. *Harry Poulson*. 2. Stiksrud. 3. Lördahe.

A gyorskorcsolyázó világbajnokságban Norvégiát M. *Saetherhoug* és O. *Mathiesen* képviselik.

EURÓPA GYORSKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGÁÉRT február első két napján mérkőznek legjobbjaink a külföldiekkel. A magyar szineket *Mannó*, *Wampetich* és *Gyurman* fogják képviselni.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

A vivómesterek képesitése kérdéséhez.

Irta: *Fodor Károly* műegyetemi vivómester.

Örömmel látom, hogy a *Nemzeti Sport* teret nyitott a vivómesterek képesitése kérdésének és hogy *Lovas* és *Gerentsér* tisztelt kartársaim a nyilvánosság elé hozták az ügyet. Bár azok közé a mesterek közé tartozom, kik a belügyminiszter ur ő nagyméltósága rendelete folytán e kérdésben hivatalosan is meghallgattattak: az a meggyőződésem, hogy az ilyen ügyet, amely nem 8—10 mesternek ügye, hanem általa az egész országban valamennyi a vivással hivatásszerüen foglalkozó kartársunk érdekelve van, a legnagyobb nyilvánosság előtt kell tárgyalni s igy mindenki, akinek létét és kenyerét oly mérvben érintik a reformok, tájékozódhassék, s idejekorán felszólalhasson.

Nézetem szerint egy ily reformnak csak az lehet a célja, hogy a visszaélések kiküszöbölése mellett, *minél több vivómestert neveljen*, nem pedig hogy e pályára lépést megnehezitse. Több, mint husz éves müködésem alatt mindig azt tapasztaltam, hogy minél több a vivómester, annál jobban fejlődik a vivás sportja, annál több a vivó, igy annál jobbak az egyes vivómesterek megélhetési viszonyai. A N. Sp. nemrég közölte *Casimir*-nak, a hires német mesternek cikkét, mely általam teljesen osztott gondolatmenettel azt fejtegeti, hogy azért oly rosszak a német vivóviszonyok és oly nehéz a vivómestereknek a megélhetés, mert kevés a mester, s igy kevesen csinálnak propagandát a vivásnak Németországban.

A vivómesterkérdéssel kapcsolatban okvetlenül meg kell oldani a vivómesterképzés kérdését is.

Nem egészséges állapot az, hogy vivómesterekké állandóan csak olyan urak legyenek, akik akkor lépnek e pályára, mikor először választott pályáikat — megengedem, hogy gyakran tiszteletreméltó okból — elhagyni kénytelenek. Ellenkezőleg, olyanná kell tenni a vivómesteri pályát, hogy a szülő mindenkor örömmel adja arra gyermekét.

Kitünő kartársam, *Lovas* Gyula által felsorolt reforminditványok ezzel ellenkezőleg csak arra lennének alkalmasok, hogy a fiatalságot e pályától visszariasszák. Nagyra becsülöm hivatásomat, de már engedelmet kérek, nem értem, hogy miért kellene egy vivómestertől érettségi vizsgát kivánni. Ez idő szerint tudtommal nem sokan vagyunk, kik érettségivel birunk. E feltétel mellett egy *Pini* egy *Greco*, vagy egy *Merignac* sem nyithatna Pesten vivótermet. Az meg éppen lehetlen, hogy az, akinek megfelelő iskolai képesitése nincs, az egész életében csak „helyettes" vagy „segéd" lehetne, akármilyen kitünő mester vagy vivó legyen is. Ily szabály mellett azok, kik kora ifjuságában e pályára szentelik magukat, azok örökké háttérben lennének azok mögött, akik kétségtelenül más pálya céljából érettségit tesznek, de azután választott pályájukon boldogulni nem tudnak.

Az élet is csak egyféle képesitést ismer, igy diploma is csak egyféle lehet, aki jó mester, az előre jut, a gyengébb lemarad.

Ami a vivómesteri vizsgát illeti, ezzel kapcsolatosan okvetlenül fel kell állitani egy olyan tanfolyamot, amelyen a jelöltek a vizsgán megkivántató tantárgyakat megtanulják. Megfelelő tanárok, tankönyvek a vizsgán kérdezett vivórendszer részleteire, s az elméleti tárgyak egészére vonatkozó legpontosabb vizsgaterv nélkül azt hiszem, hogy a Scoula Magistrale kitünő igazgatója *Parisie* sem tudna levizsgázni. A vivómester vizsgáztató bizottság, ha annak diplomái kizárólagos érvényüek, csakis állami bizottság lehet, a melynek tagjait pl. felerészben a miniszter nevezné ki, felerészben a mesterek választanák.

Igy van ez minden más pályán is, ahol a hivatás gyakorlása bizonyos kizárólagossági jogot biztositó diplomához van kötve.

Mindezek mellett bár magam részéről is kivánatosnak tartom a vivómesterek ügyének rendezését és a visszaélések erélyes kiirtását, nem hallgathatom el azt a meggyőződésemet, hogy a vivás elsősorban *szabad müvészet* és sehol a világon, még azokban az államokban sem, ahol a vivásnak és vivómesteri pályának több évszázados multja van, sehol a *vivómesterség képesitéshez kötve, vagy korlátozva nincs.* Aki jól viv és jól tanit, az tekintet nélkül a diplomára, boldogul és igen sok esetben hervadhatatlan dicsőséget szerez nemzetének. Az egyéni, a müvészi vagy, ha ugy tetszik, iparszabadság eszméje kell, hogy áthassa a tervbe vett reformokat és korlátozás csak annyi, amely arra szükséges, hogy a tisztességben és tudásban fogyatékos kontároktól megóvja szép hivatásunkat.

Attekintés A versenyszezon február 8-án és 9-én kezdődik. Kolozsváron még nem volt oly verseny, melyen a budapesti vivókörök résztvehettek volna: igy az az ujdonság ingerével is bir. Nagyértékü tiszteletdijak, jó zsüri várják a lerándulókat. A MAC. *Mészáros* Ervin, Szántay Jenő, Tóth Péter dr., Mészáros Loránt dr., Lichteneckert András és Lipcsey Mártonnal képviselteti magát. A FVC. *Földes* Dezsőt okvetlenül kiküldi, de előreláthatólag még másokat is indit. A NVC.-ból Gonda dr. és Grünwald, Garay és Karossát akarja benevezni. A többi budapesti klubból szinte várható 1—2 nevezés. A versenybiróságba a fővárosiak közül *Nagy* Béla dr.-t, Hajdu Marcelt, Zulavszky Bélát, Heinrich Aladárt és Sötér Gyulát kérték többek között fel. A MASz.-t, tekintettel a verseny fontosságára, a vivó-szakosztály elnöke, személyesen fogja képviselni.

*

Vivókörökben a MAC. csapat versenye az állandó beszéd tárgya. Minden számottevő egylet lázasan készül erre a nagy küzdelemre. Első sorban aziránt érdeklődik mindenki, hogy a MAC. hogy fogja csapatait összeállitani. A feladat kétségtelenül nehéz lesz. Békessy Béla, Nagy Béla dr., Mészáros Ervin, Tóth Péter, Szántay Jenő, Krencsey Géza, Halász Gyula egyenlő jogot formálnak az első csapatra, mig a többi csapatokba nem kisebb vivók jutnának, mint Mészáros Loránt, Gerde Oszkár, Pajzs Pál, Nagy Valér dr., Lichteneckert András, Lipcsey Márton, Häckl Ernő és a többiek. A MAC. első helye a papirforma szerint valószinü ugyan, de a beavatottak nagyon tudják, hogy igy a szezon elején nem mindenik nagynevü vivó van teljes formában, igy bármely csapat nyer, előreláthatólag nagyon meleg lesz a győzelem. A FVC. első csapatát Sötér Gyula, Földes Dezső, Léhner Artur, Stiller Mihály, Ágai, Szende, Sacher

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

dr. és mások közül válogathatja. Ha az első négy vivót képes lesz összehozni, előreláthatólag a döntőbe kerül. A *Nemzeti Vivó Club*-ban Hajdu dr., Werkner, Gonda, Garai, Karossa, Pór, Steger, Jaczó a jelöltek, amint látjuk, a vivókból 2 elsőrangu csapat is kitelik. Nagy meglepetés lesz a Vén-fiuk első csapata. *Heinrich* Aladár, a VF. páratlan agilitásu igazgatója, a tőle megszokott lelkesedéssel és leleményességgel dolgozik csapata szervezésén. Maga és *Heller* Ágost mellé harmadikul *Benyovits* Lajos dr.-t nyerte meg. Az egykori kiváló mester amatőrré nyilvánitása óta ezuttal először fog sikra szállani és pedig a Vén-fiuk szineiben. Tréningjét már meg is kezdette. Negyedik e csapatban *Rácz* Jenő dr., a finom akcióiról ismert kiváló vivó, vagy pedig a klub kitünő alelnöke, E. *Ullmann* Gyula lesz, aki állandó szorgalmas tréningjével teljes versenyformában méltóan fogja kiegésziteni ezt a nagystilü senior-csapatot. A KEAC. csapatát versenye eredménye alapján akarja összeállitani, a MAFC. is csak most fog csapata szervezéséhez. A FTC. még habozik, de ismerve e klub helyes sportszerü vezetését, biztosra vesszük, hogy a klub annyi diadalt látott szinei az első csapat-vivásnál se fognak hiányozni, még ha a kezdet nem is igér teljes sikert.

A magántermek, tekintve, hogy a föltételek még csak most mentek szét, még nem nyilatkoztak, de előreláthatólag ezekből is indul egy-két csapat.

*

A versenyek megkezdődvén, ismét előtérbe jut a tréningszerü életmód kérdése. A legtöbb vivó azt hiszi, hogy elég, ha sokat verekszik, amellett dohányozhat, ihat, éjjelezhet, amennyit akar. Ez nagy tévedés. Sok letörésnek, sok balsikernek fel nem ismert oka. A vivás épp oly szigoru életmódot kiván, mint a többi sport, épp oly tartózkodást a káros élvezetektől. Egyik bajnokunk páratlan diadalsorát csakis helyes tréningszerü élemódjának köszönheti. Róla kell példát venni. Amit más sportember megtehet, azt egy vivó ne tudná megcsinálni?

*

A MOB. megalakult. Vivóosztálya is megkezdi müködését. Mint értesülünk, a bizottság már most fel fogja hivni mindazokat, akik a kiküldetésre igényt tartanak, hogy jelentkezzenek. A komoly jelentkezők részére legalább hetenkint egyszer egy közös tréningnapot biztositsanak. Az április végéig rendezett versenyeken aztán majd elválik, hogy ki az igazán kiküldésre érdemes, ki nem. A fenmaradó 10—12 jelölt egész junius végéig együtt és közösen fog trenirozni, ekkor megtartják az utolsó próbát, amely dönteni fog atelett, hogy kik legyenek a kiküldöttek és kik legyenek a nemzeti csapatban. Természetesen ezuttal is számos oly vivó lesz, ai a MOB.-tól csupán erkölcsi támogatásra tart igényt.

A KOLOZSVÁRI VIVÓVERSENY. A KEAC. országos versenyének előkészületei teljesen be vannak fejezve, s csak a vivók részvételétől függ, hogy teljesen sikeres legyen. A verseny dotációja igazán fényes lesz. Erdély bőkezü főurai nagy számban ajánlottak föl értékesebbnél-értékesebb tiszteletdijjakat, s maga a klub is 1000 koronát áldozott e célra. Különösen értékes lesz a verseny győztesének dija, egy óriási ezüst serleg, melynél szebb dij magyar versenyen kevés volt még.

A *verseny 8-án este veszi kezdetét* a vidékiek versenyével, mely még aznap be lesz fejezve. Vasárnap, 9-én délelőtt kezdődik a főverseny körvivása, este a döntő és ezt követi a befejező akadémia, melyen a zsüri tagjai és a verseny helyezettjei fognak résztvenni. A vivóknak tehát legkésőbb 8-án este 6 és ½ órakor kell jelentkezniök a „KEAC." vivótermében (Egyetem). Külön bejelentésre azonban, mely a nevezés alkalmával emlitendő meg, *megengedi a verseny bizottsága vasárnap* (9-én) *délelőtt tartandó pótminősitésen való részvételt.*

Nevezések *Vértes* Béla hadnagy (Honvéd-laktanya) ciméreküldendők 7-én esti 8 óráig. A már eddig is nagy számban érkezett nevezések a következők: Mészáros Ervin főhadnagy Székesfehérvár, Szántay Jenő hadnagy Budapest, Szende Dezső (FVC.), Bányász Jenő dr. Budapest (MAC.), Földes Dezső dr. (FVC.), Vértes, Beczner, Tódor, Kató, Asztalos, László Béla hadnagyok, ifj. Repetzky Andor (Kolozsvár). Kivülük biztos indulók még Budapestről: Mészáros Loránt, Lichtenekkert hadnagy, Lipcsey főhadnagy (MAC.), Kaas Albert br. (Santelli), Penninger Antal (Santelli), Éber István (FVC.), Gonda (NVC.), Tadic főhadnagy, Baresay, Kelemen, Diószeghy br. hadnagy Marosvásárhelyről.

A MAC. HÁZI VERSENYE. A MAC. hétfőn január 27-én rendezett házi versenye ugy a nevezők száma, mint a verseny szinvonala tekintetében sok országos versenynyel vetekedett. A szép számmal megjelent közönség szinte ámulattal látta, hogy a klub ismert hires versenygárdáján felül még mennyi kiváló erő, szép reményekre jogositó tehetség áll kiképzés alatt. Nyugodtan mondhatjuk, hogy aligha van a világnak más vivóklubja, amely tanulási eredmény, erélyes, agilis sportszerü vezetés és sikerek tekintetében a MAC.-al vetekedhetne.

A versenyt *Békessy* Béla nyerte meg. Kitünő bajnokvivónk még meg se kezdette szokott óriási tréningjét, ezért a szokottnál nehezebb volt győzelme, de tudása, gyorsasága ezuttal se hagyta cserben. *Tóth* Péter lett a második. Ugy vettük észre fizikuma erősbödött és bár a gyors és izgató verseny most is elfárasztotta, kétségtelen, hogy az idén már nem fog pusztán kimerülése miatt versenyeket veszíteni. *Pajzs* rendkivüli gyorsaságával, néha szinte vakmerő erélyével az idei versenyek outsidere. Több iskola mellett egy év alatt a legelsők közzé emelkedhet. *Lipcsey* debutja fényesen sikerült. Gyors, biztos technikáju, erélyes, a MAC. termében a szükséges versenyrutint is könnyen el fogja sajátitani. *Lichteneckertnek* rossz napja volt, eredménye nem áll tudása szinvonalán. Ugyanez áll Gerdére is. Nagy reményeket füz a MTC. Rádyhoz, aki az idén Békessy vezetése mellett állott versenytréningbe.

A második kört *Kormos* nyerte meg, ki néhány évi szünet után állott ismét tréningbe. Főként tudásával és kombináló képességével volt fölényben. *Kelemen* minden sportban kiváló, igy a vivásban is, hogy eredményei még jobbak legyenek, nagyobb tréninget kell folytatnia. Nagy feltünést keltett *Fay* István erélyes, okos akcióval. *Becker* István eleinte nagyon szépen vivott, utobb kissé fejvesztetten dolgozott.

Részletes eredmények:

II. osztály: Első kör: 1. Kelemen (5 győzelem). 2. Kormos (4 győzelem). 3. Blankenstein (3 győzelem). 4. Krämer. 5. Kovács. Második kör: 1. Fáy (4 győzelem). 2. Becker (3 győzelem). 3—5. Koczy, Ember és Bannegyi 1—1 győzelem.

Döntő: 1. *Kormos* (3 győzelem). 2. Kelemen (2 győzelem). 3. Fáy (1 győzelem). 4. Becker. Kormos elfoglaltsága miatt nem kivánt az I. osztályban vivni, igy oda Kelemen és Fáy került.

I. osztály: Első kör: 1—2. holtversenyben Békessy és Pajzs (3—3 győzelem). 3. Gerde (2 győzelem). 4—5. Lichteneckert és Kelemen (1—1 győzelem). E körben Gerde megverte Békessyt 4:3-ra, de ezenkivül csak Kelemen tudott győzni. Második kör: 1. Tóth Péter dr. (3 győzelem). 2. Harmas holtverseny után Lipcsey (2 győzelem). 3—4. Rády és Fay (2—2 győzelem). 5. Bányász (1 győzelem).

Döntő: 1. *Békessy* Béla bajnok Tóth Péterrel vivott holtverseny után. 2. *Tóth* Péter dr. bajnok. 3. Lipcseyvel vivott holtverseny után *Pajzs* Pál. 4. Lipcsey Márton. A döntőben Békessy mv. Pajzsot 4:2, Tóth Lipcseyt 4:3, Pajzs Lipcseyt 4:0, Békessy Tothot 4:0, Tóth Pajzsot 4:2, Lipcsey Békessyt 4:3. A holtversenyben Békessy Tóth felett 4:1, Pajzs Lipcsey felett 4:3-ra győzött.

SZEGSZÁRDI VIVÓ EGYLET név alatt dr. Radó Arthur a BEAC. és MTK. kiváló tagjának és versenyzőjének lelkes propagandájára egyesület van alakulóban, amely a MASz. égisze alatt fogja a szegszárdi és környékbeli vivókat egybegyüjteni.

GALANTE a hires olasz mester, aki most tér haza nagysikerü amerikai körutjáról, Zágrábban telepedett le. Nagy reményeket füzünk müködéséhez. Töle várjuk, hogy vivóéletet teremt Horvátországban. *Galante* egyébként egy párbajtőr mérkőzést szeretne rendezni valamely magyar mesterrel. A tárgyalások ez iránt még folyamatban vannak.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező utca 28 II. em.

Mindenütt kérjük a „NEMZETI SPORTOT"!

Lelkismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

A MAGYAR SI KLUB január 12-én tartotta első gyakorló kirándulását a Normafához. Az egyesületnek sok tagja jelent meg ez alkalommal, kiknek dr Schwicker Richárd, a gyakorlatok müvezetője, adta meg az első elméleti és gyakorlati oktatást, felhasználván ez alkalommal Lilienfelden, Mürzuschlagban szerzett tapasztalatait. Különösen szép látványt nyujtott, amidőn dr Schwicker és Jordán Viktor bemutatták a kigyóvonalat és dr Schwicker a Telemark-lendületet, amelylyel a legmeredekebb lejtőn is hirtelen meg lehet állani. Örömmel lehetett a nagyszámu sielő között konstatálni, hogy hölgyek is buzgó szorgalommal igyekeznek elsajátitani a sifutást és kitartó buzgalmuk, lelkesedésük bizonyára számos hivet szerez e téli sportnak. Április havában rendezi az egyesület nagy tura-kirándulásait az Alacsony Tátrába, a Gyömbér vagy Királyhegy vidékére, hol a menedékházakat már az ősz elején rendbehozták. E turák több 4—5 napig tartanak és szervezésük dr Metzler Jenő tura-müvezető kezében van. A Magyar Si Klub tagjainak a Disznófő-vendéglőben jelenleg 5 pár si és 2 kézi szán (ródli) áll rendelkezésükre. Az egyesület megbeszélési estéit a Magyar Világ kávéházban tartja péntekenkint 8—10 között este.

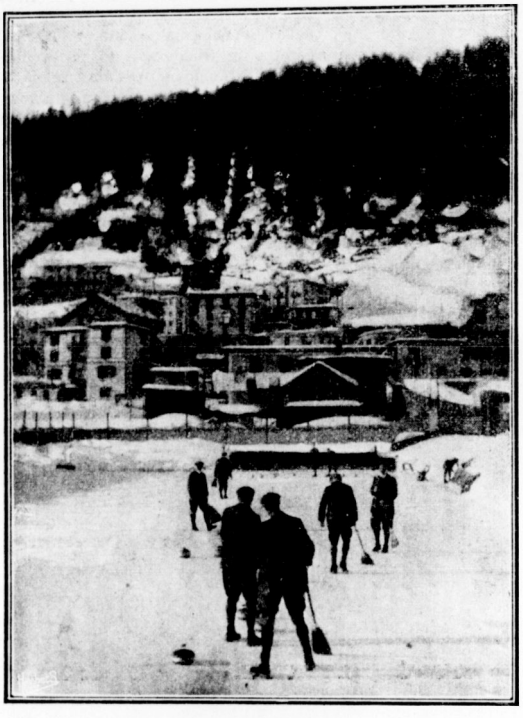
nem igen értenek. A skikjöring-versenyt egy *ponnyskikjöring* és egy *szánkó-ügetőverseny* előzte meg. A ponnyversenynél 6, az ügetőversenynél 16 ló futott. Volt *totalisateur* is, melyet nagyban igénybe vettek. A verseny érdekessége sokat veszitett azáltal, hogy a szabályok értelmében csak *két ló* startolhatott egyszerre s ezek is félpercnyi időkülönbözettel, ugy hogy az időmérés adatai döntöttek a győzelemben. Mindez állitólag azért történt, mert a lótulajdonosok kivánták. Igy aztán kevésbbé is tünt fel az, hogy a derék davosiak hajtótudománya bizony kissé gyönge lábon áll. A lóanyag meg ép nem a legkiválóbbak közé tartozott. Mindezen körülményeknél fogva az egész futtatás délelőtt és délután négy óránál jóval több ideig eltartott. A *versenylovaknak* fenntartott külön skikjöringfutam elmaradt, mert a hirdetett igazi versenylovak nem érkeztek, állitólag a rossz időjárás miatt. Sikerült azonban megtudnunk, hogy a versenylovak résztvétele dolgában az illetékes lovaregyletekkel nem is keresték az érintkezést s hogy mindez csak a jövő évben fog megtörténni, amikor a verseny jóval nagyobb mértékben fog rendeztetni 10—15.000 franknyi dijazással. A tulajdonképeni skikjöring azonban fölötte érdekes és izgató látványosság volt. Valóban szokatlan látvány, ha egy őrülten vágtató lovat pillantunk meg, amely egy a derekát keményen megfeszitő, istrángba és gyeplőbe egyaránt görcsösen kapaszkodó sifutó embert ugy röpit tova, hogy az illetőnek csak ugy szikrázik a szeme. Nem is lát az sokat, mert örökösen a szemeibe fröccsen a ló patái által felkavart felhőszerü hótömeg. Bizony, ha a ló nem szalad magától, nem is igen ér rá az illető skiember annak hajtásával foglalkozni s hogy a ló fusson, arról gondoskodtak mindazok a nézők táboráből, akik az illető lovat a totalisateurnél megrakták. Az örökös buzditó „hü-hó!" kiabálástól a lovak aztán csakugyan neki is rugaszkodtak. Gyakori eset volt, hogy a *skikjöringelő* bizony alaposan hanyattvágódott s a ló egyedül szaladt tovább. Ilyenkor ugyancsak vigyáznia kellett a sielőnek, hogy ne az orrára essék, mert a nagy lendület folytán vagy 6—8 méter hosszu vonalat szántott volna az orrával a hóba. A skikjöring-verseny távolsága 1600 m. volt. A versenynél 14 ló futott. Győztes a 7 éves angol her. „Max" lett (tu-

„Old Fry Rätien" nemzetközi bob verseny Davosban. A „Lady bird" fiatal angol leányok bobja.

SKIKJÖRING. Nálunk még ismeretlen versenynem, melyet olvasóinknak már képekben is bemutattunk s mai képeink között is szemléltetünk. Magyarul *si-lóversenyek*, vagy *lovas siversenyeknek* lehetne nevezni. Davosban ezt a téli sportnemet is csakhamar ugy fölkarolták, hogy január 12-én már önálló versenyt is rendeztek e nemben is. Tavaly St.-Moritzban rendeztek először ilyen nagyobbszabásu versenyt, mig azelőtt Svájcban csak az országos siversenyek egyik mellékszáma volt. Davos természetesen nem maradhatott St-Moritz mögött s ennek a versengésnek köszönhető a verseny létrejötte. Kezdetnek ez a vállalkozás igen sikerültnek mondható, ha tekintetbe veszszük, hogy az egészet a *Skiklub Davos* főkép svájci polgárokból álló egyesület, rendezte, melynek tagjai a lóversenyekhez, vagy egyáltalában a lóhoz és a hajtáshoz lajd. Morosani). Győztesideje 2 p. 38 másodperc (másodpercenkint 10.6 méter). Totalisateur 10 : 34. A Max tulajdonosa, Morosani davosi bérkocsitulajdonos, egyuttal őrnagy a svájci hadseregben. A versenyt vagy 2000 főnyi közönség nézte végig ugy, hogy a skiklub kiadásai háromszorosan is megtérültek. A skikjöringnek a téli sportok rovatában nagy jövője van. A látvány oly érdekes s a meglepetések oly kiszámithatatlanok, hogy e sport népszerüsitése versenyek formájában okvetlen biztositva van. A versenynyel legkevésbbé az amatőrfényképészek voltak megelégedve, mert szép galoppot mutató lovak helyett az előhivásnál sötét árnyfoltok jelentek meg a fényképlemezeken. Hja, nem olyan könnyü egy másodpercenkint 10 méternyi sebességgel vágtató lovat oldalról lefényképezni.

CURLING. Nálunk ismeretlen szó, ismeretlen fogalom. Az angoloknál azonban igen kedvelt jégjáték, mely sokban hasonlit az olaszok „boccia“ nevü nemzeti játékához, de attól lényegesen abban különbözik, hogy nem a földön, hanem jégen s nem golyókkal, hanem nehéz lapos korongformáju vasszörnyetegekkel játszák, melyeken egy fogantyu van. A játék célja az, hogy a vasgömböket minél pontosabban kell egy fabáb közelébe juttatni, mely egy 2 méter átmérőjü kör közepén áll. Nehéz sulyuknál fogva a vasgömböket bizony nem könnyü ugy kidobni, mint a boccia golyókat. Jó és erős lendületet kell venni (akár csak a tekézésnél) s a korong 20—30 méternyire is tovább csuszik a jégen, mig végre a fabáb közelébe ér. Minél keményebb és simább a jégtükör, annál jobban csusznak a curling-korongok. Ép ezért minden játékos egy *seprővel* van felfegyverkezve, amelylyel a lassan tovább csuszó gömb előtt simára söpri az utat. A dolog eleinte kissé komikusan hat, különösen a söpregetés, mindannak daczára e játék sok érdekességgel bir és sok gyakorlatot, erőt és kombináló képességet igényel. Mai számunkban több ilyen söprögető angol curlingjátékost mutatunk be a davosi Belvedere Curlingclub pályáján.

Curling játék Davosban.

SWEEPSTAKE. Hát ez micsoda? Beaufstake-t, no meg ramstake-t ismernek még a legvadabb magyarok is. De mi lehet a „sweepstake“? Hát biz ez nem sport, de Svájcban egész sportszerüen üzik a nemzetközi bobversenyeken, hol minden versenyt megelőző estén a szállodákban egy *„sweepstaket“* azaz bob árverési játékot (bobbörzét) szoktak rendezni, amelyen a bobokat per licitando árusitják. Ha most pl. a sweepstake fogadási pénzforgalma 6000 frankot tett ki, akkor a győztes bob vevője ez összegnek 50%-át, azaz 3600 frankot, a 2-ik bob vevője 30%-ot, 1800 frankot és a 3-ik 20%-ot 1200 frankot nyert. Azonban bármennyire alaposak is egyesek tipjei, a gyakori felfordulások és egyéb balesetek folytán ez a játék mégis kockázattal jár. Legjobb példa erre a Davosban január 18-án megtartott „Old Fry Rätien“ nemzetközi bobverseny lefolyása. Az „Old Fry Rätien“ egy értékes svájci vándordij, melyet ezuttal a különböző favoritok balesetei folytán egy Graubunden nevü svájci bob vitt el. Legelső favorit a Gareka angol bob volt, melyet a sweepstakenél *Lubiecki* lengyel herceg 400 frankért vett meg. A Gareka azonban az 1700 méter magasságu fordulónál lezuhant a meredek lejtőn vagy 50 méternyire, utasait már jóval előbb kiröpitve. Egyuttal a pályát annyira elrontotta, hogy a következő bob „Bunni“ a Gareka nyomán haladva ugyane helyen szintén a mélységbe zuhant. Erre már sok ember állta körül a szerencsétlenségek szinhelyét, s mikor a következő bob a favorit „Preussen“ közeledett, többen „break“ (fékezz) kiáltásokkal feltartóztatták utjában. Igy aztán Graubunden könnyen győzhetett. Emiatt a Preussen-csapat óvást is emelt, azonban eredménytelenül. A tribün előtt is több bob fordult fel, szerencsére nagyobb balesetek nélkül. Mai számunkban a Preussen-bob abban a pillanatban látható, mikor futásában feltartóztatták s az erős fé-

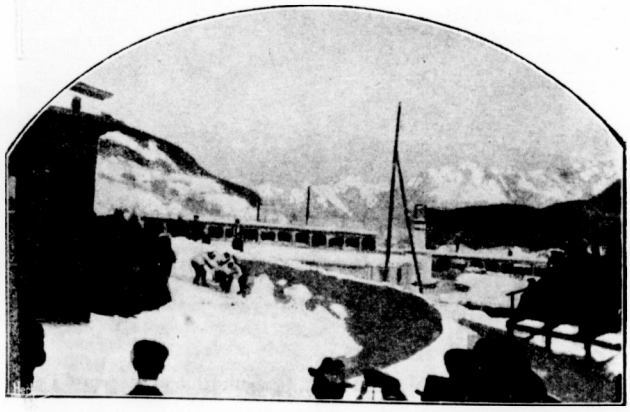

„Old Fry Rätien“ nemzetk bobverseny Davosban. A „je maintiendrai“ francia bob balesete.

kezés *von der Marvitz* porosz gárdakapitányt kidobja az utra. A tribün előtt lezuhant Prattigan-bob utasai, mint képünk mutatja, a bob alatt fekszenek, csupán a belga Dumortier urleány fürtös feje látszik ki. Egy harmadik bob, mely véletlenül a közönségbe szaladt, egy pár urat ugy leütött a lábáról, hogy hordágyon kellett őket hazaszállitani..

Igen kedves látvány a „Ladybird“-bob csapata, mely bájos fiatal angol leányokból áll. Az erdőben szerencsétlenül járt francia bob „Je maintiendrai“ felvétele szintén igen jól sikerült. A versenynél 25 bob állt a starthoz.

FEJEDELMI VENDÉGEK ST.-MORIZBAN. Ez európai nevezetességü sporttelepnek egyetlen évszaka sem mondható oly sikerültnek, mint az idei. Gyönyörü téli pompa veszi körül a vidéket, melyet állandóan elöntenek a nap sugarai, és e fenséges vidéken kétezerötszáz fürdővendég és sportember keresi a téli sport üditő voltát, izgalmait. De nem a tömeg okozza a forgalmas életet, hanem a legelőkelőbb világnak képviselői azok, akik annak jellegét megadják, mert vajjon mely fürdő és sporttelepnek volt egyszerre három trónörökös fejedelmi vendége? Az érdeklődés központja a *német trónörökös*, ki szenvedélyesen üzi a bobsleigh-sportot, s már a mult évben is résztvett a Widmer által vezetett *„Kismet“* csapatban, mely a Lindsell-dijért küzdött a Derbyben; hasonlóképpen szereti a sceletont

„Old Fry Rätien nemzetk. bob vers. Davosban. A felfordult „Polar Bear“ angol bob.

is, amelyen a pályát 33 mp. alatt futja be. Bizony ily óriási gyorsaságban nem egy nézö fohászkodik a lesiklás szerencsés kimenetele után, mert e pálya nem egy halálos baleset szinhelye volt, elég visszaemlékeznünk a mult évben oly tragikusan véget ért Bylandt gróf esetére, ki az alkalmazottak hanyag feledékenysége folytán itt életét vesztette. A *német trónörökös felesége* szintén kiveszi részét a téli sport örömeiből, s állandó kisérője *a dán trónörökös*. A bob-szánkózást üzi Ferenc Ferdinánd trónörökös fenséges neje, *Hohenberg hercegnő*, ki *trónörökösünkkel* inkognitó tartózkodik St.-Morizban gróf Artstetten név alatt. Az összes fejedelmi vendégek a Kulm szállóban laknak.

A NÉMET SI-SZÖVETSÉG 1908. ÉVI BAJNOKI VERSENYE. Németország téli sportot üző közönsége lázas érdeklődéssel fordul a München közelében fekvő Hohlgrub fürdő felé, hol a Deutscher Ski-Verband által kiirásra került bajnokság dől el, január 24., 25. és 26-ikán. E versenyt 1899-ben irta ki első izben a Schwarzwaldi Ski-Klub és 1906-ig ő is rendezte a Feldbergen. Időközben megalakult a Deutscher Ski-Verband, melyhez Németország legtekintélyesebb egyletei csatlakoztak s igy természetszerüleg ráhárult a folytatólagos bajnokság kiirása, melynek az 1906 év december végén Scheiberhaubon (Riesengebirge) rendezett versenyen eleget is tett. Ez évben alpesi terep a verseny területe, a bajor alpok legészakibb nyulványa a *Hörnle*. A bajnoki cim elnyerése három sarkolatos feltételhez van kötve, u. m. a hosszutávfutáshoz, senior ugráshoz és bizonyos megállapitott minimális ügyességhez. A hosszutávfutás távolságban mintegy 15 klm. mely Obermergau—Kohlgrub fürdőből indul ki és a Hörnle és északnyugoti lejtőinek keresztezésével meredeken eső pályán vezet célhoz. Ideális, árnyékos terepen a Hörnle északi lejtőjén sötét fenyvesek között fekszik az ugrópálya, hol a versenynek egyik legértékesebb száma bonyolódik le, mert Svájc, Ausztria és Németország legjelesebb ugrói adnak itt egymásnak találkát. A verseny részletes ismertetését jövő számunkban hozzuk.

A SCHWARZWALDI SI-KLUB január 31-én és február 12—16-án rendezi a Feldbergen 12-ik sí-versenyét. E versenyen kerül döntésre a schwarzwaldi Sí-klub bajnoksága, mely szintén távfutáshoz és ugráshoz van kötve, mint a Deutscher Ski-Verband bajnokságánál. Különös érdekességet ad a versenynek a katonai szám, melyen hadtestek által benevezett sí-osztagok vehetnek részt. A terepet a versenyzőknek csak közvetlenül a verseny előtt adják tudomásukra, térképhasználat 1 : 100,000 arányban meg van engedve ; fegyverzet és teljes hadi felszerelés kötelező. A kiirásra kerülő számok között van nemzetközi távfutás kb. 12 klm., akadályverseny, Bismarckverseny, hölgyverseny és nemzetközi távugrás, melyen valószinüleg norvégek is részt vesznek.

„Old Fry Rätien" nemztk. bob-verseny Davosban.
Egy bob beleszaladt a közönségbe.

THÜRINGIAI TÉLISPORT-SZÖVETSÉG, Oberhofban rendezi jan. 31—febr. 3-a között 3-ik télisport-ünnepélyét, mely nemcsak sí-, de szán- és bob-versenyeket is foglal magában; itt kerül kiirásra Németország bobsleigh-bajnoksága, melyért két versenyben kell küzdeni és minden versenyt egy előfutam előz meg, tehát a feltételek meglehetős nehezek. A második előfutamban és versenyben forditott sorrendben történik a startolók inditása.

A RIESEN- ÉS ISERHEGYSÉG SI-EGYESÜLETEINEK SZÖVETSÉGE Vorwerg-Herrichdorf százados vezetése alatt megalakult. A szövetség hármas célt tüzött ki maga elé : 1. a sí-sport helyes módjának terjesztését, 2. különleges sí-pályák épitését a hegységből való lesiklásra, 3. a Riesenhegység sí-sportjának nemzetközi képviseltetését. A sí-sport helyes müvelését az egész fiatal nemzedékre kiterjedő szakszerü oktatás által igyekszik a szövetség megvalósitani, melynek eredménye az egyes osztályok által kiküldött technikai bizottságok által fog megállapittatni és a vizsga sikerességéhez képest veszik fel az illetőt az egyesületbe vagy nem.

AZ ÖSTERREICHISCHER TOURISTEN-CLUB u. WINTERSPORTCLUB bobsleigh és kézi szánversenyét január 5—6-án rendezte a Semmeringen. A pálya a Sonnenwendstein (1908 m.) hegye volt. A bobversenyt két futamban tartották meg a svájci szabályok szerint, amidőn is a versenyzőknek forditott sorrendben kellett starthoz állaniok. I. A bobverseny eredménye : 1. *Spanner*, Karl Habig, Péter Habig, Soldner (Jakob Volanttal), 2. Stogl, B. Müller, Lt. Ouendest, B. Otto Mayr, Alex Mayer (vasbob kötéllel). II. Kézi szán hölgyverseny : 1. Moser (Vordonberg), 2. Schreiner (Wien), 3. III. Kézi szánverseny: 1. Prodiger (Leoben), 3.10,, ; 2. Dr. Rziha (Mödling) 3.16,,. 32 résztvevő. IV. Több üléses szánverseny : 1. Pokorny—Strasser (Mürzzuschlag) 3.12,, ; 2. Prodinger—Fischerauer (Leoben) 3.17. 19 résztvevő. V. Skeleton : 1. Koisch 3.8 ; 2. Zierhut 3.19. A kézi szánversenyeknek különösen az kölcsönzött nagy érdekességet, hogy a verseny vas- és fa-szánok között folyt. Az együléses versenyben acélszánkó, a kétülésesben fa-szánkó győzött.

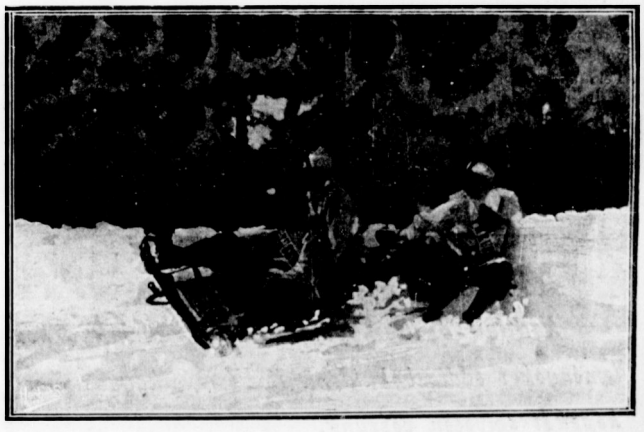

„Old Fry Rätien" nemzetk. bob-verseny Davosban.
A lezuhant „Prättigan" bob.

BAJORORSZÁG 1908. ÉVI KÉZI SZÁN-(RODLI) BAJNOKSÁGÁT, melyet az Oberaudorfi Wintersportverein irt, ki 1907. december 29-én tartották meg. Győztes lett Gg. Seebacher (Brannenburg) 5.23 alatt, 2. P. Stelzer (Buchau), 3. S. Berger (Oberaudorf).

KÖZÉPISKOLAI SI-KLUB. Hirül adtuk, hogy a bécsi főiskolai ifjuság külön sí-klubot alapitott. Most egy sokkal érdekesebb eseményről nyertünk tudósitást, hogy t. i. Németországban Kempten (Algäu) városban a gimnáziumi ifjuság önálló sí-egyesületet alapitott, mely mint ilyen, első egész Németországban, ezzel követte Svájc példáját, melynek Engelbergi Gimnáziumi Sí-Egyesülete állott eddig egyedüli példa gyanánt Európában. Az ily szervezkedés természetesen csak ott lehetséges, hol a középiskolai nevelés nincs miniszteri rendeletekkel béklyóba szoritva.

A HOLMENKOL' VERSENY (Christiania) programmját végleg megállapitották és pedig : február 20-án 50 klm. távfutás, február 23-án 15 klm. távfutás, február 24-én síugrás. Az ugrás versenyre rendkivül sok nevezés érkezett be, különösen az ifjuság részéről, azért e számot megosztották és selejtező mérkőzést fognak tartani. Ugyancsak megtartják a seniorversenyt is; ezen csak azok vehetnek részt, kik 5 év óta nem versenyeztek és a 30. életévüket meghaladták.

„Old Fry Rätien" nemzetk. bob-verseny Davosban.
A „Preussen"-bob felborulása.

Rovatvezető: *Dr Gerentsér László.*

A MTK. házi tornaversenye. A MTK. jan. 23-án este fél 8 órakor tartotta meg Wesselényi-utcai tornatermében szokásos házi tornaversenyét. A tornatermet nagyszámu közönség töltötte meg, mely meggyőződhetett arról, hogy a MTK. a torna érdekében is oly agilis munkát végez, mint a többi fontos embersport terén. Vágó Manó müvezető által betanitott és vezényelt szabadgyakorlatokat 31 tornászból álló csapat végezte, szep testtartással és korrektül. A verseny következő pontjai a kezdő és képzett tornászok számára kiirt három verseny volt, amelyben különösen Gellért Imre tünt ki bámulatos ügyes gyakorlataival.

A versenyt tornász-kabaret fejezte be, amely mindvégig zajos derültségben tartotta a közönséget. Az „öt tornászból álló" hatos mintacsapat gyakorlatai, majd kacagtató tornázásai a nyujtón és korláton rendkivül ötletes és mulatságos volt. A versenyek eredménye a következő:

Kezdők versenye: (gyürü hintán) 1. Ausch Gyula. 2. Gross Károly. A hendikep győztese: Klein Jenő.

Képzettek versenye: (korláton) 1. Gellért Imre. 2. Tuli Géza. 3. Gál Endre. A hendikep győztese: Babos Lajos.

Kezdők versenye: (magas nyujtón) 1. Felsmann Ferenc és Turóczi Miklós. A hendikep győztese: Mellinger I.

A NORVÉG TORNASZÖVETSÉG. Egy krisztiániai sport-lap ujságolja, hogy a norvég tornaszövetség bojkottálni szándékozik a londoni olympiai játékokat, mert az angol bizottság megtagadta a versenyszabályoknak néhány kisebb változtatását.

Ugy látszik, hogy a moteszek az egész világon egyformák.

A „POZSONYI TORNA-EGYESÜLET" DISZTORNÁJA. A PTE. már hosszu éveken keresztül február hóban szokta megtartani rendes évi disztornáját, csak a folyó évben kell ezen disztorna-rendezéstől elállania, mert a katholikus hitközség Csáky-téri elemi iskolában bérelt tornaterme már mult év december eleje óta nem füthető.

A tornateremben — melyet körülbelül 500 tanulónak is kellene használni, — két nagy vaskályha szolgáltatja a meleget; ezen 2 kályha közül az egyik hasznavehetetlenné vált és leromboltatott, a második kályha is oly rozoga állapotban van, hogy ennek fütésével a téli hónapokban a teremben legfeljebb 3—4 fok meleget lehet elérni. Természetes, hogy a legedzettebb tornász is meggondolja a munkálkodását ezen jégveremben s igy a PTE. legjobb akarat mellett sem tarthatja meg ez idei disztornáját.

De ez talán csak a kisebbik hiba! de hogy egy kályha lerombolása által körülbelül 500 gyermek a téli hónapokban nem veheti igénybe a tornatermet, az talán még sinesen rendben!? Természetesen az illetékes körök nemtörödömségén mulik ennek a bajnak az orvoslása és bár a PTE. már átirt a hitközség elnökségéhez, intézkedés ez irányban még nem történt.

Amint hirlik, gyüjtés indult meg itt — széles körben — Pozsonyban, hogy a hitközség részére egy vaskályha felállithatására fedezet legyen.

Lapunk zárlata

***kedden délben** van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szivesen veszünk.*

A szerkesztőség.

Áttekintés.

Az olympiai kiküldetések ügye hosszas halogatás után a napokban vált végre ismét aktuálissá, hogy közoktatásügyi kormányunk a MOB. elnökségét kinevezte, mely viszont a sportszövetségek képviselőit hivta össze alakuló gyülésre. A bizottság kétségkivül nehéz és felelősségteljes munka előtt áll; minden sportnem legkiválóbb képviselőit, s azok közül is a kiküldetésre legérdemesebbeket kiválasztani, különös figyelemmel azokra, kik nemcsak itthon mennek klasszisszámba, de a nagy világversenyen is érvényesülésre számithatnak.

A MOB. jelenleg csakis a kormány által rendelkezésére bocsájtott összeg fölött rendelkezik, mely azonban nagyszámu kiküldetések fedezésére vajmi csekély, egyesek támogatására pedig — kevés kivétellel — az eddigi tapasztalatok után alig számithatunk.

Az Athéni Olympiádon kiküldöttjeink ⅓-a csak statiszta volt. Statisztákra pedig ily komoly világversenyen szükség nincs. Inkább kevés kipróbált erővel képviseltessük sportunkat, mintsem egy tömeggel, melynek kiküldetése az arra valóban érdemesek, silyképen egész sportunk rovására menne.

Uszóink kiküldetési ügye az, melylyel a bizottságnak elsősorban számolnia kell. Az olympiai versenyek programmján lévő 100 m. és 400 m.-es uszásban, nemkülönben a csapatverseny- és melluszásban uszóink elsőrangu esélylyel veszik fel a küzdelmet. A 100 és 400 m.-es uszás és a csapatversenyre 6 ember, a melluszásra 2 ember kiküldetése föltétlenül szükséges. Ilyképen már maga az uszás nagy részét felemésztené a rendelkezésre álló öszegnek. Időszerünek látjuk a véleményünk szerint kiküldendő uszók számát felemliteni már csak azért is, mert a napilapok által az utóbbi időben felszinre hozott magyar evezős-nyolcas ügye is csak az egyének számán fordul meg. Nem vonjuk kétségbe evezőseink jogosultságát a kiküldetésre, de bizonyos, hogy az csakis magánosok áldozatkészsége által lesz kersztülvihető, mert uszóink mellőzésére *pillanatig sem szabad gondolnunk.*

BERLINBEN óriási stadion épitését határozták el egy 4 év mulva tartandó olympiai verseny céljaira. A hatalmas aréna egy 100 méteres uszodát is magában foglalna olyképen, hogy az a tribünök alatt volna épitendő. Ez alkalomból számosan felvetették a kérdést, hogy az uszoda a fejes start és ellökés, avagy a szabad (lebegő) start és fordulónak megfelelően legyen-e épitve. Mindkét módszernek meg vannak a maga hivei s a sportlapok ritka érdeklődéssel foglalkoznak vele. Sokan a második módszer mellett kardoskodnak, sőt a külföldet is meg akarják annak hóditani, ami azonban nem igen fog sikerülni nékik. Másik csapat viszont — s helyesen — utal arra, hogy mily hátrányban vannak a német uszók a külföldi versenyeken s a fejes startot kivánják elfogadtatni. Valószinü, hogy utóbbiak maradnak a győztesek s egy copffal kevesebb lesz a német uszóversenyeken.

AZ ANGOL DÉLI USZÓSZÖVETSÉG 1905-ben 64, 1906-ban 89, 1907-ben pedig 110 uj egyletet vett fel kötelékébe s ma 530 egyletet számlál, mig az amatőr-uszószövetségben tömörült egyletek száma 1000. Leghatalmasabb uszósport-intézménye Angliának a londoni iskolák uszószövetsége, mely 1140 iskolai egyletből áll s nem kevesebb, mint 30.000 uszó érdekeit képviseli. Mikor leszünk mi ennyire?

KARDVIVÁS. Irta: *Arlow Gusztáv* lovag, vivómester. A modern (olasz) kardvivás teljes tankönyve, képekkel és ábrákkal. Ára: 5 K. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, Erzsébet-körút 1 szám.

Rovatvezető: *Moór Jenő.* (h. szerk.)

Labdarugósportunk 1907-ben.

Irta: **Moór Jenő.**

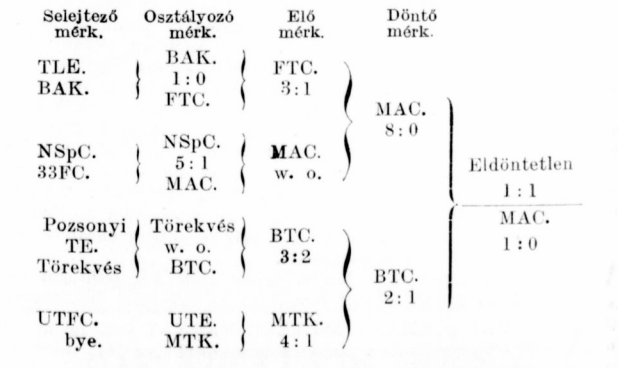
(Hatodik közlemény.)

A vándordij mérkőzések.

Abban, hogy labdarugó-sportunk rövid tiz év alatt oly magas szinvonalra emelkedett, hogy szervezettség és népesség dolgában már első tanitómestereink, az osztrákok fölé került: a MLSz. korai megalakulásán és a bajnoki mérkőzések gyors kiirásán kivül legnagyobb érdeme klasszikus football-vándordijainknak van. Az kétségtelen, hogy csak a hosszabb és nyugodtabb jellegü bajnoki körmérkőzés az igazi erőpróbája valamely csapatnak, mert abban egész éven át, az ellenfél és egyéb körülmények válogatása nélkül kell a lehető legjobbat nyujtani: mégis a mérkőző csapatok igen nagy ambicióval mennek a vándordijakért való küzdelmekbe is, mert itt egy-egy mérkőzésre összpontositván erejöket, egy kis szerencsével szép sikereket érhetnek el. De épen ezek miatt a kevésbé kiszámitható esélyek miatt a közönség érdeklődése is melegebb, mert a várható küzdelem mindig izgalmasabb. A gyengébb csapat — kevesebb veszteni valója levén — az ilyen mérkőzéseken rendszerint merészen, kockázatosan és szinesebben játszik, mint egyébkor, s az esetleg elért erkölcsi vagy sportsikere aztán mindenképen uj lelkesedést, uj munkakedvet teremt. Igy lesznek a helyes szellemben vezetett vándordij mérkőzések rugói a másodklasszis fejlődésének is. Ezért mindenkor nagy sulyt kell helyezni arra, hogy az efajta kiesési dijmérkőzésekben a gyengébb csapatok is résztvegyenek.

A mult esztendő a vándordij-mérkőzések szempontjából is igen jelentékeny volt. A régi dijak mind kiirattak ujból s végre-valahára annyi huza-vona után megindultak a *Corinthián-serleg* mérkőzések is, melyek azonban — az egész őszi tavaszi football évben szétszóratván — nem fejeződtek még be.

Az év legnagyobb és legszebb dijmérkőzései ezuttal is *Polónyi* Géza klasszikus dijáért, a *Margitszigeti Ezüstlabdáért folytak.*. A dijért 11 egyesület nevezte be csapatját, köztük egy vidéki is: a Pozsonyi TE. Sajnos, ez a kiváló vidéki csapat visszalépett, pedig a legjobb alkalmul kinálkozott ez a mérkőzése a fővárosban való bemutatkozására. A dijért folyó küzdelem a következő volt:

A dijat 1907-ben nehéz és fáradságos küzdelem után a kiiró *Magyar Athletikai Klub* nyerte meg. Győzelmét minden tekintetben jól kiérdemelte; játéktudásra nézve is jobb volt versenytársainál, küzdőképességre is. Az előmérkőzésben a védő FTC. fölött gólarányra nézve is szenzációs győzelmet aratott, mig a döntőben a balszerencse üldözte a BTC.-al szemben, ugy, hogy kétszer is mérközniök kellett. A BTC. — mely akkor hiányos csapatot állitott ki — a Törekvéssel szemben csak jó szerencsével jutott az előmérkőzésbe, hol azonban a MTK. ellen, valamint a döntőben a mult évben elért legjobb formáját mutatta, s a védőt is a harmadik helyre szoritotta, legyőzvén azt 3:2 arányban. Maguk a mérkőzések teljesen programmszerüleg és rendben bonyolittattak le, ami a rendezőség dicséretére mondassék.

(Folytatjuk).

A MLSz. KÖZGYŰLÉSE február 5-én szerdán este lesz a *Röser*-féle tanintézet disztermében. A közgyülés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul a sportkörökben, mert ismét napirenden van az alapszabályrevizió keretében a választott tanács eszméje. A kérdés már teljesen megérett a megvalósulásra, sőt — mint arra rovatvezetőnk az 1907. évről irt tanulmányában nyomatékosan rámutatott — a szövetség növekvő tekintélye és sportsulya egyenesen megköveteli a tanács állandósitását. Bizunk az egyleti képviselők komolyságában, hogy ezuttal is felülemelkednek a kicsinyes személyi érdekeken és a reformjavaslatokat valóra váltják. Az *osztályozás* kérdéséről is esik majd szó a közgyülésen. Bár azt hisszük, hogy az erre vonatkozó inditvány formailag is a tanács elé tartozik, mégis alább érdemileg is foglalkozunk a kérdéssel s kimutatjuk, hogy a beadott inditvány egyáltalában nem segit a bajokon, amelyeknek orvoslására egyuttal javaslatot is teszünk. Egyébként a közgyülés csendes lefolyásunak igérkezik s azt hisszük, hogy a régi tisztikart is ujból megválasztják.

AZ OSZTÁLYOZÁS. Sok szó esett már e hasábokon arról az osztályozási rendről, amely szerint eddig működött a MLSz. Valahányszor az osztályozási szabályok *betüje* az első osztályba juttatott egy-egy csapatot, amely arra különben érdemetlen volt, mindannyiszor kivántuk a rendszer megváltoztatását, mert az volt a meggyőződésünk, hogy azok a bajok, melyeket sokan a három osztály föláliitásával akartak orvosolni, helyes osztályozási rend mellett három osztály nélkül is csökkenthetők. Most az osztályozás kérdése ismét aktuálissá lett azáltal, hogy *Kiss* Gyula, a 33 FC. tagja, inditványt tett, amelyben az osztályozási rendet ugy akarja megváltoztatni, hogy a másodosztályu bajnokcsapat föltétlenül (tehát osztályozó mérkőzés *nélkül*) helyet cseréljen az első osztályu bajnokság utolsó helyezettjével, a másodosztályu bajnokság második helyezettje az első osztályu bajnokság utolsóelőtti helyezettjével azonban csak akkor, ha azt legyőzi. (Tehát miként eddig volt.)

Erről az inditványról sok szó esik a sportkörökben. Vannak ellenzői és vannak pártolói. Pedig, ha jól meggondoljuk, *ez az inditvány egyáltalában nem szünteti meg azokat a bajokat, amelyek az eddig érvényben volt osztályozási rendből eredtek.* Mi volt az eddigi osztályozás legnagyobb hibája? Az, hogy *arra érdemetlen másodosztályu bajnokok is bekerültek az első osztályba* azáltal, hogy legyőzték az utolsónak helyezett első osztályu csapatot. *Bizonyithatja-e azonban minden körülmények között ez a győzelem azt, hogy a II. osztályu bajnok méltó az I. osztályba? Nem. Legalább is anynyiszor, sőt a mi viszonyaink közepette legtöbbször csak azt bizonyitja, hogy az I. osztályu bajnokság utolsó helyezettje nem való az első osztályba.* És eddig a hiba mindig ott volt, hogy a II. osztályu bajnok klasszisát sohasem tették birálat tárgyává az osztályozás alkalmával, vajjon győzelme dacára megüti-e az I. osztály megkivántató nivóját a játéktechnika, stilus és összmunka dolgában is. Mert a puszta gólarány maga — tudja azt mindenki — sokszor csal. Meg kell tehát előbb jól gondolni azt a kérdést is, vajjon az osztályozóban való *bármilyen* győzelem, már *jogot* adjon-e az első osztályba való jutásra, vagy az ott való maradásra? Mert csak igy kerülhető el az az eset, hogy egy különben szép stilusban győzött II. osztályu bajnokcsapat az I. osztályban tucatnyi gólzáporos veresegeivel ejtsen sulyos szépséghibákat. Ha tehát a *Kiss*-féle inditvány elfogadtatnék, ez a meglévő baj nemcsak hogy meg nem szünnék, hanem még fokozódnék, mert a *magában véve* bármilyen gyenge II. osztályu bajnok föltétlenül bejuthatna az I. osztályba. Ennél az állapotnál tehát még a régi osztályozási rend is jobb.

Hanem azért tenni kell valamit. Azt hisszük, a kérdés helyesen csak ugy oldható meg, hogyha kimondjuk, hogy *mindazok az első osztályu csapatok, melyek a bajnoki körmérkőzésben az I. osztályu bajnokcsapat által elért összes pontoknak* 10%-*t* (*vagy* 15%-*t*) *sem érik el: föltétlenül kiesnek az első osztályból. A II. osztályu bajnokcsapat ezután mérkőzni tartozik a kiesés után megmaradó utolsó helyre került I. osztályu csapattal. E mérkőzésen azonban mindkét csapatban csak oly játékosok vehetnek részt, akik az előző bajnoki turnus mérkőzéseinek legalább felében az illető egylet szineit képviselték. E mérkőzés alapján aztán a II. osztályu bajnokcsapat az I. osztályba kerülhet, ha győz és ha ez esetben játékstilusát és technikai*

tudását az intézőbizottság javaslata alapján a MLSz. tanácsa az I. osztályba méltónak itéli. Ez az itélet természetesen végérvényes. Igy aztán az I. osztály megszabadulna három osztály nélkül is az oda nem való csapatoktól és csak igazán méltó csapat jutna oda be.

VAN-E VÁLOGATOTT CSAPATA PRÁGÁNAK? Már miért is ne lenne? Feleli bizonyára az olvasó. Pedig nincs. És az a csapat, amely immár két éve játszik Budapest válogatott csapata ellen s amelyet közönségesen *„prágainak"* szokás nevezni, bizony *nem* képviselheti joggal Prága városát, hanem csak a cseh labdarugó-szövetséget. Az ellentmondás a prágai, általában az osztrák sportviszonyokból folyik. A rendkivül sovén csehek ugyanis a sportból is nemzetiségi kérdést csináltak s önállóan szövetkeztek. Tehát a Cesky SF. voltaképpen nem képviseli az egész csehországi labdarugást, hanem csak a csehországi *cseh* labdarugást. Pedig van Csehországban elég nagy *német* labdarugás is. Azonban a csehek nagyon haragszanak a németekre, akik ellen, haligatólag — de sokszor bevallottan is — bojkottot tartanak, sőt a Slavia és a Smichow egyenesen kartellt kötöttek. Az igaz, hogy a csehek Prágában többségben vannak a labdarugás terén is, mindazonáltal akkor, mikor egész *Prága* képviseletéről van szó, a németeket *elvből* mellőzni nem szabad, gyakorlati szempontból pedig pl. egy olyan csapatot, mint a Deutscher FC., mellőzni lehetetlen. Ha pedig mégis megtörténik, akkor az ugy előálló csapat csak a CSF. válogatott csapata lehet és nem egész Prágáé.

Mindezt pedig abból az alkalomból közöljük, hogy Prágában most e kérdés körül erős hirlapi csatákat vivnak a csehek és a németek.

A VIENNA CRICKETT AND FC., ez a régi bécsi egylet, mely egykor jobb napokat is élt, a mult évben sulyos anyagi zavarokkal küzdött, ugy hogy már arról is volt szó, hogy föloszlik. Most azonban kedvező fordulat állott be az egylet életében, mert a kb. 10.000 koronát kitevő adósságok nagyrészét kifizette, s igy továbbra is működhetik.

AZ ANGOL KUPA mérkőzések ez évben még fokozottabb érdeklődés mellett folynak le, melyről tanuságot szolgáltatnak az alábbi számok. Az első fordulóban 4 napon volt összesen 41 mérkőzés, melyeket 564.029 néző látogatott. Összbevétel a 41 mérkőzésen 485.875 korona volt.

UJ FRANCIA LOVAS-POLÓ-KLUB. A francia Riviera egyik kies helyén, a Cannes mellett lévő *Mandelieu*-ben egy előkelő lovas-poló-klub alakult, melynek tagjai sorában ott találjuk gróf *Andrássy* Gézát is. Ismertebb nevü külföldi magnások közül tiszteletbeli tagjai: Caserta gróf, Wladimir, Mihály és Boris orosz nagyhercegek; tagok még: Ghika román herceg, Meyronnet báró, Saint Mark, Joubert kapitány, de Villavieja herceg, Alba herceg, Bisaccia herceg, Radziwill herceg, Rohozinsky gróf stb.

Ifjusági Labdarugás.

A JUBILEUM. A jubileumi ünnepély előkészületei nagy erővel folynak. *Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége febr. 23-án* — a jubileumi estélyt megelőzőleg — ½7 órakor a Föv. Gyermekkert-Egylet 1-sö emeleti tanácstermében (VIII., Akácfa-utca 32. sz.) tartja V-ik évi rendes közgyülését. A szövetség az ünnepély védnökségére *dr. Bárczy* Istvánt, Budapest székesfőváros polgármesterét, sportéletünk e kitünő vezérét kérte fel s az ILSz.-re igen nagy megtiszteltetés az, hogy *Bárczy* István dr. a védnökséget elfogadta. Az ILSz.-nek már megalakulása óta leghathatósabb támasza Moór Jenő volt. A jubileumi ünnepély diszelnökségére őt, mint a szövetség tiszteletbeli tagját, tartotta a legméltóbbnak, kit szintén sikerült a szövetségnek megnyerni. Az erkölcsi siker igy már eleve biztositva van.

A rendezőség nagy számára való tekintettel, és mert a szövetség zászlaja alá tartozó minden egyesület erős agitációt fejt ki, a legjobb kilátások vannak arra, hogy a jubileumi ünnepély minden tekintetben sikerülni fog. Mindenesetre lankadatlan buzgalommal kell munkálkodni különösen a szövetség főbb vezetőinek. A 100 tagu rendező-bizottság egyesületenkint igy oszlik meg: A Budai TK. és a R.-Szt.-Mihályi M. és Spk. K.-ből 8—8 rendező került ki, mely egyesületek működvelői szakosztálylyal is rendelkeznek. A kezdeményező Erzsébetvárosi TC.-ból a legtöbb, 21 rendező állott a szövetség szolgálatába, mely mögött alig marad hátra a Ferencvárosi SpC. 17 rendezővel. Az Összetartás SpE. szintén impozáns számu, 14 rendezővel segéd kezik. A többi rendezők egyesületenkint: Budapesti LI. 7; VI. ker. Lab. E. és a Megyeri SpC. 5—5; Kőbányai SpC. 4; Józsefvárosi SpC., Magyar IK. és a Budapesti Ifj. Ramblerek 3—3; a Lipótvárosi T. 1 rendezővel. (*M. S.*)

HIVATALOS. Ülések, illetve összejövetelek ez idő szerint minden kedd és szombat este (7 órától).

HIREK. Mint értesülünk az ünnepélyen még a leggyengébb — a bajnokságban nem szereplő — három egyesület is testületileg képviselteti magát. A szövetség régebbi — feloszlott — egyesületeinek javarésze is megjelenik az ünnepélyen. Többen már bejelentették részvételüket. A Magyar Ifjak Köre január 26-án kabaret-estélyt tartott, melyen a Ferencvárosi SpC. több tagja is megjelent. Koltai Ernő volt az estély főszereplője Böhm Kálmánnal. A kabaret különben — egy-két szám kivételével — jól sikerült. Ifjusági egyesületeink is felhasználják a jubileumi alkalmat arra, hogy a szövetséghez kegyelemért esedezzenek. A büntetés alatt álló játékosok fölmentését kérik. Valószinü, hogy ez inditvány fölött hamarosan napirendre térnek. A Budai Testgyakorlók Köre ügyének rendezését az ILSz. vette kezébe. Most folynak a tanukihallgatások. Reméljük, hogy ebben az egyletben duló harc mihamarabb véget ér. Az Erzsébetvárosi TC. csapata, egy-két játékosának távozását is tekintetbe véve, a legjobb ifjusági csapatok egyike. Sajnos, a tisztikarból még most sem szünnek meg a kilépések. A mult héten Adler Jenő hagyta ott egyletét és Feldman Mártonnal együttesen a Ferencvárosi SpC.-ba léptek.

Rovatvezető: *Lázár József.*

AZ MTK. MEZEI VERSENYE, sajnos, elmaradt. Őszintén sajnáljuk, bár előre látható volt, hogy nem igen számithat sikerre, mert a kiirási feltételek szerint e verseny nem lehetett életképes. Nálunk mezei versenyre kötéllel is alig lehet egy csapatra való futót összefogdosni, nincs tehát értelme az indulást mindenféle lehetetlen kikötéssel korlátozni. A mezei verseny, a távfutók nevelésére szolgál s csak akkor van létjogosultsága, ha ezzel a célzattal rendezik. Bajos egy egyletben 24—30 footballista közül 5—6-ot megkapni, hogy tél idején 7 km.-t fusson, mikor legfeljebb egy-kettő akad közöttük, aki valaha mellékesen üzte a távfutást. Pedig most volna az atléták között kedv a mezei futásra s nem csalódunk, ha azt állitjuk, hogy ha az MTK. kedvezőbb feltételek mellett irja ki február végére e versenyt, az egy jól sikerült cross-countryt fog eredményezni.

A BUDAPESTI ATLÉTIKAI KLUB 1908. évi február 2-án, vasárnap délután 3 órakor VII., Dohány-utca 32. szám alatti tornatermében országos birkozóversenyt rendez, következő sorrenddel: *I. Junior könnyüsulyuak versenye*, 70 kgr.-ig terjedő sulyu birkozók részére. *II. Junior középsulyuak versenye*, 70 kgr.-tól 85 kgr.-ig terjedő sulyu birkozók részére. *III. Nehézsulyuak versenye* (Nyilt szám), 85 kgr.-tól fölfelé terjedő sulyu birkozók részére.

A BALASSAGYARMATI SPORT EGYESÜLET január 23-án dé.előtt tartotta alakuló közgyülését a városháza tanácstermében a balassagyarmati intelligencia meleg rokonszenve mellett. Balassagyarmaton már több izben alakult sporttal foglalkozó egyesület, de a társadalom részvétlensége miatt és szakértő vezetők hiányában egyik sem tudott mélyebb gyökeret verni, és hosszabb rövidebb tengődés után megszünt. Most azonban néhány hónap óta Balassagyarmaton működik Miklóssy János főgymn. tornatanár, aki mint a Nyiregyházai Torna- és Vivóegyletnek müvezetője maradandó érdemeket szerzett ennek az egyesületnek talpraállitása és felvirágoztatása körül. Alig néhány havi működés után Miklóssy összegyüjtötte Balassagyarmaton a társadalomnak sport iránt érdeklődő elemeit és remélhető, hogy ami elődeinek nem sikerült, azt az ő tettereje meg fogja tudni valósitani. A balassagyarmati ifjuság néhány jó atlétája már októberben megjelent az ő vezetése alatt a MAC. viadalán és már is jó benyomást tettek az ifju atléták atlétikai készségükkel.

Az uj egyesület a MASz. égisze alatt fog működni és az ő támogatása mellett bizton remélhető az egyesület felvirágozása.

A POROSZ KORMÁNY 200 EZER MÁRKÁT vett fel az 1908. évi költségvetésében az általános testi nevelés, mint atlétika, torna, uszás stb. céljaira.

A TÖREKVÉS BIRKOZÓVERSENYT rendez febr. 26-ikán Budapesten, a keleti pályaudvar tanácstermében 3 sulycsoportban. Minden egyes sulycsoport győztese a Budapest székesfőváros bajnoka cimet, a MASz. jóváhagyásával, aranyérmet és tiszteletdijat nyer.

A MOB. SAJTÓOSZTÁLYT fog alakitani és pedig ugy a hazai, mint a külföldi sajtó informálására. Ez utóbbi informálására szánt bizottság tagjai lesznek *Yolland* Artur és *Foster-Bovil*, a Daily Mail budapesti tudósitója, mig a francia s Agence Havas-t *Duverdiers*, a budapesti képviselője fogja tudósitani.

A FRANCIA ATLÉTIKAI SZÖVETSÉG február végén fenállásának 20 éves évfordulója alkalmából nagyfontosságu kongresszust tart a Sorbonne-ban, amelyen nagyjában ugyanazokat a kérdéseket fogja megvitatás tárgyává tenni, amelyeket a MASz. iskolai testnevelési szakosztálya révén már legközelebb napirendre fog tüzni.

Az előadók gyanánt valamennyi tételnél elismert előkelő peadagogusok, lyceumi tanárok és igazgatók, tudós orvosok, magasrangu katonatisztek és előkelő sportvezérférfiak szerepelnek.

Napirendre kerülnek a következő számok: 1. A sport a középiskolákban, a főiskolákban és az alsó fokozatokban. 2. Az iskolai sportokról. 3. A katonai sportokról, amely kérdésnek a megvitatásánál a hadügyminiszter engedélye alapján a tisztek is részt fognak venni. 4. Hygienia a sportban. 5. Az egyén és a verseny. 6. A sportegyesületek szerepe a sportban. 7. A vidéki kerületi osztályokról.

A sorozatot ünnepies zárógülés fogja befejezni a kormány egy tagjának elnöklete alatt, amelyet nagyszabásu bankett, sport és művészeti estély követ, amelyen vivó- és boxmutatványokat és sportmozgófényképeket fognak bemutatni.

Ebből is látszik, hogy a MASz. által felvetett idea, amely külföldi szaklapokban is kellő méltatásban részesült, mindenütt követésre talál, és hogy világszerte terjed az a komoly elhatározás, hogy ezekkel a fontos kérdésekkel lehetőleg a kormánykörök és a tudományos élet kitünőségeinek bevonásával kell foglalkozni.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Mindazon igen tisztelt jóakaróinknak és igen tisztelt barátainknak, akik lapunk kibővitése és változása alkalmával ránk nézve igen becses elismerő és dicsérő soraikkal felkerestek — hálás köszönetet mondunk.

Hálánk nem igéretekben, hanem cselekedetünkben fog nyilvánulni. Mindenesetre olvasóink elismerésében rejlik, ami legnagyobb jutalmunk, amit egyuttal előlegül is veszünk a jövőre nézve is.

G. T. Kolozsvár. Hálás köszönet.

D. B. Budapest. Hálás köszönet.

K. I. Temesvár. Hálás köszönet.

I. K. Z. br. Brassó. Hálás köszönet.

S. B. Szeged. Hálás köszönet.

K. Z. Kassa. Szivélyes üdvözlet, felhasználjuk.

Sz. P. Pozsony. Nagyon szépen köszönjük szives figyelmét. Alkalom adtán sorát ejtjük. Davosban saját tudósitónk és fényképészünk van.

Zs. B. Serajevo. Magánlevélben fogunk válaszolni. Az örnagy levelét meg vadászati rovatunk vezetője fogja elintézni.

Dr. D. D. Tévedni méltóztatott, nem nekünk, hanem — Önnek sürgős.

F. I. Nagyvárad. A főtisztelendő ur elismerése bármily becses is nekünk, de azért személyi ügyekkel még sem fogunk foglalkozni, különösen akkor, ha az illető ur a sporthoz — pláne a vadászathoz — annyit ért, mint a hajdu a harangöntéshez.

Távolság 33. Igaza van. Messze van, de azért mégsem közölhetjük. Makó—Jeruzsálem.

Sport. Nem nekünk való, jól van megirva, talán valamelyik „Kis-Kélpes Lap"-ban használ vonnék.

Diana: Szépen megirt dolog, — de nem Ön irta; az eredetijét még a 80-as években olvastuk. Sőt a szerzőjét személyesen is ismerjük. Nem szép más tollával ékeskedni és nem szép dolog rólunk azt feltételezni; hogy: mi ezt észre ne veszszük!

Solon: Téved. *Lukianos* görög iró volt, de nem született görög. Semita szülőktől származott. Syria Kommagene nevü tartományának fővárosában, Samosatában született Kr. u. 120—125 körül.

Julius: Sörét vagy serét? = Et tu mi fili Brute?

Befagyott: a közleményre.

Sötét szinek: nekünk is sötét.

„A zöldesben". — Zöldes

Nemo. Más ruhában, egy kis javitással sorát ejtjük.

Audácia. Bátorság! Irni fog ön még jobbakat is!

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep

Elnö: Bárczy István dr *Alelnökök*: Gerenday György dr. Virava János dr. *Titkár*: Stankovits Szilárd (IV Kossuth Lajos-utca 3.) *Pénztárnok*: Hajdu Marcell dr (VIII., József-körut 21.). *Ellenőr*: Bartay Oszkár. *Jegyző*: Kugler Sándor, *Atletikai szakosztály* elnöke: Stankovits Szilárd. előadója: Lindner Ernő (Üllői-ut 4. II. 25.) *Uszó-szakosztály* elnöke: Virava J. dr. előadója: Kugler Sándor (III., Zsigmond-utca 70.) — *Vivó-szakosztály* elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Üllői-ut 13. II. em. előadója: ifj. Földváry György dr. — *Suljemelő- és birkozó szakosztály*: elnöke: Brüll Alfréd (VI., Andrássy-ut 9) előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. emelet 6.)

Kivonat a MASz. sulyemelő és birkozó szakosztályának 1908. január 21-én tartott üléséről:

A szakosztály határozatilag kimondja, hogy a MASz. kötelékébe tartozó versenyzőinek csakis az olyan versenyeken való részvételt engedi meg, melyeknek szabályszerüen benyujtott propoziciót a szakosztály jóváhagyja. Ezen határozat általános és a főiskolai versenyekre is vonatkozik.

A propoziciókat felülvizsgáló illetve jóváhagyó bizottságba a szakosztály kiküldi Vida szakosztályi előadót, Stankovits szövetségi titkárt és Radvány szakosztályi jegyzőt.

A Budapesti Atlétikai Klub-nak február 2-ára bejelentett országos birkozó-versenye, valamint a Törekvés Sport Egyesületnek február 23-ára bejelentett országos birkozó-versenye Budapest székes főváros bajnokságáért a szabályszerüen benyujtott propoziciók alapján engedélyeztetik.

Az 1908. évi birkozó bajnokság megrendezésére a terminus idejében való bejelentésének kötelezettsége mellett MTK.-nak az engedély megadatik.

A szakosztály a MASz. titkára utján felkéri a Magyar Olimpiai Bizottság elnökségét, hogy a Londonban megtartandó olimpiai versenyek birkozó szabályai iránt sürgősen érdeklődjék, illetve azok beszerzése iránt intézkedjék.

A Fiumei Athletikai Club kérését Nardi volt hivatásos birkozónak amatörré nyilvánitását illetőleg, a szakosztály a benyujtott adatok alapján nem látja indokoltnak és nem teljesitheti.

Vida Henrik előadó.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX. Ferenc-körut 41.) *Alelnökök*: Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Uil & Tégla- és Mészégető RT. Füzessery Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár*: Malecki Román (VI. Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár*: Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 6.) *Pénztáros*: Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr*: Olgyay István dr. *Intéző-bizottság*: Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. *Ülések*: VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgató-tanács január hó 22-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A Magyar-Óvári Gazdasági Akadémiai Atlétikai Klubbal való s a felvételhez szükségelt három mérkőzés engedélyeztetett.

A KAOESpCs. a rája vonatkozó korábbi tanácsi határzatot a rendes évi közgyüléshez megfelebbezte.

A MUE. a BTC. osztályozására vonatkozó tanácsi határozati felebbezését visszavonta.

A főtitkárság 1907. évi jelentése elfogadtatott.

A pénztárnok által a szövetség 1907. évi pénztári forgalmáról, s a követelések és tartozásokról készitett kimutatásai, továbbá az 1908. évi költségvetési előirányzat tárgyaltattak, elfogadtattak.

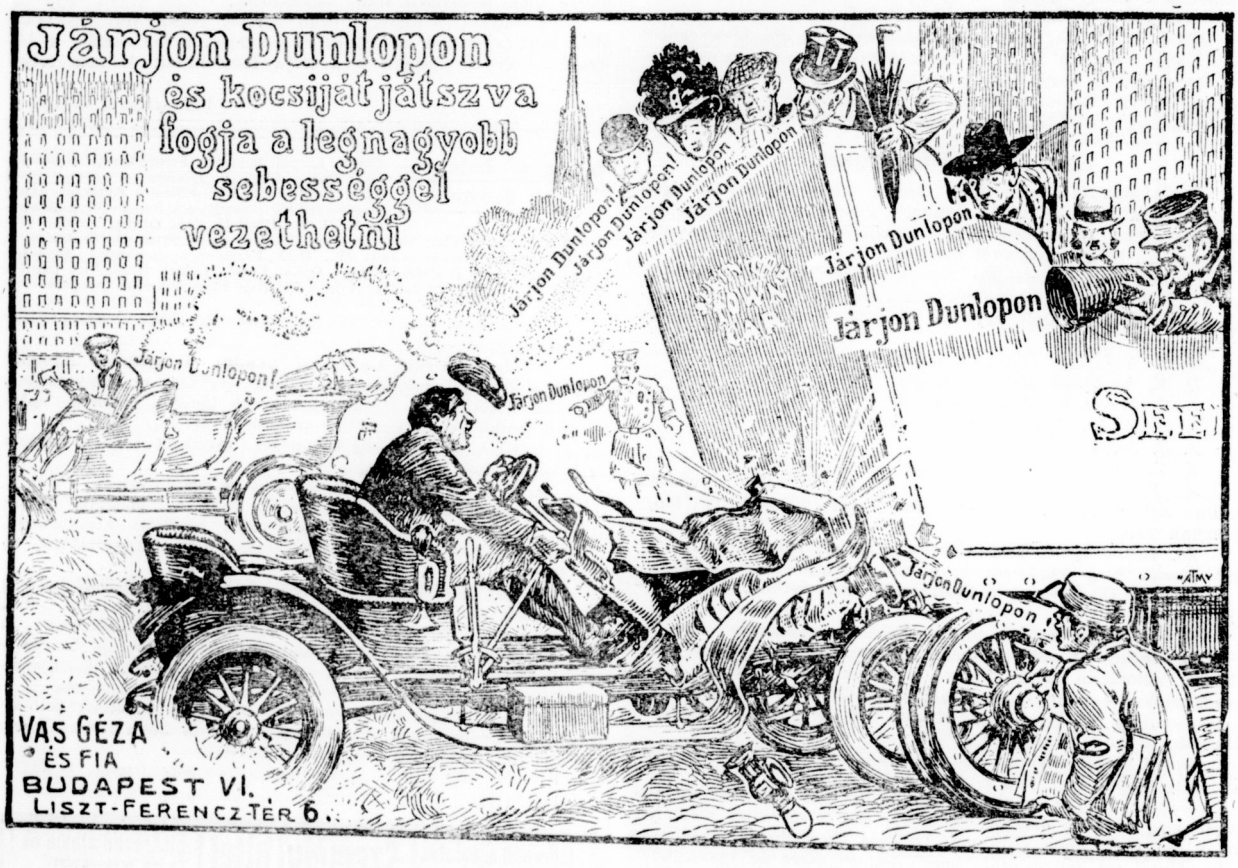
A MTK.—BTC. mérkőzésből folyólag az intézőbizottság által hozott s a hivatalos lapban már közzétett Domonkos MTK. részére igazolt játékos büntetését a MTK. megfelebbezvén, az tárgyaltatott: az intézőbizottság itélete elvettetett, s büntetésképp Domonkos MTK. részére igazolt játékos három barátságos mérkőzéstől eltiltatott.

A rendes évi közgyülésen választandó tisztségek jelölése tárgyában Oprée Rezső, dr. Olgyay István és Löwenrosen Charly tagokból álló bizottság küldetett ki.

Cseke Gyula, titkár.

Elsőrendü ajánlatok! Személyi hitel! Elsőrendü ajánlatok!
Válaszbélyeg mellékelendő. Kérjen prospektust!
Kezes és kezes nelkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanitók, kereskedők, iparosok, nyugdijogosult ölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4—20 évig terjedő időre havi, 1/4, 1/2 és egész évi tőkekamat-törlesz éssel!
Különlegesség: A páris-bécsi enquête értelmében tőkésitem a jövedelmet.
Jelzálog hitel! 300 koronától felfelebb I. II. és III. helyre földek-, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványviz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 3/4 részéig.
Épitési hitel! épitésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban, amilyen arányban az épitkezés előrehaladt.
Bank- és magánadósságok konvertálása!
Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközlöm mindezen fenti müveleteket elsőrangu bel- és külföldi intézetek által.
ZÁBORSZKI JÓZSEF leszámitoló és bankiroda, Budapest, VI., Szív-u. 28.

Redukált

árak.

VI. évfolyam. 1908. február 1. 5. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR | Felelős szerkesztő: LINDNER ERNŐ | Főmunkatársak: BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF | Szerkesztőség: Budapest, VIII., Eszterházy-u. 6.

A budapesti automobil kiállitás.

A mult hét folyamán a belföldi és külföldi sajtóban a IV. magyar automobil-kiállitásról egyes, minden alapot nélkülöző hiresztelések jelentek meg, melyeknek buzgó terjesztői a *Verband Oesterreichischer Automobilhändler* azon határozatát, amely szerint az osztrák kereskedők sem a budapesti, sem pedig a prágai kiállitáson nem vesznek részt, a budapesti kiállitásra nézve végzetesnek igyekeztek feltüntetni. A prágai kiállitási bizottság ezen határozatot ellenségesnek tekintette és kijelentette egyuttal, hogy a kiállitást mindenesetre megtartja, mivel a megfelelő részvétel máris biztositva van. Lehetséges, hogy a határozat a prágai kiálliátásra nézve oly érzékeny csapást jelent, hogy azt ellenségesnek látják, de ebből a budapesti helyzetre következtetni, teljes tájékozatlanságra vall. A prágaiak kijelentése, hogy a megfelelő részvétel biztositva van, szószerint áll a budapesti kiállitásra nézve, mert nemcsak német és francia, hanem osztrák gyárak és kereskedők is bejelentették már részvételüket. Amiben különbözik a mi véleményünk a csehekétől, az az, hogy mi egyáltalán nem tartjuk ellenségesnek az osztrák kereskedők határozatát. Ha már automobiliparunk kezdetlegessége miatt nem is birunk konkurrálni az osztrák gyárakkal, legalább maradjon a közvetitő-kereskedelemmel járó haszon magyar kézben. Hogy az osztrákok az elmaradás által tért veszitenek majd Budapesten, azért csak nem haragszik meg magyar ember, különösen most, a gazdasági önállósitás felé való törekvés korában. Amiért itt felszólalunk, az tehát csak az a hamis hiresztelés, hogy a budapesti kiállitás megtartása veszélyeztetve van. Szó sincs róla, sőt az eddigi jelentkezések arra engednek következtetni, hogy az idei kiállitás az utolsót a kiállitók számában is messze fölül fogja mulni. És ez természetes is, mert szemben a külföldi kiállitások óriási költségeivel, a budapesti kiállitás aránylag oly minimális költséget okoz a kiállitóknak, hogy amiatt ugyan nem kellene elmaradnia senkinek.

Tehát viszontlátásra — a kiállitáson.

SZÁLLITÁSI KEDVEZMÉNY A BUDAPESTI AUTOMOBIL-KIÁLLITÁS SZÁMÁRA. A császári német konzulátus arról értesitette a Magyar Automobil-Clubot, hogy a Budapesten tartandó IV. nemzetközi automobil-kiállitásra kiküldött és itt el nem adott kocsik és alkatrészek számára, a német vasutigazgatóságok dijmentes visszaszállitást engedélyezték.

Hirek.

A TURINI VOITURETTE-VERSENY vasárnap folyt le a Turini Automobil-Club rendezésében, a Madonna del Pilone—Chieri—Pilone Santa Anna és Riesai köruton,melynek 35 kilométernyi távját ötször futották le a versenyzők. A verseny 100 mm. furattal és 500 kilogramm maximális sulylyal biró egyhengeres gépek és 80 mm. maximális furattal és 600 kilogramm maximális sulylyal biró kéthengeres voiturettek számára volt nyitva. A 175 kilométernyi versenyt Guippone nyerte meg egy Peugeot-gépen, 4 óra 1 p., 2 mp. alatt. Második Cissac (Alcyon) lett 4 óra 32 p., 17 mp. alatt. Duvernoy (Peugeot), Rigolot (Peugeot), Schmidt (Padus), Badala (Padus) és Sayo (Padus) feladták a versenyt.

A NEW-YORK—PÁRISI VERSENY, melyről lapunkban már megemlékeztünk, a legutolsó számitások szerint, körülbelül 20.000 kilométernyi távon fog megtartatni. A versenyre, dacára annak, hogy sokan kivihetetlennek tartják, eddig tizenhárom kocsi nevezett és pedig: Werner (Gallien Sarda), De Dion Bouton, Sixyl—Breguet, Motobloc és Sizaire Naudin, Franciaország, Holtan Automobile Comp., Ges. A. Hensley Maxwell—Briscoe, Amerika, F. Carneiro de Cabrella, Portugal, Protos (B. Z. am Mittag) Németország és Züst (Stampa, Mattino és Daily Mail) Olaszország.

AZ 1907. ÉVI HERKOMER-TURAVERSENY végeredményben, amint a most előterjesztett elszámolás mutatja, 20.000 márka tiszta jövedelmet eredményezett, mely felerészben a Kaiserlicher Automobil-Club, felerészben pedig a Bayerischer Automobil-Club tulajdonát képezi.

KIS KOCSIK ÉS MOTORKERÉKPÁROK VERSENYE. Az Autocycle-Club de France körversenye, mely f. é. április hó 23-tól 29-ig fog megtartatni, a következő rész-utakból áll: Április 23. Páris—Dijon (315 km.). Április 24. Dijon—Clermont-Ferrand (319 km.). Április 25. Barragui hegyiverseny. Április 26. Clermont-Ferrand—Limoges (194 km.). Április 27. Limoges—Bordeaux (217 km.). Április 28. Bordeaux—Tours (326 km.). Motorkerékpárok számára nincs sulyelőirás. A többi kategoriák számára következő méretek vannak előirva: 1. Egyhengeres kocsik: 100 mm. max. furat, 350 kg. suly. 2. Kéthengeres kocsik: 80 mm. furat, 300 kg. suly. 3. Négyhengeres kocsik: 65 mm. furat. 650 kg. suly. 4. Hathengeres kocsik: 84 mm. furat, 300 kg. suly.

A COPPA FLORIO. A *Bolognai Automobil-Club* most teszi közzé f. évi szept. hó 6-án megtartandó bolognai meeting feltételeit, amely a főverseny neve után általában csak Coppa Florio-nak neveztetik. A verseny a Bologna—Borgo—Panigale—Castelfranco—Santa-Agata—San Giovanni—Borgo—Panigale—Bolognai köruton fog megtartatni. A verseny 155 mm. furatu négyhengeres motorok számára nyilt, más hengerszámu motorok indulása esetén pedig a következő furatméretek tartandók be: 1. Egyhengeres: 310 mm. 2. Kéthengeres: 219 mm. 3. Háromhengeres: 179 mm. 4. Négy-

hengeres: 155 mm. 5. Öthengeres: 127 mm. 6. Hathengeres: 100 mm. A kocsi sulyának versenyképes állapotban, de hütőviz, hajtóanyag és tartalékalkatrészek nélkül, 1100 kg.-ot nem szabad felülmulni. A kiadandó dijak a következők: 1. Az első beérkezőnek járó Coppa Florio. 2. A „Coppa Salemi" azon cég csapatja számára, mely három kocsijával a legjobb időt érte el. 3. A „Coppa d'Italia" az első 300 kilométer leggyorsabb kocsijának. 4. A „Coppa del'Estero" a legelső külföldi kocsinak. 5. A „Targa Bologna" az első olasz kocsinak.

A KIS KOCSIK NAGY DIJA. Az „Automobil-Club de France" e napokban adta ki a kis kocsik nagy dijának feltételeit, amelyekből a következő fontosabb adatokat vesszük ki: a kis kocsik versenye a nagy kocsik versenyét követő napon 350—500 kilométernyi távon fog megtartatni. Az egyes cégek által benevezhető kocsik száma három. A résztvevő kocsik megengedett méretei a következők: egyhengeres 100 mm., kéthengeres 78 mm., háromhengeres 68 mm., négyhengeres 62 mm. A kocsik maximális sulya hajtóanyag, viz és tartalékalkatrészek nélkül 600 kg. A kocsikon két személynek kell helyet foglalni, 120 kg. minimális sulyban.

A SZICILIAI AUTOMOBIL-MEETING. A folyó év legelső nagy versenye, a sziciliai meeting, a most megjelent propoziciók értelmében három nagy versenyt fog tartalmazni: a főszámként szereplő „Targa Floriót", a turakocsiknak szánt „Trinacria"-versenyt és a kis kocsik versenyét. A „Targa Florió" versenytávja 450 kilométer. Résztvehetnek benne négyhengeres motorok, 120—130 mm.-ig terjedő furattal. Minden cég legfeljebb négy kocsit nevezhet. Dijak: a „Targa Florio"-aranypajzs, az olasz király aranyérme és 15.000 frank az elsőnek, azután 6000, 4000, 2000 és 1000 frank a következőknek. A „Trinacria"-verseny távja szintén 450 kilométer. Résztvehetnek benne turakocsik 70-től 106 mm.-ig terjedő furattal. Dijak: 8000, 5000, 2000 és 1000 frank. A kis kocsik versenyének távja 300 kilométer. Résztvehetnek benne egyhengeres kocsik, 100 mm. maximális furattal és 500 kg. maximális sulylyal, továbbá kéthengeres kocsik 80 mm. maximális furattal és 600 kg. maximális sulylyal.

A TURINI AUTOMOBIL-KIÁLLITÁS, melynek megnyitásáról már megemlékeztünk, körülbelül 100 kiállitó céget számlál. Ujdonságokat alig találunk, feltünik azonban a kiállitott kocsik szolid szerkezete és preciz kiállitása. Az érdeklődést leginkább a pneumatikok vivják ki, amennyiben nemcsak jelentékenyen javultak minőség tekintetében, hanem olcsóbbak is lettek.

A FRANCIA TRYPTIQUEK ÜGYE már a befejezés stádiumában van. Az Automobil-Club de France, arról értesitette a Magyar Automobil-Clubot, hogy a francia vámigazgatóság beleegyezett a francia-magyar tryptiquek kiadásába és a kocsi fényképek mellőlésétől is eltekint. Tekintettel arra, hogy már az olasz hatóságokkal való tárgyalások is igen előrehaladott stádiumban vannak, remélhető, hogy a tavaszi idény kezdetekor a már meglévő egyezményekhez a francia és olasz is hozzá fog járulni.

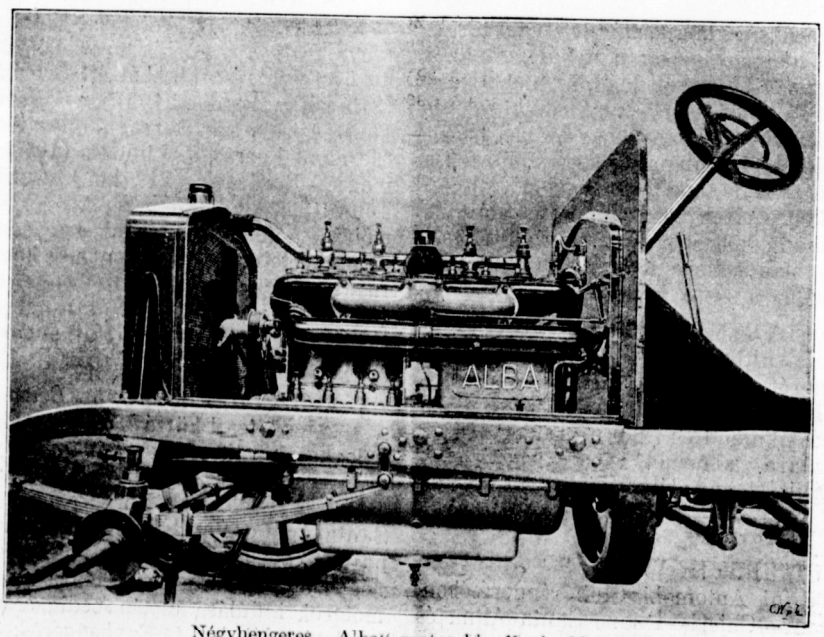
VIGYÁZAT — BOHUSLAVICZI VASUTI ÁTJÁRÓ. A Prsemyzli Motor-Egylet elnökének szives értesitése szerint a Trencséntől délre fekvő Bohuslavicz község melletti vasuti átjáró, oly hirtelen kiemelkedő töltéssel bir, hogy még a lassabban járó automobilok rugóit is a törés veszélyével fenyegeti. Amidőn erről az esetleg arra járó automobilistákat figyelmeztetjük, egyuttal arról is értesitjük őket, hogy a *Magyar Automobil-Club* a veszedelmes átjáró kijavitása iránt máris megtette a szükséges intézkedéseket.

Kereskedelem.

Az 1908. typusu Alba-kocsik.

Az automobilipar gyors fellendülésének van egy sajátságos jelensége; uj, fiatal gyárak, a régiek tapasztalatait felhasználva, meglepő sikereket aratnak jól átgondolt konstrukciókkal és sokszor tulszárnyalják a régi, talán kissé tulságosan megállapodott gyárakat. Typikus példa erre a trieszti „Alba"-gyár.

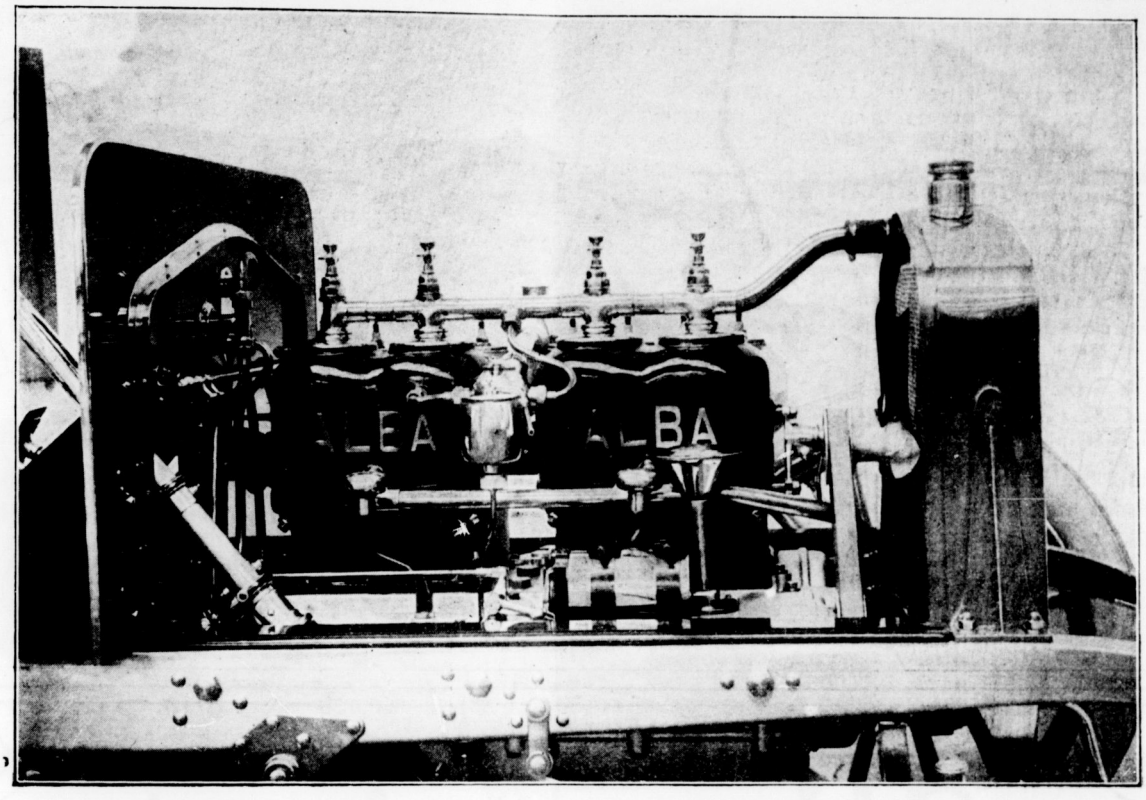
Ez a fiatal gyár mindenekelőtt a gyártást tette racionalissá azáltal, hogy csak két typust készit: 25 és 45 lóerős turakocsit. Csak modern és bevált szerkezet,

Négyhengeres „Alba" motor kipuffogó oldala.

harmonikus egészszé egyesitve: jellemzője az Alba-kocsiknak.

Az acélból sajtolt alváz elől a kormányzásra való tekintettel szükitve van; a váz elején áll a négyhengerü motor. A párosával együvé öntött hengerek egyik oldalán van valamennyi (vezényelt) szelep; utóbbiak vezetései a hozzáférhetőséget egyáltalán nem gátló s a szelepeket mozgató rudazat zaját fojtó hüvelyekkel van-

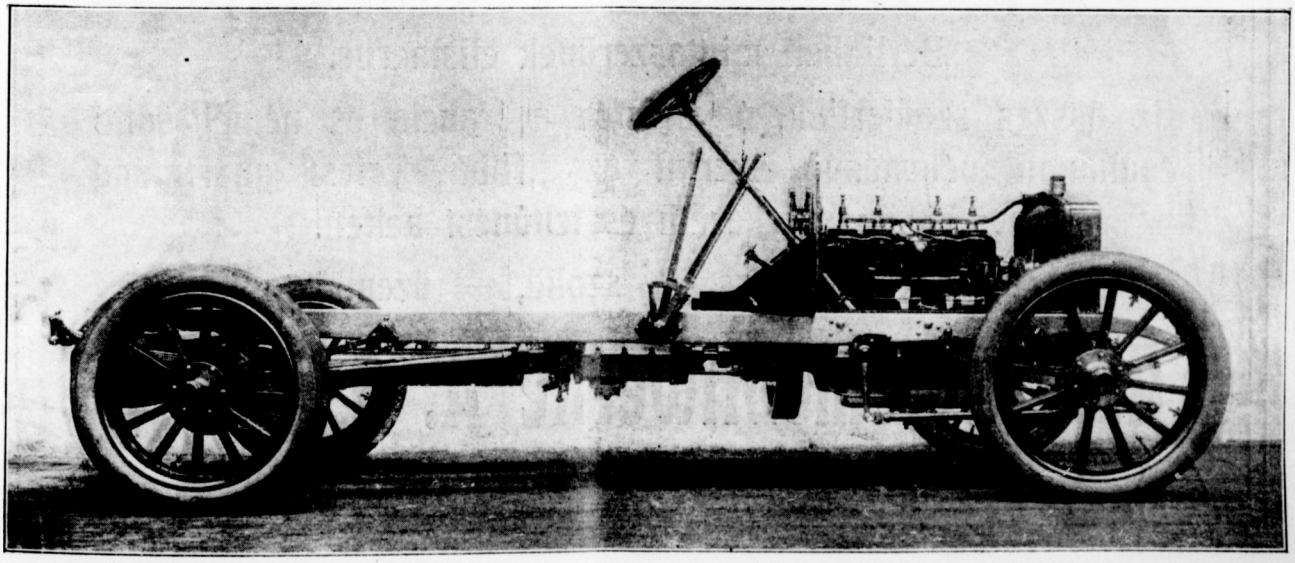
Négyhengeres „Alba"-motor carburator oldala.

nak ellátva. A vezértengely eltolásakor a rajta levő inditó-bütykök a kompressziót csökkentik; a hűtőn elhelyezett szerkezet segitségével inditáskor a karburator uszóját lehet mozgatni.

A gyujtás ellenőrzésére a hengerfedeleket leszoritó csavarok végén kompresszió-csapok vannak.

Az automatikus levegő-szabályozással ellátott egyszerü és könnyen szétszedhető karburator a bőségesen méretezett vizhütés csővezetéke által lesz előmelegitve.

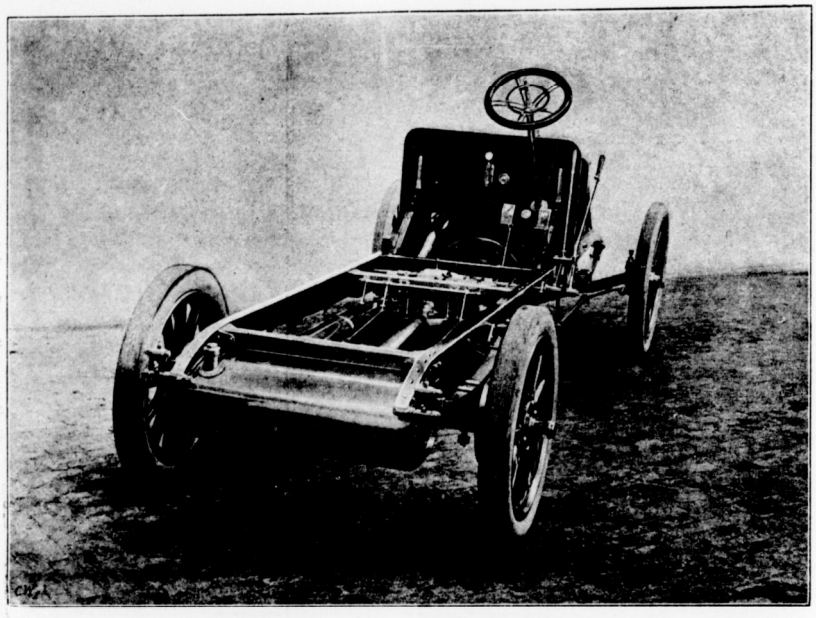
A motor másik oldalán a 3 csavarral megerősitett fogaskerék — hütőszivattyu s a mágneskészülék vannak elhelyezve. A gyujtás az uj Bosch-féle mágnesgyertyákkal történik; az üzem biztositására két külön mágneskészülék és két gyertyasorozat van s bármelyik rész elromlása esetén egyszerü átkapcsolással a gyujtás ujra üzemképes. Az összes fogaskerékhajtások olajban fürdenek. A forgattyuház egy része olajtartóvá van kiképezve ; innen egy fogaskerékszivattyu az olajat egy szürőn keresztül a motorba nyomja. Az olaj egy hosszcsatornából kiágazó keresztirányu furatokon keresztül az átfurt forgattyutengelybe, innen pedig az üreges hajtórudakon át a keresztfej (dugattyu-) csapokba jut. Az olajozás ellenőrzésére és beállitására szolgáló készülék a szerelékfalra van erősitve s annak egyedüli disze.

45 lőerős „Alba"-kocsi alváz.

A méhkashütő erős tartókkal van a hossztartókra erősitve; hütőhatását a golyósan ágyazott, szijhajtásu ventilátor segiti elő.

A feltünően kisméretü golyós csapágyakon futó sebességváltoztatóra a 25 lóerős kocsiban fémkúpos, a 45 lóerősben lamellás tengelykötés viszi át a munkát. A sebességváltoztató különben négy sebességi fokozattal bir, melyek közül a városban leginkább alkalmazott harmadik fokozat közvetlenül hajt s teljesen zajtalan. A motorral kardancsuklókkal van összekötve, hogy a váz deformációi ne idézhessenek elő tulnagy csapnyomásokat; ennek, valamint a hátsó tengelyhez vezető cardánnak szerkezete lehetővé teszi ugy a motornak, mint a sebességváltónak és a tengelykötésnek

„Alba" kocsialváz hátulról.

Alba—Triest

Legkiválóbb túrakocsi 25 és 45 HP

A párisi „Salon" szenzációja

Berlinben mintaszerünek elismerve.

Az összes szakférfiak, úgyszintén a francia és német sajtó egyhangu véleménye szerint az „Alba—Triest"-gyártmány kiváló szerkezetü és feltünést keltett.

Zajtalan, — gyors, — szolid, — üzembiztos.

Alba Automobilwerke A. G. Triest.

egymástól független leszerelését. A pedálok egyszerüen két csavar megoldásával szerelhetők le. A hátsó tengelyben levő kupkerék áttétel a terepviszonyoknak megfelelően minden átalakitás nélkül kicserélhető.

A vizzel hütött lábfék a sebességváltoztató-szerkezet után került; a kiegyenlitő kézifék a hátsó kerekekre müködik azáltal, hogy két fékpofát szorit a fékdobok belső palástjához. Kivánatra, a kocsira még egy a hátsó kerekekre müködő lábfék is szerelhető.

A csavarorsó és anyahajtásu kormányzás minden visszahajtástól ment; a kormánykeréken levő két emeltyü a gyujtás és keverék szabályozására szolgál. Utóbbi még egy pedállal is szabályozható. A kormányrudazat beállitható.

Ugy az elülső 874×105 méretü, mint a 880×120 hátsókerekek golyós csapágyakban futnak.

Az Alba-kocsik eredeti részletei, tetszetős alakja, kitünő anyaga és a rájuk forditott gondos munka már első nyilvános szereplésük alkalmával feltünést keltettek s Párisban és Berlinben ugy a szakemberek, mint a közönség osztatlan megelégedését vivták ki; a párisi Salon megnyitásán Falliéres elnök meglátogatta az Albastandot s az eddig teljesen ismeretlen gyártmány felett őszinte tetszését fejezte ki.

IV. NEMZETKÖZI

AUTOMOBIL KIÁLLITÁS ÉS VÁSÁR

BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban

1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motortechnikával és touristikával vonatkozásban levő kiállitási tárgy bejelenthető naponkint délután 6—8 óra közt a **Magyar Automobil-Club titkárságánál,** IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállitási szabályzatok dijtalanul kaphatók és felvilágositások szivesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

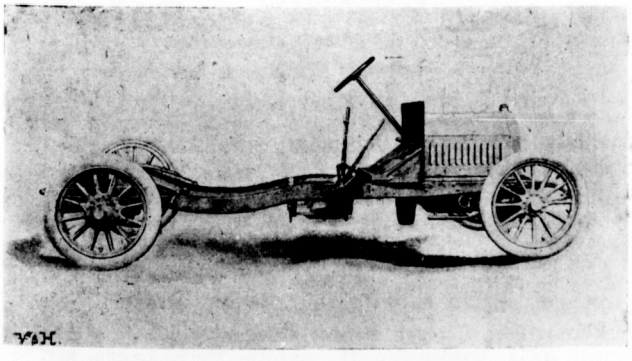
gróf ZICHY BÉLA REZSŐ elnök, BLATHY OTTÓ TITUSZ alelnök, KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató, Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.

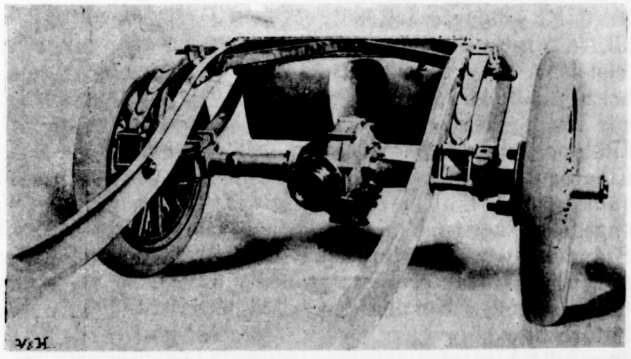
FÉNYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FÉLIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL kisczétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, Dr. MOLNÁR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN, Báró VÉCSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES Dr. DELMÁR TIVADAR tagok.

Az 1908-as tipusu Berlietkocsi.

Szándékunk lapunkban néhány nevezetesebb gyár 1908. évi kocsitipusát ismertetni s ezen ismertetések sorát nálunk már a Bárdi és társa cég által régebben bevezetett Berliet-kocsik ismertetésével kezdjük meg.

A Berliet-gyár sohasem áhitozott sebességi versenyek babérai után, tehát nem is épitett soha versenykocsit. Ha részt

vett valamely versenyben, ugy az csakis megbizhatósági vagy benzinfogyasztás megitélésére vonatkozó verseny volt. A Berliet-gyár csakis praktikus irányban fejt ki tevékenységet és ennek volt is eredménye, mert a gyár karburátorja néhány éven át nyerte meg a kevés benzinfogyasztás első dijait, még pedig rendes eladási tipusu gépeivel.

A gyár természetesen nem szoritkozik munkájával a benzinfogyasztás csökkentésére, hanem általában igyekszik minden irányban praktikus ujitásokat alkalmazni, amelyek azután lassanként más vállalatok által átvétetvén, közkinccsé válnak.

Az 1908-iki tipus számos ilyen ujitást mutat fel, mely a szakkörök egybehangzó véleménye szerint igen nagy haladást jelent az automobilgyártás terén.

Ezen tipus sebességváltója az eddigi rendszertől eltérőleg lehetővé teszi a 3-ik és 4-ik sebesség oly módon való bekapcsolását, hogy *direkt tengelykapcsolással* vitetik át a motor ereje a differenciális hajtómüre. Ennek különösen városi használatban van nagy előnye, miután fogaskerekek mellőzésével a *3-ik sebességgel is zajtalanul fut a gép.*

Az olajtartány a motor közvetlen közelében van elhelyezve, ami az olaj megfagyását és megsürüsödését gátolja meg. A rotációs olajszivattyu nem bir már szijhajtással, mint a régi

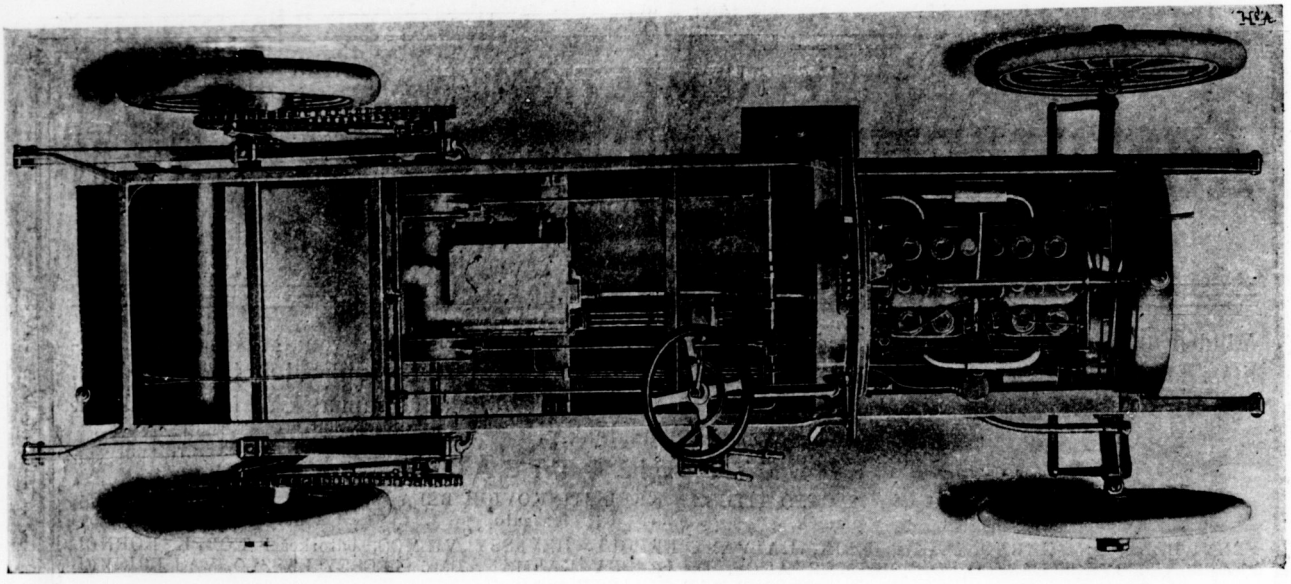
tipusnál, hanem egy külön merőleges hajtótengely hozza mozgásba.

A motor könnyebb inditása céljából egy igen célszerü szelepemelő van felszerelve, mely a kipuffogó szelepek teljes záródását gátolja meg inditás közben.

A motor munkaképességének fokozására a Berliet-gyár egészen uj elvre alapitott szerkezetet mutatott be a párisi szalonban. Ezen szerkezet, egy légszivattyu segélyével, egy tartányban levegőt sürit, mely levegő nyomását a motor fokozott igénybevétele alkalmával a hengerekbe lehet vezetni, ez által az ott fennálló feszerő oly mérvben fokozódik, hogy a megtett kisérletek szerint 25—30%-al kedvezőbb munkaeredményt találtak.

Megemlitésre méltó még ama körülmény is, hogy a Berliet-gyár 1908-ra egy igen jó munkaképességü és szép kivitelü 14 HP. kocsit hoz forgalomba, mely kardánhajtással felszerelve, mint városi kocsi bizonyára meg fogja nyerni a sportközönség tetszését.

Mai képeink elseje egy 22 lóerős kocsi görbitett alvázát mutatja, amely különösen városi kocsiknál alkalmaztatik. Előnye, hogy a hossztartóknak a hátsó kerekek és a sebességváltó közötti mélyitése a beszállást megkönnyiti, a hátul való ujra felemelése pedig a hátsó tengelynek nagy rugókilengést és ennek folytán lágy rugózást engednek meg. A második kép egy kardános hátsó tengely elrendezését mutatja, a harmadik pedig egy láncos kocsi felülnézetét ábrázolja, mely az egyes részek célszerü elrendezését mutatja.

MAGYAR MOTORKERÉKPÁROZÓK EGYESÜLETE—MAGYAR MOTOR CLUB. A Magyar Motorkerékpározók Egyesülete f. hó 29-én tartotta meg ezévi rendes közgyülését, Král Sándor cs. és kir. tüzérkapitány elnöklete alatt, amelyen a belügyminiszter által megkivánt alapszabálymódositások keresztülvitele után a cimkérdés felett folyt hosszas vita. Az elnökség előterjeszti, hogy a Magyar Motorkerékpározók Egyesületénél csak azon esetben látja a müködés sikerét biztositva, ha az egyesület müködési köre kiterjesztetik, s hogy ezért szükségesnek tartja az automobil, voiturette és motorcsónak sportok programmbavételét is. A közgyülés ezen előterjesztéshez egyhangulag hozzájárult és egyben elhatározta, hogy a müködési kör kiterjesztésének megfelelőleg az egyesület nevét az általánosabb *„Magyar Motor Club"* névre változtatja. Elhatározta továbbá a közgyülés, hogy a pénzügyigazgatósághoz a klub nevében beadványt intéz, amelyben engedélyt kér adómentes benzinnek használatára. Szándéka van a klubnak, az engedély megadása esetén, ugy a fővárosban, mint pedig a vidéken a klubtagok számára benzinállomásokat létesiteni. Végül elhatározta a közgyülés, hogy a *Nemzeti Sport* és *Az Automobil*-t hivatalos lapjává választja, és megbizta az elnökséget a nevezett lap szerkesztőségével való szerződés megkötésére.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: *Frigyes* magyar kir. herczeg, *József* magyar kir. herczeg, *Sarolta* szászweim. kir. herczegnő, *Kossuth Ferencz*, m. kir. kereskedelmi miniszter, *Bibescu György* herczeg a Román Automobil-Club elnöke, *Pöttinger-Persting Gusztáv* gróf, az Osztrák Automobil-Club tsb. elnöke, *Ratibor Viktor* herczeg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, *Zuylen De Nyevelt De Haar* báró, a franczia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: *Szapáry Pál* gróf, a franczia Automobil-Club stb. tagja. ***Elnök:*** *Andrássy Sándor* gróf ***Elnökhelyettes:*** Zichy Béla Rezső gróf. ***Igazgatóság:*** Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany-Deutsch Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, *Krisztinkovich Béla* ***(ügyvezető igazgató),*** Molnár Ákos dr. ***(ügyész),*** Thoroczkai Miklós gróf, Vécsey László báró, ***A választmány tagjai:*** Az igazgatóság tagjain kivül Andrássy Géza gr. Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Benke Gyula, Born Frigyes br., Csonka János, Edelsheim-Gyulay Lipót br. győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany-Deutsch József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály, gr. kisczétényi Kovács László, Nagy Sándor dr., Nyirák Lajos, Varró Indár dr., Zsolnay Miklós. ***Club-titkár:*** ifj. Krisztinkovich Béla. ***Club-helyiség:*** Budapest, IV. Kigyó-tér 1., Királyi bérpalota. ***Hivatalos irodai órák:*** d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leirások és szakárjegyzékek gyüjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. ***Sürgönyczim:*** Autoclub Buda, est. ***Telefonszám:*** 11—70

Jegyzőkönyv.

felvétetett a Magy. Aut.-Klub választmányának január hó 25-én tartott üléséről.

Jelenvoltak: Andrássy Sándor gróf elnöklete alatt: Csonka János, Farkass Lajos, Fényi Béla, Nagy Sándor dr., Krisztinkovich Béla, Molnár Ákos dr., Zichy Béla Rezső gróf választmányi tag urak.

Elmaradásukat kimentették: Bayer Dezső dr., Jakabffy István, Varró Indár dr. és Zsolnay Miklós.

Jegyzőkönyvvezető: ifj. Krisztinkovich Béla titkár.

Jegyzőkönyvhitelesitésre elnök Zichy B. R. gróf és Molnár Ákos urakat kéri fel.

Napirend első pontja tagválasztás volt.

Fölvétettek: *Bárczay* Sándor orsz. képv., földbirtokos, Budapest, VIII. Baross-utca 21., maróthi *Fürst* László, kir. tan., gyáros Budapest, VI., Andrássy-ut 43., *Szász* Ödön, gyáros Budapest, VI., Bajza-utca 28.

Elnök előterjeszti, hogy Stóhanzel Ede kartografussal Magyarország összes utvonalának megrajzolása tárgyában kötendő szerződés elé akadályok gördültek, amennyiben nevezett kartografus kijelentette, hogy az összes utvonalak 1000 példányban leendő szállitásáért járó 5000 korona csak munkadij és nincs benne a papiros ára, ugy, hogy ez még vagy 7000 koronányi tulkiadást okoz.

Az elnök inditványára a választmány elhatározta, hogy a szerződés jogérvényes megkötése előtt a titkárság állitsa össze a megrajzolandó utvonalakat és az egyes utvonalakból szükséges példányszámokat állapitsa meg, a papiros árára és minőségére vonatkozólag pedig adatokat gyüjtsön össze. Megállapitandó lesz még a készitendő térkép léptéke is, mely vagy 1: 150.000 vagy 1: 200.000-es leend. Erre vonatkozólag csak a Budapest—Bécsi próbaut végleges elkészitése után fog a választmány határozni. A költségek megtakaritása céljából egyes kevésbé jelentős utvonalak teljesen elhagyhatók, ugy hogy a szerződésszerü kb. 75.000 km-i utvonal kidolgozása helyett előreláthatólag kevesebb fog készittetni, amidőn is az 5000 korona megállapitott összeg helyett arányosan átszámitva (kb. 1 km. 6⅞ fillérrel) fog dijaztatni a térkép rajzolója. A szerződés megkötése egyidőre elhalasztatik.

Igazgató előterjeszti a kiállitási bizottság jelentését, melyből tudomásul veszi a választmány, hogy az automobilkiállitással kapcsolatban, azzal egyidejüleg sportkiállitás is rendeztetik.

Olvastatik a bécsi Aut.-Klub válasza a boszniai kirándulás tárgyában tett meghivásunkra vonatkozólag, melynek értelmében Budapest érintése nem lehetséges és csak a Zágrábban való csatlakozás lehetséges.

Az ülés elhatározza, hogy a tárgy felett napirendre tér.

Igazgató jelenti, hogy a Magyar Aut.-Ujság a Klubot beperelte állitólagos szerződés alapján, 846.37 kor. erejéig az ujság jan.—márc. negyedére szóló előfizetési dijáért.

A választmány a klub ügyészét, Molnár Ákos dr. urat bizza meg a klub érdekeinek képviseletével.

Olvastatnak Szám Géza és Helios aut. vállalatok levelei, melyekben értesitik a klubot, hogy a hivatalos garageszabályzatot elfogadják és a hivatalos garage cim használhatásának engedélyezését kérik.

A választmány egyelőre függőben tartja e kérdést s a legközelebbi ülés napirendjére kitüzendő azon elvi kérdés: minő feltételekhez kötessék a hivatalos garage cim adományozása.

Olvastatik Gerson Böhm és Rosenthal cég levele, melyben a benzin árának a hivatalos benzin-állomásokon 12 koronával való leszállitását tudatja.

Tudomásul vétetik.

Titkár jelenti, hogy megállapodásra jutott Flemming berlini céggel, hogy a Kaiserlicher Aut.-Klub által hivatalosan kiadott térképeket a Klub tagjainak ugyanazon kedvezményekkel szállitja, mint az emlitett klub tagjainak.

A választmány a megállapodást tudomásul veszi és a hivatalos lapban a tagokkal való közlést, továbbá egy kedvezményes áru teljes példánynak a klub térképtára részére való állandó készleten tartását határozza, hogy igy az egyes térképek a klub tagjainak jutányos áron rendelkezésre állhassanak.

Igazgató olvassa Szirmay Tóny párizsi szobrász ajánlatát, a tavalyi kiállitási plaquettek eredeti bronzöntvényei nek megvétele tárgyában, a kért összeg 300 korona.

A választmány megengedi, hogy a plaquette a klub helyiségében kifüggesztessék és műpártolónak eladás végett bemutattassék, de az emlitett összeget tulmagasnak találja és igy egyelőre eláll a megvételtől.

Titkár bejelenti Zücklet Félix kilépését a klubból. Miután 3 évi tagsági kötelezettsége lejárt, tudomásul vétetik. Olvassa a m. kir. kereskedelmügyi miniszter leiratát az automobilvezetők és segédszemélyzet balesetbiztositása tárgyában.

A leirat a tagokkal a hivatalos lap utján közöltetni rendeltetik.

ifj. Krisztinkovich Béla
titkár.

*

Felkérjük t. tagtársainkat, hogy tagdijaikat ne a klubhelyiségbe, hanem közvetlenül a klub pénztárába, az Erzsébetvárosi Bankba, (VII., Rákóczi-ut 20.) fizetni sziveskedjenek.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter arról értesiti a Magyar Automobil Klubot, hogy a gépkocsik (automobilok) kezelése körül alkalmazott egyének, tekintet nélkül arra, hogy a gépkocsi ipari vagy kereskedelmi, avagy magáncélokra szolgál, az 1907. évi XIX. t.-cikk 3. §-ának 19. pontja szerint balesetbiztositási kötelezettség alá esnek, a bér vagy fizetés nagyságára való tekintet nélkül és pedig akár állandóan, akár ideiglenesen, kisegitőképen vagy átmenetileg vannak alkalmazva. Azok az egyének azonban, akik a gépkocsik mosásával, tisztogatásával és ide-oda tolatásával, ha az nem géperővel történik) foglalkoznak, s ugyszintén az utazás közben tisztogatás céljából magával vitt személyzet balesetbiztositási kötelezettség alá nem esnek, mert azoknak tevékenysége a gépkocsi kezelésén kivül esik. Szives tudomásvétel végett.

Krisztinkovich, titkár.

DAS AUTOMOBIL

Offizielles Organ des „Magyar Automobil Club“

DIE BUDAPESTER AUTOMOBILAUSSTELLUNG. Der Verband österreichischer Automobilhändler beschloß in seiner am 18. d. stattgehabten Vorstandssitzung einstimmig sich weder an der in Budapest, noch an der in Prag stattfindenden diesjährigen Automobilausstellung zu beteiligen. Das Komité der Prager Ausstellung fasste diesen Beschluß als einen feindseligen auf, erklärte jedoch trotz alledem die Ausstellung zu veranstalten.

Die Prager Erklärung läßt ersehen, daß die böhmische Ausstellungskommission von diesem Beschlusse ziemlich empfindlich berührt wurde, es hiesse jedoch die Budapester Verhältnisse vollkommen verkennen falls für Budapest dieselben Schlußfolgerungen gezogen wurden. Was die „Allgemeine Automobil-Zeitung“, in richtiger Erkentniß der Sachlage, bereits vermuthet hatte, daß sich nämlich österreichische, deutsche und französische Fabrikanten ohnehin für die Ausstellung in Budapest melden werden, ist bereits eingetroffen. Der Ungarische Automobil Club kann ausserdem auf die Teilnahme der hervorragendsten Budapester Vertreter und Händler rechnen, so daß das Gelingen der Ausstellung bereits jetzt vollkommen gesichert ist. Durch den Beschluß der Wiener Händler wird vielleicht erreicht, daß es in Budapest ein-zwei Stände weniger geben wird. Der Ausstellungskommission, deren Pflicht es ja ist die Ausstellung zu einer je größeren zu gestalten, ist dies vielleicht nicht ganz gleichgiltig, in ungarischen Händlerkreisen aber, die auf diese Weise einige österreichische Konkurrenten los werden, wird dieser Beschluß gewiß mit Freude aufgenommen werden und unter den jetzigen Verhältnissen wird hier jeder Patriot die Freude der Händler teilen, da man der Ansicht ist, daß wennschon unsere Industrie mit der österreichischen nicht konkurriren kann, wenigstens der kleine

Gewinn des Zwischenhändlers in ungarische Hände gelange. In manchen ungarischen Kreisen ist man überhaupt den französischen und deutschen Marken sehr freundlich gesinnt und wie die Pläne der Société Westinghouse und der Firma Charron Girardot bezeugen, wird diese freundliche Gesinnung auch ausgenützt, so daß das Wegbleiben einzelner Österreichischer Firmen für diese einen recht unliebsamen Terrainverlust bedeuten dürfte.

FRACHTFREIE RÜCKSENDUNG DER BUDAPESTER AUSSTELLUNGSGEGENSTÄNDE. Das *Kaiserlich Deutsche Generalkonsulat* in Budapest verständigte den *Ungarischen Automobil Club*, daß nach einer Mitteilung des Reichsbahnamts vom 20. v. M. die beteiligten deutschen Eisenbahnverwaltungen ermächtigt worden sind, die Gegenstände, die auf der vom 17. bis 31. Mai k. Irs. in Budapest stattfindenden Automobil-Ausstellung ausgestellt und nicht verkauft worden sind, unter den bekannten, im deutschen Eisenbahn-Verkehrs-Verbande vereinbarten Bedingungen *frachtfrei* zurückbefördern.

MOTORFAHREN. Der Ungarische Motorfahrer Verein (Magyar Motorkerékpározók Egyesülete) hielt am 29. d. seine diesjährige ordentliche Generalversammlung, in welcher beschlossen wurde die Thätigkeit des Vereins auf den Automobil- und Motorsport auszudehnen und dementsprechend den Namen des Vereins auf Ungarischer Motor Club zu verändern. Zum offiziellen Organ wurde *Nemzeti Sport* és *Az Automobil gewählt*.

NEUE VERTRETUNGEN. Abermals sind wir in der Lage über die Errichtung unabhängiger Vertretungen erstklassiger ausländischer Automobilfabriken zu berichten: die renommirte budapester Firma Bárdi József A. G. übernahm neuestens die Vertretung der Neuen Automobil-Gesellschaft und der Mercèdes Fabrikate für Ungarn.

LAURIN UND KLEMENT haben bereits ihre erste ungarische Provinzvertretung und zwar in der Krönungsstadt Pozsony. Der Pozsonyer Vertreter Herr August *Fuchs* übernahm vorläufig vier Wagen.

EINE NEUE AUTOMOBILFABRIK IN UNGARN. Die französische Firma Charron-Girardot & Voigt gedenkt in Ungarn eine Automobilfabrik zu errichten und hat sich auch bereits seitens des Handelsministeriums eine Subvention von 150.000 Kronen, sowie die fünfzehnjährige Steuerfreiheit gesichert. Der Betrieb soll in der nächst Budapest zu errichtenden Fabrik zunächst mit 150 Arbeitern aufgenommen werden, deren Zahl dann bis auf 400 erhöht werden soll. Wie man sieht, ist der ungarische Handelsminister bestrebt auch diese für uns neue Industrie in Ungarn einzubürgern, was bei der gewiß zu erwartenden steigenden Verwendung des Automobils als Nutzfuhrwerk, nicht ohne Bedeutung ist.

ACHTUNG BAHNÜBERGANG BOHUSZLAVIC. Wir erhalten vom Präsidenten des Przemysler Motorfahrer Vereins die folgende freundliche Warnung: In Bohuszlavic, südlich von Trencsén befindet sich ein für Automobilisten äusserst gefährlicher Eisenbahnübergang. Derselbe besitzt eine bei ½ m. hohe Wölbung aus Quartzsteinen, welche von weitem nicht sichtbar ist und muß sogar ein im 15 km. Tempo fahrendes Automobil die Wagenfedern brechen. Ich habe meine Wagenfedern nur dadurch gerettet, daß ich durch die gesperrten Eisenbahnschranken aufgehalten wurde und nach den Anfahren im Schritt darüber gefahren bin. Wie wir erfahren, hat der *Ungarische Automobil Club* bei den kompetenten Behörden bereits die nöthigen Schritte behufs Ausbesserung des gefährlichen Überganges unternommen.

AUTOMOBIL SYNDIKAT. Wie wir aus gut unterrichteter Quelle erfahren, soll sich eine Gruppe englischer Kapitalisten mit dem Gedanken befassen mit ungarischer Centrale in Wien, Budapest, Bukarest, Belgrad, Sofia, Konstantinopl, Moskau und Odessa ein großes Automobilgeschäft, verbunden mit einer Garage und einer Reparaturwerkstätte zu errichten. Da eine derartig großangelegte Unternehmung ihren großen Bedarf natürlich zu wohlfeilen Preisen erhält, würde sie auch in der Lage sein, die Handelsartikel zu besonders mäßigen Preisen abzugeben. Das Unternehmen soll auch den Zweck verfolgen, englische Wagen zu exportiren. Um die Einführung des Geschäftes zu erleichtern, werden eventuell bereits bestehende Geschäfte aufgekauft werden. Angeblich sollen an der Spitze des Unternehmens mehrerer sehr einflußreiche Herren stehen und auch das nöthige Kapital soll nicht fehlen.

ORGANISATION DER UNGARISCHEN AUTOMOBILHÄNDLER UND INDUSTRIELLER. Vergangenen Montag fand in Budapest eine Konferenz der Budapester Automobilhändler und Industrieller statt, welche die Gründung eines Verbandes beschloß und sogleich für die Verrichtung der Vorarbeiten sorgte. Die Initiative zur Gründung dieses Verbandes gaben die schier unhaltbaren Konkurrenzverhältnisse in Budapest. Als Zweck des Verbandes wurde in erster Reihe die Sanirung der hiesigen Konkurrenzverhältnisse, der Schutz gegen die besonders in letzter Zeit aufgetauchten antimerkantilen Bestrebungen, die Regelung der Chauffeurfrage, die Schaffung eines wirksamen Rechtsschutzes sowie die Anbahnung eines Übereinkommens mit dem österreichischen Verein angegeben. Ihren Beitritt haben bisher folgende Firmen angemeldet: Bárdi A. G. (Josef Bárdi), Martin Beck, Continental A. G. (Déry), De Dietrich (Reismann), Edmund Friedmann, Hornyák & Comp. (Hornyák), Helios Garage (Steiner), Laurin & Klement und Fiat (Weidmann), Miklós Testvérek, Géza Vass, Ignaz Vajda und Velodrom A. G. (Farkas).

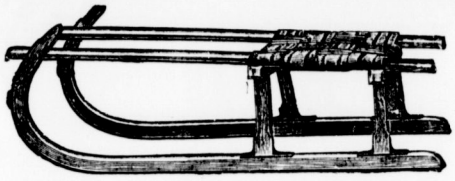
Hirdetéseket sport-versenyekről jutányosan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

A „Nemzeti Sport“ egyes számai minden nagyobb tőzsdében kaphatók.

IV. Internationale Automobil-Ausstellung Budapest

vom 17—31. Mai 1908.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander“ legelső minőségü versenykorcsolya 9 forint.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég és svéd versenykorcsolyák.

Halifax forint 1.50, Mercur, Jackson Haynes Jégvitorlák és vitorlakorcsolyák

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jéghockey játékszabály 10 kr.

Svéd-, norvég-, sváji-, tiroli-, hallvölgyi- és amerikai rodel

Sport és gyermek-szánkók

Rennwolff. Tobbogan, skeleton stb. Norvég ski-k, lábszánok, hótalpak.

Lilienfeldi ski párja 15 frt.

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sport árjegyzék ingyen és bérmentve.

❋ Magyarok! A kész ruha bécsi gyári munka! ❋

Klein Adolf férfi-szabó-üzlete

Budapest, VI., Dessewffy-utca 23. sz.

Készit mérték szerint öltönyt vagy téli kabátot 22 forinttól feljebb valódi gyapju-szövet maradékokból. — Több évi tapasztalatomat **Neuländer Testvérek** és **Weiner és Grünbaum** cs. és kir. udvari szabóknál szereztem.

Művészies munka.

Tiszta üde fej

Kétszeres munkaképességet jelent. Kit gyakori felfájás gyötör, az ne mulaszsza el a **Beretvás-féle Migrain-pasztilla** használatát, mert ez 5 perc alatt mindenféle bármilyen heves fejfájást, még ha idegros és krónikus is, biztosan megszüntet. Egy 24 pasztillát tartalmazó doboz ára 1 kor 20 fill. — Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Főraktár: **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész. **KISPEST, Rákóczi-u. 10. Postán 3 doboz bérmentve.**

Olajfestésü arcképeket

festek 50 koronától feljebb 10 koronás részletekben életnagyságban, élőmintáról vagy fényképről is. Iparművészet tervezések, fabeégetések, tájképek, szentképek, Rákóczi, Kossuth, Petőfi, Aradi vértanuk arcképei, valamint általam is festett mesterművek másolatokban megrendelhetők

Daróczy Sándor

festőművész műtermében

Budapest, VIII., Szűz-u. 3. sz.

Nincs többé idegbántalom és tyukszem.

I. természetes gyógyitási módszer

saját (otthoni) kezelés

Nincs többé rheuma. Minden előítéletet felülmul.

Sportcipők korcsolya- és football-cipők a legjutányosabb árban készitettnek.

Kivánatra több külföldi orvosoktól elismerő levéllel és nyilatkozatokkal is szolgálok.

Hygienikus „MONOPOL“ egészségcipő és gőzfejlesztőkészülékem Európa nagyobb államaiban szabadalmat nyert.

Nincs többé lábdaganat, lábizzadás, lábtáj.

Egyedüli szabadalombirtokos:

Rytkó Győző

BUDAPEST, DOB-UTCA 48. SZÁM.

Nincs többé csuz, asthma és testszurás.

MINDEN KÁVÉHÁZBAN

KÉRJÜK A

NEMZETI SPORT-OT.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállitója

fényképészeti czikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kossuth Lajos-utcza 4.)

Árjegyzékkel és felvilágositással a legnagyobb készséggel szolgál.

Óh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő izüek. 5209

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.

Kapható gyógytárak és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár:

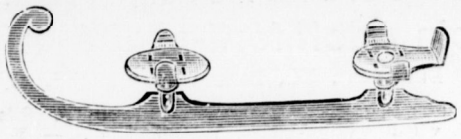
„NÁDOR“ gyógyszertár

Budapest, VI., Vaci-körut 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyitott!

A legjobbaknak elismert
remscheidi gyártmányú

korcsolyákat

szolid készitmény, célszerü rendszer s olcsó árak mellett következőkép ajánljuk:

„**PUCK**“ korcsolya, a legujabb minta, egyszerü, kényelmes és olcsó: **csiszolt** párja kor. 3.50, **nickelezett** kor. 5.50.
„**NORMAL CURRIR**“ korcsolya, **fin. nickelezett,** párja kor. 9.—
Női „GAZELLA“ korcsolya **fin. nickelezett,** párja kor. 10.—
„**JACKSON HAINES**“ korcsolya, **fin. nickelezett,** párja kor. 15.—
„**ROLAND**“ korcsolya, kitünő és célszerü minta, **fin. nickelezett,** párja kor. 16.—
Rohonczy-féle „COLUMBUS“ korcsolya, hegyes vagy gömbölyü orral, **fin. nickelezett,** párja kor. 17.—
„**HALIFAK**“ korcsolyák, **csiszolt,** párja kor. 3.—

Továbbá nagy készlet jégpatkók-, korcsolyaszijak-, hótalpakban; szobatornaszerek, vivószerek s mindennemü egyéb sportcikkekben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA sportcikkek ::áruháza::
BUDAPEST, IV. ker., Múzeum-körut 29.

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz. Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

Pneumatik-javitások

(tömlő és köpeny) szab. angol vulkanizálási eljárás szerint mérsékelt áron eszközöltetnek.

VAJDA IGNÁC

pneumatik-javitó-műhelye
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 18.
TELEFON 88—36. SZÁM.

BERLIET, MERCEDES
N. A. G. teherautomobilok.

Használt automobilok
BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, VI. ker., Mozsár-utca 9. szám.
Fővárosi Orfeum mellett.

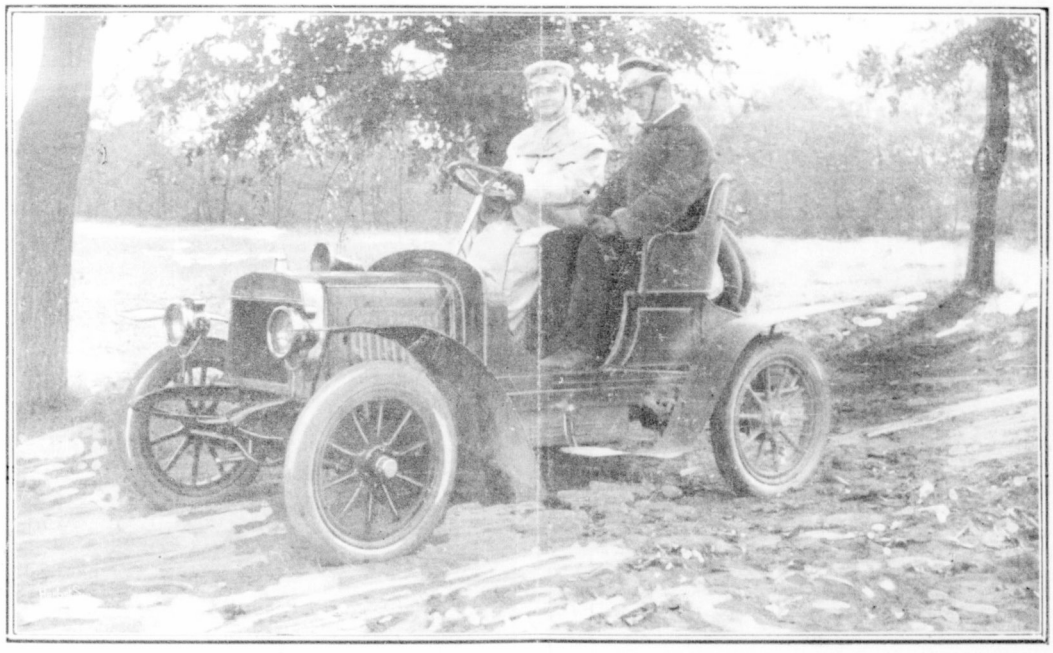
VI. ÉVFOLYAM. 6. SZÁM.

Nemzeti Sport
és az
Automobil

Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrássy-úti köröndtől harmadik ház)
Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár. Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Lónyay Margit grófnő 6 s lóerős Laurin-Klement voiturettjén.

LAURIN & KLEMENT gyárt motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ:
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

Egyes szám ára **30** fillér, (vidéken **32** fillér).

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Legjobb turakocsi. Egyetlen tipus 24—30 lóerejü.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszeriával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16 000 korona.

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

Weszely István

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

Jégsport felszerelesek téli sport öltönyök és sapkák

A hirneves „ROHONCZY COLUMBUS"

korcsolyák és „Achilles" bokaszijak főraktára, Továbbá „Les Alexander", Jackson Haines", „Mars", „Mercur" és „Halifax"-korcsolyák

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Weszely István Budapest, IV., VÁCI-UTCA 9. SZ.

Tiszta üde fej

kétszeres munkaképességet jelent. Kit gyakori felfájás gyötör, az ne mulaszsza el a Beretvás-fele

Migrain-pasztilla

használatát, mert ez 5 perc alatt mindenféle bármilyen heves fejfájást, még ha ideges és krónikus is, biztosan megszünteti. — Egy 24 pasztillát tartalmazó doboz ára 1 kor 20 fill. — Kapható minden gyógyszertárban és drogsriában. Főraktár: BERETVÁS TAMÁS gyógyszerész, KISPEST, Rákóczi-u. 10. Postán 3 doboz bérmentve

❊ Magyarok! A kész ruha bécsi gyári munka! ❊

Klein Adolf férfi-szabó-üzlete

Budapest, VI., Dessewffy-utca 23. sz.

Készit mérték szerint öltönyt vagy téli kabátot 22 forinttól feljebb v.lódi gyapju-szövet maradékokból. — Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Weiner és Grünbaum cs. és kir. udvari szabóknál szereztem.

Művészies munka.

A

„Nemzeti Sport"

egyes számai minden

nagyobb tőzsdében kaphatók.

EGYLETI TŰZOLTÓKNÁL JELVÉNYEK
JEROUSCHEK·K·
ÉKSZERÉSZ
BUDAPESTEN
SAJÁT GYÁRTMÁNY
TELEFON: 1-8-41
SEMMELWEIS-UTCA 4.

VI. évfolyam. 1908. február 8. 6. szám

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius" ujvidéki evezős egylet, az „Előre" zürichi magyar csónakázó egylet, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros" Aradi Evezős Egylet, a „Neptun" Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia" Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet, a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza" Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton" Uszók Egyesülete hivatalos lapja.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapitotta. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL „ 8 „ NEGYED „ 4 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. Polónyi Dezső laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő: Friedrich Nándor.

BÉKETÁRGYALÁSOK.

Ide s tova másfél éve annak, hogy a MASz. és MOTESz. között az atletika ügyében a harc kitört. A harcból a Nemzeti Sport derekasan kivette a maga részét. E másfél éven át egyetlen héten sem szüntünk meg az igazi sportszerüség, az atletika és a MASz. eszméi mellett küzdeni.

Hirdettük azonban mindig, hogy a harc nem öncél, hogy a békét meg lehet és meg kell kötni mindjárt, mihelyt azt az atletikának és a helyesen értelmezett szövetségi eszme sérelme nélkül lehet.

Könnyü békét kötni a döntő küzdelem előtt, mikor még egyik fél sem tudja, hogy hová dül a sors kockája, és egyformán szoritja össze a sziveket a kockázat aggodalma. És könnyü akkor is, ha egyik fél a porban hever és a győztes kénye-kedve szerint diktálhatja a feltételeket. Nehéz azonban békét kötni akkor, mikor az egyik fél az ütközetek egész sorát nyerte meg, anélkül azonban, hogy ellenfelét egészen porba döntötte volna. Mikor egyik sereg minden katonája diadaltól ittas és nincs feltétel, amelyben küzdelmei méltó bérét látná, viszont az ellenfél még nem lőtte ki utolsó töltényét, még birja fogni a fegyvert összeszoritott öklében. Ilyenkor csak a bölcs mérséklet, az igazi békeszeretet arathat a küzdők lelkei felett diadalt.

Amint lapunk kemény, törhetetlen harcosa volt a harcnak, ugy harcosai leszünk a békének, most, midőn annak ideje elérkezett. Békét akarunk, de nem minden áron, hanem csak ugy, amint azt becsülettel meg lehet kötni. Végre alkotni és nem harcolni kellene a magyar sportéletben. Ehhez kellene egy tisztességes, végleges állandó béke. Erre kell törekednünk, de törekvésünket ne magyarázza senki gyengeségre vagy félelemre. Azt mondja a büszke angol népdal:

„Nem kell a harc nekünk, de ha tüze ég,
Van rá hajónk, ágyunk s emberünk elég."

Amióta a harc folyik, állandóan fáradoznak lelkes sportbarátok, hogy kibékülési tervezetükkel a békét megteremtsék. Sajnos, kevés sikerrel. A MASz. és MOTESz. hivatalos béketárgyalásai tudvalevőleg még csak közeledést sem eredményeztek a harcoló felek között. Az ujabb béketervek sorában legnagyobb figyelmet *Malaky* Mihály, a FTC. titkáráé keltett, melyre a MOTESz. egy ellentervvel válaszolt. *Malaky* Mihály tervezete helyesen a szövetségi eszme szellemében oldotta volna meg a vitás kérdéseket és bár a MOTESz. egyleteknek tulnagy engedményeket akart adni, nem lehetetlen, hogy némi módositásokkal a MASz. részéről elfogadásra talált volna. Nem fogadta el ezt a MOTESz., amely ellentervezetében megmaradt azon a tarthatatlan álláspontján, hogy az atletikára nézve hazánkban két külön, konkuráló hatáskörökkel biró szövetség legyen.

Világosan látható volt ezekből, hogy az egyezkedési tárgyalás meg fog hiusulni a MOTESz. ellenállása miatt, amely semmiesetre sem hajlandó arra, hogy mindazt, amit az atletika terén tett, vagy tenni elkezdett, beszüntesse és alapszabályai visszaváltoztatásával a torna kizárólagos müvelésére térjen vissza. E nélkül a feltételek nélkül pedig a MASz.-ra nézve minden békekötés erkölcsi lehetetlenség volt. Ennek a helyzetnek idejekorán való felismerése eredményezte, hogy a béke felől tárgyaló szövetségi vezéremberek, helyesebben *Iszer* Károly, aki a MOTESz. részéről a béketárgyalásokat vezette, az egyezkedés sulypontját az *egyesülés* gondolataira vitte át. Véleménye szerint a megoldás leghelyesebb módja az lett volna, ha a két szövetség „Magyar Sport Szövetség" vagy más hasonló név alatt egyesüljön és a szövetség négy egyenjogu szakosztályt alakitson: az atletika, vivás, birkózás és torna sport feletti fenhatóság gyakorlása céljából. Az egyes szakosztályokat az *illető* sporttal foglalkozó egyesületek, a közös tanácsot pedig részben az egyesületek közgyülése, részben pedig az egyes szakosztályok a maguk kebeléből választották volna. Kétségtelen, hogy ez a terv a MASz. szempontjából nagyon tetszetős, mert az uj közös szövetségben, a jelenlegi MASz. három szakosztálya

révén, tulnyomó többségbe került volna. Ámde a MASz. előtt a hatalmi kérdések másodlagos jelentőségüek. Nem a személyekre, hanem az elvekre fekteti a sulyt és ha az uj alakulás a MASz. mostani egyleteinek és vezetőinek befolyását és hatalmát a legnagyobb mértékben biztositotta volna is, ez alakulás mellett a tiszta atletika eszméi könnyen elhomályosodtak volna, s az uj alakulás belső békéje sem igérkezett tartósnak. Egyes gyakorlati jelentőségü kérdések felvetése is csakhamar meggyőzte magát az inditványozót is arról, hogy a legelső nagyobb akció — például a pünkösdi nagy tornaünnepély — alkalmából az egy fedél alatt álló atletika és torna szembe került volna egymással s igen könnyen megtörténhetett volna az is, hogy a hála Istennek már elsimult atléta-tornászharc felujult volna.

A megbeszélések során most ujabban az a terv merült fel, hogy a két szövetség szünjön meg és egyesüljön ugyan, de nem egy közös, hanem két önálló szövetségben, melyeket mint közös kapocs, egy uj testület, a *„Szövetségek Szövetsége"* kössön egybe. E terv szerint mindkét szövetség feloszlana s a kebelükbe tartozó egyletek egyelőre, közös egyetértéssel kidolgozott terv szerint, két uj szövetséget alapitanának, egy atletikai és egy tornaszövetséget, amely szövetségekben most már a vonatkozó sportokkal foglalkozó valamennyi egylet belépne. E szerint a két uj szövetség most már az összes érdekelt sportemberek akaratából alakulván, azoknak teljes jogu részvétele mellett, korlátlanul, tetszésük szerint ejtenék meg a választásokat s vezetnék a maguk sportját. E megoldásnak rendkivüli előnye volna abban is, hogy a torna s atletika egymással szembe egyáltalában nem állana, hanem egymással párhuzamosan vinnék előre a magyar sport ügyét.

E terv szerencsésnek látszik, de hogy megvalósuljon, mindkét szövetség vezető embereinek, tanácsának, közgyülésének kell közreműködnie, mely feltétel mellett a helyes és kölcsönös érdekeket szolgáló megegyezés remélhetőleg nem fog elmaradni.

E megoldás mellett nem lesz győztes és nem lesz legyőzött. Az érdekelt sportok ügye valamennyi egylet hozzájárulása és részvétele mellett a maga egészében ujjá szerveztetik. Az egyes sportok vezetésében azok is helyet és befolyást nyernek, akik eddig azt nem gyakorolhatták. Az uj szövetség most már a maguk kizárólagos fenhatóságát teljes joggal érvényesithetik. Az uj szövetségek a közös szükségleteknek megfelelően reformálják alap-, verseny- és rendszabályaikat. Az alakitandó „Szövetségek Szövetsége" nemcsak a két uj szövetség közötti bajtársi szövetkezést fogja megkoronázni, hanem a két szövetség közös érdekeinek megvédelmezésére is hatalmas fórum lesz. És semmi kétség abban hogyha a „Szövetségek Szövetsége" szerencsés kézzel alakittatik meg, ugy rövid időn belül nemcsak két tagja lesz, hanem csatlakozni fog hozzá valamennyi magyar szövetség és ezzel hazai sportunk szervezése véglegesen meg lesz oldva.

Természetes, hogy az ujonnan alakult szövetségek már eleitől fogva nem fognak a kezdet nehézségeivel küzdeni, mert a feloszló két szövetség dus örökségét hagyja reájuk. A MOTESz. reájuk hagyja harminc éves müködése emlékeit, tradicióit s minden munkássága eredményét, viszont a MASz. a maga, bár rövidebb, de sikerekben, diadalokban és alakitásokban gazdag multja minden gyümölcsét.

OLYMPIA

A MOB. megalakulása.

Hosszas háboruskodás után végre elült a harci zaj a magyar sportéletben s a *Magyar Olympiai Bizottság* január 30-án, csütörtökön este végleg megalakulhatott. Magában véve a megalakulás maga is örvendetes dolog, mert az előrehaladott idő nagyon is sürgeti már az olimpiai előkészületek megejtését: ezt a megalakulást azonban külön jelentőségessé teszi az a körülmény, hogy a nemrég még erősen harcoló ellenfelek itt a közös munkára békejobbot nyujtottak egymásnak. Ezzel a vezetésben és a nagy világversenyben biztositva van a magyar sportélet egységes megjelenése. Az utolsó pillanatban tehát mégis győzött a józan megfontolás minden irányban s hisszük, hogy a békés megértés és a vállvetett munka gyümölcsei sem maradnak el. Hogy a megalakulás ilyen simán folyhatott le, abban nagy része van az ügyes előkészitésnek is. *Muzsa* Gyula és *Lauber* Dezső valóban jó munkát végeztek s ha a szabályzaton eszközölt változtatások minden irányban nem is keltettek megnyugvást, tapintatos föllépésükkel sikerült az ujabb széthuzásnak elejét venni, ugy hogy a megalakulás méltó volt az ügy fontosságához. Nagy része van ebben a MOB. uj elnökének *Andrássy* Géza grófnak, aki igen helyes érzékkel lemondott a szabályzat adta kinevezési jogáról is, (melyet csak részben érvényesitett), csakhogy a kedélyeket minden irányban megnyugtassa.

A gyülésre egyébként a Nemzeti Lovardába az arra jogositottak mind elküldték képviselőiket. Jelen voltak a *MASz. képviseletében* 15 képviselő közül: *Bárczy* István dr., *Gerenday* György dr., *Nagy* Béla dr., *Stankovits* Szilárd, *Lindner* Ernő, *Földváry* György dr., *Speidl* Zoltán dr., *Zuber* Ferenc, *Schneider* Béla dr.; a *MOTESz. képviseletében*: (10 képviselő közül): *Iszer* Károly, *Wein* Dezső dr., *Héder* Sándor, *Andor* Endre, *Dánér* Béla, *Lucius* Károly; a *MUSz. képviseletében* (5 képviselő közül): *Kugler* Sándor, *Kéler* Tibor, *Baronyi* Arthur, *Vida* Henrik; a *M. Kerékpár Sz. képviseletében* (5 képviselő közül): *Tattay* Ferenc, *Dósa* Ferenc, *Kossutány* Béla, *Fodor* Ferenc, *Tarján* Elemér; a *MEEOSz. képviseletében* (5 képviselő közül): *Ábrai* Zoltán, *Szurmák* Rezső, *Tedesco* Lajos dr., *Oppler* Emil dr., a *MOLSz. képviseletében* (5 képviselő közül): *Schmid* Ödön, *Sigmond* Emil dr., *Holfeld* Henrik, *Kertész* János; a *MLSz. képviseletében* (5 képviselő közül): *Maleczki* Román, *a M. Automobil Klub képviseletében*: *Zichy* Béla Rezső gróf, *a M. Motor K. képviseletében*: ifj. *Holub* József; a *Bp. P. Lövész E. képviseletében*: *Járitz* András.

A kultuszminiszter képviseletében *Barkóczy Sándor* báró jelent meg. A hazai szak- és napilapok képviselői mellett megjelentek még a gyülésen *Yolland* Arthur dr., a „Daily Mail", W. B. *Foster* Bowill, a „Pall Mall Gazette" és „Morning Leader", valamint *Duverdier* Alfréd, a Havas ügynökség budapesti levelezője, akik fölajánlották teljes támogatásukat a magyar olympiai ügynek.

A gyülést gróf *Andrássy* Géza elnök szép beszéddel nyitotta meg, utalván arra, hogy minő nagy feladatok várnak a bizottságra. Az előkészitő munkálatokról tett jelentés után *Andor* Endre dr. a MOTESz. nevében sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy a miniszter a szövetségek által készitett szabályzatot nem hagyta jóvá változatlanul, hanem a társelnöki, ügyvezető alelnöki és a titkári tisztségeket a saját, illetve az elnök kinevezési jogkörébe utalta, miáltal a szövetségek autonomiáján sérelmet ejtett. Mindazonáltal azért, mert az idő sürget és mert a miniszter ezt a bizottságot már is hathatós anyagi támogatásban részesiti, továbbá, mert az elnök az ügyvezető alelnök kinevezési jogáról lemondott: ezuttal csak elvi kijelentésre szoritkozik s a történtekbe belenyugszik. Ezután a bizottság megalakitotta a tisztikart, mely egyhangu választás után most már a következő:

Elnök: *Andrássy* Géza gróf; társelnök: *Muzsa* Gyula; ügyvezető alelnök: *Gerenday* György; alelnökök: *Perger* Ferenc dr., *Czölder* János dr., *Brüll* Alfréd, másodtitkár: *Malecki* Román, pénztáros: *Baronyi* Artur, ellenőr: *Plachy* Jenő, jegyzők: *Csurgay* István, *Szalay* Péter, *Cseke* Gyula, *Kiss* Géza. Szakosztályok: athlétikai szakosztály, elnök: *Stankovits* Szilárd, előadó: *Lindner* Ernő. Torna, elnök: *Iszer* Károly, előadó: *Sulyok* Károly. Vivás, elnök: *Nagy* Béla dr., előadó: *Földváry* György dr. Uszás, elnök: *Virava* János dr., előadó: *Kugler* Sándor. Birkózás, elnök: *Brüll* Alfréd, előadó: *Vida* Henrik. Lawntennis, elnök: *Schmid* Ödön, előadó: ifj. *Kertész* János. Evezés, elnök: *Perger* Ferenc dr., előadó: *Ábray* Zoltán. Labdarugás, elnök: *Kárpáti* Béla, előadó: *Malecki* Román. Céllövés, elnök: *Járitz* András, előadó: *Karafiáth* Jenő dr. Póló, elnök: *Andrássy* Géza gróf, előadó: *Pallavicini* György őrgróf. Kerékpár, elnök: *Tattay* Ferenc, előadó: *Tarján* Elemér. Automobil, elnök: *Zichy* Béla gróf, előadó: ifj. *Holub* József. Számvizsgálók: *Glauber* József, *Galambos* Ede, *Zechmeister* Oszkár. Sajtó-osztály, elnök: *Friedrich* Nándor, előadó: *Herendi* Artur.

Ezekből alakul egyuttal a végrehajtóbizottság, mely az érdemleges munkát végzi. Ide utaltatott a Magyar Automobil Club és MAFC. közös beadványa a MOB.-al együttesen rende-

zendő embersport kiállitás ügyében, melyről külön is megemlékezünk. A végrehajtóbizottság első ülését lapunk zártakor tartja s igy arról csak jövő számunkban emlékezhetünk meg.

EGYETEMES EMBERSPORT KIÁLLITÁS BUDAPESTEN. Már mult évben, 10 éves fönállásának emlékére akart a *müegyetemi A és FC*; mint az egyetlen müszaki emberekből álló sporttestület, egy országos embersport és és sportipari kiállitást rendezni. Akkor azoban a terv abbamaradt. A mult héten azonban ujból fölvetette a MAFC. az eszmét, melylyel ezuttal a Magyar Automobil-Clubhoz fordult. A két testület azután azzal az ajánlattal járult a Magyar Olympiai Bizottság elé, hogy a kiállitást a MOB. egisze alatt hajlandók megrendezni és az esetleges jövedelemből a kiküldetési alapot megfelelően részesiteni.

Az eszme lapunk zártáig — ekkor lévén a MOB. első ülése — csak megbeszélések tárgyát képezte. Mivel azoban a MOB. vezetői kedvezően fogadták azt s mivel valószinü, hogy a kiállitás tetemesen növeli a kiküldetési alapot, igy remény mutatkozott arra, hogy az életre való eszme meg is valósul. A kiállitás a IV. automobil. kiállitással kapcsolatban 1908. május 31-ike között lenne a városligeti iparcsarnokban.

Olvasóinkhoz.

Egy havi szünetelés után a „MAGYAR VIZI SPORT" nyolczadik évfolyama lép a magyar sportközönség elé. Uj, fényesebb köntösben, nagyobb terjedelemben. A „MAGYAR VIZI SPORT" egyesült a „NEMZETI SPORTTAL". Fontos sportérdekek tették ezt szükségessé. Mindkét lap ugyanazon eszmékért harcolt. Eddig külön-külön utakon haladtunk egyazon cél felé: ezentul összevetjük erőinket s egyuton haladunk. Az egyesülésből anyagi hasznunk nincs, de nyer vele a magyar úszó- és evezősport, mert ezentul HETENKÉNT, tehát a réginél sokkalta gyakrabban érintkezhetünk a magyar vizi sportok lelkes közönségével. Másrészt megszabadulván a saját külön lapunk kiadásának fárasztó munkájától, egész tevékenységünket új müködési körünk fokozottabb szellemi ellátására fordithatjuk.

Uj otthonunkban első szavunk a mi régi, külön olvasó körünknek szól. A köszönet szava ez azért, hogy az elmult esztendőben önálló müködésünket oly hathatósan és lelkesen támogatta. Hisszük és reméljük, hogy ezt a bizalmat új müködési körünkben — mely egyenes folytatása a réginek — sem vonja meg tőlünk s olyan szeretettel karolja föl a „NEMZETI SPORT" ügyét, miként fölkarolta a „MAGYAR VIZI SPORTÉT" — A mi lelkes irógárdánk: HALMAY Zoltán, ÁBRAY Zoltán, ERDŐSSY Jenő, HORVÁTH Elemér, KUGLER Sándor, KÉLER Tibor, Dr KIRCHKNOPF Ferencz, MIHÁLKOVITS Tivadar, NÉMETH Károly, PENNINGER Antal, Dr. SZENDEY Béla, VIDA Henrik, YOLLAND Arthur, SZEKRÉNYESSY Lajos és a többi velünk marad ezentul is. A különbség csak az lesz, hogy ezentul még többet és még jobbat fogunk nyujtani olvasóinknak.

És köszöntjük új olvasó közönségünket. Fogadjanak e lap olvasói bennünket szives jóindulattal.

És köszöntjük végül új szerkesztőségünket és régi irótársainkat. Büszkék vagyunk arra, hogy egy táborban harcolhatunk velük mindnyájunk közös ideáljáért: a magyar faj erősitéséért. Ezért az ideálért nemes versenyre kelünk mi, az újak a régiekkel, — a munka terén. Ebben a versenyben pedig a győztes a nemzeti ügy lesz.

Ugy legyen!

Budapesten, 1908. február 1-én.

A „MAGYAR VIZI SPORT" SZERKESZTŐSÉGE:
Dr. ZÁBORSZKY ISTVÁN. DONÁTH LEÓ.

Rovatvezető: *Dr Záborszky István.*

Olympiai kérdések.

Amióta a londoni olympiai versenyek napirendre kerültek, az e körul fejlődött irodalom és vitakérdések központját a kiküldendő evezősök ügye képezi. A vitában nem csak maguk az evezősök, de mások is élénken részt vettek egy napilapban tendenciózusan vezetett hozzászólásokkal. Ezek mind megegyeztek abban, hogy a magyar evezősök tényleg oly magas szinvonalon állanak, mely a kiküldetést nemcsak megengedhetővé teszi, de azt egyenesen követeli.

Érthetlen azonban, hogy miért vádolják oly kiméletlenül szövetségünket azért, hogy *ez* a csapat miért nincs már is összeültetve, sőt trénerük már is dezignálva. A legkiméletlenebbül mondja egyik, hogy szövetségünket a csapatok összeállitása körüli nehézségek leküzdése nem is buzditja, ez lehetlen is ott, hol szerinte pihenés után az édes nyugalom következik; a szövetség passzivitása, indolenciája és tehetetlensége visszaszoritja az élni akaró és szebb jövőre vágyó evezős-sportot.

Igy komolyan irni nem lehet. Ezeket még speciális sportunkkal nem foglalkozók se hihetik. Vagy talán, ha a szövetség kijelölhette volna is a kiküldendő csapatot, az ma már talán Henleyben lehetne? Bármily izgalommal várjuk is a sport fejlődésére messze kiható és uj korszakot teremtő ezen Olympiád napjait: mégis jó, hogy minderre oly sok időnk van, melyet céltudatosan felhasználni elsősorban nem a szövetségnek mint intézkedő és vezető testületnek, de maguknak az evezősöknek kell komoly munkával és erős akarattal felhasználni.

A már ismertetett olympiai szabályok szerint nyolcas, négyes, pair-oar és skiff versenyek lesznek. (A kanadai olympiai bizottság még kettős párevezős, double-skull felvételét is kérelmezi, mely felől még nem határoztak). Minden versenyben nemzetenkint két-két csapat vehet részt, s a nevezéseket az Angol szövetséggel szerződéses viszonyban nem állók, (tehát mi is) junius 1-ig tartoznak bejelenteni, a végérvényes csapat összeállitást pedig julius 15-éig, tehát

a versenyek előtt 14 nappal. A nevezések alkalmával, tehát nekünk junius 1-éig, bejelenthető a nyolcasra 27, a négyesre 12, a pair oarra 6, a skiffre 3 egyén, tehát mindenütt egy teljes csapattal több, mint a hány indulhat; a bejelentettek közül kell az inditandó egy vagy két csapatot összeállitani. A nevezésre jelentkezés idejétől nekünk még csaknem két teljes hónapunk van a versenyig, másfél hónap a csapat végleges megnevezéséhez, összeállításához.

A versenycsapat előkészitésével, az erők lehető legjobb kiválasztásával mily nagy és nehéz gondok járnak: azt csak a versenyző evezős egyletek tudják igazán. Ők tudják, hogy a kitünő csapatot még a végleges nevezés után is oly incidens érheti, mi győzelmi esélyét teljesen tönkre teheti. Minden regattán kettő osztatott tehát a jelentkezés a nevezéstől, hogy könnyitsék igy az evezős egyesületek gondjait. Junius 1-éig tehát a bizottságunk Londonba a skull és oar versenyekre 30 nevet jelent be. Junius hó folyamán a megrendezett budapesti regatták eredménye, valamint az okvetlenül rendezendő két-három olympiai próbamérkőzés után kell határozni a kiküldendő evezősöket illetőleg, kik a megfelelő és állandóan tréningben álló tartalékerőkkel együtt julius első napjaiban utnak inditandók.

Mivel a tavalyi eredmény nem véletlen műve, tisztes mult és komoly munka dicséretes eredménye: igen valószinü, hogy a kiküldendők, azaz a legjobbak is ugyanazok lesznek, kik tavaly is a legjobbaknak bizonyultak. Ez azonban nézetünk szerint ma csak valószinü. A junius 14-iki budapesti regattán s a következő héten az olympiai távon tartandó próbaversenyeken már lesz alkalom bőven ad oculos demonstrandum, hogy mely csapat a legjobb, a legméltóbb szineink képviselésére. Mert álláspontunk mindenkor az volt, hogy ama klasszikus világküzdelemben, csakis az arra leghivatottabb vegyen részt. Nem papiros nagyságok, vagy személyi kultusz sokféle ferdeségeit legyezgetjük, a legőszintébb nyilvánosságot követeljük, evezők csatáját és nem a kommünikék harcát.

Ezen időpont elérkezéséig a szövetség s az általa delegált ötös bizottságnak más teendője volna, t. i. a kiküldendő kb. 14 evezős s a hajószállitás mintegy 10.000 korona költségét előteremteni.

Az evezés kiküldetés költséges volta miatt felszólalnak a többi sportágak képviselői is és pedig méltán, mert a bizottságnak szük marokkal mért összegből annyit, bárha eddig semminemü állami támogatásban, kiküldetésben nem részesültek is, az evezősök nem juttathatnak. Legjobb esetben is 4—5 ezer korona állhat rendelkezésükre, a hiányzó összeg eme bizottság által volna egybegyüjtendő. Tekintettel az evezősök összeköttetéseire ez elő is teremthető, de mielőbb kell megkezdeni, mert eredményes csak igy lehet.

A kiválogatás az nekik már ekkor könnyü ügy, mert az szinte automatikus uton folyik le, azt elvégzik az evezősök. Nem könnyü ezek dolga se, mert ha nagy dologra vállalkoznak, nagyra is kell készülniök. Hiszszük, hogy fel is fogják munkájuk komoly voltát és mielőbb nekilátnak, mert körülöttünk mindenhol készülődnek már, legjobban persze maguk az angolok, kik minden dijukat meg akarják tartani.

Ha a szövetség és evezősei igy osztják fel a munkát és elvégzik derekasan mindketten a magukét, akkor meg lesz a siker is, melynek mindenki örülni fog, de legjobban azok, kik annak lehetővé tételén bárminemü közreműködésükkel munkálkodtak.

A SIRÁLY budapesti evezős-egylet régóta betöltetlen elnöki széket Brüll Alfréd, a MTK. elnöke és a Duna evezős egylet tagjával töltötték be. Brüll Alfréd maga is tevékeny evezős és ismert kitünő sportérzékével megfogja találni módját annak, hogy uj evezős egyletének sportélete nagyobb lendületet nyerjen és ehhez a Sirálynak szerencsekivánatainkat fejezzük ki.

Két jó állapotban lévő, kormányos üléssel ellátott **verseny négyes** és egy non cox verseny négyes olcsó áron eladó. Tudakozódóknak felvilágositást ad Radisits György a Nemzeti hajós-egylet müvezetője IV., Királyi Pál-utca 11.

A NÉMET EVEZŐS-SZÖVETSÉG (Deutsche Ruderverband) 1908. március 18-án ünnepeli fenállásának 25-ik évfordulóját. A Szövetség 1883-ban alakult 67 egyesületből, kb. 2000 taggal. Most 216 tagegyesülete van, kb. 30.000 egyéni taggal. A német evezőssport fejlődésének mértékét adja az a körülmény, hogy Németországban 1883-ban 12 regattát rendeztek 467 evezőssel, mig 1907-ben 24 regatta volt 5924 evezős részvételével. Imponáló számok, melyek mellett a magyar evezőssport, bár nem is erőre nézve, nagyon eltörpül.

OXFORD-CAMBRIDGE NYOLCAS. Hirt adtunk már arról, hogy felmerült az eszme, hogy a két egyetem az olimpiai regattán egy válogatott nyolcast inditson. Az eszmét azonban az angol evezős körök nagyon kedvezőtlenül fogadták, mert DCR. *Stuart* a világhirü cambridge-i vezérevezős amugy is az angol reprezentativ csapat vezérevezőségül van kiszemelve. Már pedig az angolok nemzeti becsület kérdésének tekintik azt, hogy az 1908. évi világversenyen visszahóditsák a supremáciát s szinte árulásnak minősitenék minden olyan cselekedetet, mely meggátolná azt, hogy a legjobb nyole angol evezős kerüljön az angol szineket képviselő nyolcasban. *Stuart* pedig nyole között is a legelső. Az egyetemi evezősök a körülmények ilyentén való alakulása következtében rögtön elejtették a külön egyetemi csapat eszméjét.

CAMBRIDGE az idén használandó nyolcasát ismét *Sims and Sons*-nal rendelte meg az április 4-ikén Oxford elleni mérkőzésben. Az *angol regaták* a következő időpontokon fognak megtartatni: Walton jun. 20; Henley Royal R. jul 1., 2. és 3; Kingston jul. 11; Metropolitan (Putney) jul. 16; Staines jul. 18; Molesley jul. 25; Olimpiai Regatta jul. 28; Readiny aug. 3; Marlow aug. 8.

KIRABOLT EVEZŐS-EGYLET. Eton Mission Rowing-Club evezőseit kellemetlen meglepetés érte január 16-ára: feltörve találták értékes dijaikkal megrakott üvegszekrényüket, melyből 18 ezüst serleget ismeretlen tettesek elloptak. A szekrényben összesen 28 serleg állt, az ellopottak voltak a legértékesebbek, többek között három örökös vándordij.

AZ ANGOL EGYETEMI VERSENYEK készülődései már is nagy arányokban folynak. A két egyetem a november és december hó elején tartott háziversenyeik után összeállitotta csapatját és rögtön a karácsonyi szünet után összeültek s megkezdték a tréningjüket. Most naponta egyszer eveznek, minden délután 25—26-os strokeokkal dolgoznak, az összmunka tökéletesitésére fektetik a fősulyt. Napi evezésük 1—1½ óra. A cambridgeik strokemanja ismét a régi kipróbált erejük s elnökük DCR. Stuart; hetesük is a tavalyi EW. Powel. Kivülük még 3 old Blue ül a hajóban és csapatjuk már is oly jó, hogy a verseny biztos győzteseinek tekintik őket már is. A versenyt április 4-én evezik meg.

Rovatvezető: *Kiss Géza.*

Visszapillantás.

(Folytatás.)

Az 1907. év folyamán kevés kivétellel összes egyleteink fokozottabb tevékenységet fejtettek ki az előző évieknél. Kivétel csak a BUE. és a FTC. voltak, melyek még egy évvel előbb a MTK.-hez hasonló sikerekkel dicsekedhettek, az elmult évben azonban messze elmaradtak 1906. évi teljesitményeik mögött.

Okát ennek mindkét egyletnél részben versenyzőgárdájuk gyöngülésében látjuk. Halász távozásával nemcsak a BUE., de egész uszósportunk is egyik legkiválóbb és legreményteljesebb tagját veszitette el, ki bizonyára nagy befolyással lehetett egyletbeli versenyzőtársaira is. Nagyon

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

megérezte még az egylet Baronyi és Metzger távozását, ugy hogy az elmult évben a BUE. kizárólag tehetséges juniorjaira támaszkodott. Sajnálattal láttuk a BUE. által az 1907. évre is tervbe vett keszthelyi uszóverseny elmaradását, mely pedig az előző évben ugy anyagilag, mint erkölcsileg legsikeresebb versenye volt s azonkivül nagyban hozzájárult a vidék érdeklődésének fölkeltéséhez is. Mult évi első versenye egyébként egyik legfényesebb és legsikerültebb versenye volt az elmult uszóidénynek.

Tagjai az 1907. év. folyamán 31 I., 26 II. és 19 III. dijat nyertek és 22 hazai — és 6 külföldi egyéni versenyben és 1 csapatversenyben vitték diadalra egyletük szineit.

Legkiválóbb tagja Halász (Bruckner) Lajos volt, ki azonban alig néhány hazai versenyben indult, ellenben Frankfurt és Hamburgban 4 főversenyben verte a németek legjobbjait. Ezenkivül még 2 hazai versenyben győzött és 2-ik volt a ¼ angol mértföldes Budapest székváros dijában, hol azonban Sheffet hagyta maga mögött.

Igen hasznos tagja volt az egyletnek Breslmayer László, ki az év folyamán nagy javuláson ment keresztül s legjobb juniorjaink közé tartozott. Összel már 6 perc körül uszta a ¼ angol mértföldet és ugy a rövidebb távokon, mint hátonuszás és plungingben is sikerrel szerepelt.

A Szécsi testvérek, Török, Szentgyörgyi, Hentaller és Strasser voltak a BUE. kiválóbb juniorjai, kik közül Szécsi Endre különösen a műugrásban mutatkozott sokat igérő erőnek. Ugyancsak a BUE.-ből került ki a dr. Gräfl, Balatoni és Höchlből álló és az év folyamán legjobbnak bizonyult szenior staféta csapatunk is.

A FTC. szintén gyengébben szerepelt, mint az előző évben. Versenyző gárdája alig erősbödött, sőt Váczi és Olasz A. távolmaradását nagyon megérezte. Meg kell adnunk azonban, hogy tagjait a balsors is nagyon üldözte, mert a kora tavaszszal már nagy formában lévő uszói, a tréningismeret hiánya folytán a nyár közepén, már mit sem tudtak produkálni. Mindazonáltal az elmult évben is 37 I., 58. II. és 3 III. dijat nyertek, köztük 1 országos, 1 főiskolai és 2 külföldi bajnokságot és 3 csapatversenyt. Az egylet legjobb embere Tóbiás Zoltán volt, ki különben egyike legszerencsétlenebb versenyzőinknek. Miként az 1906. évben Halász, ugy az elmult évben Zachár volt az, ki utját állotta győzelmeinek.

Már kora tavaszszal nagy formában volt s a nyár elején 5 p. 43·8 mp.-es idejével uj országos rekordot teremtett a ¼ angol mfdre. Legszebb sikerét Szegeden aratta, hol az 1000 m.-es Tisza-bajnokságban legjobb uszóinkat verte. Rövid időre rá megnyerte Triesztben az Adria bajnokságát 1000 m.-en 2-ik volt a magyar 1 angol mértföldes és a folyambajnokságban, a Porzsolt- és a Milléniumi emlékversenyben és Ausztria 1000 méteres sósvizi bajnokságában és 3-ik a ¼ ang. mfdes bajnokságban. Helyes és észszerü tréning mellett nem egy verseny eredményét változtathatta volna meg.

Tüneményes gyorsasággal tünt fel az egylet kiváló melluszója, Toldi Ödön, ki alig 2 hónapi tréning után már verte a magyar 200 yardos melluszó-rekordot és csak 1·6 mp.-el maradt el a világrekordtól. Egy hétel később óriási fölénnyel nyerte Abbáziában a 400 m.-es melluszást, majd nagy küzdelem után 2-ik lett a 200 yardos melluszó-bajnokságban, de legyőzőjének világrekord alatt kellett usznia.

Olasz Andor megnyerte másodizben a 100 m.-es Adriabajnokságot és 3-ik volt a 100 m. es Tisza-bajnokságban.

Donáth Leonak nem volt szerencséje s Halmay és Onody ellenében mindig a 2-ik helyekkel kellett megelégednie, ellenben sikerült stafétájukat 3 izben is győzelemre vinnie.

Domonkos Pál 8 győzelemmel járult egylete sikereihez, mig Metzger, Nagy és Telkessy a mell-, hát-, illetve sprintversenyekben szerepeltek sikeresen.

Az Óbulai Torna Egylet kis versenyző-csapata is szép sikereket aratott az elmult évben, amennyiben 16 I., 21 II. és 13 III. dijat nyert, kiváló stafétája pedig, — mely egy izben a MTK.-ét is verte — 2 izben győzött.

Legsikeresebb tagja Zsoldos Károly volt, ki 8 versenyt nyert, s sprintversenyekben különösen kiváló időket ért el.

Kósza Sándor volt az év leggyorsabb hátonuszója, ki 70 m.-ig fölénnyel verte ellenfeleit. Pois Petru és Tar juniorjaink legjobbjai közé tartoztak.

A BAK. szintén fokozott tevékenységet fejtett ki az elmult évben, s tagjai 22 I., 21 II. és 17 III. dijat nyertek, köztük 2 külföldi egyéni- és 1 csapatversenyt.

Klasszis uszója bár nem volt az egyletnek, mégis az átlagon fölül állót produkáltak, különösen Pető, ki a téli versenyükön Hendl fölött aratott győzelmével kiváló hátonuszónak mutatkozott.

Bodó, Ferber, Scholtz, Ádám A., Forray és Borovi voltak jobb erői a BAK.-nak, kik közül nem egy — különösen sprint versenyekben — fog még magáról beszéltetni.

Fővárosi egyleteink közül a BEAC. volt az, mely a legnagyobb visszaesést mutatta az uszás terén. Két év előtt még 2 nemzetközi versenyt rendezett, az elmult évben már egyet sem. Egész tevékenysége a dunaharaszti-i csapatversenyre szoritkozott, mely azonban minden jelentőség nélkül való volt. Pedig az egyletnek kitünő gárda állana rendelkezésére. Las-Torres már az idén is kiváló erőnek mutatkozott s Tóbiás csak küzdelem után tudta 3-ik helyre szoritani a magyar folyam-bajnokságban. Halbart és Támedly különösen túratávokon legjobbjaink közé tartoznak.

Az egyletnek az elmult évben csak 3 I., 3 II. és 2 III. dijjal kellett megelégednie, azok közül is a 100 m.-es és 400 m.-es főiskolai bajnokságok dicsősége csak részben illeti, mert nyilvános egyletek tagjai révén jutottak birtokába.

Fentiekben beszámoltunk az uszással foglalkozó egyleteink 1907. évi tevékenységéről; említésre méltó még, hogy a MAC. is megalakitotta uszószakosztályát, sőt egyik tagja — Holub — révén már meg is nyerte a magyar plunging bajnokságot. Vidéki egyleteink közül csak a Szegedi AK. lapunkkal rendezett uszóversenyt, melynek tagjai közül nem egy kiváló erőnek igérkezett.

Uszóink az Olympiádon.

Immár mindössze csak 5 hónap választ el minket a londoni nagy világversenyektől, de uszodáinkban még egyelőre teljes nyugalom uralkodik. Az elmult év mozgalmas uszósportja után uszóink valóban rászolgáltak a pihenésre s a MASz. által elrendelt 4 hónapi tilalmi idő nagyon alkalmas arra, hogy abban mi se zavarja őket. Ez évben azonban uszóinknak jóval korábban kell megkezdeniök a tréninget, mint más években. Főleg ezért voltunk ellene a mult évi november és decemberi versenyeknek, melyek természetszerüleg állandóan táplálták uszóinkban a versenyzési kedvet s ilyképen elvonták őket a pihenéstől. Angliában októberben uszták az utolsó klasszikus versenyt s attól kezdve a kiválóbb angol uszók egyáltalán mit sem hallatnak magukról, de tudatában az idei év nagy jelentőségének, a legteljesebb pihenéssel vezetik be idei tréningjüket.

Nálunk alig másfél hónapja mult, hogy a MUE. évzáró versenyével véget ért a mult év versenyidénye s ugyanannyi idő mulva uszóink már ujból megkezdhetik a rendszeres tréninget, mert legalább 3 hónap szükséges ahhoz, hogy legjobb képességeiket fejthessék ki a londoni versenyeken.

Mult évi eredményeik alapján uszóink veszik fel a legtöbb győzelmi kilátással a küzdelmet s ha még feltételezzük — különösen fiatalabb uszóinknál — a korral járó természetszerü javulást, ugy nagy reményekkel nézhetünk a londoni versenyek elé.

Természetesen Halmay Zoltán az, kiben ezuttal is a legjobban bizakodunk s ha végigtekintünk több mint 10 éves

HIVJAK A LAKÁST
V., Mérleg-utca 2. sz (Gresham-palota)
Telefon 81-08.
Garzonszobát, club-, üzlet-helyiséget stb. ha bérbevenni vagy adni óhajt, ugy forduljon a főváros egyedüli vállalatához, mely az összes kiadó helyiségeket kerületenként állandóan nyilvántartja.

sportmultján s tavaly elért páratlan sikerein, ugy idén is nagy dolgokat várhatunk tőle. Ugyszólván egyedüli ismerője nálunk az igazi sportszerü tréningnek, amelyet ha lelkiismeretesen betart, ugy felülmulhatja eddigi eredményeit, melyeket eddig még mindig csak óriási természetes tudásával, mintsem rendszeres tréniggel ért el. Az olympiai uszóversenyek 100 m. és 400 m.-es távja egyaránt megfelel néki s csak tőle függ megitélni, melyikre érzi magát hivatottabbnak.

Nagy tréningtudásánál fogva benne látjuk még uszóink tréningjének egyedüli irányitóját is, kinek vezetése mellett bizonyára legjobb formáikat fogják kiuszni.

Hajóstól eltekintve, Zachár, Baronyi, Toldi, nemkülönben Fabinyi és Fülöp alig 1—2 éves uszómultra tekinthetnek vissza és igy valószinüleg még nagyfoku javuláson mehetnek keresztül. Zachár mult évi legjobb formái alig maradnak el a Taylor formái mögött, kinél korra nézve jóval fiatalabb. Fabinyi, Toldi és Baronyit már eddigi eredményeik is a legelsők közé helyezi s azt hiszszük, alig van a világon jelenleg 1—2 velük egyenrangu melluszó. Fülöp az, kinek talán legnehezebb dolga lesz, bár mult évi 1 p. 26·2 mp.-es ideje elsőrangu, de a német hátonuszókkal s főleg nyilt távon még alig konkurrálhat. Ugyancsak esély nélkül indul Hajós az 1500 m.-es versenyben, melyben legjobb esetben is a 3-ik helyre várhatnók. Kétségkivül legtöbb kilátással a csapatversenyben birunk, melynek 4×200 m.-es távján mai csapatunk klasszissal jobb a világ bármely más csapatánál.

Hiszszük, hogy észszerü és lelkiismeretes tréning mellett uszóink be fogják váltani reményeinket, de ismételjük, hogy Halmayt tudjuk annak, ki tréningjük vezetésére egyedül alkalmas.

Fontos körülmény egyuttal, melyet figyelmen kivül hagynunk nem szabad, hogy az olympiai versenyek 100 m.-es pályán lesznek és igy uszóinknak is lehetőleg ily pályán kell trenirozniok, legalább is az utolsó hetekben. Egyébként pedig feltétleül szükségesnek tartjuk, hogy versenyzőink már 2 héttel a versenyek előtt kint legyenek, hogy ne csak a pályát, de az éghajlati viszonyokat is megszokhassák s főleg az utóbbi által előidézett változásokon hamar tulessenek.

Belföldi hirek.

A MAGYAR USZÓ-SZÖVETSÉG első tanácsülése tegnap, f. hó 7-én volt; lefolyásáról jövő héten számolunk be. Napirenden volt többek közt az összes bizottságok és szakosztályok (középiskolai, életmentő, uszómester-ellenőrző stb.) megalakitása, a szövetségi uszóünnepély módozatainak és terminusának megállapitása, a szövetség idei nagyszabásu működésének közelebbi körvonalazása.

A MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE, mint ujabban hirlik, mégis meg fogja tartani, a sok ellentétes hir dacára házi uszóversenyét és annak keretében házibajnokságokat.

HÁZI USZÓVERSENYT rendezett a mult hónapban a Rudas-fürdőben egy nemrég alakult uszóegylet, a „Duna“ Uszók Egylete, amely az előjelekből itélve, életképesnek igérkezik.

A MŰEGYETEMI ATHLETIKAI ÉS FOOTBALL-CLUB házi-versenye, melyen egyetemközi uszómérkőzések és uszó-kabaret is lesz, alkalmasint március 10-én fog megtartatni a következő versenyszámokkal: stafétaverseny 4×40 m. (vegyes), stafétaverseny 5×40 m. (tetszés sz.), 60 m.-es gyorsuszás, 200 m.-es uszás, előnyverseny 40 m. és növendékek versenye 100 m.

A MASZ. USZÓSZAKOSZTÁLYA utolsó érdemleges ülését tartotta mult hét csütörtökén és ezért a hivatalos rovatunkban hozott jegyzőkönyv külön figyelmet és emlitést érdemel, anyival is inkább, hogy az utolsó határozat a szakosztály felosztását kérelmezi a tanácstól.

BELÉPÉS A MUSZ.-BE. Az uj szövetség huszonegyedik tagja a Mátyásföldi Sport-Egylet lesz, melynek működéséről az elmult nyár folyamán már megemlékeztünk.

AZ OLIMPIAI PRÓBAVERSENYEK helye már most vita és megbeszélés tárgyát képezi a fővárosi uszókörökben. Legtöbben az egyedül helyes és elfogadható lágymányosi holt Dunaág mellett kardoskodnak, ahol ideális 100 m.-es egyenes pálya áll rendelkezésre, mig minden más uszodában a fordulók tömege a próbaversenyek lefolyását egészen más körülmények közé hozná, mint aminőnek a londoniak lesznek. Nagy a különbség a medence-uszó és nyilt-távu uszó közt.

A RINGER-USZODÁT, amelynek hivatalos neve egyébként Hungária-uszoda lesz, a beállott hideg miatt most nem épitik tovább és igy, sajnos, kevés kilátás van arra, hogy augusztus vége előtt megnyiljék.

Külföldi hirek.

A WIENER ATHLETIKSPORT-CLUB február 23-án rendezi háziuszóversenyét a Dianabadban. Főszám egy 500 méteres tiszteletdijas titkos hendicep lesz.

AZ OSZTRÁK TAVASZI SZEZON alatt két uszóverseny fog rendeztetni: március 24-én lesz a WSC. Ausztria versenye, melyen eldől a FTC. által védett Ausztria-dij (4×34 méteres vegyes staféta) és a vizipólóbajnokság. Április elején rendezi az I. WASC., a plungingbajnokságot. Áprilisban lesz még a WSC. Ausztria hölgyosztálya által megtartott 100 méteres hölgybajnokság is.

BERNHARD AMSTER, a WSC. Austria nagyérdemü és rokonszenves elnöke, aki a magyarok érdekeit mindig önzetlenül védte odafent, férfiereje teljében hirtelen meghalt. A magyar uszók, akik számosan ismerték őt, kegyelettel fogják emlékét megőrizni. Utóda különben az elnökségben Hochermann lesz, akit kiváló kvalitásai és szigoruan korrekt sportérzéke egyenesen predesztinál e diszes tisztségre.

A WSC. AUSTRIA HÁZIBAJNOKA I. Werber lett, aki 100 méteren 1 p. 18.4 mp., 200 méteren 3 p. 02.6 mp. alatt győzött, mig a 400 métert feladta.

NÉMET USZÓ LONDONBAN. A magdeburgi Ritter M. megnyerte londoni egyletének, a Zephyr SC.-nek, 150 yardos nagy hendikepjét 1 p. 54.2 mp. tiszta idővel.

A NÉMET OLYMPIAI CSAPAT, mint ujabban hirlik, csak négy emberből lesz összeállitva: Rausch, Gubener, Schiele, Riemann; előbbi 3 uszásra, utóbbi ugrásra menne ki.

HÖLGYUSZÓVERSENYT rendezett Berlinben mult vasárnap a Damen SV. Aphrodite. A 200 m.-es főversenyt Grete Hässler k. a. 3 p. 38 mp.-es remek idővel nyerte, mig a 40 m.-es buváruszásban Reuschner k. a. 0 p. 36.8 mp.-es, egy férfiverseny klasszisát is megütő eredménynyel lett első.

TORNA ÉS USZÁS. A német tornaszövetség jul. 18—22-iki M. m. Frankfurtban megtartandó tornaversenyén pentatlon lesz kiirva *uszó* tornászok számára a következő számokkal: 50 méteres mell-, 50 méteres hát- és 100 méteres gyorsuszás, műugrás 1 és 3 méteres deszkáról.

AZ I. FRANKFURTER SCHWIMM-CLUB március 8-án óriási, 20 számból álló uszóversenyt tart. Több számok: 46 méteres és 368 méteres főverseny, 92 méteres mell- és 92 méteres hátuszás, 4×46 méteres sprintstaféta és főversenyműugrás.

CLUBKÖZI MATCH volt a mult héten az Amateur SC. és a Northern Lights közt, melyet 12 uszó számára kiirt 600 yardos (à 50 yard) stafétaversenyben döntöttek el, utóbbi javára; a győztes csapat 10 méterrel lett első 6 p. 25.4 mp. alatt (átlag 32.1 mp.).

T. B. TARTAKOVER, a hires ausztráliai uszó, állandóan Londonban tartózkodván, belépett az egyik legelőkelőbb uszóegyletbe, az Otter SC-be és már uszott is ez egylet nagy téli háziversenyén a 76 yardos hendikepben, melynek egyik középfutamában második lett 47.8 mp. alatt.

A LONDONI STADION uszómedencéjének hossza 100 m., szélessége 15., mélysége a két végén 1.20 m. a közepén 3.70 m.

A ROYAL LIFE SAVING SOCIETY február közepén 2 havi szünet után ismét megkezdi népszerü életmentési mutatványait és felolvasásait, melyek Londonban óriási érdeklődésnek és látogatottságnak örvendenek, és melyeknek nem egy emberélet köszöni megmentését. Követendő példa a MUSz.-nek!

EGY VETERÁN USZÓ vonult vissza *nyolcvanhét* éves korában a napokban a sporttól; a neve Bibbero Marquis, aki Doverben uszómester. Az öreg, aki még Burgessnek, volt hűséges riválisa és kisérője, több elméleti uszókönyvet irt.

A FRANCIA AUTONÓM USZÓSZÖVETSÉG megalakult. Elnöke M. Moeps, az ismert uszósport-kapacitás lett; a szövetség hivatalos neve: Fédération Française des Sociétés de Natation. Ugyancsak nagy és nehéz feladat vár reá: a professzionizmustól megmételyezett francia uszósportot gyökeresen megrendszabályozni.

KOPENHÁGÁBAN USZÓVERSENY volt a „Wiking“ rendezésében a mult héten nyilt vizben, melynek hőmérséklete 0° volt: az 50 m.-es férfiak versenyét Sendrup 44.2 mp. alatt, az 50 m.-es hölgyek versenyét Schmidt k. a. 1 p. 00.4 mp. alatt nyerte meg. A versenyek a speciális fajtájának értéke gyakorlati és hygienikus szempontból megbecsülhetetlen.

AZ AMERIKAI PRÓBAVERSENYEKET New-Yorkban fogják 100 méteres pályán megtartani.

AZ AMERIKAI USZÓSPORT AZ OLYMPIÁDON. Hogy milyen támogatásban részesülnek azon uszók, akik idén Londonban a csillagos lobogót képviselni fogják, azt mutatja — többek közt — egy jellemző körülmény: New-Yorkban körülbelül 12 nappal ezelőtt avattak fel egy uj 23 yardos uszodát, a New Public Bath-t, melyet az olympiádra készülődő uszóknak *ingyen* bocsátanak rendelkezésére. R. Cavill, a hires régi ausztráliai uszó és V. C. Lane, a 220 yardos világrekord tulajdonosa bejelentették az amerikai olympiai bizottságnak, hogy tartózkodási helyükön, San-Franciskóban három uszót treniroznak, kik közül az egyik (Landry) 100 yardot 1 perc alatt uszik nyilt távon, mig a másik kettő közül az egyik 2 p. 45 mp.-et tud uszni 200 m.-re, a másik 13 p. 05 mp. alatt 800 m.-re ugyancsak nyilt távon.

UJ AMERIKAI REKORDOT állitott fel C. M. Daniels 50 yardra, mely távot két fordulóval 24.6 mp. alatt uszta meg. Régi rekord az ugyanő tartotta 25.2 mp. Wickham világrekordja ugyancsak 24.6 mp., de az egy vonalban éretett el, ami főleg Daniels páratlan fordulóját tekintve, nagy különbség.

AZ AMERIKAI METROPOLITAN CHAMPIONSHIP január 25-én volt a New-York Athletic-Club 25 yardos uszodájában; C. M. Daniels nyerte meg 58.4 mp. alatt. Mint amerikai tudósitónk irja, *Tóbiás* Zoltán, jeles bajnokuszónkat nem engedték indulni bajnoki versenyszabályok alapján, melynek értelmében amerikai bajnokságban csak az indulhat, aki legalább 6 hónapig Amerikában tartózkodott.

AZ USZÁS GYAKORLATI HASZNÁT rendkivül élelmes módon értékesitik az annyira praktikus amerikaiak, akik a nyár folyamán a különféle tengeri fürdőkben Life Guard Association (Életőrző egyesület) néven mentőtestületeket szerveznek, melyek kisebb fürdőhelyen 3—4, nagyobb fürdőhelyen pedig 15—20, sőt még több kitünően begyakorolt uszóból és életmentőből állnak, akiknek hivatása ellenőrizni, hogy ezrekre menő fürdőzők valamelyikének élete nem forog-e veszélyben, ha esetleg tulságos messze merészkedett a tengerbe. Az ilyen lifeguard fizetése különben hivatása nehézségének és felelősségterhességének egészen megfelelő.

Rovatvezető: *Serényi Jenő.*

Si tura az alacsony Tátrában 1907-ben.

Irta: **Plökl Antal.**

(Első közlemény.)

Március végén, nagyhéten, a hónak már nyoma sem volt a fővárosban. Az emberek már a tavaszról beszélgettek és számitottak rá, hogy az ünnepek alatt virágos réteken fognak járni, az öreg telet — mert nem láttak maguk körül havat — már elfelejtették. Annál jobban megcsodálta a keleti pályaudvar sokadalma azt az öt jól felöltözött, hósapkás, szviteres és szegescipős turistát, kik a szörnyü nagy és tultömött hátizsákjukon kivül még egy-egy pár sit is cipeltek magukkal. „Expedició", magyarázza az egyik csodálkozó, s bizonyosan valahova a jeges tenger vidékére gondolt, mert mire valók is lennének azok a nagy lapátok. „Ezek Svájcba mennek szánkázni, mert ott most is van hó", jegyezte meg egy más, többet értő, mig a harmadik okosabbnak vélte egyszerüen megkérdezni, hogy hova igyekszünk? „Az alacsony Tátrába szánkázni" — volt a válasz. — Az alacsony Tátrába? Nincs már kérem Magyarországon egy csöpp hó sem, és váltig akarta bizonyitani igazát, mert ő tudja, és most ő minden nap utazik, Pécelen lakik és már ott sincs egy csöpp hó sem, régen.

Még sok efajta megjegyzésen mulattunk, mig végre elhelyezkedve fülkénkben, egyenkint elcsendesedve, zavartalanul gondolhattunk a holnapra, amikor sieink szüztiszta havon fognak siklani és türelmetlen kiváncsiság vett rajtunk erőt, hogy vajjon milyen is lesz az a vidék. Hogy havunk lesz, abban nem kételkedtünk, de hogy milyen lesz az, ragadós-e vagy sikos, kemény-e vagy porzó, ez méltán izgatott mindegyikünket, mert elvégre is az nem mindegy, hogy tizenegy órai utazás után jót vagy rosszat találunk-e!

Zólyomban vagyunk, hajnalodik s a tiszta égen a napkeltét megelőző fény dereng, gyengén rajzolva meg a hátteret, melyen négy-ötszáz méteres, inkább dombok, mint hegyek néznek felénk, sötét, alig kivehető formáikkal és csak a legtetejükön végigfutó csipkézetből lehet inkább következtetni, mint látni, hogy erdőboritotta hegyek azok. Tehát nem a mi hegyeink! Azokon hó van és nem fa! Már

A MTE. Egyetemi osztályának siversenyéről. Indulás után.

Hruby Ede amatőr felvétele.

egész világos van, hogy Besztercebányát elérjük, de hónak még nyoma sincs. Szivdobogva jut eszünkbe és szinte gunyosan hangzik most a fülünkbe, annak a péceli bácsinak a szava, ki váltig erősitgette, hogy ilyenkor már nincs hó. Már a hegyek is kezdenek mindkét oldalt nőni, már a besztercebányai hegyeket is elhagytuk, de havat még sem látunk.

Hirtelen nagyot kanyarodik vonatunk, átmegyünk a Garamon és megpillantjuk *a Gyömbér előhegyeit,* nyugati nyulványain már fenyőket látunk és egyikünk, jó messziről a többi felett átkandikáló hegyen fehér foltokat vesz észre. El nem tudják képzelni a vonatot néző jámbor tótok, hogy mit láthatnak azok az urak az ő szegény vidékükön, hogy egy ablakon öten is kidugják a fejüket, és mit nevetnek, mit kiabálnak, mit beszélnek mind az öten egyszerre, hogy szinte nagyobb zajt csapnak, mint a robogó vonat.

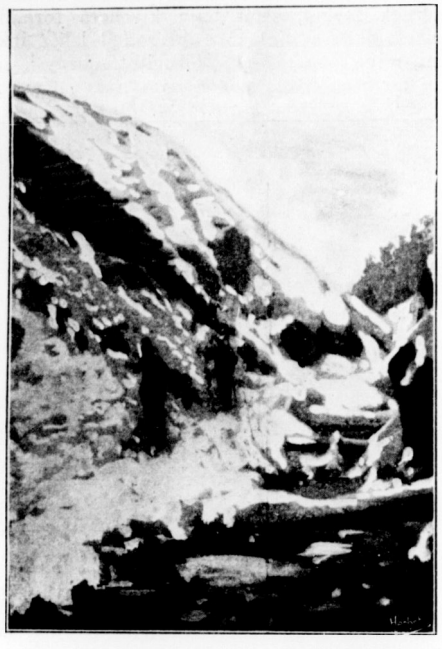
A Gyömbér menedékház.

Plökl A. amatőr felvétele.

Hogy miért lehet egy kis hófoltnak ugy örülni, az a velünk utazóknak is talány maradt. Beérik ugyan azzal a felvilágositással, hogy „mert ott siezni lehet és fogunk", de azért ábrázatukon látszik, hogy még sem értik, hogy hát mégis miért lehet annak ugy örülni. Hiába magyaráznók

azt. Csak a sielő tudja megérteni, hogy mi az, mikor az ember egy pompás lejtőt lát tele hóval.

Már látjuk az egész Gyömbér-gerincet, üléseinkről is láthatjuk a felkelő naptól megvilágitott havasi tisztásokat ragyogni, jól látjuk az erdőhatárt is, csak még beállitani nem tudjuk magunknak a csucsokat, mert a vonat ide-oda

Hó torlasz a Trangoszka völgyben.
Plökl A. amatőr felvétele.

kanyarog s minduntalan kizökkent a tájékozódásból. „Ugy-e, mondtam, fiuk", — tör ki egyszer csak a hang Metzler mester, az értelmi szerzőből, — „ugy-e mondtam, hogy lesz hó, mert Magyarországon még juniusban is elég hó van a hegyeken, ezer méteren felül." Ez egyszer igazat adtunk neki!

Hat óra van, mindjárt Zólyombrézón vagyunk, itt kiszállunk. Lázas sietséggel rendezzük holmiainkat és épen csak hogy rendben vagyunk, mikorra itt a kiszállás ideje. Illés László erdész ur fogad bennünket, nagy szivesen, d nem ér rá bennünket alaposabban szemügyre venni, mert s siek kötik le figyelmét. Meg van velük elégedve, — elég kopott deszkáknak találja őket arra, hogy gazdáikról is jó véleménynyel legyen. Bár már az enyéim is igy néznének ki, gondolja magában.

Remek verőfényes nagypéntek van. Kétszeresen ünnepiesnek tünik fel nekünk minden és jó kedvvel költjük el a reggelit, mivel szives házigazdánk megkinál. Nem sokat időzünk, sietve pakkoljuk magunkat a kocsikra. Utunk Rezsöparton északkelet felé fordul. Ott hagyjuk a duzzadt Garamot és a Bisztra-patak mentén, jó uton, gyorsan elérjük Sebesér falut, ahol északnak fordulva, a Bisztra-völgybe jutunk. Itt egyszerre megváltozik a kép, a sár eltünik az utról, helyébe hó lép és Bisztra sem futhat már oly szabadon, mert jégtáblákat kell cipelnie, de zugása annál nagyobb, és meredek partján már csak óvatosan haladhatunk, mert a lovak mélyen besüppednek a hóba.

Az első kocsi egy könnyü cséza, messze jár a mi létrás szekerünk előtt, és bizonyos, hogy a rajta ülők mulatnak rajtunk és megelőzni igyekeznek bennünket, hogy a sieket hamarabb felköthessék. De hát mi nevettünk utóljára, tehát legjobban. A cséza, a könnyü és gyors cséza vékony kerekeivel, egy vigyázatlan pillanatban tengelyig szakadt a lucskos áradatba. Egy jó órai munkába került, mig a kocsikat a szük uton visszafordithattuk. Kocsival való továbbmenetelről többé szó sem lehetett és nem nagy örömmel, de azért jó kedvvel szedtük magunkra a hátizsákokat, melyek közt a legkönnyebb is tizenkét kilót nyomott s ráadásul mindegyikre egy most nem szivesen látott, de később nagyon megbecsült takaró is került. Tiz óra volt, mikor a kocsikat siekkel a lábunkon elhagytuk a nekivágtunk a szép völgyutnak, gyönyörködve abban a szinpompában, mit a ragyogó napsugár a fehér tájakon, a friss zöld fenyők, — ágaikon fehér konturákkal a rájuk rakódott hótól, — a derült tiszta kék ég és a zavaros megáradt patak vöröses szine együttesen létrehoztak.

Csak alig észrevehetően emelkedik utunk és máris a hátizsákok nagy sulya alatt nagyokat fájlalva gondolunk arra az ötszáz méteres emelkedésre, mi még előttünk van. Féltizenkettő, mire az erdőt elérjük, itt kezdődik az utnak a tulajdonképeni nehézsége, mert innen már hirtelen emelkedik az ut, sok helyen próbára téve képességeinket. Mielőtt belépnénk a hatalmas, szálas erdőbe, először még egy akadályon kell áthatolnunk. Egy hótorlasz képződött a völgynyilás legszükebb helyén, ahol az emeletnyi magasságban felhalmozott farakás, melyet a korán beköszöntött tél már nem engedett leszállitani, az egész utat elzárta és csak a patak medre fölött képződött hópárkányon lehetett nagy óvatosan, de siekkel egész biztosan átkelni.

Mind mélyebbről hangzik fel a patak zugása s mind erősebbek lesznek a kapaszkodók és nagy szerencsénk, hogy a hó kissé tapad, mert alighanem az egész napunk ráment volna a felmenetre, ha a hó fagyott s a siek visszacsusznak. Egy óra alatt feljutottunk a meredek helyek fölé s az ut tovább már csak lankásan emelkedik. A patak is egészen megszelidült és csak alig méter széles árokban fut le, legtöbb hópartjai meg összeérnek és ezeken a hidakon kelünk át. Körülbelül ezer méter magasan járunk, ott, ahol a völgy kétfelé válik s vakitó fehér tisztás néz le a völgyoldalból reánk, csábitóan hivogatva egy kis lefutásra. A *Prislop* déli lejtőjét látjuk. Utunk azonban nem erre visz, mi keletnek tartunk és uttalanul törtetünk előre a sürü fenyők közt, nagyokat nevetve, ha látjuk, hogy valamelyikünk fejét rázva igyekszik attól a hótól megszabadulni, mit egy-egy fenyőág bőkezüen zuditott a nyakába, de egyik sem nevethet a másik rovására, mert valamennyinek kijut belőle. Hogy hol van itt az ut, a méteres hó alatt, azt nehéz lenne megállapitani, megbecsülhetetlen itt nekünk vezetőnk, Illés ur tájismerete és csak neki köszönhetjük, hogy fél két órakor elérkeztünk állandó szállásunkra, a *trangoszkai* kolibába.

Fából épült menedékház, tiz ember számára is elég nagy, egyik oldalán egy nagy tégla-tüzhely, másik oldalán

Az 1740 m.-es pont a Gyömbér gerincen.
Plökl A. amatör felvétele.

prics, egy asztal és pad képezik az egész butorzatát és mégis oly kellemes, oly lakályos, mert mikor benyitunk, barátságos meleg árad felénk és lobogó fahasábok pattogása fogad. Ezt a kellemes meglepetést is vezetőnk szerezte. Már előtte való nap felküldte két emberét befüteni, fát meg csecsinát*) gyüjteni.

Alig szabadultunk meg a nehéz zsákoktól, máris feledve van a fáradság s jókedvüen látunk ebédhez. A nap be-

*) Csecsina a fenyőágak fiatal hajtása, melyet a levél irányába egymásba fűznek és több sorban egymásra fektetve a széna-derékaljnál sokkal jobb, mert rugalmasabb.

süt még a völgybe és ebéd után sietve kötjük fel a sieket, hogy egy kicsit körülnézzünk a vidéken és kiböngészszük másnapi utunkat, fel a *Gyömbérre*. Most veszszük csak észre, hogy mily szép helyen vagyunk. Ezerszáz méteren a Bisztrapatak mellett, egy kerek tisztás szélén áll a kolíba, az erdőhatár alig kétszáz méterrel van felette, északról a *Krupova-Hóla*, keletről a Gyömbér gerincei tekintenek le rá. A hómezőket nem zavarja egyetlen fekete pont sem. Fehér minden.

Idális si-területek!

A ház előtt egy kis fenyő ágaskodik a tisztás közepén, azt hiszszük, hogy csemete, pedig nyáron két embermagas. Megmérjük a havat, egy si botot nyomunk a hóba, egészen be lehet nyomni, pedig embermagasságnyi. Kétméteres hó fekszik itt március utóljára és a meleg napsugár dacára olvadásnak itt még nincs nyoma.

Két csoportra oszlunk, hárman tovább megyünk keleti irányban, hárman pedig a Krupova-Hóla alatt az erdőhatárt igyekesznek elérni. A mi utunk elég jó, de mert már árnyékban van, kissé jeges. Egy óra alatt feljutunk az 1740-es pont alá, ahonnan jó áttekintésünk van holnapi utunkra. Társaink kurjantásait halljuk, a tulsó oldalon pillantjuk meg őket, amint nagy szerpentineken igyekeznek fölfelé. Indulunk vissza, mert már erősen alkonyodik és az alkonyban egy olyan felejthetetlen kép tárul elénk, mit nem tudok leirni. A bucsuzó napsugárban, a Prislop platója különös szinü fényárban uszik, egy tóhoz hasonlit, melynek tükrében a nap fénykarikája verődik vissza és az egész felé egy felhő borul, lila és ezüst szinüfátyolként, az egész csak pillanatokig tart és ismét uj fantázia születik. Csodálkozva nézzük még egy darabig és szótlanul kezdünk lefelé siklani. Követni igyekszem *Schwicker* dr. szép kigyózását, de a kép leköt, csak azt nézem s az első fordulónál nagyot bukfenczve veszem csak észre, hogy itt minden si-tudományomat elő kell vennem, ha végig akarom élvezni ezt a fenséges pályát. Az erdész kevesebb gyakorlattal igyekszik utánunk, lesve mozdulatainkat és a saltó-mortálékat tudja leghamarább hüen utánozni, de azért a kedve az meg van. Természethez szokott ember, de ez a kép előtte is uj, ő reá is ugy hat, mint mireánk. Nyolc percnyi rohanás után a kolibánál vagyunk, éppen jókor, mert már sötétedik. Társaink még ninesenek itthon! Közös koszton élünk s elkészitjük az ő számukra is a rizskását meg a teavizet.

HÓVISZONYOK ÉS SITURÁK MAGYARORSZÁGON. Budapest környékén — a Börzsöny hegység kivételével — már elolvadt a hó, a Dobogókőn és Pilisen találunk csak mintegy 10 cm. havat, mely azonban el van jegesedve s igy sielésre teljesen alkalmatlan. Sokkal nagyobb mennyiségü hó fekszik a Csoványos környékén, különösen az északi oldalakon és a Nagy Hideghegyen, hol az erdő fái megőrizték a havat a meleg napsugarak elől s ide a déli meleg szelek sem hatoltak fel. A sielés azonban itt azért nem nyujthat élvezetet, mert igen magasra kell felcipelni a léceket és kevés a kifutóval biró tisztás. A beérkezett meteorologiai jelentések szerint hazánkban a legmagasabb hóréteg a Babia-Gorán fekszik, mely mintegy 1 m. magasságu, Akna-Szlatinán 30 cm., Rozsnyón 40 cm. nagy a hó; általában Felső-Magyarország nagy részét hó fedi, melylyel ellentétben sokkal kedvezőtlenebbek a viszonyok Dél-Magyarországon. A *Magyar Si-Klub* különösen a következő kirándulásokat ajánlja u. m. a *Babia-Gora*: Vasuti jegy váltandó Turdosinig (Árva), innen Polhoráig 27 klm. szánut, Polhorától kényelmes kocsiuton a menedékházig 3 óra. *Gyömbér-Zólyombrézotól;* a trangoszkai és kiszlai menedékházak fel vannak szerelve. *Liptói-Alpok.* Podbieltől—Zuberici vadászházig szánon. A vadászháztól a Rohács alatti menedékgunyhó 3 óra alatt elérhető; átkelés a Volovecen Liptóujvárra vagy Liptószentmiklósra. E tura csak gyakorlott sielőknek ajánlható. *Roszudec* Kralovánról. Ez utóbbi tura február hóra most van megbeszélés alatt, előkésziti Metzler Jenő dr. tura-művezető.

A SICLUB INNSBRUCK I. NEMZETKÖZI SI-VERSENYÉT 1908. január 18. és 19-ikén tartotta mintegy 5000 főnyi nézőközönség előtt, mely főleg a szeniorugrásokat kisérte feszült figyelemmel. A versenyt három különböző helyen kellett megtartani a Mutter-falu, Ferrawiese és Husselhof mellett. A 6 klm. hosszutáv (900 m. esés) a Primusalpéról indult ki (1802 m.) és a Nockhöfenen (1300 m.) keresztül vezetett vissza Muttersba (900 m.). Hol puha, hol jeges hó hátráltatta a versenyzőket, kik bot nélkül futottak teljes képesitésük kifejtésében. Sportszempontból igen értékes volt a juniorugrás, melyben esés alig fordult elő s a stilus is igen jó volt. A szeniorugrásban Eccher százados tünt ki erőteljes ugrásaival. Igen jó benyomást tett a pálya is, melynek 54 m. hosszu 32°-os kifutója jó ugrásokra és jó pontozásra adott alkalmat. *Biehler* (ASC. München) versenyen kivül ugrott 28 m.-t bukással, 25 m.-t álva. A hóviszonyok kedvezők voltak. Részletes eredmények: I. *Összetett verseny* (ugrás, távfutás). 1. Fritz Miller (SC. Innsbruck). II. *Szeniorlesiklás* (15 résztvevő). 1. H. Handl 20 p. 45 mp. 2. F. Miller. III. *Szeniorugrás* (6 résztvevő). 1. Dr. Eccher százados 1.166 pont, 21.8 m. ugrás. 2. Gustav Jahn (WSC. Wien) 1.356 pont, 19.3 m. ugrás. IV. *Juniorlesiklás* (7 résztvevő). 1. F. Erker Innsbruck 10 p. 47 mp. 2. I. Pockstaller. V. *Juniorugrás* (15 résztvevő). 1. S. Hohenleitner Innsbruck 1.125 pont, 14.6 m. ugrás. 2. Bernhofer (WSC. Wien) 1.325 pont, 14.6 m. ugrás. VI. *Hölgylesiklásverseny* (7 résztvevő). 1. H. Sikora (SCI.) 5 p. 10 mp. 2. G. Kofler 5 p. 15 mp. VII. *Katonai-verseny* (31 résztvevő). 1. Wilhelm 7 p. 36 mp. 2. Steindl 7 p. 56 mp. VIII. *Gyermekugrás-verseny* (6 résztvevő). L. Bridarolli 10 p. 5 mp.

A NÉMET SI-SZÖVETSÉG 1908. ÉVI BAJNOKI VERSENYE. Január 24., 25. és 26-ikán rendezte *Kohlgrub*-fürdőben München közelében a német si-szövetség (Deutscher Ski-Verband) bajnoki versenyét. Alpesi vidéken, óriási közönség és Ferenc bajor herceg jelenléte mellett, német, osztrák, svájci, francia és norvég versenyzők részvételével folyt le a verseny, amelynek sikeres rendezése a müncheni si-egyesületek központivezetőségének tulajdonitható.

A si-verseny területe Hohlgrub-fürdő mellett emelkedő 1565 m. magas *Hörnle* a bajor alpok északi nyulványa volt, melyről gyönyörteljes kilátás van a bajor alpok hosszu láncolatára a Wendelstein, Benediktenwand, Heimgarten, Herzogstand, falaira, az allgäui óriásokra és a közvetlen közelben tornyosuló Zugspitze szédületesen meredek szakadékjaira. A Hörnle déli lejtőjét ritkás erdő boritja, mely védi a havat a meleg szelek ellen, mig az északi oldalon sik lejtők és hosszu platók huzodnak. A terep általában alpesi jellegü s ez haladást és közeledést mutat a svájci, francia és osztrák versenyekhez, mert a szövetség küzdelmeinek szintere eddig hol a Schwarzwald, Harz és Riesengebirge volt.

Lázas tevékenységgel kezdődött meg *január* 24-*ike*, százakra menő tömeg tolongott a versenytér felé, hogy tanuja legyen a mintegy 12 klm. *hosszutávverseny* (I.) győztese beérkezésének, csak a versenyzők voltak nyugodtak, kik e nehéz küzdelem előtt állottak. Csökkent némileg a küzdelem érdeke, mert a Riesenhegység bajnoka, ki nevezve volt, nem állott starthoz. A hó el volt jegesedve és egyáltalában nem volt kedvezőnek mondható. Unterammergau mellett a Hörnle nyugati lejtőjének 1097. pontja volt a start szinhelye, honnan 12 versenyző indult el. Verőfényes időben indultak el a hosszabb, rövidebb szerpentineken felfelé, mert mintegy 400 m. magasságkülönbözetet kellett legyőzniök. A magasabb régiókban jobbak voltak a hóviszonyok, s különösen lefelé örületes sebességgel száguldottak a versenyzők a cél felé. Másfél órai terminust tüzött ki a versenybiróság a terep befutására s hihetetlen rövid idő alatt 1 óra 7 p. és 48 mp. mulva Christian *Spielmann* (Ehrwald) már beérkezett a célhoz, 2-ik Bruno Biehler (ASC. München) volt.

Január 25-ikének legérdekesebb versenyét az *akadémiai lesiklás verseny* (II.) képezte. Táv. 5 klm. esés magasság 750 m. startoló között. 1. *I. Kramer* (ASC. München) 17 p. 51 mp. 2. K. Björksten (ASC. München); ezt követte az 5 *klm. táv. sikfutás* (III.) kettős bottal és 15 font nehéz hátizsákkal. Hogy mi mindent nem dugott a jury az egyes versenyzők zsákjába, azt alig lehet elmondani, csak példaképp emlitjük, hogy ketten vaskályharészeket cipeltek magukkal. A sifutás eredménye volt a nap szenzációja, mert épen azok győztek, akikre legkevésbbé számitottak, t. i. a fiatal, gyönge testalkatu versenyzők, kik azonban technikájukkal messze felülmulták a mellettük lihegő atlétákat. Még Spielman is, ki pedig a nehéz távfutás győztese volt, csak negyediknek tudott nagy küzdelem után beérkezni. 10 versenyző között 1. *A. Weckerle* (Partenkirchen) 31 p. 4⅕ mp. 2. A. Marx (München) 31 p. 35 mp. Győztes ideje igen jó.

Január 26. IV. *Hosszutávlesiklás-verseny* (szenior) igen nehéz terepen, melyet a cél előtti éles kanyarodó és keritésgát még inkább fokozott. Táv 2.5 klm. 500 m. magasságkülönbözet.

Amerikai rendszerü uri szabóság
Budapest, IV., Szervita-tér 9. szám, I. em.
Kifogástalan szabású, legjobb minőségü angol és belföldi divatszövetekből készült **télikabátot 33 forint és 43 forintért,** csakis mérték és próba után adunk.
Adhatjuk. mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk.
Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállítunk.
Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.
Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendü munkásokkal dolgoztatunk.

13 startoló. 1. *Ch. Spielmann* 7 p. 15⁵/₅ mp. 2. H. Seifert 7 p. 43 mp. V. *Rövidtávlesiklás-verseny* (junior) táv. 1 klm. 150 m. magasságkülönbözet, 23 versenyző. 1. *K. Hailer* (München) 58⁴/₅ mp. 2. Heim 1 p. 10⁴/₅ mp. VI. *Hölgyverseny.* A) *Lesiklás*: rövid táv, 9 versenyző. 1. *Engelbrecht* (München). 2. Halbreiter B) *Stilusverseny*: 5 versenyző. 1. *Engelbrecht.* 2. Reiser (Partenkirchen). VII. *Katonai verseny.* Nehéz lesiklás. 1. *Schnelser.* 2. Bühlmann. VIII. *Ifjusági-verseny.* 1. Fritz *Römer.* 2. L. Römer. IX. *Népverseny.* 1. K. *Limmer.* 2. A. Albrecht. X. *Juniorugrás.* 18 versenyző. Az ugrópálya igen nehéz volt, s csak egy-két versenyzőnek sikerült bukás nélkül ugrani. A selejtező mérkőzésből 10-en kiestek s csak 8-an maradtak a végküzdelemben. 1. Hubert *Jung* (München) 1.53 pontszám. 2. *Dr. Jung* 1.85 pont. XI. *Szeniorugrás.* A pálya itt sem volt kezdvező, a kiugró pályán kemény hóréteg feküdt, mig a kifutó puha hóval volt fedve s még a legjobbak sem tudtak hirtelen fordulattal megállani. A versenyt Torleif *Björnstad* (Christiania-München) nyitotta meg gyönyörü 23 méteres ugrásával, melyet a nézők tomboló tetszése kisért. A norvég mester versenyen kivül ugrott, őt elérni senki sem tudta, a legjobb ugrások a 20 métert sem haladták meg. A verseny nagy meglepetéssel végződött, mert benne egy ismeretlen svéd győzött, ki kifogástalan tesztartással és nagy biztonsággal bukás nélkül ugrott háromszor s igy a győzelmet magához ragadta. 1. A. H. *Andrén* (Stockholm) 2.7 pont. 2. C. I. Luther (SAC. München) 2.9 pont. 3. K. Gruber (ASC. München). *Ugrás szépségverseny győztese*: Bruno *Biehler* (ASC. München).

Az összeredmények pontozása alapján *Németország bajnoka sifutásban* 1908. évre: Bruno *Biehler.*

A III. TÉLI SPORTÜNNEPÉLY FRIEDRICHRODÁBAN (Thüringia) 1908. január 18., 19. és 20-ikán folyt le. Az idei kedvezőtlen tél a versenyrendezőséget már-már arra késztette, hogy elhalassza az ünnepélyt, de miután ugy a bobsleigh, mint kézi szán-pályák épek maradtak, a versenyt a kitüzött időben megtartották. I. *Inselbergverseny* (hosszutáv kb. 21 klm.). 1. Thune (Christiania) 1 óra 43 p. 2. Kummer (Friedrichroda) 2 óra 8 perc. 3. Kurzweil (Gotha). II. *Bobsleighverseny* (pálya 1600 m.) 1. Walküre-Bieberstein bob 1 perc 35 mp. 2. Schwarzer Péter (Friedrichroda). III. *Kormányozható szán.* 1. Sterznög (Schmalkalden) 2 perc 11 mp. 2. Pellit 2 perc 30 mp. IV. *Katonai-verseny* (táv 12 klm.). 1. Lippe (Hilburghausen) 57 perc 21 mp. 2. Guthaus (Gotha) 58 perc 25 mp. V. *Távugrás sivel.* 1. Björne Vig (Christiania). 2. O. Jäger (Friedrichroda). VI. *Hölgyhalom.* 1. Reinhardt (Oberhof). 2. Buchner (Oberhof). VII. *Szánversenyek. Hölgy-egyes.* 1. Hersche (Friedrichroda) 2 perc 19 mp. 2. Heynemann 2 p. 21 mp. *Férfi-egyes.* O. Jäger és Rieger mindkettő 2 p. 03 mp. *Többüléses-szán* 1. Schreiber—Brotterode 2. perc 04 mp. 2. Jäger Friedrichroda 2 p. 36 mp. *Kétüléses.* 1. Krause—Oheim (Eisenach) 2 perc 11 mp. 2. Dr. Bär és neje 2 perc 13 mp. *Bobsleigh-verseny* II. lesiklás. 1. Walkür-Bieberstein 1 p. 32 mp. 2. Schwarzer—Peter (Friedrichroda).

A IV. NEMZETKÖZI SVÁJCI SI-VERSENY. A svájci si-szövetség (SSV.) megbizásából *Sportclub Engelberg* rendezte ez évben 1908. január 18—20 között a IV. nemzetközi svájci si-versenyt. Ez egyike volt a legsikerültebbeknek, azok között, melyeket eddig Svájcban tartottak, ugy rendezés, mint eredmények tekintetében. Engelberg környéke, óriási alpesi csucsaival gyönyörü tájképet nyujt és pompás siterepe rég meggyökeresedett hazája a si-sportnak. A hosszutávfutásnál nem a nyers erőre, hanem a technikai képzettségre fektették a fősulyt s ennek eredménye az lett, hogy a versenyzők sokkal jobb testi és lelkiállapotban értek célhoz, mint a megelőző években. Az akadályversenyen néhányan igen nagy ügyességet tanusitottak különösen az engadini *Carettoni.* A katonai versenynél nem időre kellene a sulyt fektetni, hanem, hogy a katonák hareszerü kiképzésükről nyujtsanak megfelelő képet; igy a hirszolgálatról, őrszolgálatról. Az ugrásnak igen szép eredményei voltak, s különösen az ifjuság tett nagy haladásról bizonyitékot. A részletes eredmények a következők: I. 15 *klm. hosszutáv* (*szenior*). 1. Simmen (Airdo) 1 óra, 25 perc, 55 mp. 2. Carettoni (St.-Moritz) (*junior*). v. K. Gottfried (Lenk) 1 óra, 24 perc, 59 mp. 2. S. Fritz (Grindelwald) (vezetők). 1. Hess Karl (Engelberg 1 óra, 31 perc, 05 mp. 2. Bohrer Gottfried (Grindelwald) 1 óra, 33 perc, 27 mp. II. *Akadályverseny* (lesiklás), 32 versenyző. 1. Carettoni (St.-Moritz) 4 perc 30 mp. 2. Colomberg (St.-Maritz) 4 perc 45 mp. III. *Hölgyverseny* 8 versenyző. 1. Ida Hess Engelberg. IV. *Katonai verseny 5 klm táv.* 9 versenyző *a*) tisztek: 1. Dr. Merz (Basel) 46 perc 20 mp. 2. Lauener (Wengen) 50 perc 55 mp. *b*) altisztek és katonák: 1. Simmen (Airolo) 40 perc 44 mp. 2. Pfeiffer (Mollis) 48 perc 48 mp. V. *Stilusverseny* 16 versenyző. 1. Capiti (St.-Moritz) 4 pont. 2. Carettoni 4.2 pont. VI. *Nemzetközi távugrás. a*) Szenior. 10 résztvevő. 1. Carettoni (St.-Moritz) 1.83 pont, 23.5 m. 2. Dr. Merz (Basel) 1.91 pont, 20 m. *b*) Junior. 14 résztvevő. 1. Odermatt (Engelberg) 1.74 pont, 17 m. 2. Kaufmann (Winterthur) 2.08 pont, 22 m. *c*) Vezetők: 3 résztvevő. 1. Hess Hermann (Engelberg) 15 m. VIII. *Ifjusági si-verseny.* Zumstein (Engelberg) és Imobersteg (Zweisimmen). *Svájc nemzetközi si-bajnoksága.* Carettoni Luigi (St.-Moritz). *A svájci si-szövetség bajnoksága.* Dr. Merz főhadnagy (Basel). A vezetők részére kiirt sibajnokságot az ugrásban rossz eredmények folytán kiadni nem lehetett.

A SVÁJCI SI-SZÖVETSÉG (SSV.) KILÉPÉSE A KÖZÉP-EUROPAI SI-SZÖVETSÉGBŐL. (MESV.) A Svájci Si-Szövetség elnöksége 1908 jan. 2-án kelt következő levelet intézte a középeuropai Si-Szövetséghez. *Sohm* Viktor urnak Bregenz, a MESV. elnökének! Jelen levelünk kapcsán van szerencsénk értesiteni, hogy a SSV. elhatározta, hogy a MES. Verbandból kiilép. Mélyen és őszintén sajnálnók az esetet, ha azt ugy tekintené, mintha a SSV. e tényével a MESV. három szövetsége között fentartott és ápolt barátságot zavarni akarná. Kilépésünk oka ama körülményben rejlik, miszerint érezzük, hogy teljes erőnkre szükség van, melylyel kis szövetségünkben rendszeres és állandó viszonyokat teremthessünk, mielőtt hazánk határain tulterjeszkedő szövetség eredményes munkájában mi is részt tudnánk venni. Szervezkedésünk még éveken át tartó tapasztalatot és vizsgálatot igényel, mielőtt határozottan nyilatkozni tudnánk, melyek ama közös alapelvek és rendszabályok, melyek viszonyainknak megfelelnek. Ha már egyszer elegendő tapasztalatra tettünk szert, ugy nem lesz nehéz a mi állásfoglalásunkat a sokkal tágabb szervezetü szövetségben szabályozni, mig ellenben igen nehéz manapság elfogadnunk a MESV. által megállapitott feltételeket ugy, hogy saját szövetségünkben kedvtelenséget és elégedetlenséget ne keltsünk. Legyen meggyőződve, hogy habár most elválva egymástól haladunk tova, a MESV. célja lebeg tovább is szemünk előtt s mi minden alkalmat őszinte örömmel ragadunk meg, mely zavartalan barátságunkról bizonyitékot képes nyujtani. Kiváló tisztelettel és erőteljes si üdvvel a SSV. központi elnöksége nevében E. Thoma elnök; Rud. Nater tikár.

KÉZI SZÁN-VERSENY WILLACHBAN. Kedvező időjárás mellett folyt le a Willacher Männerturnverein által január 26-án a Dobratsch-Pogöriach utvonalon rendezett alpesi szánverseny. Az egyes verseny (7 km. 1000 m. esés) mint Karintia bajnoksága lett kiirva. Eredmények: *Egyesverseny* (bajnokság) 28 résztvevő. 1. I. Steinberger (Willach) 12 p. 25 mp. 2. H. Bobnar (Willach) 12 p. 31 mp. *Kétüléses* 17 résztvevő. 1. Petz—Göbl 9 p. 01 mp. 2. Laber—Petritsch. *Hölgyverseny.* 1. Karla Petz 5 p. 55 mp. 2. O. Zeak (Graz). Ezt követte még ifjusági szánkozás két csoportban 42 részivevővel, melyet általános tetszés kisért.

A NÉMET TRÓNÖRÖKÖS BOBSLEIGH-DIJA. Január 14. és 15-ikén dölt el a német trónörökös által alapitott dijakért folyó küzdelem. Az idő és a pálya igen kedvező volt s igy dacára, hogy napközben számos sportesemény történik, 19 nevezőcsapat állott starthoz. 1. Drehwein (Amerika) a „Maintenon" csapattal, ki a két napon 3 perc 33 mp. átlagsebességet mutatott fel, és 1 perc 44⁸/₅ mp. idejével a leggyorsabban futotta be a pályát. 2. Auffm' Ordt (Paris) a „Seal" csapattal. 3. Henrik reuszi herceg a „Wau" és Widmet a „Kismet" legénységgel a harmadik dijon osztoztak. A német trónörökös, aki a versenyen szintén részt vett, 6-diknak érkezett.

TÉLI ÉLET A PYRENEUSOKBAN. Egész Európát áthatja a téli sport varázsa, az Alpok üdülőhelyei szükeknek bizonyulnak, uj és uj helyeket keres az ember magának, hogy erőt, egészséget szerezzen a szabad, tiszta levegő hatása által. A Pyreneusok téli életéről alig lehetett eddig is valamit hallani, magánosokhoz füződnek a kisérletek, kik odaadóan müködtek közre a sí, szán, bob megszerzése érdekében. A francia alpesi klub, melynek oly óriási sikerü chamoinsi síversenyéről csak nemrégiben emlékeztünk meg ez évben, nemzetközi síversenyt rendez itt s ez remélhetőleg fejlesztőleg fog hatni az itteni télisport fejlődésére. Tipikus pyreneusi vidék, mely a legtöbb résztvevő számára ismeretlen terep, a világhirü Pau fürdő a verseny szinhelye, melynek klimatikus viszonyai rendkivül kedvezők. A síverseny mellett számos szán- és bob-vorsenyt fognak tartani.

TÉLI SPORTOK DEBRECENBEN. Dacára az alkalmatlan terepnek a si-sportot Debrecenben is üzik néhányan. Igy dr. Horvay Róbert, a DTE. ügyvezető elnöke, egy „vérbeli tátraember" és a 3. honvéd gyalogezred tisztjei járnak elől jó példával.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FÁBRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.
Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállitója.

Nemzetközi jéghockey mérkőzés.

S. C. Slavia 5:2 arányban győz a BKE. válogatott csapata felett.

A BKE. reprezentativ csapatának az osztrák Training Eisclub felett aratott 14:0-as szenzációs győzelme s magát a mérkőzést kisérő óriási érdeklődés, a BKE. vezetőségét arra inditotta, hogy pompásan fejlődő csapatának alkalmat nyujtson arra, hogy egy kontinentális viszonylatban is elsőrangunak elismert csapattal, a Sportovni Club Slavia bajnokcsapatával mérje össze erejét. A mult vasárnap, a városligeti nagy jégen lefolyt küzdelmet szinte páratlan érdeklődés kisérte. A klubház előtti teraszt, valamint az emeleti fesszionista is játszott, az eredmény tulajdonképpen nem könyvelhető el a Slavia javára.

A mérkőzés 5:2 arányu eredménye azonban nem fejezi ki hiven a két csapat erőviszonyát. Kétségtelen, hogy a csehek teknikai tudás, összjáték és helyezkedés, ugyszintén a korcsolyázás szempontjából a magyarok felett állottak, viszont a mieink ezt a különbséget gyorsaságukkal és szivósságukkal egyenlitették ki. A mérkőzés a kapusok játékán dőlt el s itt a cseh kapus két klasszissal jobb volt, mint magyar kollégája s bizonyos, hogy ha a magyar csapat nem akarja magát a véletlen szeszélyeinek kitenni, akkor egy tapasztaltabb és megbizhatóbb kapusról kell gondoskodnia. A cseh csapat játékából a magyar csapat sok tanulságot merithet. Elsősorban azt, *hogy összjáték és megfelelő helyezkedés nélkül érvényesülni s eredményes játékot produkálni erős csapat ellen nem lehet,* másodsorban pedig, hogy labdateknikája még alacsony nivón áll. A csehek eredményes, szinte feltartózhatlan driblingjei nagy teknikájuk folyamata volt.

A magyar csapatban ez alkalommal a csatársor nem elégitett ki. A két szélső, a két *Csáky* gróf, pompás egyéni játékával ugyan most is kitünt, de tulságosan a centerbe huzódtak s egymásra torlódtak. Gyakran megesett, hogy a középcsatár egy jól kidolgozott labdát nem tudott leadni, mert a szélsők is a centerben voltak. Pedig két olyan nagy klasszisu szélső, jól helyezkedés esetén, számtalanszor kaphat a középről olyan labdát, melylyel feltartózhatlanul tud

A SC. Szlavia és a BKE. csapatai.

tágas nagy termeket zsufolásig megtöltötte a közönség, közöttük a főuri világ Budapesten időző tagjai is majdnem teljes számban.

A két csapat megjelenését lázas izgatottsággal várta a közönség. Erősen folyt a tippelés is. A vérmesebbek, támaszkodva a magyar csapat mult vasárnapi győzelmére, ismét könnyü és nagyarányu győzelmet várnak. A pesszimisták borongós arccal magyarázzák a cseh csapat nagy klasszisát, az egyes játékosok kiváló kvalitását ismertetve, mintha a kontinens összes hockey-játékosokat mind ismernék, féltő gonddal titkolván el, hogy a csehek iránti tiszteletük azoknak a délelőtt folyamán bemutatott tréning játékán alapszik. Minden kombinálás és tippelés azonban mégis azzal a felesillanó reménynyel végződik: Istenem, ki tudja, hát ha...

A Slávia csapata nem abban az összeállitásban állott ki, mint hirdetve volt, mert *Maly,* kinek balszélső csatárt kellett volna játszani, itt Budapesten megbetegedett s helyette, a BKE. vezetőségének előzékeny beleegyezése folytán *Burianek,* a Slavia lawn-tennis trénere állott a csapatba. Burianekkel a cseh csapat óriásit erősödött, ki igazán szinte klaszszis különbséggel emelkedett ki. A sport jogszokás szempontjából azonban azzal, hogy a csehek csapatában egy profelőre törni. Másodsorban mindig szem előtt kell tartani a csatároknak, hogy a kornervonalról gólt nem lehet lőni, onnan csak centerezni lehet, sőt kell. A védelemben *Hevesi* csatárt játszott. Ahelyett, hogy a tisztán kapott labdát egyik jó helyzetben levő csatárnak adta volna le, ő maga száguldott vele végig a pályán, mig valamelyik cseh el nem vette tőle. Természetes, hogy az előre törő cseh támadás, meggyengült magyar védelemmel állott szemben, s igazán csak *Bethlen* gróf önfeláldozó játékán mulott, ki eleitől végig mint egy oroszlán küzdött, hogy a magyar csapat drágán nem fizette meg *Hevesi* csatár ambicióit. Meg kell még emlitenünk, hogy a magyarok két igazán *„potya"* gólt kaptak, még pedig a hátvédek könnyelmüsége folytán. A magyar csapat gólheat-hez jut. A kapus odatolja a labdát *Ságody*-hoz, ki nem várván a labdát, körültekintés nélkül bele vág. A labda egyenesen a berohanó cseh csatár elé kerül, ki 4 m.-ről gólt lő.

Ugyanez ismétlődik *Hevesi*-vel is.

Midőn e hibákat ily részletesen felemlitjük, teszszük ezt azért, mert a magyar csapatban oly klasszist látunk, mely hatalmas fejlődésre képes s nem szorul jóakaratu vállveregetésre, hanem inkább arra, hogy gyönge pontjait felismerje s azokra erősitse magát. Komoly tréning, a

teknikai tudás növelése, jó helyezkedés és összjátékra való törekvés mellett a magyar csapat már a közel jövőben oly erőt fog képviselni, mely a nemzetközi viszonylatban is kimagasló poziciót fog elfoglalni.

A két csapat a következőképen állott fel:

SC. Slavia: Hamacek (Seemann)—Kepler, Krummer—Windis—dr. Jecental, Irkovszky, Burianek.

Budapesti KE.: Fabricius—Ságody, Hevesi—Bethlen István gr.—Csáky István gr., Lauber Dezső, Csáky Béla gr.

A széllel kedvező oldal a cseheknek jut s mindjárt erős támadásba mennek át. A magyar védelem jól dolgozik s Ságody előre adott labdájával Csáky B. rohan le, gyönyörű lövését azonban Hamacek lábbal biztosan védi. A mezőnybe visszaadott labdával Lauber szökik ki, de hosszu lövése egy arasszal megy el a kapu mellett. A hosszan előre adott gólheat Burianekhez jut, ki a center csatárral összekombinálva lefut a kornervonalról visszaadott labdáját Irkovszky, a magyar kapus gyönge védése következtében a kapuba vágja (12 p.). A játék fel s alálhullámzik, majd a magyarok jutnak erős támadáshoz, de a cseh kapus a már biztos gólnak látszó lövéseket is bámulatos biztonsággal védi ki. A második és harmadik gólt a magyarok a megbeszélésünkben ismertetett módon kapták be a játék 23 és 26-ik percében, melyeket a 30-ik percben Hevesi előrerohanása következtében Burianek a negyedikkel told meg, jóllehet a két csapat mezőnybeli támadása kb. egyforma volt. A csehek ekkor már 4:0 arányban vezetnek, de a magyar csapat szivósan dolgozik. A játék a középen folyik. Windis viszi elore a labdát, mikor Behtlen gr. megtámadja. A cseh driblingje nem sikerül, a labda a magyar centerhalf birtokába jut, ki Lauberhez, ez utóbbi pedig éles szögben a balszélre adja ki. Csáky B. gr. bámulatos rush-el tört előre s gyönyörü lövéssel védhetetlenül küldi be a labdát a csehek kapujába. Félidő 4:1 a Slavia javára.

A második félidőt a csehek támadása vezeti be, de csakhamar a magyar csapat szivóssága érvényesül és végig határozott fölénybe kerül. Ennek dacára a 15. percben Burianek megszökik és a jobboldalra átadott labdát Jechental a kapuba lövi. A 20-ik percben Csáky B. gr. a középből Csáky Istvánnak adja ki szélre a labdát, ki pompás egyéni játékával a két hátvéden keresztüldolgozza magát s lefutván őket, a magyarok második gólját lövi. A magyarok tovább is nagy fölényben maradnak, de több gól nem esik. Végeredmény 5:2 a Slavia javára.

EURÓPA GYORSKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGA február első két napjában dőlt el *Klagenfurtban* a wörthi tavon. A verseny iránt igen nagy nemzetközi érdeklődés nyilvánult s a világ gyorskorcsolyázóinak szine-java starthoz állt. Természetesen most is az északi népek képviselői vitték a vezérszerepet. A bajnokságot a védő *Oecholm* fölényesen nyerte, *Mathiesen* Oszkár ellen. A verseny szenzációja a klagenfurti *Bohrer* pompás szereplése volt, ki a hatalmas mezőnyben is a harmadik helyet vivta ki magának. A mi szineinket *Mannó, Gyurmán, Wampetich, Levitzky* és *Schick* képviselték. *Mannó* az 500 m.-esben ismét igen szép eredményt ért el s 47·6 mp.-es ideje mindenképpen figyelemre méltó. A többi futamban balszerencse üldözte; az 5000 m.-esben elbukott, az 1500 m.-esben pedig vezető nélkül futott, Szép bizonyságát adta képességeinek ezuttal is *Gyurmán*, ki jövőre — alapos tréning után — még sokat fejlődhetik. Szépen szerepelt *Levitzky*, 52 mp. alatt futván az 500 m.-t, mig *Schick* egyedül futván, szintén nem fejthette ki egész tudását.

Európa gyorskorcsolyázó bajnokságának részletes helyezése a következő:

	500 m-en		1500 m-en			5000 m-en		10.000 m-en	
	Idő	Hely	Idő		Hely	Idő	Hely	Idő	Hely
			p.	mp.		p.	mp.	p.	mp.
1. *Oecholm* (Stockholm)	47 mp.	I.	2	30·2	II.	9 01·2	I.	18 24	I.
2. Mathiesen O. (Kriszt.)	47·2 „	II.	2	29·4	I.	9 07·6	III.	18 43·4	III.
3. Bohrer (Klagenfurt)	47·2 „	II.	2	32·2	IV.	9 02·6	II.	18 29·8	II.
4. Saeterhough (Trondjem)	48·2 „	VI.	2	32	III.	9 15·6	IV.	18 59·8	IV.
5. Schrey (Holsingfors)	50 „	VIII.	2	33·8	V.	9 22	V.	19 38·6	VI.
6. Schilling (Bécs)	51·2 „	XI.	2	36	VII.	9 25·8	VI.	19 12	V.
7. Mathiesen S. (Kriszt.)	48·2 „	VI.	2	40·2	IX.	9 29	VII.	20 57·4	VIII.
8. *Gyurmán* (I KE.)	51 „	X.	2	35·6	VI.	9 46·2	VIII.	40 12·6	VII.
9. *Mannó* (BKE.)	47·6 „	III.	2	38·2	VIII.	Elbukott	XI.	Nem indult	
10. *Wampetich* (BKE.)	50·2 „	IX.	2	41	X.	10 02·2	IX.	Nem indult	
11. Myslbeck (Prága)	Elbukott	IX.	2	51·2	XI.	10 14·6	X.	Nem indul	

A bajnoki verseny mellett voltak nemzetközi gyorskorcsolyázó versenyek is, melyeknek főbb eredményei a következők:

500 m.-es gyorskorcsolyázás: 1. Paternioner (Klagenfurt) 9 p. 38·6 mp. 2. Pichler (Bécs) 10 p. 11.8 mp. 3. Sattler (Klagenfurt) 10 p. 18.2 mp. 4. *Schick* László (BKE.) 10 p. 23·6 mp. Összesen 7 induló.

500 m.-es gyorskorcsolyázás: 1. Weisz (Bécs) 51·6 mp. 2. *Levitzky* Károly (BKE.) 52 mp. 3. Paternioner (Klagenfurt) 52·6 mp. 4. Pichler (Bécs) 52·8 mp. *Schick* földadta. 9 induló.

1500 m.-es gyorskorcsolyázás:1. Paternioner (Klagenfurt) 2 p. 47·4 mp. 2. Pichler (Bécs) 2 p. 48·4 mp. 3. Sattler (Klagenfurt) 2 p. 52·2 mp. 4. *Schick* László (BKE.) 2 p. 53·6 mp. Összesen 10 induló, köztük *Levitzky* is.

Manno Miltiades.

MAGYARORSZÁG FŐISKOLAI GYORSKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGA február 9-én dől el *Kolozsvárt* a Kolozsvári EAC. rendezésében. A bajnokság távjaiul ez évben a FpSSz. az 500 és az 1500 m.-t. jelölte ki. Ha e két távon döntés nem következnek be, a holtversenyben lévők az 5000 m.-es távon mérkőznek. A verseny a BKE. verseny- és a FSpSz. rendszabályai szerint rendeztetik s arany-éremmel és tiszteletdijjal dijaztatik. Ugyanekkor rendez még a KEAC. országos mükorcsolyázó és vidéki gyorskorcsolyázó versenyt is. Tervezik egy KEAC.—MAFC. jéghockey match megtartását is.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

VILÁGBAJNOK-E KRONBERGER LILI? Mióta e kiváló műkorcsolyázó hölgyünk megnyerte Troppauban az IEV. hölgybajnokságát, egyes lapok állandóan *világbajnokként* ünneplik. Kétségtelen, hogy minden magyar ember szive megdobban, mikor egy ilyen klasszikus cim birtokosa a mi vérünkből való. Ebben az esetben azonban — sajnos — nem lehet világbajnokságról beszélni, mert *Kronberger* Lili most még csak az International Eislauf Verband (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség) hölgybajnokságát nyerte meg Troppauban, mint az a kiirásból tisztán kitetszik. Tévedésre okot az adhatott, hogy ugyanazon a versenyen dőlt el a *műkorcsolyázás világbajnoksága is*, amelyben azonban csak férfiak indulhattak s amelyet *Salchow* nyert meg. Az azonban bizonyos, hogy Kronberger Lili győzelme sportszempontból nincs messze a világbajnokságtól és hogy jelenleg a világ három legjobb műkorcsolyázó hölgyének egyike.

KÜLFÖLDI LAPVÉLEMÉNYEK MŰKORSOLYÁZÓINKRÓL. A troppaui fényes diadalok után a kontinentális sportsajtó nagyobb figyelmet szentel műkorcsolyázóinknak is. Igy a legtekintélyesebb német sportlap, a „Sport im Wort" a következőket irja *Kronberger* Liliről: „. . . Az első kötelező gyakorlatot — nyolcas hátra-kifelé — mindkét hölgy egyforma jól csinálja, a hurokban (hátra-kifelé) azonban már kitetszik a magyar hölgy fölénye. A nehéz befelé való fordulást Kronberger egyenesen fényesen csinálja. Még egyszer méltó ellenfélnek látszott a két hölgy a kigyóives-dupla hármasnál és az ellenhármasnál, azonban a hármas — kigyóives — hármasnál már jelentősen szembeszökő a magyar hölgy fölénye, bár az egyensulyváltásnál fölrántja („reisst") magát." . . . „*Kronberger k. a. a szabad korcsolyázásban az előző éveihez viszonyitva alig volt fölismerhető. Munkájában már erős egyéni jelleg volt, amit egy évvel ezelőtt nem lehetett róla elmondani és sokkal több lendület és élet (temperamentum) mint eddig. Mint műkorcsolyázó szinte egy klasszissal növekedett*" . . . *Méray-Horváth* Opikáról: „. . . . Egyike a legelegánsabb megjelenésüeknek a budapesti hölgy, *Méray-Horváth* k. a. Kellemmel fut, jó tartással és szabályos rajzolással . . . . „. . . Szabadon választott gyakorlatain is meglátszik trénerének gondos keze. Gyakorlat-anyagja gondosan van összeállitva és kidolgozva; él-alakzatok sürün fordulnak benne elő, valamint egy ugrás is lépés váltással, amit különben majd minden versenyző föl vett programmjába . . ." *Szende* Andorról: „. . . Biztos nyugalommal és eleganciával fut a magyar *Szende*. Győzelme biztos lett volna, ha a hurokba teljesen bele nem sül." „. . . A juniorok közül a magyar Szende egy szenior anyagját hozza, de nem a megkivántató kivitelben. Holdugrást, pirouettel és különféle ugrásokat mutat be, amelyek azonban csak részben sikerülnek. Szende futása mindenképpen elegáns, azonban *korántsem olyan temperamentumos, mint azt egy magyar versenyzőtől várjuk . . .*" A német kritikus éles szeme tehát szintén észrevette azt, amit általában kifogásoltak Seibert munkájában már évek óta nálunk is.

AZ ÉV ELSŐ VIDÉKI VERSENYÉNEK KIIRÁSÁT alább közöljük. A verseny igen szép programmot nyujt. A főérdeklődést a főiskolai gyorskorcsolyázó bajnokság köti le, melyet most már két (illetve három) távra irtak ki, ami a mult évivel szemben már fejlődést jelent. Kivánatos lenne, ha ez a bajnokság is minden tekintetben összhangba hozatnék Magyarország bajnokságával s ugyanazon számokra iratnék ki. A főiskolai versenyre Budapestről a MAFC. készül, mely egyuttal leküldi *Szendét* is és hockey-csapatát.

VERSENYKIIRÁS. *A Kolozsvári Egyetemi Athletikai-Klub* és a *Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet* február hó 16-án (vasárnap) *főiskolai gyorskorcsolyázó bajnoki* és *országos korcsolyázó-versenyt* rendesz. I. *Gyorskorcsolyázó verseny „Magyarország főiskolai gyorskorcsolyázó bajnoka* 1908" emért. Távolság 500 és 1500 m. A bajnoki verseny győztese „Magyarország főiskolai gyorskorcsolyázó bajnoka 1908. évre" cimet, arany-érmet bajnoki szallagon és tiszteledijat, második és harmadik helyezettje ezüst érmet nyer. Tét 5 korona. II. Országos műkorcsolyázó-verseny vidékiek részére. III. Országos gyorskorcsolyázó-verseny 1000 m. Vidékiek részére. IV. Országos műkorcsolyázó-verseny. V. 1500 m.-es országos gyorkorcsolyázó-verseny. Dijazás és tét, mint a IV. számban. Az I. számu versenyben (Főiskolai bajnokság) győztes az, ki a 2 táv közül legalább egyben győz és a legtöbb pontszámot éri el. Első hely 3, második 2, harmadik 1 pontot számit. Ha 2 versenyző egy-egy győzelemmel és egyenlő pontszámmal holtversenyben kerül ki győztesnek, akkor ők ketten még 5000 méteren tartoznak mérkőzni s az e távon elért helyezés dönti el a bajnokságot. A második, illetve harmadik helynél a pontszám számit, azonban aki egy távon győzött, elébe kerül azoknak, kik vele egyenlő pontszámot értek el, de győzelmet egy távon sem értek el. A versenyben a FSSz. „Általános rendszabály"ainak 20. §. értelmében indulhat minden főiskolai hallgató és abszolutoriummal biró 2 éven belül diplomája megszerzéséig, de csak azon főskola reprezentativ egyletének szinében, amely főiskolának beiratkozott hallgatója. Ame y főiskolán sportegyesület nincs, ott az illető főiskola szinei kötelezők. Minden esetben igazolandó az indulásra való jogosultság. Egyebekben a BKE. szabályai a médvadók. A gyorskorcsolyázó versenyeknél az inditás egyenként, időre történik. Nevezési zárlat február 14-én este 8 óra. A nevezések *Benedek* László KEAC. pénztárosa cimére (Kolozsvár, Egyetem-utca 3.) küldendők.

EURÓPA MŰKORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGÁT jan. 19-én Varsóban nem *Jenny*, hanem Herz *Ernő* nyerte meg. Az eredmény legjobban mutatja azt, hogy milyen gyönge klasszis versenyzett az idén a szép cimért.

ANGLIA AMATŐR GYORSORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGÁT ez évben FW. *Dix* nyerte meg, megvervén a bajnokságot már 1895. óta védő AC. Tebbit-et, aki végül a harmadik helyre szorult. A helyezés a következő: FW. *Dix* 4 p 37·4 mp. 2. HC. Hudson 4 p. 38 mp. 3. AC. Tebbit 4 p. 40 mp. 4. CF. Morley. A bajnokságot Angliában másfél angol mf. távon futják (2415 m.) és csak ebből az egy futamból áll.

ANGOL JÉGHOCKEY CSAPAT jár most Svájcban és mérkőzik az ottani csapatokkal. A londoni Prince's Skatnig Rink ez, mely kétszer játszott a Les Avants Hockey Klubbal. Mind a kétszer győzött 3:2 és 7:2 arányban.

A vivómesterek képesitése kérdéséhez.

I.

Gerentsér László dr. vivómester urhoz! Kedves barátom! Szives felszólitásodnak — hogy én is véleményemet nyilvánitsam a jelenleg szőnyegen levő tárgyhoz: „a vivómesterek képesitéséhez" — a legnagyobb örömmel teszek eleget s némileg tehetem azon jognál fogva is, mert szintén egy vagyok azok közül, kik az ország végpontjain küzdenek a vivó-sport fellendülése érdekében.

Mi, kik messze a központtól harcolunk ezen férfias sport érdekében, tudjuk talán legerősebben méltatni a vivómester *kötelező* képesitésének szükségét, mert lépten-nyomon találkozunk a legnagyobb lehetetlenségekkel.

A vidéken ugy burjánoznak az „amatőr vivómesterek" mint a fővárosban a koronás bankok. S ha rossz hasonlattal nem akarok élni, körülbelül a végeredmény is ugyanaz. Mert amig a bankok anyagilag hátrányosak a társadalomra, addig az ilyen kontármesterek, tornatanitók, művezetők vagy nem tudom én, milyen néven nevezendő egyének, tönkre teszik a vivógenerációt évekre.

Még csak türhető volna némileg, ha ezen pseudo mester urak az őket megillető téren mozognának, de a tapasztalat is mutatja, hogy ezek félre téve minden tisztességet, szemérmetlenül toboroznak kontármunkájukhoz mindenkit, akihez csak hozzáférhetnek, legyen az tanuló, társaskör tagja vagy bármily állásu ember. Sőt annyira is elvakitják a nagy közönséget hires, ugynevezett „védhetetlen vágásaikkal", holmi „tigris-" vagy majom-ugrással", hogy a sokszor naiv közönség egy ujkori messiást látván bennük, — még megválasztják esetleg egyleti vivómesterüknek is!

Persze, hogy egy ilyen „mester" ur mit tud produkálni

s hogy mennyi ideig tudja bolonditani azt a jó közönséget, az más kérdés, de ott azután bevégezték akna munkájukat is, mert az egy alkalommal ily módon félrevezetett közönség egyhamar nem áll kötélnek s évekig tartó küzdelmébe kerül egy becsületes, kötelességét hiven teljesitő, szaktudással biró mesternek, mig ismét bele tudja önteni a kedvet — a vivóshoz.

Addig azonban, ha más anyagi eszközökkel nem rendelkezik, akár éhen is halhatna a kedves „művezető" vagy „amatőr mester" urak kegyelméből.

Ilyen nehéz helyzettel állottam én is szemben, midőn 1902. őszén Olaszországból — hol *Pessina* Carlo keze alatt dolgoztam — ide Pozsonyba, mint a kir. akadémia vivómestere kerültem.

Öt évi müködésem alatt, bátran merem mondani, sokat javitottam az itteni állapotokon, de, sajnos, még ma sincs az eredmény azon a nivón, mint amit célul, éppen a vivó-sport érdekében, magamnak kitüztem.

Feltétlen hive vagyok az *államositásnak*, mert csakis biztos exisztenciáju mester tanithat teljes lelkiismeretességgel, mert akinek anyagi gondokkal kell küzdenie, annak gondolatai szerte kalandoznak.

Csakis képesitett mesterek tanithassanak.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium nem zárkózhatnék el éppen a vivómesterekkel szemben jogos érdekeik megvédése alkalmából ridegen, mert hiszen azok is hivatva vannak az ország fiatal nemzedékének önérzetét, lovagias gondolkozását fejleszteni, őket testben erősiteni, mert csakis „erős testben lakik erős lélek"! Megvagyok győződve, ha *Apponyi* Albert gróf Őnagyméltósága elé a vivómesteri kar egy kész memorandummal lép, módot fog találni, hogy kérésünk teljesüljön, de ehhez először is tömörülnünk kell. Egyesült erővel jogos érdekeinket megtudjuk védeni és sikerre vihetjük.

Óhajaink ideálja volna persze egy *mesterképző iskola*, mely szerintem nem is volna nehezen megvalósitható.

Mi kell ehhez?

Iskola, — egyelőre miniszteri engedélylyel bármely állami intézet igénybe volna vehető.

Tanerőink vannak. Ha oly nagyon szivünkön fekszik a képesités keresztül vitele, akkor addig, mig a vallás és közoktatásügyi miniszterium is felveheti budgetjébe a „mesterképzőiskola" költségeit; azon négy kiváló mester, kit erre mi mesterek érdemesnek tartunk, kötelességüknek tartsák elvállalni az egyelőre tiszteletbeli állást. Kezdetben szerény keretek között kell maradnunk. A tanfolyam legalább tiz hónapig tartson s természetesen a megfelelő tandijfizetéssel.

Rendes vizsgabizottság előtt tartandó vizsga, melynek tárgyai körülbelül a római „Scuola Magistrale di Scherma" tanterve szerint lennének, a katonai tárgyak, illemtan stb. elhagyásával; mert csakis intelligens, legalább középiskolai képzettséggel biró, kifogástalan egyének lennének az intézetbe felvehetők.

A vizsga teorétikus és praktikus szellemben tartassék meg. Az oklevelek állami érvénynyel birjanak.

Vizsgára bocsájtandók oly vivómestersegédek is, akik a fent emlitett előfeltételeknek megfelelnek és legalább három évig egyhuzamban egy a föntebbi pontban emlitett oklevéllel biró mesternél alkalmazásban vannak.

Kötelező lenne az egyöntetüség céljából, hogy minden működő vivómester az *állami* oklevelet megszerezze, esetleg a külföldit nosztrifikáltassa. Ez alul csak azok a már meglevő és kellő tapasztalattal biró mestereink lennének felmentve, kik koruknál fogva már vizsga elé lépni hajlandók nem volnának. Ezeknek okleveleit, nehogy kenyerüket veszitsék, meglehetne erősiteni.

Amig azonban a mesterképzést megfelelő állami intézetben keresztül vinni nem tudjuk, addig, sajnos, türnünk kell a rajtunk élősködő, öncsinálta mestereket.

Tehát, kedves barátom, egyesült erővel tömörülni, szervezkedni és igyekezzünk az államositás érdekében a megindult mozgalmat győzelemre juttatni.

A külföldi vivó-viszonyokról más alkalommal foglak soraimmal felkeresni.

makói Makay Izór
kir. akadémiai okl. vivómester.

II.

A Nemzeti Sport legutóbbi számában *Lovas* Gyula vivómester ur tollából egy cikk jelent meg, mely a vivómesterképzés egységes szabályozásával foglalkozik és különös lenézéssel és kicsinyléssel beszél azon altiszti vivómesterekről, kik a bécsujhelyi cs. és kir. katonai vivótanfolyamot végezték s jelenleg magánoktatással is foglalkoznak. Tekintettel arra, hogy én, mint aki szintén a bécsujhelyi iskola végzett növendéke vagyok, s miután megélhetésem biztositását szintén a vivás- és tornaoktatás által vélem biztositottnak, nehogy *Lovas* ur kicsinylő felfogása a közvéleménybe átmenjen, bátorkodom az ügy ezen oldalát a sportbarátokkal és szakférfiakkal megismertetni.

A bécsujhelyi tanfolyam hallgatóit a cs. és kir. közös hadügyminiszterium és a m. kir. honvédelmi miniszterium illetékes közegei szemelik ki. Ezek nem a közönséges istállókáplárok sorából kerülnek ki, kik a müveltség és intelligencia tekintetében sok kivánni valót hagynak hátra, sem olyanokból, kik a közönséges katonai szabályok paragrafusai szerint megfelelően működnek ugyan, de ezeknek határain tul mozogni, csekély tehetségüknél és gondolkozásuknál fogva nem tudnak. A vivómester növendékeknek intelligenciával, önállósággal, csiszoltsággal kell birniok, hogy az akadémiába felvételt nyerhessenek és az e téren előirt feltételeknek megfelelhessenek.

A tanfolyam növendékei a vivásból és tornából rendszeres oktatásban részesülnek, épp ugy, mint a tisztek, s egy rendszeres bizottság előtt vizsgáznak, mely bizottság tagjainak tudásához abszolute semmi kétség nem férhet. Hogy a bécsujhelyi tanfolyamon a tanitás és oktatás mily kiváló és eredményes, legjobban bizonyitja onnan kikerült *Borsody*, *Leszák*, *Jalsovec*, *Neralic* stb. mesterek, kik müveltségükkel, elméleti és gyakorlati képzettségükkel kiváló tanubizonyságot szolgáltatnak a tanfolyam növendékeinek szinvonaláról, bár ők is altiszti hallgatók voltak.

A hires olasz vivómesterek, kik az egész világ vivótermeiben alkalmazva vannak, legnagyobb részt altisztek sorából kerültek ki.

Nézzük csak, vajjon egy oly egyénnek, aki előbb hivatalnok, vagy hivatásos, professzionátus volt, elméleti és gyakorlati tudása felér-e egy tanfolyamot végzett altiszt képzettségével? Nem. Az előbbiek talán jól megmagyarázhatják a különböző fogásokat, mozdulatokat, de igazi, alapos iskolát adni nem képesek. Az utóbbiak azonban egy versenytanitás alapján bizonyára győztesekként kerülnének ki a küzdelemből.

Sokan vagyunk altisztek, akik katonai pályafutásunkat elvégezve, mint civilmesterek óhajtjuk keresni kenyerünket, de mi bennünk jogtalan konkurenseket csak az irigység láthat.

Vannak klubok és egyletek, Magyarországon épp ugy, mint Ausztriában, ugyszintén magánegyének is, kik a vivósportot kedvelik, de hogy csak olesón képezhessék ki magukat, nem törődnek a tanulás módjával és alaposságával. Rendes vivómestert fizetni és tartani egy kicsiny egylet vagy klub abszolute képtelen, a nagyobbak közül is csak kevés; ezek ugy segitenek magukon, hogy a klub valamelyik tagja, ki ügyes, rutinirozott vivó, veszi át a mester szerepét és mint „amatőr vivómester" tanitja a klub tagjait. Ha az ily helyeken egy végzett altiszt veszi át a tanitást, amiatt, hogy helyzetén könnyitsen az ilyet jogosulatlan versenytársnak tekinteni képtelenség. Bármily szabály lépjen is életbe, a mostani már alkalmazott altisztek, valamint az ezután kiképzendő bécsujhelyi növendékek jogai érvényben kell, hogy maradjanak.

Egy végzett bécsujhelyi növendéknek, ki vizsgázott, bemutatta tudását, ujolagos felülvizsgálása nevetséges. Mert egy alapos tudásu és képzettségü vizsgálóbizottság véleménye és határozata nézetem szerint elég alap, hogy valaki magát vivómesternek nevezhesse és kenyerét e pályán keresse meg.

Melichár Ottmár
vivómester.

III.

Hálás köszönettel tartozunk a szerkesztő urnak, hogy a vivómesterek ügyét lapjában felkarolta. Az u. n. „segédmesterek" érdekében sőt mondhatnám nevében akarok felszólalni. Ugy látszik rendezni fogják a vivómesterek ügyét. Nekünk ez életkérdés. Nem azoknak a nagy termekkel biró mestereknek fontos, akik tekintélyes jövedelmet élveznek, hanem nekünk, akiknek

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező utca 28 II. em.
❦❦❦ Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek. ❦❦❦
Ez évben megnagyobbitva
❦❦❦❦❦❦ Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás. ❦❦❦❦❦❦

kenyere van a kockán. Nem lehet tehát ez ügyben ugy határozni, hogy csak egy-két mestert hallgassanak meg, minket pedig kihagyva, mégis rólunk határozzanak.

Nagyon rosszul esett az a kicsinylő hang, amelyen *Lovas* vivómester ur rólunk irt. Tiltakozunk a „segéd“ elnevezés ellen is. Az állam törvényei szerint jogunk van vivni tanitani, épp oly jogunk, mint bárki másnak és e jogunkat még akkor se lehet elvenni, ha uj törvényt hoznak, mert az a megszerzett jogokat nem sértheti, a kenyeret a szánkból ki nem veheti. Az, hogy saját termünkben tanitunk-e, vagy klubokhoz szegődünk el, esetleg egy másik mester termében annak főnöksége alatt tanitunk, az teljesen a mi dolgunk. Miért lenne mester az, aki valamelyik falu fészerében önálló „termet“ tart és maradna egész életében segéd, aki valamely előkelő sportklubnál tanit vagy egy nagy magánvivó intézetben. Az orvos is beállhat egy szanatóriumba, a mérnök egy vállalkozóhoz, azért épp ugy orvos és mérnök marad, mint a másik, aki magánpraxist folytat.

Sokan vagyunk az országban, akik a vivásból élünk, 100-nál is többen, ehhez jön a katonai vivómesterek nagy csapata. Ezeket most csapatostul bocsájtják el a katonaságtól, mert tulságos sokat neveltek és nincs szükség rájuk. Ezek mind a vivás tanitásával akarják megkeresni kenyerüket. Ezeknek meg se lehet tiltani, mert a hadügyminiszter is beavatkozna, annyira gondját viselik a kilépett altisztek sorsának. Minket nem lehet elhallgattatni, mert élünk és mozogni fogunk. Azt olvassuk, hogy nem lehet igaz, hogy versenyt rendezünk, és ha igaz, nem lesz sportértéke. Nem bántottunk senkit, nem kérünk senkitől semmit, ha már senki más nem rendez a vivás tanitás részére versenyt, hát rendezünk magunk magunknak. Aki jön, szivesen látjuk, aki nem jön, az marad. Ami a verseny sportértékét illeti, előbb majd tessék megnézni a versenyt, aztán lehet megbirálni.

Az bizonyos, hogy szervezkednünk kell, össze kell állanunk mindnyájunknak, akik vivástanitással foglalkozunk és megvédelmezni érdekeinket.

Ha magunk nem teszünk a magunk érdekében semmit, ki tegyen értünk? Egyesült erővel fellépve szavunknak sulya lesz, meg fogja érteni a miniszterium, hogy a vivómesterség ügye rendezésénél nemcsak a hatalmas nagy termekkel biró mesterekre kell tekintettel lenni, hanem a kis emberekre, sőt még azokra is, akik a vivástanitást mint becsületes kenyérkeresetet mellékfoglalkozásként üzik.

Egy „segéd“ vivómester.

Áttekintés. A mai kolozsvári vivóversenynyel megkezdődik a vivószezon. A fővárosi nagy vivóegyletek csaknem teljes számmal neveztek a versenyre, imponáló nagyságu és szinvonalu gárda fog Erdély fővárosában megjelenni és igy a verseny országos érdekességü lesz.

A MASz. minden diadalát annak a fanatikus erélyü munkának köszönheti, amelylyel az ügyeket kezébe veszi. A céltudatos és helyes vezetés természetesen e téren is nagyjelentőségü, de a páratlan siker első sorban a vivóegyletek teljes összetartásának és a szövetség ügyei iránti lángoló lelkesedésének köszönhető. Ha arról van szó, hogy egy-egy verseny támogatása a MASz. és azzal együtt a vivósport érdeke, nincs egylet, amely fáradságot és költséget kimélne, hogy résztvételével is előmozditsa a sikert. Igy lett minden ujabb és ujabb vidéki vivóverseny egy-egy hatalmas térhóditása a MASz. és vele az igazi sportszerüség eszméinek. Egyetlen város sincs ahol a vivósportnak olyan talaja és anyaga volna, mint Kolozsvárott és mégis minden fáradozás a modern sportelvek átültetése tekintetében eddig meddő maradt. Ezuttal először fordult a kolozsvári egyetem sportegylete, a KEAC. segélyért a MASz.-hoz. Azt hiszszük, nem csalódott benne. Amit a távolság dacára meg lehetett tenni, azt a MASz. és egyletei mind megtették. A kolozsvári közönség mintaszerü lefolyásu versenyén világhirü vivók mérkőzésében og gyönyörködhetni és biztosra vehetjük, hogy a sportszerü vivómüvészet Erdély fővárosában megveti a lábát.

*

Élénk érdeklődéssel várja a vivóközönség, hogy az idei vivóversenyekre a BBTE. be fogja-e nevezni vivóit. Tavaly az egész év folyamán semmiféle hazai vagy külföldi versenyen a budai szinek nem jelentek meg. A MASz.—MOTESz. háboru miatt a BBTE. a vivás terén is boykottot szabott önmagára. Pedig a MASz. mindent elkövetett, hogy a harcot az atletika területére korlátozza. Ez sikerült is neki annyira, hogy, csak egy példát emlitve a MAC., MTK. és a BTC. a közöttük folyó éles atletikai harc dacára közös erővel rendeztek football-mérkőzéseket. A visszahuzódásra a vivás terén a budaiaknak igazán nem volt okuk. Vivóik a rendezőségeknek mindig dédelgetett kedvencei voltak. Nem is panaszkodott közülük soha egy sem, valamennyi szeretne indulni most is.

Csak a BBTE. vezetőségétől függ, hogy félretéve a vivással összefüggésben nem álló atletikai gyülölködést, inditsa vivóit. Biztos lehet, hogy ha megteszi, szinei minden versenyen szivesen látottak lesznek. Ha megmarad eddigi álláspontján, hát napirendre térünk a dolog felett és feljegyezzük a vivósport történetében, hogy volt egy egylet, amely a vivás terén szép fejlődésnek indult, de aztán vezetői sportszerütlen gondolkodása, vivói akaratnélkülisége folytán megszüntette sportszerü müködését.

*

A MAC. csapatversenye rendezésében tág tér fog jutni az idegen egyleteknek is. A felmerült tervek szerint csak a két utolsó napi küzdelmet fogják okvetlenül a MAC. vivótermében rendezni, az előző napok küzdelmeit a mérkőző egyletek tetszésük szerint tarthatják meg saját vivótermükben is. Ekként jóformán minden benevezett egylet hozzájut, hogy csapatát egy alkalommal saját termében, saját közönsége előtt, saját estélye keretében lássa vivni.

Hirek.

A FŐVÁROSI VIVÓ-KLUB mult hó 29. és 30-án rendezte második házi kard hendikep-versenyét e szezonban.

A versenyt dr. *Földes* Dezső (scratch) nyerte meg, második *Ágai* Gyula (1. t. c.), harmadik *Sötér* Gyula (scratch) lett. Zsüritagok: *Gyárfás* Lajos dr., *Tedesco* Lajos és *Stiller* Mihály voltak.

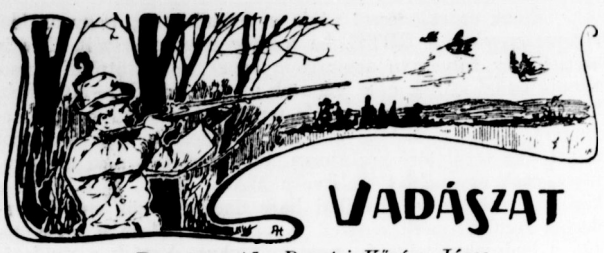
VIVÓAKADÉMIA SZOLNOKON. Szolnokon lovag *Arlow* Gusztáv és *Gerevich* Aladár vivómesterek a szolnoki vivóklub támogatásával január 26-án szépen sikerült vivóakadémiát rendeztek, melyen a fővárosból a most emlitett mestereken kivül *Toricelli* Angeló és *Tóth* Ferenc mesterek, dr. *Földes* Dezső és *Darányi* Kálmán amatőr vivók, továbbá a szolnoki vivó-klub tagjai közül: *Bartha, Sugár, Adler, Molnár, Benkó, Safáry, Csekey* és *Mandel* vettek részt Az est fénypontját *Toricelli* és *Toth* tőr, továbbá *Toricelli* és *Arlow* kard mérkőzései képezték. Az amatőrök mindannyian igen jó formát mutattak. (S. L.)

DEBRECENBEN a téli sportállapotok igen kedvezők. Az időjárás következtében zárt teremben üzhető sportok között leginkább a vivás dominál. Leglátogatottabb e tekintetben szigeti Benedek Sándor jónevü mester terme. A DTE.-ben megalakult vivó-szakosztály felpezsditette az egyleti tagok vivókedvét s ha országos versenyeken még most nem is indulnak, a kerületi kardvivóbajnokság küzdelméből a DTE. szinei nem fognak hiányozni.

AZ ORSZÁGOS KARDHENDIKEP ÉS A FŐISKOLAI BAJNOKI VIVÓVERSENYEK FELTÉTELEIT e héten küldi szét a MAFC., mig az előnyverseny szabályait jövő számunkban közöljük.

LAPZÁRTA UTÁN értesülünk, hogy a BBTE. a kolozsvári versenyre Apátit és Dunait benevezte.

A „NEMZETI SPORT“ 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)
Füzve 11, bekötve pedig 12 koronáért.

VADÁSZAT

Rovatvezető: *Remetei Kőváry János.*

Vadászeheink fénykorából.

— Irta: *Gy. Gy.* —

Kulturnyomok még nem érintették kiskunsági lantosunk alföldi rónáit. Pannónia tereit a kalászok helyén rengetegek és nádasok boritották, a szittya földeken, az Alduna és a Volga között, a bölény, a medve, a farkas és az ősember osztoztak a végtelenbe vesző vadterületek birodalmán, amidőn az ősember és vadjai mellett, kecses karcsu alakjával, az ember hü kisérőjeként: ott dominált a szellő könnyüségü agár, atyafiával, a vadász és juhászkutyák törzsapját képező ősebbel együtt! Az agár átélte az őskorszakot felváltó átmeneti korszakot is, s mindenkor egyaránt kiváló helyzetben követelte ugy a kőkori, mint a kulturember és vadjainak nyomát, az ősvadtól a mai nemes fácánig!

Az árnyas tölgyek ölén pihenő ősvadász ott üdül agár és egyéb ebei társaságában, a sötét, árnyas rengetegekben, ahol ma nyilt terek végtelenjén, szántóföldek közt sivit a gőzdémon. Még a hübériség korszakában is rengetegek boritották hazánk olyan területeit, ahol ma pagonynak nyoma sincs. A Nyirség végtelen sikján, ezüsttörzsü nyirerdők sürüiben vadászgatott honfoglaló ősmagyarunk. Ma nyirfának hire-hamva sincs ott. Homok és kultura, termőföld és futóhomok váltakoznak nem egy helyt alföldünkön.

A hübérkor letüntével jött aztán egy későbbi kor, a patriárkális udvarházak kora. No igaz, ezek a 48 előttről még fennmaradt áldott urilakok megvannak itt-ott még manapság is! Egy-egy ezüsthaju patriárka is akad, százados fák árnyalta udvarházak előtornácán, amint elmereng a mulandóságon! . . . Ami már dobra került, hadd veszszen! A miért igazán kár, az a szép erdő, amelyet ki kellett vágatni, avagy eladni a gőzfürész telepesének.

Hány, de hány ezer ilyen erdő pusztult el a honfoglalás óta! De még mennyivel több, csak ötven év óta!? . . .

Az Árpád-kor egyszerü jobbágya, talán szive vérén is megváltotta volna a százados tölgyet, amelynek hüs árnyából föl-fölharsant a harci kürt szava. Hadurnak áldoztak! Dehogy merte volna, fejvesztés terhe alatt is, fejszéjét a szentélybe csapni! A hitbuzgó Anzsuk korában az erdő fáin ott diszlett a védszent képe, ahová a jámbor nép elzarándokolt. Főbenjáró bün lett volna olyan erdőhöz nyulni, amelyet a szentkép patrónusa oltalmaz! A mai kor kegyelete: a gőzfürész! . . .

Ugyan miket mesélhetnek ma Cserhalom tölgyei a hős Lászlóról, Hunyad bükkösei Hollós Mátyásról, a zboróí hársak a Nagy Fejedelemről? Kinek is regélnének? Ugy sincs, aki susogó panaszukat hallgatná! Jobb lesz a megmaradottakat is kivágni! S ha nem menne szép szerével, korunk kisajátitási gyógymódja majd segit behegeszteni a többé soha fel nem ujuló erdők sebeit!

Persze a vadász dolga korántsem volt oly kényelmes a szittya daliák őskorától 1848-ig! A ma utazó Nimród? Expressz gőzvonat, dining és sleeping helyiségekkel, töff-töffök, dyalitos skopar fegyverek, cockerillek! Minő sejtelmes fogalma is lehetett az ősvadásznak ilyesmikről? Porladozó csontjai, hála Nimród Istenének, aligha tudnak valamit az ilyen felséges dolgokról!

Ám ha közös mulandóságunk az ősvadászt meg is semmisitette s a további korszakok haladó szelleme, a késő utódot szakavatott modern vadászemberré is alakitotta, megmaradt azért még a legősibb időkből hüséges társa és kisérőjeként a vadászeb! Ez tulélte az összes korszakokat, változatlanul; sőt fajtái közül eredeti ősjellegét talán egy sem őrizte meg oly hamisitatlanul, mint épen az agár!

Az agár az emberi művelődés történetével egy uton halad. Monografiája párhuzamos az emberével s a vadászat történetével. Ősidőktől fenmaradt műemlékeken, szobrokon, reliefeken mindenütt ráakadunk karcsu alakjára. Ó-Egyiptom szent Ápisza s Ibisz kultusza még ismeretlen volt az emberiség előtt, amidőn az agár már szerepelt az emberi nem kiséretében. A kőkorszak emberének baltájába vésve, majd később India és Assziria rejtelmes feliratai közt ott találjuk a hindu és asszir hősök alakjai közepette az agárét. Uralmát megtartotta aztán a fáraók, cézárok és imperátoraink korán végig, a hatalmas Egyesült-Államok pénzkirályainak demokrata vadásztársaságáig.

A történeti ókor hatalmas hadvezérei, triumvireiről és cézárairól fennmaradt emlékeken az agár mindenütt ott szerepel a hatalmasak társaságában. A quattrocento és a cinquecento halhatatlan művészei, örökbecsü festményeken és szobrokban megörökitették az agarat. Méltónak itéltek őt erre a későbbi századok hirneves művészei is, élükön Rubens-szel, aki koronás főket festett agaraik társaságában.

Az agár kulturája együtt halad az emberével, széditő magaslatok határvonaláig, mignem korunk napjaiban, az erdőt és a mezőt irtó, megsemmisitő gőz és villanykultura, az agár pozicióját is megrenditette. Az első halálos döfést már akkor kapta, amidőn a modern lőtechnika, az ebeket, mint vadásztársakat, háttérbe szoritotta.

A messzehordó fegyverek nélkülözhetővé teszik a gyors agarat. Goerz-féle messzelátók mellett fölösleges az agár éleslátása. Az elpusztithatlan agártüdőt kiméletes nyugalomba helyezte előbb a kerékpár, s ma már a töff-töff. Korunk modern vadásza ma egymagában elvégzi fölszereléseivel mindazt, amit azelőtt összes ebfajtái segitségével se volt képes meggyőzni.

A francia és a spanyol irodalom idevágó régi becses műveiben kötetek tárgyalják az agarak jelentőségét. A könyvnyomtatás korszakának elején, Mátyás királyunk korában, már az incunábulák idején, az agár irodalmat teremtett. Ez érthető is, hiszen az agarak poziciója fejedelmi s igy kiváltságos volt.

A középkoron végig, sőt még uj korunk derekán is, kizárólag agarak üzték-hajtották, tépték a medvét, az agancsost, sőt a sörtevadat is; sikon és felföldeken egyaránt. Az agár akkortájt olyan kiváltságokat élvezett, mint maga előkelő gazdája. Joga volt császárjával a regensburgi birodalmi gyülés tanácskozó termeiben megjelenni, királyi urait koronázáskor követte az aacheni, a rheimsi, a westminsteri székesegyházba, sőt nálunk is, a XVII. század folyamán a pozsonyi ősrégi koronázó dómba. Egyszóval szem és fültanuja lehetett a legfontosabb állami aktusoknak, csak ugy, mint a legintimebb dolgoknak!

A haladó kor demokrata szellemével lépést tartott azután az agár is. Lassankint alászállt fejedelmi magaslatairól, Mokány Bertalan uram társaságáig, hogy aztán manapság tisztán rókaüző közeggé devalválódjon itt-ott. Ezzel azután olyan térre került, helyesebben szorult, ahol lábain kivül, egyébre szüksége sincs. Mire való volna éles látása, hallása, finom szimatja? Ezek, megfelelő gyakorlat hiányában ma már parlagra kerülnek s olyan eltompuló érzékekké válnak, amelyekre maholnap reflektálni fölösleges! . . .

Régi krónikák mesésen csodás dolgokat regélnek behizelgően kedves és tanult agarakról. Mai agarászataink üző tényezőitől ennyit nem várunk, de nem is kapunk. Ami azelőtt volt az agár, annak ma felényi értékét sem nyujtja, még akkor sem, ha az agarászatokon itt-ott még manapság is át-átcsillámlik a régi kor egy-egy vadászvirtusa! . . .

A vizsla.

Minden vadász, aki az apróvad utáni jártában, keltében a vadászat gyönyöreit is élvezni akarja, hamar rájön egy régi vadászmondás igazságára, hogy: *eb a vadász kutya nélkül!* Igen ám, de kutya és kutya közt nagy különbség van. Ez a vadászmondás akkor lenne teljes, ha ugy hangzana, hogy: eb a vadász *jó* kutya nélkül!

A vizsla az összes kutyafajták közt a legintelligensebb és legtanulékonyabb. A vadászatra veleszületett ösztönét játszva lehet fejleszteni; humánus bánásmód mellett nem-

csak hogy lényegesen megkönnyiti az apróvad vadászatát, hanem azt az ő ügyessége folytán valóságos élvezetté is varázsolja.

Mindazon tulajdonságok, amelyek az emberben hiányzanak, de a vadásznak a vadásza nál ezen tuladonságokra nagy szüksége lenne — az a vizslában mind összpontosul.

A sürü füben, gazban, nádasban, szakadékban, bokorban vagy bármely más rejtett, fedett helyen meglapuló, meghuzódó vad mellett akármelyik vadász elmegy, anélkül, hogy

Farkas Gyula amatör felvétele.

azokat észre venné, ha csak rejtekéből ki nem szökken a vad. Ezt pedig az apróvad nem igen teszi meg.

A jól betanitott vizsla előtt nincs rejtekhely; amit mesésen éles szemeivel észre nem vesz, azt csodás orrával, szimatjával fedezi fel. A legkisebb zefir lengedezésében megérzi az ő orrának — oly bübájos illatot — a vad szagát. Óvatosan, majdnem csuszva közeledik a vad csalhatatlan rejtekhelyéhez, e közeledésében nyilatkozik meg fajának minden nemessége. Szemei szokatlan tüzben égnek, izmai acélosodva feszülnek, orrcimpái reszketnek, lassanként, amint közelebb jön a vadhoz, az egész teste megmerevedik, végre egészen egyenesen, még a farka is megmerevedik, vizszintesen áll, szemeit egy pontra szegezve .... ott a vad .... ilyenkor mondják: *áll a vizsla!* Ezt kell látni, ezt a pillanatot jó vadásznak a kutyájával együtt át kell éreznie, hogy a gyönyört ne csak élvezni, hanem megérteni is tudja! Sajnos, manapság már a magyar vadászok nem nagy sulyt fektetnek a vadászvizslára, — tisztelet a kivételnek — tartanak természetesen ilyen négylábu segitő társat, de ezek mindenfélék, csak épp vizslák nem és csak arra valók, hogy a vadászatot megkeseritsék. Nem is oly régen a magyar vadászok a vizsla-idomitásra igen nagy sulyt helyeztek és a nálunk idomitott vizslák egész Európában kiváló hirnévnek is örvendtek. A vadászvizsla tenyésztése és idomitása terén *Lakatos, Hanvay, Fónagy* hervadhatlan érdemeket is szereztek maguknak. Ezek az urak is megunták a „*magyar nemlörödöm*“-séget, most hihetőleg ők is azt gondolják: hát legyen — *eb, a vadász kutya nélkül!*

TÁRCA

Senki szigete és lakói.

Regényes történet a szabadságharc idejéből.

Irta: *Remetei Kőváry János.*

A «Nemzeti Sport» eredeti tárcája.

A legkétségbeejtőbb pillanatban, midőn egy csapat a mieink közül rohanva az ágyuk mellett elvonulva, a kis Zanathy eléjükbe ugrik — mint valami hadvezér — éles kiabálással megállitja őket: ide — ide! fiuk! segitsetek oda a tetőre felvonni az ágyut! Megmentem testvéreinket! Megtorpan a rohanó csapat, egy pillanatig megbüvölve állva marad, ... aztán néhány pere és két ágyut megragadva, a szoros bejárója mellett egy kanyarulatnál lévő magaslatra vonszolnak fel. Mint valami isteni csapás, ugy osztja a két ágyu a halált az üldözők zárt sora közé, azok megrettenve, rohanásukban egyik a másikát gázolja le, hogy az összeverődött tömeg még biztosabb célpontul szolgálhasson az ágyuk gyilkos tüzének. Kevés idő mulva ujabb két ágyut vontak fel a magaslatra: most már eszeveszetten rohan visszafelé az üldöző csapat, rettenetesen megtizedelve sorait a mi szakadatlanul bömbölő ágyuink. Mire az ellen saját ágyuit is mozgásba hozhatta volna, seregeink elvonulása biztositva volt. Még meg sem szólalt az ellenfél ágyutüze, már a mi fedezetünk is levonulni készült, amidőn az ellenfél első sistergő s már a légben szétrobbanó bombájának egyik szilánkja, a nap hősének, a kis Zanathynak a balkarját majdnem egészen leszakitotta. Mint egy letört liliom, ugy terült el a földön a kis tüzér; szemei a fájdalom, vagy talán egy kimondhatatlan benső büszkesége szülte könnyekkel lettek telve, s elhaló hangon, susogva ejté ki a gyermek legédesebb szavát: anyám ....

Elmult már a veszély; rendben — mint medrébe visszatért folyam, — vonul a sereg, hiányzanak többen, de ki törődik most másokkal. Nem igy a vezér! Az öreg, jóságos, szabadságharcunk legendás apója mindenkire gondol, csak magára nem. Most is sas szemével kutat, keresi a hős fiut, de nem látja, mig végre keresésére küldött emberek és katonák hordágyon szállitják elébe a szerencsétlen, de mégis szerencsésen végződött visszavonulásnak névtelen nagy hősét. Mint szárnya szegett kis madár, ugy piheg a hős fiu, lecsüggedt szárnyai alatt a kis szive is alig dobog, pokoli kinok torzitják el ártatlan kis arcát, füs'ös, kormos arcából csak aligalig hogy kipislog, alvó mécs módjára — tekintete.

Édes fiam, te vitéz hős tüzérem! ne busulj, majd meggyógyulsz — szól hozzá az agg vezér, — a hősök hőse lettél, megérdemelt jutalmadat, mi egy katonának a legdicsőbb lehet, im fogadd tőlem — fájdalmaid balzsamául — e vitézségi érmet! Ott a helyszinén, még a hordágyon, véres cafatokkal tarkitott attilájára tűzte fel a vezér a kis Zanathynak a katonák legszebb jutalmát!

A kis hős fiunak egy percre mintha minden fájdalmai megszüntek volna, szeme felesillant, nagy erőlködéssel felülni próbált, ajkát beszédre nyitva, annyit még nyöszörögni tudott, hogy ... hazám ... és egyszerre ájulásba esve, tehetetlenül hanyatlott vissza hordágyára. Harc tüzében megedzett öreg katonák, maga a vezér is, hátra fordultak, mintha valamit keresgélnének, egyik a másikától titkolva és amit kerestek, az mindegyiküknek a szemébe jött — a könny.

(Folytatjuk.)

Tornászbajnokság. Még mindig sok szó esik a december 22-iki tornászbajnokságról. Legujabban a MTK. hivatalos értesitőjében foglalkozik László Aladár egyleti titkár és Vágó Manó müvezető a lefolyt tornászbajnoksággal és világos, meggyőző érvekkel mutatják ki azokat a sulyos hibákat, amelyek a bajnokság gyakorlatanyagának leirása és a verseny pontozása körül történtek. A tárgyilagos kritikákból néhány fontosabb részletet közlünk annál is inkább, mert ezek által is igazolva találjuk a Nemzeti Sportnak a tornászbajnokságokról irt kritikáját.

László Aladár cikkéből: „A MOTESZ. december 22-én rendezte a legelső tornászbajnokságot. Önálló itélőképességünk alapján nyugodtan jelenthetjük ki, hogy a hivatalos helyezés épen nem hü kifejezője a valóságos állapotnak.

A szövetség nyilvánosságra hozta a részletes pontozást és igy alkalmunk lévén abba bepillantást venni, elmult a keserüségünk és helyébe mosoly jelent meg arcunkon.

A fennálló pontozási rendszer mellett lehetséges csak, hogy a MTK. csapata az egyik versenybiró szerint második, a másik kettő szerint pedig ötödik. — Szaffka szerint második helyen áll és a győztes csapattól mindössze ¼ (egynegyed) pont választja el, mig Ujhelyi szerint **14·5** és Bohn szerint pláne **17·5** ponttal rosszabb mint az első! Ehhez már nem is kellene bővebb kommentár, de mutatóul közlünk még néhány szemelvényt. Egyik versenyző gyakorlata Szaffkánál 0, Ujhelyinél 3, egyiké Szaffkánál 3·5, Ujhelyinél 5, Szaffka szerint 1·5, Ujhelyi és Bohn szerint 4, vagy 2·5-4 stb. Ilyen óriási különbségnek egy gyakorlatnál előfordulnia nem volna szabad és hogy mégis megtörtént, csak annak bizonysága, hogy a versenybiróság nem volt helyesen összeállitva.

A magyar torna sport érdeke megköveteli, hogy ily abszurd eredmények a jövőben elő ne fordulhassanak. Ezt el is lehetne érni oly módon, hogy egyetlen biró végezné csak a pontozást, vagy a három együttesen. Összeülhetne, — nem pedig messze egymástól — mind a három pontozó és néhány szóval könnyen megérthetnék egymást. — Nem kellene mindnyájuknak egy és ugyanazt az osztályzatot adni, de legalább közelebb volnának egymáshoz, megállapithatnák a mértéket, melylyel az illető gyakorlatot meg kell itélniök.

Vágó Manó „Néhány szó a tornász mintacsapat bajnokságról" cimü cikkében a következőket irja: „A gyakorlatok leirásánál a technikus terminusok oly felületes és pongyola módon voltak odavetve, hogy azokat a legkorrektebb és leghelyesebb értelmezés mellett háromféleképpen lehetett végrehajtani. De facto, ahány csapat, annyiféle volt a detail kivitel. Azt hiszem, a szövetségnek a bajnokság kiirásánál nem az volt a célja, hogy a csapatvezetőket egy — mondhatnám — szerencsejáték elé állitsa és a véletlenre bizza, hogy ki lesz oly szerencsés és eltalálja azt a sokat hangoztatott „gyakorlat szellemét", melyet a gyakorlat megszerkesztésénél egy-két ur beléje dugott, s melynek szerencsés megtalálója már előre is a biztos diadal tudatában ringathatja magát.

A csapatversenyeknél, ahol nem szabadon választott, hanem előirt gyakorlatot kell végezni, szerény felfogásom szerint — különösen, ha a verseny még ráadásul bajnoki verseny — a legelső feladat az, hogy a gyakorlatokat ugy kell leirni, hogy azt minden kétséget kizáróan csak egyféleképpen lehessen értelmezni és ami fő, egyféleképpen végezni.

Másik kardinális hiba az, hogy a fentemlitett szellem jó vagy gonoszságát a három tagu jury van hivatva eldönteni, akinek tulajdonképpen a gyakorlat kivitelét kellene csak szakszerüleg elbirálni. Mindaddig, mig egy csapat az előirt gyakorlatot szószerint az előirás szerint végzi, a zsürinek csakis a kivitelt van jogában birálni, és igen nagy hiba az, — mint az a jelen bajnokságnál is megtörtént, — ha a felületes leirás miatt a többféleképen helyesen értelmezést teszik birálat tárgyává s ilyenkor, ha az egyik felfogása nem egyezik az övékkel, azt egyszerüen lepontozzák. És még nagyobb hiba, ha a zsüri véleménye bir döntő befolyással arra, hogy egyes részletei a gyakorlatnak miként végzendők helyesen és ennek elbirálásában neki teljesen szabad kéz biztosittatik. Engedelmet kérek, ennyi jogot már mégsem volna szabad a zsüri kezébe letenni, mert lehetetlen helyzet állna be, ha a három biró háromféleképpen, — de mindhárom helyesen — fogja fel a gyakorlatot és saját egyéni felfogása szerint pontozza a gyakorlat szellemét.

Ezt általánosságban tartottam szükségesnek megemliteni, mert ily döntő hibáknak nem szabad előfordulni egy bajnoki versenynél."

AZ UJPESTI TORNA-EGYESÜLET január 16-án tartotta rendes évi közgyülését, melyen a klub tisztikara ugy alakult meg: *Elnök*: Dr. Oszmann Mór. *Alelnökök*: Blum Samu, Szemere Ernő. *Számvizsgálók*: Vadász Izsó, Vágó Jenő. *Torna és atlétikai elnök*: Kéméndy Ernő. Torna és atlétikai ügyvezető: Rendek Károly. *Pályaigazgató*: Hromadnik Ferenc. Pályaorvos: Dr. Oszmann Mór. Ügyész: Dr. Darvas Béla. *Footballbizottsági elnök*: Várnai Dezső.

Rovatvezető: *Lázár József.*

Világrekordokról.*

Irta: *Lovas Antal.*

(Harmadik közlemény)

Amerika igazi fölénye leginkább az ügyességi és erő, vagyis az ugró és sulygyakorlatoknál tünik fel legszembeötlőbb módon. Az első kalapácsrekordot *Queckberner* állitotta fel 1888-ban 36 m.-rel, melyen fokozatosan javitott *Mitchell, Edgren,* Mc *Cracken,* mig azután *Flanagan,* ki még csak tavaly is világrekordere volt e sportnak, óriási módon megnövelte azt a spáciumot, amelyen át a kalapács emberi izomerővel elhajitható. John *Flanagan,* mint annyi más kiváló atléta, szintén ir származásu és Irországban született. Angliában nevelkedett és 1896-ban még mint az ir Gaelic AC. tagja nyerte 40 m. 21 cm.-es dobásával az angol bajnokságot. Egy esztendővel később már Amerikában van, 1900-ban pedig mint a New-York AC. tagja vesz részt az európai ekszpedicióban és az angol kalapácsvető bajnokságot 49·78 m.-es dobásával megnyeri s egyszersmind uj angol rekordot állitott fel. 1907-ben a Long Island-i pályán 52·83 m.-rel világrekordot állit fel, melyet csak tavaly sikerült Mc *Grath*-nek 52·97 m.-re megjavitani. Amerikában különben a kalapácsvetés igen kedvelt sport s legalább 30 olyan yanke van, aki a 16 fontos (7¼ kg.) kalapácsot 40 m.-re tudja hajitani. A sulydobást egyszerre nagy lépéssel vitte elő az amerikai G. *Gray.* Sokáig tanulmányozta a sulydobás technikáját, mig lassanként valóságos művészetté fejlesztette s 1893-ban egy 14 m. 35·5 cm.-es világrekorddal lepte meg az egész sportvilágot. Abban az időben az elérhetlennek hitt eredményt felülmulhatatlannak is tartották. Azonban az ir Dennis *Horgan* már a következő évben egy irországi versenyen 14·88 m.-t dobván, a világrekord dicsőségét Angliának, helyesebben mondva hazájának, Irországnak szerezte meg. Ralph *Rose,* az óriás azonban 1904-ben 14 m. 97 cm.-rel ujra Amerikának szerzi meg. Ez a világrekord csak 1905-ig állt, mert Wessely W. *Coe,* az Oxfordban nevelkedett amerikai átlép a 15 m.-es határon s 15·09 m.-rel a sulydobás világrekordját nevéhez füzi. *Coe* rekordja azonban alig állott egy évig, mert tavaly az amerikai bajnoki miting alkalmával R *Rose* 15·10 m.-re, majd három nap mulva 15 m. 12·5 cm.-re javitotta. Az igazi, eredményes magasugrás Amerikában W. B. *Page* nevéhez füződik. Hogy az emberi rugékonyság mily hihetetlen fokra fejlődhetik, azt *Page* pályafutása és eredményei igazolják legjobban. Testi magassága 167·5 cm. volt s a magasugrást orvosi rendeletre kezdi gyakorolni, mert *végtagjai rendkivül gyöngék* voltak. Legelőször 1885-ben tünt fel, mikor Amerika magasugró bajnokságát 182·5 cm.-rel megnyeri. Két évvel később az angol bajnokságban *Rowden*-nel 183 cm.-rel holtversenyben lesz első. Az ir bajnoki versenyeken 3 héttel később P. K. *Kelly*-vel ismét holt-

*) Lásd a NSp. 4. és 5. számát.

versenyben kerül az első helyre 186·5 cm.-t ugorván. Lassankint hozzászokván az angol klimához, egy hóval később megjavitja a *Davin* által tartott 190 cm.-es angol rekordot 191·5 cm.-re, egyszersmind uj világrekordot is állitván fel. Ez az angol rekord sokáig állott, mig P. H. *Leahy*, ki nem tévesztendő össze a most szereplő Con *Leahy*-vel, előbb 192 cm.-re, majd pedig 1898-ban 194 cm.-re meg nem javitotta. Page visszatérve Amerikába, még az 1887. év folyamán Angliában felállitott világrekordját 193 cm.-re javitotta. Ez a rekord 1895-ig állott, mig M. F. *Sweeney*, ki szintén ir származásu volt, a bajnoki versenyen 197 cm.-re nem javitotta. Ez napjainkig is toronymagasságban áll fenn. *Sweeney* 175 cm. magas volt, pompás, rugalmas és rendkivül arányos izomzattal. Rugékonyságáról fogalmat ad, hogy képes volt 183 cm. magasságot elsőre átugrani. A rudugrást sehol sem üzik olyan nagy mértékben, mint Amerikában. Innen magyarázható az első klasszisu rudugrók nagy száma, mert névszerint lehetne felsorolni legalább 15 ugrót, aki 350 cm.-t képes átugrani. A megelőző rudugró világrekordot *Le Roy-Samse* tartotta 377 cm.-rel, melyet 1906-ban állitott fel. E rekord rövid életü volt, mert tavaly az egyetemek bajnoki versenyén R. *Dray* 383 cm.-re javitotta meg. Ujabban a helyből való ugrásoknak is tért nyitottak a világbajnoki versenyeken, igy tehát bizonyos fontosságot adtak e sportnak, jóllehet Angliában soha, Amerikában is csak 1894. és 1898. szerepelt a bajnoki programmon, azóta pedig véglegesen elejtették. A helyből való ugrások világrekordját az amerikai Ray C. *Ewry*, a kigyóember, ahogy Athénben elnevezték, tartja s pedig a magasugrását 165 cm.-rel, a távolugrását pedig 347 cm.-rel. Az elsőt 1901-ben, a másodikat 1904-ben a st.-lousi olimpiai versenyen állitotta fel. E számok felvételét a világbajnokságok közé az amerikaiak erőszakolták ki, mert *Ewry* révén igy két holtbiztos bajnokságuk van. A hármasugrás (hop, step and jump) világrekordját az ir D. *Shanaham* tartja 15 m. 26 cm.-es ugrásával. Angliában annyira megvetik ezt a veszélyes sportágat, hogy még a rekordlistába sem veszik fel. Az amerikai hármas ugrórekordot 14·78 m.-rel E. B. *Bloss* tartja. A diszkoszvetést Amerikában *Garett* honositotta meg. Garett az 1896. évi Athéni Olimpiádra ment, hogy a sulydobó versenyen résztvegyen, s ott látta először a diszkoszt. Résztvett a diszkoszdobásban is s minden előzetes tréning nélkül 29·14 m.-es dobásával megnyerte a világbajnokságot. Dacára, hogy 1897 óta a diszkoszdobás is a bajnoki programmon szerepel, még most is alig van egy pár művelője, de köztük egy, Martin J. *Sheridan*, minden mértéken át is legelsőrangu klasszist képviseli. Ő tartja az amerikai rekordot 41 m. 30 cm.-rel. Az amerikaiak őtet tartják a világrekordernek. Ez azonban tévedés, mert a fenti eredményt többen multák már felül. Az a körülmény, hogy az amerikai körből dobott és kissé vaskosabb alaku diszkoszszal dob, a világrekord megállapitásnál nem jön számba, hanem csak az mérvadó, hogy a diszkosz milyen sulyu, már pedig a suly, a franciákat kivéve, mindenhol 2 kg. Nézetem szerint az igazi diszkoszdobó világrekorder a fin *Jaervinen*.

Itt adjuk a jelenleg fennálló világrekordokat:

100 yard. sikfutás:	Dan J. Kelly (Amerika)	1906.	9·6	mp.
220 „ „	„ „ „	1906.	21·2	mp.
„	B. J. Wefers * „	1896.	21·2	mp.
300 „ „	B. J. Wefers „	1896.	30·6	mp.
440 „ „	M. W. Long* „	1900.	47	mp.
880 „ „	C. H. Kipatrick „	1895.	1 p. 53·4	mp.
1 ang. mfd. „	T. P. Coneff (Amerika; fr)	1895.	4 p. 15·6	mp.
2 „ „	A. Shrubb (Anglia)	1904.	9 p. 9·6	mp.
3 „ „	„ „ „	1903.	14 p. 17·6	mp.
4 „ „	„ „ „	1904.	19 p. 23·6	mp.
10 „ „	„ „ „	1904.	50 p. 40	mp.
1 órás sikfutás:	„ „ „	1904.	18 Km. 738	cm.
120 yard gátfutás:	A. C. Kraenzlein (Am.)	1898.	15·2	mp.
Rudugrás:	G. Dray (Amerika)	1907.	383	cm.

*) Egyenes pályán.

Magasugrás:	M. F. Sweeny (Am.; fr.)	1895.	197 cm.
Magasugrás helyből:	R. C Ewry (Amerika)	1901.	165 cm.
Távolugrás:	P. O'Connor (Anglia; fr)	1901.	762 cm.
„ helyből:	R. C. Ewry (Amerika)	1904.	347 cm.
Hármasugrás:	D. Shanaham (Anglia; fr)	1901.	15 m. 26 cm.
„ helyből:	J. Cosgrove (Amerika)	1894.	984 cm.
Sulydobás (7¼ kg.):	Ralph Rose (Amerika)	1907.	15 m. 12·5 cm.
Diszkoszdobás:	Jaervinnen (Finország)	1907.	44 m. 24 cm.
Kalapácsdobás:	Mc. Grath (Amerika)	1907.	52 m. 97 cm.
Svédgerely.	Lemming (Svédország)	1907.	55 m. 17 cm.

Ezzel befejeztem a világrekordok ismertetését. Csak azokkal a nagy nevekkel foglalkoztam, melyek a rekordokkal szoros összefüggésben vannak vagy voltak. Pedig amint adatok után kutatva végiglapoztam a sportok évkönyveit, a nagy tömegben, összeszoritva láttam az atléták százainak neveit, kik a maguk korukban a legnagyobbak közül valók voltak; rekordokat ostromoltak, azt $^1/_{10}$ mp.-el vagy 1 cm.-rel megközelitették, de elérni nem tudták. Most már egy jelentéktelen kis helyet foglalnak el, melyet csak a kutató vesz észre. A nagy, az élő tömeg részére már elvesztek, az örök feledésbe borultak. S igy lesz azokkal is, kik napjainkban éhesen törnek dij után, uj dijra, csak a pillanatnak élve. Érmei idővel szétszóródnak, dijai elpusztulnak s vele együtt tulajdonosának emléke is. De a rekorder neve egy darab sporttörténetet jelent s legyen bár rekordja megdöntve, teste elporladva, e rekord mindörökké hirdetni fogja, ha csupán szükebb hazájában is, hogy tulajdonosa korának legjobb atlétája volt.

Áttekintés Az 1908-ik esztendő első atletikai sportesemény**é**t a BAK. junior birkózó versenye képezte. Örömmel láttuk azt a nagy érdeklődést, amely ugy a versenyzők, mint a közönség körében a verseny iránt megnyilvánult, amely egyszersmind biztató jel az 1908. év további sikereire. Sajnálattal kell azonban látnunk azt, hogy nemzetünk mértföldes lépéssel haladó sportfejlődése mellett a teknikai sportberendezések messze elmaradnak. Mert mit ér a szövetségek óriási propagandája, az egyesületek lelkes működése a sportok egyes ágainak terjesztése érdekében, ha annak legfontosabb nyilvánulásai, a *versenyek* alkalmat adnak a sportok ellenségeinek arra, hogy annak ártalmas voltára rámutathassanak. A BAK. dohány-utcai torna-terme szüknek bizonyult a verseny lebonyolitására, a termet zsufolásig megtöltő közönség kilégzése s a versenyzők testi kigőzölgése egyenesen gyilkos atmoszférát teremtettek, amely a közönségre és a versenyzőkre egyaránt ártalmas volt. A szükös viszonyokkal küzködő szövetségek és egyletek belátható időkig nem lesznek abban a helyzetben, hogy egy oly helyiséget tudjanak szerezni, mely a modern higiénia elvei szerint berendezve a sportkövetelményeknek, a versenyrendezés szempontjából megfeleljen. Itt csak az államhatalom segithetne, ha egy nagyobbszabásu téli sportcsarnokot épittetne, melyet azután torna- és birkozó-versenyekre a versenyt rendező egyletek használatára bocsátana.

A sportkultura ügye iránt világszerte óriási mértékben nő nemcsak az országok társadalmának, hanem vezető politikusainak, sőt ami legfontosabb, kormányának is az érdeklődése. Ma már mindenütt megdönthetetlen igazságnak fogadják el azt, hogy a civilizált országokban, a nemzetek gazdasági versengése annyira átalakitotta az egyének életmódját és körülményeit, hogy azok fizikuma a megkövetelt életberendezést sokáig nem birja el. Németországban, de különösen Poroszországban, hol a gyárvállalatok százai, mondhatjuk ezrei léteznek, ahol a középosztály jelentékeny hányada irodában éli le életének tekintélyes részét, legjobban mutatkozik a testi erők hanyatlása, amelynek pótlásáról, ha gondoskodás nem történik, a nemzet két fontos osztályának testi és ezzel együtt szellemi visszafejlődése is mihamarabb lekövetkezik.

Ezt akarja megakadályozni a porosz kormány, mikor jóformán minden átmenet nélkül egyszerre 200 ezer koro-

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker ❋ TELEFON 83—02 ❋
Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar. Szentkirályi-utca sarok. ❋ Wien, I., Adlergasse 6.

nát illeszt be Poroszország 1908. évi büdzsé-jébe. Ez, aránylag horribilis összeg, kizárólag gyakorlati sportcélokra fordittatik.

Angliát, mint sportszempontból legtökéletesebben berendezett országot szoktuk tekinteni s azért talán furcsán hangzik, bár tényleg ugy van, hogy maga az angol állam egy fityinget sem áldoz sportcélokra, hanem annak támogatását szépen az angol társadalom vállaira fekteti, mely feladatnak az eddig hiven meg is felelt. Bár még nálunk gazdagabb és boldogabb népek is irigy szemmel nézik, a mi nézőpontunkról itélve Anglia tökéletesnek mondható sportberendezését, az angol társadalom nines azzal megelégedve, még magasabb nivóra akarja emelni s ezt már a kormány kötelességévé óhajtja tenni. A kiindulás meglehetős, legalább nekünk szokatlan helyről jön: a *Londoni kereskedelmi kamara* részéről. Nem tartom érdektelennek e határozatot itt szóról-szóra leadni, mely igy hangzik:

„A Londoni kereskedelmi kamara kivánatosnak tartja, hogy az angol királyi kormány minden tekintetben látoritsa és támogassa mindennemü sportok tanitását, ugy az elemi-, közép- és minden más iskolában. Ebben a tárgyban a Londoni kereskedelmi kamara az Egyesült királyság többi kereskedelmi kamaráját együttmüködésre felszólitja.“ Kiegészitésképpen Mr. Kenric B. *Murray*, a Londoni k. k. titkára, a többi kamarának a következőket irja: „Napjainkban a kereskedelmi férfiak legnagyobb része abban a meggyőződésben van, hogy a béke fentartására a legjobb és legbiztosabb metódus az ország tengeri és szárazföldi haderejének a lehető legmagasabb fokra való fejlesztése. Ehhez az első és legfontosabb kellék az ország ifjuságának testi kiképzése. Jóllehet némely iskolában a szükséges testgyakorlás otthonos, mégis mindenki érzi, hogy még igen sok tennivaló van, ami első sorban az állam feladatát kell, hogy képezze. Az önök kamarájának támogatására tehát szükség van, hogy e tárgyban az angol királyi kormánynál történendő előterjesztés sulyban és jelentőségben nyerjen.“

A BAK. junior birkozó versenye. A BAK. junior-versenyére a nevezések oly nagy számban érkeztek, hogy a versenyt a kitüzött időre, a nehéz suly csoport kivételével nem tudták teljesen befejezni és csütörtökön fogják folytatni, illetőleg befejezni a könnyü sulycsoportot és megkezdeni a közép sulycsoportot. A verseny iránt a közönség rendkivül nagy érdeklődést tanusitott. Alább adjuk az elért eredményeket, mig a verseny kritikai méltatására, annak végleges befejezése után jövő számunkban térünk vissza.

Könnyü suly csoportban az *előmérkőzésekben*: Márkus Ernő (BAK.) győz Sipos László (Törekvés) ellen; Schütz Rezső (Törekvés) győz Forgács Jenő (BAK.) ellen; Klein Sándor (Törekvés) győz Schuller Aladár (BAK.) ellen; Radvány Ödön (BAK.) győz Mihalicza József (KAOE) ellen; Tóth János (BAK.) győz Klement József (Törekvés) ellen; Fleischmann Aladár (BAK.) győz Becker János (Törekvés) ellen; Maróthy József (Törekvés) győz Kovács Viktor (BAK.) ellen; Schillinger Ferenc (MTK.) győz Grünwald Lajos (BAK.) ellen; Weinberger Andor (UTE.) győz Novák Ferenc (Typographia) ellen; Ludwig Gyula (UTE.) győz Heiteir József (Typographia) ellen.

A *nehéz sulycsoportban*: Pay'r Hugó (MTK.) győz Hudák János (Törekvés) 18 mp. ellen kardobással 18 mp. alatt. Marin Andrea (Fiume AC.) győz Marosi Tibor (MTK.) ellen. A biró lefütyülte a mérkőzést, előzőleg Marosi javára, de a zsüri gánesot állapitott meg a folytatólagos küzdelemben Marin győz. Pay'r győz Előd József (MTK.) ellen 1 p., majd Marin ellen 30 mp., és Szél Ákos (MTK.) ellen 3 p. alatt. Hudák győz Előd ellen, Marin győz Hudák ellen és Előd győz Marin ellen. *Végeredmény*: 1. Pay'r Hugó (MTK.), 2. Holtversenyben Marin Andrea (FAC.), Hudák János (Törekvés) és Előd József (MTK.).

Debrecenben *Horváth* Aladár, a debreceni gazdászok agilis sportelnökének kezdeményezésére birkózó-versenyre gyültek egybe **január** 26-án Magyarország gazdászai. Maga az eszme hivatva volt az ország — nyerserő dolgában szinte első helyen álló — ifjait, a gazdászokat a sportnak megnyerni s a testedzés intenzivebb müvelésére serkenteni.

Hogy a kezdeményező sportember életrevaló eszméje mennyire vált be, mutatja az a nagyfoku érdeklődés, amelyet Magyarország gazdasági akadémistái a versenyen megjelenésükkel és részvételükkel tanusitottak. A debreceni gazdasági akadémia tanári kara — *Stankovich* János igazgatóval az élén — melegen pártogolta a gazdászok versenyügyét. A „Debreceni Tornaegyesület“ ebből az alkalomból dijmentesen bocsátotta hatalmas tornacsarnokát a gazdászok rendelkezésére. A versenyen szépszámu közönség vett részt. A zsüri *Lestyán* Adorján kir. tan., ismert debreceni sportmecénás elnöklete alatt müködött, mig az érdekes küzdelmeket *Rudolfi* Imre és dr. *Radó* Rezső a DTE. tagjai vezették.

Részletes eredmények a következők:

Könyü sulyban indultak: Taxner Ernő Keszthely, (65 kg.). Nováky Ferenc Kassa, (69 kg.). Gotthard János Kolozsvár, (68 kg.). Törökfalvy Lajos Debrecen, (55 kg.). Helmy József Debrecen (63 kg.). Székács József Debrecen, (65 kg.). Helmy győz Székács ellen 5 perc alatt. Nováky győz Taxner ellen 2 perc alatt. Törökfalvy győz Gotthard ellen 13 perc alatt. Törökfalvy győz Helmy ellen 6 perc alatt. Taxner győz Székács ellen 14 perc alatt. Helmy, Székács visszalépnek. Nováky győz Gotthard ellen 5 perc alatt. Nováky győz Törökfalvy ellen 6 perc alatt. Gotthard győz Taxner ellen 15 perc alatt. Törökfalvy győz Taxner ellen 5 perc alatt. *Győztesek*: I. Nováky F. (Kasa). II. Törökfalvy Lajos (Debrecen). III. Gotthard S. (Kolozsvár). IV. Taxner E. (Keszthely). A legtehetségesebb e birkozók közül Törökfalvy L., ki minden fogását a legkörültekintőbben és legszámitóbban végezte. Hogy Nováky mégis győz felette, a nagy sulykülönbözetnek tudható be legnagyobb részt. *Közép-sulyban indultak*: Győrffy László Keszthely, (78 kg.). Moni Andor Kolozsvár (80 kg.). Cink Sándor Debrecen, (85 kg.). Horváth Aladár Debrecen, (70 kg.). Horváth győz Moni ellen 10 perc alatt. Cink győz Győrffy ellen 8 perc alatt. Horváth győz Cink ellen 6 perc alatt. Moni győz Győrffy ellen 2 perc alatt. Cink győz Moni ellen 13 perc alatt. Horváth győz Győrffy ellen 6 perc alatt. *Győztesek*: I. Horváth Aladár (Debrecen). II. Cink Sándor (Debrecen). III. Moni A. (Kolozsvár). IV. Győrffy L. (Keszthe'y). E sulycsoportban *Horváthot* kell kiemelnünk, aki alakjánál, erejénél és tehetségénél fogva praedestinálva van a birkozó sportra. Fellépése nyugodt, ellgáns e lenfelein könnyü győzelmet aratott, tőle még igen sokat várunk e téren. Moni nyers erő, minden technika hiján. *Sulyemelésben*s I. Moni A. (Kolozsvár) 47.5 p. II. Cink Sándor (Debrecen) 45 p. III. Gotthard János (Kolozsvár) 42 p. IV. Takáts L. (Keszthely). Végül Nagy Károly Frigyes mester és a mester legtehetségesebb tanitványa Horváth Aladár tetszetős, fordulatokban gazdag, értékes iskola-birkozást mutattak be.

KIIRÁS. A Törekvés Sport-Egylet 1908. február 23-án vasárnap d. e. 9 órától kezdődőeg a keleti pályaudvar tanácstermében 3 sulycsoportban *„Budapest bajnokságáért“* országos amatőr birkozó-versenyt rendez. Feltételek: A versenyen résztvehet minden magyar sportegylet gentleman **amatőr tagja.** A nevezéseknek tartalmaznia kell *a*) versenyző **teljes nevét,** *b*) egyletének igazolását, *c*) polgári állását, *d*) lakását, *e*) testsulyát, *f*) a tétet. *Nevezési határidő* 1908. *február* 17. *este* 8 óráig. A nevezések *Tibor* Lajos titkár cimére (X., Kőbányai-ut 30. sz. Máv. északi főmühely) küldendők.

Mindhárom sulycsoport első helyezettje tiszteletdijat és bajnoki szalagon aranyérmet, 2-ik helyezettje nagy ezüst, 3-ik bronzérmet nyer. 8 induló esetén 4-ik dij is adatik. A párok összeállitása sorshuzás utján történik; egy egyletbe tartozó birkozók ugy huznak sorsot, hogy a selejtezőben ne kerüljenek össze. Nevezési dij személyenkint 8 korona; azon vidéki egyletek tagjai, kik valamely fővárosi egylet színében még nem indultak, nevezési dijat nem fizetnek.

LÓ-SPORT

Rovatvezető: *Zuber Ferencz.*

A holt saison véget ért! Február hó 1-én volt a nevezési zárlat a Rákosi-dijra, a Nagy Alagi Akadályversenyre, valamint a Przedswit Handicapre és a Háromévesek nagy handicapjére is.

Ami a két alagi nevezést illeti, az meglehetős silányul ütött ki, de ez nem is meglepő, mert ez az eredmény hiven tükrözi vissza zászlók közötti sportunk siralmas helyzetét.

Még az Alagon oly hatalmas Geist-istálló is csak 3 magyar közepes lovat, Tavaszt, Tüstént-et és Szikrát nevezte be a két nagy eventre, ugy, hogy ezuttal a vörös-fekete dressz csak minimális esélylyel megy a küzdelembe.

A Rákosi dijra nevezett lovak közül gróf Trauttmansdorff Lajos Koryphäe-je a legjobb klasszis, de jó sikformája alapján kiváncsiak lehetünk Soros szereplésére is, annál is inkább, mert Phil csikó létére, mondhatni, született hurdler.

A nagy akadályversenyben a tavalyi győztes Nugommory máris nagy favorit 82 kilója dacára, de egyrészt a sulya urlovas esetén 79½ kilóra csökken, másrészt ellenfeleinek legjobbjai szinte poenalitással kénytelenek indulni. De még igy sincs kizárva, hogy Mauthner angol származásu Formidable II-je vagy a Jankovich-istálló Faras-a nem győzi-e le az öreg Gomba-ment, melynek már alig lesz meg a kellő sebessége a könnyü és rövid alagi pályára.

A Przedswitben a nevezések a rendes nivón mozognak. Beaumerite képviseli a klasszist s bizonyára ő is lesz az öreg suly. Klasszisuknál és előrelátható kedvező sulyuknál fogva Palóczkirály és Muse tekinthetők chanceos pályázóknak.

Legbizonytalanabb a helyzet a háromévesek nagy handikapjében. Ezt csak oly ló nyerheti meg, amely klasszisokkal javult a télen át. Ha végig tekintünk a verseny győzteseinek névsorán, látjuk, hogy nem egyszer derby-ló került ki nyerői közül, ugy Sebaj, Garabonciás, Ignatieff, Csókosasszony, Keringő s a tavalyi erkölcsi győztes Lángoló.

Az idén is egy csomó nagy pedigreejü ló van nevezve, s annyit már most is megjósolhatunk, hogy a helyzet kulcsa John Reeves kezeiben van.

Rovatvezető : *Moór Jenő.* (h. szerk.)

Labdarugósportunk 1907-ben.

Ir a : **Moór Jenő.**

(Hetedik és befejező közlemény.)

A *Corinthián Serlegért* folyó mérkőzések java a következő tavaszi szezonra esik, miért is a dijról ezuttal csak keves mondani valónk van. Az alapitók nemes óhaja az volt, hogy e dijért folyó mérkőzések tiszta jövedelme valamely emberbaráti célra fordittassék. Ezt a célt a MLSz. még közelebbről nem határozta meg. A mult év folyamán erre is tettünk javaslatot.**). Vajjon szolgálhatna-e dij nemesebb ügyet, mint a *megsérült sportolók gyógyitásának könnyitését?* Ezért inditványoztuk, hogy a *Corinthián Serlegért folyó mérkőzések jövedelme külön alapként kezeltessék és gyümölcsöztessék mindaddig, mig abból valamely közkórházban egy kórszoba alapitható lesz megsérült sportemberek ápolására.* Ajánljuk ezt az eszmenket ismételten az illetékes körök figyelmébe.

E két klasszikus dij mellett a mult évben is teljesen eltörpült a BTC. által alapitott *Tornaszövetségi Vándordij*, mely évről-évre a kerületi tornaversenyek sablonos programmját van hivatva valamiképpen élvezhetővé tenni. Sajnos, ez a kényszerakarat éppenséggel nem gyakorol valami vonzóerőt a jobb csapatokra s igy a dij — miként alapitása óta mindig — a mult évben is a BTC. konvenciós zsákmánya lett. Mindazonáltal 1907-ben mégis volt annyi érdekessége az érte folyó küzdelmeknek, hogy egy törekvő vidéki csapat, a *Szabadkai SE.* foglalta el a második helyet, legyőzvén a Kőbányai TE.-t. A küzdelmek egyébként a következő eredményekkel végződtek: BTC. II.—Kőbányi TE. 1:0; BTC. II.—Szabadkai SE. w. o. Szabadkai SE.—Kőbányai TE. 4:1. Mind a két mérkőzés Pécsett folyt le.

A vidéki labdarugás fejlesztését célzó *„Pozsony szab. kir. város football-vándordija"* szintén nehezen tudja megközeliteni igazi célját. A vidéki csapatok eléggé el nem itélhető közönnyel viseltetnek iránta. Pedig a dij szép, értékes és sportintencióju eléggé meg sem becsülhető. Kellő részvétel mellett hatalmas rugója lehetne a vidéki labdarugás fejlődésének. A sport éltető eleme a versenyzés. Komoly, az ambiciót fölkeltő mérkőzések nélkül egy csapat sem fejlődhetik. Ha a vidéki csapatok zöme olyan mereven elzárkózik a természetes ellenfeleivel való mérkőzéstől, évről-évre visszafejlődnek, s elvesztik minden sportsulyukat. Nem ajánlhatjuk tehát nekik eléggé a dijért való küzdelmet. Mivel pedig ujabban maga a rendező egylet is igen előzékeny szellemben kezeli azt, kivánatos lenne, ha a vidéki egyletek még ez évben is pótlólag nevezzenek. 1907-ben egyébként a dijat a védő BTC.. II. csapatával szemben a kiiró Pozsonyi TE. nyerte meg.

Egy *ifjuságí vándordijról* valamint *old-boysdijról* is esett volt szó 1907-ben. Az év végéig azonban egyik sem iratott ki, miként a szövetség által tervezett *Magyar Kupáról* sincs semmi pozitiv hir. E dijról is megemlékeztünk már tanulmányunk során a vidéki labdarugás tárgyalásánál***). Ezuttal csak utalunk arra a régebben fölvetett eszménkre, hogyha ezt a dijat a MLSz. valóban megalapitja, azt elsősorban az egyes kerületi bajnokok egymásközött való mérkőzésére kellene szánni.

*

Ezzel befejezzük az 1907-ik év történetéhez füződő gondolataink egy kis részének közlését. Nem annyira az év történetének adatszerü megirására, mint inkább a hozzáfüződő tanulságok leszürésére törekedtünk. A MLSz.-nek a napokban lezajló közgyülésével megkezdődik az 1908. évi hivatalos football év is. Az események egymásra torlódnak s mi ujból átvesszük a krónikás tisztét. Befejezésül az elmondottak kiegészitésére az 1908. év reformprogrammját nagyjában a következőkben körvonalazhatjuk:

1. *A szövetség szervezete uj alapokra fektetendő.* Az alapszabályrevizió a választott tanács érdekében okvetlen megvalósitandó.

2. *Kodifikálandók a büntetések.*

3. *Uj igazolási rend alkotandó.* Itt ismét utalunk *Stobbe* Ferenccel közösen készitett idevágó javaslatainkra.

4. *A birókérdés* a játékbirák testületével kapcsolatban végleg rendezendő. Meg kell itt állapitani pontosan a határbirák jog- és hatáskörét is, nehogy a mult évben ismételten előfordult félreértések ismétlődjenek.

5. Megváltoztatandók a Budapest sz. fővárosi kerület bajnokságaiért játszó egyletek második csapatai részére kiirt *szövetségi dij mérkőzések szabályai.* Hiszen a II. oszt. szövetségi dij évről-évre igazán szánalmas képet nyujt.

6. Rendezendő alkalmas módon az *old-boy ügy.* Igen nagy nyeresége lenne az egytemes magyar testikulturának, ha kiérdemesült játékosaink később is gyakorolnák az egészséges tréninget.

7. Rendezendő az illetékes körökkel egyetértőleg az *iskolai és főiskolai labdarugás* ügye.

8. Meghivandó Budapestre és előkészitendő az 1909. évi nemzetközi labdarugó kongresszus. Minden erőnkből támogatnunk kell az AFA. által képviselt tiszta amatőr irányzatot.

9. A vidéki kerületi bajnokságok intézménye tovább fejlesztendő és az egyes kerületek között szorosabb kapcsolat létesitendő.

*

A játék technikai részéről a mult évben lapunk hasábjain megszólaltattuk a legkiválóbb szakembereket. A sorozatot adandó alkalommal még folytatjuk. Tanitásaiknak sikere azonban csak ugy lehet, ha játékosainknak komoly, sportszerü tréninget tartanak. Adja Isten, hogy az 1908-ik esztendő meghozza ezt is!

(Vége.)

* Lásd a N p V. évf. 52-ik és a VI. évf. 1., 2., 3., 4. és 5-ik számait.

Hirek.

FOOTBALL-VILÁGBAJNOKSÁG. Abból az alkalomból, hogy az osztrák császár 60 éves uralkodói jubileumát üli 1908-ban, Ausztriában óriási méretü sport- és egyéb ünnepségeket terveznek s az osztrák lapok hétről-hétre közlik a szenzációs tervek ujabb részleteit. Persze sok helyen készpénznek veszik e hirket. Igy pl. a németországi vidéki sajtó szentül meg van arról győződve, hogy Bécsben 1908-ban eldől a *football-világbajnokság!* . . . Mi persze mosolygunk e naivságon, amiként tudjuk előre azt is, hogy az egész „nagyszerü programm" májusig nagyrészt szertefoszlik, mint a buborék.

NEMZETKÖZI FOOTBALL-HENDIKEP. Furcsa csoda bogár még igy cimben is, hát még a valóságban. Pedig való igaz. A föltalálás dicsősége (nem irigyeljük tőle) Franciaországé, hol az Union SFSA. „Comite de Lorraine"-je irta ki ezt az uj módi versenyt. Valami *Lang* György nevü remiremonti sport kedvelő tüzött ki rá egy 500 frank értékü serleget. Ez a „Challenge International" vándordij. Gyönyörü neve van. De még a nevénél is cifrább a lejátszási módszer. Minden nevező csapatot a Comite de Lorraine megfelelő számu gólelőnynyel vagy hátránynyal lát el. Az igy megterhelt (vagy könnyitett) csapatok aztán mind tartoznak a Club Sportif Remiremont-al mérközni, ez utóbbi pályáján természetesen. Amely csapat igy a CSR.-al szemben a legjobb eredményt éri el, az nyeri a serleget egy évre. Véglegesen azonban csak harmadszori győzelme esetében nyerheti meg. Azt hinné az ember, hogy nem kap nevezőt erre a dijra az a Comite. Pedig kapott már is, sőt már az előnyöket is kiosztotta. Ime: Club Sportif Remiremont 0 gólelőny; Association Sp. Repiremont 3 gólelőny; Stade Lorain Nancy —3 gólhátrány; Groupe Sp. Nancy —3 gólhátrány; FC. Mühlhausen —3 gólhátrány. A jó franciák még arra számitanak, hogy néhány elzászi csapat fog még nevezni.

A NÉMET TRÓNÖRÖKÖS A FOOTBALL-SPORTÉRT. A németek népszerü nemzeti uralkodó háza jóformán napról-napra jelét adja annak, hogy mennyire szivén fekszik a német ifjuság erősitése. A császár maga egy sereg értékes dijat alapitott már s fiai hasonlóképpen. Most a német trónörökös ajánlott föl a Deutscher Fussball Bundnak egy hatalmas serleget, melyet a szövetség „nemzeti serleg" cimmel irt ki az egyes kerületek reprezentativ csapatai számára. Tehát kb. ugy, ahogy mi a Magyar kupát óhajtjuk. Boldog németek.

A NÉMET-CSEH BOYKOTT MEGSZÜNT. Ismeretes olvasóink előtt, hogy a mult évben a Cesky SF. kimondotta, hogy csapatai csakis cseh biró vezetése alatt mérközhetnek. Ezért a határozatért a német szövetségek (mert hiszen a németek ellen irányult a dolog) igen megharagudtak a csehekre és a Deutscher Fussball Bund meg is tiltotta egyleteinek a CSF. egyleteivel való játékot. A mult év őszén a CSF. azonban visszavonta a sérelmes határozatát, mire most, február 2-án a DFB. is megszüntette a boykottot, ha . . . . Es ez a „ha" igen érdekes. *Ha t. i. a Cesky SF. hajlandó a DFB.-al és az OeFV.-al tárgyalásokat kezdeni a football viszályok megszüntetése érdekében.* E célból a DFB. esetleg a FI. de FA. közbenjárását is kikéri. Ez a feltétel egy idegen és önállónak elismert szövetséggel szemben kissé furcsán hangzik. És bár sok igazság van a DFB. szándékában, mégis azt hisszük, hogy a CSF. nehezen fogja lenyelni a keserü pirulát.

NÉMET EREDMÉNYEK. *Berlinben* még hó boritja a pályákat, de a mérközések azért megkezdődtek már s azok iránt a közönség érdeklődése is nagy. Eredmények: Viktória—Union 2:0, Britannia—Germánia 2:0, Hertha—Stern 8:2. *Breslauban*: SC. Schlesien—VZ. Rasenspiele 4:1, *Kielben*: FC. Holstein—IKFV. 7:1, *Brémában*: Viktória (Hamburg)—Bremer Sp. C. 7:3, *Leipzigben*: VZ. Bewegungspiele—Leipziger BC. 2:2, Wacker Sportfreunde 4:1, *Frankfurtban*: Kickers—Sportvereinigung (Bockenheim) 10:0, Germania—Hermannia 4:2. *Karlsruheban*: *Karlsruher FV. Stuttgarter Kickers* 3:3. Az eredmény nagy meglepetés és a stuttgartiakra nézve igen hizelgő. *Pforzheimban*: FC. Pforzheim—FV. Hagenau 8:2, *Münchenben*: Bayern—Männer Turnverein (Augsburg) 8:2. Els félidő 1:0 Augsburg javára.

UJSÁGIRÓK FOOTBALL MÉRKŐZÉSE. Persze, ez is Párizsban történhetik csak meg, hol a francia ujságirók válogatott csapata játszik egy angol csapattal, amely a Daily Mail kontinensi kiadásának munkatársaiból alakult. A mérközés iránt a párisi bohém körökben óriási érdeklődés mutatkozik, mig a magyar bohém világ bámulattal csóválja a fejét. Hogyan, hát lehet egy vérbeli bohémnak nappal mást is csinálni, mint — aludni?

ALABDARUGÁS TÖRÖKORSZÁGBAN is erősen terjed különösen Konstantinápolyban, hol 4—5 ezer ember is végignéz egy-egy érdekesebb matchet. Érdekes, hogy az első konstantinápolyi football-klabot a török rendőrség föloszlatta, sőt a játékosokat is vezetőket letartóztatta, mert attól félt, hogy a labdában esetleg — bombát rejtegetnek. Éveken át tiltva volt a Football Törökországban, mignem az angolok befolyására megengedte a porta a játékot, mit a sportkedvelő törököt gyorsan meg is szerettek.

A MLSz. VII. évi r. közgyülése.

Sikerekben gazdag és eredményes év munkásságáról számolt be a *Magyar Labdarugók Szövetsége* a magyar labdarugó egyletek képviselőinek február 5-én, szerdán este a Röser-féle tanintézet disztermében tartott hetedik közgyülésén. A közgyülés napirendjén szereplő tárgyak közül az osztályozási rend megváltoztatására vonatkozó inditványok nagy érdeklődést keltettek s különösen a kisebb egyletek minden követ megmozgattak, hogy az inditványok mellett többséget hozzanak össze. A közgyülést megelőző hetekben alapos előkészületek folytak az alapszabályok immár elodázhatatlan reviziójára, amely azonban egy rendkivüli közgyülésre halasztatott el. Egyebekben a közgyülés lefolyása programmszerü volt s a választások sem hoztak meglepetést. Tisztára a régi tisztikar győzött, ami igen örvendetes jelenség, mert igy biztositva van legalább az ügykezelésben bizonyos állandóság, ami nemcsak a szövetségnek, hanem az egyleteknek is érdeke.

A szövetség mult évi nagy tevékenységéről csak nemrég emlékeztünk meg részletesen a mult évről irt tanulmányunkban. Az ott elmondottakhoz kevés hozzátenni valónk van. Csak az, hogy a nagy siker elsősorban annak az odaadó és lankadatlan lelkesedésnek és szakértelemnek tudandó be, amelylyel *Kárpáthy* Béla elnök a szövetség ügyeit vezette. Nemcsak vezére, hanem egyuttal első *munkása* is volt labdarugó sportunknak. Azt az osztatlan bizalmat és ragaszkodást, mely müködését kiséri, valóban ki is érdemelte. Mellette az intéző bizottság vezetésével igen nagy munkát végzett *Steiner* Hugó alelnök. Ügyszereteténél és lelkesedésénél csak vasszorgalma volt nagyobb. A birák bizottságának elnöki teendőit nagy sikerrel látta el *Füzesséry* Zoltán dr. alelnök, kinek vezetése alatt a mult évben ez a bizottság is munkaképes volt. A szövetségi ügykezelés gyorsasága s az ott uralkodó példás rend *Maleczki* Román főtitkár kiváló rátermettségét dicséri, kinek mindenben méltó segitő társa volt *Cseke* Gyula titkár is.

A közgyülés iránt ritka nagy érdeklődés nyilvánult. Összesen 31 egyesület küldte el képviselőit és feltünő nagy számban jelentek meg a vidéki egyletek is. Képviselve voltak *Budapestről*: a MTK., MAC., FTC., BTC., MAFC., NSC., 33FC., Törekvés, URAK., Kőbányai TE., SpKK., TLE., BAK., UTE., IIIKTOE., KAOESpCs., Lithographia SC., Typographia SC., MUE., Föv. TC., Ifjusági LSz., Bp. Ramblerek; *vidékről*: „Bácska" Szabadkai AC., Pri Nogometni i Sportski C. (Zágráb), Eperjesi T. és VE., Monori SC., Szegedi AC., Kassai AC. és Győri Egyetértés TO. — A szokásos igazolások megejtése után *Kárpáthy* Béla elnök egy igen tartalmas és szép beszéddel nyitotta meg a közgyülést.

Beszéde elején üdvözölte az egyleteket s a sajtó képviselőit, majd igy folytatta: „A legutóbb lefolyt szövetségi évet *a békés és csendes munkálkodás évének* lehet mondani. Főleg a szövetség igazgatótanácsa az a hely, ahová a békesség jóságos szelleme költözött. Az előző években az igazgatótanács kebelében gyakran felütötte fejét az egyesület áldatlan viszálykodás sárkánya és sokszor pusztitott ott a személyeskedés kárhozatos szelleme. Ezek helyét most a komolyság és higgadtság foglalta el s ma már az igazgatósági ülések mintaszerü tárgyilagossággal és komolysággal, igazán a szövetség ügyeinek előmozditása érdekében folynak le. Kivánatos dolog is, hogy ez az utóbbi időben tapasztalható jó

szellem és az igazgató-tanácsban helyet foglaló tanácstagoknak egymás iránt tanusitott tisztelete és kölcsönös megbecsülése állandó legyen, mert csak igy remélhető az, hogy az igazgató-tanács helyesen és jól fogja megoldani mindama nehéz feladatokat, melyek elintézése a szövetség kebelébe tartozó egyesületeknek elodázhatlan és életbevágó érdeke.

A lefolyt év egyik kiemelkedő eseményeként felemlitem a *magyar labdarugósport első 10 éves fennállásának* megünneplését. Igen tisztelt uraim! A MLSz. megbizásából szivesen jelentem meg a BTC. által szerény keretekben rendezett ünepélyen, mert nézetem szerint a magyar labdarugósport története szorosan összefügg hazánkban a MLSz. történetével. Szives örömest állottunk meg tehát néhány pillanatra a magyar labdarugósport első mértföldmutatójánál, mert hisszük és reméljük, hogy a második tizéves határkőhöz érve, a magyar labdarugó sport még fényesebb *multra* fog visszatekinthetni.

Nem csekély feladat teljesitése volt az, amikor arról volt szó, hogy a MLSz. tekintélyét a külföldön is kivivjuk és biztositsuk magunknak a bennünket megiletö helyet a Nemzetközi Szövetségben is. Azt hiszem, ismeretes Önök előtt, tisztelt Uraim, hogy e tekintetben is milyen sajnálatos helyzetben voltunk. De ismerve követelésünk jogos voltát, nem nyugodtunk mindaddig, mig jogainkat ott is ki nem vivtuk s e tekintetben elsősorban nagy köszönettel tartozunk *gróf Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságának, aki a szükséges anyagi eszközöket bocsátotta rendelkezésünkre, de nagy hálával kell adóznunk *Muzsa* Gyula orsz. képviselő urnak is, kinek az erkölcsi rész kivivásában jutott a munka osztályrésze. Ma, igen tisztelt Uraim, azon örvendetes helyzetben vagyunk, hogy a Nemzetközi Szövetségben egyszer és mindenkorra biztositottuk helyünket a többi szövetséggel teljesen egyenlő rangban és egyenlő jogokkal." Majd az év folyamán ismét annyi port fölvert kegyelmi ügyekre tért át és kijelenti az elnök, „hogy bár a MLSz. az adott viszonyok közepette teljesen korrektül járt el a közelmultban egy a Szövetség iránt renitensül viselkedő egyesület ellen, és csak szigoru következetességgel alkalmazta a Szövetség erre vonatkozó szabályait, mégis mindig veszteség a magyar football-sportra nézve az, hogy e miatt egy hatalmas és fejlődésképes egyesület teljesen visszavonult a football sporttól."

A Postásoknak szóló eme megemlékezés a közgyülés tagjai sorában élénk visszhangot keltett. Meglepő volt ellenben a népszerü elnök beszédének vége, amelyben a mai érdekképviseleti tanács hivének mutatkozott, káros például állitván oda a külföldi szövetségeket. Az elnök ebben a részben alighanem tévedés áldozata, mert tudtunkkal a legtekintélyesebb külföldi szövetségek mind a választott tanács intézményét fogadták el.

Ezután *Maleczki* Román főtitkár terjesztette be a tanács jelentését a szövetség 1907. évi működéséről. A jelentés mindenekelőtt megemlékezik a X-ik év jubileumi eseményeiről, majd kiemeli nemzetközi viszonylatainkban lévő sérelmeink orvoslását az amsterdami kongresszuson. Nagy hálával emlékszik meg itt *Apponyi* Albert grőf kultuszminiszterről, kit a szövetség tiszteletbeli tagjává választott, mert a szövetség külföldi sikeres akcióját lehetővé tette, továbbá *Muzsa* Gyula orsz. képviselőről, ki az amsterdami kongresszuson a nagy sikert kivivta. Kiemeli a jelentés, hogy a Federation I. de FA. 1909. évi kongresszusát Budapestre meghivta a MLSz. Majd a CSF.—OeFV. között fölmerült viszályban való döntését emliti föl, mint a szövetség elismert tekintélyének bizonyságát. Utal a kerületi bajnokságok megkezdésére, melynek igen nagy fontosságot tulajdonit, ami ugy is van. Ugyanez áll a Corinthián dij mérkőzésekre, amelyek a szövetség rendezésében szintén megkezdődtek. Azután áttér a jelentés az ügykezelésre, melyre nézve jellemzők a következő adatok: A szövetség irattára ez évben 1190 ügydarabbal szaporodott; az intézőbizottság 41 ülést tartott és 407 ügyet intézett el. A birák bizottsága 10 ülésben 52 ügyet intézett el, 8 birót képesitett, 3-at gyakorlati, 2-őt ismétlő vizsgára utasitott. Igazolt a szövetség 669 játékost. A jövő teendői között kiemeli a jelentés az *alapszabályok reformját, a fegyelmi ügyek rendezését, az iskolai labdarugás szervezését, a munkás sportügyet, a nemzetközi viszonylatok továbbfejlesztését s a kelet felé való uttörést.* Mint tehát örömmel látjuk, a tanács magáévá tette azt a programmot, amit mi lapunkban már évek óta vallunk. Utal végül a jelentés arra, hogy a szövetség pénzügyeit sikerült szilárd alapokra fektetni. A jelentést egyébként a közgyülés egyhangulag tudomásul vette s ezzel kapcsolatban a közgyülés *Stobbe* Ferenc inditványára *Muzsa* Gyula orsz. képviselőnek a nemzeti kongresszuson való sikeres működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A *Glauber* József által beterjesztett pénztári jelentést a közgyülés tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. A jelentés szerint a szövetség bevétele 12.828 kor. 78 fillér, kiadása 10.224 kor. 56 fillér volt, ugy hogy a nagyon kedvezőtlennek indult 1907. év végül 2564 kor. 22 fillér fölösleggel zárult. A kedvező eredmény első sorban a nov. 4-iki Budapest—Bécs mérkőzésnek köszönhető, mely egyedül 4208 kor. 34 fillér bevétellel s ebből 2202 kor. 34 fillér tiszta haszonnal zárult. Az 1908. *évi költségvetés* 8764 kor. 22 fillér bevételt és 7426 kor. 35 fillér kiadást irányoz elő. Itt *Horváth* Ferenc inditványára a jegyző 240 koronás tiszteletdiját a közgyülés törülte s abból egy könyvtár alapot létesitett, amire csakugyan négen szükség is van. *Moór* Jenő inditványára, egyuttal utasitotta a közgyülés a tanácsot, hogy amennyiben a nemzetközi kongresszus 1909-ben Budapesten rendeztetnék, annak kellő anyagi előkészitéséről már ebben az évben gondoskodjék.

A fellebbezések során a közgyülés a KAOESpCs. fellebbezésének 29:19 szó arányában elvetésével végre végleg lezárta a szerencsétlen Roóz-Rusz-Bienenstock ügy aktáit. Ideje is volt. Azonban a tárgyalás igen soká huzódott; közben a szavazás is folyt, melynek megtörténte után sokan eltávoztak. Ennek tudható be, hogy a kereskedők másik föllebbezésének 23:22 arányban sikerült többséget szerezni. Ez a kegyelmezés éppen nem volt méltányos és igazságos abban az ügyben szenvedett s hasonlóképpen büntetett 33 FC.-beli játékosokkal szemben. Végül a közgyülés az osztályozásra vonatkozó inditványokat a tanács illetve az intézőbizottság elé utalta s az elnök inditványára jegyzőkönyvi köszönetet mondott *Röser* Edvin igazgatónak a helyiség átengedéséért, *Moór* Jenő inditványára pedig jegyzőkönyvi elismerését és köszönetét fejezte ki a mult évi elnökségnek, tisztikarnak és a bizottságoknak eredményes működésükért. A megejtett választások a mult évi tisztikar teljes győzelmével végződtek. Ennélfogva a szövetség tisztikara 1908-ra igy alakul:

Elnök: *Kárpáthy* Béla (FTC.); alelnökök: dr. *Füzesséry* Zoltán (MUE.) és *Steiner* Hugó (BpR.); főtitkár *Maleczki* Román (BTC.); titkár: *Cseke* Gyula (III. k. TVE.); pénztáros: *Glauber* József (TLE.); ellenőr: dr. *Olgyay* István (MAC.); számvizsgálók: *Csanádi* Mór (Törekvés); *Haras* Lajos (BAK.); *Trebitsch* Ernő (MTK.).

VEGYES

Harasztitól Zimonyig.

Irta: *Tamedly Mihály.*

(Harmadik közlemény.)

Egész délelőtt a fedélzeten tartózkodtunk. Délben kitünő ebédet falt fel Juliska, a hajó nemtője. Három órakor a S . . . elért a Tisza torkolatához. Behurcolkodtunk a ladikba és háromszoros beaccal bucsuztunk el a szivélyes kapitánytól. Nyomban utána a vizbe merültünk és teljes kéjjel éveztük a régóta nélkülözött fürdést. Utunk szerb falvak mellett vezetett. Estére Zimonyba kellett volna érnünk, de Gotti más tervvel állt elő:

— „Ne menjünk be a városba, aludjunk utolsó éjszakánkon Isten szabad ege alatt. Hogy a hiányzó ágyat kárpótojam, sütni fogok vacsorára pompás disznópecsenyét".

Egész uton egyre kérkedett szakácsmüvészetével, változatosság kedvéért elfogadtuk hát az ajánlatát. Valamelyik faluban másfél kiló disznóhust vásároltunk s a part mellett eveztünk tovább, éjszakázásra alkalmas helyet keresve. Egy helyen három hatalmas szalmakazalt pillantottunk meg.

— „Stop! Itt ugy fogunk aludni, mintha rózsalevél lenne a párnánk". Még soha sem aludtunk rózsalevelen, ennélfogva Reisenleitner hasonlatát fölötte sikerültnek tartottuk. Kiszálltunk a partra, Gotti hatalmas nyársat faragott és felszurta rá a hust. Pár perc mulva már hatalmas láng lobogott alatta. Szakértően forgatta a nyársat, mi pedig aggódva tekintettünk az egyre feketedő pecsenyére.

— „Ne féljetek semmit! Ilyet még nem ettetek".

Mialatt a hus sült, egy szerb csősz közeledett felénk. Jelekkel magyarázta, hogy nem szabad a kazal mellett tüzet rakni. Odalépett a nyárshoz, hogy eltapossa az alatta lobogó lángot, de Gotti félrelökte.

— „Noli tangere circulos meos!"

A csősz fenyegetődzve távozott. Időközben a hus megsült. Felszeleteltük és egyszerre haraptunk bele mind a hárman. Iszonyu rossz volt, Reisenleitner meg én kiköptük a falatot, mig Gotti látható kinnal lenyelte az ő porcióját.

— „Nem is olyan rossz, csak nem vagytok hozzászokva a nyársonsülthöz".

Káromkodva vágtuk földhöz az elégett pecsenyét. Ma üres gyomorral fekszünk le! Neki láttunk a kazalok szétbontásának. Éppen elkészültünk az egyikkel, mikor észrevettük, hogy

a mi csősz barátunk néhány fütykössel felszerelt szerbbel közeledik felénk.

— „Csak had jöjjenek!“ mondá Reisenleitner, miután nagyon jól tudta, hogy nem fogjuk őket bevárni.

Behordtunk mindent a csónakba s mire az atyafiak a parthoz értek, már a Duna közepén lebegtünk. Két kilométerrel lejebb, egy vizimalomban kaptunk éjjeli szállást. A molnár halpaprikással kinált meg, amit mi üres borosflaskókkal viszonoztunk. Vacsora után kifeküdtünk a kerék mellé, melynek egyhangu nyikorgása mellett Haraszti ról ábrándoztunk. A képzelet szárnyán visszaszállt lelkünk a haraszti előkertekbe, ahol a fiuk most bizonyára vigan vannak, eléggé nem irigyelhető társaságban. Távollétünkben nem kell tartaniok konkurenciától.

Erőt vett rajtunk a honvágy meg az álmosság. Lefeküdtünk a liszteszsákokra, de a sors könyvében nem volt ma számunkra nyugalmas éjszaka előirányozva.

Tizenegy óra után Eolus barlangjából az összes szelek kiszabadultak. A hullámok az égig emelkedtek, a malom recsegett, ropogott, a molnár félőrülten futkosott fel és alá. Mikor a mennydörgés elhallgatott, hallani lehetett Gotti nyögdécselését. Rosszul lett a magafőzte hustól. Végre a szelek nagy lármája, ugy látszik, felébresztette Neptunt. Valószinüleg kidugta hináros fejét a vizből és magához intette a pajkos fergetegeket, akiknek csak ennyit mondott: „Quos ego!“ . . . De ez is elég volt, mert a szelek amilyen gyorsan jöttek, oly eszeveszetten távoztak is haza, Eoliába, ahol a barlang kapuja csakhamar bezárult mögöttük. Ekkor elaludtunk mi is. Álmunk rövid, de üditő volt. Mikor reggel kifizettük házigazdánkat és az evezőkhöz nyultunk, megint frissek voltunk és vidámak.

Augusztus 3. Nem is került evezős váltásra a sor. Kilenckor már *Zimonyban* voltunk. Elmentünk a postára, ahol már várt ránk a pénz is, meg levél is. Hogy megjelenésünknek európai szint kölcsönözzünk, egy boltban három pár harisnyát vásároltunk, melyeket nyomban lábunkra alkalmaztunk. Rövid sétakocsizás után betértünk egy vendéglőbe. A szomszéd asztalnál néhány zimonyi polgár ült, akik közt tropikus ruházatunk nagy feltünést kelthetett, mert megkérdezték, honnan jöttünk? Reisenleitner válaszolt nekik, és némi unszolás után belekezdett az utazás részleteinek elbeszélésébe.

Iszonyuan tőditott! Ugy szórta a pénzt, mint egy indiai herceg. Már Dunapenteléig elköltött egy százast. Mikor éppen a bajai vattagyár munkáslányainak tiszteletére rendezett ötven teritékü bankettről beszélt, kendőjével kiráncitott a zsebéből egy csomó *filléres* cigarettát. A hallgatók udariasan utána hajoltak, ő pedig vörös lett, mint egy bikaviadal.

— „Azt hiszi, hogy ezeket mi szivjuk?“ — ordit a cigarettákat átnyujtó zimonyira.

— „Én? . . . Dehogy hiszem!“

— „Hát ne is higyje, mert mi regalitászszal élünk! — Pincér, hozzon ötven regalitászt! — Ezeket a cigarettákat azok közé a parasztgyerekek közé szoktam dobálni, akik érkezésünkkor a csónakot körülvették“.

A zimonyi polgárok szentül hittek mindent, de Reisenleitner Bajától kezdve már nem élt olyan nagy lábon.

Este vasutra ültünk, hajnalban már kiszálitunk Dunaharasztin. Jó öreg csónakunk oly rozoga állapotban ért le Zimonyba, hogy nem érdemes hazahozatni. Ott hagytuk az uszómesternél meghagyván neki, hogy vigyázzon rá addig, amig mi megint vissza nem térünk, hogy folytassuk utunkat a Fekete tengerig. Talán még most is vár ránk.

Szerkesztői üzenetek.

B. I. Arad. Smied dr., boni egyetemi tanárnak egész cikket közöltük. Ez egy füzetben jelent meg, amely a legutóbbi olimpiai versenyek leirását foglalja magában. Különben, amint lapunk tere megengedi, dr. S. L. munkatársunk, — aki a sport hygienájával régeben foglalkozik, — viszatér Smiedt cikkének méltatására.

Sz. E. amatőr Arad. Sziveskedjék világosabban megirni véleményét. Igy érthetetlen mit akar mondani.

L. Gy. Budapest. Cikke legközelebb sorra kerül. Ha azonban ahelyett tekintettel a mai feleletekre mást óhajtana irni, kérjük hétfő estig szives értesitését.

A versenyrendező mesterek nevüket legközelebb kibocsájtandó felhivásukban maguk óhajtják nyilvánosságra hozni.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. *Alelnökök:* Gerenday György dr., Virava János dr. *Titkár:* Stankovits Szilárd (IV., Kossuth Lajos-utca 3.) *Pénztárnok:* Hajdu Marcell dr. (VIII., Józsefkörut 21.) *Ellenőr:* Bartay Oszkár. *Jegyző:* Kugler Sándor. *Atlétikai szakosztály elnöke:* Stankovits Szilárd, előadója: Lindner Ernő (Üllői-ut 4. II. 25.) *Uszó-szakosztály* elnöke: Virava J. dr., előadója: Kugler Sándor. III., Zsigmond-utca 70.) — *Vivó-szakosztály* elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója: ifj. Földváry György dr., — *Súlyemelő- és birkozó szakosztály:* elnöke: Brüll Alfréd (VI., Andrássy-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

A MASz. uszószakosztálya 1908. január hó 29-én tartott ülésén a következő fontosabb határozatokat hozta:

1. Tudomásul veszi a szakosztály a MTK. december hó 8-án, az OTE. december hó 15-én, a BAK. december hó 22-én és a MUE. december hó 26-án rendezett versenyeiről beérkezett jelentéseket és konstatálja, hogy ezen versenyek a sportszerüség követelményeinek mindenben megfeleltek.

2. Wagner Károly megdorgálását, — a zsürivel szemben tanusitott tiszteletlen magaviseletéért, — egyletére, a MUE. bizza.

3. A szakosztály az utóbbi időben tapasztalt szabályellenességek felett napirendre tér és nem kivánja az illető versenyzők megbüntetését.

4. A szakosztály határozata értelmében, több egylet kérelmére, felszólitandó a BAK., hogy az 1907. év folyamán rendezett uszóversenyek érmeit rövid időn belül adja ki.

5. A pénztári egyenleget (kor. 146·62) a szövetség pénztárába befizetni rendeli a szakosztály, ez alkalommal kitüntetendők a szakosztály követelései, melyeknek behajtására a szövetség ügyésze kérendő fel.

6. A szakosztály tudomásul veszi, hogy a pénztári egyenlegben 145 kor.-val szerepel a póló vándordij alapja. Köszönettel veszi Lindner Ernő adományát, melylyel ezen összeget 150 koronára egészíti ki. Elhatározza, hogy felkéri a szövetség tanácsát ezen összegből beszerzendő MASz. póló vándordij alapitására, mely a Magyar Uszó Szövetség részére ajánltassék fel, ezen vándordij két egymást közvetlen követő, avagy három sorrendhez nem kötött győzelem esetén jusson a győztes csapat tulajdonába.

7. Stankovits Szilárd ismerteti a Magyar Uszó Szövetségnek a tanácshoz intézett átiratát, melyben értesiti a szövetséget megalakulásáról, az elismerés legmelegebb hangján mond köszönetet az átirat azon fáradságos és eredményes müködésért, melylyel a MASz. a magyar uszósportot mindenkor felkarolta, kijelenti, hogy a MASz.-t mindenkor ugy tekinti, mint a szövetség megalapitóját, mely iránti soha meg nem szünő háláját nyilvánitani mindenkor legfőbb törekvésének tartja.

A szakosztály határozatilag kimondja, hogy mindenben elismeri a MUSz.-t jogutódjának és feliratot intéz a tanácshoz, melyben az uszószakosztály feloszlatását és irattárának a MUSz.-nek átadhatását kéri.

8. A szakosztály utasitja az előadót, hogy a szakosztály őszinte háláját és köszönetét tolmácsolja a MASz. tanácsával szemben azon kiváló pártfogásért, melyben ugy a szakosztályt, mint a magyar uszósportot részesitette.

9. Stankovits Szilárd szövetségi titkár köszönetet mond a szakosztály eddigi elnökeinek, tisztviselőinek és tagjainak az eddigi müködésükért, egyuttal azon igéretet teszi, hogy a magyar uszósport ügyét ezután is oly lelkesedéssel szolgálandja, mint az eddig tette, mert ez az a sportág, melyben a legnagyobb reménynyel vehetjük fel a küzdelmet a világ bármely nemzetével szemben.

10. A szakosztály utasitja az előadót az 1907. évi jelentés elkészitésére.

Kugler Sándor, előadó.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Meghivó.

A Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat

f. évi február hó 24-én délelőtt 10 órakor tartja meg Budapesten, V., Arany János-utca 25. szám alatt levő központi irodahelyiségeiben

XL. rendes évi közgyülését,

melyre az igazgatóság a t. c. részvényeseket ezennel tisztelettel meghivja.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1907-iki üzleti évről.
2. Az 1907-iki év zárszámadásainak előterjesztése, határozat ezek felett és 1907-iki osztalék megállapitása.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. Kilenc igazgatósági tag választása.

Budapesten, 1908 január hó 25-én.

Az igazgatóság.

☞ Felkérjük azon t. c. részvényeseket, a kik e közgyülésen résztvenni akarnak, hogy részvényeiket a szelvényekkel együtt f. évi február hó 15-éig bezárólag vagy a társulat fentjelzett helyén levő központi pénztáránál, vagy pedig Wien-ben a K. k. priv. allg. österr. Boden-Credit-Anstaltnál (I., Teinfaltstrasse 6) tegyék le. 25 részvény egy szavazatra jogosit.

Értesitjük egyuttal a t. c. részvényeseket, hogy alapszabályaink értelmében az évi mérleg, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéssel együtt f. évi február hó 15-étől kezdve a társulat központi irodájában rendelkezésükre áll.

(Utánnyomás nem dijazta ik.)

A Hazai Bank Részvénytársaság

XIII. évi rendes közgyülését

1908. évi február hó 17-én délben 12 órakor fogja Budapesten, a bank helyiségében megtartani.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapitása, határozat a nyereség felosztása iránt és a felmentvény megszavazása.
3. Egy igazgatósági tag megválasztása.
4. Hat felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
5. A felügyelő-bizottság tiszteletdijának megállapitása.

E közgyülésre a t. c. részvényesek azzal a figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyülésen 25 darab részvény után egy szavazattal bir minden részvényes, aki a részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyülésre kitüzött határnap előtt 8 nappal a társaság pénztáránál Budapesten, vagy a hirdetményben e célra kijelölt más helyen letette, és hogy minden további 25 részvény ugyanazon feltételek mellett szintén 1—1 szavazatra jogosit; miért is a szavazati jog érvényesitése céljából a részvények szelvényekkel együtt február 9-éig déli 12 óráig vagy a bank értékpapirpénztáránál, vagy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület főpénztáránál, vagy a becsi Niederösterreichische Escompte-Gesellschaft pénztáránál leteendők.

Az igazgatóság.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kivánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80—44.

Elsőrendü ajánlatok! **Személyi hitel!** **Elsőrendü ajánlatok!**
Válaszbélyeg melléklendő. **Kérjen prospektust!**

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanitók, kereskedők, iparosok, nyugdijogosult ölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4—20 évig terjedő időre havi, 1/4, 1/2 és egész évi tőkekamat-törlesz éssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquête értelmében tőkésitem a jövedelmet.

Jelzálog hitel! 300 koronától felfebb I. II. és III. helyre földek-, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványviz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 3/4 részéig.

Épitési hitel! épitésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban, amilyen arányban az épitkezés előrehaladt.

Bank- és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! **Szolid** alapon és **gyorsan** eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangu bel- és külföldi intézetek által.

ZÁBORSZKI JÓZSEF leszámitoló és bankiroda, Budapest, VI., Szív-u. 28.

IV. NEMZETKÖZI

AUTOMOBIL KIÁLLITÁS ÉS VÁSÁR

BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban

1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motortechnikával és touristikával vonatkozásban levő kiállitási tárgy bejelenthető naponkint délután 6—8 óra közt a **Magyar Automobil-Club titkárságánál**, IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállitási szabályzatok dijtalanul kaphatók és felvilágositások szivesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

gróf ZICHY BÉLA REZSŐ elnök, BLATHY OTTÓ TITUSZ alelnök, KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató, Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.

FÉNYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FÉLIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL kisczétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, Dr. MOLNÁR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN, Báró VÉCSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES, Dr. DELMÁR TIVADAR tagok.

A

Dunlop

A. B. C.

Dessin A: Kerek, protektorral,
könnyü kocsik és az alsó kerekek részére.

Dessin B: Haránt recékkel,
külön erős,
nehéz kocsik részére.

Dessin C: Csuszástgátló köpeny,
1908. modell,
edzett acélszegecsekkel.

Legjobb pneumatic

luxus-automobilok és teherkocsik részére.

Vas Géza és Fia

Távbeszélő: 65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6.

Távbeszélő: 65—43.

VI. évfolyam. 1908. február 8. 6. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR | Felelős szerkesztő: LINDNER ERNŐ | Főmunkatársak: BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF | Szerkesztőség: Budapest, VIII., Eszterházy-u. 6.

A KÖNNYÜ KOCSI.

Biró Alajos gépészmérnök.

Negyedik közlemény.

A tengelykötésnek bekapcsolt állapotban sem a forgattyutengelyre, sem pedig a sebességváltoztató tengelyére axiális nyomást gyakorolnia nem szabad, mert ezek csapágyai nincsenek ilyen erőkre szerkesztve és méretezve. Hogy a pedálok helyzete kopás folytán ne változzék meg, azokat a motoron magán kell ágyazni. Ez az elrendezés sokkal egyszerübb, mintha az ágyazás az alváz tartóin volna felerősitve. A szerelés is egyszerübül, mert a készen összeszerelt motor behelyezése után a pedálokkal is végeztünk.

A pedálok alakjának és ágyazásának megválasztásánál sokszor követnek el oly hibákat, melyek a kocsi üzemét kényelmetlenné teszik s a szépérzéket bántják. Igy pl. teljesen hibás az oly elrendezés, melynél a pedál forgástengelye a láb támasztására szolgáló talp előtt van. Itt ugyanis a pedál lenyomásakor vagy a cipőtalpnak kell a pedálon, vagy a saroknak a padlón elcsusznia, eltekintve attól, hogy néha a pedál a cipő talpán megakad s utóbbi erősen kikopik. A helyes elrendezés az, amelynél a forgástengely jóval a pedáltalp mögött van.

A pedál karja alakjának olyannak kell lennie, hogy annak a pedáldeszkán átmenő része a forgáspont körüli köriv legyen, mert ezáltal a deszkában levő nyilás igen kicsi és alig látható; ez nemcsak hogy szebb, de előnyösebb is más alaknál, mert a hosszu résen a cipőről lehulló sár behull a géprészek közé.

A pedáltalpaknak lehetőleg nagyméretüeknek kell lenniök, hogy azok kényelmesen és biztosan kezelhetők legyenek. Mintaszerü a Spyker 1906 tipusu kocsijain látható szerkezet, melynél az orgona-pedálokhoz hasonló nagyméretü, derékszögü, négyszögalaku pedálok vannak, melyeken a vezető lábát jól megtámaszthatja.

Ezek után áttérhetünk a kocsinak egy oly részére, mely a tervezőnek legtöbb gondot szokott okozni; ez a sebességváltoztató. Megkisérelték már mindenféle módon a változtatható áttételek nélküli hajtást, de az eredmény mindig balsiker volt. Ez az exploziós motor és az automobil-üzem sajátságainak következménye; a motor nem eléggé alkalmazkodik a vonóerő tág határokon belüli változásaihoz.

Nagy emelkedésen a kocsinak mozgási ellenállásán kivül még a nehézségi erőnek a lejtő irányába eső összetevőjét is le kell győzni. Különösen a hegyes vidékeken pl. nem ritka a 20%-os emelkedés; ekkor tehát az utóbbi komponens a kocsi összsulyának 20%-át teszi ki. Ha most felvesszük, hogy a kocsinak (sik uton, szélcsendben) vontatására szükséges vonóerő az önsuly 10%-a, akkor a sik uton szükséges vonóerő, illetve a hajtott tengelyen kifejtett forgató nyomaték viszonya a lejtőn szükségeshez $0{\cdot}1 : (0{\cdot}1+0{\cdot}2) = 1 : 3$.

Az áttétel változtatása nélkül a motornak kellene e különböző nyomatékokat kifejtenie, ez azonban a gazdaságosság rovására történne. Az exploziós-motor ugyanis igen kevéssé elasztikus; terhelése csak kevéssé növelhető a leggazdaságosabb terhelésen felül. Ha már most a motort a nagy emelkedésre méretezzük, sik uton (s ez a leggyakoribb) a motort csak a normálisnak egyharmadáig terheljük; ezen terhelésnél a motor már nagyon gazdaságtalanul dolgozik. A 200% energiatartalék a motor sulyát s igy közvetve beszerzési árát és üzemköltségeit feleslegesen növeli.

Elismerve már most a sebességváltoztató szükségességét, választanunk kell az egyes rendszerek között. Az elektromos és a hdyraulikus rendszerek ez idő szerint nem alkalmasak céljainkra, ugy az üzem bizonytalansága, mint a tartósság hiánya folytán.

Az elektromos munkaátvitelnek két módja használatos. Az egyiknél a benzinmotor tengelyére ékelt dynamógép árama a szabályozón (kontroller) keresztül a mechanikailag az előbbiektől független elektromos hajtómotorokba jut; ezek vagy közvetlenül a hajtókerekekbe vannak épitve, vagy pedig fogaskerékáttételek által hajtanak. A másik elrendezésnél a benzinmotor és dynamó közös tengelyének folytatásába esik az elektromotor tengelye s a kettőt surlódó tengelykötéssel lehet egymással kapcsolni; az elektromotor tengelyéről pedig kardan- vagy lánchajtás viszi át a munkát a hajtott kerekekre.

Az első rendszer első pillanatra igen előnyösnek tünik fel. Mivel a fogaskerekek alkalmazását ki lehet küszöbölni, a legcsendesebb üzemet adhatja; a hajtókerekek minden mesterkéltség nélkül függetlenittetnek egymástól és a differentiál feleslegessé válik. A mechanikai kapcsolat hiánya folytán a sebesség változtatása egyszerüen, gyorsan, minden gyakorlat nélkül végezhető. A kezelés egyszerüségével szemben azonban nagy hátrányokkal bir e rendszer. Ha az elektromotorokat ugy tervezik (és ugy is kell őket tervezni), hogy hosszabb és erősebb emelkedéseket megbirjanak, akkor nemcsak hogy azok sulya és ára lesz tulnagy, hanem a hatásfok a rendesen használt nagyobb sebességeknél igen rossz, tehát a motorok nem használhatók ki teljesen.

A második mód már jobban megfelel a kivánalmaknak. Kis sebességnél a dynamó árama a motorba vezettetik; ennek különböző nyomatékot és fordulatszá-

mot a dynamó kapocsfeszültségének változtatásával és a motor tekercselésének szeries- vagy parallel-kapcsolásával adhatunk a szabályozó segitségével. A rendesen alkalmazott áttételnél a dynamó (ill. benzinmotor) tengelye az elektromotoréval mechanikailag kapcsoltatik és ekkor az elektromos munkaátvitel szünetel; az áttétel hatásfoka tehát igen jó. Nagy hibája a szerkezetnek, hogy nehezebb és drágább a mechanikus sebességváltónál.

Fő hibája az elektromos erőátvitelnek, hogy kezeléséhez és esetleges bajok megszüntetéséhez szakképzettség szükséges. A normális automobil-szerkezeteket, mivel működésük könnyen érthető, minden józaneszü kocsisra, kis gyakorlat után, rá lehet bizni. Szelepek becsiszolását, rudazat utánállitását, meglazult ékek megerősitését stb., mindenki elvégezheti; de már pl. elektromos-gépek hibáinak felderitésére, vagy az azokon végzendő javitásokra (kollektor-lecsiszolás, kefebeállitás, tekercselés-javitás, stb.) csak képzett gépész, s az is jól felszerelt műhelyben alkalmas.

Hydraulikus áttételekkel különösen Pittler kisérletezett, eredményre azonban nem jutott. A már eredetileg rossz mechanikai hatásfok a kopások s tömitetlenségek folytán folyton romlik; a szerkezetek igen drágák s gyorsan romlanak.

A túrakocsi követelményeinek, hibáik dacára, legjobban a mechanikai áttételek felelnek meg. Ezek három főcsoportra oszthatók, u. m.: a surlódó, a bolygókerekes és az eltolható fogaskerekes (train balladeur) rendszerekre.

A surlódó áttevéseknél rendesen a motortengelyre ékelt sik tárcsához egy reá merőlegesen álló tárcsa éle lesz szoritva. Aszerint tehát, hogy ez utóbbi (hajtott) tárcsa közelebb vagy távolabb áll a motortengelyhez, az áttételi viszony nagyobb vagy kisebb. Kezelés szempontjából ez a legegyszerübb áttétel; értéke azonban hibái folytán kicsiny. A tárcsák egymáson való elcsuszása és nagy erővel egymáshoz szoritása folytán a hatásfok rossz; a tárcsák, különösen nagyobb motorteljesitmény esetére, igen nagy méretüek lesznek, s burkolatuk, mely nagyon mélyen lelóg, elrontja a kocsi képét. Kisebb teljesitményeknél a surlódó áttétel egész jól megfelel, pl. városi bérkocsiknál, melyek pl. az Erdmann-féle áttétellel jól beváltak.

A bolygókerekes áttételek amerikai vagy azok mintájára épült európai kocsikon igen gyakoriak. Ott, ahol két sebességi fokozattal megelégszünk, legcélszerübbek, mert kapcsolásuk minden nehézség nélkül, könnyen történik. A fogaskerekek, mivel mindig kapcsolva vannak s nem kell őket egymásba tolni, igen tartósak; a közvetlen hajtás alkalmazásánál az egész szerkezet együtt forog s nincsen benne üresen járó alkatrész. A kapcsolásnál nem kell bevárni, mig az egymással kapcsolandó kerekek sebességei megegyeznek. A direkt hajtásnál az egész szerkezet, mint pót-lenditőkerék szerepel s nyugodtabbá teszi a kocsi járását.

Kettőnél több sebességi fokozatnál már tulságosan komplikálódik a bolygókerekes áttevés s kezelése is nehezebbé válik. Itt egyedül a train balladeur-ös áttétel alkalmazható.

(Folytatjuk.)

Az uj Bosch-gyujtás.

A Bosch által legutóbb alkalmazott gyujtókészülék célja a megszakitó- és a gyertyagyujtás előnyeinek egyesitése és a hátrányok kiküszöbölése. A megszakitógyujtás ez idő szerint még mindig a gyakorlatban a legjobb gyujtás, mert a keletkező szikra, illetve iv nagy terjedelme és hőmérséklete biztosan és gyorsan bevezetik az égés folyamatát. A vezeték igen egyszerü és nem tulságosan szigetelt, mivel a feszültség kicsiny. A mágneskészülékben egy oly áramforrást birunk, mely gyakorlatilag sohasem merül ki. Hibájának róható fel, hogy a megszakitást mechanikusan, esetleg külön vezérlő-tengely segitségével kell végeztetni, ami miatt a megszakitó-szerkezet elhelyezésének módja és helye annyi feltételhez van kötve, hogy *jól* elhelyezni csak a legritkább esetben lehet.

A nagyfeszültségü ivgyertya-gyujtás sem kiván külön rudazatot vagy vezérlést, e szempontból tehát előnyösebb amannál; másik előnye, hogy a szikraköz megvizsgálása és a gyertya tisztitása könnyebben és gyorsabban végezhető, mint a megszakitó-gyujtásnál. Hibái azonban kétessé teszik értékét; minden hengerhez különkülön vezetett nagyfeszültségü, vastag kábel szükséges, mely könnyen átdörzsölődik vagy a nagy hőmérséklet következtében elromlik s az áram elterelődik. Főhibája azonban, hogy a szikraköz két sarka nem ér soha egymáshoz, az esetleg reárakodó korom, olaj vagy oxidréteg nem dörzsölődik le. Habár a szikra intenzivebb, mint az akkumulátoros gyujtásé, a megszakitáskor keletkező iv hatását meg sem közeliti.

Az uj *Bosch-féle* megszakitó gyertyagyujtás rudazat nélkül müködik s az elhelyezésénél csak arra kell ügyelni, hogy a gyertyák jól hütött falban függélyes helyzetben legyenek megerősitve és hütő levegőáram érje őket. Mivel alacsony feszültségü árammal dolgoznak, vékonyabb szigetelés elégséges a kábelekre. A mechanikailag vezényelt megszakitó-szerkezetet nem lehet ellenőrizni, mert azok szétszerelt állapotban nem hozhatók müködésbe; a Bosch-gyertya helyéből kivehető s épen ugy kontrollálható, mint bármely rendes gyujtógyertya. Igen előnyös a gyertya szerkezeténél, hogy a kopásnak vagy esetleges romlásnak kitett részek minden szerszám nélkül gyorsan kicserélhetők.

A gyujtógyertya szerkezete főbb vonásokban a következő: (l. ábra.)

A gyujtógyertya alján 3/4″ gázcsavarmenet van, hogy az egy normális gyertya helyére becsavarható legyen. Ez alsó, különálló részbe szigetelten van becsavarva a megszakitó egyik lágy vas sarka, mely felülső meghosszabbitásával bele van erősitve a hengeralaku és lágy vasból készült külső burkolatba. Ezen belső vasmagban (pólus), egy ékalaku kidudorodás van, melyre a lágy vasból készült megszakitó-kalapács egy megfelelő mélyedéssel támaszkodik. A hengeralaku burkolat üregében a tekercselés van elhelyezve. Egy felül levő póluscsavar a mágneskészülék egyik kapcsával van összeköttetésben; utóbbinak másik kapcsa a motor testével, egyuttal tehát a gyujtó-gyertya alsó csavartestével van kapcsolva.

A vasmagnak egyik keskeny hornyában van az acélból készült patkóalaku rugó, mely egyrészt a vasmagnak, másrészt kupos végével a megszakitó-kalapácsnak támaszkodik s az utóbbit igyekszik az alsó csavartestből kiálló üllőre szoritani.

Rendesen tehát a felső és alsó, egymástól szigetelt rész a kalapács által elektromosan kapcsolva van és igy az áramkör a mágneskészülék, vezeték, gyertyatekercselés, kalapács és motortesten keresztül, vissza a a mágneskészülékig záródik.

Amint azonban a gyertya tekercselésébe a mágneskészülék elegendő erősségü áramot vezet át, a külső burok és a vasmag elektromágnessé válik és a kalapácsot, mely most mint horgony szerepel, eltávolitja az alsó csavartesttől; ez által az áram (az ábrán látható helyen) megszakad, s a tekercselések önindukciója folytán beálló feszültségnövekedés e helyen egy 3—4 mm.

hosszu, nagy hőmérsékletü és kiterjedésü Volta-ivet létesit.

A kalapács és az ülő érintkezési helyei nem sikok, hanem ékalakuak. Ez által azt érjük el, hogy amikor a kalapács az áram megszüntével visszaesik az ülőre, azon az egyik ékfelület surolja s ez által legalább az egyik érintkezési felület mindig tiszta marad, ami a gyertya müködését biztositja.

Hogy a rugó, mely a magban van elhelyezve, a fellépő magas hőmérsékletnél meg ne lágyuljon, rapidacélból készül, mely még vörösen izzó állapotban is megtartja rugalmasságát.

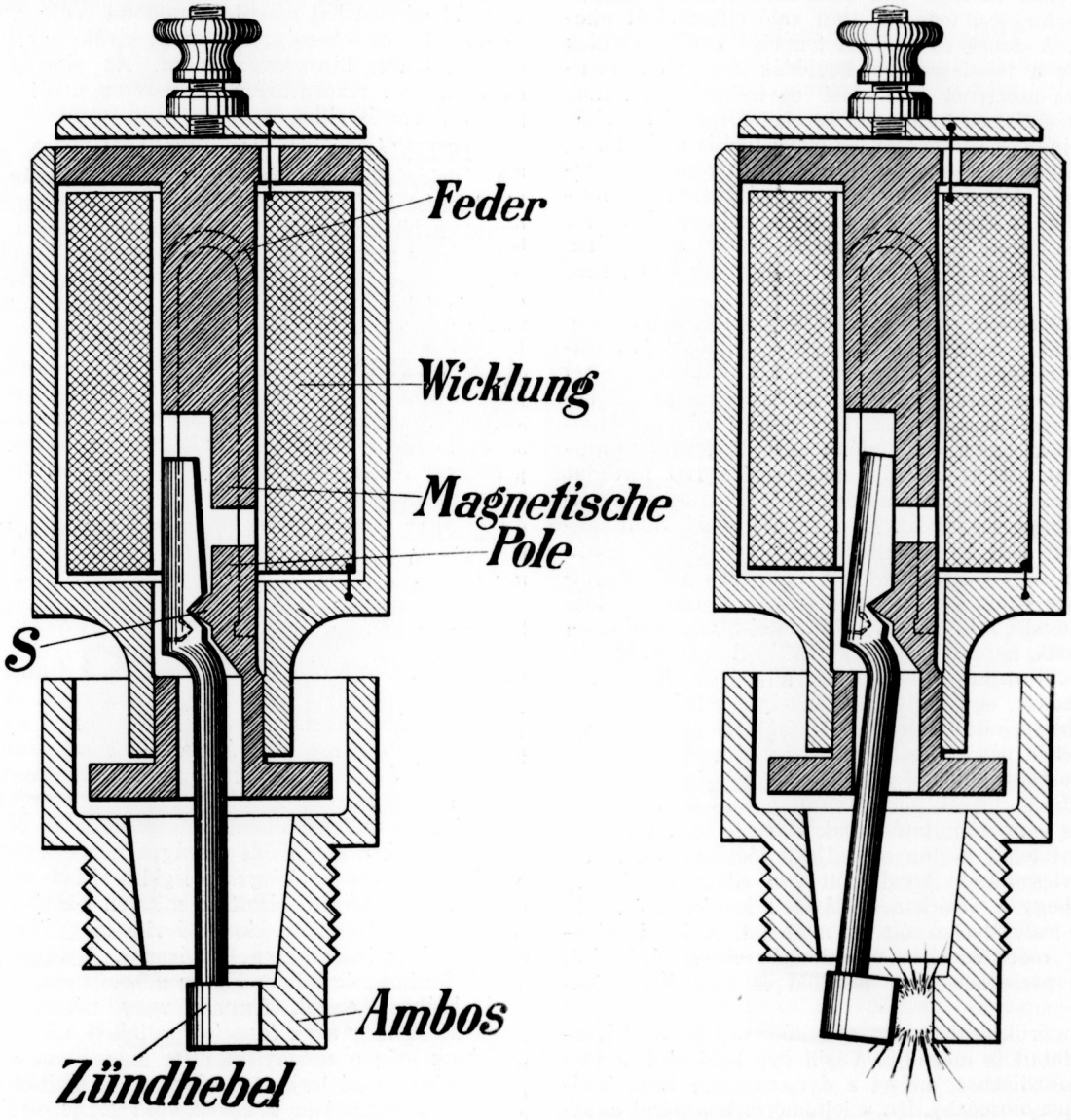
A kalapácsnak ékkel való ágyazása szükséges, mert ha csapban volna ágyazva, olajozást is kellene alkalmazni; mivel azonban a belül levő helyet energikusan hüteni nem lehet, ott az olaj mihamar besülne s a gyertya felmondaná a szolgálatot.

A mágneskészülék alakja hasonló a régebbiekhez. A forgórész tekercselése két részből áll s fordulatonkint két áramlökést létesit. Amikor az egyik, u. n. segédtekercselést röviditve zárjuk, az áramerősség az öninditó folytán hirtelen megnő és a mágneskészüléken levő elosztó által bekapcsolt gyertyában megszakitást s gyujtó ivet létesit.

A készülékek oly jól vannak megtervezve, hogy pl. a gyertya a motornak percenkint 28 fordulatánál már működik; felesleges tehát az inditáshoz külön gyujtást alkalmazni. A gyertyák még olaj alatt is működnek. A gyujtás megszüntetése egyszerüen a mágneskészülék rövidrezárásával történik.

Ugy a mágneskészülék, mint a gyertyák a régiek helyébe tehetők, de mint már emlitettük, az utóbbiak csak függélyes helyzetben.

A nagyobb gyárak (Diamler-Untertürkheim, stb.) már az uj Bosch-gyujtóval szerelik fel motorjaikat s azok mind kifogástalanul működnek.

AZ AMERIKAI AUTOMOBIL-CLUB DINAMOMETERJE. Az Automobile-Club of America klubházában egy dinamometert állittatott fel, amely eddig egyedüli a maga nemében. A dinamometer a kipróbálandó automobilnak óránkénti és másodpercenkénti sebességét, vonoerejét, lóerőszámát, kapaszkodóképességét és fékteljesitményét mutatja. A készülék tehát mindenesetre a legtökéletesebb próbakészülék automobilok részére, amelynél teljesen ki van zárva az országuti próbák összes veszélyei. Ugy a vevő, mint a kereskedő szempontjából ez a készülék rendkivül fon-

tos, mert a vevő egyszerüen megadja a gép kivánt teljesitményét, amelyet azután a dynamometerrel kényelmesen fölülvizsgálhat. A gép megépitésének gondolata nem egészen uj keletü, az Amerikai Automobil-Club még az 1904-ik évben megbizta alelnökét, dr. Schuyler Skaats Wheelert, hogy egy gépet szerkesszen, mely az automobilok teljesitő képességét regisztrálja. A most felállitott gép az ezen megbizást követő két évi szorgalmas tervezés eredménye. A gép lényegében két, a padlóból kissé kiemelkedő dobból áll, amelyekre helyezik a kocsi hajtott hátsó kerekeit. A kocsit kötelek segélyével a padlón alkalmazott horgokhoz erősitik ugy, hogy mozgása teljesen ki van zárva. A két dob tengelyén hatalmas nagyméretü inga van alkalmazva, amely a dobnak a motorkocsi tengelye által való elforditását akadályozza. A dobok és az inga tengelye között készülék van, mely a felesleges erőt surlódás segélyével megemészti és amelynek surlódási együtthatója állandó. Ha a két dobot az automobil kerekei forgatni akarják, a nehéz inga csak kevéssé tér el vertikális állásától és pedig a motor vonóerejével arányosan. A vonóerő nagyságát egy a dobon alkalmazott mutató közvetlenül mutatja egy nagy skálán. Az inga kilengései egy kis motor és egy hajlékony tengely segélyével egy cérnaszálra vitetnek át, amely függőleges helyzetben, két kerék közé feszitve fut végig egy nagy táblán.

A gyorsaság pontos jelzése egy erre merőlegesen, tehát a táblán horizontális irányban végigfutó és felülről lefelé automatikusan mozgatható mutatóvonal által történik. Ezen mutatóvonal egy szellemes szerkezetü készülékkel van kapcsolatban. Egy hosszu kónikus kereket egy elektromotor állandóan egyenlő fordulatszámmal forgat. Az állandóság ellenőrzésére 100 fordulat után, vagyis minden 30 másodpercben a konuszon alkalmazott csengő megszólal. Egy, az automobil által hajtott henger, mely az automobil sebességének megfelelően lassabban vagy gyorsabban jár, végigfut ezen a konuszon és egy külön kis elektromotorral a konuszon addig tolatik ide-oda, mig oly helyre ér, ahol a konuszon már nem csuszik, hanem egyenlő kerületi sebességgel birván vele, gördül rajta. A hengernek a konusz hosszában való haladása, egy hajlékony tengely segélyével átvitetik a sebességjelző szálra, ez tehát a motor erejének igénybevétele nélkül önállóan helyezkedik el.

A táblán különböző sebességeknek és vonóerőknek megfelelő lóerők görbéi vannak felrajzolva, a sebesség- és vonóerőmutató-szálak keresztezése által megadott pont tehát rögtön megadja a lóerőszámot. A tabella a vizsgálandó kocsi előtt van elhelyezve és oly méretü, hogy a kisérletnek alávetett kocsin ülő vezető könnyen leolvashatja róla az adatokat. A kocsi sebessége ugy mértföldekben és kilométerekben óránkint, valamint percekben, pro mértföld és kilométer fejezhető ki.

A mérőkészülék reverzálható, vagyis a hátramenet adatait is megadja. Végül egy lejtőmérő is tartozik a készülékhez, melyet a dynamometer inga indikátorja hoz mozgásba. Ha a lejtőmérőt használni akarjuk, akkor azon pontnál, amely a kocsi sulyát adja meg, a csúszó-skálára egy csiptetőt teszünk. A mozgóemeltyü akkor minden pillanatban azon emelkedési szöget mutatja, amely a kocsi kapaszkodó-képességének megfelel. Ezen kisérletnél természetesen a szélellenállás és a hátsó kerekek figyelmen kivül hagyatik.

Ha a motor viselkedését lejtőn való lemenetnél akarjuk kipróbálni, ugy csak a dobokat kell a tengelyükre szerelt elektromotorral meghajtani. Lehet azután a fékeket vizsgálni vagy pedig a kerekeket és a differenciált a motorral vagy anélkül szabadon futni engedni és az automobil fontosabb részeinek surlódási veszteségeit megállapitani.

(The Car.)

Hirek.

VOITURETTE REKORDTURA. Lapunk mai cimképe, hazánk egyik legelső sportlady-jét, Lónyai Margit grófnőt ábrázolja, egy 8/9 lóerős B typusu Laurin és Klement kocsin, amelylyel a hunyadmegyei Vaspatak községből reggeli hét órakor elindulva, este 7 órakor Budapestre érkezett. Az 550 kilométer hosszu utat, amely első részében hegyes-dombos vidékeken vezet és Ceglédtől—Budapestig hirhedt homokos ut, a kis kocsi minden baj nélkül száguldotta végig 32·4 kilométeres átlagos sebességgel és azzal kiváló használhatóságának fényes bizonyságát adta. Az előkelő sporthölgynek ezen rekordturája sportszempontból is rendkivül érdekes és ritka.

A DELEGÁCIÓ ÉS AZ AUTOMOBIL. A magyar delegáció legutóbbi ülésén, Szabó István képviselő kérdést intézett a közös hadügyminiszterhez a teherautomobilok használata tárgyában és azt a választ kapta, hogy automobilok beszerzésére nem áll elegendő hitel rendelkezésre, azonban a hadügyminiszter állandóan és jóindulattal figyelemmel kiséri az automobilipar fejlődését. — Nesze semmi, fogd meg jól.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB január hó 29-én, fényesen sikerült jubileumi bált rendezett a Sophiensaal-ban, amelyen az osztrák arisztokrácia és plutokrácia legelőkelőbb képviselői vettek részt. A Magyar Automobil-Club néhány tagja szintén résztvett az ünnepélyen.

SZAGTALANITÁSI PÁLYÁZAT. A boroszlói ipartoló egyesület, 3000 márka dijat tüzött ki egy kisérleteken alapuló munkára, amely az automobilok exploziós motorjainál használt üzemanyagok füst- és szagnélküli elégését tárgyalja.

NEMZETKÖZI ÚTKONGRESSZUS. A francia kormány meghivta az idegen kormányokat egy, f. év október havában tartandó nemzetközi utügyi kongresszusra, egyuttal megküldvén az elismert automobilkluboknak és kormányoknak azon kérdéssorozatot, amely a kongresszus munkálkodásának alapját fogja képezni. A meghivás főként azon kérdésekre óhajt választ, amelyek a meghivott országra nézve legfontosabbak és amelyekre ennélfogva a legkimeritőbb válaszokat remélik. Az előkészitő bizottság minden kérdést, mely a válaszokban felvettetett, kimeritő vita tárgyává teszi és az eredményt irodalmilag feldolgozza. A válaszok legkésőbb junius 1-ig küldendők be a kongresszus francia titkárságához, angol, francia vagy német nyelven. A jelentések vagy azok francia forditásai a kongresszus tagjainak még a megnyitás előtt fognak megküldetni. A kongresszus elé terjesztett tárgyak, az épitési és fentartási szakosztályban a következők: 1. A jelenlegi utállapotok, előállitási módjuk és azok hibái. 2. Az általános fentartási módok különféle épitésü utaknál. 3. A sár és por leküzdése. Söprés és öntözés, kátrányozás. Különféle itatószerek. Technikai és gazdasági eredmények. 4. A jövő utja. A forgalmi szakosztály tárgyai: 1. Az uj fajta közlekedési eszközök hatása az utakra. A közlekedés gyorsaságának, a járművek sulyának és az egyes kerékabroncs-fajoknak (csuszást gátló stb.) befolyása az utakra. 2. Az utak befolyása a kocsira és alkatrészeire. 3. Utjelzések. Távjelzés, irányjelzés, magasságjelzés, figyelmeztetések, akadályok, veszélyes he-

33. **oldal hiányzik.**

AUTOMOBILON AFRIKÁN KERESZTÜL. Graetz főhadnagy, akinek merész vállalkozásáról már megemlékeztünk, a felmerülő nehézségek dacára, folytatja afrikai utazását. Legutóbbi sürgönye arról értesiti a civilizált világot, hogy Tabórából óriási nehézségek leküzdése után Udjidiba érkezett, a Tanganyika-tó mellé, amely egy magas hegyektől körülövezett katlanban fekszik.

Kereskedelem.

VIDÉKI KOVÁCSOK ÉS LAKATOSOK számára egymásután két tanfolyamot rendezett az osztrák automobiltechnikai egyesület. E tanfolyamok célja volt a kovácsok és lakatosok kiképzése automobilok javitására. Hogy mily hordereje van ez ujitásnak, azt legjobban bizonyitja az, hogy a közös hadügyminisztérium, a város és a kereskedelmi- és iparkamara ösztöndijakat tüztek ki a résztvevők számára. Az érdekelt körök különben is minden tekintetben támogatták a tanfolyamot. Igy pl. a Gräf és Stift cég egy teljes chasszist bocsátott rendelkezésére; ezt először üzemre képtelenné tették, azután a tanfolyam hallgatói teljesen rendbehozták. Minálunk, Magyarországon is elkelne néhány ilynemü munkára alkalmas vidéki iparos, de hogy ki is képezzék őket, arra bizony nem gondol senki.

ELADÁSI REKORD. A *Laurin és Klement* és Fiat képviselőség a mult szombaton rekordeladást eszközölt, amennyiben egy napon három kocsit vittek el vevői a raktárából. Az eladott kocsik egy 24 l. e. Fiat landaulette, melyet Malatinszky országy. képviselő vett meg, egy 14/16 lóerős Laurin-Klement landaulett, amelyen a Meteor-szálloda fogja vendégeit szállitani és végül egy négyhengeres 20 lóerős Laurin-Klement kocsi, mely dr. Pilaszanovits Antal főispáni titkár tulajdonába ment át.

A „POPE MANUFACTURING COMPANY" Hartfordban (Egyesült-Államok), a májusi budapesti nemzetközi automobil-kiállitásra, számos luxus- és teherautomobilt óhajt küldeni és e célból képviselőt keres. Vállalkozók forduljanak ajánlataikkal a gyár *Foreign-Department*-jához, Hartford Conn. U. S. A.

AUTOANYAG FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET alakult a mult hét folyamán Bécsben, hasonló célzattal, mint az állitólag Budapesten alakitandó szövetkezet. Amennyiben a beszerzési árak csökkentése sikerül (pneumatikoknál állitólag már is sikerült), ugy a szövetkezet üzemét kibőviti egy javitó-műhelylyel, sőt esetleg garaget és soffőrközvetitő-itézetet is fölállit. A szövetkezet már eddig is 85 tagot számlál, közöttük az osztrák automobilizmus néhány nagytekintélyü képviselőjét.

A FRANCIA NAGYDIJ ÉS A CSERÉLHETŐ KEREKEK. S. F. Edge, a Napier-művek igazgatója, az angol szaklapokban és az A. C. de France-nál, óvást emelt a „Grand-Prix" felállitásának azon pontja ellen, mely a kicserélhető abroncsok használatát megengedi, ellenben a kicserélhető kerekek használatát kizárja. Kijelenti, hogy ezt a föltételt a francia ipar jogosulatlan pártfogásának tartja az angol iparral szemben, amely szerinte az utolsó évek autoiparának legkiválóbb találmányát, a cserélhető kerekeket forgalomba hozta. A francia sportbizottság elnöke a vád ellen egyszerüen azzal védekezik, hogy kijelenti, miszerint a kerekek a kocsinak elválaszthatatlan alkatrészét képezvén, azok kicserélése ellenkezik a „Grand-Prix" szabályaival, melyek még a cserélhető kerekek feltalálása előtt készültek.

KOCSIGYÁR — AUTOMOBILGYÁR. Mint értesülünk, a Magyar kocsigyár r.-t. a közel jövőben berendezkedik automobilok és járgányok gyártására.

A SZÉKES-FŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

3234. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Huszár Sándor detektivnek hozzám tett azon jelentését, hogy **Fényi Béla** budapesti lakos, automobil-tulajdonos a nevén álló 18., 29. és 234. számu automobilját forgalmon kivül helyezte, azokkal itt többé nem közlekedik, tudomásul veszem; kérdéses automobil-rendszámokat a székesfőváros területén a forgalomból ezennel bevonom.

A rendőrhatóságokat fölhivom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 18., 29. és 234-es rendszámok alól Fényi Béla nevét, motor-iktatószámát és lakcimét töröljék.

Budapest, 1908. január hó 27-én.

3339. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Idrányi Andor budapesti lakos, automobil-tulajdonosnak azon jelentését, hogy a nevén álló 277-es számu automobilját **Mercz Antal** budapesti lakosnak eladta, tudomásul veszem — fenti automobil-rendszámnak utóbbi nevére leendő átirását ezennel elrendelem.

A rendőrhatóságokat felhivom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 277-es szám alól Idrányi Andor nevét és lakcimét töröljék, helyébe Mercz Antal nevét, lakcimét és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908. évi január hó 29-én.

2563. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Sugár Vilmos budapesti lakosnak azon bejelentését, hogy Fekete Elek automobil-tulajdonostól a nevén álló 91-es számu automobilját megvette, tudomásul veszem; azon kérelemnek pedig, hogy kérdéses automobil-rendszám nevére vezetessék, helyt adok s a rendszámnak nevére leendő átirását ezennel elrendelem.

A rendőrhatóságokat felhivom, hogy az automobilról vezetett nyilvántartási könyvekben a 91-es rendszám alól Fekete Elek nevét és lakcimét töröljék; helyébe Sugár Vilmos nevét, lakcimét és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908. évi január hó 22-én.

3513. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Fleischl Sándor budapesti lakosnak hozzám tett azon jelentését, hogy Fedák Sári automobil-tulajdonostól a nevén álló 326-os számu automobilt megvette, tudomásul veszem; azon kérelmének pedig, hogy kérdésben levő automobil-rendszám nevére vezettessék, helyt adok, az automobilszámnak az átirását ezennel elrendelem.

A rendőrhatóságokat fölhivom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 326-os rendszám alól Fedák Sári nevét, lakcimét töröljék, helyébe Fleischl Sándor nevét, lakcimét és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908. évi január hó 30-án.

3238. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Kubritzky Ede, ki folyó hó 30-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékében 655. folyószám alatt Kubriczky Edét folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi január hó 31-én.

3713. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Szász Ödön ur feljogositlatik 875. motorszámu, 40 lóerős Berliet-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil-nyilvántartási jegyzékbe 234. folyószám alatt Szász Ödön urat mint a fenti számu automobil tulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi január hó 31-én.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

Olajfestésü arcképeket

festek 50 koronától feljebb 10 koronás részletekben életnagyságban, élőmintáról vagy fényképről is. Iparművé-zet tervezések, fabeégetések, tájképek, szentképek, Rákóczi, Kossuth, Petőfi, Aradi vértanuk arcképei, valamint általam is festett mestermüvek másolatokban megrendelhetők

Daróczy Sándor

festőművész műtermében

Budapest, VIII., Szűz-u. 3. sz.

Meghivó

a Budapesti

Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön

Részvény-Társaság

részvényeseinek **1908. évi február hó 8-án, szombaton d. e. 11 órakor,** a takarékpénztár I. emeleti üléstermében **(VI., Andrássy-ut 5. sz.)** tartandó

XV-ik rendes évi közgyülésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapitása és a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hováforditása iránti határozathozatal.
5. Az igazgatóság inditványa az alapszabályok 33. §-ának módositása tárgyában.
6. Az igazgatóság inditványa az intézeti alkalmazottak nyugdijintézményének életbeléptetése iránt.
7. A felügyelő-bizottság tagjainak választása és a bizottság tiszteletdijának megállapitása.
8. A választmány kiegészitése.

Budapesten, 1908. évi január hó 23-án.

619 **Az igazgatóság.**

Azon t. c. részvényesek, kik ezen közgyülésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, miszerint nevükre irott részvényeiket az alapszabályok 20. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyülés előtt tehát bezárólag 1908. évi február hó 5-ig, Budapesten, a társaság főpénztáránál VI., Andrássy-ut 5. sz., földszint) letenni szíveskedjenek, hol a letett részvényekről elismervényt nyernek, mely igazolási jegyül szolgál a közgyülésen való részvételre.

A közgyülésen az alapszabályok 16. §-a szerint, minden részvényest általa letett öt darab részvény után egy szavazat illet meg, azonban 30 szavazatnál többet sem saját, sem megbizójának nevében, sem mindkét minőségben együtt senki sem gyakorolhat.

A mérleg és a felügyelő-bizottság reá vonatkozó jelentése az alapszabályok értelmében, a társulat irodahelyiségében közszemlére ki van téve s kivánatra minden részvényesnek kiszolgáltatik.

Az „Első magyar iparbank"

t. c. részvényesei

1908. évi február hó 15-én délután 5 órakor az intézet helyiségében (IV., Deák Ferenc-utca 5.) tartandó

évi rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A mérleg és zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. A mérleg megállapitása és a nyereség felosztása feletti határozat.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapitása.
5. A felügyelő-bizottság három tagjának és egy póttagjának, valamint a választmány tizenkét tagjának megválasztása.

Azon t. c. részvényes urak, kik ezen közgyülésen résztvenni szándékoznak, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 121. §-a) értelmében folyó évi február 12-ik napjáig bezárólag, délelőtt 9—12 óráig az intézet pénztáránál letenni.

Kelt Budapesten, 1908. január hó 30-án.

Az igazgatóság.

*) 121. §. A rendes közgyülés összehivása annak megtartása előtt két héttel a magyar hivatalos lap utján eszközöltetik. — Minden részvényes, ki a közgyülésen részt akar venni, a közgyülés előtt három nappal nevére irt részvényeit az igazgatóságnál letenni tartozik.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Hirdetéseket sport-versenyekről jutányosan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállitója

fényképészeti czikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kossuth Lajos-u'cza 4.)

Árjegyzékkel és felvilágositással a legnagyobb készséggel szolgál.

Oh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köztudomásu,

hogy köhögés rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhirü

EGGER-féle

Mellpasztillák,

melyek a gyomrot nem rontják és kitünő izüek.

Kaphatók minden gyógyszertárban és drogériában.

Dobozа 1 K. és 2 K. (Próbadoboz 50 fill.

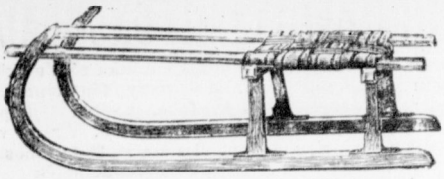
Nádor-gyógyszertár.

Budapest VI., Váci-körut 17 sz.

Éljen!

EGGER mellpasztillája csakhamar meggyógyitott!

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander" legelső minőségű versenykorcsolya 9 forint.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég és svéd versenykorcsolyák.

Halifax forint 1.50, Mercur, Jackson Haynes Jégvitorlák és vitorlakorcsolyák

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jéghockey játékszabály 10 kr.

Svéd-, norvég-, svájci-, tiroli-, hallvölgyi- és amerikai rodel

Sport és gyermek-szánkók

Rennwolff, Tobbogan, skeleton stb. Norvég ski-k, lábszánok, hótalpak.

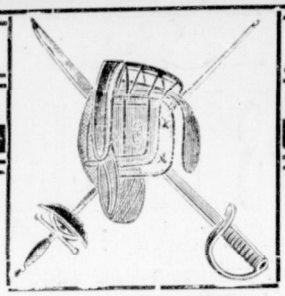
Lilienfeldi ski párja 15 frt.

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzleteben

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sport árjegyzék ingyen és bérmentve.

EGYLETEK, KÖRÖK ÉS AMATŐRÖK SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK A LEGJOBB VERONAI ÉS SOLINGENI

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITŰNŐ KÉSZITMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

első árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 5.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50, Francia és olasz vitörök darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drbja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitör arc- és fejvédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztyük drbja K 4.75 és 5.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabatok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk: Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árukban. Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

BERLIET, MERCEDES

N. A. G. teherautomobilok.

Használt automobilok

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, VI. ker., Mozsár-utca 9. szám.

Fővárosi Orfeum mellett.

VI. ÉVFOLYAM. 7. SZÁM.

Nemzeti Sport és az Automobil

Magyar Athletikai Club—Ferencvárosi Torna Club

bajnoki football mérkőzése a millenáris pályán.

vasárnap február 16-án d. u. 3 órakor. **Helyárak:** I. hely 1 kor., II. hely 50 fillér.

Jéghockey mérkőzés 1908. február 9-én Budapesten a BKE. és a prágai DEC. csapatok között.

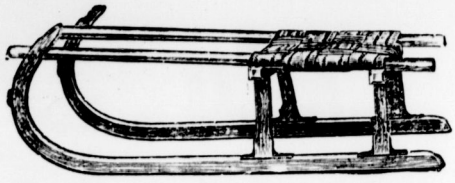
Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrássy-úti köröndtől harmadik ház) Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára 30 fillér, (vidéken 32 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander" legelső minő-égü versenykorcsolya 9 forint.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég és svéd versenykorcsolyák.

Halifax forint 1.50, Mercur, Jackson Haynes Jégvitorlák és vitorlakorcsolyák

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jéghockey játékszabály 10 kr.

Svéd-, norvég-, sváji-, tiroli-, hallvölgyi- és amerikai rodel

Sport és gyermek-szánkók

Rennwolff, Tobbogan, skeleton stb. Norvég sk'-k, lábszánok, hótalpak.

Lilienfeldi ski párja 15 frt.

Téli sportö'tözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sport árjegyzék ingyen és bérmentve.

HA FÁJ A FEJE

használjon azonnal

BERETVÁS-féle **MIGRAIN** -PASZTILLÁT.

24 pasztillát tartalmazó doboz **1 K 20 f.**

mely 5 perc alatt mindenféle természetü ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmul minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

FŐRAKTÁR:

BERETVÁS TAMÁS

gyógyszerésznél

KISPEST, RÁKÓCZI-ÚT 10.

Ingyen postai szállitás három :: :: doboz rendelésnél. :: ::

Minden gyógyszertárban és drogériában kapható.

❊ Magyarok! A kész ruha bécsi gyári munka! ❊

Klein Adolf férfi-szabó-üzlete

Budapest, VI., Dessewffy-utca 23. sz.

Készit mérték szerint öltönyt vagy téli kabátot 22 forinttól feljebb v.lódi gyapju-szövet maradékokból. — Több évi tapasztalatomat **Neuländer Testvérek** és **Weiner és Grünbaum** cs. és kir. udvari szabóknál szereztem.

Művészies munka.

A

„Nemzeti Sport"

egyes számai minden nagyobb tőzsdében kaphatók.

EGYLETI TŰZOLTÓ JEL-ÉNYEK

JEROUSCHEK K.

ÉKSZERÉSZ

BUDAPESTEN

SAJÁT GYÁRTMÁNY

TELEFON 1-37.

SEMMELWEIS-UTCA 7.

Elsőrendű ajánlatok! Válaszbélyeg mellékl.

Személyi hitel!

Elsőrendű ajánlatok! Kérjen prospektust!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanitók, kereskedők, iparosok, nyugdij ogosult ölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4—20 évig terjedő időre havi, 1/4, 1/2 és egész évi tőkekamat-törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquête értelmében tőkésitem a jövedelmet.

Jelzálog hitel! 300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek-, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványviz és egyéb források és kőbányákra, a becsértók 3/4 részéig.

Épitési hitel! épitésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban, amilyen arányban az épitkezés előrehaladt.

Bank- és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! **Szolid** alapon és **gyorsan** eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangu bel- és külföldi intézetek által.

ZÁBORSZKI JÓZSEF leszámitoló és bankiroda, Budapest, VI., Szív-u. 28.

Hirdetéseket sport-versenyekről jutányosan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

Olajfestésű arcképeket

festek 50 koronától feljebb 10 koronás részletekben életnagyságban, élőmintáról vagy fényképről is. Iparművészet tervezések, fabeégetések, tájképek, szentképek, Rákóczi, Kossuth, Petőfi, Aradi vértanuk arcképei, valamint általam is festett mesterművek másolatokban megrendelhetők

Daróczy Sándor

festőművész műtermében

Budapest, VIII., Szűz-u. 3. sz.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállitója

fényképészeti czikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kossuth Lajos-utcza 4.)

Árjegyzékkel és felvilágositással a legnagyobb készséggel szolgál.

Óh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

EGGER pasztillái

gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedségnél és elnyálkásodásnál, feiülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavaraiánál, a gyomrot nem rontják és kitünő izüek. **Kaphatók minden gyógyszertárban és drogériában.** Doboza 1 K. és 2 K. (Próbadoboz 50 f.)

Főraktár:

NÁDOR-gyógyszertár

Budapest, VI., Vaczi-körut 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyitott!

VI. évfolyam. 1908. február 15. 7. szám

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszó Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti VivóClub, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius" ujvidéki evezős egylet, az „Előre" zürichi magyar csónakázó egylet, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros" Aradi Evezős Egylet, a „Neptun" Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia" Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet, a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza" Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton" Uszók Egyesülete hivatalos lapja.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapitotta. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL „ 8 „ NEGYED „ 4 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. Polónyi Dezső laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő: Friedrich Nándor.

A JAPÁN TESTI NEVELÉS ALAPELVEI.

Mély lélegzés, táplálkozás, fürdés és ruházkodás. Az alkohol és a dohány káros hatása az egészségre és az erőre.

Aki egészséges akar lenni, ne sajnálja a testgyakorlásra forditott időt. A helyes iránytu testápolásnak azonban vannak egyéb tényezői is. Ilyen tényező a mély lélekzés.

A lélekzet olyan mély legyen, hogy a friss levegő teljesen általjárja a tüdőt. A vállakat közben nem szabad észrevehetően emelni. Azt sem szabad feledni, hogy nemcsak testgyakorlásközben, hanem *mindig* mélyen kell lélekzeni.

A hálószoba ablakát felkelés után rögtön ki kell nyitni, hacsak nem volt egész éjjel nyitva. Aztán az ablakhoz kell állani, mély lélekzetvétellel élvezve a friss reggeli levegőt. A hálószobát éjszaka sem szabad hermetikusan elzárni, legalább az egyik ablaknak, legalább részben nyitva kell maradnia.

Ha egy fejszével, vagy kalapácscsal dolgozó munkást megfigyelünk, észreveszszük, hogy minden suhintás valami „sóhaj"-féle hang tör ki belőle. Ha megkérdezzük, miért teszi, azt feleli rá, hogy könnyebben esik attól a munka. Igaza van, mert ő ösztönszerüen érzi, milyen mélyen kell lélekzenie akkor, midőn nagy erőkifejtéssel dolgozik.

Az európai és különösen az amerikai népekkel ellentétben a japánok nem nagy barátai a husélvezetnek, amiért a japánországi marhaállomány meglehetősen csekély. Valamivel nagyobb mértékben táplálkoznak szárnyasokkal és tojással. A marhahiány miatt nem rendelkeznek elég tejjel és vajjal, holott ezek valóban elsőrangu táplálékok.

Japánban a mindenkori főtáplálék a rizs. Azonkivül sok gyöngykávét és babot esznek. Az egész országban nagy a halfogyasztás. Különösen a friss halat szeretik, de a szárított halnak is nagy a kereslete. A felkelő nap országának vizei tele vannak különféle faju halakkal, ugy, hogy a halászat ottan egyik a legvirágzóbb foglalkozási ágaknak.

Japánban körülbelül ugyanazokat a veteményeket és gyümölcsöket találjuk, mint minálunk. Ezek is kedvelt eledelei a japánoknak, ugy nyers, mint főtt állapotban.

Japánban a szükös táplálkozás a szabály. A nyugati ember nem egyhamar barátkozik meg vele, de később érzi, milyen jótékony hatása van a mérsékelt étkezésnek.

Erősen feltünő, hogy a japán nők és férfiak, akik délelőtt nehéz munkát végeznek, délebédre nem esznek semmiféle raffinált eledelt. Egy kevés rizset, néhány gyümölcsöt vagy más effélét. Este, a munka után már többféle is kerül az asztalra.

A japánok sok vizet isznak. A normális fogyasztás naponkint és személyenként három-négy liter viz, amit hidegen, de sohasem jéghidegen isznak.

Külsőleg is sok vizet használnak, ugyanis minden japán nagy kedvelője a *fürdőnek*. Majdnem minden benlakó — férfi, nő és gyermek — naponta legalább kétszer fürdik, nyáron még többször is. A japánok szeretik a forró fürdőt. Olyan forró vizet használnak, amilyent mi nem is birunk ki, de szivesen fürödnek hideg vizben is. Azt tartják, hogy reggel, felkeléskor legjobb hideg fürdőt venni. Ez a fürdés rövid és erős ledörzsölés után egy durva kendővel törülköznek meg. Kimenés előtt közvetlenül sohasem szabad meleg fürdőt venni. Legjobb este, közvetlenül lefekvés előtt venni meleg fürdőt. A kád elhagyása előtt hideg vizet kell a kádba bocsátani, amig csak kibirjuk. Csak aztán kell elhagyni a kádat, jól megtörülközni és végül lefeküdni.

Aki nem birja ki az egészen hideg fürdőt, használjon langyosabb vizet, mindazáltal a reggeli fürdőnek a lehetőségig hidegnek kell lennie. Meleg reggeli fürdő előtt hideg vagy langyos zuhanyt kell használni s aztán erőteljesen ledörzsölőzni. Ez az eljárás különösen ajánlható azoknak, akik testgyakorlásközben erősen izzadnak.

Ami a *ruházkodást* illeti, a ruházat sohase legyen olyan nehéz, de olyan könnyü sem, hogy a normális testhőmérsékletet befolyásolja. Sohase öltözzünk ugy, hogy rendes testmozgásközben melegünk legyen, vagy fázzunk. A ruházat lehetőleg kevéssé tapadjon a testhez, hogy a szabad levegő az egész bőrfelületet általjárhassa. Ha kedvező az

időjárás, ajánlatos, japán szokás szerint, meztelenre vetkőzni és légfürdőt venni. A légfürdő ½—1 órahosszat tarthat. Közben olvasni lehet, vagy olyan dologgal lehet foglalkozni, ami kevés erőkifejtést kiván.

A *füző* nálunk olyan általános viselet, hogy szinte hiábavalónak látszik egy szót is emelni ellene. Nem kevéssé veszedelmes ez a viselet a nőkre nézve, akik azt hiszik, hogy arányosabb testalkatot nyernek általa. Ennek ellenében elég annyit felhozni, hogy művészek és művésznövendékek sohasem festenek, mintáznak olyan modellt, aki füzőt visel.

Mindenekelőtt a leánygyermekek ne viseljenek füzőt. A japán nők általában nem is viselnek füzőt, kivéve azokat, akik az udvari körökhöz, vagy a legmagasabb állami hivatalnokok családjához tartoznak. Ezek sokat érintkeznek európai és amerikai nőkkel és azt hiszik, hogy a füző okvetlenül hozzátartozik az európai ruházkodáshoz. Érthető, hogy ezek a magasrangu nők, amint csak tehetik, magánlakásukba sietnek, ledobják magukról az idegen kényszerruházatot és nemzeti öltözetükhöz visszatérve, megkönnyebbülten lélekzenek föl.

Nemely japán nő saját maga szerkeszt magának füzőt, ha a káros európai divat hatásától nem bir szabadulni. A japán viselethez tartozik az obi, egy hosszu, széles vállszalag, amelyet a törzs köré füznek. Ezt a vállszalagot olykor olyan szorosra huzzák, hogy füzőszerüen hat. Mindazáltal ez a szokás, mondhatjuk, rossz szokás, kevéssé van elterjedve.

Az *alkoholélvezetben* a japánok nagyon mértékletesek. Mielőtt az amerikaiak Japánt a világnak megnyitották, a benszülöttek egyetlen alkoholtartalmu italt ismertek, a saké nevü, nagyon ártatlan rizsbort. Ebből az italból jókora mennyiséget kell inni, hogy berugjon tőle az ember. A mienkhez hasonló sör, égettbor és bor még manapság is ritka Japánban, eltekintve néhány nagyobb várostól, ahol sok idegen lakik.

Japánban sokszor lehet látni berugott európaiakat és amerikaiakat, de berugott benszülöttet, mondhatni, sohasem. A saké sem mindennapi itala a japánnak, abból is csak kis mértékben, csak ünnepi alkalomkor iszik s olyan józanul tér haza, ahogy jött. Csak az a kevés japán, aki az idegeneknek minden szokását — még a rosszakat is — utánozza, hódol az alkoholélvezetnek.

— Mi a véleménye az alkoholról? — kérdezték egyszer Yako Sant, a legöregebb és legtekintélyesebb japán dzsiu-dzsicu-mestert.

— Az alkohol rossz dolog, — volt a felelet, — vadállattá teszi az embert.

A többi japán dzsiu-dzsicu mesternek sem jobb a véleménye az alkoholról. Yako San kijelentette, hogy bár nyolcvan éves, mégis alig tudja, milyen izü a saké. A dzsiu-dzsicu lelkes hiveinek az a véleménye, hogy még a legcsekélyebb mennyiségü alkohol is árt az egészségnek; legtöbbnyire az életben is következetesek ehhez az elvhez. Az alkohol szivdobogást okoz, árt a vesének, májtágulást idéz elő, káros a lélekzésre és csökkenti a látóképességet. Ellensége az egészséges izom- és csontszövet megujulásának; megtámadja az izületeket és köszvényt fejleszt; gyöngiti a testet és a betegségekre hajlandóbbá teszi. Az alkohol bünlajstromát még sok váddal lehetne sulyosbitani, számos vastag kötetet is irtak már az ő káros hatásáról. Helyes táplálkozás sohasem idéz elő tultengő étvágyat, ellenben az alkoholadag mennyiségét gyakran kell növelnie annak, aki a kivánt hatást akarja elérni. Annyi égettbor, amennyi egy tizenhat éves fiut huszonnégy órára teljesen kihoz rendes, józan állapotából, alig elég az iszákosnak ahhoz, hogy étvágyat csináljon a reggelihez. Igen, az alkoholistának étvágya folyton csökken, alkoholvágya ellenben folyton nő. Mivel az alkoholélvezet elgyöngiti az akaraterőt, elkövetkezik az az időpont, mikor a javulás majdnem lehetetlen. Statisztikai adatok alapján be lehet bizonyitani, hogy a büntettek huszonöt százalékát az alkohol hatása alatt követik el. Ritka az a bünös, aki nem volt rendes alkoholfogyasztó.

A *dohány*, ha nem is oly veszélyes, mint az alkohol, mindazáltal az emberi szervezetre nézve ártalmas élvezeti cikk. Az indiánok, akik legelsőbb termelték a dohányt ültetvényeken, csak szertartási célokra használták ezt a növényt. Ha egy más törzsből való barátságos látogatásra jött, meggyujtották a békepipát s abból a tüz körül ülők rendre szippantottak a béke és barátság jeléül. Ugyanigy cselekedtek saját törzstanácskozásaiknál is.

A dohánynak ugyanaz a hatása van, mint minden narkótizáló szernek. Állandóan élvezve kikeresi a szervezet leggyöngébb pontjait és még jobban meggyöngiti azokat. A dohányélvezettől is folyton csökken az akaraterő. A szivmüködés is szenved a dohányzás miatt, szivdobogás, vagy még komplikáltabb zavarok lépnek föl. Az első dohányzástól rosszul lesz a gyermek; ez megtanithatja őt arra, hogy a dohány méreg. Egy idő mulva rájön, hogy mind ritkábban és mind kevésbbé lesz rosszul a dohányzástól. Hatását tekintve olyan a dohány, mint a lassan belopódzó ellenség. Évekig dohányozhat valaki, anélkül, hogy valami káros hatását észlelné. Ha azonban ekkor, valami okból, felhagy a dohányzással, álmatlan lesz, idegzete roncsolt, nyomorult betegnek érzi magát, amig csak ujra nem kezd dohányozni. Az ilyen dohányos ember legyen meggyőződve arról, hogy legalább is valamivel megröviditi az életét.

Az ilyen ember felett urrá lett a dohány! S ha oly erősen is akarja, mégsem tudja széttörni azokat a bilincseket, amiket dohányládikákon kovácsolt magának. A bajt csak hosszu ideig tartó speciális kurával lehet kiegyenliteni, ha egyáltalán sikerül. A kura kezdetén pokoli kinokat áll ki a páciens. Voltak esetek, hogy olyanok, akik hosszu éveken át tartó dohányzási szenvedélyüktől szabadulni akartak, megőrültek, vagy a halálban leltek nyugalmat.

Japánban millió és millió olyan férfi és nő él, aki nem ismeri a dohány-élvezetet. Aki azonban dohányzik, olyan kicsiny pipát használ, amelybe csak három-négy szippantásra való dohány fér s amelyet napjában csak egy párszor tölt meg. Ennek ellenében nem lehet elhallgatni, hogy a japán nagyvárosok ifjabb nemzedéke körében az amerikai cigaretta mindinkább nagyobb kedveltségnek örvend, habár ez a japán népre nézve, jövőjét illetőleg éppenséggel semmi jót sem jelent. Sok előrelátó politikus és hazafi gondolkozott már azon, miként lehetne Japánban a dohánypestis terjedését megakadályozni.

Egy utazó angol megkérdezte Tokióban benszülött vezetőjétől, hogy dohányzik-e.

— Hogyan? — felet az meglepetve. — Hisz' én tanulok. Miért ártsak hát az agyamnak és miért butitsam magamat? Miért gyöngitsem a testemet? Yokohámában láttam egyszer, amint valaki dohányt dobott a sertések elé, de azok elfordultak tőle. S én a sertésnél is kevesebbre becsüljem magamat?

György görög herceg testnevelési rendszere.

György görög herceg, mint a görög tornatanárok egyesületének tiszteletbeli elnöke, nemrégiben athéni sporttekintélyek vizsgálata alá bocsátotta a maga szerkesztette testnevelési rendszerének tervezetét, melyből bőséges hasznot merithetnek egyéb nemzetek is.

E tervezet szerint a testi nevelés rendszerének következő három ágra kell kiterjeszkednie: a tulajdonképeni testnevelő tornára, aztán különféle sportokra, végül az atlétikára.

A tornának, mondja a tervezet, a testet természetes irányban és egyenletesen kell fejlesztenie; eleget kell tennie az egészség és az esztétika követelményeinek; ügyességet, rendszeretetet és fegyelmet kell nevelnie a tornászba. Erre a célra a herceg a *svéd tornarendszert* ajánlja, mint amely mindezen kivánalmaknak megfelel.

A tervezet második része a sportokkal foglalkozik, melyek hasznosan egészitenék ki a testnevelő tornát. „Felkeltik

a nemes versengés iránti szeretetet, a bátorságot; s megtanitanak csüggedés nélkül elviselni a legyőzetést."

Az atlétikai gyakorlatok mintája a régi görög „trekamp" volna, mely magában foglalja a sikfutást, 100-tól 500 méterig, azután a távolugrást és a diszkosz vagy gerelyvetést. Mindezen gyakorlatoknál óvakodni kell az erőltetéstől vagy a test egyoldalu fejlesztésétől, éppen ezért a sikfutásnál a távolságot észszerüen, fokozatosan kell növelni, s a diszkoszt és gerelyvetést balkézzel is kell gyakorolni.

E gyakorlatok és versenyek kötelezőleg kiterjesztendők az egyes iskolaosztályok minden tanulójára, s az egyes osztályok versenyeredményét a tanulók egyenként elért pontszámainak összege képezi.

Végül elméleti és gyakorlati tornatanárképző tanfolyamok létesitését javasolja, melyet a stockholmi központ diplomás tanárai igazgatnának. A községi iskolák tanárai számára is nyitnának ilyen kurzusokat, s esetleg a kiválóbb tanárok közül egyet-kettőt két-három évre kiküldenének a stockholmi intézetbe, hogy ott helyben folytassák tanulmányaikat, „s hogy szorosabbá füzzék azt a köteléket, mely Görögországot egybekapcsolja ezzel a maga nemében páratlan intézménynyel, honnét az összes modern államok a testnevelés alapelveit meritették."

Ezek volnának a tervezetnek eredeti gondolatai és ekként akarná szabályozni György herceg a torna és az atlétikai sportok közti viszonyt. Ez a számtalanszor megvitatott kérdés a herceg tervezetében gyakorlati és természetes megoldásra talál.

Kétségkivül György herceg tervezetében az iskolai testnevelés uj alapokra való fektetésénél mutatkozó megoldás a legszerencsésebb, kiküszöböli a mesterségesen felépitett német tornát és áttér a fiziológiai alapon álló svéd tornára. Az atlétikai sportok rendszeres művelése nagy haladást jelent a multhoz képest, mikor a pedagógusok legnagyobb része az atlétikai sportok tanitását, illetve művelését az iskolai testnevelésnél keresztülvihetetlennek tartották. Mint értesülünk *Bárczy* István dr., a MASz. elnöke levélileg megkereste *György* herceget, azon kérelemmel, hogy nagy jelentőségü tanulmányát a MASz.-nek rendelkezésére bocsássa. Valószinüleg a MASz. iskolai testnevelési szakosztálya a fenti tervezet alapeszméit a maga programmjának megalkotásánál előnyösen fogja felhasználhatni.

Egy kis sportfilozófia.

Irta: *Braun Samu.*

Napjainkban, midőn a sportok iránti szeretet és lelkesedés mind jobban terjed s jótékony hatása már is érezhető, nem hiábavaló fáradság beletekinteni egy kissé a dolgok mélyébe és szemügyre venni azt a bonyolult processzust, mely a sportokat létrehozta és üzőiben ma is uralkodik.

A sportok keletkezéséről meglehetősen eltérők a vélemények. Egyesek a játék egyik fajának tartják s úgy okoskodnak, hogy az ember önként jött rájuk, mert érezte, hogy a munka és alvás közti időtartamot is be kell valamivel tölteni. Mások, főleg Darwin elméletének hivei, azt tartják, hogy az embert az élet harcaira, a — struggle for life-re — való előkészülés hajtotta a sportra. Vannak ideálisták is, kik látva a plasztikus görög szobrokat, nagyon hajlandók, ha nem is egy Istennek tulajdonitani a teremtés munkáját, hanem ideális köddel bevonva megismerhetetlennek hinni.

Bárhogyan is álljon a keletkezés dolga, a fennmaradt emlékekből az az egy bizonyos, hogy már a legrégibb népek ismerték és gyakorolták a sportokat, birtokában voltak az észszerü tréning szabályainak és élesen el tudták választani a professzionátus, pénzért dolgozó mesterembert az amatőrtől.

Különösen a görögök ilyenfajta intézményei nagyszerüek. És ha összehasonlitjuk az ő hatalmas háromezer év előtti testi kulturájukat a miénkkel, be kell vallanunk, hogy azóta nem sokat haladt a sportok ügye. Az ő társadalmi életük át meg át volt szőve a testgyakorlatokkal és mint a kaszinókba és kávéházakba ugy ment akkor minden egészséges férfi a gymnasionokba; egy-egy isthmosi vagy olymposi győztesre pedig ugy tekintettek, mint, ahogy sokat ne mondjunk, nézünk mi ma egy kiváló irót, egy országszerte ismert politikai kitünőséget. Atlétának lenni, megnyerni a pálma vagy olajágat, ez volt minden ifju görög szive vágya.

Ezeket előrebocsájtva nézzük meg a Ma egy fiatal emberét, milyen körülmények viszik őt a pályák salakjára és minő okok idézik elő bonne azt a nagy érzést, mely őt előbb-utóbb sportemberré teszi.

A. F. Duffey, a világrekorder mondja egy helyütt, hogy minden fiatal ember érez magában valamelyes vágyat a testedzőgyakorlatok iránt; hogy tényleg igy áll a dolog, azt fényesen bizonyitja az a körülmény, hogy ma a középiskolai ifjuság javarésze sportol. Vagy könyvekben olvas valamit, vagy barátaitól hallja, de elég az hozzá, hogy ég a vágytól, hogy ő is megpróbálkozzék a sporttal, érez magában kedvet és képességet és siet ki a pályára.

És ez a döntő pillanat. A fiatal ujonc, ki, tegyük fel, azt hiszi, hogy azt a „gömbölyü vasdarabot" kétannyira is eltudja „hajitani", mint társai, észreveszi, hogy bizony nem olyan könnyen megy az. Most azután osztályoznunk kell. Vannak olyanok, — és sajnos még sokan — kik egy-két kisérlet után elcsüggedve vonulnak vissza; észrevéve azt, hogy ha emberi szokás szerint nem ócsárolják azt, amiért előbb hevültek.

A másik rész a szivósabb, ez a sikertelen kisérletektől annál nagyobb kedvet kap; kezdetben csak a dac, az örök „azért is" ébred fel benne, sőt talán látva nálánál ügyesebb társait egy árnyalata annak az irigységnek, mely tettekre sarkal, innen pedig már csak lépések vannak addig a kitartásig, mely később igazi atlétává avatja az ifjut.

Ilyenek körülbelül azok az érzések, melyeken mindannyian átmegyünk, s melyeknek rendkivüli fontossága van a fiatalember egész későbbi életére. Az az ifju, aki kitartóan kultivál egy sportot, *lényegesen előnyösebb helyzetben van többi társainál*: erejének tudatában nyugodtabb fellépésü, a tréning következtében ügyesebb, mint azok s az a kitartás, melylyel egy sportágat üzött, arra képesiti őt, hogy künt az életben az emberek lökdösődő, verekedő harcaiban is ugyanolyan kitartással végezze el azt, amit magára vállalt; a többiek talán meghajolnak és meggörbült háttal, álmosolylyal ajkukon fognak küzdeni azért, amit ő felemelt fejjel, ökölbe szoritva kezét, keményen fog kiharcolni magának.

* * *

Azokat, kik már üzik a sportokat részben a már elért sikerek, részben a még elérendők kötik le és egyszersmint itt látszik legtisztábban bebizonyitottnak az a nézet, mely azt állitja, hogy a sportok voltakép a primőr lelki vonásokon, a becsvágyon és a tisztább értelemben vett hiuságon épültek fel. Ez talán különösnek tetszhetik azon ideális nézetek mellett, melyeket lelkes sportférfiak eleddig a sportokról hirdettek, de anyagias szempontokból nézve a dolgot feltétlenül elfogadható. Igaz, ugyan, hogy például a többszörös országos és világbajnok nem azért a végeredményben csekély értékü arany vagy pláne ezüst éremért száll ki a sikra és abban, hogy *még* szerepel, nagy része van már a tiszta, önzetlen sportszeretetnek is, de hát nem minden atléta bajnok és ahhoz az éremhez erkölcsi dicsőség is van füzve, mely gyakran értékesebb annál.

Tudvalevő, hogy mindnyájunkban, kivétel nélkül meg van a vágy a magasabbra törni, a kiválni akarásra; egyikünknél csak szunnyadó parázs, másikunknál lobogó láng.

Világos tehát, hogy az olyan cselekvési tér, mely az egyént engedi szerephez jutni, már pszihológiailag is na-

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
izléses és olcsó kivitelben
FÁBRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállitója.

gyobb kedveltségre tarthat számot és azáltal, hogy minden egyes emberben külön-külön az ő fizikumának megfelelő vágyakat ébreszti fel nagyobb értékü, mint az olyan, mely az embert lélektelen gépnek nézve, tömegekbe sorozza be és tekintet nélkül az egyesre mindnyájával ugyanazt a dolgot végezteti. És éppen abban rejlik az atlétika rendkivüli ereje és hihetetlen elterjedésének titka, hogy szabad utját engedi annak, hogy az ember, mint egyén fejlessze ki erejét. A tömeg helyébe az Én lép, mely ha dolgozik, azt elsősorban önmagáért teszi.

De neveléstanilag is nem kevesebb fontossága van a sportoknak és ezek közül elsőbben is az atlétikának. Ebben az erkölcstelen és buja korban, hol az emberiség egyik fele már koravénen és megcsömörölve a legraffináltabb élvezetektől összetörve áll előttünk; a másik fele az ifjuság, a „jövő reménye" behunyt szemekkel rohan előre és a visszafojtott indulatoktól kicserepesedett szájjal, erótikus könyektől csillogó szemekkel néz be a prosztitució poshadt mocsarába, jól esik arra gondolnunk, hogy van egy kis sereg, mely akar és tud vágyain uralkodni és amikor eltökélve magát, tartózkodást fogad szerelemtől és bortól, ezt meg is tartja.

És tartózkodásuk nem a barátok gyötrődő, szomoru tartózkodása. Nem, ezek az emberek, mint Rousseau mondja, épek és erősek, mert vágyaikat maguk osztják be és a kielégitésben nem lépik át a határt. S azaz ifju, ki atletizált, férfikorában csak jóleső érzésekkel nézhet vissza ezen éveire, mert ifjuságának legszebb évei ezek voltak. Vidám ifjuság, tele fáradással és kiküzdött sikerrel . . . .

A vivómesterek képesitése kérdéséhez.

Irta: *Lovas Gyula*, okl. vivómester.

A hirlapi polémiáknak nem vagyok barátja, azonban most, hogy e lapok 4-ik számában e tárgyban irott cikkem nyomán háromfelől is rám hivatkoztak, — nem térek ki előle.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy cikkem második része, melyet pedig az elsőnek végén már jeleztem, tőlem ismeretlen okná fogva nem jelent meg, s kár volt a cikkező uraknak azt meg nem várni.

Cikkeimnek reformról szóló részében, nem saját egyéni véleményem, hanem jórészt az egyesület reformtervezetét ismertettem és éppen ennek az érettségi vizsgára vonatkozó része az, mely miatt ugy *Fodor* Károly tisztelt kartársam, mint *Melichár* és egy ismeretlen *„segéd" vivómester* felszólaltak.

Bár én magam ugy a vivómester egyesületben, mint mult évben e lapok hasábjain is, amellett foglaltam állást, hogy az érettségivel nem biró, *de megfelelő intelligenciával rendelkező* egyének okvetlenül letehessék a vizsgát, mégis, sőt épp ezért, kénytelen vagyok az érettségi mellett lándzsát törni, mert ismerve a mi speciális viszonyainkat, megvagyok arról győződve, hogy e nélkül soha igazán intelligens vivómester-testületet nevelni nem lehet.

Nálunk a müvelt iparos, legalább felső ipariskolát, a kereskedő kereskedelmit végez és éppen tanulmányai és az ezen a réven szerzett intelligenciája emeli ki az átlag-iparos és kereskedők közül. Aki pedig iskolai tanulmányok nélkül is ki tud tünni, az bizonyára szorgalmas, intelligens ember, aki megérdemli, hogy jobban boldoguljon, mint a müveletlen.

Fodor barátom maga sem hiszi, hogy valami nagy vonzerőt fog gyakorolni az iskolailag képzett, tehát intelligens ifjuságra, ha bárki mindenféle korlátozás nélkül oda mehet.

Elismerem, hogy a vivás szabad-müvészet, de szabadmüvészet a zene, festészet (rajz) és tornázás is. Ám ezek tanitása már nem szabad prédája a kontároknak. A zenetanár, rajztanár, tornatanár cimet csak állami vizsgát tett, tehát kétségtelenül szakképzett egyének használhatják, — más nem — s persze érettségüknek is kell lenni.

A tanárnak igen, de növendékének nem.

Külföldi példákra hivatkoznak? Akkor ne feledjék, hogy a külföldi középosztály — leszámitva a balkán államokat, — sokkal intelligensebb, mint a mienk s a külföldi mesterek, amint egy uj mester feltünik, képesek az ország másik végéről is felkeresni, hogy meggyőződjenek tudásáról. Ezt tudva ott nem mernek a kontárok és becstelenek e pályára lépni.

Hogy megfelelő tankönyvek és vizsgatervezet kell? — hisz az természetes. Az utóbbi már teljesen készen is van, az előbbiről pedig majd gondoskodik a vivómester-egyesület, melynek tagjai között akadnak még, kik nemcsak vivni tudnak, de irni is.

Ma, mikor csaknem minden iparágat is 3—4 évig kell tanulni, mielőtt az önálló üzéshez foghatnak, miért ne áldozzon a vivómester pályára lépő is 2 évet kiképeztetésére? Mert, ha intelligenciája van és jó vivó, ennyi idő elég a képesités megszerzésére érettségi nélkül is. Ezenkivül még csak egyet kivánunk tőle: *legyen tisztességes ember.*

A szerzett jogok sérelméről szó sincsen. A hivatásos mesterek védelmét akarjuk és nem azok elnyomását; megélhetésük könyitését és nem megnehezitését.

De, igenis küzdünk azok ellen, akik a vivást *mellékfoglalkozásképen* üzik és tanulás, tudás nélkül akarnak *mellékesen* körülbelül annyit keresni, mint a hivatásos mester, nagy munka és még nagyobb rizikóval.

Ezt az ügyet a szabad-szerelem elvei szerint rendezni nem lehet. Csak, ha a föltétlen tudás és tisztesség alapján álló emberek kapnak tanitásra jogositó képesitést, lehet a vivó-sport jövőjéről komolyan beszélni.

*

Melichár vivómester ur cikkére megjegyzem, hogy ő a legalaposabban félreértett engem. Én nem szoktam senkit lekicsinyelni, hanem megbecsülök mindenkit — a maga érdeme szerint.

Sem én, sem más vivómester nem küzdünk a szolgalatból kilépett és hivatásos vivómesterré lett altisztek ellen; nekünk a szolgálatban lévő azon altisztek ellen van panaszunk, kik miatt legjobb egyleteinket veszitjük el. Ha a katonai hatóság nem enged civil mestereket alkalmazni a kaszárnyában, ne engedje a katona-mestereket a civilekkel konkurálni a civillegyletekben.

Hogy Bécs-Ujhelyen kitünően tanitanak, azt előbb tudtam, mint Melichár ur, de tudta ezt a „MVE." is, mikor kimondta, hogy a bécsujhelyi akadémia oklevele minden további vizsga nélkül képesit.

Bár minden vivómester olyan szakképzett volna, mint a bécsujhelyen végzett mesterek, kiket mindenkor szivesen neveztem kartársnak.

A fentiek szólnak az „egy segédmester"-nek is. Egyáltalán pedig hiába kerestem cikkemben a felpanaszolt kicsinylő hangot és arról is biztositom a „segéd" mester urat, hogy ha ők tömörülnek érdekeik megóvása céljából vagy a „MVE."-be akarnának belépni, én mindig szives örömest állok mellékjük, mert hiszen a mester és hivatásos segéd-mester érdeke egy és ugyanaz.

Annak mindenesetre örülök, hogy cikkemmel kissé felébresztettem az alvó erőket, — csak aztán megint el ne aludjanak.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező utca 28. II. em.
Lelkiismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitőr- és ökölvivás, tornázás.

A kolozsvári vivóverseny.

A KEAC. által f. hó 8-án és 9-én rendezett országos vivóverseny a teljes siker jegyében folyt le és előreláthatólag nagyjelentőségü lesz Erdély sportéletében. Mindezideig a komoly sport határa a világtérképen a Királyhágó volt, ami azon tul történt, ami a történtekről a lapokban megjelent, az vagy közderültséget fakasztott, vagy — különösen ha a külföldi sajtóba is becsempészték — bosszuságot és szégyent okozott.

Egész Erdély, de különösen Kolozsvár rendkivül alkalmas talaja a sportoknak. Nagyszámu arisztokraciájában mindig találhatók kiválóságok, kik e téren a vezető és mecenási szerepet elvállalni hajlandók, az intelligencia a sportügyek iránt élénk érdeklődést mutat, hatalmas egyeteme mintaszerüen felszerelt vivó- és tornaintézetével sok ezer ifjut fogad magába, aki igazán a sportra termett. Mégis nehány komoly sportember: egy-két vivó, egy-két atléta szinte sziszifuszi munkát végeztek, hogy az igazi sportot Erdélyben meghonositsák. Mindeddig eredménytelenül. Hogy miért, arról eleget irtunk mi is, mások is, ne zavarjuk a mai ünnepi alkalmat vele.

A KEAC. vivóversenye volt az első komolyan számbavehető embersportverseny Erdély területén. Hogy ez a verseny vivóverseny volt, kétszeres jelentőségü, mert éppen a vivás terén uralkodott a legteljesebb zürzavar Erdélyben. Gerentsér László dr. évek hosszu során át dolgozott a komoly vivás meghonositásán. Az elért eredmény főként az ő érdeme. De hogy verseny legyen, ahhoz a KEAC. és vele Kolozsvár vivóügyei 2 vezetőjének: *Vértes* Bélának és *Repeczky* Lászlónak fanatikus lelkesedése és emberfeletti munkája kellett. Más sportember két kézzel dolgozhat, nekik egyik kezükkel állandóan védekezni kellett, hogy az ellenség le ne rontsa amit épitettek. Szerencsére hatalmas pártfogót találtak a KEAC. tanár-vezetője az egyetem nagytudományu tanára: *Kiss* Mór személyében, aki megértvén törekvéseik nemes és komoly voltát teljes erővel melléjük állott. Igy történt, hogy célszerü kiirás, jó rendezés és fényes dijazás várta a versenyzőket.

Hogy aztán volt is versenyző, hogy a verseny mintaszerüen bonyolittatott le, az a MASz. és egyleteinek érdeme. Van egy fanatikus vivógárdánk, vannak vezérei a vivósportnak, kiknek nincs távolság, nincs fáradság, nincs áldozat, mikor a vivásügy előreviteléről van szó, akik nem tiszteletdijakért, hanem eszmék diadaláért szállnak sikra. És hála Istennek, nemcsak Budapesten vannak ilyenek, akik a központ előnyeit élvezhetik, de rajongó lelkesedéssel működik a vidék is. E szempontból az országos versenynél is nagyobb fontosságu volt a vidéki verseny, melyen Kolozsvár szineit 6, Nagyváradét 5, Marosvásárhelyét 4, Kassáét és Szolnokét egy-egy vivó képviselte. És hozzá egy se vidéki kisérletező, hanem megannyi komoly, képzett vivó. Sok a tiszt köztük, akik a sport terén nemcsak összeforrnak a polgárokkal, hanem igen gyakran tanitóik és vezetőik is. Valamennyi fanatikus hive a művészvivásnak és a MASz. által propagált eszméknek.

A vidékiek közül ezuttal *Kolozsváré* lett a babér. *Repeczky* Andor elsőrangu vivó, változatos, korrekt akciókkal. Bármely budapesti verseny döntőjére méltó. A többi kolozsvári vivó is egytől-egyig komoly, képzett amatőr. Pedig mesterük sincs. *Vértes* és *Repeczky* emberfeletti fáradsággal vezetik tréningjüket. *Nagyvárad* munkáját kitünő tanitó, *Orbán* katonai vivómester könnyiti meg. Erős gárdáját immár az egész ország ismeri. *Szücs* főhadnagy, *Gráczer* hadnagy és *Jánossy* már szép sikerekre tekinthetnek vissza.

Hatalmas vivóélet uralkodik Marosvásárhelyen. *Teleky* Domokos gróf áldozatkészsége lehetővé teszi, hogy elsőrangu mestert tartsanak *Piacenti* Marco személyében. Persze a vivóélet igazi lelke *Filotás* Ferenc kapitány, aki ezuttal zsüri-tag szerepében mutatkozott be. Szemépp oly gyors, mint a karja, 40 verseny diadalmas pályafutásán szerzett tapasztalatai a legjelesebb biráink közé emelik. Remélhető azonban, hogy csak az 50-ik versenye után vesszük állandóan igénybe birói tudományát. A marosvásárhelyiek közül *Fey* József aratta a legszebb sikert. Kassát *Ambrózy* főhadnagy méltón képviselte. Hosszas betegségéből fölépült és mielőbb győzelmeiről irhatunk. Szolnokról *Csekey* jött el, okosan és ügyesen dolgozó fiatal vivó, *Gerevich* tanitványa.

Az országos versenyt *Szántay* nyerte meg. Akciói nem változatosak, nem is különös szépek, de erélyesek és versenyszerüek. Azonnal, fedve támad, vágása gyors és tempóbiztos, ha megtámadják, gyorsan elővág, de jól véd is, ha kell. Szivesen megcsinálja, ha kell és lehet négyszer ugyanazt is. Csak Földessel volt nehéz küzdelme, aki támadásait jó ellenakciókkal hiusitotta meg, de a védések kölcsönös hiánya miatt végre is 4:4-re ambóval végződött ez az assaut. *Földes* érdemelte volna a szépségdijat. Szinte akadémiaszerüen változatos. Akciói válogatott szépek, de néha a verseny izgalmaiban éppen ezért vesztenek realitásukból. Tóth Péter csakhamar a közönség kedvence lett. Ugyszólván az egész versenyt riposztokkal és jól sikerült feltartókkal küzdötte végig, igy csupa tiszta tussokat adott. A Vén fiuk első nagy diadala lett a negyedik hely. Aki *Heinrich* Aladár müvészetét ismeri, annak az nem meglepetés. Vivása, termete, mozgása *Iványira* emlékeztet. Erélyes támadó, kardja mindig a vonalban van, jól szur és véd. Ezt az eredményt az első szereplés fojtó lámpalázával érte el, ha nyugodtan fog kiállani, nagyobb versenyeken még közelebb jut az elsőhöz.

A BBTE. tagjai közül az első assaut-k után *Dunayt* tartottuk jobbnak, de a verseny vége felé *Apátit* nagyobb energiája és balkezes támadásai a döntőbe juttatták. *Garay* eleitől végig müvészi módon vivott. Könnyedségét és gyorsaságát mindenki megcsodálta. Szerény egyénisége az életben sok barátot szerez neki, de a mérkőzésben kevésbbé szerénynek, erélyesebbnek kell lennie, hogy több sikert érjen el. A verseny szinvonalát jelzi, hogy olyan nagystilü vivók estek ki az elődöntőben, mint Ágai, Szende, Gonda, Dunay, Ambrózy, Graczer, Szücs és mások. A döntőbe került vivók közül kettő *Santelli*, kettő *Fodor*, 1 *Toricelli*, 1 pedig *Leszák* mesterek tanitványa.

A versenybiróságban *Nagy* Béla dr., a MASz. vivószakosztályának elnöke elnökölt. Tagjai *Sötér* Gyula a FVC. titkára, *Filotás* Ferenc kapitány és *Repeczky* László voltak. Budapestről a verseny megtekintésére *Fodor* és *Gerentsér* mesterek és lapunk szerkesztője, *Friedrich* Nándor is lerándultak.

Ugy a versenyen, mint az azt követő akadémián nagy és fényes közönség gyült össze, melynek sorában ott láttuk az egyetem, a hadsereg, a közigazgatás és a társadalmi élet előkelőségeit. Az akadémián a versenyzőkön kivül *Filotás* kapitány mutatta be ugy tőrre, mint kardra fényes müvészetét. Kivüle még *Fodor* Gábor vivott egy szép tőrassaut Szántay Jenővel.

A dijkiosztásnál *Kiss* Mór emelkedett szellemü nagy beszédet mondott, szárnyaló szavakban fejtegetvén a testi kultura és a vivás eszméit és annak jelentőségét, hogy a vivósport ez ünnepe a tudomány szentelt hajlékában, az aulában folyik le. Végül hálás köszönetet mondott a szövetségnek, mely a város sportéletét és a KEAC.-ot szárnyai alá vette.

A verseny részletes eredményei a következők voltak:

Indultak:

1. Vértes Béla hadnagy, KEAC. Kolozsvár.
2. Tódor Árpád hadnagy, KEAC. Kolozsvár.
3. Beczner József hadnagy, KEAC. Kolozsvár.
4. Asztalos Andor hadnagy, KEAC. Kolozsvár.
5. Pósta Sándor orvostanhallgató, KEAC. Kolozsvár.
6. Nappendruck Kálmán orvosthllgtó, KEAC. Kolozsvár.
7. Hoor Egon joghallgató, KEAC. Kolozsvár.
8. ifj. Repeczky Andor joghallgató, KEAC. Kolozsvár.
9. Tóth Péter dr., MAC. Budapest (Santelli).
10. Szántay Jenő hadnagy, MAC. Budapest (Santelli).
11. Kozarev Jakab hadnagy, Nagyvárad (Orbán).

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

12. Jánossy Gyula hadnagy, Nagyvárad (Orbán).
13. Gratzer Lajos hadnagy, Nagyvárad (Orbán).
14. Szücs Sándor főhadnagy, Nagyvárad (Orbán).
15. Zechentmayer K. Nagyvárad (Orbán).
16. Földes Dezső dr., FVC., Budapest (Toricelli).
17. Ágai Gyula, FVC. Budapest.
18. Szende Dezső, FVC. Budapest.
19. Garai János NVC. Budapest (Fodor).
20. Gonda Illés dr., NVC. Budapest (Fodor).
21. Heinrich Aladár, Vén Fiuk VC. (Fodor).
22. Apáthy Jenő, BBTE. Budapest.
23. Dunay Bertalan, BBTE. Budapest.
24. Iov. Diószeghy Dezső, Marosvásárhely, (Piacenti).
25. Tadics B. főhadnagy, Marosvásárhely, (Piacenti).
26. Fey János Marosvásárhely, (Piacenti).
27. Ambrózy Gyula főhadnagy, Kassai AC.
28. Csekey J., Szolnoki VC. (Gerevich).

A verseny két részből állott. A vidékiek versenyén csak a vidékiek, a főversenyen pedig valamennyien részt vettek.

A vidéki versenyen 18 vivó vett részt. A négy csoport körvivása eredményéhez képest 2 elődöntést alakitottak. Ezek közül az elsőben győzött *Ambrózy* (3 gy.). 2. *Repeczky* (2 gy.). 3. Vértes (1 gy.). 4. Beczner, a másodikban győzött. Tódor és Asztalos holtversenyben (2—2 gy.), harmadik Jánossy és Fey. A *döntőben* első lett *Repeczky* Andor KEAC.. (3 gy.). 2. *Ambrózy* Gyula fh. KAC. 3. Asztalos. 4. Tódor.

A főverseny minősitése a következőképen ütött ki: Szántay Jenő 11.5, Földes Dezső dr. 11, Tóth Péter dr. 11, Heinrich Aladár 10.2, Garay János 10.1, Ágai Gyula 9.6, Dunay Bertalan 9.6, Gonda Illés dr. 9.6, Szende Dezső 9.1, Apáthy Jenő 9, Ambrózy Gyula 8.88, Vértes Béla 8.88, Gratzer Lajos 8.22, Repeczky Andor 8.1, Szücs Sándor 8, Zehenmayer Károly 7.8, Diószeghy br. 7.75, Posta Sándor 7.6, Asztalos Andor 7.5, Tódor Árpád 7.3, Beczner József 7.2, Kosarev I. 7.2, Tadics B. 7.1, Fey József 7.1, Hoor Egon 7, Nappendruck K. 6.6, Jánossy B. 6.1, Csekey I. 5.37.

A körvivás eredményei:

I. *csoport*: 1. *Szántay* (4 gy.). 2. *Dunay* (3 gy.). 3. Asztalos (2 gy.). 4. Graczer (1 gy.). 5. Hoor.

II. *csoport*: 1. *Tóth* Péter (3 gy.). 2. *Gonda* (2 gy.). 3. Tódor (1 gy.). 4. Nappendruck. Repeczky, ki a vidékiek versenyét megnyerte, a vidéki versenyen balkezén erősen megsérült ezért a főversenyben nem vivott.

III. *csoport*: 1. *Földes* (4 gy.). 2. *Szende* (3 gy.). 3—5. Szücs, Beczner, Jánossy (1—1 gy.).

IV. *csoport*: 1. *Apáti* (4 gy.). 2. *Heinrich* (3 gy.). 3. Csekey (2 gy.). 4. Zehenmayer (1 gy.). 5. Kosarev.

V. *csoport*: 1. *Garay* (3 gy.). 2. *Ambrozy* (2 gy.). 3. Tadits (1 gy.). 4. Diószeghy.

VI. *csoport*. Hármas holtverseny után 1. Agai. 2. Vértes. 3. Posta (2—2 gy.). 4. Fey.

1. *elődöntő*: 1. *Tóth* (3 gy.). 2. *Garay* (2 gy.). 3—4. Ambrozy és Gonda (1—1 gy.).

II. *elődöntő*: 1. *Szántay* (3 gy.). 2. Apáti (2 gy.). 3. Vértes (1 gy.). 4. Szende.

III. *elődöntő*: 1. *Földes* (3 gy.). 2. Heinrich (2 gy.). 3. Ágai (1 gy.). 4. Dunay (0 gy.).

Döntő küzdelem.

A vivó neve	Szántay	Apáti	Garay	Földes	Heinrich	Tóth	Győzött	Helyezés
Szántay		1[1]	1[1]	1/2[4]	1[2]	1[2]	4[1]/2	I.
Apáti	0[4]			1[0]	0[4]	0[4]	1	V.
Garay	0[4]	0[4]		1[2]	0[4]	0[1]	1	VI.
Földes	1/2[4]	1[2]	0[4]		1[1]	1[3]	3[1]/2	II
Heinrich	0[4]	1[1]	1[2]	0[4]		0[4]	2	IV.
Tóth	0[4]	1[1]	1[0]	0[4]	1[2]		3	III.

Az 1 győzelmet, a 0 legyőzetést, a kis számocska a kapott tussokat jelenti.

Szántay Földessel való küzdelmét ambóval végezte, Garay és Apáti közötti holtverseny az utóbbi javára dőlt el.

A versenyt követő akadémián *Kiss* Mór egyetemi tanár, rendezőbizottsági elnök szép beszéde után *Nagy Béla* dr. a zsüri elnöke a dijkiosztást a következőleg ejtette meg:

1. *Szántay* Jenő (MAC.) nyerte a helyőrség tiszteletdiját (hatalmas ezüst biljikom) és arany érmet.

2. *Földes* Dezső dr. (FVC.) a KEAC. ezüst serlegét és arany érmet.

3. *Tóth Péter* dr. (MAC.) a KEAC. tiszteletdiját (ezüst tálca) és arany érmet.

4. *Heinrich* Aladár (Vén Fiuk VC.) Josika Gábor báró diját (dohányzó asztal) és aranykeretes érmet.

5. Apáthy Jenő (BBTE.) a KEAC. diját (2 szobor) és aranykeretes érmet.

6. Garai Jenő (NVC.) a KEAC. diját (ezüst tárca) és aranykeretes érmet.

Ezenkivül *Ágai* Gyula, *Gonda* Illés dr. és *Dunay* Bertalan aranykeretes érmet, a többi I. és II. osztályu vivó ezüst érmet nyert.

A vidékiek diját megnyerte *Repeczky* Andor (ezüst kancsó). E versenyben tiszteledijakat kaptak még *Ambrózy* Gyula (asztali óra), *Gratzer* hdn. (dohányzó doboz) és *Fey* József (ezüst bot).

Hirek.

A BEAC. választmánya egy vivóverseny tervével foglalkozik. A verseny főiskolai jelleggel f. évi április elsején tartatnék meg.

A BBTE. VIVÓI. Lapunk mult számában foglalkoztunk a BBTE. ama sportszerütlen eljárásával, hogy versenyvivóit minden ok nélkül teljes másfél éven át nem engedte versenyezni.

Mint örömmel láttuk, az egylet megváltoztatta álláspontját és már a vasárnapi kolozsvári versenyen 2 legjobb vivója Apáti és Dunay szép sikerrel szerepeltek is. Mint tőlük értesültünk ezentul minden versenyen indulni fognak.

Az egyetlen helyes álláspont csak is a sportok különválasztása lehet; az, hogy az atlétika terén harc folyik, a vivók bajtársi összetartását nem érintheti.

A VÉN FIUK VERSENYE. A Vén Fiuk igazgatótanácsa mult ülésében ismét foglalkozott nemzetközi versenye tervével. A versenyek torlódása és megfelelő terminus hijján valószinü, hogy a verseny az év végére, december közepe tájára marad.

A MAFC. FŐISKOLAI BAJNOKSÁGÁNAK feltételei, dacára, hogy a versenyt március 1-ére tervezik, még ma sem terjesztettek be a MASz. vivószakosztályához jóváhagyás végett. Ezek szerint ez a verseny meg sem lesz tartható, mert a MASz. az azon való részvételt nem fogja engedélyezni.

ORSZÁGOS KARDHENDIKEP. A Müegyetemi Athletikai és Football Club március 1—3-ig rendezi meg Budapesten, a müegyetem nagy kerti termében III-ik országos kardvivó elönyversenyét.

1. A verseny a MASz. szabályai szerint rendeztetik.

2. A versenyen részt vehet minden magyar honos amatör gentlemann vivó, valamint a honvédség, a közöshadsereg és a haditengerészet tisztjei és hadapródjai, honosságukra való tekintet nélkül. Mesteri oklevéllel biró tisztek nem vehetnek részt.

3. A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző, valamint klubja és mestere nevét, lakását, polgári állását; közlését annak, hogy mióta viv, mely mestertől tanult, mely nyilvános versenyeken vett részt, azokban minő eredményeket ért el és végül a tétet. Tét nélkül érkező nevezések nem fogadtatnak el. A nevezések fölött a MA. FC. választmánya határoz s azok indokolás nélkül visszautasithatók.

4. Nevezési dij: 3 korona.

5. Első nevezési zárlat 1908. február 22-ike. Ezentul február 25-éig csak a tét kétszeresének lefizetése mellett lehet nevezni. A nevezések a MAFC. vivószakosztálya cimére (Budapest, VIII., Müegyetem) küldendök, mig a tétek Vargha János pénztáros cimére (Budapest, VIII., Müegyetem gondnoki hivatal).

6. Dijazás: A verseny győztese diszitett ezüstplakettot, a második és harmadik ezüst, a negyedik, ötödik és hatodik ezüstözött bronzplakettot kap. A versenyben tényleg résztvett és vissza nem lépett vivók első harmadának hátralevő része bronzplakettot kap.

7. Az előnyosztásra dr. Nagy Béla, a MASz. vivószakosztályának elnöke kéretett fel.

8. A verseny időbeosztását a rendezőség később közli a vidéki versenyzők óhajainak figyelembe vételével.

9. A versenyen használatos vivó hendikep szabályok a következők:

1. Előnyversenyek (hendikep) kiirásával a versenyfeltételekbe mindig felveendő az előnyosztók személy (hendikeper) neve.

2. Nyilt versenyeknél előnyosztók csak a hivatalos szövetségi előnyosztók, vagy ilyenek nem létében a vivószakosztály tagjai lehetnek.

3. Az előnyosztónak munkáját ugy kell végeznie, hogy az

a versenyt megelőző napon már kész és a versenyzőknek tudtára adható legyen.

4. Az előnyosztó munkája felebbezhetetlen és azt a verseny megkezdéséig csak ő maga és csak egyes személyekre vonatkozó nyilvánvaló tévedés esetén változtathatja meg.

5. Előnyversenyekre a nevezéssel együtt a következő adatokat is be kell terjeszteni: a) mióta viv, mely mestereknél tanult a vivó, b) minő nyilvános versenyeken vett részt, c) azokban minő dijakat nyert.

6. Aki valótlan adatokat jelent be, vagy adatokat elhallgat, annak eredménye megsemmisittetik és versenyzési joga hibájához mért időre felfüggesztetik. A versenyző felelős az adatokért akkor is, ha a nevezést egylete, vagy mestere küldi be.

7. Az előnyosztás tusselőnyök adásával történik, akként, hogy a legjobb vivó vagy vivók semmi a gyengébbek 1—5 tusselőnynyel indulnak. E szerint minden versenyző nullától ötig terjedhető egy számot kap, mely számát a verseny egész tartama alatt megtartja.

8. Előversenyeknél a verseny lefolyására vonatkozó szabályok a következő eltérésekkel alkalmazandók:

a) a minősités marad,

b) a körvivásban a vivók akként sorsoltatnak csoportokba, hogy minden csoportban egyenlő arányban legyenek a különböző előnyszámmal biró vivók,

c) a kard-körvivás 4, a tör-körvivás 3 tussra megy,

d) midőn két vivó akár a csoportokban, akár a döntő küzdelemben mérkőzésre kerül össze, megállapitandó az előnyszámuk közötti különmbség. A mérkőzésben a jobb vivó akkor jelentendő ki legyőzöttnek, ha négy (törben három), a gyengébb akkor, ha annyi tusst kapott, amennyit előnyszáma meg négy (törben három) együtt kitesz.

Például: A. előnyszáma 2, B. előnyszáma 5, a kettő közti különbség = 3. Midőn összekerülnek B. győz, ha A.-nak 4 tusst ad, ellenben A. csak akkor, ha B.-nek 4×3=7 tusst ad.

f) Az előnyök holtverseny esetére is érvényesek és a vivók ujból küzdenek.

A FŐISKOLAI BAJNOKSÁGOK. A *Műegyetemi Athletikai és* Football-Club március 1—3. napján Budapesten a Műegyetem nagy kerti tantermében nemzetközi főiskolai vivóversenyeket rendez, melyen kiirásra kerülnek harmadszor a *József nádor emlék-serleg* és másodszor *Magyarország főiskolai vivóbajnokságai* a következő feltételekkel: 1. Fegyvernem: kard és tör. 2. A verseny a Magyar ASz. versenyszabányai és a Főiskolai SpSz. általános rendszabályai szerint a FSpSz. megbizásából rendeztetik. 3. Részt vehet benne a F.SpSz. ált. rendszabályainak 20. §. alapján minden hazai és külföldi polgári és katonai főiskola rendes hallgatója. Mindenki csak ama főiskola reprezentativ sportegyesületének szineiben indulhat, amely iskolának beiratkozott hallgatója. Indulási joggal birnak az abszolutoriummal birók két éven belül, diplomájuk megszerzéséig. Minden esetben irásban igazolandó, hogy a nevező a feltételeknek megfelel. 4. Dijazás. A kardverseny győztese „Magyarország 1907/8. évi főiskolai kardvivó bajnoka" cimet, aranyozott ezüstplakettot (diszitéssel) és tiszteletdijat kap. Azonkivül egyesülete megkapja (ha a serleg szabályzatában körülirt feltételeknek megfelel) egy évre a József nádor emlék-serleget, amelyet azonban a következő évi kirás alkalmával visszaadni köteles. A második ezüstplakettot és tiszteletdijat, a harmadik ezüstplakettot, a negyedik ezüstözött bronzplakettot kap. Minden hátralévő 7. pontnál jobban minősitett vivó emlékplakettot kap. A tőrverseny győztese „Magyarország 1907/8. évi főiskolai tőrvivó bajnoka" cimet, aranyozott ezüstplakettot (diszitéssel) és tiszteletdijat kap. A második ezüstplakettot és tiszteletdijat, a harmadik ezüstplakettot, a negyedik ezüstözött bronzplakettot kap. Minden hátralévő 7. pontnál jobban minősitett vivó emlékplakettot kap. Első kiirás. Amennyiben több tiszteletdij áll majd rendelkezésre a rendezőség azok szétosztásáról külön intézkedik. 5. Tét: 10 korona. 6. A verseny minősitési és körvivásból fog állani. A körvivásban első és másodosztályu vivók vehetnek részt. 7. *Nevezési zárlat* 1908. *február* 21-*én van.* Ezentul február 25-éig csak a tétek kétszeresének lefizetése mellett lehet nevezni. A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző nevét, lakását, a 3. pont alatt lévő feltételek bizonyitását, mestere nevét és a tétet. Tét nélkül való nevezések figyelembe nem vétetnek. A nevezések a MAFC. vivóosztályának (Budapest, VIII., Műegyetem), a tétek Vargha János pénztáros cimére (Budapest, VIII., Műegyetem, gondnoki hivatal) küldendők. A nevezések elfogadása fölött végérvényesen a FSpSz. igazgatósága határoz. 8. A verseny időbeosztását a rendezőség külön közli a vidéki versenyzők óhajainak figyelembe vételével. A verseny kezdetekor azonban a versenytitkárnál mindenki jelentkezni tartozik. Oly versenyzők értesitéseért, akik pontos levélcimüket be nem jelentik, a rendezőség felelősséget nem vállal.

Rovatvezető: *Kiss Géza.*

Nemzetközi uszószövetség.

Lapunk számára irta:

Fr. *Droemer,* német szöv. uszókapitány.

Forditotta: *Sparrow.*

Diadalmi menetben hatol most szét széles e világon az uszósport; soká tartott azonban, mig belátták az emberek azon mérhetetlen előnyöket, melyeket az uszás és annak sportszerü gyakorlása az emberi test számára magában rejt. Az egyletek és kis számu derék sportsman kemény és fáradságos munkájára volt szükség; kellett, hogy azok teljes erejükkel, önzetlenül szenteljék magukat az ügynek, mielőtt a maiakhoz hasonló eredményeket mutathatunk fel, mielőtt sor került arra, hogy iskola és hatóság átlátták a rendszeresen üzött uszás mérhetetlen hasznát és a téli uszoda épités követelésének a jelen században elodázhatatlan jogosságát.* Félreismerhetetlen ténynyé vált, hogy az uszás azon nagyszámu testgyakorlási ág között, melyeket az emberek egyrészt kedvtelésből, másrészt testük erősitése, egészségük fentartása miatt üznek, a legkiválóbb helyet foglalja el. Természetes és mindenki számára könnyen hozzáférhető eszköz az egyéni és a néperő gyarapitására és a legnagyobb mértékben egyesiti magában a testgyakorlást és a testápolást. Minden állampolgárt át kell, hogy hasson manapság azon tudat, hogy testi erejéért és épségéért ugyszólván felelős. Tapasztalati ténynyé vált immár az uszásnak egészségszerző és egészségfentartó értéke. Időközben azonban azt is belátták, hogy az uszás tulajdonképpeni jelentősége csak az egyletekben jut érvényre, illetőleg csak ugy aknázzák ki sajátlagos értékét, ha az uszásgyakorlatok szakavatott vezetés alatt történnek és sportszerüleg üzetnek. Éppen a jó egyletekben való tervszerü training, egybekötve müugrással, buvárkodással, mentéssel és vizipólóval, juttatja teljes horderejében érvényre az uszósport nagy előnyeit és hygiénikus hatásait. Ha emellett még meggondoljuk, hogy az uszásnak minden évszakban lehetséges gyakorlása mily olcsó és mily egyszerüen és kényelmesen kerülhet el mindenki ezen a réven sokféle betegséget, akkor csodálkozhatunk, hogy az uszóegyletek többnyire csak korlátolt tagszám felett rendelkeznek. Örven-

detes, hogy e téren is javultak ujabban az állapotok, ami azonban még mindig nem áll az ügy jóságával arányban.

Az uszósport gyakorlása azonban nem szoritkozott egy országra, hanem majdnem arányosan haladt előre minden országban, vagyis az egyikben elkezdtek neki nagyobb jelentőséget tulajdonitani, a másikban nagyobbszámu pártfogókra talált, más országban ismét nagyobb uszóversenyek tartattak, mindenütt jelentékenyebb arányokban lépett az uszósport a nyilvánosság elé, mint régebben. Oly országok, melyek eddig az uszás terén keveset vagy semmit sem tettek, mint Belgium, Hollandia, Olasz- és Franciaország, hirtelen nagystilü meetingek által hatalmas propagandát csináltak az uszósportnak. Ha eddig Anglia, Németország, Magyarország és Ausztria szövetségeikkel meglehetősen elhagyottan álltak az uszóügy érdekében való munkálkodásukban, akkor az 1905. évvel a helyzet jelentékenyen megváltozott, ország ország után lépett a kép keretei közé, azt mindinkább nemzetközivé alakitva ki. Erőteljes, vérdus ér gyanánt kigyózott az uszósport valamennyi népen keresztül Angliából Németországba, Ausztriába, Magyarországba, Hollandiába, Belgiumba, Franciaországba és Amerikába, mindenütt összeköttetéseket hozva létre, személyes ismeretségeket közvetitve, testvériesülést idézve elő. Hiszen elmaradhatatlan következménye volt az uszósportnak mindinkább való kiterjedésének, hogy a különböző országok uszói egymás közt versenyre keltek és ezáltal közelebbi érintkezésbe jutottak. Évről-évre növekszik ez, a német uszók jártak Angliában, Hollandiában, Magyarországon, Franciaországban, Belgiumban, Ausztriában stb. stb. és viszont.

Mennél inkább jött azonban létre nemzetközi konkurrencia, annál inkább merült fel a szükséglet, a nemzetközi viszonylatokat állandóbbakká és szilárdabbakká tenni. Ez csak ugy volna lehetséges, ha egységes, minden népre nézve mérvadó versenyszabályok alkottatnának, mely versenyszabályok mintegy erős, egységes köteléket fonnának az összes uszók körül, őket *egy* egészszé forrasztva össze.

Csodálatos gondolat! De még csodálatosabb lenne a gondolat megvalósitása. Még sok, nagyon sok munkát kell azonban e cél elérésére végezni. A Német Uszó-Szövetség már 1906-ban felvette programmjába egy nemzetközi uszószövetség megalakitását és már tárgyalásokat is folytatott ilyen irányban az egyes országok szövetségeivel. A döntő lépésnek 1907 nyarán a német csapatnak Angliában való időzése alkalmából kellett volna megtétetnie. Sajnos, az Amateur Swimming Association képviselőivel folytatott személyes tárgyalások nem vezettek tökéletes megegyezésre. A dolog az amatőr-határozmányokon szenvedett hajótörést, ahol is egy esetben nem volt összeegyeztetés elérhető.

Meg kell vallanom, hogy a német amateur-határozmányok tulságosan enyhék, mig az angolokéi minden ország közül a legszigorubbak. Ezért mi németek egészen természetesnek találtuk, hogy határozmányainkat több pontban megváltoztassuk, illetőleg az angol pontokkal összhangba hozzuk, megegyezés lehetségessé tétele végett. Ezért tehát minden további ellenvetés nélkül beleegyeztünk amatőr-paragrafusunk néhány pontjának megváltoztatásába és pedig azon amatőrt, aki valaha pénzért vagy pénzbelileg kifejezett anyagi kárpótlásért indult, egyszer és mindenkorra hajlandók voltunk hivatásos versenyzőnek kijelenteni, továbbá valamely más sportág professzionista versenyzőjét az uszósport terén is annak ismerni. Az angol határozmányok azonban, tovább menve, megállapitják, hogy uszómester *örökre* professzionista; ezzel a német képviselők nem érthettek egyet, mert e határozmányt ilyen alakban tulkeménynek találták. A német képviselők előtt több németországi eset volt ismeretes, mikor nagyon korrekt, tisztességes emberek szükségből vagy más kényszeritő indokból átmeneti uszómesteri hivatásra adták magukat. Az ilyenek egész életükre professzionisták legyenek-e? — Miután Angliában az uszómesterek többnyire még uszóegyletek trénerei is, azért hosszabb vita után azt javasoltuk, hogy különböztessük meg azon uszómestert, aki tevékenységét tisztán, mint oktatást gyakorolja, azon uszómesertől, aki mellesleg pénzbeli vagy egyéb kárpótlásért még tréneri tisztséget is visel. Minthogy Anglia azonban ebbe nem akart belemenni, a tárgyalások megszakittattak és csak annyi állapittatott meg, hogy egymás uszóversenyein Németország-, illetve Angliából csak a két szövetség tagjai jogosultak startolni. Franciaország a vitás pontban német párton volt, Svédország a tárgyalások egész folyamata alatt passzive viselkedett, Belgium, mely szintén képviselve volt Londonban, nem jelent meg a tárgyalásokon. Szép lett volna, ha Angliával teljes megegyezés jöhetett volna létre, mert ez hatalmas lépéssel vitt volna előbbre bennünket, a nemzetközi szövetség megalakulása ugyszólván biztos lett volna.

De Anglia nélkül is el kell ezt érnünk, ami kis jóakarat mellett sikerülni is fog. Mindenekelőtt szükséges, hogy azon országok, melyek folyton érintkeznek egymással, mint Hollandia, Belgium, Franciaország, Magyarország, Ausztria és Németország, egy szövetséggé tömörüljenek és egységes versenyszabályokat alkossanak. Az amatőr-fogalom a fent módositott alakban mindenütt elfogadható, és minthogy a Deutscher Schwimm-Verband a különféle külföldi szövetségekkel már amugy is tárgyalásban áll, remélhető, hogy a nemzetközi szövetség megvalósitása nem tultávoli időben kézzelfogható valóság lesz. Még akkor is, ha a szövetség egyelőre csak a fent mondott országokat foglalná magában, óriási haszonnal járna az uszósport jelentőségére és további fejlődésére nézve.

Visszapillantás.

Az elmult év uszósportjának egyik legörvendetesebb jelensége aktiv versenyzőink számának óriási megnövekedése. Bátran mondhatjuk, hogy versenyzőink száma az utolsó 3 év alatt megkétszereződött és jelenleg összes sportnembeli versenyeink között az uszóversenyek dicsekedhetnek a legnépesebb mezőnyökkel. 150—200 körüli számu nevezések nagyon gyakoriak voltak, sőt a lapunk által első izben rendezett nemzetközi középiskolai uszóversenyre közel 300 nevezést adtak le fiatal uszóink. Kétségkivül uszósportunknak az utolsó években aratott világraszóló diadalai ambicionálták elsősorban fiatalságunkat, de nagy része van e siker elérésében egyeleteinknek is, melyek gondosan és ügyes kézzel összeállitott propozicziókkal egyaránt érvényesülni engedték bajnokaink mellett junior és kezdő uszóinkat, de különösen ifjuságunkat, mely a későbbi uszónemzedék gyönyörüen fejlődő csirájának igérkezett.

Az 1907. év folyamán nyilvános egyleteink rendezésében 223 egyéni és 33 csapatverseny került eldöntésre.

Az egyéni versenyek közül 175 scratch és 48 hendikep (21·5%) verseny volt.

A különböző uszásmodort illetőleg scratch versenyeink a következőkép oszlottak meg:

Tetszésszerinti uszás volt 113, melluszás 18, hátonuszás 15, oldaluszás 5, buváruszás 5, műugrás 13, plunging 6, összesen 175 verseny; hendikep-versenyeink közül tetszésszerinti uszás volt 27 (köztük 4 ifjusági), melluszás volt 9, hátonuszás 9, plunging 3, összesen 48 verseny.

Természetesen a tetszésszerinti uszásmodoru versenyek voltak tulnyomó többségben, de nagy emelkedést mutatnak a mell- és hátonuszó, nemkülönben a műugró versenyek számai is.

A versenyzőket illetőleg egyéni versenyeink a következőkép oszlottak meg:

Amerikai rendszerü uri szabóság
Budapest, IV., Szervita-tér 8. szám, I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségü angol és belföldi divatszövetekből készült télikabátot 33 forint és 43 forintért, csakis mérték és próba után adunk.
Adhatjuk. mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk.
Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállitunk.
Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva.
Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendü munkásokkal dolgoztatunk.

	senior.	junior.	kezdő.	ifjuságí
tetszésszerinti uszás	64	16	12	21
melluszás	13	4	—	1
hátonuszás	10	3	—	2
oldaluszás	4	1	—	—
buváruszás	5	—	—	—
műugrás	8	5	—	—
plunging	6	—	—	—
összesen	110	29	12	24 =

175 verseny.

Csapatversenyeink közül 25 senior, 1 junior és 7 ifjuságí csapatok részére volt kiirva. Számuk az előző évekhez képest szintén emelkedést mutat és ma már nélkülözhetetlen részei versenyeinknek. Egyébként is a legizgalmasabb, de meg szemre a leggyönyörködtetőbb versenyek közé tartoznak és a résztvevők — rendszerint — nagy száma folytán ugyancsak kiválóan alkalmasak a tömegsport képzésre.

A fentiekben nagy vonásokban vázoltuk az 1907. évi uszósport történetét; a tényeket mintegy madártávlatból tekintettük és ezenközben természetes, hogy a kisebb, de mindamellett fontos részletek nem nyerték a kellő kiemelést. Következő számunkban részletes és beható méltatásban fog részesülni sportunk minden egyes fejezete, amely jelentőségénél és horderejénél fogva ezt megérdemli.

Belföldi hirek.

A MAGYAR USZÓ-SZÖVETSÉG ELSŐ TANÁCSÜLÉSÉN lapunkat a MUSz. hivatalos lapjává választotta és igy annak lefolyását hivatalos rovatunkban közöljük.

LAPUNK EGYES SZÁMAI miként az elmult évben, ugy az idén is, a Rudas-fürdő pénztáránál kaphatók, amiért a pénztáros hölgyeknek e helyütt is köszönetet mondunk szivességükért.

AZ AUSZTRIA-VÁNDORDIJAT hir szerint idén a FTC. teljesen uj összeállitásu csapattal fogja megvédeni a március 22-én eldöntésre kerülő versenyen, melyre a MUE. is fel akarta küldeni a bajnokságban leendő részvételre vizipólócsapatát; a harmadik Bécsben képviselt magyar egylet értesüléseink szerint a MAFC. lesz.

SPORTSZERŰ USZODÁT fog óriási sporttelep keretében hir szerint a Lipótvárosi Kaszinó létesiteni, a hiren kivül jelenleg semmiféle részleteket nem regisztrálhatunk, de rövidesen vissza fogunk a dologra térni.

LONDONI LEVELEZŐNK Olasz Pál sprinter és sport-iró lett, aminek folytán azon kellemes helyzetben leszünk, hogy a londoni és egyáltalán angol hireket és eredményeket ilyen szakavatott és közvetlen szemlélő tollából adhatjuk.

HÁZIUSZÓVERSENYT rendez február végén a Ferencvárosi Torna-Club a Rudasfürdőben.

A B. EGYET. ATHLETIKAI CLUB idén juliusban ismét megfogja rendezni a dunaharaszti-i távuszócsapatversenyt, melynek tiszteletdiját tavaly tudvalevőleg a MTK. csapata nyerte.

A MAGYAR USZÓ-EGYLET, ugy hirlik, március folyamán szintén rendez háziversenyt.

EGY MAGYAR BAJNOKSÁG MEGSZŰNÉSE. Ugy értesülünk, hogy a MUSz. vezető köreiben a plungingbajnokság megszüntetésének gondolatával foglalkoznak, amit mi a magunk részéről a legnagyobb mértékben helyeslünk, mert az uszásnak ezen unalmas és céltalan alfaja nem érdemel bajnokságot. Az angolok különben szintén tavaly irták ki utoljára.

A FERENCVÁROSI TORNA-CLUB értesüléseink szerint idén három uszóversenyt rendez, melyek közül 2 nemzetközi (egy nyári és egy téli) és 1 országos meeting lesz.

Külföldi hirek.

DROEMER, NÉMET SZÖVETSÉGI USZÓKAPITÁNY, lapunk munkatársai sorába lépett és mai számunkban már el is kezdjük a nemzetközi uszószövetségről irt eredeti közérdekü cikkét. Droemer ugyanis a nyáron — mint irtuk — Londonban járt a német uszókkal a Life Saving versenyén és ez alkalommal tárgyalt az angolokkal egy nemzetközi uszószövetség megalakitásának módozatai felől. E tárgyalások eredményéről számol be cikkében részletesen.

A COUPE DE Noël, mely, mint olvasóink is tudják, minden évben karácsony másodnapján dől el 180 m.-en a nyilt Szajnában, 1907-ben a védő *Meister*-nek diszkvalifikálása után a második helyezettnek, *Berettá*-nak jutott, mert a francia nem a célszalagnál, hanem azon tul érkezett be elsőnek. Mult szombaton már most match volt kettejük közt a Pont d'Alexandre mellett; Meister lett az ezuttal szabályszerinti győztes 1 p. 51 mp. alatt; az időt a Szajna áramlása magyarázza.

FRANKFURTON ÁTI USZÁS lesz junius 7-én körülbelüi 6—7 km.-es távon; a győztes aranyérmet és tiszteletdijat nyer.

VILÁGREKORDKISÉRLET 75 YARDRA. Mint a „Sydney Herald"ban olvassuk, C. Healy megkisérlette A. Wickham 75 yardos (68,5 m.) világrekordjának megjavitását, ami azonban nem sikerült, mert csak 42.1 mp.-et ért el, mig Wickham világrekordja 40.4 mp. (1906. II. 17. egy ford.) A jelentés megjegyzi, hogy Healy nem viselt teljes uszódresszt, csak uszónadrágot. Halmay osztrák rekordja 68 m.-re (1 ford.) tudvalevőleg 41.6 mp. (Bécs 905. XII. 1.)

AZ ERFURTI S. V. NEPTUN versenyét csak a *tizenhárom* m.-nyi hosszu pálya, mint kuriózum kedvéért emlitjük meg; a 104 m.-es föversenyt egyébként Beckenbach (Salamander, Mannheim) 1 p. 22 mp. nagyon közepes idő mellett nyerte nagy fölénnyel.

AZ AMERIKAI ATHLETIC UNION rekordbizottsága (record-committee), mint new-yorki levelezőnk irja, mult héten foglalkozott egy olyan értelmü inditvánnyal, hogy — az angol szabályokhoz hasonlóan — 600 yardig csak 25 yardos, azonfelül csak 33⅓ yardos pályán hitelesitsenek rekordokat. A bizottság azonban ez inditványt elvetette és ilyképen tovább is létezni fog Amerikában azon képtelenség, hogy 1 ang. mfdre 18 m.-es pályán érjenek el és hitelesitsenek rekordokat. (Daniels huszonhárom perc 40,6 mp.-es mértföldes rekordját *nyolcvanhét* fordulóval érte el.)

USZÁS A CIRKUSZBAN. Február 30-án a berlini Cirkus Busch-ban propaganda céljából a vizzel megtöltött óriási manège-ben a német uszószövetség I. kerületének egy válogatott csapata ugró- és uszómutatványokat fog végezni.

A HAMBURGI USZÓSZÖVETSÉG mult heti versenyén a 72 m.-es föversenyt (pálya 18 m.) Kelle (Triton) nyerte 53.2 mp. alatt ugyanazon a pályán, ahol Schiele e távot 52 mp. alatt uszta; az 5×36 m.-es stafétaversenyt a Triton nyerte 25.4 mp.-es átlaggal 2 p. 07 mp. alatt.

AZ IDEI OSZTRÁK USZÓSZEZON a 60 éves császári jubileum folytán nagyszabásu lesz; programmjáról egyébként lapunk egyik legközelebbi számában Hochermann munkatársunk, a WSC. Austria elnöke fog részletesen beszámolni.

AZ USZÓVILÁGREKORDOKRÓL fog lapunk legközelebbi számainak egyike cikket hozni és igy aktuálisnak tartjuk, ezek néhányát itt ismertetni: 50 y. 24.6 mp. (Wickham Ausztrália; egy vonalban) 100 y. 55.4 mp. Daniels Amerika; 3 ford.) 150 y. 1. p. 30.4 mp. (Daniels Amerika; 5. ford.) 220 y. 2 p. 28·4 mp. (Kieran Ausztrália; 7 ford.) 440 y. 5 p. 19 mp. (Kieran Ausztrália; 8 ford.) 500 yard 6 p. 07.2 mp. (Kieran Ausztrália; 20 ford.) 880 y. 11 p. 11.6 mp. (Kieran Ausztrália; 17 ford.) 1609 m 23 p. 16,8 mp. Kieran Ausztrália). 200 y. melluszás 2 p. 45.4 mp. (Fabinyi, Magyarország; 5 ford.) 150 y. hátuszás 1 p. 58,2 mp. (Unwin Anglia; 4 ford.). Meg kell jegyeznünk, hogy a fenti rekordok minden válogatás nélkül akként vannak leadva, miként — tekintet nélkül a körülményekre, melyek közt elérettek — az egyes országok rekordlistáiban szerepelnek. Méltatásukra és föként birálatukra cikkünkben fogunk kitérni.

A NÉMET KERÜLETI PÓLÓBAJNOKSÁGÉRT játszott mult vasárnap a berlini Germania a „Friesen" ellen, 6:0 arányu győzelmet aratva; a matchet megelőző versenyen Aurisch, a hires régi hátuszó a 80 m.-es (pálya 20 m.) hátuszásban E. Schulze-től vereséget szenvedett 1 p. 02,6 mp.-nyi remek idő alatt.

A BOROSZLÓI NEUER S. V. február 9-én rendezett uszóversenyén, (mely ugyanazon 16⅔ m.-es pályán került eldöntésre, melyen a magyarok novemberben oly szomoru tapasztalatokat tettek) a 100 m-es gyorsuszást Rausch nyerte 1 p. 16·2 mp., a 66⅔ m.-es gyorsuszást Rosenberger 48·8 mp., a 100 m.-es hátuszást Haubold 1 p. 25·6 mp., végül a 300 m.-es melluszást Stürmer 5 p. 07·6 mp. alatt.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

Boroszlói levelezönk irja, hogy Bieberstein nagy meglepetésre karcsapással kikapott. A vizipólót a boroszlói Neuer S. V. oly durván játszotta, hogy a „Germania" kiállt. A plunginget Haase 21 m.-el nyerte.

SZENZÁCIÓS BAJNOKI RENDSZABÁLYT alkotott az osztrák uszószövetség legutóbb, a pólóbajnoki mérkőzéseket eddigi *selejtező* jellegüktől eltérően, *körmérkőzésekké* alakitva át, ugy hogy minden csapatnak minden csapattal kell játszania. Miután pedig a WAC. is, az „Ausztria" is 2—2, az amatőr pedig 1 csapatot fog nevezni, a MUE., mely ellen a dolog éle alkalmasint irányul, bajosan mehet fel mérkőzni 5-ször Bécsbe.

ÉRDEKES JUNIORSÁGI KÉRDÉS fog kerülni a német uszószövetség közgyülése elé a lipcsei „Poseidon" inditványa kapcsán. A dologról különben azért emlékezünk meg, mert a MASz. uszószakosztályát is foglalkoztatta. A német versenyszabályok értelmében ugyanis az, aki ugynevezett vegyes vagy kombinált (mell, hát, magyar) egyéni versenyt nyer, mindhárom uszásnemben elveszti juniorságát. Ilyen értelemben döntött a MASz. is. Valószinü azonban, hogy a „Poseidon" törlési inditványának hely fog adatni, ami teljesen méltányos és sportszerü volna.

SPANYOLORSZÁG USZÓBAJNOKSÁGA 200 m.-re dölt el nyilt tengervizben Barcelonában a Cercle de Natation rendezésében mult héten; győztes lett 1½ y.-al a német Pöske 3 p. 17.4 mp.-es idővel a francia Picornelles ellen; 3-ik a spanyol Laféute 3 testhosszal.

ANGLIA VÁLOGATOTT USZÓI, kik az angol szineket az olympiádon képviselni fogják, a junius 6-án a Stádion 100 m.-es pályáján megtartandó selejtező mérkőzések győzteseiből fognak kikerülni; e próbaversenyen mind az öt kerület uszói részt vehetnek, bár korlátolt számban.

AMATŐRÖK ÉS PROFESSZIONISTÁK EGYMÁS ELLEN. Ilynemü bajnokság kiirásának tervével foglalkozik az angol uszószövetség, még pedig 220 y.-os távon.

ANGLIA-FRANCIAORSZÁG VISZÁLYA MEGSZÜNT. Megemlékeztünk lapunkban azon viszályról, mely a két ország közt az amatőr-paragrafus kapcsán támadt, és mely a franciák részéről az olympiádra kimondott bojkottot eredményezte. Most értesülünk, hogy a British Olympic Committee és a francia sportszövetségek közt megegyezés jött létre.

HŐSIES ISKOLÁSFIUT jutalmazott meg a minap a Royal Life Saving Society, melynek növendéke volt; az illető Greenwich-ben egy fuldoklót mentett ki a habokból és miután segitségnek közel-távol semmi nyoma nem volt, maga is keitette életre az ájultat. Ebből is látnivaló, hogy az életmentés népszerüsitése milyen áldásos és gyakorlati haszonnal jár.

GEO W. HEARN, az Amateur Swimming Association érdemes titkára, aki az Angliában járt magyarok iránt mindig a legnagyobb előzékenységet tanusitotta, lemondott állásáról. Utóda I. C. Hind lesz.

Rovatvezető: *Dr Záborszky István.*

A MAGYAR EVEZŐS EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE legutóbb tartott igazgatósági ülésén foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy felemelje a szövetségi tagdijakat. Még csak eszmecserét folytattak e kérdés felett, az összegben, mit a szövetség márciusi közgyülésének javasolni fognak, megállapodásra nem jutottak, de annyi bizonyos, hogy a jelenlegi 1 koronánál magasabb összegben lesz megállapitva. Ezt az inditványt csak melegen üdvözölhetjük, mert szövetségünk csakis ugy felelhet meg feladatának, ha e ma még oly költséges sport terjesztéséhez és mostoha versenyügyünk fejlesztéséhez a kellő anyagi erök felett is fog rendelkezni. Miután a kilátásba helyezett kormánysegitséget megkapni nem tudja, csak is saját erejére van igy mindig utalva. Nagy kár volt e tagdijat évekkel előtt is leszállitani.

Bejelentetett a szövetségben az olimpiai nagybizottság megalakulása is és a szövetség igazgatósága az általa már delegált ötös bizottságba még hat tagot választott, ezek Gorove Árpád, Hackel Ernö, Keller Béla, dr. Kirchknopf Ferenc, Willoner Zsolt és dr. Záborszky István.

A NEPTUN EE. tagjai között az utóbbi időben állandó eszmecsere folyik az alapszabályok olyatén módositása tárgyában, hogy lehetővé tétessék a főiskolai hallgatók és hasonló koruaknak a klub tagjai sorába való felvétele.

Kétségkivül a Neptun vezetősége, amely kizárólag olyan egyéniségekből áll, akik maguk is egy hosszu és versenydiadalokban gazdag multat tudnak maguk mögött, helyes érzékkel magukévá teszik az eszmét, mert a mi viszonyaink most már ugy alakultak, hogy az igazi versenyevezős a 20—24 éves koru fiatalságból telik ki. Már pedig a Neptunnak nagy multjához hiven ismét teljes erejével kell odahatni, hogy a versenyevezés terén évek hosszu során át elfoglalt előkelő és vezető pozicióját visszafoglalja. Ennek elérése pedig a leghelyesebb, szinte egyedül helyes megoldás a fenti megbeszélés tárgyát képező alapszabály módositás.

A SIRÁLY evezős egylet trénere nem Charles Barry, hanem W. A Barry lesz, ki eddig Brüll Alfréd csónakházának volt müvezetője.

UJ EURÓPA BAJNOKSÁG. A Federation internationale egy határozata sérelmes lévén a svájci helyi viszonyokra, azok emiatt a szövetségből kilépni készülnek. A németek pedig addig, mig az Elsass francia egyletei a Federationból ki nem lépnek és a német szövetségbe be nem léptek, nem akarnak a Federationnal belépésükről tárgyalni. Fájlalják azonban, hogy az ő fejlett sportéletükkel az Europa bajnoksági cimért nem mérkőzhetnek, propagandát kezdenek tehát egy hasoncélu uj szövetség létesitésére. Ennek megvalósitására az idei olympiai versenyeket tartják alkalmasnak, mert ott a világ összes evezős kitünőségei mind képviselve lesznek és ezekkel alkotnák meg az uj Európa bajnokságok szövetségét. Ez mindenesetre igen életre való eszme, melyet már is a legmelegebben üdvözölünk. Kivánatos volna tehát, hogy az olimpiai versenyekre szövetségünk még az esetre is küldjön képviselőt, ha valami, ma még nem látható ok miatt ott versenyzőnk meg sem jelenhetne, hogy ezen tervezett Europa bajnoksági szövetség megalakitásánál jelen legyünk és mint önálló ország csatlakozásunkat ehhez bejelenthessük. Ily üdvös szövetkezésből sportunkra csak fejlesztőleg ható eredmény származhat.

A BELGÁK ÉS A HENLEY REGATTA. Ismeretes az a messze menő polémia, mely a Grand Cup körül kifejlödött, mióta kimondatott, hogy az idei Henley regattán külföldi nevezést el nem fogadnak, lapunk régebbi számaiban gyakran irtunk róla mi is. Egy angol laptársunk most kérdést intézett a belga szövetség elnökéhez, M. Gregoirhoz, ki a Henley bizottság határozatát teljesen korrektnek mondja, mivel már az 1907-iki Henley regatta megtartása előtt áprilisban adták be ez irányu inditványukat, s akkor még nem tudták, hogy a belgák meg fogják ismételni győzelmöket. Most pedig egy belga lapban ir M. Maurice Lippens, a Royal club Nautique Gent elnöke e kérdésről. Teljes lehetetlenségnek mondja, hogy ők a dij védői, megjelenhessenek az olympiai regattán is, a Henley regattán is, az egyik julius elején, a másik julius végén van. Az olympia regattát ők az idén sokkal nagyobb jelentőségünek tartják, mint a Henley regattát. Mert az csak egy előversenye annak s e versenyek győzteseivel kell majd nekik mérközniök. Az olympiai versenyszámokban nevezésenkint csak két-két csapat indulhat, igy tehát egyik bizonyára a Henley regatta győztese lesz. Ha pedig a Henley regattán vennének ők részt s ott esetleg vereséget szenvednének, ez bizonyára oly hatással lenne rájuk, hogy az olympiai versenyen nem vennének már részt, mert ez demoralizálólag hatna a csapatra.

Az a körülmény, hogy ők a dijat megnyerték, megengedhetővé teszi, hogy a vándordijat az ő vizeiken irják ki ők maguk. de ezt nem teszik, mert az angolok az idén nem jöhetnek át a kontinensre s igy ők a kellő terminusra postán fogják elküldeni a versenydijat, az olympiai regattán fog pedig eldölni, hogy melyik a legjobb csapat. A dijat okvetlenül ugy küldik csak vissza még az esetben is, ha a Henley bizottság öket a regattájukra meghivná is, amire azonban nincs kilátásuk. A dij birtoklásával semminemü cim sincs összekötve, nekik pedig, ha egy nagyobb szabásu regattán jelenhetnek meg, előbbre való cél, mint az idei devalvált Henley regatta.A belga elnök ezen szavaiból, melyből bizonyos méltatlankodás is kiérzik, azt láthatjuk mindenesetre, hogy az olympiai regatta minden esetre nagyszabásu lesz, amelyre igen igen komolyan kell készülnünk.

AZ ANGOL EVEZŐS-SZÖVETSÉG egy fontos elvi határozatot hozott, amely igen közelről érinti az egész evezős sportot. Nevezetesen a Themse regattákat rendező bizottság azon kérdéssel fordult a szövetséghez, hogy a verseny rendező testületnek megengedett dolog-e a versenyre jövő csapat hajóját saját költségén hozatni a verseny szinhelyére. A szövetség ezen kérelemhez hozzájárult és igy eddigi merev álláspontjukat, amely egy izben a francia szövetséggel ütköző pontjuk is volt, igen helyesen, elejtették.

Rovatvezető: *Serényi Jenő.*

Hírek.

HÓVISZONYOK MAGYARORSZÁGON. Meteorologiai jelentések szerint: Beszkidek 135 cm. Liptói Alpok 25 cm. Znióvára alja 23 cm. Chocs-Roszudesz 20 cm. Gyömbér 26 cm. Tokaji hegyvidék 20—22 cm. Radnai havasok 23 cm. Ünökö 14 cm. Kelemenhavas 15 cm. Hargitta 20 cm. Retyezát 5 cm. Zólyom 9 cm. Tátrafüred 10 cm.

A SI MAGYAR NEVE. Nem vitatkozásra akarunk itt alkalmat adni, mert ennek sem célja sem haszna nem volna, hanem csak megemlitjük ama különféle véleményeket és nézeteket, melyek a si magyar neve körül felmerültek. Thirring Gusztáv dr.nak a Turisták Lapja 1893-iki számában megjelent cikke, *mely tudomásom szerint* az első e tárgyra vonatkozó ismertetés a si-t *lábszánkó* név alatt emliti,,ugyanezt fogadja el Bély Mihály is, aki a nevezett lap 1896. évf. 225. oldalán ir róla. Ez elnevezés ugyan nem rossz, sőt azok közé tartozik, mely a legjellemzőbb módon mutat rá a si rendeltetésére. Katonai szaklapokban, a sire az u. n. *hócipő* elnevezés alatt találunk rá, mi kétségtelenül nem más, mint a schneeschu forditása. Hogy a si nem cipő, azt magyarázni azt hiszem nem szükséges, a német elnevezés, melyet az Allgemeiner Deutscher Sprachverein 1907. évi Zeitschriftjében magáévá tett, igen szarkasztikus módon szállott sikra H. A. Tanner a „Ski" baseli szerkesztője, kimutatván, miiy kevéssé fejezi ki e szó a si fogalmát. Tán az ő erélyes és bizonyitékteljes felszólalása okozta, hogy a schneeschu kifejezést csak igen kevesen fogadták el, mi annál kevésbbé fogadhatjuk el. Mindeme kifejezéseknél azonban sokkal érdekesebb és gondolkodásra méltóbb az, melyet egyik legjelesebb nyelvtudósunk ajánlott, ki rámutatva arra, hogy a Csallóköziek is használnak nagy hó esetén ugyan sokkal primitivebb, de hasonló célra szolgáló fatalpakat, melyeket *sikolyának* neveznek, a maga részéről ez elnevezést tartja legmegfelelőbbnek. Az igaz e kifejezés ma még az ujdonság ingerével hat és nehezen szokja meg a fül, de amennyire jogosult a korcsolya szó, ép oly jogosultsága van a sikolyának is.

MAGYAROK KÜLFÖLDI SI-TURÁI. Dr. *Jordán* Károly és dr. *Schwicker* Richárd a külföldi si-élet és siversenyek tanulmányozása végett hosszabb külföldi utra indultak; programmjukban találjuk Kitzbühel, St.-Antol, Davos, Arosa, St.-Moritz elsőrangu sporttelepeit. Igen figyelemreméltó eredményről értesülünk Ausztriából, hol *Komarnicki* Román a MTE. egyetemi osztályának tagja február 9-ikén óriási hóviharban felsielt a Semmeringről a Sonnwendstein 1523 m. magas csucsára.

A SCHWARZWALD SI CLUB XII. VERSENYE A FELDBERGEN. Kedvezőtlen időjárás előzte meg a január 31. és február 1—2-re kiirt siversenyt, s megtartását csak az utolsó napokban esett hó tette lehetővé. A versenyen többnyire németek vettek részt — müncheniek és schwarzwaldiak — képviselve volt Franciaország is, de a norvégek teljesen hiányoztak. A verseny kiemelkedő száma volt az akadályverseny, melynek pályája mintegy 300 m. volt és éles kanyarulatokban vezetett ritkás erdőn át. Különösen kitünt a 14 éves Baader merész kigyóvonal kanyarulataival. E versenyt követte a Bismark-futás, mely a Bismark-emléktől 1·2 klm. pályán vezetett a Feldbergerhofig. A győztes 1 p. 40 mp. alatt futotta meg, az eddig elért legjobb idő 54 mp., mely kb. 70 klm. gyorsaságnak felel meg. A hölgyverseny, mely lesiklásból és stilusversenyből állott, a hölgyek meglepő haladásáról tett számot, kevésbbé sikerült a juniorugrás, mely oly benyomást keltett, hogy a versenyzők kellő tréning nélkül állottak ki. A szenior-ugrás már sokkal örvendetesebb volt, különösen nagy tetszést aratott a Bichler testvérek kettős ugrása. Rendkivül sokan vettek részt az ifjusági és népversenyen, amint az el is várható, mert Németországban épp a Schwarzwaldban sielnek a legtöbben.

Részletes eredmények: I. *Katonai osztag-verseny*: 7 osztag a startnál. Holtversenyben Pabst 4. vadászezred, Schäfer 8. vadászezred és König fővadász. II. *Nemzetközi schwarzwaldi távverseny* (senior) kb. 17 km. magasságemelkedés 400 m. 10 startoló. 1. Klute (ASC. Freiburg) 20 ó. 21 p. 23 mp. 2. Dietsche (Neuglashüte) 2 ó. 23 p. 25 mp. III. *Vadászezredverseny és katonai verseny* 17 km. 60 startoló. a) 1. Dietz 8. v. e. 2 ó. 13 p. 2. Richter 4. v. e. 2 ó. 14 p. 3. Seeger 4. v. e. 2 ó. 15 p. b) Katonai-verseny. 1. Klapproot 10. v. e. 2 ó. 15 p. 2. Schlordt 171 v. e. 2 ó. 19 p. 3. Schütt c. é. önkéntes 113 gy. e. 2 ó. 24 p. IV. *Akadályverseny*: 300 lesiklás ritkás erdőben. 1. Kramer (AS. München). 2. E. Baader (St.-Blasien). 3. Schmaltz (ASC. Freiburg V. *Bismarkverseny* Lesiklás 1.2 km. távon. 1. F. Maier (Freiburg) 1 p. 40 mp. 2. Haasenkamp (Freiburg). 3. Burckhardt (Basel). VI. *Hölgyverseny*. a) *lesiklás*: 1. Mimi Gruber (Freiburg). 2. E. Krafft (St.-Blasien). 3. A Völcker (Speyer). b) *stilusverseny*: 1. A .Völcker és M. Gruber holtverseny. VII. *Juniorugrás*. 30 startoló. 1. W. Romberg (Freiburg). 2. G. Winter (Neustadt). Legnagyobb és legszebb ugrás győztese Romberg 23 m.-el. VIII. *Nemzetközi ugróverseny* (senior). 1. O. Mayer (Freiburg) 1.22 pont, 27 m. 2. R. Biehler (ASC. Freiburg) 1.27 pont, 27.5 m. 3. A. Mertz (Basel) 1.79 pont, 21 m. Szépségugrás győztese R. Bietler.

A Schwarzwaldi Si-Club bajnoka összeeredmény alapján Schmaltz (Freiburg). A népversenyben és ifjusági versenyben igen sokan vettek részt.

A SZÁSZ SI-SZÖVETSÉG (Ski Verband Sachsen) ismét 2 egyesülettel gyarapodott, amennyiben a Teplitzi Si-Club és Dresdai Evezősegylet Si-osztálya beléptek, ugy hogy a szövetség kötelékébe most 15 egyesület (700 taggal) tartozik.

EGY HOLLANDI HÖLGY SI-TURÁJA SVÁJCBAN. Nivel k. a. ki még csak 15 esztendős és Adelbodenben tölti a telet a mult hónap 24-ikén oly bámulatos siturát tett meg, amilyenre még a legöregebb svájci vezetők sem emlékeznek, s melylyel a leggyakorlottabb alpesi sielőket is felülmulta. Nivel k. a. két nap alatt fel a következő turát tette meg: Wildstrübel (3100 m.). Widdhommenedékház—Wildhorn (3300 m.). Rawyl, Lenk, Hahnemnoospass—Adelboden.

A SZÁNKÓZÁS SZABÁLYOZÁSA BÉCSBEN. Szokatlan sok szerencsétlenség okozója volt ez idén a gondatlan és könnyelmü szánkózás Bécsben. A városi tanács már-már be akarta tiltani ezt a bécsi közönség által üzött kedvelt szórakozást, de később elállott e határozatától s csupán egy bizottságot küldött ki, mely összeirta mindama helyeket, amelyek a szánkózásra nem alkalmasak. E helyek különösen azok, hol mások testi épsége és vagyona van veszélynek kitéve s tilalomtáblák fogják rájuk a közönséget figyelmeztetni. A szabályrendelet áthágása 400 koronáig terjedhető pénzbirsággal vagy 14 napi fogházzal büntetteti, ami ugyancsak szigoru büntetés.

A GEXI SZÁNVERSENY BALESETEI. Genf mellett január 29-ikén Gex községben „nemzetközi szánverseny" folyt le, mely azonban a könnyelmü és felületes rendezés folytán tömeges balesetek oka lett. De nemcsak a rendezőség rovására irhatók e balesetek, hanem a nézőközönség számlájára is, mely abszolute nem vett figyelembe semminemü rendszabályt és félretéve a legelemibb óvatosságot, többször behatolt a pályára. Igy a többek között egy családapa oly különös fogadást kötött, hogy a leszáguldó szánkó előtt két méterrel átmegy a pályán. A szánkó természetesen legázolta, összetörte lábait és bezuzta arcát. Gyakran megesett, hogy a pályán kedélyesen állongáló nézőket a szánkó oldalt röpitette ki; már a kora reggel hasonló módon zuzta be egy hölgy az orrát. A versenyzők is számos balesetnek voltak áldozatai. Az egyik szánkócsapat, mely két tréfáló nézőt akart kikerülni nekivágódott a táviróoszlopnak s hárman sulyosan megsebesültek; egy másik bukásnál a versenyző szánkója alá kerülvén két helyütt törte el ugyanazon lábát. A legutolsó szerencsétlenség a verseny befejezése előtt történt, amidőn egy bobsleigh egy ház kőlépcsőjének szaladt neki s valamennyi versenyző többé-kevésbbé megsebesült. Mindeme szerencsétlenségek különös figyelmeztetést foglalnak magukban, hogy szánversenyeket csak az e célra teljesen megfelelő pályán és a legnagyobb óvatossági rendszabályok mellett lehet tartani.

Si és szánkó naptár február hóra.

14—18. Pau, I. nemzetközi si-verseny a Pyrenäusokban.
15—16. Weisser See, si-verseny Elszász-Lotharingia bajnokságáért (Ski-Club Vogesen).
16. Schreiberhau, si-verseny (Schneeschuhverein Windsbraut).

16. Kitzbühel, sportünnepély (Wintersportvereinigung K.).
16. Salzburg, télisportünnepély (Wintersportvereinigung S.).
16. Puchberg am Schneeberg, si-verseny (Ski-Vereinigung der A. V. S. „Austria" Wien.).
16. Payerbach, Szánkó (ródli-verseny).
23. Ruhestein, si-verseny (Orstgruppe Karlsruhe-Badenerhöhe des S. C. S.).
23. Willach, si-verseny (Ski und Rodelriege des Willacher Turnvereins).
23. Schneekope-Starkenbach, III. 50 klm. távfutás (Ski-Laufer Verband Böhmen).
20—24. Holmenkollen, Graakallen, Bergen, Norvégia, si-versenyek (Foreningen til ski-idraettens fremme).

Nemzetközi jéghockey mérkőzés.

A magyarok szenzációs győzelme!
A BKE. 3:1 arányban legyőzi DEG. csapatát.

A hőmérséklet szombatról vasárnapra egyszerre magasra szökött fel; kora reggel az eső is elkezdett esni, majd a szél elhajtván a fellegeket, a nap teljes erejével bocsátotta sugarait a földre s jégre egyaránt. A jég azonban a 12° C. dacára sem engedett egészen s igy a mérkőzést mégis megtarthatták. Az érdeklődés igazán páratlan volt s már ½11-kor a tágas terász és a melegedőszobák zsufolásig meg voltak töltve. A jéghockey törvényes meghonositását pedig a városligeti hidon megjelent óriási ingyen publikum pecsételte meg. A prágai *Deutscher Eishockey Gesellschaft* osztrák bajnoki csapatát igen jó hir előzte meg. Tavaly legyőzte 4 gólkülönbséggel a Slavia csapatát, s bár az idén nem mérkőztek, Prágában a német csapatot általában jobbnak tartják. Az átszámitás alapján természetesen a magyar csapatnak nem igen volt esélye s a legvérmesebb hivek is, az előzetes megbeszélések szerint, *tisztességes* vereségben szivesen kiegyeztek volna.

Pontban 11 órakor jelent meg a két csapat a jégen. A prágaiak külső megjelenésükkel kellemes benyomást tettek a közönségre. A sötét nadrág mellett a hófehér szviter, derékon átkötött zöld selyem szalaggal igen tetszetős volt.

A magyar csapat játéka ez alkalommal igen magas nivón állott. Szemmelláthatóan a haladás, amely hétről-hétre mutatkozik, amely kétségkivül azoknak a tapasztalatoknak felhasználásán alapszik, melyet a két nemzetközi, de főleg a Slavia elleni játékban szereztek s értékesitettek. Az eredményes hockey játék az észszerü összedolgozáson alapszik, mert egyénileg bármilyen kiváló legyen is egy játékos, egymagában, összedolgozó ellenfelekkel szemben csak igen ritkán, inkább véletlen alkalomból kifolyólag tud érvényesülni. A két csapat közötti erőviszonyt az eredmény hiven tükrözteti vissza; A prágaiak határozottan fölényesebb technikáját és összmunkáját, a magyarok nagyobb gyorsasága és szivóssága nemcsak ellensulyozta, de gólképesség tekintetében fölé jük helyezte, jóllehet a rossz, kásás jégen az előbb emlitett tulajdonságuk nem érvényesülhetett teljes mivoltában, de ezzel szemben a játék nagyobb erőt és kitartást igényelvén, a második félidőben a szivósság juttatta a magyar csapatot jelentős fölénybe.

A magyar csapat rendes összeállitásban játszott azzal a különbséggel, hogy *Lauber* került ki a balszélre és *Csáky* Béla gróf a centerbe. Ez a változás látszólag nagyon bevált, mert *Lauber* különösen a második félidő második felében egypár gyönyörü centert adott be, amely azonban a másik két csatár késedelme folytán nem mindig jelentett veszélyes helyzetet a prágai kapura. Nézetünk szerint az előbbi összeállitás helyesebb volt és a jövőben még eredményesebb lenne, különösen akkor, ha a mult vasárnap mutatott összjátékot, amelyet tulajdonképpen *Lauber* a szélről dirigált, megtartanák, sőt fejlesztenék. Kétségtelen ugyanis, hogy Csáky Béla grófnál gyorsabban futó hockey játékos alig akad, még külföldi csapatokban is, mint azt eddigi tapasztalatok is bizonyitják, sőt ütései és góllövései a magyar csatárok között a legmagasabb fokon áll. Már pedig a centerben e tulajdonságait megközelitőleg sem értékesitheti annyira, mint a szélen, mert a centerben állandóan tömöritett védelemmel áll szemben. A szélen azonban, ha a center csatárral csak parányit is összekombinál, olyan tiszta helyzeteket tud magának teremteni, hogy könnyen elhuzhat a védelemtől s vagy direkt lőhet a kapura, vagy pedig csatártársai helyzetéhez képest azok valamelyikének hasznosan leadhatja a labdát. Lauber nagyobb körültekintése, rutinja, jó labdaosztása őt inkább a center csatár poziciójának betöltésére utalják. *Csáky* István gróf most is szépen játszott, s ha megszokja, hogy mikor egyik csatártársa a labdával elindul, ő is rögtön startoljon, mindenkor szaporitani fogja a gólok számát a magyarok javára. A védelem teljesen egy nivón áll a támadással s a maga helyén mindegyik kitünőt produkált. *Ságody* a támadások leszerelésénél ez alkalommal is kiválót produkált, mig *Hevesi* csak a második félidőben mutatta be igazi nagy tudását, mikor felhagyott kalandozásaival, amelyekkel az első félidőben nem egyszer döntötte veszedelembe a magyar kaput. Az egyetlen bekapott gól is a számlájára irandó, mert a cseh csatártól bravurral elvett labdával a jobbszélen végig száguldott, egymaga akarván a gólba rohanni vele. Sorsa persze szabályszerüen bekövetkezett, a labdát elvették tőle. Egy tapasztalt footballjátékos, e sorok irójának háta mögött rögtön 3:1-gyel kinálta, hogy ebből gól lesz. Tényleg az is lett. A cseh hátvéd a *Hevesitől* elvett labdát habozás nélkül a centerhalfnak, ez pedig a jobbszélsőnek adta, ki lerohant és az üres kapuba küldte a kis piros labdát. Ismételnünk kell azonban, hogy az ilyenfajta kalandozásoktól eltekintve, kitünően állotta meg helyét s nem egyszer igazán bravurosan védett. *Bethlen* gróf szivóssága és erélye most is felülmulhatatlan volt.

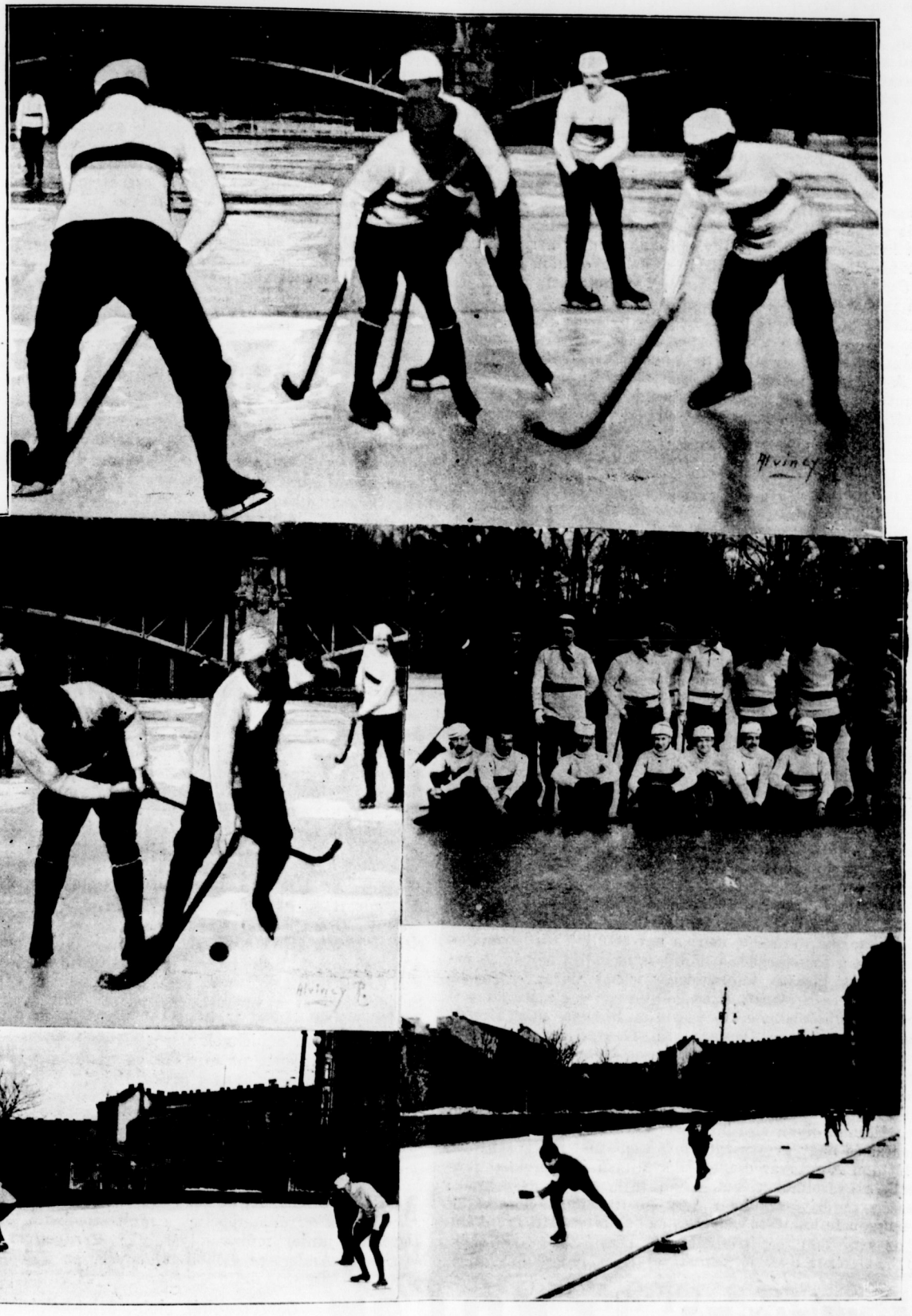
A német csapat főereje a rövid paszoláson felépült összjátékon nyugodott. Legjobb játékosuk a drezdai *Siegel*, a balszélső csatár és *Nemetz*, a kapuvéd volt. Eleinte nagy fölényben voltak, de a második félidőben a nehéz jég s a magyar csapat folytonos nyomása alatt összeroppantak. Legnagyobb hibájuk, hogy a két hátvéd majdnem mindig a kapujuktól alig 8—10 m.-nyire tartózkodott, s még a legerősebb támadásoknál sem zárkózván fel a támadókhoz, kizárólag a védelemre szoritkoztak s igy gyakran alkalmat adtak arra, hogy a magyar csatárok ellentámadásba mehessenek át, mikor kellő előrehuzódás mellett a labdát könnyen birtokukba kerithették s a csatárlánczba visszaküldhették volna.

A két csapat következőképpen állott fel:

BKE.: Fabricius—Hevesi, Ságody—Bethlen gr.—Lauber, Csáky Béla gr., Csáky István gr.

DEG.: Nemetz—Kubik, Pipes—Oertl—Siegel, Reska F., Reska R.

A prágaiak mindjárt erősen támadnak s a magyar kapura több lövés megy, amelyek azonban, miután a magyar védelem a lövésre kerülő csatárt kellő időben megtámasztotta, részben irányt téveszettek, részben magasan mentek át a kapu felett, két könnyebb lövést pedig *Fabricius* tett ártalmatlanná. A 6-ik percben történik *Hevesi* lerohanása, melyből, mint fentebb leirtuk, csinálták a prágaiak egyetlen góljukat. A magyarok erős támadással felelnek s egy pár erős lövést intéznek a német kapura, azonban tulságos messziről, ugy, hogy csak egynél kellett *Nemetz*-nek közbelépni, amelyet könnyü szerrel keritett birtokába. Az erős támadás mindössze egy eredménytelen kornerre vezetett, amelyből a prágaiak rögtön ellentámadásba mennek át s négy egymásutáni kornerrel hozzák izgalomba a magyar csapatért erősen drukkolók szivét. Két labdájuk magasan megy el a felső gólléc felett, mig egy erős és jól helyezett lövést *Fabricius* fog el elismerésre méltó bravurral. A játék lassan a németek térfelére terelődik át s *Csáky* B. lövését a kapus csak korner árán tudja menteni, amely azonban eredményt nem hoz. *Pipes* a labdát jó előre adja, *Reska* F. kiszökik vele, de

1. 2. Jelenetek a február 9-én a prágai DEG. és a Bpesti KE. között megtartott mérkőzésről. 3. a DEG. és a BKE. csapatai. 4. 5. Képek a BBTE. korcsolya versenyéről.

Ságody utána ered, aminek folytán 15 m.-ről lőni kénytelen. A lövés pompásan volt leadva, de a jól diszponált magyar kapus ismét nagyszerüen véd. Félidő 1:0 a prágaiak javára.

A szünet után a magyar csapat teljes önbizalomhoz jutván, érezvén erejét, rögtön támad s erősen szorongatja a prágai kaput. A játékot *Kubik* egy erősen előre adott labdával a középre tereli. Itt *Csáky* B. gr. kapja meg, ki élesen előre adja a másik *Csáky*-nak. Az egyik hátvéd ráfut, de emellett elhuz s mikor a másik hátvéd támadja meg, a labdát szépen a középre adja, honnan a befutó *Csáky* Béla, páratlan éles lövéssel a gólba küldi. (3 p.) Az első magyar gólt a közönség ujjongása és tapsvihara honorálja. A prágai németek kétségbeesetten küzdenek a vezetésért, de a magyar védelem energikusan dolgozik. A 14. percben egy német támadás alkalmából a labda *Lauber*-hez jut a balszélre, ki az egyik hátvédet kidriblizve, gyönyörüen lefut s a másik hátvédet magára szivván, a labdát a másik oldalon szabadon lévő *Csáky* Istvánhoz küldi, ki még előbbre akarja vinni, pedig a prágai hátvédek már veszélyesen közeledtek. A közönség köréből egyszerre egy éles hang hallatszik: *shoot! Csáky* szinte szuggerálva à tempo belevág s jól irányitott labdája láthatatlan gyorsasággal süvitett keresztül a két kapufa között. A bekapott második gól után a prágaiak végleg összeroppantak s csak nagy ritkán tudtak a magyar támadás vasszoritása alól kiszabadulni. Az eredmény már megállapodottnak látszott, mikor *Lauber* egy mesteri lerohanást csinál. A labdát ismét a középre adja. *Csáky* Béla lövését azonban *Pipes* lábbal védi, mire a labda a kornervonaltól alig 2 m.-nyire parallel elgurul. *Lauber* ismét ráfut *Pipes*-sel együtt, rövid dulakodás után a magyar csatár kikaparja a labdát s egy gyönyörüen csavart lövéssel a gólba vágja. Végeredmény 3:1 a BKE. javára.

Interu Siegellel. Tudósitónk a vasárnapi hockey mérkőzés után felkereste *Siegel*-t, aki prágai német csapatban, oly kiválóan játszott s hosszabb beszélgetést folytatott vele a hokey-játék körébe eső dolgokról. Az interju eredménye összefoglalva a következő:

„Én magam nem játszom rendesen a prágai Deutscher Eishockey Gesellschaft csapatában, mert én már régen Drezdában lakom s a drezdai csapatban játszom, mely Németországban a második helyen áll. A csapatok erőviszonyát hiven fejezik ki a következő eredmények: Tavaly a Deutscher E. G. 4 gól különbséggel verte meg a Slaviát s azért nem is kell mondanom, hogy a mai vereségünk mennyire váratlanul érintett bennünket és mennyire meglepetésszerüleg hatott. A Slavia csapata kétségkivül átlagban véve felettünk áll gyorsaság tekintetében, de viszont a prágai német csapat kombinációja tartalmasabb és összjátékban is erősebb, mint a legjobb prágai cseh csapat. Meg kell azonban jegyeznem, hogy Prágában *Burianek* nem játszott és profeszionista lévén természetszerüleg nem is játszhatott. *Burianek*-kel a *Slavia* lényegesen erősebb, mert a nevezett játékos bármilyen társaságban a legeslegjobbak között is megállja helyét. A német csapatok klasszis különbséggel jobbak, mint a legjobb osztrák vagy cseh csapat. Mint emlitettem, a ma itt játszott csapat 4 gólkülönbséggel megverte a Slaviát, mig Drezda 8:2 arányban verte a Deutscher E. G.-ot, viszont Drezdát, Lipcse verte 18:6 arányban. Világszerte azt hiszik, hogy a világ legjobb hockey-csapata a szentpétervári, mert ez a legjobbnak tartott svéd csapatot is megverte. Én a magam részéről a lipcseit tartom legjobbnak, mert bár sok csapatot láttam jászani, olyan abszolut tökéletes teknikát, pompás helyezkedést és nagy gyorsaságot más csapatnál megközelitőleg sem láttam. A magyar csapat jó kvalitásu játékosokkal rendelkezik s győzelmüket, két, talán faji tulajdonságoknak: gyorsaság és szivósságuknak köszönhetik, mert teknikájuk még nagyon fejlesztésre szorul és az összjátékukat is inkább csak az arra való törekvés jellemzi. Természetesen kifogástalan összjátékot csak jó teknikával lehet produkálni, mert csak ezzel a képességgel lehet a labdát oda küldeni, ahová a játékos akarja vagy driblizni.

A mérkőzést vezető biró, *Márkus* Jenő dr. ur, igazán gentlemanlike és páratlanul biráskodott s nekünk a legkisebb kifogásunk sem lehet ellene. A magyar hockey-sport jövendő fejlődése érdekében azonban szükségesnek tartom a szabályok lényegesebben szigoru kezelését. A biró ur kölcsönösen mindkét csapat iránt tulságosan elnéző volt s igy a *stix*-eket (a botnak a vállnál magasabbra való felemelése) sohasem büntette. Az ofside-okat is gyakran elnézte. Ezekre azért kell nagy sulyt fektetni, mert ha ezeket megszokják s a magyar csapat külföldre megy, ott különösen a *stix*-eket állandóan lefütyülik s a magyar csapat talán nem is tudván miért büntetik, a legnagyobb zavarba jut, amely elég, hogy nagyobb erő dacára egy mérkőzést elveszitsen. A határbirók sem ügyeltek szigoruan a *touch*-okra, s gyakran *out*-ot jeleztek, amikor nem volt kin a labda."

Meg kell itt még jegyeznünk, hogy *Siegel*, a kontinens egyik legnevesebb játékosa, s azért tanácsait figyelemre kell méltatnunk.

A budai korcsolyázóverseny.

A *Budapesti (Budai) Torna Egylet* szokásos korcsolyázó versenyét végre a mult vasárnap meg is tartotta. A verseny iránt csekély érdeklődés nyilvánult, minek oka elsősorban a rendezőség ama hibájában keresendő, hogy a reklámozást igen gyengén végezte. Ártott még a versenynek az is, hogy a jég puha volt, ami nagyon meglátszik az eredményeken is. A helyi jellegü versenyszámokban népes mezőnyök voltak s nem egy tehetséges kezdő mutatkozott be. A nyilt számokat természetesen a jobban kiképzett BKE. versenyzők nyerték meg. Részletes eredmények a következők:

I. Ifjusági műkorcsolyázó verseny (zárt). 1. Jaros Pál 56¼ pont. 2. Sigmond Egon 47¼ pont. 3. Gabrovitz Ede 45 pont.

II. Ifjusági gyorskorcsolyázó verseny (zárt). Három előfutam után a döntőben: 1. Vitéz János 56·8 mp. 2. Balonyi Ágoston. 3. Téry Miklós. Tizenkilenc induló.

III. Országos gyorskorcsolyázó verseny 500 méter. I. futam: 1. Virányi Géza (BKE.) 1 p. 23·2 mp. Csáky István gróf elbukott. II. futam: 1. Szentgyörgyi Pál (BKE.) 1 p. 29·2 mp. Husztek Sándor a versenyt feladta. III. futam: 1. Schick László (BKE.) 1 p. 31 mp. (elbukott). Horner Andor (BBTE.) elbukott. IV. futam: Levitzky Károly (BKE.) 1 p. 19 mp. *Helyezés:* 1. *Levitzky* Károly. 2. Virányi Géza. 3. Szent-Györgyi Pál. 4. Schick László.

IV. 1000 méteres gyorskorcsolyázó verseny (zárt). 1. *Mészáros* Arisztid 3 p. 25·2 mp. 2. Lindenbach József 3 p. 54·4 mp. Három induló.

V. Országos gyorskorcsolyázó verseny 1500 méter. 1. *Schick* László (BKE.) 4 p. 39·3 mp. 2. Virányi Géza (BKE.) 4 p. 28.8 mp. 3. Szentgyörgyi Pál (BKE.). 4. Barunik Oszkár (BKE.). Csáky István gróf vezet 200 méteren át, ahol Schick veszi át a vezetést. 400 méter után Csáky gróf és Levitzky elbuknak és kiállnak. A negyedik körben Husztek elbukik és kiáll. Schicknek már a második körben igen nagy előnye volt és habár verseny közben háromszor bukik, mégis vagy 30 méter térelőnynyel győz.

VI. Vegyes páros műkorcsolyázó verseny. 1. Tóth Angela—Meszléry Tivadar (BKE.). 2. Richter Laura—Kardos Márkus (BBTE.).

VII. Országos műkorcsolyázó verseny. 1. Hamburger Aladár (BKE.) ellenfél nélkül.

MŰKORCSOLYÁZÓINK SIKERE DAVOSBAN. Fényes sikerrel szerepeltek a mult szombaton és vasárnap *Davosban* junior műkorcsolyázóink: *Méray-Horváth* Opika és *Szende* Andor, az előbbi a hölgyek, az utóbbi a férfiak

HUSZÁR A
V., Mérleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 81-08.
LAKÁST
Garzonszobát, club-, üzlet-helyiséget stb. ha bérbevenni vagy adni óhajt, ugy forduljon a főváros egyedüli vállalatához, mely az összes kiadó helyiségeket kerületenként állandóan nyilvántartja.

nemzetközi műkorcsolyázó versenyét nyervén meg fölényes stilusban. Eredmények: *I. Nemzetközi hölgy-műkorcsolyázó verseny.* 1. *Méray-Horváth* Opika (Budapest). 2. Miss Cochrane (Davos). 3. Hamilton Anna (Stockholm). *II. Nemzetközi műkorcsolyázó verseny.* 1. *Szende* Andor (Budapest). 2. Vogel Ferenc (Davos). 3. Seitz Károly (Davos). A verseny méltatására legközelebb visszatérünk.

A GYORSKORCSOLYÁZÓ VILÁGBAJNOKSÁG mult szombaton és vasárnap dőlt el Davosban s a fiatal norvég *Mathiesen* Oszkár szenzációs győzelmével végződött, ki három futamban fölényesen győzött, mig a negyedikben, az 500 m.-esben csak bukása akadályozta meg győzelmét. Az elért sportbeli eredmények, melyeknek méltatására visszatérünk, igen jók, sőt az 1500 m.-es futamban 2 p. 20·8 mp.-el uj világrekordot is eredményeztek, mig a finn *Vicander* beállitotta az 500 m.-es világrekordot is. Ugyanez alkalommal a nemzetközi műkorcsolyázó-versenyekben *Méray-Horváth* Opika és *Szende* Andor diadalra vitték a magyar szineket is. Ezuttal csak a verseny részletes eredményeit közöljük, mig jelen volt tudósitónk jelentését legközelebb adjuk. Ime a szenzációs eredmények:

I. Gyorskorcsolyázó világbajnokság. I. 500 m.-es futam. 1. *Vicander* 44.8 mp. 2. Öholm 45.3 mp. 3. S. Mathiesen 45.4 mp. 4. Bohrer 45.9 mp. 5. Setherhaug 46.2 mp. 6. Schrey 46.4 mp. 7. Strömsten 47.1 mp. 8. Wathen 47.4 mp. 9. Wiclund 47.4 mp. 10. Petterson 48.4 mp. 11. Sörensen 49.6 mp. 12. Schilling 50.4 mp. 13. Dix 51.6 mp. 14. Kalt bukott. 15. *O. Mathiesen elbukott.* 16. Oehrlin bukott.

II. 5000 méteres futam: 1. *Mathiesen* Oszkár (Krisztiánia) 8 p. 55.4 mp. 2. Wiklund (Finnország) 9 p. 01.4 mp. 3. Strömsten (Helsingfors) 9 p. 01.6 mp. 4. Setherhaug (Drontheim) 9 p .04.8 mp. 5. Öholm (Stockholm) 9 p. 04.8 mp. 6. Schrey (Finnország) 9 p. 07.6 mp. 7. Vikander (Helsingfors) 9 p. 20.4 mp. 8. Bohrer (Klagenfurt) 9 p. 42.2 mp. 9. Petterson (Stockholm) 9 p. 53 mp. 10. Dix (Anglia) 9 p. 54 mp. 11. Mathiesen Sigurd (Krisztiánia) 9 p. 56 mp. 12. Wathen (Helsingfors) 10 p. 00.8 mp. 13. Schilling (Bécs) 10 p. 07.2 mp. 14. Kalt (Hollandia) 10 p. 18.6 mp. 15. Sörensen (Dánia) 10 p. 26.4 mp.

III. 1500 méteres futam: 1. *Mathiesen Oszkár* (Krisztiánia) *2 p. 20.8 mp.* (*világrekord*). 2. Setherhoug (Drontheim) és 3. Vikander (Helsingfors) 2 p. 23.4 mp. 4. Öholm (Stockholm) 2 p. 23.6 mp. 5. Wiklund (Finnország) 2 p. 24.2 mp. 6. Schrey (Finnország) 2 p. 24.4 mp. 7. Strömsten (Helsingfors) 2 p. 25.4 mp. 8. Mathiesen Sigurd (Krisztiánia) 2 p. 26.2 mp. 9. Bohrer (Klagenfurt) 2 p. 27.6 mp. 10. Wathen (Helsingfors) 2 p. 27.8 mp. 11. Petterson (Stockholm) 2 p. 29.6 mp. 12. Schilling (Bécs) 2 p. 32 mp. 13. Sörensen (Dánia) 2 p. 34 mp. 14. Dix (Anglia) 2 p. 35 mp. Kalt (Hollandia) nem indult.

IV. 10.000 méteres futam: 1. *Mathiesen* Oszkár (Krisztiánia) 18 p. 01.8 mp. 2. Strömsten (Helsingfors) 18 p. 04 mp. 3. Bohrer (Klagenfurt) 18 p. 21.2 mp. 4. Wiklund (Finnország) 18 p. 24 mp. 5. Öholm (Stockholm) 18 p. 30.2 mp. 6. Setherhoug (Drotheim) 18 p. 36.6 mp. 7. Petterson (Stockholm) 18 p. 53 mp. 8. Schrey (Finnország) 18 p. 55.2 mp. 9. Sörensen (Dánia) 19 p. 07 mp. 10. Dix (Anglia) 19 p. 11.1 mp. Wathen, Mathiesen Sigurd, Wikander, Schilling, Kalt nem indult.

Helyezés: 1. *Mathiesen* Oszkár (Krisztiánia) 3 győzelemmel. 2. Öholm (Stockholm) 16 ponttal. 3. Strömsten (Helsingfors) és 4. Wiklund (Finnország) 18 ponttal. 5. Wikander (Helsinfors) 21 ponttal. 6. Bohrer (Klagenfurt) 24 ponttal. 7. Schrey (Finnország) 26 ponttal.

OLYMPIA

A MOB. VÉGREHAJTÓ-BIZOTTSÁGÁNAK MEGALAKULÁSA. A végrehajtó-bizottság e hó 6-án este 7 órakor ülést tartott a Nemzeti Lovarda termeiben Gerenday György dr. ügyvezető alelnök elnöklete alatt. Az ülésen, melyen megalakitották az egyes szakosztályokat, jelen voltak Muzsa Gyula orsz. képviselő, a MOB. társelnöke és az összes szakbizottságok elnökei és előadói. Az ülésen kiosztották az Angol Olympiai Bizottság által kiadott összes versenykiirásokat és feltételeket sportágak szerint. E szerint a tulajdonképpeni olympiai játékok julius 13-án kezdődnek a londoni Stadionban. A szakbizottságoknak még e héten kell beterjeszteni határozataikat a végrehajtó bizottsághoz. A végrehajtóbizottság a Magyar Automobil Club és a Müegyetemi Athletikai és Football Club előterjesztésére még egy sportkiállitás rendezése végett egy kiállitási bizottságot is kiküldött. Megállapittatott továbbá, hogy egy-egy kiküldöttnek utiköltsége és ellátása 9 napra 360 kor. összeget fog kitenni. Minden további nap költségei átlagban 13 koronára tehetők. Egy 22—25 napos kiküldetés utiköltségei és ellátási költségei fejenként 550 koronában állapittattak meg. Az egyes szakbizottságok e költségekhez képest fogják költségvetéseiket megállapitani.

Az egyes szakosztályok a következőképpen alakultak meg:

Athletikai szakosztály: Herczog Ede, Karafiáth Jenő dr., Lázár József, Lucius Károly, Malaky Mihály, Moór Jenő, Németh Andor, ifj. Osztrovszky József, Plachy Jenő, Pick Pál, Ruda Győző, Sas Kálmán, Speidl Zoltán dr., Sorgó Miklós, Zuber Ferenc és ifj. Vass Gusztáv.

Torna szakosztály: Antos Mihály, Bábel Rezső, Bély Mihály, Bodocsy Béla, Holics Rezső, Kmettykó János, Maurer János, Ruda Győző, Szaffka Manó, Szücs Vilmos, Tóth István, Vágó Manó.

Vivó szakosztály: Akay Lajos, Békessy Béla, Benyovits Lajos dr., Dunay Bertalan, Hajdu Marcell dr., Heinrich Aladár, Halász Tibor, Krencsey Géza, Sőtér Gyula, Tedescó Lajos dr., Tóth Péter dr., Werkner Lajos, Zulavszky Béla.

Uszó szakosztály: Baronyi Artur, Füzesséry Zoltán dr., Kéler Tibor, Kiss Géza, Lindner Ernő, Mednyánszky Kánitz Henrik, Pogány Pál, Sztankovits Szilárd, Sarlós Dezső, Schubert Alfréd, Pámedly Mihály, Vida Henrik.

Birkozó szakosztály: Fischer Manó, ifj. Holub József, Hajdu Marcell dr., Iszer Károly, Jäger Izidor, Radvány Jenő, Schertlin Gusztáv, Sztankovits Szilárd, Tatics Péter dr.

Evezős osztály: Oppler Emil, Szurmák Rezső dr., Tedescó Lajos dr.

Football szakosztály: Füzesséry Zoltán dr., Horváth Ferenc, Oprée Rezső, Olgyay István dr., Steiner Hugó, Stobbe Ferenc, Vida Henrik.

Lawn-tennisz szakosztály: Cséry Lajos, Demény Károly, Haupt-Stummer Lipót br., Holfeld Henrik, Kiss Aladár dr., Liedemann Frigyes dr., Segner Pál, Szent-Györgyi Imre dr., Vécsey Miklós br., Yollan Artur.

Céllövő szakosztály: Bradács Antal dr., Bognár Mátyás dr., Denghy János, Forgács Károly József, Gyulai Elemér dr., Halász Elemér, Hammersberg Tivadar, Jánossy Tivadar dr., Lindner Ernő, Molnár Tibor dr., Pogány Gyula, ifj. Prokop Sándor, Remetei Kőváry János, Sárói Szabó Lajos.

Az olympiai nevezési zárlatok.

Racquets április 20.
Racquets-verseny kezdődik április 27.
Lawn-tennisz fedett pályán április 28.
Torna április 30.
Lawn-tennisz-verseny fedett pályán kezdődik május 6.
Tennisz május 11.
Tennisz-verseny kezdődik május 18.
Golf.-verseny kezdődik május 23.
Céllövés, gömblövészet, poló junius 1.
Evezés (Belgium, Canada, Németország, Hollandia, Anglia kivételével) junius 1.
Golf kezdődik junius 1.
Lawn-tennisz füves pályán junius 6.
Atlétika, ijászat, kerékpár, uszás, birkozás junius 12.
Vivás junius 15.
Lovaspoló kezdődik junius 15.
Lovaspoló döntő junius 20.
Motorhajó-verseny junius 27.
Yacht-verseny junius 28.
Evezés (Belgium, Canada, Németország, Hollandia és Anglia részére) junius 30.

A
„NEMZETI SPORT“
egyes számai minden
nagyobb tőzsdében kaphatók.

Lawn-tennisz-verseny kezdődik julius 6.
Céllövés Bisley-ben, gömblövészet Uxendonban kezdődik julius 8.
Motorhajó-verseny kezdődik julius 11.
Az olimpiai játékok kezdődnek a Stádiumban julius 13.
Yacht-verseny kezdődik julius 27.
Olimpiai regatta kezdődik julius 28.

Vivás.

A MOB. VIVÓSZAKOSZTÁLYA f. hó 11-én tartott ülésében elhatározta hogy a londoni olimpiádra 8 vivó és egy zsüri-tag kiküldetését tartja feltétlenül szükségesnek.

Céllövészet.

AZ 1908. ÉVBEN LONDONBAN MEGTARTANDÓ IV. NEMZETKÖZI VERSENYEK LÖVÉSZETI PROGRAMMJA. I. *Hadseregi-legénységi fegyverek.* A) 500, 600, 900 és 1000 yard távolságra, (457, 548, 823 és 914 m.). B) 200 és 300 yard távolságra (183 és 274 m.). Mindegyik résztvevő a saját hazájabeli előírásos hadseregi fegyvert használhatja. II. *Pisztoly és revolverrel.* III. *Mozgó szarvasra.* Tetszés szerinti fegyverrel. IV. *Galamblövészet.* V. *Nyillövészet.* 1. „*York Round*" Férfiaknak 60, 80, 100 yard (54.8, 73, 91.4 m.). 2. „*Nacional Round*" Nők részére 50, 60 yard. (45.7, 54.8 m.). 3. Külön férfiak részére.

Rovatvezető: *Lázár József.*

A BAK. birkozó versenye.

Két vasárnapon át tartott a Budapesti Atlétikai Klub birkozó versenye, amely a teljes siker jegyében folyt le. A versenyzők körében nagy érdeklődés mutatkozott a verseny iránt s a nevezések valamint az indulók száma rekordot jelent. A verseny lebonyolitása ilyen körülmények mellett kétségkivül nagy munkásságot igényelt a vezetőségtől, amelynek az kifogástalanul megfelelt.

A versenyszámok közül kettő junior, a nehézsulyu pedig nyilt volt. Ez utóbbiban *Payr*-nek nem volt oly ellenfele amely klasszisához, erejéhez és teknikájához megközelitőleg is felért volna s versenyét könnyü szerrel nyerte meg. E csoport eredményét mult számunkban közöltük. A középsulyban nagy meglepetést keltett *Gyapay* Árpád győzelme, bár a beavatottak ismerték fölényes esélyét. *Gyapay* pompás birkozó alak, igen nagy erővel, bár még közepes teknikával. Ellenfelei meg sem közelitették klasszisát, amit jellemez az a körülmény is, hogy öt ellenfelét összesen 8 p. 12 mp. alatt győzte le. Szorgalmas tréning és teknikájának tökéletesebbé tétele mellett *Gyapay* sikeres jövőnek nézhet elébe. A könnyü sulyban a győztes *Maróthy* már ismert birkozó. Rendkivül erős és szivós, de sajnos kevés teknikával rendelkezik , utólsó nyilvános szereplése óta fejlődést alig észleltünk nála. A második helyen *Dulin* végzett a könnyü sulyban, ki a győztessel a közép mérkőzésben 47 percig birkozott. Mig *Maróthy* állandóan támadó metódussal dolgozik, addig *Dulin* a védelemre törekszik s a támadó pillanatnyi hibás akcióját igyekszik kihasználni.

A két MAC birkozó sikerében *Tatics* Péter, a MAC. amatőr trénerének iskolája aratott elismerésre méltó diadalt.

A juniorok között sok biztató erő mutatkozott be, ugy hogy remélhetőleg birkozó-sportunkban az utóbbi időben mutatkozó fejlődés nem fog megállapodni.

Mint értesülünk a BAK. vezetőségének egyik tagja, 4 birkozó ellen feljelentést adott be a MASz.-hoz, azon címen, hogy cirkuszban birkóztak. Miután ez a feljelentés versenyzők sportbecsületébe vág, a MASz. atlétikai szakosztályának sürgősen meg kell ejteni a vizsgálatot, hogy vagy tisztázza őket már saját érdekükben is, vagy ha a feljelentésnek alapja van, a szabályok értelmében az illetőket büntesse meg.

Előmérkőzés: Szakács (Postás)—Klein (Törekvés) 55.28 perc. Radvány (BAK)—Ludwig (UTE) 3.54 perc. Maróthy (Törekvés)—Keszely (MTC.) 7.50 perc. Dulin (MAC)—Schillinger (MTK.) 22.17 perc. *Középmérkőzés*: Radvány (BAK)—Szakács (Postás) 33.42 perc. Maróthy (Törekvés)—Dulin (MAC.) 47.10 perc. *Döntő mérkőzés*: Radványi Ö. (BAK.) betegsége miatt történt visszalépése folytán birkozás nélkül első lett Maróthy (Törekvés). A *második* helyért való küzdelemben: Dulin (MAC) —Weinberger (UTE.) 11.4 perc. Mihalicza (KAOE.)—Schwarcz (BAK.) 8.45 perc. Szakács (Postás)—Kovács (BAK.) 4.6 perc. Dulin (MAC.)—Keszely (MAC.) 2.4 perc. Mihalicza (KAOE.) —Szakács (Postás) 27.30 perc. Dulin (MAC.)—Mihalicza (KAOE.) 3.9 perc. A *harmadik* helyért: Schillinger (MTK.)—Weinberger (UTE.) 17.38 perc. Keszely (MAC.)—Mihalicza (KAOE.) 5.50 Schillinger (MTK.)—Keszely (MAC.) 45.5 perc.

1. *Maróthy* (Törekvés). 2. Dulin (MAC.). 3. Schillinger (MTK.).

Középsulyuak körmérkőzése. I. *forduló*: Grünfeld (MTK.) —Endrődy (Törekvés) 31.10 perc. Gengely (Postás)—Nagy F. (MTK.) 4.16 perc. Gyapay (MAC.)—Német (MTK.) 1.50 perc. II. *forduló*: Gyapay (MAC.)—Nagy F. (MTK.) 3.55 perc. Gengely (Postás)—Endrődy (Törekvés) 4.16 perc. Grünfeld (MTK.) — Német (MTK.) 2.29 perc. III. *forduló*: Gyapay (MAC.)—Endrődy (Törekvés) 23 mperc. Gengely (Postás)—Német (MTK.) 15 perc. Nagy F. (MTK.)—Grünfeld (MTK.) 20.16 perc. IV. *forduló*: Gyapay (MAC.)—Gengely (Postás) 1.48 perc. Gyapay (MAC.)—Grünfeld (MTK.) 1.16 perc. *Helyezésért* Gengely (Postás)—Grünfeld (MTK.) 5 perc.

1. *Gyapay* (MAC.). 2. Gengely (Postás). 3. Nagy Ferenc (MTK.). 4. Grünfeld (MTK.).

A serlegmérkőzés helyezése: 1. MTK. (5+3+3+3) 14 pont. 2. MAC. (5+4 = 9 pont. 3. Törekvés (5+3) = 8 pont.

Hirek.

A MASZ.—MOTESz BÉKE. A MASz. és MOTESz. közötti tárgyalások ismét fennakadtak. Körülbelül 2 hete, hogy a lapunk mult heti számában ismertetett megoldás tekintetében *Iszer* Károly, mint a MOTESz. békeközvetitője és a MASz. elnöksége között megegyezés létesült és *Iszer* Károly kijelentette, hogy az ismertetett megoldás mellett a MOTESz. tanácsában „*lándzsát fog törni*". A MOTESz. is tartott és pedig f. hó 7-én e tárgyban ülést, de annak határozata még mélységes titok.

KLUBKÖZI MÉRKŐZÉSEK. A három szomszéd város Debrecen, Nyiregyháza és Nagyvárad sportéletének fellendítésére a DTE., NyVTE. és a NTE. hármas klubközi mérkőzést fognak rendezni. Az első Nagyváradon február 23-án lesz és pedig 4 atlétikai és tornaszámmal, azonkivül szabadgyakorlatokkal felvonulás nélkül. A város intelligenciája élénk érdeklődéssel kiséri Nagyváradon az előkészületeket sőt legnagyobb részük tevékeny részt is vesz a rendezésben. A második *Debrecenben*, majd a harmadik április elején, Nyiregyházán lesz. Ugyanezt megfogják ismételni nyáron is.

A BEAC. március 1-én házi mezei versenyt rendez.

A HORNIG BR. püspök által cross-country versenyre alapitott vándordij, mint értesülünk, a MAC. által ez évben április hó 11-ére iratott ki.

LUNTZER GYÖRGY, a kiváló pozsonyi diszkoszdobó, Budapestre költözött s mint postás hivatalnok ezentul a Postások szineiben fog indulni.

A TÖREKVÉS SPORT-EGYLET folyó évi február hó 16-án, délelőtt 9 órakor a máv. főmühelytelepi Kohautek-féle vendéglő nagyterméoen tartja rendes évi közgyülését.

A TEMESVÁRI ATHLETIKAI CLUB folyó hó 3-án este 8 órakor tartotta meg évi rendes közgyülését a tagok élénk részvétele mellett. Elnök ujból: Muth Gáspár dr., alelnöknek: Láng Béla dr., ügyvezető-elnöknek Witzenetz Márton, titkár Stepunek Rezső (Temes-Béga) lett. Meg lett továbbá választva az athletikai, football, tennisz és vigalmi bizottság.

AZ ANGOL BAJNOKSÁG száma a jelen év folyamán alkalmasint megszaporodik egygyel: a stafétabajnoksággal. Középiskolai stafétabajnokság tudvalevőleg már van.

NEMZETKÖZI CROSS-COUNTRY-VERSENY PÁRISBAN. Három ország, Anglia, Franciaország és Belgium cross-country-csapata találkozott január 26-ikán Párisban 12 km. távon. Angliát a Birchfield Harriers, Franciaországot a Racing-Club de France, Belgiumot pedig az Union Saint-Gilloise képvi-

selte. Ez volt a bajnok-csapatok negyedik találkozása s mind a négyszer az angol csapat győzött. 1905-ben a Highgate H. győzött és *Aldrige* volt első, 1906-ban ugyancsak a Highgate H. győzött, de akkor a francia *Raguncau* volt az egyéni győztes. *Aldrige* 1906-ban nem indult. Tavaly a Sutton Harrier csapata győzött, az angol *Welding* érkezvén be elsőnek. A csapatok mostani helyezése:

1. Birchfield H. (Angol bajnokcsapat) 32 pont.
2. Racing C. de France. (Francia bajnokcsapat) 56 pont.
3. Union S. G. (Belga bajnokcsapat) 101 pont.

Egyéni győztes a francia *Keyser* volt, mert a favorit angol bajnok *Underwood* 2 mfd. után elesett s sulyosan megsérülvén, a versenyt feladta, *Roberston* pedig eltévedt. A beérkezés sorrendje:

1. I. Keyser (F.) 49 p. 10 mp. 2. Roberston (A.) 49 p. 14 mp. 3. E. Green (A.) 49 p. 15 mp. 4. D. Lyons (A.) 49 p. 27 mp. 5. Bouin (F.) 49 p. 32 mp. 6. Ashby (A.) 50 p. 12 mp. 7. Millerot (F.) 50 p. 14 mp. 8. Day (A.) 50 p. 35 mp. 9. Stokes (A.) 51 p. 32 mp. 10. Law (A.) 51 p. 35 mp.

HARRY HILLMANN, az ismert kiváló amerikai gát és negyed-angolos futó a mult hónapban egy atlétikai versenyen indult versenyen kivül. A versenyt megnyerte s ezért a rendezőség tiszteletdijjal lepte meg. E meglepetésen kivül egy másik meglepetés is érte, mikor megtudta, hogy feljelentették az American Athletic Union-nál, professzionizmussal vádolván. H. Hillman ellen, ki a NYAC. tagja, a szövetség vizsgálatot inditott, de miután Hillmann jóhiszeműsége kiderült, felmentették s csak a dij visszaadására kötelezték, amit különben Hillmann már előzőleg megcselekedett.

GÖRÖG ATLÉTIKA. Hogy milyen fejlesztő hatással van valamely ország sportjára egy világverseny, annak legjobb bizonyitéka Görögország sportjának fejlődése. Az 1906. évi Athéni Olympiád hatására, a görög sportegyletek egész sorozata kelt életre, s ami a legfőbb a görög tanuló ifjuság testinevelése az atlétikai szellemü sportokra helyeződött. Alkalom adtán visszatérünk e tárgyra s bő ismertetést közlünk Görögország jelenlegi sportjának erejéről. Most csak egy a mult év májas 19-én *Smyrnában* lefolyt nagyszabásu atlétikai verseny eredményeit adjuk némi tájékoztatás végett.

A 100 *m. sikfutást* Paschalides Mich és Hectoros Pantéis nyerték holtversenyben 11.2 mp. idő alatt. A *magasugrásban* Tsiclitiras lett első 165 cm.-es ugrásával. 2. Diakides 160 cm. Ez utóbbi az év folyamán ismételten ugrott 170 cm.-t. Az 1000 *m. sikfutásban* Macaronides lett első 2 p. 59 mp. alatt futván a távot. A *görög diszkoszvetést* Dorzias nyerte *Georgandas* ellen 34.15 m.-rel, az utóbbi 32.50 m.-es eredményével szemben. A *távolugrásban* Scoutarides lett első 614 cm-rel; második Iscos 600 cm. Az 1500 *m.-es sikfutást* Démétrion 4 p. 28.4 mp. alatt nyerte. A *súlydobás* eredménye jóval meghaladja a magyar rekordot. *Georgandas* győzött 12.88 m.-es dobásával. Második *Dorzias* 12.19 m., harmadik *Papagéorgiou* lett 11.80 m.-rel. Igen jó eredménynyel nyerte meg Tufféry a 110 *m. gátfutást* 17.2 mp. időt érvén el. A *rudugrásban* Countouriotis 315 cm.-rel lett első. A 400 *m.-es sikfutásban* a győztes *Mélétiades* 54 mp.-es ideje igen jó. Bámulatos jó eredménynyel 45.85 m.-rel nyerte Dorzias a *svédgerely vetést. Magasugrás helyből.* 1. Tsiclitiras 140 cm. 2. Tufféry 135 cm. *Távolugrás helyből.* 1. Tsiclitiras 314 cm. 2. Tufféry 306. *Diszkoszdobás.* 1. Dorzias 37.62 m. A győztes az év folyamán többször dobott 40 m.-en felül. 200 *m. sikfutás.* 1. Paschalides 25.8 mp. 800 *m. sikfutás.* 1. Démétrion 2 p. 10.6 mp. *Kődobás.* 1. Georgandas 20.02 m. 10.000 *m. sikfutás.* 1. Coulourberdas 30. 5 mp.

Rovatvezető : *Moór Jenő.* (h. szerk.)

A hétről

A fagyos téli szél még a meleg szobához köti az embereket s a neki-neki próbálkozó havas eső még ijesztgeti a pályatulajdonosokat: a hivatalos szezonnyitás veszedelmes közelsége azonban mégis munkára serkenti a csapatokat, melyek e héten immár megkezdték a pályatréninget. *Játékformákról* beszélni természetesen még korai lenne: a közönséget inkább az a kérdés izgatja, vajjon lesz-e jelentősebb változás a játékos-anyagban. Persze, főleg a bajnokság élén álló egyletek felé fordul sok kiváncsi szem; azonban a szenzációkra éhesek aligha találnak elég anyagot a szőbeszédre.

A vezető *MTK.*-ból személyi változás hire nem szivárog ki. Kevés tréningje volt az egyletnek s ugy a csapat együttes munkája az első mérkőzéseken sokat nem igér. Leginkább a védelemben biznak a kék-fehérek. És nem ok nélkül. A *MAC.*-ról már tudják városszerte, hogy *Niessner* helyén (ki vidékre került) *Feketeházy* játszik s azt is rebesgetik, hogy — legalább egyelőre — *Sipos* és *Veres* is hiányozni fognak. Abban azonban megegyeznek a vélemények, hogy stilus és erő dolgában a szezon első felében a MAC. ismét ugy kiválik majd a többi közül, miként az a mult esztendőben ilyenkor volt. A csapat a Nemzeti Lovardában *Gillemot* vezetése alatt szorgalmasan készült s a beavatottak szerint az uj anyag is jól fejlődött. A *FTC.* még maga sincs tisztában végleges csapatával. Aligha kisérletezéssel nem tölti el a félszezont. Legnagyobb zavar a fedezetsorban van, mig a csatársorban néhány komoly mérkőzés után kap az uj jelöltek közül 2—3 helyet. A *BTC.*-ban *Bihari, Levitzky* és *Izsó* még nem harcképesek. Hire járt különben annak is, hogy a Molnár testvérek visszatérnek az UTE.-be. Ugy látszik ez a hir — kacsa volt. Az *UTE.* katonáskodó játékosai közül néhányan kiszabadultak s igy a csapat jó reményekkel fog a tréningbe. A BAK., a Törekvés, a Typographia és a Főv. TC. az őszi csapatjukkal állnak ki. A másodosztályban a 33-asok erősödtek, mig a többi körülbelül a régi.

Az első bajnoki mérkőzéseket, amelyek egyébként véletlenül a vezető egyleteket hozzák össze, — még a véletlen és meglepő eredmények fogják jellemezni, hogy később az iskolázottabb és jobb csapatok kerüljenek teljesen előtérbe.

Birák testülete.

Vagy két hónapja, hogy utóljára olvastam a „birák testületéről.“ Akkor azt olvastam, hogy ismert nevü játékbirák a birák testületének megalakulása érdekében előkészitő értekezletre gyültek össze. Ha a két hónapi hallgatás azt jelenti, hogy a testületből, vagy szövetkezésből nem lesz semmi, legyen e pár sor irásom soha fel nem támasztó halotti beszéd; de, ha az előkészületek mégis folynak a megalakulásra, ugy fegyvernek szánom e cikket, amelynek segélyével küzdeni akarok a birák bármilyen néven nevezendő tömörülése ellen.

Biró csak független, korrekt, higgadt, pártonkivüli, komoly uriember lehet. Szakértelme magától értetődik. Ilyen igen sok van; van annyi, mint tényleges játékos, csak nem akarnak biráskodni. Az ok kézen fekszik.

A mérkőzéseink kezdettől fogva nem tulnyomóan a csapat képességein dőltek el, igen-igen sok esetben a biró csökönyös itéletén mult a győztes gól meg, vagy meg nem adása. Mivel pedig a mezőny 22 embere azonnal itélkezik a biró itélete fölött, mivel jóideig a biró felelőtlenül biráskodott, csupán a *rokonszenvet* vesztette el az egyik párton,s nyerte el a tulsó oldalon. Miután természetes, hogy a sujtott párt nem hizelgett a birónak, sőt meg is hurcolta a lapokban, a csapatok szellemének ez a nivója távoltartotta az érzékenyebb urakat a biráskodástól s távoltartja ma is.

Egészen addig, mig a labdarugó-szövetség a játékbiró dijazását el nem rendelte, senkinek soha eszébe sem jutott, hogy a birákat holmi panamával vádolja. Azzal, hogy szive ABC. klubhoz huz, s nem DEF.-hez, sokszor megvádolták, de anyagiak soha nem kerültek szóba. Azóta, hogy a játékbiró dijazást kap, minden mérkőzésen hallani a tribünön, hogy: *„Azért hizeleg XYZ.-nek, hogy az a klub ABC. ellen őt kérje fel birónak.* Hja, 5 korona, az sok pénz.“ Rágalomnak tartottam én, s minden jóérzésü néző, de jellemző a közhangulatra, amilyen azelőtt nem volt.

Ahoz szó nem fér, hogy ezen segiteni kell. A segitség számos módjából azonban a legszerencsétlenebb móddal nem szabad segiteni.

Érdekeik megvédése céljából szervezkedhetnek mindazon egyének, akiknek életcéljuk azon érdekkel, mint kenyérkereseti érdekkel összefügg. Lakatosok, mozdonyvezetők, ügyvédek, mérnökök, zsákhordók, homogén elemek, de ad hoc összeverődött heterogen elemek testületi tömörülése a legsajátosabb megnyilvánulása a modern társulási mániának. Ma

minden klubember többé-kevésbbé ért a biráskodáshoz, ha nincs is képesitése rá. Abban a pillanatban, midőn a most már dijazott birák testületet alkotnak, a nem képesitett birák, a nagyközönség, a künnrekedt birák, tisztán anyagi érdekvédelmet látnak ebben. Ennek pedig a látszatát is messze el kell kerülni.

Miután én és sokan, de mindenki tudja, hogy csupán erkölcsi védelmet akar a játékbiró, s ezért keres valamelyes megoldást, olyat kell kitalálni, amely a gyanunak még az árnyékát is távol tartja.

Mi történik a biróval a mezőnyben? A játékos felülbirálja. A játékos ellenszegül. A játékos inzultálja. A közönség ugyanezt cselekszi. A játékos meggyanusitja. A közönség ugyanezt teszi. Megvédi-e ellen a testület? Nem. Csak bizalmi flastromot ragaszt az érzékeny sebre. Hát eddig nem kapta meg a biró az elismerést a sport erkölcsi testületétől, a labdarugó-szövetségtől, ha méltatlanul bántották? hát eddig nem tiltotta el a biráskodástól a méltatlan játékbirót?

Mennyivel tud többet tenni a testület? Megmondom.

Sztrájkolhat. Nem ad birót, ha ez és ez nem történik, ha az és amaz megtörténik. Bojkottálhat ezért, meg azért. Vagyok annyira szabadgondolkodó, hogy a sztrájk és bojkott jogát elismerem. Ma olyan férfiak alkotnák meg azt a testületet, akiknek egyéni jelleme kizárja a visszaélést, de ki tudja, nem lesz-e a birák testülete később állam az államban, s hivatkozva a nehéz megélhetési viszonyokra, bojkottot, sztrájkot hirdet a *felemelt dijazás* érdekében.

Ez pedig egyenlő volna a football-sport amatőr részének a csődjével. Pedig az amatőr-sport fentartandó még áldozattal is, bár nekem hitvallásom, hogy csak erős professzionista-sport mellett lehet az amatőr-sport elsőrangu, de a professzionizmust nem az amatőrség romjain, hanem mellette felnőve szeretném látni.

Ami érdeksérelem eddig a birákon esett, azt szanálta a szövetség, amit nem tudott szanálni, azt a világ legjobb testülete sem fogja szanálhatni. Ha a birák teljesitik kötelességeiket akár 5—10 korona ellenében, akár ingyen, az erkölcsi fórum megfogja védeni, ha nem teljesitik kötelességeiket, bün volna megvédeni őket.

Boros Mihály.

Mérkőzések.

TRÉNING MÉRKŐZÉSEK. A szezonnyitást, mint rendesen, ezuttal is „barátságos mérkőzések" nyitották meg, amelyek azonban nyilvános tréningeknél többet alig nyujthattak, de az elért eredmények a papirforma szerint gyengébb csapatoknak kedveznek: természetesen azonban a csapatok tavaszi erőviszonyára nézve semminemü következtetést belőlük vonni nem lehet. Legnagyobb érdeklődést a *BTC.*— 33 *FC.* BSB mérkőzés keltett. A BTC. kissé meggyengült csapattal (Fehéry—Sárközi, Schwarcz—Ficzere, Korda, Kovács—Molnár I., Levák, Oláh, Ujváry, Molnár III.) állt ki, mig a 33 FC. jól megerősödött Székánynyal, de különösen a MAFC. régi hires játékosával Gilly (Goldbergerrel), ki most egészségi okoból ismét Budapesten tartózkodik. *Gilly*, ki itthon egykor kiváló mezőnyjátékos volt, Németországban csakhamar hires kapus lett. Most itthon is kaput véd, még pedig — mint első szereplése mutatta — igen jól. A 33 FC. csapata tehát ugy alakult: Gilly—Bosnyakovits, Biró—Szekány I., Kiss, Rzehák—Forstinger, Koch, Vanicsek, Weisz, Székány II. A 33-asok elég figyelemre méltót mutattak s az első félidő végéig 2:1 arányban vezettek is, a második félidőben azonban már kitünt a BTC. nagyobb játékereje. Ezt a mérkőzést a millennáris pályán *Langfelder* Ferenc (UTE.) vezette. *MTK.—BAK.* 1:1 E 30 perces félidőkkel játszott mérkőzés meglepő eredményét az magyarázza, hogy a MTK.-nak ez volt az első csapat-tréningje, mig a BAK. már volt pályán. Egyébként az amerikai uton *Vámos* Soma (Főv. TC.) biráskodása mellett lefolyt mérkőzés keveset nyujtott. Az első félidőben a BAK. vezet 1:0 arányban, mignem a második félidő közepén a MTK. büntető rugásból kiegyenlit. *FTC.—Törekvés* 4:1. A FTC. néhány uj erőt próbált ki s igy az eredmény igen kedvezőnek látszik. Félidő 2:1. A mérkőzés a Soroksári-uti pályán *Taffel* Miksa (FTC.) biráskodása mellett folyt le. Kereskedők—Főv. TC. komb. cs. 3:1; MTK. II. —BAK. II. 2:0. Félbeszakitva. Főv. TC.—Kereskedők 7:2. NSC. II.—UTE. II. 2:1.

Vasárnapi mérkőzések.

E HETI MÉRKŐZÉSEK. Február 16-án megkezdődik a hivatalos football szezon. E napra a következő mérkőzések sorsoltattak ki: *Az I. oszt. bajnokságban:* MAC.—FTC. (Millenáris), BTC.—Typographia ( ), BAK.—Föv. TC. (Amerikai-uti pálya), A *II. oszt. bajnokságban:* III. KTVE.—33 FC. Határ-utcai pálya). URAK.—MUE. (Mező-utcai pálya).

NÉMETORSZÁG—FRANCIAORSZÁG. Régi dolog, hogy a Hohenzollernek nagyon értenek ahhoz, miként kell jó barátokat szerezni, s ha igy folytatják, rövid idő mulva legyőzik a franciák nagy ellenszenvét is. Ennek a célnak szolgálatában áll az a hatalmas serleg is, melyet a német trónörökös adományozott most a német labdarugó szövetségnek, kikötvén azt, hogy a serleg örökös vándordijként szerepeljen Franciaország és Németország között s a két ország válogatott legénysége fölváltva küzdjön érte Párisban és Berlinben. A németek már is lázasan készülnek a mérkőzésre.

Ifjusági Labdarugás.

HIREK. Az ifjusági csapatok között is megkezdődtek a mérkőzések. Az első bajnoki mérkőzések március első vasárnapján kezdődnek.

Az Ifjusági Labdarugók Szövetségének f. hó 23-án tartandó *Jubileumi Táncestélyének* napja immár rohamosan közeledik s az egyletek javarésze nagy érdeklődéssel viseltetik az ünnepély iránt. A szövetség 13 egyesülete közül 6—7 egylet erősen munkálkodik, a másik része — sajnos — a szokott közönnyel sőt viszautasitással feltünően mellőz minden agitációt. Ezzel szemben a szövetség vezetősége a lehető legnagyobb erélylyel munkálkodik a teljes siker érdekében.

HIVATALOS. Az ILSz. f. hó 15-től hétfőtől kezdve *minden nap* tart összejöveteleket (esténként ½7-től ½10-ig).

LÓ-SPORT

Rovatvezető: *Zuber Ferencz.*

A tavaszi hendikepek teherközlései sok tekintetben meglepetést okoztak. A Przedswit-hendikepben a sulyosztó mindössze 63 kiléig ment fel, s ezt az aránylag kedvező terhet Beau merite és Faragó kapták, melyeknek ilyformán igen jó esélyük van. A tavalyi győztes Blizzard, az idén 60 kilóval teljesen esély nélkül indul, mert tavaly nem a klasszisával, hanem a jó kondiciójával győzte le ellenfeleit. Emir, mely tavaly második lett, az idén is eminens esélylyel veheti fel a küzdelmet, de a hendikep pik-je kétségkivül Palóckirály, mely a Kárpáti dijban mutatott formája alapján holt biztos nyerő volna, csak kérdés, hogy ily korán fitté tehető-e?

Jó outsider-tip a régóta pihent Palikám is.

A Rákosi dijban Panasz jól szabadult s előreláthatólag favorit lesz, itt meg kell várni a bánatjelentést, mert előreláthatólag tisztulni fog addig a helyzet.

A háromévesek nagy hendikepjében az öreg Reeves két eminens esélyü krekkel rendelkezik: Sonnwendschein és Maximban. Mellettük a rendkivül javulóképes Andalgó érdemel figyelmet, annál is inkább, mert a Ball-istálló rendesen már korán jön formába. Driander, mely a teherközlés előtt gyakori tip volt, nagyon magasan áll, ellenben jól állnak a Trauttsmandorf lovak, Kobold és Ziska, melyek könnyen meglepetést hozhatnak.

A nagy alagira Nugommorv erős favorit, más lóról alig hallani.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker ❋ TELEFON 83—02 ❋
Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. ❋ Wien, I., Adlergasse 6.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Labdarugók Szövetsége. *Elnök:* Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnökök:* Steiner Hugó (V., Akadém a-utca 9.) (Uilaki Tégla- és Mészégető RT. Füzeséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48. II. 10.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI. Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 6.) *Pénztáros:* Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Figyelmeztetés.

Az 1907/8. évi tavaszi labdarugó idény megkezdésével tisztelettel figyelmeztetem a *Magyar Labdarugók Szövetsége* nevében az összes érdekelteket, hogy minden ténykedéseikben szigoruan alkalmazkodjanak a *sportszerüséghez.*

A szövetség kötelékébe tartozó összes *t. tagegyesületek* vezetőségeit és a *t. csapatvezető* urakat pedig felkérem, hogy minden tekintetben odahatni méltóztassanak, hogy egyesületeik csapataiban, a labdarugó sportnak korrekt üzéséhez elsősorban megkivánt *fegyelem* otthonos és teljes legyen.

A szövetség fenhatósága alatt szereplő és működő összes *játékosokat* felkérem, hogy sportszerü magatartásuknak a játéktéren és azon kivül is, mindenkor tanujelét adják. Az elkövetett szabálytalanságok *szigoruan megtoroltatnak* s ezért elsősorban szükséges, hogy a rendellenes viselkedés vagy a játékosok által elkövetett helytelenségek elkerültessenek.

A *játékbirákat* ezuton is felkérem, hogy a játéktéren észlelt szabálytalanságokat kérlelhetetlenül bejelenteni szíveskedjenek és minden tekintetben szigoruan őrködjenek ugy *a rendszabályok*, mint *a játékszabályok* pontos betartására. *A birói jelentések az összes* (barátságos, külföldi, bajnoki- és egyéb dijmérkőzések) *nyilvános mérkőzésekről, a mérkőzést követő 48 órán belül benyujtandók.* A birói jelentésekhez csatolt *elszámolási ürlapok* pontosan kitöltendők. Azon játékbiró, aki birói jelentését a megkövetelt határidőn belül nem adja be, birói jogának gyakorlása alól *felfüggesztetik.*

Felhivatnak a *pályatulajdonosok* is, hogy pályáik és a játékterek *használhatóságáról* gondoskodni szíveskedjenek, nehogy a f. hó 16-án kezdődő bajnoki- és egyéb dijmérkőzések pontos lebonyolitása e miatt akadályokba ütközzék. A játékterek szabályszerü felszereléséről minden pályatulajdonos gondoskodni tartozik és ezuttal figyelmeztetni bátorkodom az illetékes közegeket, hogy *a határvonalak a kapuközben is (gólvonal) feltétlenül megjelölendők.* Továbbá kérem a t. pályatulajdonosokat (székesfővárosi- és vidékieket egyaránt), hogy *a pályáknak bérösszegét* e hó 28-ig okvetlenül bejelenteni szíveskedjenek.

A m. kir. államrendőrség főkapitánya által kibocsátandó szabályrendelet életbe lépéseig, *a pályákon a nagyközönség között a rendnek fentartásáról ugy az egyes pályatulajdonosok, mint a mérkőzést rendező egyesületek szigoruan gondoskodni tartoznak.* A nagyközönségnek a játék menetébe való nyers és helytelen beavatkozása a legszigorubb eszközökkel feltétlenül megakadályozandó.

Malecki Román s. k.
főtitkár.

*

A *MLSz. intéző-bizottsága* február hó 19-én (szerda) este 7 órakor ülést tart az Edison-kávéház különtermében.

A *MLSz. birák-bizottsága* február hó 25-én (kedd) este 8 órakor ülést tart az Edison-kávéház különtermében.

*

Játékosok igazolása.

Minthogy az intéző-bizottságnak 31/907. sz. a. tett előterjesztése a MLSz. igazgatótanácsának 1907. január hó 30-án tartott ülésében *határozattá* emeltetett s kimondatott, hogy a rendes évi közgyülés által megválasztott *szövetségi titkár* a saját felelősségére és függetlenül a főtitkár hatáskörétől, *a játékosok igazolását intézi, van szerencsém* értésére adni a szövetség kötelékébe tartozó összes egyesületeknek és az érdekelteknek, hogy ezentul *igazolási ügyekben* (kilépések, átlépések stb. stb.) egyenesen *Cseke Gyula szövetségi titkár urhoz* (II., Csalogány-utca 7. sz.) *forduljanak.* A kibocsátandó uj igazoló-jegyek pontos ellenőrzése végett szükséges, hogy a t. egyesületek *összes igazolt játékosaikat betürendes névjegyzékben Cseke Gyula titkár címére beküldjék.*

Felhivom a *vidéki t. tagegyesületek* figyelmét a szabályok azon rendelkezésére, hogy *összes játékosaikat igazoltatni tartoznak.*

A vidéki kerületi bajnokság.

A kerületi bajnoki mérkőzések *tavaszi fordulójának beosztása* és *sorrendje* a hivatalos lapnak jövő számában megjelenik.

*

Minden tagegyesületünk szives figyelmébe ajánlom, hogy a MLSz. hivatalos lapjának, a „Nemzeti Sport"-nak egy példányára annál inkább is előfizetni méltóztassanak, mert a hivatalos utasitásokról és az egyes szövetségi szervek működéséről hivatalos rovatunkból szerezhetnek értesülést.

Malecki Román s. k.
főtitkár.

Magyar Uszó Szövetség *Társelnökök:* Brüll Alfréd és Dr. Virava János *Alelnökök:* Dr. Füzesséry Zoltán, M. Kanitz Henrik, Dr. Kovách Aladár. *Ügyvezető alelnök:* Kugler Sándor (III. Zsigmond-utca 70.). *Főtitkár:* Kéler Tibor *Titkár:* Kiss Géza (I. Fehérvári-út 37). *Pénztáros:* Baronyi Arthur (IV., Ferenc József rakpart 18).

A MUSz. f. évi február hó 7-én tartott tanácsülésén az egyes szakosztályok a következőképpen alakultak meg:

Intéző-bizottság: Vida Henrik elnök; Halmay Zoltán, Kugler Sándor, Lindner Ernő tagok és hivatalból a főtitkár Kéler Tibor; *Uszómesterképző szakosztály:* M. Kanitz Henrik elnök, Halmay Zoltán előadó, Schubert Alfréd h. előadó; *Kötelező uszástanitást előkészitő szakosztály:* Füzesséry Zoltán dr. elnök, Moór Jenő előadó, Horváth Elemér h. előadó; *Életmentési szakosztály:* Kovách Aladár dr. elnök, Vida Henrik előadó, Támedly Mihály h. előadó. Az ügyrendi szabályok elkészitésével Moór Jenő bizatott meg.

Vida Henik és Kéler Tibor kiküldettek a volt uszószakosztály mindennemü ügyeinek a MASz.-tól való átvételére.

Elhatározta a tanácsülés, hogy az olympiai kiküldetések érdekében társadalmi akciót indit.

A tanács a „Nemzeti Sport"-ot hivatalos lapjává választotta. Az intéző-bizottság utasitatott, hogy az uszódresszek kötelező használatát lehetőleg az év folyamán rendelje el.

A tanács köszönettel vette tudomásul, miszerint a MAFC. Moór Jenő utján titkári helyiségét a szövetség céljaira felajánlotta.

Kiss Géza titkár, *Virava János dr.* elnök.

Balaton Uszók Egyesülete. Alakult 1900-ban. Hivatalos helyiség: V. Váci körut 44 sz. II. Club-kávéház: Klotild-kávéház Váci-utca (Tisztikaszinó). Alapitó tag: 200 K.; rendes tag: 12 K.; növendék tagok tagdijat nem fizetnek. Elnök: Virava János dr.: alelnökök: dr. Gräfl Ö. és dr. Kovách A. titkár: dr. Szemlér Lőrincz, (VI., Szív-utca 8. II. 18.) pénztáros: Meszlényi Sándor (V., Dorottya-u. 1 sz. Keresk. Bank); kapitány: Bruckner Lajos (Német-völgyi-ut 5—7 sz.) jegyző: Polinszky Gy.

BALATON USZÓK EGYESÜLETE minden hónap *első szombatján* társas vacsorát rendez. Az első összejövetel 1908. évi február hó 15-én Lineberg Károly vendéglőjének külön termében I., Döbrentei-utca 2—4. (Várkert rakpart: szemben a kioszkkal) este 8 órakor lesz.

Pannonnia Evezős Club.

A Pannonia Evezős-Club 1908. február hó 20-án, csütörtökön este ½7 órakor a Tiszti Kaszinó földszinti étteremében (bejárat a Duna-utca felől) tartandó *XII. évi rendes közgyülésére.*

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. Felmentvény feletti határozathozatal. 6. Költségvetés megállapitása. 7. Tisztikar és választmány választása. 8. Esetleges inditványok.*) Az elnökség megbizásából *Zádor Béla* dr., titkár.

*) Indiványok a közgyülést megelőzőleg 4 nappal a titkárnál nyujtandók be.

A

Dunlop

A. B. C.

Dessin A: Kerek, protektorral,
könnyü kocsik és az első kerekek részére.

Dessin B: Haránt recékkel,
külön erős,
nehéz kocsik részére.

Dessin C: Csuszástgátló köpeny,
1908. modell,
edzett acélszegecsekkel.

Legjobb pneumatic

luxus-automobilok és teherkocsik részére.

Vas Géza és Fia

Távbeszélő: 65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6.

Távbeszélő: 65—43.

VI. évfolyam. 1908. február 15. 7. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR | Felelős szerkesztő: LINDNER ERNŐ | Főmunkatársak: BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF | Szerkesztőség: Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

A kormány iparfejlesztési programmja és az automobil ipar.

A mult hét folyamán a kereskedelmi miniszter közzétette, meglehetős részletességgel, a kormány tiz évre terjedő iparfejlesztési programmját. E hatalmas programm megvalósitása esetén a magyar ipari termelés, kormányunk számitása szerint, teljesen fedezni tudná a magyar fogyasztást s igy teljes ipari önállóságunkat eredményezné. Az automobilizmusra vonatkozólag a programm csak annyit mond, hogy a jelenleg a létesülés stádiumában levő nagyobb szabásu automobilgyárak előreláthatólag tetemesen fogják csökkenteni a behozatalt. Sajnos, ez a programmpont egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a magyar automobilipar iránt érdeklődőket ezen iparág jövője iránt megnyugtassa. Az automobilgyárak létesülése, melyet a programm kilátásba helyez, — ugy tudjuk, — teljesen vizbeesett. Értesülésünk szerint a kormány ugy a Westinghouse, mint a Charron Girardot és Voigt-céggel folytatott tárgyalásokat ezen cégek tulzott követelései miatt megszakitotta s igy egyelőre semmi kilátásunk nincs arra, hogy rég óhajtott automobil-gyárunk a közel jövőben létesül.

A dolgok ilyen alakulását nem rójuk fel a kormány hibájául, mert tudjuk, hogy kereskedelmi kormányunk az automobilgyárakkal szemben a legmeszszebbmenő jóindulatot tanusitotta. A szép tervek keresztülvihetetlensége, mint oly sok más szép tervé, a magyar tőke érthetetlen tartózkodásának tulajdonitható, amelynek fokát talán legjobban illusztráljuk azzal, ha eláruljuk, hogy 300.000 korona áru részvényt nem tudott egy komolyan vállalkozni akaró külföldi automobilgyáros Magyarországon elhelyezni. Vagy talán mi tévedünk és e tartózkodás talán böles előrelátás, amely óvakodik kalandor-vállalkozásoktól? Könnyen bizonyithatjuk, hogy nem az. Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy az automobilipar azon iparágak egyike, amelynél még közös vámterület esetén sem kell Ausztria konkurrenciájától annyira félni, mint akár a sokat dédelgetett egyéb gépipar, akár a textilipar stb. A hazai piac ezen kedvező feltételeihez járul az, hogy a Balkán, Oroszország, melyek napról-napra nagyobb fogyasztói lesznek az automobiliparnak, rendkivül kedvező kiviteli kilátásokkal kecsegtetnek bennünket, bár egyelőre talán a három millió koronát meghaladó belföldi fogyasztás is elegendő munkát adna a gyárnak. A hatalmas külföldi automobilgyárak számos magyar mérnökét, hazánknak értékes szellemi tőkéjét foglalkoztatják és Anglia, Amerika automobilgyárai a magyar munkások egész tömegével dolgoznak. Most is, a visszavándorlás idejében, tudtunkkal egész sereg magyar munkás tért vissza, akiknek nagy jártasságuk lévén az automobilgyártás terén, alkalmazásuk feleslegessé tenné külföldi munkások behozatalát. Még agráriusainknak is örömmel kellene üdvözölni a magyar automobilgyárat, mert eltekintve attól, hogy a mezőgazdasági üzemek számára igen alkalmas motorokat volna képes szállitani, még mint tekintélyes fogyasztó is szerepelhet. A külföld sok helyén ma már az alkohol-benzol keveréket használják automobiloknál tüzelőszerül s nincs messze az idő, amelyben az alkoholnak és más elgázositásra alkalmas szerves vegyületnek oly célszerü keverékét fogják alkalmazni, amely a benzint teljesen ki fogja szoritani. Állami üzemeink, elsősorban a m. kir. póstaigazgatóság érdekelve vannak egy automabilgyár létesitésén és az állam hajlandó is megfelelően támogatni minden létesitendő vállalatot, nem értjük tehát, miért nem támogatja azt a jómódu fogyasztó-publikum, miért nem támogatják a kocsigyárosok, akiknek egyenesen árt a behozatal és miért nem támogatják a gépgyárosok, amelyek az automobilgyártást olcsóbban rendezhetnék be, mint bárki és igen jó haszonnal dolgoznának vele.

A dolgok ilyen állásán talán csak a Magyar Automobil-Club tudna segiteni. Az Automobil-Clubnak ugy tudjuk, hazafias céljai közé tartozik a magyar automobilipar megteremtése is. Tagjai között ott látjuk a magyar születési és pénzarisztokrácia legtekintélyesebb képviselőit, kik maradandó emléket állitanak maguknak azzal, ha az ő körükből indulna ki egy magyar automobilgyár alakulása.

A kérdés a maga igazi jelentőségében csak akkor áll előttünk, hogyha beillesztjük azt az egyetemes iparfejlesztési programmba. Helyes iparfejlesztés ugyanis csak az lehet, amely a jövő közlekedési eszközének gyártását a magyar vámterületnek biztositja. A hazai automobil piac fogyasztó képessége évről-évre tetemesen emelkedik. És amint fejlődik közgazdasági és kulturális életünk, olyan mértékben emelkedik az az adó is, amit automobil szükségletünk kielégitéséért a külföldi iparnak fizetünk. *És hasztalan csinálunk 1917-ben önálló vámterületet papiroson, ha a valóságban lesznek iparágak, amelyekben a magyar fogyasztó-terület tehetetlenül ki lesz szolgáltatva a külföldi termelésnek.* Lesz önálló vámterületünk, amelynek árát azonban fogyasztóközönségünk drágán fizeti meg a — külföldnek. Az egyetemes iparfejlesztésnek tehát nagy érdeke az, hogy minél előbb legyen önálló automobiliparunk. Ezért nem lehet eléggé elitélni a hazai pénzpiac rideg tartózkodását. Mert elvégre is nem lehet egészséges ipart csinálni, ha mindent a kormánytól várunk. A csak imént lezajlott automobil-válság élénken figyelmeztet bennünket, hogy csak az önálló és szilárd pénzügyi alapokon nyugvó vállalatok boldogulhatnak. *A magántőke kezdeményezze önállóan az első magyar automobil-gyárat:* nem kétséges aztán az, hogy a kormány a kezdet nehézségei között hathatósan támogatni fogja.

A könnyü kocsi.

Biró Alajos gépészmérnök.

Ötödik közlemény.*

A train-balladeur-ös sebességváltoztatók, a kapcsolás módja szerint, két főcsoportra oszthatók, u. m. az egyenes irányu és a zegzugos kapcsolásuakra; ez alatt az értendő, hogy mig az elsőnél a kapcsolóemelő működése közben csak egy sikban, tehát egyenes irányban mozog, addig a másodiknál mindig két sebességfokozat van csak egy sikban, tehát az emeltyü ki is tér sikjából.

Az egyenes irányu kapcsolás esetén az egyik váltókerék-sorozat szilárdan van az egyik tengelyre erősitve; a másik sorozat fogaskerék, melyek mindegyike külön-külön kapcsolatba hozható az előbbiek egyikével, s egy közös hüvelyen van. A hüvely kivülről eltolható s különböző helyzetekben tengelye irányában rögzithető; egy-egy ily helyzetben más-más sebességi fokozathoz tartozó fogaskerekek kapcsolódnak egymással. Ha most azt az elrendezést választjuk, hogy a motor által hajtott tengelyen legyen az eltolható fogaskerékcsoport hüvelye (train balladeur), akkor egyszerü eszközökkel a közvetlen hajtást is elérhetjük. A szerkezet működése ugyanis a következő: az (1) tengely, mely a motorról hajtatik, magával viszi a balladeurt, melynek egyik fogaskereke a (2) tengely megfelelő fogaskerekét hajtja. Az 1. tengelynek a motortól távolabbi vége egy vele koaxiális fogaskerék üreges tengelyében van ágyazva, melytől tehát függetlenül foroghat. A 2. tengely végére egy fogaskerék van ékelve, mely forgását az előbbi üreges tengelyü keréktől nyeri; a motor munkája tehát az 1. tengelyről a 2. tengelyre, onnan pedig ez utóbbi kerékre vivődik át. Ha már most egy, a balladeurnek végén levő fogas-tengelykötés a tengelyének folytatásába eső üreges tengelyü kerékkel kapcsolódik, ez utóbbi, fogaskerekek közbeiktatása nélkül, közvetlenül a motorról, annak fordulatszámával hajtatik (prise directe). Az üreges tengelyü kerékről a munka a hátsó tengelyre, vagy a hajtó-lánckerekekre vitetik át.

A zegzugos kapcsolásnál 2—2 fogaskerék egy külön balladeurt képez, mely a másiktól függetlenül tolható el; ez esetben tehát minden balladeur külön mozgató-szerkezetet kap. Gondoskodni kell arról, hogy mindig csak az egyik balladeur kereke működhessék; ezért a másik mindig rögzitendő a be nem kapcsolt helyzetben. A közvetlen hajtás az előbbivel teljesen azonos.

Annak eldöntésére, hogy melyik kapcsolást alkalmazzuk, a kocsi alkalmazása nyujt támpontokat. A többnyire városban használt kocsinál valamelyes előnyt kell adnunk a zegzugos kapcsolásnak, mert az megengedi, hogy egyik sebességről a másikra váltsunk, anélkül, hogy a közbenesőkön végig kellene kapcsolni; ezzel a fogaskerekek kiméltetnek. Teljesen indokolatlan azonban alkalmazása a vidéki használatra szánt kocsinál; ez esetben ugyanis a legritkább esetben fordul elő az, hogy pl. (ami városban sürün esik meg fékezés után) harmadik vagy negyedik sebességről rögtön az elsőre kell kapcsolni.

Minden más szempontból előnyösebb az egyenes vonalu kapcsolás.

A train balladeur hosszabb lévén, pontosabban vezethető a tengelyen; eltolásához egyetlen rud elegendő s a fentebb emlitett biztonsági rögzités feleslegessé válik. A külső mozgató- és rögzitő-szerkezet egyszerübb, mert az állitó-emelő tengelyének nem kell hosszirányban is mozognia. Döntő ok azonban az egyenes vonalu kapcsolás mellett annak kisebb sulya és olcsósága; ezek kb. 60%-át teszik a zegzugos kapcsolásénak.

Az elrendezés részleteiben sok eltérés látható; ez elsősorban a tengelyek viszonylagos helyzetére vonatkozik. Különösen a könnyü kocsinál előnyösebb a tengelyeknek egymás alá helyezése, mert ez lényeges sulymegtakaritással jár; az ellenőrző-fedél méretei is kisebbek, ami viszont egyszerübb megerősitést enged meg. Igaz ugyan, hogy ez által a sebességváltó-szekrény felerősitő karjai hosszabbak lesznek, de ez nem okoz bajt; e nehézség különben elkerülhető a később emlitendő felfüggesztési móddal.

A sebességváltó aluminium szekrényét nem célszerü két részre osztani, mert az ily osztásnál előálló sik felületek készitési módja (gyalulás, marás) távolról sem lehet oly pontos és olcsó, mint a nem osztott szekrénynek furással, illetve esztergályozással való megmunkálása. A sik- és nem körgyürü-alaku osztási felületek nem tömithetők jól és a hézagokon kisziváro: az olaj vagy zsiradék.

A sebességváltó-emelőt leghelyesebben a kormánykerék alá helyezhetjük; igy az mindig a vezető kezeügyébe esik.

Az áttételi fokozatok száma és az áttevési viszonyok az utak minőségétől és az előforduló emelkedések átlagától függenek s megválasztásuk félig-meddig érzék dolga. Ami utviszonyaink nem a legjobbak; mindazonáltal teljesen elegendő három sebességi fokozat. Több (pl. 4) fokozat az átlagos sebességet csak igen kevéssé növeli; ügyes vezető három sebességü kocsijával többet érhet el, mint egy másik (ugyanazon motorteljesitményt, sulyt, stb. feltételezve) a négy sebességüvel.

Az áttételi viszonyokra általában a következő szabályokat fogadhatjuk el (3 sebességi fokozatot feltéve):

Az első sebességgel 20%-os,

a második sebességgel 8—10%-os és

a harmadik sebességgel (prise directe) legalább 2%-os emelkedésen a kocsinak biztosan fel kell mennie.

Ez utolsó feltétel azért szükséges, mert a 2%-on belüli emelkedések igen gyakoriak s tulnagy áttevésnél sokszor kellene a sebességet változtatni.

Az áttételek gyakorlati megállapitását a következő példával illusztráljuk:

Legyen a kocsi sulya (a bennülőkkel, stb. együtt) 1000 kg., a motor 14 lóerős. A Bovaine- és Julien-féle tabella szerint a sik uton elérhető sebesség

$V = 50$ km. óránkint, ill. 13·9 m. másodpercenkint.

Ebből a vonóerő

$$P_1 = \frac{75 \times 14}{13{\cdot}9}\eta,$$

hol η az áttételi hatásfok; ezt cardanos kocsinál az 1. és 2. sebességnél 75%-ra, a 3. (direct) sebességnél 80%-nak vehetjük.

$$P_1 = \frac{75 \times 14}{13{\cdot}9} \cdot 0{\cdot}8 = 60 \text{ kg.}$$

A 2%-os emelkedésen szükséges vonóerő

$P_2 = 0{\cdot}02 \times 1000 = 20$ kg; a surlódási-, ut- és levegőellenállás legyőzésére tehát

$P_1 - P_2 = P = 40$ kg. vonóerővel rendelkezünk, ami a motorteljesitmény $\frac{2}{3}$-nak, kb. 10 lóerőnek felel meg. A tabella szerint 10 lóerővel 42 km. óránkinti sebességet érhetünk el; vagyis ennek megfelelő áttétellel még a 2%-os emelkedésen a kocsi biztosan felmegy.

(Folytatjuk).

Az auto-bérkocsi.

Holub József munkatársunk két héttel ezelőtt megjelent cikkére, Vajda Ignác urtól, a Vajda cég főnökétől a következő sorokat kaptuk:

Holub mérnök urnak az autobérkocsi jövedelmezőségéről szóló fejtegetésére, — mely egyuttal a „Magyarország“ f. é. január 2-iki számának közgazdasági rovatában megjelent, hasontárgyu közleményével polemizál, — szives engedelmökkel a választ annál is inkább meg kivánom adni, mert a megemlitett közlemény adatai tőlem származnak.

Mielőtt a részletekbe bocsátkoznám, rögtön megadom a feltett kérdésre: „jövedelmező-e az autobérkocsi?“, az erőteljes választ.

Igenis, nem jövedelmező.

A tisztelt cikkiró ur, hogy egy 3 kocsival rendelkező autobérkocsi-vállalat mérlegét kedvezőbb eredménynyel zárhassa, a tételek összegét leszállitja, törli s igy természetes, hogy ezek után még nyereség is mutatkozik. 1)

A mérlegcsinálás technikáját, titkát, magam is jól ismerem, de a fenti mód eredményre nem vezethet, mert a szakértők szemeit a számok ügyes csoportositása meg nem téveszti.

A cikkiró ur egy négyüléses voiturette árát 6000 koronában állapitja meg és ajánlja az autokocsi céljaira, bizonyára megfeledkezve arról, hogy az autobérkocsi egy külön typust képvisel. 2)

Információim, melyek elég alaposak, mert az autobérkocsi ügyével már régebb idő óta foglalkozom, igazolják, hogy 10—12—15.000 korona összegen alul, egy 5—7 évi téli, nyári használatra szóló kocsi nem kapható sehol e kerek világon.

Egyéb adataimért is helyt állok, mert azokat a helyszinén és érdekelt felektől szereztem be.

Holub ur a „Magyarország“ közleményének két igen fontos adatán, mely nagy tőkével, nagy kocsiparkkal, javitóműhelylyel dolgozó vállalatokról szól, kényelmesen keresztül siklik, pedig ezen szomoru eredmények (ugy az egyesek, mint a Kandelhardt- és Sternféle vállalaté) mindannyiunkat arra kellene, hogy birjanak, hogy a tüzzel való játék bennünk is kárt ne tegyen.

A mérnök ur figyelmét bizonyára elkerülte, az osztrák és angol autoklub levélváltása, mely az autobuszon kivül az autodroschkéra is vonatkozott. 3) amennyiben az osztrák klub kérdésére kijelenti, hogy a londoni droschke-vállalatok az üzlet nehézségeivel küzdenek és azt hiszik, hogy csak a tarifa ujabb emelésével tudnának némileg talpra állani.

Ne forszirozzuk annyira az autobérkocsit, hiszen látjuk, hogy a nagy Wien, melynek forgalmát fővárosunkéval összehasonlitani nem szabad, éppen az utolsó napokban szüntette be az autobérkocsira vonatkozó tárgyalásait.

Ha Páris, London, Berlin megengedi magának az autobérkocsi luxusát, az még magyarázatot talál ezen nagy városok mérhetetlen gazdagsága és számokban alig kifejezhető óriási forgalmában. 4)

Remélem, fel vagyok mentve a feladattól, hogy London és Budapestet, illetőleg ezek forgalmát szembe állitsam.

Igenis, ha a fővárosi tanács az uj szabályrendeletet, amelyben a bérkocsitulajdonosok autobérkocsi felállításának kérdésében elsőbbséggel birnak, a székesfőváros közgyülésén keresztül tudja vinni, amiben kételkedni bátorkodom, akkor elérkezik az ideje, hogy ezen kérdéssel tüzetesen foglalkozzunk. 5)

Addig azonban hagyjuk az autobérkocsi ügyét pihenni, ne hivogassuk az agilis hazai vállalkozókat, mert az ilyen mindenre vállalkozók rontották meg a berlini auto- és lovasbérkocsi-vállalatokat létalapjukban.

Vajda Ignác.

*

Vajda ur cikkéhez munkatársunk a következő megjegyzésekkel válaszol:

1. Hogy a tételek miért szállittattak le vagy töröltettek, ez nevezett cikkben egyenként és világosan meg volt magyarázva.

2. Nem feledkeztem meg arról, hogy Németországban egy külön tipust követelt a porosz rendőri copf, sőt még külön kiemeltem, hogy nálunk mennyivel könnyebb lenne egyszerü voituretten járni.

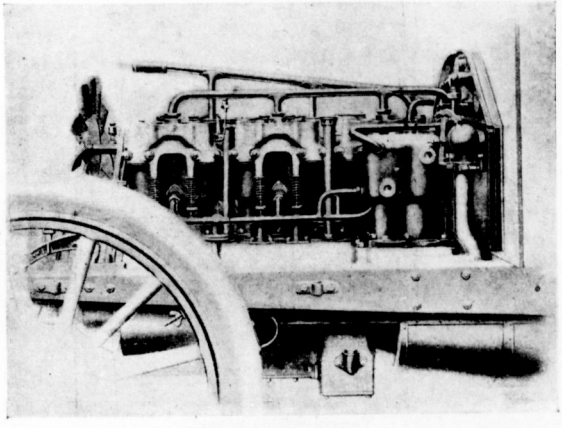
3. Ez a panaszos levélváltás az *autobuszokra* vonatkozott.

4. Ez talán mégis tévedés Vajda ur részéről, mert ha szegény város is vagyunk, sehol a világon nincs annyi pénz „flancra“, mint éppen Budapesten, a smokkok hazájában. Győződjék csak meg Vajda ur, hogy a gummirádlerek milyen jó üzleteket csinálnak.

5. Ugyanaz a kérdés tólul fel önkéntelenül, mint már a Magyarországbeli cikknél. Hát csak a bérkocsisok tudnak auto-vállalatot helyesen vezetni? Addig ne is bolygassuk, mig számukra a városi tanács az előjogot biztositotta? Talán mégis egy kicsit tulönzők volnánk.

Az 1908-as tipusu Berliet-kocsi.

Az 1908-as Berliet-modell egyik legérdekesebb ujitása egy, a motor által hajtott légsüritőkészülék, amely a motor igénybevételének nagyobb csökkenése avagy üresjárásakor gyüjti a süritett levegőt egy légüstben. A süritett levegőben felhalmozott energiát most a 908-as

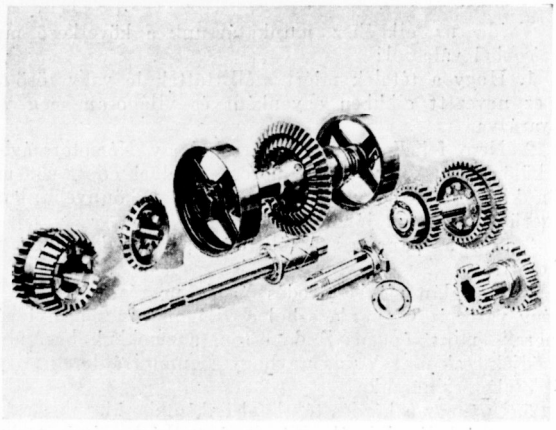
Hathengeres Berliet motor

tipusnál kétféleképp használhatjuk fel. Először a motor nagyobb terhelése esetére, tehát hegymenetnél, a 20—25 atmoszféra nyomásu levegőt a hengerekbe bocsátva, a motor hatásfokát tetemesen növelhetjük és másodszor

LAURIN & KLEMENT gyárt
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ:
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

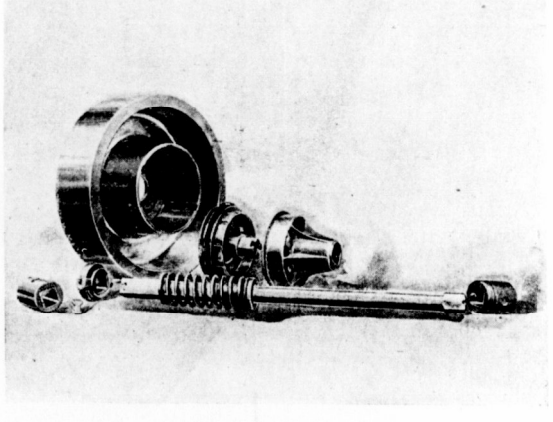
indításra is felhasználhatjuk egyszerüen ugy, hogy a légnyomást egy szelep kinyitása által két dugattyuba engedjük hatni, miáltal a másik kettőt is mozgásba hozzuk és a motor járni kezd. Indítás után a légvezetőcsap természetesen azonnal elzárandó. Érdekes technikai szempontból az uj sebességváltó is.

Négy sebességre és hátramenetre van berendezve. A kulissza-rendszerü szegmentum segélyével az emeltyünek előre, hátra és oldalt mozgathatósága által háromszoros trainballadeur segélyével igen könnyen beállitható minden áttétel.

Sebességváltó részletek.

Főelőnye abban áll, hogy a harmadik és negyedik sebesség a hajtótengelyről a differentiál-tengelyre közvetlen vitetik át. A megoldás igen egyszerü. Két kónikus fogaskerék 45 foknyi szög alatt ugy van beállitva a differentiál-tengelyen elhelyezett két kónikus fogaskerékre, hogy tetszés szerint a kisebbik vagy nagyobbik kerékpár rögzithető meg a hajtótengelyen, a tengelyen elhelyezett tolható sinek által.

Tengelykötés részei.

A közlőmü réz- és acéllapoknak egymásra szoritása által állitja elő a motor tengelye és hajtótengely közötti összeköttetést. Ezen átviteli mód enyhén gyorsuló indulást és szükség esetében azonnali kapcsolásoldást tesz lehetővé.

A kardan és a lánc harcában a Berliet-gyár az arany középutat választotta és gyengébb kocsijaira kardan-áttételt, az erősebbekre pedig láncáttételt használ. Természetes, hogy a Berliet-kardankocsik szerkezete szintén a láncos kocsiéhoz hasonló gonddal van megszerkesztve. A hátsó tengely hüvelye vagy hidja, amelyben a tengelyek és a differentiál találkoznak, igen erős és az elhajlásnak hathatósan ellenálló szerkezettel bir, miáltal a kerekek állandóan merőleges helyzete éretik el. A hátsó kerekek fékezése a kerékagyon elhelyezett fékdobok belső oldalán történik excentrikus fékpofákkal. A motor lenditőkereke ugyanazon suly mellett átmérőben kisebbittetett s ezáltal a kocsi mélyjárata tetemesen csökkent. Végül emlitjük még az alváz tetszetős szerkezetét, amely a városi kocsiknak könnyed külsőt és a karosszéria könnyed elhelyezését biztositja.

Az angol „Royal Automobil Club“ uj otthona a „Pall Mall“-ban.

Az angol RAC., melynek ez idő szerint 4000 tagja van, átköltözködik az előkelő klubbok klasszikus negyedébe, a „Pall Mall“-ba.

A klub tüneményes gyors fejlődése, s az az előkelő pozició, melyre aránylag oly rövid idő alatt felküzdötte magát, méltán irigységgel vegyes csodálattal tölti el, még az e tekintetben elkényeztetett franciákat is, amint ez *Récopé* grófnak, a „Les Sports“ hasábjain megjelent és érdekessége miatt itt kivonatosan közölt cikkéből kitünik.

A RAC. alapitása óta állandóan és folyton gyorsulóan fejlődik. Ez idő szerint 3500 körül van tagjainak száma, kik közül a londoniak 8 guinát, a vidékiek 6-ot fizetnek. Mindannak dacára, hogy az angol autotulajdonosok legnagyobb része kisebb autoklubboknak tagjai, ritka az olyan, aki a RAC.-nak is ne volna tagja.

Az „Angol és Irlandi Automobil-Club“ első nevét közvetlen az angol király kivánságára változtatta meg Királyi (Royal) Automobil-Clubbá. Edward király az első nevet nagyon hosszunak találta, s ugyanakkor sajátkezüleg rajzolta meg a klub uj jelvényeit, melynek képét mult számunkban közöltük.

Ez a klub most korona birtokon, melyet angol szokás szerint 99 évre bérel, egy palotát épit, mely 250,000 font sterlingbe, azaz hat millió koronába fog kerülni. A nagyszabásu palota homlokzata 80 méterre, mélysége 45 méterre van tervezve.

A nagy befektetési tőkét a klub ugy szerezte, hogy tagjai maguk közt szindikátust alakitottak és 100,000 fontot (2.400,000 korona) adtak össze, a hiányzó összeget pedig 4%-os kamat mellett a házra fogják felvenni.

Egy olyan egyesületnél, mint a RAC., melynek a tagdijakon kivül más jövedelme nincsen, — mondja a gróf, — ez a pompahajhászás talán egy kissé vakmerőnek látszik. Széppé, nagygyá csinálják a klubbot, abban a reményben, hogy ezzel is vonzzák a felvételre jelentkezőket. Arra számitanak, hogy az épület befejeztével, 2 év mulva, a klubnak 5000 és egy pár év mulva 10 ezer tagja lesz.

De nem is a pazar berendezés fogja első sorban vonzani az uj tagokat, hanem az a gondoskodás, amelyben a klub tagjait részesiti.

Nézzük csak, mik is tulajdonképpen azok az előnyök, melyeket a RAC. tagjainak biztosit?

Mondhatnók, hogy az exkluzivitás, melyet a felvétel szigoritásával érnek el.

A hivatalos lapja? A folyóirat kiadóinak megsértése nélkül bátran állithatjuk, hogy szövegében nincs semmi más olyan, mely különlegesen kivánatossá tenné megszerzését.

Talán a konyhája oly kiváló? Nem.

Vagy talán a kártya? Nem játszanak!

Az egyedüli ok, melynek folytán minden automobilista akar a RAC. tagja lenni — az, hogy a *RAC. minden tagja annak rendkivül értékes védnökségét élvezi.*

Minden tagnak joga és kötelessége az angol király által tervezett klubjelvényt kocsija hütőszekrényére helyezni, melyet a rendőr látva, mindjárt türelmesebb és elnézőbb lesz.

Ha a tagnak automobilista voltával összefüggésben bármily pöre van, ugy azt a klub állandó bizottsága veszi át és vezeti. Ha pörét megnyeri, nem köteles semmit se fizetni, mig ha elvesztené, ugy a klub részéről kárpótlást is kérhet.

Mint a többi bizottságokban, ugy ebben a bizottságban is, a klub legelőkelőbb tagjai ingyen ajánlják föl idejüket és befolyásukat arra, hogy sporttársaikat a kellemetlenségektől megóvják.

Ez az összetartás és az az udvariasság, melylyel a túrára, még külföldire is, induló tagokat a legkisebb részletekig terjedő pontossággal, tanácsokkal látják el és az a kedvezmény, melyet a világ összes vasutain tagjainak kieszközöltek, szóval az a tartalmasság és ez a munkakedv azon indokok, melyek a RAC.-ot naprólnapra nagyobbá és hatalmasabbá teszik.

Hirek.

A BUDAPESTI KIÁLLITÁS ÉS A FRANCIA CÉGEK. Amint párisi levelezőnk irja, a francia cégek nagy érdeklődést mutatnak a budapesti kiállitás iránt. Buzditja őket erre a már régebben képviselt Peugeot, Berliet és Bayard-Clement kocsik sikere. Ez idő szerint is bizonyos, hogy a Darracq, Berliet, Bayard-Clement, Lorraine-Dietrich, Delaunay-Belleville francia autogyárak, az amerikai Ford-gyár és a francia Durandal-pneumatik a budapesti kiállitáson résztvesznek.

A ROYAL AUTOMOBIL-CLUB ÉS A MOTOR UNION szétválása, ugylátszik, végeredményében a Royal Automobil-Club-nak fog hasznára válni, mert a legtekintélyesebb angol automobil-egyesületek a Royal-Clubhoz való csatlakozásukat jelentették be. Legutóbb az Auto Cycle Union csatlakozott a R. A. C.-hez, mely viszonzásul, mint önálló szövetséget ismerte el az Uniot.

Versenyek.

A NEW-YORK — PÁRISI VERSENY európai résztvevői a mult héten hagyták el Párist, illetve Berlint, mindkét helyen az automobilisták és a nagyközönség óriási óvációi közepette. A késői indulás következtében a verseny startja f. hó 12-én, szerdán történhetett csak meg a New-York Times palotája előtt. A versenyzők száma, amint most véglegesen megállapitható, hatra apadt és pedig három francia, (De Dion, Motobloc, Sizaire és Nandin) és egy-egy olasz (Züst), német (Protos) és amerikai (Thomas Flyer) kocsiból fog állani a Lelouvier által vezetett Werner-kocsi szintén részt vesz ugyan a világkörüli automobiluton, de a többiektől eltérő uton, mivel tulajdonosa azt hiszi, hogy a résztvevőknek tett azon engedmény, hogy az alaskai szárazföldi utat elkerülendő, hajót használhatnak, nem felel meg a verseny szellemének, amiért is ő ezt szárazföldön fogja megtenni.

FRANCIA AUTOMOBIL-VERSENYUT. A német automobil-versenyut épitésének hire a franciákat is mozgásba hozta egy hasonló terv érdekében. Mint annyi más francia automobil-vállalkozás, ugy ez is De Dion márki propagandájának fogja megvalósulását köszönni. Az A. C. de France a kérdés tanulmányozását egy De Dion márki, René de Knyff, Moreau, Rives, Chaix és de Vogne urakból álló bizottságra bizta. Ugy hirlik, hogy a bizottság az utat Páristól körülbelül 100—150 kilométer távolságra, 50 kilométer hosszunak tervezi. A költségekre körülbelül négy millió frankot számitanak.

A FORD-DIJ. M. Henry Ford, az ismert amerikai automobilgyáros, most versenyben akarja kocsijainak olcsó árát érvényesiteni, amennyiben a Heresfordshirei Automobile-Clubnak egy 210 font értékü serleget ajánlott fel azon célból, hogy az a Fromei hegyiversenyre dijul tüzessék ki. A kocsik helyezése ugy állapittatnék meg, hogy az egyes kocsik által elért idő mp.-ekben szoroztatnék a kocsi árjegyzéki árával fontokban és a legkisebb szorzatot nyert kocsi jelentetnék ki győztesnek. A versenyt valószinüleg május hó elején tartják meg.

FRANCIA AUTOMOBILBÉRKOCSI-VERSENY. Az A. C. de France versenybizottsága, f. évi május hó 31-én, a teherkocsi-versennyel egyidejüleg autobérkocsi-versenyt rendez, mely kiterjeszkedik a megbizhatóságra és benzinfogyasztásra. A versenyszabályok fontosabb adatai a következők: *Fütőanyag.* A versenycsakis karburált alkoholt (50% minimális alkohollal) szabad használni. *A kocsik osztályozása és a karosszériák.* Csak oly kocsi vehet részt a versenyen, mely egy henger mellett 100 mm.-es furattal bir, avagy négy henger mellett 80 mm. furattal. A kocsi alakja vagy kupé vagy landaulet lehet, két rendes és egy vendégüléssel. *Suly.* A suly a leggyöngébb kocsiknál 1000 kg.-ban van megállapitva. A minimális dugattyufelületen felüli minden négyszögcentiméterre 4·5 kg. sulytöbblet kötelező. A mérlegelésnél tekintetbe vétetik a kocsi sulya utasokkal és töltött tartányokkal, mig a tartalék-alkohol és tartalék-pneumatikok nem számittatnak. *Gyorsaság és utszakaszok.* A megengedett legkisebb sebesség 15 kilométerben, a legnagyobb 30 kilométerben van megállapitva. Az utszakaszok ugyanazok mint a teherkocsiknál, tudniillik 200 kilométer naponta. *Pontozás és tüzelőanyagfogyasztási próba.* Mindazon kocsik, amelyek az utszakaszokat a meghatározott időben befutották, tonnakilométerenkénti fütőanyag-fogyasztásuk alapján fognak megbiráltatni az idő tekintetbevételével. A teljesitmény megitélésére a $\frac{TC}{PD}$ képlet szolgál, amelyben T az órák száma, a C a fogyasztott tüzelőanyag ára frankokban, D a befutott kilométerek száma, P a kocsik sulya. A fogyasztási próba az Auxerre—Fontainebleau-i utszakaszon fog megtartatni, maximálisan 120 kilométer távon. A próba szigoru ellenőrzés mellett fog lefolyni. Nevezési dij kocsinkint 500 frank, mely a március 16-iki első zárlat után ötnaponként 10%-al emelkedik.

UJ ÖTVEN MÉRTFÖLDES PÁLYAREKORD. Charles *Jarott*, az ismert angol automobilversenyző, február hó 6-án a brooklandi autodromban, egy a mult évi francia Grand-Prix számára épitett, 120 lóerős Louraine-Dietrich kocsival megdöntötte az 50 angol mértföldes (80·45 kilométeres) pályarekordot, amennyiben a távot 35 perc alatt futotta be, ami 139·68 kilométer óránkénti sebességnek felel meg. Az eddigi rekord 37 p. 45 mp. volt. Jarott tulajdonképpen a 100 mértföldes rekordot akarta megdönteni s erre a legszebb reményei is voltak, midőn a huszonötödik körben pneumatikja kipukkadt s igy kénytelen volt a versenyt abbahagyni.

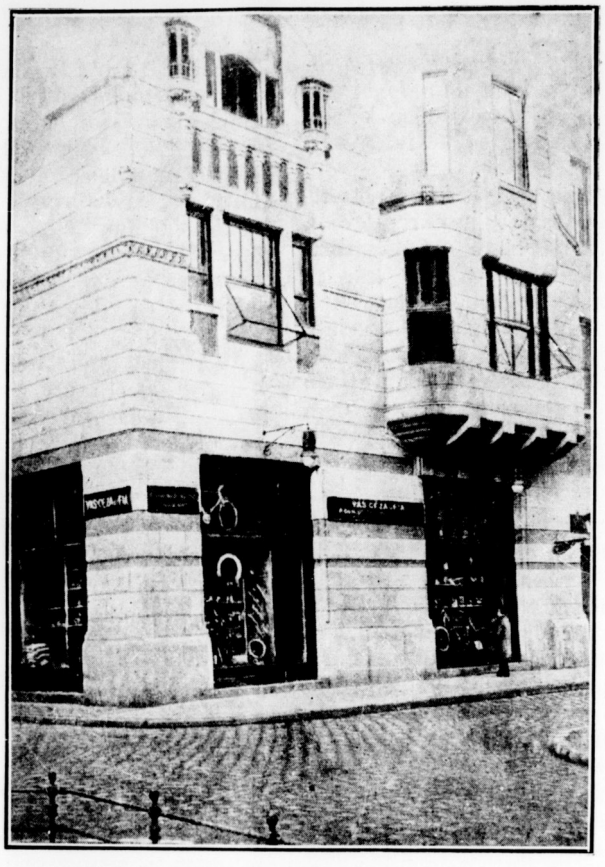
A hazai automobilkereskedelemről.

A magyar automobilkereskedők most hosszu tanakodás és hosszu vajudás után egy egyesületté akarnak tömörülni, a melynek célja a hazai automobilkereskedők viszonyát egymás között és a vevővel szemben szabályozni.

Az alakulandó egyesülésnek két csoportja van, és pedig egyrészt a garagetulajdonosok, másrészt pedig az automobil-alkatrészkereskedők csoportja.

Ez utóbbi csoportnak egyik legtekintélyesebb képviselőjéről, a Vas és Fia cégről fogunk olvasóinknak a következőkben néhány felvilágositó szóval referálni.

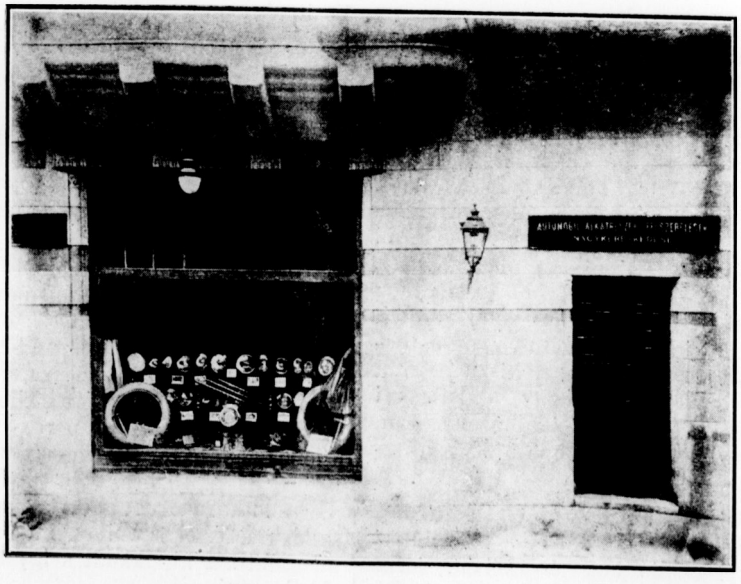
A Vas Géza és Fia cég, amely körülbelül 2 éve foglalkozik ezen szakmaággal, de máris közkedveltségnek örvend a vevőközönségben. Mint kerékpár- és varrógép-kereskedés kezdte üzletét körülbelül 8 év előtt egy kis, szükös helyiségben az Aradi-utca torkolatával szemben és rövid néhány esztendő alatt forgalma olyan kiterjedést nyert, hogy kénytelennek érezte magát helyisége tetemes nagyobbitására. Igy költözködtek át 1906. év nyarán a Liszt Ferenc-tér 6. szám alá, az elegáns Vidor-féle palotába amelynek földszintjét teljesen lefoglalták. Helyiségeik kiállják a versenyt a kontinens legszebb autokereskedéseivel, mert célszerü berendezése és szép világos helyiségei rendkivül barátságos benyomást tesznek a belépőre. Első képünkön a cég kerékpár és varrógép osztálya látható sarokról tekintve, a Szerecsen-utca és Liszt Ferenc-téri részen. Második képünkön a cég automobilosztályának bejáratát és kirakatát mutatjuk be, mely utóbbiban időről-időre a nevezetesebb automobil világesemények fotografiái láthatók kifüggesztve.

Vas és Fia cég kerékpárosztálya.

A Vas Géza és Fia cég mint ismeretes a The Dunlop Pneumatic Tyre Co. vezérképviseletét birja Magyarország részére. Dunlop orvos találmánya, amely nélkül mai nap autumobilt alig lehet elképzelni, természetesen a cég legnagyobb forgalmi cikke, ami talán a harmadik ábránkon látható külön csomagoló helyiség méreteiből is következtethető. Itt emlitjük meg, hogy maga a pneumatik raktár az igen tágas pincét foglalja el teljesen.

Örömmel kell e helyen konstatálnunk, hogy a Vas Géza és Fia cég teljesen független vezérképviselettel bir Magyarország részére ami azt bizonyitja, hogy a világ egyik legnagyobb pneumatik cégét tudta a magyar piacnak az osztráktól való különállásáról meggyőzni. Az ugynevezett osztrák-magyar vezérképviseletek megszüntetését fontosnak tartjuk, mert első pillanatra talán kisszerü követelésnek tünik fel, mégis hatással van a külföldi kereskedő világnak Magyarországról táplált nézetére.

Vas és Fia cég automobilosztály bejárata.

Vas és Fia cég pneumatik csomagoló helyisége.

A COUPE DE LA PRESSE. A nagy túrakocsik versenye, mely a sajtó serlege nevet viseli, augusztus első hetében fog megtartatni. Még emlékezetünkben van, hogy a mult évi nagy, nyolc naposra tervezett verseny, melyet még egy gyorsasági versenynek kellett volna követnie, a túraverseny harmadik napján bekövetkezett sajnálatos szerencsétlenség folytán, idő előtt befejeztetett. Ez évben lemondottak egy nagy túraverseny megtartásáról és a kocsikat csak egy 1000 kilométeres próbautnak vetik alá. A nagy kocsiknak két napon át 500—500 kilométert kell befutniok, mig a kisebb kocsiknál e táv felével elégszenek meg. A nagy kocsiknak 1750 kilogramm maximális suly mellett, 100 kilométerenként csak 19 kilogramm benzint szabad fogyasztaniok, mig a kis kocsik 1100 kg. maximális suly mellett 100 kilométerenként csak 10 kliter benzint fogyaszthatnak. A verseny a lisszaui körpályán fog megtartatni. Nevezési dij nagy kocsik számára 2500 frank, kis kocsik számára 500 frank.

1908. évi automobil terminusok.

Február 15—20.: Stockholm—Gothenburgi megb. vers.
Március 28.: Bombayi autom. kiállitás.
Március 22—31.: Nizzai meeting.
Április 1—13.: Monacoi meeting.
Április 5—12.: Velencei A. C. turaversenye.
Április 18.: Brooklandi pályaverseny.
Április 20.: Brooklandi pályaverseny.
Április 25.—május 25-ig.: Francia teherkocsi verseny.
Május 6—20.: Moszkvai kiállitás.
Május 9.: Brooklandi pályaverseny.
Május 10.: Targa Floria.
Május 10—21.: Az Oesterr. A. C. boszniai turamenete.
Május 17.: Havel-regatta.
Május 17.: Circuit Provencal voiturettek részére.
Május 17—24.: Budapesti automobil-kiállitás.
Május 24.: Középrajnai motorcsónak-verseny.
Május 25.: Az Automobile Club de France gyorsasági versenye.
Május 31.: Szentpétervár—Moszkva.
Május 31.: Hannoveri motorkerékpár-verseny.
Junius 1—18.: Reliability Trials.
Junius 6—8.: Brooklandi pályaverseny.
Junius 7—17.: „Henrik herceg" turaverseny.
Junius 14.: Susa-mont-cenis-i voiturette-verseny.
Junius 15.: Brémai Weser-regatta .motorcsónakok).
Junius 18—21.: Osztrák voiturette-verseny.
Junius 27.: Magdeburg—hamburgi motorcsónak-vers.
Junius 28.: Rochet-Schneider kupa Franciaországban.
Junius 29.: Hamburg—brunsbütteli motorcsónak-verseny.
Julius 2—4.: Kieli motorcsónak-verseny.
Julius 4.: Brooklandi pályaversenyek.
Julius 5—17.: Ostendei meeting.
Julius 7.: Francia Grand-Prix.
Julius 8.: Grand Prix des Voitureties.
Julius 12 : Svinemündei motorcsónak-verseny.
Julius 16—23.: Rajnai motorcsónak-regatta.
Julius 17—20.: Boulognei tengeri regatta.
Julius 20—30.: Ardennen-verseny és Coupe de Liedekerke..

Kereskedelem.

VÁLTOZÁS EGY PNEUMATIK-CÉGNEL. Ugy értesülünk, hogy egy nagy osztrák pneumatik-gyárnak magyar nevü tulajdonosa, elhagyja a nevét viselő céget, mely részvénytársasági alapon folytatja üzemét. Némelyek még azt is vélik tudni, hogy a cég egy másik nagy kontinentális gummigyárral fog egyesülni.

PÁRISI GARAGE-ÁRAK. A közelmultban nálunk élénk vita tárgyát képezték a budapesti garage-árak s ezért talán nem egészen érdektelenek a párisi „Chambre Syndicate de l'Automobile" autokereskedő és garagetulajdonos szakosztályának legutóbb e tárgyban hozott határozatai. A garagirozás ára a kocsihossz szerint 40—60 frank havonta, kocsimosás 50—70 frankig számittatik, a fémalkatrészek tisztitása nélkül. Lopott tárgyakért a garage nem vállal felelősséget és a garaget használó kocsitulajdonos köteles szükségleteit a garagenál beszerezni. Eddig Párisban garagirozásért és mosásért körülbelül 100 frankot számitottak s igy a garagirozás ára tetemesen fog emelkedni.

A BUDAPESTI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS ORSZÁGOS ZÁLOGKÖLCSÖN R.-T. február 8-án délelőtt tartotta közgyülését, *Tolnay* Lajos nyug. miniszteri tanácsos elnöklésével. Az intézet az igazgatóság jelentése szerint jelentékenyen emelkedő forgalom mellett, kielégitő eredményt ért el. Javasolja az igazgatóság, hogy a nyereségből az alapszabályoknak megfelelő levonások után, részvényenkint 24 koronát fizessenek ki. Sajnálattal emliti föl a jelentés, hogy az intézet vezérigazgatója: *Benke* Gyula, az egészségi állapotára való tekintettel, erről az állásáról lemondott. A közgyülés után az igazgatóság ülést tartott, amelyben Benke Gyula vezérigazgatónak, tekintettel egész-

ségi állapotára történt lemondását sajnálattal tudomásul vette és *Stein* Ármin igazgatót az intézet vezető igazgatójának kinevezte. Egyidejüleg Schönfeld Adolf cégvezetőt igazgatónak nevezte ki és Martin István főpénztárost, valamint Hirschl Hugót, a váltóüzlet intézőjét, cégjegyzési jogosultsággal ruházta föl.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: *Frigyes* magyar kir. herczeg, *József* magyar kir. herczeg, *Sarolta* szászweim. kir. herczegnő, *Kossuth Ferencz*, m. kir kereskedelmi miniszter, *Bibescu György* h r. czeg a Román Automobil-Club elnöke, *Pötting-Pötting Gusztáv* gróf, az Osztrák Automobil-Club tsb. elnöke, *Ratibor Viktor* herczeg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, *Zuylen De Nyevelt De Haar* báró, a franczia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: *Szapáry Pál* gróf, a franczia Automobil-Club stb. tagja. ***Elnök:*** *Andrássy Sándor* gróf ***Elnökhelyettes:*** Zichy Béla Rezső gróf. ***Igazgatóság:*** Bláthy Ottó Titusz, Eszterházy Móricz gróf, Hatvany-Deutsch Károly, bátorkeszi Kubek Kornél, *Krisztinkovich Béla* ***(ügyvezető igazgató),*** Molnár Ákos dr. ***(ügyész),*** Thoroczkai Miklós gróf, Vécsey László báró, ***A választmány tagjai:*** Az igazgatóság tagjain kivül Andrássy Géza gr., Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Benke Gyula, Born Frigyes br., Csonka János, Edelsheim-Gyulay Lipót br. győri Farkas Lajos, Fényi Béla. Gerbeaud Emil, Hatvany-Deutsch József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály, gr. kisczétényi Kovács László. Nagy Sándor dr., Nyirák Lajos, Varró Indár dr., Zsolnay Miklós. ***Club-titkár:*** ifj. Krisztinkovich Béla. ***Club-helyiség:*** Budapest, IV. Kigyó-tér 1., Királyi bérpalota. ***Hivatalos irodai órák:*** d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leirások és szakárjegyzékek gyüjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. ***Sürgönyczim:*** Autoclub Buda, est. ***Telefonszám:*** 11—70

Jegyzőkönyv.

felvétetett a Magyar Automobil-Club igazgatóságának febr. hó 9-én tartott üléséről.

Jelenvoltak: gr. Andrássy Sándor elnöklete alatt Bláthy O. Titusz, Hatvany Károly, Krisztinkovich Béla, br. Vécsey László és Zichy B. Rezső urak.

Jegyzőkönyvvezető: ifj. Krisztinkovich Béla, titkár.

Hitelesitésre felkérettek: Bláthy és Vécsey urak.

Elnök előterjeszti, hogy Stóhanzel Ede kartografus elkészitette a Budapest—Bécs próbautat és szállitott 200 drb. fekete nyomásu 1,200.000 (75.000-ről fotografikus uton kicsinyitve) léptékü térképet. Többrendbeli javitások és változtatások szüksége merülvén fel, az igazgatóság ugy határozott, hogy a jelek ezáltal felismerhetőbbé válván, pirossal nyomandók felül és evégett egyelőre a munka folytatása felől nem dönt. A próbatérképért járó 600 kor. kiutalására vonatkozólag ugy határozott az igazgatóság, hogy az ügyészség közbejöttével az elnökség bizatik meg a kiegyenlitéssel.

Napirend következő pontja volt igazgató előterjesztése a f. év őszén Párisban tartandó nemzetközi útkongresszusról, melylyel kapcsolatban inditványozza, hogy a klub hirdessen pályázatot szakmunkára, mely eredményéből a legjobb értekezések kiválasztván, a kongresszus magyar részről beterjesztett anyagául szolgáltatnának.

Elnök javaslatára a pályadijak nagy költséget okozván a klubnak, a keresk. kormány fog felkéretni, e tárgyban való intézkedésre.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti. Kmft.

Jegyzőkönyvvezető:
ifj. Krisztinkovich Béla,
titkár.

IV. NEMZETKÖZI

AUTOMOBIL KIÁLLITÁS ÉS VÁSÁR

BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban

1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motortechnikával és touristikával vonatkozásban levő kiállitási tárgy bejelenthető naponkint délután 6—8 óra közt a **Magyar Automobil-Club titkárságánál,** IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállitási szabályzatok dijtalanul kaphatók és felvilágositások szivesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

gróf ZICHY BÉLA REZSŐ elnök, BLÁTHY OTTÓ TITUSZ alelnök, KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató, Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.

FÉNYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FÉLIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL kisczétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, Dr. MOLNÁR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN, Báró VÉCSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES, Dr. DELMÁR TIVADAR tagok.

A SZÉKES-FŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJÜ JÁRÓMÜVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

3236. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Malatinszky Ambrus ur feljogosittatik 1502. motorszámu, 24 lóerős Fiat-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilnyilvántartási jegyzékbe 348. folyószám alatt T. Malatinszky Ambrus urat, mint fenti számu automobil tulajdonosát, folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi január hó 31-én.

*

ad. 3714. szám fk. I/1908.

HATÁROZAT.

Király János, ki folyó hó 30-án automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén mot. kerékpár vezetésre. Fenti rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékében 660. folyószám alatt Király Jánost folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. január hó 31-én.

*

3715. fk. I/1908. szám.

HATÁROZAT.

Mercz Antal ur, ki folyó hó 30-án automobil vezetésről vizsgát a szakbizottsák előtt sikerrel letette, feljogosittatik a székesfőváros területén automobil vezetésre. — Fenti rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil-vezetők nyilvántartási jegyzékében 659. folyószám alatt Mercz Antal urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi január 31-én.

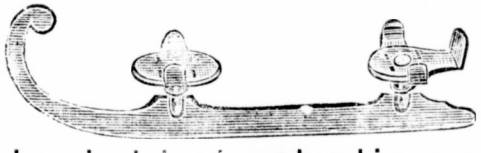
Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Reichenbe. ..obilfabrik
Reichenberg ırszán).

Legjobb turakocsi. Egyetlen tipus 24—30 lóerejü.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszeriával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16 000 korona.

A legjobbaknak elismert
remscheidi gyártmányú

korcsolyákat

szolid készitmény, célszerü rendszer s olcsó árak mellett következőkép ajánljuk:

„PUCK“ korcsolya, a legujabb minta, egyszerü, kényelmes és olcsó; csiszolt párja kor. 3.50, nickelezett kor. 5.50.
„NORMAL CURRIR“ korcsolya, fin. nickelezett, párja kor. 9.—
Női „GAZELLA“ korcsolya fin. nickelezett, párja kor. 10.—
„JACKSON HAINES“ korcsolya, fin. nickelezett, párja kor. 15.—
„ROLAND“ korcsolya, kitünő és célszerü minta, fin. nickelezett, párja kor. 16.—
Rohonczy féle „COLUMBUS“ korcsolya, hegyes vagy gömbölyü orral, fin. nickelezett, párja kor. 17.—
„HALIFAX“ korcsolyák, csiszolt, párja kor. 3.—
Továbbá nagy készlet jégpatkók-, korcsolyaszijak-, hótalpakban; szobatornaszerek, vivószerek s mindennemü egyéb sportcikkekben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA sportcikkek ::áruháza::
BUDAPEST, IV. ker., Múzeum-körut 29.

A sportot üző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch
cégtől
Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

A „NEMZETI SPORT“ 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)
Füzve 11, bekötve pedig 12 koronáért.

Weszely István

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

Jégsport felszerelések téli sport öltönyök és sapkák

A hirneves „ROHONCZY-COLUMBUS“

korcsolyák és „Achilles“ bokaszijak főraktára, Továbbá „Les Alexander“, Jackson Haines“, „Mars“, „Mercur“ és „Halifax“-korcsolyák

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Weszely István Budapest, IV., VÁCI-UTCA 9. SZ.

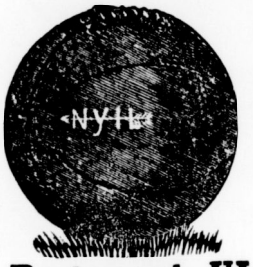
SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80—44.

BERLIET, MERCEDES

N. A. G. teherautomobilok.

Használt automobilok

BÁRDIGARAGE

BUDAPEST, VI. ker., Mozsár-utca 9. szám.

Fővárosi Orfeum mellett.

VI. ÉVFOLYAM. 8. SZÁM.

Nemzeti Sport
és az
Automobil

Ferencvárosi Torna Club—Magyar Testgyakorlók Köre

bajnoki football mérkőzése a millennáris palyán.

Vasárnap február 23-án d. u. 3 órakor. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 50 fillér.

A BKE. és a „Magnasok" jéghockey csapatai.

Kunkovszky, Jankovich, Feldmüller, Müller, Pick, Hevesi, Sárdy-Nagy.
Gr. Csáky B., Arzéd baron, gr. Keglevich P., gr. Csáky J., gr. Andrássy K., Salamon szász, Kertész János.

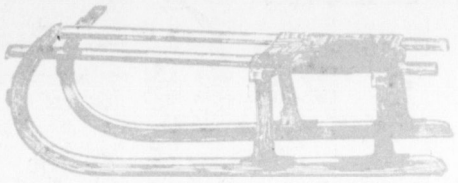
Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrássy-úti körröndtől harmadik ház) Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Preciziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilok jutányos árban.

Egyes szám ára **30** fillér, (vidéken **32** fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander" legelső minőségű versenykorcsolya 9 forint.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég és svéd versenykorcsolyák.

Halifax forint 1.50, Mercur, Jackson Haynes Jégvitorlák és vitorlakorcsolyák

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jéghockey játékszabály 10 kr.

Svéd-, norvég-, svájci-, tiroli-, hallvölgyi- és amerikai rodel

Sport és gyermek-szánkók

Rennwolff, Tobbogan, skeleton stb. Norvég ski-k, lábszánok, hótalpak.

Lilienfeldi ski párja 15 frt.

Téli sportöltözékek, fejre húzható bársapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sport árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tiszta üde fej

kétszeres munkaképességet jelent. Kit sújt a gyakori felfájás gyötör, az ne mulaszsza el a Beretvás-féle

Migrain-pasztilla

használatát, mert ez 5 perc alatt mindenféle bármilyen heves fejfájást, még ha ideges és krónikus is, biztosan megszüntet. — Egy 24 pasztillát tartalmazó doboz ára 1 Kor 20 fill. — Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, Főraktár: BERETVAS TAMAS gyógyszerész. KISPEST, Rákóczi-u. 10. Postán 3 doboz bérmentve.

A magyar kereskedelmi részvénytársaság

t. c. részvényeseit tisztelettel meghívjuk a folyó évi **február 27-én délután 6 órakor Budapesten,** a társaság ülésterméhen megtartandó

tizenhetedik rendes közgyülésre,

melynek **tárgysorozata** a következő:

1. Az igazgatóság jelentése és a nyereség hovafordítása iránt való indítvány.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A számadások előterjesztése és a nyereség hovafordítása iránt való határozathozatal.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása és javadalmazásának megállapítása.

A társaság alap-szabályainak 28. §-a értelmében azok a részvényesek, akik a közgyülésen részt akarnak venni, nyolc nappal a közgyülés megtartására kitűzött határnap előtt letétesek részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel együtt a társaság budapesti Lipénzváltónál, illetve a Fiumei kereskedelmi banknál Fiumében, a Temesvári kereskedelmi részvénytársaságnál Temesvárott, a Szabadkavidéki takarékpénztár és kereskedelmi részvénytársaságnál Szabadkán, a Pozsonyi kereskedelmi és Hitelbanknál Pozsonyban, vagy K. K. Privileg. Oesterreichische Länderbankinál Bécsben letéteményezni.

Budapest, 1905. február 12.

Az igazgatóság.

A sportot üző közönség előtt a THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tüz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

A

„Nemzeti Sport"

egyes számai minden nagyobb tözsdében kaphatók.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállítója

fényképészeti czikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kossuth Lajos-utcza 4.)

Árjegyzékkel és felvilágositással a legnagyobb készséggel szolgál.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő izüek. 1209

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér

Kapható gyógytárak és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR" gyógyszertár Budapest, VI., Vaci-körut 17.

EGGER mellpasztillája csakhamar meggyógyitott!

VI. évfolyam. 1908. február 22. 8. szám

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A **Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszó Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti VivóClub, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius“ ujvidéki evezős egylet, az „Előre“ zürichi magyar csónakázó egylet, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros“ Aradi Evezős Egylet, a „Neptun“ Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia“ Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza“ Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton“ Uszók Egyesülete hivatalos lapja.**

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vivómester alapitotta. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL „ 8 „ NEGYED „ 4 „

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztari chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő: Dr. Polónyi Dezső laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő: Friedrich Nándor.

KISS MÓR.

A magyar vivóvilág tekintete néhány napig Kolozsvár felé irányult. A KEAC. f. hó 8-án és 9-én rendezett országos vivóversenye megérdemelte, hogy élénk érdeklődéssel és éber szemmel kisérje nemcsak a vivók megnövekedett gárdája, hanem egyáltalában a nagy sportközönség is.

Erdély egy külön kis országrész, melynek kulturális központja Kolozsvár, a Királyhágón tuli részek történeti nevezetességü városa. Főurai közül mindig akadtak mecénások, akik a különböző sportokat anyagilag és egyéni tevékenységükkel is támogatták. Mégis leginkább a lovaglás és vivás sportja volt az, amelyet nagy előszeretettel és kiváló eredménynyel üztek. A 60-as évektől kezdődőleg majdnem három évtizeden keresztül kiváló vivómesterek tanitották Kolozsvárt a vivást. Biasini, az öreg Chappon, Helmereich, Héczey, Páska és Kőváry hires mesterek voltak, akik többször Budapesten is mérkőztek kiváló sikerekkel. E korban hosszu évekig a vivás éltető lelke volt báró Jósika Gábor erdélyi főur, maga is kitünő vivó, az öreg Fridrichnek kiváló tanitványa.

Ezen idők és emberek elmultával a régi sportélet is kihalt, és az uj nemzedék egyideig tétlenül nézte, hogy miként satnyul és degenerálódik. Ki tudja, ez a tétlenség nem vált volna-e veszedelemmé, ha nem akadnak kiváló férfiak a kolozsvári egyetemen, akik felismerve a szellemi nevelés mellett a testi nevelés kiváló fontosságát, teljes erővel hozzá nem látunk az egyetemi ifjuság testi derékségének fejlesztéséhez, az egyetemi sportélet megalapitásához és fellenditéséhez.

Ezek a férfiak voltak dr. Pisztory Mór és dr. Kiss Mór. Pisztory Mór egyetemi tanár, az egyetemi tornázó- és vivó-bizottság elnöke megalapitja az egyetemi tornázó- és vivó-intézetet, amely az alma mater falai között mesés kényelemmel és sportszerüséggel berendezve, szolgálja a főiskolai ifjuság testi nevelését. Pisztóry halála után a négy fakultás kiküldötteiből álló egyetemi tornázó- és vivó-bizottság egyhangulag választotta meg dr. Kiss Mórt elnökévé.

Méltóbb és kiválóbb emberre nem eshetett volna a választás. Teljesen modern férfi, aki európai látkörével, hatalmas tudásával, kiváló munkaképességével és az ifjuság iránt érzett nagy szeretetével teljesen alkalmas arra, hogy az ifjuság szellemi és testi nevelésének vezére legyen. De nemcsak kiváló szellemi képességei és egyéni modora predesztinálják a kolozsvári egyetemi sportbizottság elnöki székére, hanem maga is kiváló sportember lévén, gyakorlati tudása és fizikai erőbirása is.

Dr. Kiss Mór elsőrangu tornász, fáradhatlan turista, és ismeri a testi és szellemi higyéniának minden titkát. Évekkel ezelőtt egye-

temi tanárokból egy tornászcsapatot szervezett, és a szellem arisztokraciájának munkásai heti három estén ott tornáztak mesterük, dr. Gerentsér László vezetése mellett, és a svéd tornászat szabad gyakorlatait őszülő fejjel, de ifjui kedélylyel és ruganyos mozdulatokkal végezték. A kolozsvári „Vén fiuk" vezére, dr. Kiss Mór pedig oly kiváló tornász, hogy az ő korával nincs párja az országban. A kora reggeli óra már kertjében találja, ahol tornázik és fát vág; miután elvégezte ezt a racionális testi munkát, amit a szervezet jó egészségben tartása megkövetel, megy hallgatóságát tanitani a jog, igazság és tudomány szeretetére. A nagy szünidőben kiköltözködik sztánai birtokára, a hegyek közé, és a pompás erdélyi levegő áldásait kihasználva, reggeltől estig a turista-sportnak áldoz.

Kétségtelen, hogy ilyen férfiu vezetése alatt a kolozsvári egyetemi sportélet szép jövőnek néz elébe. Az e hóban lefolyt vivóverseny alatt alkalmunk volt meggyőződni, hogy az ottani egyetemi ifjuság kiváló sportanyaggal rendelkezik, torna- és vivó-intézete pedig páratlan az egész monarchiában. Nagy hiány, amelyet minél hamarabb pótolni kell, hogy nincs az egyetemnek atletikai és football pályája. Ugy hallottuk, hogy Kiss Mór már megtette a lépéseket Kolozsvár városánál egy sportpálya adományozása és berendezése iránt. Meg vagyunk győződve, hogy az ő agilitása révén rövid időn belül a kolozsvári egyetem sportifjusága egy modern pályával fog rendelkezni, és az atletika, meg a többi szabad sportok terén is oly sok kiváló erőt fog nevelni, mint eddig a vivásban.

Köszöntjük Kiss Mórt, mint a kolozsvári egyetemi sportélet vezérét, és kivánjuk, hogy nagy tudása, a sportok iránti szeretete és ügybuzgalma a legszebb gyümölcsöket teremjék.

Rovatvezető: *Remetei Kőváry János.*

A fegyver.

Minden vadásznak egyedüli törekvése, hogy egy oly fegyvert szerezhessen magának, amely a vadászat gyakorlásához megkivántató összes igényeknek meg is felel. Ez a törekvés, amily egyszerü és kivánatos, épp oly kivihetetlen is. Tudjuk jól, hogy akkor egy ily fegyvernek a sörétet és golyót egyforma pontossággal kellene továbbitania, már pedig a jelenleg használatban lévő sörétlövésü fegyverek is egymástól annyira eltérő lőképeket adnak, hogy ugyane fegyvereknek a golyótovábbitási aránya számba sem jöhet. A kezdővadász rendszerint fegyverét nemcsak hogy nem ismeri, hanem még annak lőképességéről magának fogalmat sem alkothat. Ami először figyelmét leköti és megragadja, az a fegyver külalakja és kiállitása. A kezdővadász hamarosan azon van, hogy fegyverét elcserélje, vagy egy másikat szerezhessen, mi őtet külsőleg is vadásziasabbá tegye. Ez ellenállhatatlan inger következménye aztán az, hogy némely vadásznak egész fegyvergyüjteménye van, de viszont nincs közte „gyakorlati", vagy „használható" egy se.

Ezen körülmény az első látszatra a vadász felületességét világitaná meg, de jobban vizsgálódva rájövünk, hogy az egész országot elárasztott külföldi gyárak selejtes áruinak a beözönlése képezi a valódi okot. A mi hazai fegyveráru-kereskedőink tulnyomó része még csak szakképzett személyzettel sem rendelkezik, a kiszolgálásra meg pláne kiérdemült füszer-, norinbergi- vagy divatárus segédeket alkalmaznak, kiktől egy kissé gyakorlatlan vevő még csak felvilágositást sem nyerhet.

Ennek ellenkezője a külföldi fegyvergyárak és árudák diszes katalógusainak meseszerü igéretei, mik nem csak a körülményes leirásra szoritkoznak, hanem a technikusterminusos kifejezésekkel — miket a szakembereken kivül, egy vadász is alig ért meg — olyan dobálózást visznek végbez, hogy elvégre, ha még a végén odabiggyesztett *„néhány évi jótállás"*-t is figyelembe veszi az érdeklődő, biztosra vehetjük, hogy egy *„folyt acél csövü, uj rendszerü"* fegyverrel gyüjteménye meg fog szaporodni.

Ez az élelmesség, sajnos, náiunk csak a külföldi portékák „részletfizetés melletti" terjesztésére van utalva, de itt sem tudott magának direct tért hóditani, és a „fenséges vadászjelenetekkel dusan ékitett *„hammerlesek"* kénytelenek a grammofonok, kodakok és könyvszekrények társaságában szerényen meghuzódni és tekintettel lenni arra, hogy *lőképességüket*, az árjegyzék cimlapjának tanusága szerint is *egy tekintetre* megállapitották. Ha még ennek sem hinnél, magyarom, akkor az összes napilapok mellé csatolt hirdetésben láthatólag egy, *„a világra is fegyverrel jött"* hazánkfia — garanciát nyujtana.

A magyar puskamüves-ipar hires volt még csak nem is olyan régen, a vadászati és fegyveradó-törvények létrejötte előtt; de különösen az állami vámtörvény behozataláig. A vámtörvény lehetővé tette az osztrák vadászfegyverek korlátlan beözönlését, a selejtes tucat gyári árukkal a vasáru- és puskás-boltok elárasztva lettek. A hazai kisipar készitményei teljesen leszorultak a forgalom teréről, s ennek következtében a számos éveken, majdnem évszázadokon át virágzott puskamüves-iparunk teljesen megsemmisült. Az akkori puskamüves-iparunk pedig nem kezdetleges volt, hanem oly magas szinvonalon állott, hogy minőség tekintetében kisipari fegyvergyártmányaink a világ legmüveltebb nemzeteivel kiállották a versenyt. De bizonyos tekintetben még felül is multák; a fémrészek vésésében és az ötvözésben pedig valóságos müvészek voltak. Ezeknek a mestereknek manapság még a hirük is alig van meg, csak egy-egy fegyvergyüjtő kiváló gyüjteménye, mint pl. a Wartha Vince doktoré is, tesz tanuságot a magyar puskásiparmüvészet remekeinek létezéséről. Ezek a készitmények azonban nem csak „szemre" voltak tetszetősek, hanem mint kitünő lövő vadász-szerszámok is, első helyet biztositottak maguknak.

A régi mesterek közt is kiváló helyet foglalt el az öreg devecseri *Brushca Vencel*, ki a *gróf Lamberg* családnak volt udvari puskamüvese. A régi *„Kirner céget"* megalapitó *Kirner József*-nek *„lőcsövei"* is nagy hirnévnek örvendtek. Az öreg *Benes Endre* is évtizedeken át készitette a jobbnál jobb lövőszerszámokat; továbbá az öreg Ludwigh, kinek kis műhelye az Ország-uton (a mai Muzeum-körut) 25 évig állott fenn, hihetetlen jó puska-speciálitásokat készitett. A jól ismert *oller*, a francia világhirü oroszlánvadász, *Gerard*-nak is ő készitette a golyómintákat, meggazdagodva tért vissza hazájába — Svájcba.

A vidéken is sok hires puskaműves lakott, kifogástalan, pontos, jó vadászfegyvereket készitve. Örömmel lehet konstatálni, hogy jelenleg a fővárosban lévő ujabb generációból származott „puskamüvesek" is átérezték, hogy csak ugy boldogulhatnak, ha szolid és jó kivitelü fegyvereket készitenek és készitenek is, csakhogy, igaz, a gyárakkal a versenyt fel nem vehetik olcsóság tekintetében; de amit készitenek, az legalább „fegyver" és messze felülmulja a puskás boltok és áruházak nagy hangon hirdetett selejtes tucatáruit.

(Folytatjuk.)

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdijak
Izléses és olcsó kivitelben
FÁBRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződtetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállitója

Február hónapja a vadászatban.

A vadászati törvények értelmében e hó 1-ével aug. hó 15-ig beáll az általános tilalmi idő. A szigorúan télies idő lassanként kezdi télies jellegét levetni, a hó vége felé beállitanak az első seregély-csapatok is, miket követnek nemsokára mások is az idegenbe tért szárnyasaink közül.

A hó vége felé jönnek a *vadkacsa*-félék, *szárcsák*, *guvat*, némelykor itt-ott egy-egy *vitic*, is látható, sőt nem ritkán *sárszalonka* is rebbenthető. Beállit Mátyás-napjára a *szélkiáltó* is. Itt-ott az *örvös* és *kék vadgalambok* is mutatkoznak, a *rigófelék* közt megindúl a sürgés-forgás, jönnek mennek.

Kedvező időjárás mellett a hó végével megérkeznek az alacsonyan és sebesen suhanó *havasi sneffek* apró csapatai is.

Általában az ehető húsu vadakra, kivéve a vizimadarakat, már nem vadászunk, illetve a törvény értelmében nem is szabad vadászni, most a legnagyobb gond a törzsnek megtartott szőrmés és szárnyas vad etetésére és óvására fordítandó, hogy a tavasz megnyiltáig esetleg beálló zord időjárás viszontagságainak sikeresen ellentállhassanak.

A *vadsertés* nagy sűrüségekbe vonul, fölkeresi a hangyatúrásokat. A *farad* délnek fekvő hegységet, vágásokat keres.

Az *őzbak* a déli oldalakon kódorgó üszőket keresi.

Jó és hizott szarvasok agancsaiktól igyekeznek megszabadulni.

A nyúl a napsütötte vagy hantos szántást választja fekhelyül és enyhe időben pedig már bagzani is kezd.

A *róka*, *farkas*, *vidra*, *vadmacska*, *nyest* és több ragadozó ugyancsak e hóban párzik. A *medve* még vackán sűnyit, a *borz* is ott tartózkodik, de enyhébb időjárás alkalmával ki-kijárogat tanyájáról. Hasznos vadunk rettenetes pusztitója, a *hiuz* — ahol van — szintén e hónapban kezd pacsmagolni, ez az időszak pedig a legalkalmasabb arra, hogy ez a rettenetes vadpusztító mindenféle úton-módon tűzzel, vassal vagy mérgezett csalétekkel pusztittassék.

Dacára annak, hogy az irhák főbecse az értékéből idestova lényegesen veszit, a szőrmés ragadozókat, sőt a kóbor ebeket is irtani kell.

A *holló* fészekrakáshoz készül, alkalmas helyet keresgél magának, hol feltűnően gyakran megfordul. A *szarka* is, csireg-forog, mindkettő a kisvad vadászatának legnagyobb ellensége, jó a helyét megjegyezni s alkalomadtán irgalmatlanul pusztitani kell. A *sasok* is kezdik a nősténynyt hajkurászni.

A *vadkacsák*, *vadludak* nyilt vizeken tartózkodnak. A *siketfajd* felkeresi a melegforrásos tájakat. A *nyírfajd* és a *császármadár* a legjobb sűrüségekbe vonul. A *fácán* a szóró körül tartózkodik.

Kedvező időjárás mellett, a hó vége felé, a *fogoly* is párokra oszlik és szeretettel a déli oldalakat keresi fel.

Hóesések alkalmával a vadászterületre különös gond fordítandó. A friss havon a csapák után kutatni kell, ha a kicsapázás sikeres, akkor egy pár hajtóval megejtendő hajtóvadászat — a váltóra állított egy-egy jól lövő vadász mellett — okvetlen eredménynyel is jár, mert a ragadozó a friss csapán zavartatva, a hajtók előtt rendesen visszatérni is szokott.

Nagy hóállások mellett a *róka* tömlőjében szeret tartózkodni, de nem magányosan, egy-egy nőstény körül néha két vagy több rókaszeladon is udvarolgat. Ilyenkor jó — a jól bevezetett *Foxi*. Kevés fáradsággal cső elé lehet hozni az egész kompániát.

A dögkunyhónak is lehet szerepet juttatni, különösen ha szigoru a tél és magas a hó. Egyáltalában e hó a vadállományra nézve a legkritikusabb lévén, miért is annak gondozására a legnagyobb figyelem fordítandó.

Az etetés és az etetők ellátásáról szüntelen gondoskodni kell, de úgy, hogy e gondoskodások mellett a kártékony, illetve ragadozók fokozottabb irtásáról sem szabad elfelejtkeznünk.

Némely helyeken az *üregi nyulak*, ha nagy mértékben elszaporodnának, most az ideje a lövéssel és szénkéneggel való irtásának is.

(Kó.)

Mindenütt kérjük a „NEMZETI SPORTOT!“

VADÁSZAK A LAKÁST

V., Mérleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 81-08.

Garzonszobát, club-, üzlet-helyiséget stb. ha bérbevenni vagy adni óhajt, ugy forduljon a főváros egyedüli vállalatához, mely az összes kiadó helyiségeket kerületenként állandóan nyilvántartja.

OLYMPIA

A kiküldetések.

— A MOB. végrehajtó bizottságának gyülése. —

Február 23-án tartotta második érdemleges gyülését a MOB. végrehajtó bizottsága dr. *Gerenday* György ügyvezető alelnök elnöklete alatt a Magyar Világ-kávéház külön termében. A gyülés iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott a tagok között, mert ez a gyülés volt hivatva megállapitani azokat a kereteket, amelyekben a kiküldendő versenyzők száma mozoghat. Ez a munka nem volt könnyü. Egyelőre ugyanis csak 20,000 korona fedezet van a küldetésekre, mig az egyes szakosztályok által javasolt kiküldetések összesen 48—50,000 koronát emésztenének föl. Kétségtelen, hogy ez az összeg sem nagy s ennek keretében is csak arra érdemesek mennének ki, mindazonáltal a bizottságnak számolnia kellett azzal a körülménynyel, hogy a mi viszonyaink mellett, igen kedvező számitással is csak 25,000 korona kormánysegitségre lehet kilátása a MOB.-nak. A kiküldetéseket is ehez kellett tehát szabni. Ilyen körülmények között a magyar szineket minden valószinüség szerint egy 30—35 tagu csapat fogja képviselni, melynek zömét természetszerüleg az uszók képeznék, mert hiszen győzelemre reálisan csak e sportágban számithatunk. Mindazonáltal nem lehet elzárkóznunk az aránylag nagyobb létszámu atléta-csapattól sem, mert az olympiádoknak általában, a londoniak pedig különösen is, tulnyomóan atlétikai jellege van. Erős pártja volt a bizottságban a vivóknak, bár itt minden attól függ, vajjon a katona-vivók kimehetnek-e, vagy nem. Mert nélkülök a magyar csapat győzelmi esélye nagyon csökken. A többi sportágak képviselőinél már erős vita volt, ami érthető is, hiszen pl. a torna-szakosztály 5 *egyéni* versenyző kiküldését kivánta. A bizottság végül *József* főherceget védnökének, *Apponyi* Albert grófot tiszteletbeli elnöknek választotta meg.

A gyülésről egyébként az alábbi részletes tudósitásunk számol be:

Gerenday György dr. ü. v. alelnök megnyitván a gyülést, *Lauber* Dezső titkár jelenti, hogy a MOB. megalakulását az angol olympiai bizottság örömmel üdvözli. Jelenti továbbá, hogy az evezőversenyek nevezési zárnapjának Magyarországra vonatkozó kitolását is kérte a MOB. és hogy a *vivó-szakosztály* kiegészitette magát *Spiegelhalter* Lajossal (MAFC.), mig az evezős-szakosztály tagjaiul a következőket jelentették be: Gorove Árpád, Hackel Emil, Keller Béla, Kirchknopf Ferenc dr., Liszynai D. Tihamér, Willoner Zoltán, Záborszky István dr. A kiállitási bizottságba pedig *Kertész* Tamás választatott be.

A titkár azután felolvasta az egyes szakosztályoknak előterjesztéseit a kiküldetésekre vonatkozólag.

Az *uszó-szakosztály* kilenc uszó kiküldetését javasolja, azok közül két melluszót, egy hátonuszót, egy hosszu- és egy rövidtáv-uszót és a négyes stafétát. (5000 korona költség.) Az *evezős-szakosztály* egy nyolcevezős csapat, két tartalék evezős, skiffista és egy-egy tréner kiküldését javasolja. A költségeket 14.000 koronában állapitja meg, amely összegben a hajószállitás költségei (3300) és egy trénernek öt havi fizetése (3000) is benfoglaltatik. Az *atlétikai szakosztály* négy futó, két sulydobó, egy diszkoszdobó, egy gerelydobó, öt ugró, egy gyalogló, egy futótartalék és egy kisérő kiküldetését javasolja. (9000 korona költség.) A *vivó-szakosztály* nyolc vivó kiküldését javasolja, akik a csapatversenyben két csapatot alkotnának. (4000 korona költség.) A *lawn-tennisz szakosztály* két férfi- és két női játékos kiküldetését javasolja, (2200 korona költség.) A *céllövő-szakosztály* négy céllövő kiküldetését javasolja. (2200 korona költség.) A *torna-szakosztály* belátja, hogy az olimpiai bizottság szükös anyagi viszonyai miatt a csapattornázásban, amelyre 16 tornász kell, a magyarok nem vehetnek részt, minélfogva csakis egyéni tornászok kiküldését javasolja, e szerint öt tornászt, továbbá egy vezetőt (3300 korona költség). A *birkózás-szakosztály* sulycsoportonként két-két birkózó kiküldetését javasolja (3300 korona). A *football-szakosztály* egy magyar reprezentativ csapat, két tartalékos-játékos és két kisérő kiküldetését javasolja (5400 korona költség). Ha előterjesztése akadályokba ütköznek, három football szakértőnek a kiküldetését javasolja. Egyben bejelenti, hogy a MLSz. előtt egy inditvány fekszik, amely szerint alapitson a MOB. 1000—1500 korona költséggel egy serleget, melyért játszanának a magyar csapatok, mig a mérkőzések jövedelméből a MOB. részesedne. Ezt a javaslatot a bizottság nem fogadta el.

A szakosztályi jelentések összegezése után kiderült, hogy öszesen 48.000 korona kellene csak a kiküldetésekre; az előkészités költségeivel együtt pedig 50.000 korona. Ezzel szemben a bizottságnak pedig eddig csak 20.000 korona fedezete van, miért is a bizottság kimondotta, hogy a szakosztályok javaslatait ujabb tárgyalás alá veszi s a szükségletet igyekszik a 20.000 koronás keretbe szoritani. Egyben *Brüll* Alfréd inditványára a bizottság kimondta, hogy a 20.000 koronás keretben a kisérőket nem veszi figyelembe.

Tárgyalás alá vevén az uszó-szakosztály javaslatát, a bizottság a versenyzőkre elfogadja, mig a kisérőt egyelőre mellőzik. Nagyobb vita volt az *atlétikai* javaslatnál, hol végül leszoritották a kiküldendők számát 8 emberre (2 futó, 2 dobó, 4 ugró). Az *evezős-szakosztály* javaslatát 3 skiffista kiküldésére csökkentették, de vásárol a bizottság két hajót, mit a verseny után értékesit. A *vivókat* 8 emberből álló kettős csapat képviselné, mig a *tornászoknak* mégis sikerült az 5 versenyző-kiküldését elérniök. A *tennisz-szakosztály* bejelentése után, mely szerint *Zsigmondy* Jenő saját költségén megy ki s részére pár szükséges; egy tenniszező kiküldését is tervbe vette a bizottság, hogy a férfi páros versenybe nevezhessünk. Ezenkivül szükséges lenne még egy vivó és egy torna versenybirósági tag és a MOB. titkárának a kiküldése, mig az uszók vezetésére *Brüll* Alfrédet kéri föl a bizottság. A szükséges szolgaszemélyzetet helyszinen fogadják föl.

Igy körvonalazván az okvetlen kivánatos kiküldetéseket, a bizottságnak 25.000 koronára van szüksége, mire nézve ujabb fölterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszterhez. Egyben kimondja a bizottság, hogy amennyiben fedezet lesz, első sorban evezős, torna és labdarugó csapatot küld ki.

Befejezésül egyhangu lelkesedéssel megválasztotta a végrehajtóbizottság a MOB. védnökéül *József* főherceget, tiszteletbeli elnökéül *Apponyi* Albert grófot.

AZ OLYMPIAI KIÁLLITÁSI-BIZOTTSÁG mult szombaton tartotta első érdemleges ülését, gróf Zichy Rezső Béla elnöklete alatt. A bizottság társelnökké Muzsa Gyula országgyülési képviselőt választotta, majd elfogadta Moór Jenő előadó részletes tervezetét, melyet a bizottság a kereskedelmi és a közoktatásügyi miniszterekhez terjesztett föl, hogy a kulturális és iparfejlesztési szempontból egyaránt fontos ügyhöz, megfelelő erkölcsi és anyagi támogatást eszközöljön ki.

Céllövészet az egyetemen.

Hazánkban a céllövészet — sajnos — egyike azon sportágaknak, amelyekkel ugyszólván senki sem foglalkozik. Maga az elég tekintélyes számu sportember is, aki a vadászatot üzi, alig törődik valamit a vadászat e testvérágával. S várhatunk-e akkor valamit a többitől? Csodálkozhatunk-e azon, hogy céllövő versenyeinken csak oly csekély számu résztvevővel találkozunk s azoknak is legnagyobb része kiszolgált altisztekből, puskamüvesekből stb. kerül ki, akiket a könnyü győzelem reménye s a dijak csábitanak oda? Egész eseményszámba megy, ha versenyeink résztvevői közt néhanéha egy erdészt, egy katonatisztet pillanthatunk meg.

Elmaradottságunk egyik főoka mindenesetre abban rejlik, hogy ifjuságunknak nincs alkalma arra, hogy a lőfegyverekkel, a velük való bánásmóddal elég korán megismerkedjék. Később, mikor az életbe kikerül, sem ideje, sem kedve nincs ahhoz, hogy akkor fogjon hozzá az elemi ismeretek elsajátitásához. Legtöbb sportegyletünk a céllövészettel nem törődik s a kevés egyesület, amely e nemes sportággal is foglalkozik, csak a honvédelmi minisztérium és ismert mecenásaink támogatásával tudja magát fentartani.

Mindenki érezhette tehát, hogy mily fontossággal birna egy céllövő-tanfolyamnak felállitása, amely nemcsak, hogy magára tudná vonni az ifjuság figyelmét, — mert hisz elsősorban erről van szó — hanem egyuttal alkalmat is nyujtana neki arra, hogy céllövő fegyverekkel, a velük való bánásmóddal is megismerkedjék.

E nagy feladatnak megoldására vállalkozott most a Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub, amely eddig is egyike volt ama sportegyleteinknek, melyik a céllövészet népszerüsitése terén a legszebb eredményt ért el. Néhány év óta rendezett céllövő-versenyeivel, melyek sportférfiaink előtt is nagy tekintélynek örvendenek, lassan-lassan az egész ország figyelmét fel tudta hivni céllövő-sportunkra.

Ez évben ujabb, de annál nagyobb horderejü vállalkozásba fogott. Az egyetemi (főiskolai) hallgatók részére rendszeres céllövő-tanfolyamot indit meg, hogy a magyar ifjuságot megismertesse a hadi fegyverek kezelésével s eleinte elméleti, később gyakorlati kiképzésben is részesitse. Fáradságot, utánjárást nem kimélt, hogy elérhesse ezt a célt, melynek megvalósitása már szinte elkerülhetetlen szükségletté vált. Mert, hogy céllövő-sportunk határozott fejlődésnek indult, azt mi sem bizonyitja jobban, mint, hogy a Magyar Olympiai Bizottság is megalakitotta céllövő szakosztályát, mely hivatva lesz, hogy a magyar szineket a londoni olympiai versenyeken méltókép képviselje.

A BEAC. nemcsak, hogy nem szed semmiféle néven nevezendő dijat a tanfolyamon való részvételért, hanem még maga biztosit különböző előnyöket a résztvevőknek. Ingyen oktatásban részesiti őket, fegyvereit dijtalanul bocsátja a tagok rendelkezésére, töltényeit mélyen leszállitott áron adja, s szt.-lőrinci lövöldéjét megnyitja a hallgatóknak, hogy gyakorlattal is tökélesithessék elméleti tudásukat, melyet a céllövő-tanfolyamon sajátitottak el.

Az előadásokra a szakszerü oktatókat a honvédelmi minisztérium küldi ki, ami mindenkinek biztositékot nyujthat az illetők alapos tájékozottságáról. A tanfolyamot, mely valószinüleg a jövő hónap elején kzdődik, az egyesület hat hétre tervezi (hetenkint kétszer, az esti órákban) s mintegy befejezése gyanánt — fennállásának 10 éves évfordulójára — jubiláris céllövő-ünnepélyt fog rendezni. Ekkor fog eldöntésre kerülni a király-dij is, amelyért az eddigi jelentkezések nagy száma után itélve érdekes küzdelem fog kifejlődni a versenyzők ifju gárdája között.

Emellett mint minden évben, őszszel rendes főiskolai bajnoki versenyét is meg fogja tartani.

CÉLLŐVŐ TANFOLAM AZ EGYETEMEN. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club céllövő szakosztálya ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a honvédelem ügyének az ifjuság körében való terjesztése céljából, a honvédelmi miniszterium 1907. évi felhivására, céllövő tanfolyamot rendeznek. Jelentkezni lehet február hó 15-ig bezárólag, hétfőn, szerdán és szombaton 10—11-ig, pénteken 12—1-ig *Denghy* János szakosztályi előadónál, valamint köznaponkint 11—1-ig dr. *Gerentsér* László klubigazgatónál az Egyetemi Athletikai-Club központi egyetemen levő helyiségében. Levélbeli jelentkezések lakáscim megjelölésével a céllövő szakosztályhoz cimezve ugyanoda küldendők. Elkésett jelentkezések figyelembe nem vehetők.

A „NEMZETI SPORT“ 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)
Füzve 11, bekötve pedig
12 koronáért.

Szilánkok.

Irta: **Sparrow.**

I.

Tavalyi bajnokságaink.

Általános szempontokból, a maguk teljes egészében ismertette lapunk az előző számokban az 1907. évi uszósport kiemelkedő mozzanatait. Jelen cikksorozatunkban részletes és tüzetes megbeszélést óhajtunk szentelni a mult évi sport azon fejezeteinek, amelyek az év *egyetemes* történetének szemmeltartásakor nem részesültek, mert nem részesülhettek a megkivántató bő részletezésben. — Minden aktiv sportember leghőbb vágya, hogy a büszke „bajnok“-i cimet megszerezze. ebben látja fáradozásai legfőbb jutalmát, ez kárpótolja a megerőltető tréning megpróbáltatásaiért, sportbeli pályafutása ebben kulminál. E nagy jelentőséghez mérten a bajnoksági versenyek a legfontosabbak, ezek érdemlik meg a legbehatóbb méltatást, illendő tehát, hogy reflexióinkat mi is ezekhez füzzük elsősorban.

Álljon itt mindenekelőtt Magyarország 1907. évi bajnokainak névsora:

(VIII. 4.) 100 yard Halmay 58 mp. (1906-ban Halmay 1 p. 02.2 mp.)

(VI 23.) 220 yard Halmay 2 p. 30 mp. (1906-ban Halmay 2 p. 35·2 mp.)

(VII. 28.) 440 yard Halmay 5 p. 31.6 mp. (1906-ban Kiss 5 p. 53 mp.)

(IX. 15) 880 yard Zachár 11 p. 53·4 mp. (1906-ban Sheff 12 p. 11 mp.)

(VIII. 20.) 1609 m. Hajós 24 p. 56 mp. (1906-ban Hajós 25 p. 38.6 mp.)

(IX. 29.) 200 yard melluszás Fabinyi 2 p. 45·4 mp. (első kiirás.)

(VIII. 29.) Távbajnokság 8500 m. Hajós 1 ó. 5 p. 59 mp. (első kiirás.)

Amerikai rendszerü uri szabóság
Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám, I. em.
Kifogástalan szabású, legjobb minőségü angol és belföldi divatszövetekből készült télikabátot 33 forint és 43 forintért, csakis mérték és próba után adunk.
Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk.
Adhatjuk, mivel csakis készfizetés ellen szállitunk.
Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva
Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendü munkásokkal dolgoztatunk.

(XI. 3.) Plunging Holub 17.70 m. (1906-ban Römer 19·35 m.)

A listán végigtekintve, mindenekelőtt feltünik, hogy az 1906. évi hat bajnokság helyett tavaly már nyolc volt kiirva. A szaporulatot a melluszás és a távuszás bajnokságának kreálása okozta; előbbinek kiirása teljesen helyén való, sőt kivánatos is volt, mert mig a két év előtti melluszósportunk még nagyon gyenge lábakon állt, addig tavaly óriási léptekkel törve előre, oly magas klasszist ért el, mely a bajnokság megteremtését méltányossá és szükségessé tette. A távuszás sportja nálunk, sajnos, viszont teljesen lehanyatlott, pedig az uszásnak ez a szép és gyakorlati szempontból oly mérhetetlen fontosságu ága végtelenül jobban el volt nálunk terjedve régebben és e téren nemcsak stagnálás, de visszafejlődés tapasztalható. Ezen a bajon akart a MASz. igen helyesen és sportszerüen segiteni a bajnokság kiirásával és tényleg szép, 9 uszóból álló mezőnyt is gyüj ött a starthoz: ezek közt azonban a bajnok (Hajós) mellett legfeljebb csak Las-Torres igazi hosszutávuszó és igy a MUSz. egyik feladata maradt a távuszást fejleszteni. A bajnokok közt egyébként tulnyomo részben régi nevekkel találkozunk; Fabinyitől eltekintve, aki az *első* melluszóbajnokságot nyerte meg, Zachár és Holub neve uj. Zachárt tavaly ugyanazon veszedelem fenyegette, amely Brucknert két év előtt utólérte: A versenyszabályok rendelkezése értelmében középiskolai tanuló létére nem uszhatott volna bajnokságban, ha lapunk érvelésének a MASz. nem enged és az emlitett szabályt nem módositja oda, hogy 17. életévét betöltött versenyző már startolhat bajnoki versenyben. Holub eredménye mindenképpen a leggyengébb a bajnoki eredmények közül és győzelmét csakis egyedüli klaszszis-fejesugrónknak, Römernek Amerikában való időzése teszi érthetővé. Kiss Gézát régi, gyötrő betegsége eltiltotta a tréningtől és igy az ő neve lekerült a bajnoki listáról, amelyen pedig 1905-ben mint két (220 és 100 yard) és 1906-ban mint egy (440 yard) táv országos bajnoka szerepelt. Ez alkalommal tán érdekes lesz felemliteni, hogy az *első*, a MASz. égisze alatt rendezett bajnokság nyertese ő volt.

A többi bajnokságban elért rekord mind abszolut becsü, szinte bajos őket rangfokozatba sorolni. A rangfokozat élén természetesen Halmay szerepel, akinek bajnoki rekordjait még értékesebbé teszi azon körülmény, hogy mind a hármat igazán „bloody canter"-ben érte el és tavaly megint csak számbavehető ellenfele távolról sem volt: mindenkor ugy és ott szaladt el a mezőnytől, ahogy és ahol éppen jónak látta. Legszebb tán az ¼ ang. mfdes bajnoki rekordja, mely a Billington-féle 5 p. 32·2 mp.-es angol rekordnál jobb. Remek azonban a 100 és 220 yardos bajnokságokban elért rekord is, mely utóbbi igen közel jár C. V. Lane 2 p. 28·6 mp.-es angol rekordjához.

Fabinyinek szintén megszerezték fényes képességei azt a dicsőséget, hogy W. W. Robinson angol rekordjánál (2 p. 47 mp.) jobb idővel örökithette meg a bajnoki győzelem alkalmával a rekordlistán nevét, melyet előreláthatólag igen sokáig nem fogja más név felváltani. Zachár csak elkeseredett küzdelem után vitatta el a 880 yardos bajnokságot Hajóstól, akinek fáradhatatlan és főleg *csüggedetlen* energiája az idén szép sikereket juttatott. Hajós 1609 m.-es távon igazán ellenfél nélkül áll és igazán őt is mint Halmayt egyedül csak saját ambicója, nem egyuttal a veszélyes ellenfél közelsége sarkalja azon a távon munkára, melynek becses eredménye a kiváló 1 ang. mfdes rekord. Fennsőbbséges klaszisa a távbajnokságban is érvényesült, melyet könnyen nyert meg. Bajnokaink kiváló klasszisát igazolja, hogy Bruckner nem tudott bajnokságot nyerni, pedig ha valaki előző évi eredményei alapján aspirálhatott erre, ugy bizonynyal ő volt az.

Vétenénk a krónikás kötelessége ellen, ha meg nem emlékeznénk a Főiskolai Sport-Szövetségnek az uszás terére átvitt, lelkes működéséről és tevékenységéről, melynek gyümölcse a 100, 400 és 100 m.-es hátuszóbajnokság kiirása; főiskolai uszósportunk fejletlen és kezdetleges állapota menti a két előbbiben Olasz A. (1 p. 14.5 mp.) illetőleg Hornung (6 p. 55·4 mp.) által elért gyenge eredményt; Fülöp bajnoki ideje a hátuszásban (1 p. 26·4 mp.) igen jó volt. Remélhetőleg főiskolai uszásunk gyarapodni, erősödni fog a folyó évben, mert ez, a mi egészséges, edző sportunk valóban megérdemli, hogy a főiskolai ifjuság lelkesebben, buzgóbban karolja fel. A magyar uszósport üzőinek nagyon alacsony intellectuális fokát jelentené az a sajnálatos körülmény, ha a főiskolai uszósport vérszegény maradna. A vidéki uszósport fellenditését okozta a lapunk szerkesztősége és a Szegedi AK. által megrendezett két Tisza-bajnokság, melyek egyikét, a 100 m.-est, Ónody, másikát, az 1000 m.-est Tóbiás nyerte; kár, hogy a versenyek erkölcsi sikerét némileg lerontotta az a bizonyos foku irreálitás, mely a viz áramlásának különbségéből kifolyólag elkerülhetetlen volt. Befejezésül még erre a fejezetre tartozik a Kassán kiirt 100 és 440 yardos északmagyarországi kerületi bajnokság és a fiumei 804½ m.-es Quarnero-bajnokság sorsa is. Előbbiek ugyan ki voltak irva, még pedig tavaly első izben, de az idő kedvezőtlenségére vonatkozó — és igy kissé különös — megokolás mellett *végleg* elmaradtak; utóbbi 1906-ban ki volt irva, Sheff nyerte 12 p. 12·2 mp.-es idő mellett, tavaly bejelentette ugyan a Fiumei A. C. a megtartásra való igényét, de ezt nem tudni, mi okból, nem érvényesitette.

New-Yorki levél.

Irta: *Tóbiás Zoltán*, amerikai munkatársunk.

New-York, 1907. febr. 12.

Lassanként ébredezni kezd az amerikai uszóélet is, aminthogy a földkerekségén a mindinkább közeledő londoni olympiád mindenütt leköti minden „épkézláb" sportsman figyelmét. Unde Sam sportoló fiai egyáltalán és főleg az olvasóimat érdeklő uszók immár belekezdtek az előtréningbe és különösen C. M. *Daniels*, akiben a yankee-k anynyira bizakodnak, akiben minden reményük összpontosul, már heti kétszer uszik is a New-York Athletic Club 25 yardos uszodájában; az itteni sportkörök biztosak benne, hogy a 100 m.-es világbajnokságot megvédi és a 400 m.-es világbajnokságban is nagyon komoly és veszélyes ellenfél lesz. A stafétaversenyben a legkomolyabb ellenfeleknek a magyarokat tekintik, de azért ugy vélik, hogy nem minden esély nélkül mehetnek a küzdelembe az amerikaiak is.

Csodálatos szerepet játszik *Daniels*, ez a csodálatos sprinter, akit honfitársai „a világ leggyorsabb uszója" (the fastest swimmer of the world) cimmel tisztelnek meg. Ő volt Amerikában az, aki gyönyörü győzelmeivel a közfigyelmet az uszósportra irányitotta, aki mindig ujabb és ujabb követőket és hiveket szerzett neki, mert bizony az Amateur Athletic Union szintén nem valami sokat törődött az uszással és most is ugyszólván az osztrák *Wahle* kezeiben futnak össze az amerikai uszósport adminisztrálásának szálai, amit ő szerényen arra használ fel, hogy az illusztrált lapokba közöltesse a képét ilyenfajta igénytelen aláirásokkal: uszó világtekintély. (World's swimming authority.) Most már évről-évre óriási mértékben nő az uszók száma és a készülődő uszókról a legcsodásabb hirek szállonganak. San-Franciskóban ismét tréningbe állt J. Scott *Leary*, Halmay st.-lewis-i ellenfele és a nyilt távon amugy is félelmetes flyer állitólag hosszu pihenőjétől még csak jobb formát mutat, mint valaha. Régi és olvasóim előtt is ismertebb formával biró uszók: *Handy*, a Missouri és *Goodwin*, Amerika 880 y.-os bajnoka, akik 2·45 mp. alatt akarják nyárára a 200 m.-t nyilt távon uszni. Ez ismert neveken kivül még rémitenek bennünket mindenféle exotikus uszócsillagokkal (à la Tartakover), mint pl. a Philippi-szigeteken ugy hirlik, hogy „titokban" treniroz valami Don *Renear* nevü ismeretlen nagyság, aki 1 p. alatt ussza a 100 yardot egy vonalban; San-Franciskóból pedig egy *Kyle* nevü szintoly ismeretlen nagyságnak szállong a hire, aki 2·45 mp.-es ember 200 m.-es nyilt távra. No, hiszen majd a juniusi próbaversenyen kimutathatják a foguk fehérét.

Daniels reméli, hogy tavaszra a tavalyit tulszárnyaló formában lesz; sajnálja a londoni nyilt távnál hiányzó fordulókat, melyeket ő oly hihetetlenül jól vesz és melyek neki minden uszóval szemben oly mérhetetlen nagy előnyt biztositanak. Legjobban *Halmay*-tól tart, akinek nagy javulása — ugymond — őt szerfölött meglepte; azon körülmény, hogy forduló nem lesz, aggasztja egy kissé, bár mellette szól az athéni győzelem, melyet szintén nyilt távon aratott *Halmay* ellen. Azon megjegyzésre, hogy akkor *Halmay* távolról sem volt olyan formában, mint 1907-ben, ugy válaszolt, hogy ez

igaz, de kettejük összehasonlításánál sohasem szabad elfelejteni a fizikai erő jelentékeny különbségét, mely *Halmay* uszását hatalmasan elősegiti. És tényleg, bár a testmagasságban nincs nagy különbség köztük, szembeszökő, hogy *Halmay* fizikuma mennyivel erősebb, izmosabb, mint az amerikaié. Közbevetőleg jegyzem meg, hogy *Daniels* az elmult évben 315 dijat nyert, ami az Amerikában rendezett versenyek óriási számából, továbbá abból magyarázható, hogy *Daniels* sohasem enged át másnak versenyt.

Tóbiás — a magyar sportkörökben elterjedt vélemény ellenére — nem fog uszni Londonban az amerikai stafétacsapatban, mert juniusig nem lehet majd Amerika polgára. Ha azonban a próbaversenyek alkalmával jó formát mutat, ugy kiküldetése a „Les Sports" által rendezendő „A travers Paris" uszásra valószinü.

A rendezetlen amerikai uszósportviszonyokra vall, hogy derüre-borura rendezik a bajnokságokat és az ember nincs vele tisztában, hogy melyik fogadható el és melyik nem. Nem kevesebb, mint három szövetség ir ki bajnokságot és pedig a Metropolitan ASA., az Amateur AU. és a National AAU. Utóbbi épen a legutóbb határozta el a bajnokságok kiirásának rendszeresitését és felosztotta az egyletek közt az egyes bajnokságokat, melyeket még aszerint is két kategóriába is csoportosit, hogy uszodában vagy nyilt távon dőlnek-e el. (Indoor and outdoor championships.) Indoor championships: 50, 100, 220, 500 és 1000 yardos tetszés szerinti uszás, 150 yard hát- és 200 yard melluszás, fejestávugrás, 4×50 m.-es stafétaverseny, műugrás 1 és 3 m.-ről és vizipóló. Outdoor championships: 440, 880 yard és 1609 m. tetszésszerinti uszás, 100 yard mell- és 100 yard hátuszás és műugrás 5 és 10 m.-ről. Ezeket a bajnokságokat a szövetség szétosztja az egyes egyletek közt, a NYAC. a 100 yardos, a staféta- és a vizipólóbajnokságot vállalta el.

F. hó 15-én lesz New-Yorkban a 220 yardos Metropolitan championship, melyben *Daniels* fog számbavehető ellenfél hiján canterben győzelmet aratni. Más hir pillanatnyilag nincs, amivel zárom is jelen levelemet. Rövid időn belül remélhetőleg ismét lesz alkalom és főleg anyag, hogy egy ujabb levelet meneszthessek.

Belföldi hirek.

UJ ORSZÁGOS BAJNOKSÁG kiirását tervezik a MUSz. mérvadó körei, az eltörlendő plungingbajnokság helyett 150 yardos hátuszásra, amely terv természetesen közhelyesléssel találkozik.

A SCHUBERTH-CSALÁD GYÁSZA. Részvéttel értesülünk, hogy a sportkörökben oly ismert és nagyszámu Schuberth-család feje, *Schuberth* Lajos február 11-én Bécsben rövid, sulyos szenvedés után elhunyt.

A MUSz. VERSENYSZABÁLYAIT az intézőbizottság felkérésére *Donáth* Leó munkatársunk fogja kidolgozni.

MAGYAR USZÓK BELGIUMBAN. Tudvalevő, hogy a „Fédération Belge des Sociétés de Natation" (Belga uszóegyletek szövetsége) meghivta a magyar olympiai csapatot, hogy Londonba mentekor vagy onnan visszatérve álljon meg Brüsszelben, egy ott rendezendő nagyszabásu uszóversenyen részt veendő; ugy a dátum, mint a versenyszámok megállapitását a magyarok belátására bizták. Az intézőbizottság a minap elküldött levélben a meghivást köszönettel elfogadta, terminus gyanánt julius végét vagy augusztus első napjait határozta meg, mikor az uszók Londonból már visszajöttek és a következő versenyszámok felvételét kérte: 100, 220, 440, 880 yardos, 1 ang. mfdes uszás, 100 és 200 yardos mell-, 150 yardos hátuszás, 5×50 yardos staféta (tetszés sz.), 4×50 yardos staféta (mell, hát, oldal, magyar). Valószinü egyébként, hogy a belga uszók néhánya részt vesz a MUSz. szövetségi versenyén.

AZ ELSŐ MAGYAR HÖLGYUSZÓVERSENYT rendezi meg május 17-én a MUE hölgyosztálya, melynek érdekes kisérlete igy a legnagyobb figyelemre tarthat számot. A meeting egyszersmint az 1908. évi szezon első versenye lesz.

A MTK. HÁZIVERSENYRŐL ezuttal teljes biztonsággal irhatjuk, hogy bizonytalan időre elhalasztatott és egyelőre nincs megtartására kilátás.

A MAGYAR USZÓ-EGYLET, mely köztudomás szerint 1893-ban alakult, idén lép fennállásának 15. évébe és ez alkalomból jubiláris plakettekkel fogja idei (számszerint 5) uszóversenyeit dijazni. Első idei versenyét junius 18-án rendezi, mig a tatai verseny julius 5-ére fog esni.

KÖZÉPISKOLAI VERSENYÜNKET idén még nagyobb keretek közt fogjuk megrendezni, még pedig november 22-én.

Külföldi hirek.

UJ ANGOL USZÓBAJNOKSÁG fog az eltörlendő plunging-bajnokság helyett kiiratni és pedig stafétabajnokság; (team-championship) ilynemü angol bajnokság középiskolai tanulók számára már eddig is ki volt irva.

A NÉMET USZÓSZÖVETSÉG közgyülése április 19-én lesz Lipcsében.

SHEFF OTTÓ világbajnok a WAC. mai versenyén az 500 m.-es titkos hendikepben starthoz áll. Miután hir szerint előtréningjét már elkezdte, érdeklődéssel várjuk, hogy milyen formát fog mutatni.

A NÉMET SZÖVETSÉGI USZÓÜNNEPÉLYRE, mely idén tudvalevőleg Münchenben lesz augusztus 11-én, München város tanácsa 1500 márka szubvenciót szavazott meg.

A MAGDEBURGER SCHWIMM-KLUB március 22-én *nemzetközi* uszóversenyt rendez; főbb számok: 100 m.-es főverseny (aranyérem), 3×100 m.-es staféta (tetszés sz.; tiszteletdij), 4×50 m.-es staféta (vegyes; tiszteletdij) gyorsuszás 50 m., melluszás, 100 m., hátuszás 100 m., (bajnokok és főverseny nyertesek kiz.); pálya 25 m. forduló felállással, ill. ellökéssel. Nevezések március 9-éig *Breitung* Fr. (Arndtstr. 51.) küldendők.

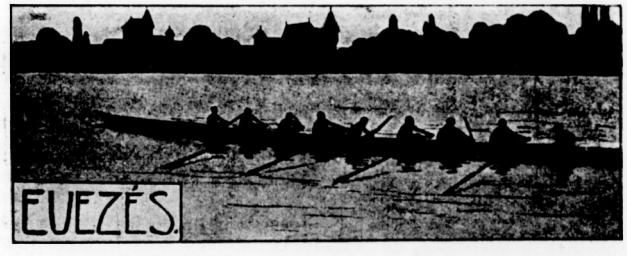
AZ AMATEUR SWIMMING ASSOCIATION március 13-án tartja rendes évi közgyülését.

ORSZÁGOS USZÓVERSENYT rendez március 15-én a brémai uszószövetség.

A NÉMET BAJNOKSÁGOK eddig tudvalevőleg műugrásra 100 és 1500 m.-es uszásra és hármas küzdelemre (100 m.-es uszás, műugrás és buváruszás) voltak kiirva; idén lesz először középtávu (500 vagy 800 m.-es) bajnokság is.

A HAMBURGI USZÓSZÖVETSÉG március 1-én 24 számból álló nagyszabásu országos meetinget rendez.

A NÉMET ELLENUSZÓSZÖVETSÉG, a Deutsche Schwimmerschaft augusztus 2—3-án rendezi a maga szövetségi versenyét.

Az evezés kiküldetés.

Az olympiai bizottság megtartott nagygyülésén az evezősök törekvései kielégitést nem nyerhettek ugyan, de van reményük arra mégis, hogy az evezőscsapat kiküldetésére is lesz majd fedezet. A végrehajtó-bizottság ugy határozott, hogy három skiffista kiküldetését javasolják csak. Itt bizonyára elfeledték azt, hogy csupán két skiffista indulhat nemzetenkint, igy a harmadik evezős kiküldetésére megszavazott összeg máris a csapatevezősöknek jut. Határozatba ment, hogy a 3 evezősön kivül kiküldenek 2 zsüritagot és kivülük a titkárt is és még 18 versenyzőt és pedig 9 uszó, 2 futó, 3 gerely, diszkosz és sulydobó, 2 rudugró, 1 magasugró, 1 távolugró.

Mindezen sportágakból természetesen itthon próbaversenyek tartatnak és mivel az elért idők és centiméterekben kifejezett eredmények mindenkor összehasonlithatók a jól ismert angol és amerikai eredményekkel: csakis akkor lehetséges tehát a kiküldetésre javaslatba hozottak elinditása, ha az elért eredményük alapján ott, a világ kitünőségei között helyüket megállhatják. Ezen próbaversenyeknek a legnagyobb nyilvánosság előtt kell lefolyniok s igy nekünk evezősöknek is módunkban lesz az olympiai nagybizottságban ehhez

hozzászólni, a számukra präliminált összeget pedig az evezős csapatnak kikérni.

A nagy bizottságban Ábray Zoltán előadó és dr. Perger Ferenc, szövetségünk alelnöke szólt a csapatkiküldetés mellett, mert szerinte oar evezőseink a skullistáinkkal teljesen egy nivón állanak, mutatják ezt az eredményeink, ezért hiszi is, hogy atlétáink mögött nem maradhatnak el derék evezőseink se. Egyedül Brüll Alfréd ellenezte, holott még tavaly Mannótól vett értesülésünk szerint, egymaga készült kivinni egy csapatot. Brüll véleményét Barry angol tréner nézetére alapitja, ki szerint a versenyzésben vezető két legnagyobb fővárosi egylet az utolsó kétévben nem angol trénerrel dolgozván, stilusuk romlott. A saját egyletéről (Duna) pl. mondhatja, hogy az ő evezésük semmi. Ő csak Mannó és Levitzky skiffelését pártolná.

Igaz ugyan, hogy az olympiai nagybizottság csakis 3 evezős kiküldetése költségeit vehette költségvetésbe, de tudjuk, nem a Brüll-féle indokolással, hanem mert a nagybizottságnak szük marokkal mért összegből többre nem telt. Határozatba ment, hogy a kultuszminiszter ur Ő excellenciáját felkérik, emelje fel a költségvetésbe e célra felvett összeget s akkor maga a bizottság fog az evezőscsapat kiküldetéséről is gondoskodhatni.

Visszatérve azonban arra, hogy egy angol professzionista kifogásolja — érthető okokból — stilusunkat, nagy suly erre még nem volna helyezendő. Mert hisz jó bármely evezős metódus, mely a hajó gyors haladását célozza és nem tartalmaz a munka semmi részletében oly hibákat, mely a cél elérésével ellenkezőleg hatna. Magában Angliában is négyféle stilust eveznek és igy az angol professzionisták által tanusitott stilus sem egyenlő. Sőt a lenézett német stilussal a Viktoria berlini egylet 4 év előtt nyerte Henleyban a pair oart, az utolsó két évben pedig a belgák a Grand Cupot. A legfényesebben bebizonyitották, hogy minden stilus jó, ha összmunka van, melyet gépies precizitással visznek keresztül a verseny minden fázisában. A tréner és stiluskérdésről következő számainkban bővebben foglalkozunk, most csak röviden érinteni akartuk az olympiai nagygyülésen elhangzottak után. De mégis rá kell mutatnunk arra a tényre is, hogy pl. angol tréner a Duna ev. egyletnél eredményt nem ért el, mig a magyar igen.

Az evezősbizottság, mely ki is egészittetett néhány taggal, az olympiai versenyekig együtt marad, az tartsa feladatának, hogy lehetővé tegye egy csapat indulását is. Ha nyolcas inditására nem lesz elegendő anyagi fedezet, induljon négyes csapat, igy négy személy költségével kevesebbedik a kiadás.

A NEPTUN EE. választmánya f. hó 18-án ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a klub alapszabályainak tervezett módositása volt.

Az előzőleg lefolytatott eszmecserében megnyilvánult közóhajnak megfelelőleg, dr. Várady Gábor, egy kész tervezetet terjesztett a választmány elé. Az ezen tervezetben kifejezésre jutott amaz elvet, miszerint a klub ezentul módot kiván nyujtani főiskolai halgatóknak és hasonkoru s végzettségü ifjaknak is, tagjai sorába való belépésre, a választmány egyhangulag magáévá tette. A tervezet részletei felett lefolytatott beható tanácskozás után ugyancsak egyhangulag hozatott meg ama határozat, hogy a véglegesen megállapitott szöveg elfogadás céljából pártolólag terjesztetik a megtartandó közgyülés elé.

Tekintettel arra, hogy a klub legnagyobbrészt oly tagokból áll, kiket ugyszólván kizárólag csak a korral járó nagyobb mérvü elfoglaltság szólitott el, nem is régen az aktiv sporttevékenység teréről, s akik nemcsak őszinte örömmel látnák az utódoknak ujabb dicsőségeket szerző müködését, hanem azt a maguk részéről gazdag sporttapasztalataik értékesitésével melegen elősegiteni és istápolni óhajtják, — bizonyosra vehető, hogy a megtartandó közgyülés is egyhangu lelkesedéssel fogja magáévá tenni a választmány állásfoglalását.

Nem szükséges külön kiemelnünk, mily nagy nyereségét jelenti az hazánk evezős sportjának, mikor oly régi és oly dicsőségteljes multu egyesületünk, amelyik legelőször honositotta meg nálunk a tulajdonképpeni sportevezést és amelynek tagjai azóta is mindenkor a sport nemes szeretetétől voltak áthatva, — ujból helyet kér magának a jól megérdemelt babérok elnyerői között.

Két jó állapotban lévő, kormányos üléssel ellátott **verseny négyes** és egy non cox verseny négyes olcsó áron eladó. Tudakozódóknak felvilágositást ad Radisits György a Nemzeti hajós-egylet müvezetője IV., Királyi Pál-utca 11.

A PANNONIA EVEZŐS-CLUB évkönyve a klub működésének XII. évéről megjelent. Dr. Zádor Béla titkár gondos szerkesztése megörökitette a klubév minden fontos mozzanatát, melyek között első helyen áll a gazdag versenykimutatás. 1907-ben 11 győzelmet aratott a klub versenygárdája, a legtöbbet a hazai egyesületek között s összes győzelmének száma ezzel 93. Végleges tulajdonába ment 39 értékes tiszteletdij s őrizetében van 6 örökös és ideiglenes vándordij, egy egész muzeum egymaga a 38 oklevél és emlékpajzson kivül. A klub 72 tagja nyert már versenyt. Szép eredményt értek el a turázásban is, 58.568 megtett kilométerrel 5176 indulással; 23-an vannak, kik 1000 kilométeren felül eveztek, legtöbbet ifj. Páriss Sándor, ki 2435 km. utat tett meg s ezzel megnyerte a dr. Záborszky István választmányi tag által felajánlott turadijat — egy ezüst serleget. Második helyre jut Párnitzky Loránt, ki 2181 km.-t és harmadik Vida József, ki dacára, hogy egy éves evezős, 2053 km.-t tett meg.

A klub tiszta vagyona 37.547 korona 57 fillér, mig az 1907. év kiadásainak összege 18.376 korona 84 fillér volt. Az uj költség előirányzatuk 12.717 korona 56 fillérben terjesztetik a közgyülés elé. A klubnak 1907-ben 105 rendes, 22 alapitó, 26 alapitó-pártoló és 53 pártoló tagja volt. Csónakállomány 27 darab, melyből 13 versenyhajó. Az évkönyvben Krempels József szakavatott tolla külön fejezetben foglalkozik a Pannonia frankfurti szereplésével és annak hatásával az egész magyar evezős sportra, melynek a legbiztatóbb jövőt jósol. A csinos kiállitásu, 66 oldal terjedelmü évi jelentést gróf Károlyi Mihály arcképe is disziti, kit a klub legközelebb örökös tiszteletbeli elnökének választ.

AZ ESZTERGOMI HAJÓS-EGYLET 1908. február 8-án (szombaton) az Esztergomi Kaszinó termeiben jelmezes regatta-tárcestélyt rendez.

EDWÁRD ANGOL KIRÁLY az angol yacht-clubnak challenge-cup-öt ajánlott fel.

AZ AMERIKAI EVEZŐSÖK, mint I. Sullivan, az amerikai atlétaszövetség elnöke kijelentette, reprezentativ *egyleti* nyolcassal képviselve lesznek Londonban, hogy ez a dicsőség melyik egyletnek fog jutni, azt egy májusi próbaverseny fogja eldönteni.

DISZTORNA. A Pécsi Torna Egyesület folyó évi február hó 16-án, d. u. 5 órakor rendezte ez évi disztornázását a Budapesti Torna Club és a Kaposvári Testgyakorlk Körének a közreműködésével.

A disztorna fényesen sikerült, ami a résztvevő vendégegyesületek közreműködésén kivül, főleg a rendező-egyesület vezetőinek, dr. Doktor Sándor elnök és Bodolay müvezetőnek az érdeme. A disztornán óriási nézőközönség, köztük különösen sok katonatiszt jelent meg. A disztorna keretében dr. Doktor Sándor igen érdekes szabad előadást tartott Müller J. P. „Mein System" cimü munkájáról, melynek egyes részeit a Pécsi TE. egy csapata mutatta be szemléltetően.

Óriási sikert aratott a Pécsi TE. 10 tagu női tornászcsapata. A pécsi szövetségi tornaünep nem mult el nyom nélkül, az akkor látott női csapatok szép munkáján felbuzdulva, Pécs város hölgyközönsége is kedvet kapott a tornához s ma már az egyletnek 52 női tornásza müködik.

A főváros bajnokcsapata, a Budapesti Torna Club a korláton, nyujtón és lovon mutatott be gyakorlatokat.

A bajnokcsapat tagjai voltak: Kmetykó J., Szücs V., Geleta S., Gyarmathy B., Svatsek Á., Szabó K. és Kakas Gyula. A Kaposvári TK. buzogánnyal mutatott be jól sikerült mintacsapat-tornázást.

A disztornát a Vigadóban rendezett társasvacsora fejezte be, amelyen gróf Benyovszky főispán osztotta ki az értékes tiszteletdijakat és érmeket.

TORNAVERSENY. Az Ujpesti Torna-Egyesület február 12-én tartott atlétikai ülésén elhatározta, hogy március hó folyamán nagyobb szabásu tornaversenyt rendez, melynek keretén belül egy országos sulyemelő bajnokság rendezését is tervbe

vette. Az egyesület ezen disztorna rendezésével életjelt akar adni tornász gárdájáról, mely Kéméndy és Rendek vezetése mellett már is nagy sikereket ért el.

A BÉKÉSCSABAI ÁG. H. EV. RUDOLF-FŐGIMN. TORNAKÖR 1908 február 16-án délután ¼4 órakor a főgimnázium tornatermében disztornát tart. Sorrend: 1. Szabadgyakorlatok fabottal. 2. Kötélmászás és függeszkedés. 3. Csapattornázás. 4. Vivó-verseny. 5. Buzogány-gyakorlatok. 6. Gulák. 7. Birkózás (akadémia). 8. Díjosztás, elvonulás.

Vivómesteri ösztöndij.

— *Levél a szerkesztőhöz.* —

A Nemzeti Sport hasábjain egy igen érdekes vita folyt le a vivómesterek képesitése tárgyában. Elmondották, hogy miként és mily diplomák megszerzésének feltételével lehetne a vivómesteri pályára lépést megnehezíteni. Egy aggálya volt csupán: Jobbak lennének-e azzal mestereink, ha számukat kevesbitenők? Jobban tudnának-e, jobban tanitanának-e vivni, ha érettségi bizonyitványuk és egyéb elméleti képzettségük volna? Erősen kétlem. Én a gyakorlati kiképzésre fektetném a sulyt. Felvetem a kérdést: Nem kellene-e inkább arra fektetni sulyt, hogy évenként egy-egy ifjabb mesterünk ösztöndijjal külföldre mehessen tanulni. 400—600 forint egy 6—8 hónapos tanulmányutra, különösen Olaszországban, teljesen elég volna. Mily másként néznénk ki a vivás terén, ha 10 év alatt tiz oly fiatal mesterünk volna, aki például egy-egy szezont Rómában vagy Nápolyban töltött. Ez volna nézetem szerint az igazi módja annak, hogy mostani kiváló mestereink nyomába egy jeles és képzett fiatal generációt léptessünk.

Alig hiszem, hogy a hatóságok megtagadnák egy ily üdvös terv támogatását. De ha a vivók maguk erejére lennének is utalva, alig kétséges, hogy egyetlen verseny vagy akadémia, e célra rendezve, megteremtené a kellő anyagi fedezetet.

Ajánlom e megoldást az illetékes körök figyelmébe.

Egy sportbarát.

A hétről. A kolozsvári vivóverseny megtermi a maga gyümölcseit. Máris két egyesület alakulásáról veszünk hirt. Az egyik a Nagyváradi Vivó Club, a másik a Marosvásárhelyi Vivó Club. Mindkettő rövidesen megalakul és mihelyt az alapszabályait jóváhagyják, belép a MASz. kebelébe. Még egy vivóklubról van szó, mely Kolozsvárt alakulna azok számára, kik tul vannak az egyetemen és igy a KEAC.-hoz nem csatlakozhatnak. Még csak az erdélyi sportkerület megalakitása van hátra, mely életbelépteкor legalább a vivás terén erős és életképes lesz.

*

Nagy megelégedést keltett vivókörökben az, hogy előreláthatólag 8 vivó megy ki a londoni olympiádra. E szám lehetővé teszi, hogy a csapatversenyben a többi nemzetekkel egyenlő feltételek mellett léphessünk a sikra, de meg minden jogos igényt is kielégit. Most már csak a legjobb 8 vivó kiválogatása a feladat. Ez pedig nem lesz nehéz, legalább is sokkal könnyebb, mint a legjobb 4 megállapitása. E válogatás akként történne, hogy az idei versenyeredmények alapján a MOB. vivóbizottsága közös, szigoru tréningre hivná fel a legjobb 20 magyar vivót. Ezek együtt treniroznának május 1-étől junius végéig. Junius közepén egy vagy több hivatalos próbamérkőzés segélyével kiselejteznék a gyengébbeket és a legjobb 8 kelne utra.

*

A csapatverseny esélyei izgatják az egyleteket. 9 egyesület és terem 14 csapattal helyezte kilátásba indulását. Ha ezek közül néhány gyengébb csapat az utolsó percben visszariadna is, tizen felül lesz a versenyző csapatok száma. A páratlan érdekességü verseny pénteken, 27-én kezdődik és befejezését vasárnap, március 1-én nyeri, mikor is délután 6 órakor lesz a 2 elődöntő és a döntő küzdelem a Nemzeti Lovardában. Meghivót nem fognak kibocsájtani, mindenkit szivesen látnak.

*

A MAFC. főiskolai bajnokságának kiirása, mely a nyilvános egyletek tagjait és a magánvivó-termek látogatóit a versenyről kizárta, vivókörökben nagy megütközést keltett. Azonban a MAFC. a vivókörök hangulatát látva, saját elhatározásából módositotta versenye feltételeit és a versenyzést minden főiskolai hallgatónak megengedte. Ezzel a módositással és a feltételeknek a MASz. elé terjesztésével a verseny elől minden akadály elhárult, igy az méltóan fog sorakozni a főiskolai ifjuság eddigi 2 szép küzdelméhez.

A kolozsvári vivóverseny győztesei.

A kolozsvári vivóverseny győzteseit mutatjuk be olvasóinknak. E nagy versenyben résztvett az ország majdnem minden jeles vivója; alig egy-kettő hiányzott. Azok tehát, akik a verseny első helyezettjei voltak, méltán a legjobb vivók közé tartoznak.

A verseny győztese *Szántay* Jenő huszárhadnagy, a MAC. tagja, győzelmét igazán megérdemelte. Ez volt 36-ik versenye, amelyek közben kiváló eredményeket ért el. Kisebb versenyei után a Nemzeti Sport első versenyén tünt fel, amelyet 128 ellenfél ellen nyert meg. Legnagyobb diadala az Akademie der Fechtkunst által 1904. évben rendezett nagy nemzetközi versenyen volt, amelyen a legjelesebb magyar és osztrák vivókat győzte le. Az utolsó hadseregi vivóversenyt karddal ő nyerte meg és nem kisebb diadala volt a pécsi vivóverseny sem, ahol ismét nagystilü vivókat hagyva maga mögött, győzött. A trieszti nemzetközi versenyen a döntőbe került és ha szolgálati okokból nem kell haza jönnie, ketten, Mészárossal bizonyára a magyar fegyvernek biztositják a diadalt. Most 26 éves, 16-os huszárhadnagy, vivását jellemzi az a kérlelhetlen energia, amely az igazi nagy vivót teszi. Sajátszerü egyéni technikája van, éles szeme, gyors keze és jó lábai egészitik ki tágkörü tudását.

Földes Dezső vivása a FVC. speciális vivómodorának megtestesitője. Minden mozdulata plasztikus és akciói az olasz iskola legszigorubb birái előtt is megállják helyöket. Nagy gyorsaság, tempótudás és akcióbőség az ország legjelesebb vivói közé emelik.

Évek óta minden versenyen a legelsők közt szerepel és hogy eddig csak a kassai versenyen szerezte meg az elsőség diadalát, az annak tulajdonitható, hogy sohasem nyul az erőszak eszközéhez, amely nélkül a döntők izzó hevében oly nehéz boldogulni. Különben orvosdoktor és 26 éves.

Heinrich Aladár csodálatos vivópályát futott meg; férfikora delén a vén fiuk zászlaja alatt fogott a viváshoz és emberfeletti szorgalommal — egész éven át minden nap 2—3 órát trenirozva — egy év alatt a legelsők sorába emelkedett. Első versenyén, a mult évi Keresztessy-versenyen már hatodiknak minősitették és a zsürinek éleslátását most a kolozsvári versenyen oly sok vivó előtt elért 4-ik helye teljes mértékben igazolta. Amint a Vén Fiuk Klubjának rohamos emelkedése és sportsikerei oly fényesen bizonyitják, mint szervező és agitativ tehetség rendkivüli szolgálatot tesz a vivósport ügyének.

Repeczky Andor, a vidékiek versenyének győztese, először a Nemzeti Sport legutolsó versenyén tünt fel, majd a

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.
Leikismeretes tanitás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbitva
Kard-, vitór- és ökölvivás, tornázás.

A kolozsvári vivóversenyről.

1. *Szántay Jenő* hadnagy az országos vers. győztese. 2. *Repeczky Andor* a vidékiek vers. győztese. 3. *Asztalos Andor* hadnagy a vidékiek vers. 3. helyezettje. 4. *Dr. Földes Dezső* az országos vers. 2. helyezettje. 5. *Heinrich Aladár* az országos vers. 4. helyezettje. 6. *Repeczky László* a KEAC. vívóosztályának vezetője. 7. *Ambrózy Gyula* a vidékiek vers. 2. helyezettje.

mult évi Keresztessy-versenyen képviselte méltóan a KAEC. szineit. Gyors láb, jó tempóérzék, változatos akciók jellemzik vivását, azonkivül jó vág elő és feltartói sikerültek. Ha idegessége, — amely főleg a versenyrutin hiányában leli magyarázatát — csökken, ugy a legnagyobb versenyekben is szép szerepet játszhat.

Ambrózy Gyula csendőrfőhadnagy a vidéki verseny második győztese volt. Régi versenyző, akinek vivását többször volt alkalmunk nagyrabecsülni. Még középiskolai tanuló korában megszerette a vivást és bárhová került, lelkesen áldozott e nemes sportnak. Az olasz iskolával 1902. évben ismerkedett meg. Már 1906. résztvett a Nemzeti Sport versenyén, ahol kardban a döntőbe került és a tőrben az 5-ik lett. Ugyanazon évben a kassai országos amatőr-versenyen megnyeri tőrben az 5-ik dijat, Szegeden pedig a kard főversenyt. A mult évben sulyos betegsége miatt nem versenyzett, de ez évben ismét kardot fogott, s látva a kolozsvári versenyen kiválóan szép munkáját, azon meggyőződésben vagyunk, hogy az idei versenyekben veszélyes ellenfele lesz bármelyik elsőrangu vivónak.

Asztalos cs. és kir. hadnagy a vidékiek versenyének harmadik helyezettje. Egész fiatal vivó, nemrég végezte a bécsujhelyi specialkurzust. Azt mondják, hogy rendkivül szorgalmas és minden szabad idejét a vivásnak szenteli. Másként nem is lehet elképzelni, hogy valaki ugyszólván rövid néhány havi vivás után oly jelentős tudással rendelkezzék. Állása korrekt, pengevezetése szabatos, akciódus és erélyes. Igen szép jövőt jósolunk neki.

Repeczky László a kolozsvári vivógárda éltető lelke. Mig Kolozsvárott tanitott Gerentsér, ennek jobb keze volt. Ez évben mester hiányában átvette a vivás vezetését és irányitását. Alakitott egy nagyobb vivótársaságot, agitált, lelkesitett, s a vivók mindegyikével egész télen át szakadatlanul foglalkozott, tisztán a vivás iránt érzett nagy szeretete által vezéreltetve. Hogy minő munkát végzett néhány hónap alatt, s hogy mily kiváló szervező és agitacionális képességgel bir, azt megmutatta a kolozsvári vivóverseny, amely ugyszólván neki köszönhette nagy sikerét.

Nem hagyhatjuk emlités nélkül a mestereket, akiknek tanitványai oly szépen szerepeltek; mert a siker, amiket a tanitványok felmutatnak, jórészt a mesterek érdeme, s nem volna teljes méltatásunk, ha a győzők kitünő mestereiről hallgatnánk.

Szántay Jenő mestere *Santelli* Italo, Földes Dezsőé *Toricelli* Angelo, Heinrich Aladáré *Fodor* Károly. Repeczky Andor mestere *Gerentsér* László dr. Ambrózy Gyula főhadnagy mesterei voltak *Bartoli, Maione* s jelenleg *Menacher* katonai vivómester.

A MAFC. VERSENYEINEK ZSÜRIJE. A MAFC. az idei hendikepversenye és főiskolai bajnoksági versenybirósága elnökül egyuttal hendikeperjéül ez évben is *Nagy* Béla dr.-t, a MASz. vivószakosztálya elnökét, kérte föl. *Nagy* Béla dr. a megtiszteltetést közbejött akadályok miatt el nem fogadván, a verseny hendikepere *Werkner* Lajos szövetségi hendikeper lesz, elnökül pedig egy kiváló vivószaktekintélyt fognak felkérni.

A FŐISKOLAI BAJNOKSÁG TÁRGYÁBAN a MASz. által hozott határozat mai hivatalos rovatunkban olvasható.

ISKOLAI VIVÓVERSENY. Az a törekvés, hogy a modern sportokat és végül a nemes versengést a pedagogia elvei által megkivánt böles mérséklettel az iskolákba bevigyük, mindinkább sikerre vezet. A Ferenc József-intézet nyomán immár a Barcsay-uteai állami főgymnásium is másodizben rendezi iskolai vivóversenyét.

Az érdekelt szülők s az ifjuság zsufolásig megtöltötte az intézet disztermét. Hogy a sportkörök az iskolai vivás kérdését mily komolyan veszik, bizonyitja az a körülmény, hogy a versenybiróságba maga a MASz. küldötte ki képviselőit, Zulavszky Béla százados, Heinrich Aladár, Földváry György dr. és Nagy Valér személyében, akik Antos tanárral együtt lelkesedéssel teljesitették kötelességüket. Az ünnepnek sulyt kölcsönzött Cherven Flóris tankerületi főigazgató, az europai látkörü, modern szellemü pedagogusnak megjelenése, aki szép szavakkal fejtegette a testi- és szellemi nevelés közötti viszonyt és buzditotta a tanulókat a vivásnak, mint a legnemesebb sportnak az üzésére.

A verseny eredménye a következő: *Tőrverseny.* I. Dobó Pál VI. II. Kovács György VIII. III. Balassa Béla VI. *Kardverseny.* I. Kovács György VIII. II. Kovács Andor VI. III. Balassa Béla VI.

A minősités értelmében a tiszteletdijat, egy ezüst serleget Dobó Pál (Fodor vivőterem tanitványa) nyerte el. A versenyzők a Fodor és Arlow iskolákból kerültek ki.

SANTELLI ITALO lovag vivómester saját tanitványai részére, március 5-én és 7-én, délután öt órakor vivóversenyt rendez. A verseny nagyon érdekesnek igérkezik, mert azon nemcsak a fiatalok, hanem legjobb vivóink egy része, ugy mint Mészáros Ervin, Szántay Jenő, Tóth Péter, Földváry György is résztvesznek. A mester szokásos évi akadémiáját március 13-án a Vigadó nagytermében rendezi és több hirneves külföldi vivó igérte meg részvételét.

AZ OSZTRÁK VIVÓ-SZÖVETSÉG márciusra egy junior-versenyt irt ki. Jellemző az osztrák vivóviszonyokra, hogy a két év óta fenálló vivószövetség csak egy junior-versenyt képes rendezni.

ALES ARMES legutóbbi száma a magyar vivószezon versenynaptárát ismerteti. A hazai viszonyokat alig ismerő külföld alapos tájékozódást szerezhet ebből a magyar vivósport fejlettségéről.

IFJU MESTEREK BAJNOKSÁGA. Az *Armes de Combat* Párisban március havában az ifju (35 éves aluli koru) mesterek részére epébajnokságot rendez.

A PÁRISI ISKOLAI VIVÓBAJNOKSÁGOT május 14—17-én tartják meg. A rendezéssel a közoktatásügyi miniszter a „Société d'escrime à l'epée"-t bizta meg.

A FRANCIA-BELGA MÉRKŐZÉSRE a belgák De bel Raban és De Smedt mestereket jelölték ki.

REIMSBAN április 5-én nemzetközi verseny lesz, melynek számai a következők: I. *Mesterek részére*: 1. Grand prix (tőr). 2. Coupe de la ville de Reims (epé). 3. Grand prix (kard). II. *Segédmesterek részére*: 1. Tőr-, 2. kard-, 3. epébajnokság. III. *Amatőrök részére*: Epébajnokság. IV. *Nők részére*: Tőrbajnokság. V. *Egyletek részére*: Csapatverseny 3 vivóval. Minden versenyben 5 tiszteletdij.

MONTE-CARLÓBAN április 15-én csapatverseny lesz, melyen francia, olasz, belga és osztrák csapat indul.

A FRANCIÁK felette csodálkoznak afelett, hogy Londonban nem lesz tőrverseny. Meg is próbálják ezen segiteni. Elég későn.

Erdély labdarugó bajnoksága.

Az erdélyi labdarugásról eddig alig-alig lehetett hallani valamit. Nem azért, mintha az Erdély-részi hirszolgálat lett volna hiányos, hanem, mert Erdélyben labdarugás eddig bizony édes-kevés volt. Azért közérdeklődésre tarthat számot az a föllendülés, mely most észlelhető a Királyhágón tul.

Erdélyben a football-játékot eddig, sajnos, nem üzték annyira, mint amennyire az megérdemelte volna. Pedig a hozzá szükséges emberanyag sehol sem oly kedvező — a fővárost kivéve — mint Kolozsvárott. S mégis hiába keressük, kutatjuk az okát annak, miért nincs Kolozsvárott football-élet, holott annak megteremtéséhez már régen megvolt minden eszköz. Bele kell nyugodnunk abba, hogy talán azért nincs, mert nem akadtak olyan lelkes férfiak, akik szaktudásukkal, a football sport iránti szeretettel s vasakaraterővel

FODOR-féle vivóterem Koronaherceg-u. 3.

azt megteremtették volna. Mindössze huszonöt-harmincra tehető a száma azoknak az ifjaknak, akiket a fővárosból ide jutott légáramlat egynéhány év előtt arra ösztökélt, hogy footballt játszanak; kik a Kolozsvári Athlétikai Klub, kik pedig a Kolozsvári Egyetemi Athlétikai Klub, némelyek meg a Kereskedelmi Akadémia kebelében.

Az egyes csapatok játéktudása azonban mindez ideig oly alacsony nivón állott, hogy a klubközi mérkőzéseiket a kolozsvári közönség egyáltalán nem látogatta, ami a sportfejlesztés anyagi oldalát tekintve, már maga is lankasztó hatással volt a foootball-sport további fejlődésére. Évekkel ezelőtt a Postások, a mult esztendőben pedig a Törekvés csapata mérkőzött a kolozsvári csapatokkal, de mindannyiszor a Kolozsváriak igen nagy erkölcsi és anyagi veszteségére. Az óriási gólkülönbséget, amelyet a budapesti csapatok itt játszva szereztek, könnyen meg lehet érteni, ha tudjuk, hogy a kolozsvári csapatok jóformán nem is tudtak tizenegy embert kiállitani s a játékosoknak a fele csak akkor kezdette el a football-játékot tanulni. A KEAC. az elmult esztendőben már alkalmat sem nyujtott tagjainak a football gyakorlására s most már egyetlen tagja sem üzi azt. Maradt a KAC. és az Akadémia. A KAC. vezetősége nem nagy rokonszenvvel volt a football iránt s soha sem igyekezett, hogy tagjainak minden eszközt megadjon ahhoz, hogy játéktudásukat bizonyos klasszisra emeljék. E helyett mindenáron a füleslabda-játékot akarta tagjaival megkedveltetni. De akadt a klubnak három lelkes embere — névszerint *Telkes* Béla, *Konc* Rudolf és *Jenőffy* Miklós — akik nem tágitottak a football mellől. Közös költségen uj labdát szereztek, ha a régi elszakadt s bár kevesen, de footballoztak. Lassankint szaporodott a kis szám s ma már annyira vannak, hogy külön football szakosztályt alakitottak.

A másik klub, az *Akadémia*, még sokkal több nehézséggel küzdve döntötte el a lét vagy nem lét kérdését. Ma már ugy áll, hogy az őszszel nyilvános sport-egyesületté alakult s van annyi játékosa, hogy akár három csapatra való is kitelne belőle. Itt *Kuntner* Róbert, az akadémia kiváló tanára szervezte a sportmunkát. Nem kimélt sem fáradságot, sem anyagi áldozatot; minden szabad idejét a hallgatóság sport kiképzésére forditotta s célja az volt, hogy a Kereskedelmi Akadémia kebeléből egy nagyobb alapokra fektetett sport-egyesületet teremtsen, amely főkép a football-sportot üzze. Ez teljesen sikerült is neki. *Kuntner* jó csapat-vezető s a mögötte haladó csapat is jó. Az Akadémiai Sport Kör rövid idő mulva olyan hatalmas sport egyesületté fog kifejlődni, mely nemcsak Erdélyben, hanem az egész országban számottevő lesz.

Az elmult őszszel az erdélyi, de különösen a kolozsvári szomoru sportviszonyok gyökeres változásokon mentek keresztül. Mint már emlitettük, a KAC. külön football szakosztályt alakitott s ma már két csapatra való lelkes játékosa is van, közöttük nem egy kiváló erő. Az Akadémia pedig az elmult őszszel hetenként kétszer tartott össztréninget két teljes csapattal. A Kereskedelmi Akadémia évenkint tetemes összeggel fogja segiteni az Akadémia Sport Kört, melynek alapszabályai már a belügyminiszteriumban vannak. A mult esztendőben itt járt Törekvés csapata vágyat ébresztett az itteni vasuti műhelyi alkalmazottakban egy sport-egyesület megalakitására. Igen nehezen, de azért akadtak egynehányan, akik az elmult nyáron meg is kezdették a football játékot a vasuti műhely előtt elterülő óriási térségen. Eleinte csak lokálisan akarták üzni a football-játékot, de e sorok irójának sikerült őket rávenni, hogy nyilvános egyesületté alakuljanak. Őszszel már elegen voltak; egy csapatot mindig ki tudtak állitani. A közelmultban aztán ők is megtartották alakuló gyülésüket s megalakitották a *Kolozsvári Vasutas Sport Klubot*. Az elfogadott alapszabályaik már szintén a belügyminisztériumban vannak. Igy az elmult ősz az itteni football sport történetében az ébredés korszakának nevezhető. Nem mult el az őszszel vasárnap, hogy e három egyesület közül kettő ne tartott volna mérkőzést.

Most pedig mind a három egyesületnek az a közös vágya, hogy kiirassék az Erdély-kerületi bajnokság. Ez ügyben már közös akcióba is léptek. Minthogy még egyik egyesület sem tagja a MLSz.-nek, a közel napokban közös kérvénynyel fogják felvételüket kérelmezni. A MLSz. bizonynyal teljesiteni fogja kérésüket s a nevezett három egyesület már tavaszszal felveheti a küzdelmet a kerületi bajnokságért, visszamenőleg előbb lejátszva az őszi fordulót.

De az elmult ősz nemcsak Kolozsvárott, hanem Erdély többi részeiben is mozgalmas football sport-életet teremtett. Nevezetesen *Marosvásárhelyt, Besztercén* és *Tordán*. Mind a három helyen van, igaz hogy még csak kezdetleges, de sokat igérő a football sport-élet. A Marosvásárhelyi Sport Klub — tudtunkkal — már tagja a MLSz.-nek s igy nincs kizárva, hogy az esetleg tavaszszal meginduló kerületi bajnokságért nem csak a három kolozsvári egyesület, hanem a marosvásárhelyi is benevez, ami nagyban növelné a küzdelmek érdekességét. A besztercei és tordai sport-egyesületek pedig a legközelebbi esztendőre szintén küzdeni fognak a kerületi bajnokságért. Igy a jövő esztendei Erdély-kerületi bajnokságért hat egyesület veszi fel a küzdelmet. A KEAC. most egy nagyobb szabásu sport-telep épitését tervezi, mely ha valóra válik, megalakitja football szakosztályát s mint hetedik, küzdeni fog a bajnokságért is.

A MLSz.-nek komolyan hozzá kell látni az Erdélyi kerület szervezéséhez, mert csak az ő erkölcsi támogatásával tudnak a fent emlitett egyesületek abba a helyzetbe kerülni, hogy a football-sport terén fejlődjenek.

— *Kisme.* —

A hétről. Két hónapi pihenő után ismét hangosak a pályák. A hivatalos kapunyitás munkára szoritja az összes csapatokat s a héten már az egész vonalon vigan folyt a tréning. Beszélgetésre is bőven akadt tárgy. Legtöbb szó persze a FTC., szenzációs győzelméről esett a MAC. fölött. Persze a papirforma alapján kevesen számitottak erre. Pedig a győzelmet jól kiérdemelte a bajnokcsapat. Komolyan, lelkesen készült a mérkőzésre és azon jól és öntudatosan játszott. Megdönthetetlen bizonyságot tett arról az elvről, *hogy valamely csapat egészségesen csak akkor fejlődhetik, hogyha az évek során előálló játékosanyagveszteséget* — hogy igy fejezzük ki magunkat — *a saját tréning-iskolájából pótolja.* Nem lehet tagadni: a FTC. szineiben csak nagy ritkán jelenik meg a nagy nyilvánosság előtt olyan játékos, aki nem azoknak a szineknek szeretetében nevelkedett föl. És ha vannak is a csapat működésében időszakok, amelyekben a szerencse nem mindig kiséri: csakhamar kiheveri a bajokat s észrevétlenül uj erőre kap. Igy szerezte meg szép győzelmét, méltó ellenfele, a MAC. fölött. De ezért a vereségért a MAC.-nak nincs oka busulni. Nem a képesség hiányában, hanem inkább lelki okokban kell sikertelenebb szereplésének okát keresni. Ez a csapat, mely a mult évben szinte szenzációszámba menő stilusban aratta diadalait, már másfél éve változatlan összeállitásban játszott. A kedvezőtlen körülmények most egyszerre háromszoros játékoscserét tettek szükségessé. Ez megingatta a csapat önbizalmát. A kétkedés azonban csakhamar elmulik s gondos vezetés alatt visszatér majd az az együttes munka, ami egy csapat minden sikerének forrása.

A többi bajnoki mérkőzés szinvonala mélyen alatta állott a FTC.—MAC. mérkőzésnek. Azok a tülekedések, melyek az Amerikai-uti pályán a mult vasárnap lejátszódtak, legélénkebben bizonyitják azt, hogy *mennyire szükséges az I. osztályba való juthatás feltételeinek szigoritása.*

A hazai footballvilág közmegelégedéssel fogadta a MLSz. tisztikarának megalakulását is. Az adminisztráció ismét a régi kipróbált kezekbe került, ami csak az ügy hasznára leend. Hiszszük, hogy ez a tisztikar módot fog találni arra, hogy az annyira óhajtott szövetségi reformokat végre megvalósithassa.

E teendők között elsőrangu fontosságu a kerületi bajnokságok ügye. A vidék munkakedve ébren van; tapintattal és körültekintéssel táplálni kell azt. Igy az Erdély-részi bajnokság kiirását többé halogatni nem szabad, mert a kolozsvári egyletek maguk várják azt.

Nagy ünnepre készülnek az ifjusági labdarugók is. Az Ifjusági LSz. február 23-án ünnepli ötéves müködésének jubileumát. Minden külsőségtől ment, önkénytelen elhatározása volt ez az ifjuságnak. Azok a fiatal emberek érezték, hogy van okuk örülni annak, hogy átestek immár az alapozás nehéz munkáján. Nem volt ez könnyü munka, de értékes sportkulturai és szociális szempontból is. A munkások

testi nevelése terén az ILSz. maradandó érdemeket szerzett s most, hogy az alapozás határkövét rakják le, minden komoly sportember rokonszenve kiséri őket.

A mult hétről szóló tudósításainkat egyébként hivatalos rovatunk egészíti ki.

I. osztályu bajnokság:

FTC.—MAC. 4:2 (Összesen 1:7)

A *Magyar Athletikai Club* egy éven át dijmérkőzésekben magyar csapattól veretlen I. csapata a Ferencvárosi Torna Club csapatától mult vasárnap a millenáris pályán 4:2 arányban sulyos vereséget szenvedett. Ha a mérkőzés reálitását akarjuk kifejezni, akkor azt kell irnunk, hogy: „Győzött a jobbik.“ Az FTC. csapata 3 heti komoly tréning után a legnagyobb lelkesedéssel és ambicióval ment a küzdelembe, hogy a mérkőzést a maga javára döntse el. A játék magas nivóju volt. Tüzes, hatalmas iramban folyt le, de mindvégig fair maradt, jóllehet sok tekintetben, a bajnokság végső helyezése szempontjából talán döntő jelentőségü volt.

A MAC., mely a tél folyamán rendszeres trninget tartott a Nemzeti Lovardában, látszólag nagyobb esélylyel indult. Azonban csak látszólag, mert az enyhe tél minden trénirozni óhajtó csapatnak a tréninget lehetővé tette, mely körülményt a FTC. jól ki is használta s kb. 3 hét óta hetenkint háromszor dolgozott nyilt pályán. Ezzel a zárt és kisebb méretü helyen készülő ellenfelével szemben elért nagyobb állóképessége folytán döntő előnybe jutott, amely tény különösen a második félidőben mutatkozott, mikor a MAC. csapata a szokatlan hideg levegő behatása s az öldöklő iram következtében kifulladva esett vissza. A csata azonban igazában a két csapat halfsorának erődifferenciáján dőlt el. *Bayer* hosszu betegeskedése után, alig 2 tréning után állott be s a játék 10. percében már annyira készen volt, hogy bátran lehet mondani, hogy a MAC. 10 emberrel küzdötte végig a mérkőzést. *Meleghy* a taktikai hibák egész sorozatát követte el s egyedül *Hildebrand* állott feladata magaslatán, de minden támogatás hiányában nem tudta a támadást megfelelőképen támogatni. A két hátvéd az előttük dolgozó halfok gyengesége miatt természetesen szintén nem tudott semmi egészségeset produkálni. A csatársor munkája a játék természeténél fogva a fedezetsor munkájával lévén szoros összefüggésben, csak helylyel-közzel produkált tartalmas játékot, különösen akkor, ha *Kelemen* a driblizés helyett a labdaosztogatásra törekedett. *Déschan*, annak daczára is, hogy a MAC. két gólját az ő közbejöttével érte el, nagyon alacsony nivóju játékot produkált, amit bizonyos félénkség is jellemezett. A csatársor lelke *Vangel* volt, ki eleitől végig szinte emberfeletti erővel dolgozott. Az uj kapus azonban olyan kvalitást mutatott, hogy minden jel szerint már közel jövőben egyike lesz a legjobb magyar kapuvédőknek. Kétséget nem szenved azonban, hogy a MAC. némi pályatréning s a csapatban szükségesnek mutatkozó változtatás eszközlése után régi erejében fogja végigküzdeni a tavaszi szezont.

A FTC. fénykorára emlékeztető lelkesedéssel és tudással játszott. Csatársora összjáték és kombináció tekintetében óriásit javult s *Rónai* beállításával a jobb szárnya a csatárlánc egyik legfélelmetesebb erőssége lett. *Koródy* ez alkalommal önzetlen játékával tünt ki. A fedezetsorban *Gorszky* volt a legjobb, de *Bródi* játéka sem hagyott kivánni valót hátra. *Weinber* főleg csak *Borbás* lefogására szoritkozott, mi sikerült is neki. *Rumbold* oly stilusban védett, hogy senkisem gondolta volna, hogy ez a szezon első mérkőzése. *Manglitz* és *Fritz* jól egészitették ki a védelmet. Ha a FTC. a szezon további folyamán a mostanihoz hasonló készültséggel fog a küzdelemre kiállani, ugy idei szerepléséhez a legszebb reményekkel nézhet eleibe. Ha azonban e komolyság csak pillanatnyi fellobbanás volt, s csakis a reváns érzetén épült fel, ha a tréning rendszeressége nem marad egyszersmind rendszer is, ugy a FTC. története csak egy fényes győzelemmel lesz gazdagabb.

FTC.: Fritz—Rumbold, Manglitz—Weinber, Bródi, Gorszky—Szeitler, Weisz, Koródy, Schlosser, Rónai.

MAC.: Buday—Oláh, Medgyessy—Meleghy, Hildebrand, Bayer—Deschán, Krempelsz, Kelemen, Vangel, Borbás.

A játék hideg időben kezdődik s mindjárt a FTC. Rónai lerohanása révén erősen támad, amelyet azonban befejezni nem sikerül. A játék a középre terelődik s sokáig ott is marad, mindkét csapat magas nivóju, tüzes és élvezetes játékot mutatván be. A 11. percben a MAC. egyik játékosa hands-t vét, a jó előre adott labdát *Schlosser* fogja el, kire, Meleghy rosszul helyezkedvén, Oláh kénytelen ráfutni. Schlosser erre a jobb oldalra adja át a labdát s Weisz teljes erőből befutván, védhetlen gólt lő a kapu jobb sarkába. Ujrakezdés után, miután a játék néhány percig a középen folyik, Vangel a labdát élesen előreadja a szabadon álló Borbásnak, ki elhuz Rumbold előtt s szabadon fut a kapu felé. A helyzet rendkivül veszélyes volt s az oldalról keresztbe befutó Manglitz csak az utolsó pillanatban tudja Borbást a penaltivonal előtt 1 m.-nyire felgáncsolni. A biró által megitélt szabadrugás azonban eredménytelen marad. Majd ismét az FTC. támad vehemensen, de Buday gyönyörüen véd. A játék fel és alá huzódik, mikor a 33-ik percben, Meleghy a jobb szélen élesen előreadja a labdát, melyre *Deschán*, utána Manglitz futnak rá. Manglitz rosszul itéli meg a labda sebességét s azon hiszemben, hogy Deschán már nem érheti utól, 4—5 m.-nyire a kornervonaltól a labdát feladja. Déschán azonban pár cm.-nyire a kornervonaltól mégis elfogja s gyönyörü éles centerét *Kelemen* kapásból a gólba vágja. A kiegyenlités után a MAC. nagy vervvel támad s már 5 perc mulva Kelemen által adott labdával *Borbás* fut le, gyönyörüen centerez. Kelemen óriási rohammal fut le, de épen ezért átlépi a labdát, mely a jobbszélre gurul s a szabadon álló Déschánhoz kerül, ki 10 m.-ről bal lábbal, csavart lövéssel, védhetetlenül a vezető gólhoz juttatja csapatát. Ismét a FTC. támad s Weisz lerohanását Medgyessy tartja fel szabálytalanul — kézzel lökvén fel Weiszt. A megitélt 11-est azonban Buday remekül, oldalt védi. A játék kicsit ingadozik, mikor 1 perccel a félidő befejezése előtt *Szeitler* fut le, kit Meleghy hibás taktikája folytán ismét Oláh kénytelen megtámadni. Az FTC. csatársorából egyedül *Schlosser* követte a lefutót s most *Meleghy* ahelyett, hogy *Schlossert* fedezné, szintén Szeitler felé fut, mire ez hátratolja a labdát a teljesen szabadon álló *Schlosser*-hez, ki kényelmesen láb elé igazitván a labdát, 8—10 m.-ről védhetetlenül kiegyenlit. Félidő 2:2.

A második félidőt a FTC. egy nagy szerencsével, inkább a MAC. védelem hibájából elért véletlen gólja nyitja meg, mely szemmelláthatólag deprimálja a kék-sárga csapatot. A FTC. most már döntő fölénybe jut, erősen és állandóan ostromolja a szokatlan éles levegőtől elfáradt ellenfele kapuját. Kritikus helyzet azonban sokáig nem adódott elő s Buday biztosan védte kapuját. A 26-ik pereben jut némi erőre és támadáshoz a MAC., azonban Kelemen fényes alkalmat szalaszt el, midőn *Borbás* pompás centerét 4 m.-nyire az üres kapu előtt átlépi. A FTC. állandó támadását a 40. pereben ismét siker koronázza, midőn *Koródy* a mérkőzés utolsó gólját lövi. Biró: Hajós Alfréd (BTC.).

BTC.—Typographia 3:1 (Összesen 17:0)

Inkább csak a két csapat törzsközönsége előtt folyt le e mérkőzés az Amerikai-uti pályán. Nagyobb figyelmet a játék nem is érdemelt, mert sportszempontból alig nyujtott valamit. Mindkét csapat tréningje legelején tart még; a BTC. ezenkivül még személyi változásokkal is kénytelen számolni, miután a csapatban jelentékeny szerepet játszott *Molnár* testvérek (— hárman vannak—), ugy látszik ismét visszavonulási gondolatokkal foglalkoznak. A csapat munkája általában gyenge és tartalom nélkül való. Győzelmét is csak néhány régi játékosa nagyobb küzdőképességének és rutinjának köszönheti. Ellenfeléről alig mondhatunk valamit, hacsak azt nem, hogy a védelme habár

Röser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.
I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

rendszer és stilus nélkül, de eredményesen dolgozott. A két csapat között volt erőviszonyt a gólarány igen hiven fejezi ki. Maga a játék változatos volt. A vezetést a BTC. szerzi meg, mit a Typographia gyorsan kiegyenlit, de már a félidő végén ismét BTC. vezet 2:1 arányban. A második félidőben a szivósabb BTC. jobban lendületbe jön, de csak egy gólt tud lőni a keményen dolgozó nyomdászvédelmen keresztül. A játék mindkét félen erőszakos volt. Biró: *Benedek* Aladár (MAFC.) volt.

A két csapat igy állt föl: *BTC.*: Fehéry—Sárközi, Schwarcz—Ficzere, Korda, Kovács—Leitner, Levák, Kézsmárky, Ujváry, Simon. *Typographia*: Orsolyák—Gulyás, Krausz II.—Druckesitz, Pilli, Kaufmann—Cseh, Horváth, Komlanez, Krausz I., Mandl.

BAK.—Főv.TC. 0:0
Összsel 4:0

A BTC—Typographia mérkőzés után ugyanott e két csapat is összemérte erejét. Sajnos, inkább csak az erejét, mintsem a tudását. Mert mindkét csapat bizony egészségtelen szellemben játszott s a játék technikai és taktikai elméletének alkalmazása nélkül mindkét csapat inkább csak a másik „ledolgozására" törekedett. És ezt nem lehet tisztára a tréninghiány rovására irni. Hiba van ott a csapatok szellemében és a hozzátartozó közönségben is. E kettő együtt eredményezheti csak azokat a féktelen jeleneteket, amelyek hosszu sora e mérkőzés alatt az Amerikai-uti pályán játszódott, s amelyek károsan hatottak mindkét fél játékára. Helyesebb szellemben, az összejátszásnak, az ellenfél megbecsülésének meghonositásával mindkét csapat szebb munkát nyujthat még, mint ahogy ezuttal szerepelt. A mérkőzés folyamán egybként a BAK. mutatkozott erősebbnek s a 0:0 arány nem is hü tükre az erőviszonyoknak. A mérkőzést *Horváth* Ferenc (FTC.) vezette.

A csapatösszeállitások a következők voltak: *BAK.*: Nagy—Müller, Grünwald—Halász, Gerő, Ligeti—Oldal, Weisz, Rudas, Grosz, Gálos. *Főv. TC.*: Beimel—Rauch, Német—Weisz, Schönfeld, Wittenberg—Klingenberg, Rusz, Roóz I., Roóz II., Szeiff.

SZÖVETSÉGI DIJ: *FTC. II.—MAC. II.* 3:2. Rendkivül heves, de figyelemre méltó játék után a két egyenrangu csapat közül a szerencsésebbik győz. Félidő 2:0 FTC. javára. Biró: *Hollósy* Gyula (ILSz.) volt. *BAK. II—Főv. TC. II.* 4:0. Biztos győzelem. Félidő 3:0. Biró: Benedek Aladár (MAFC.) volt.

TRÉNING MÉRKŐZÉSEK. *NSC.—MAFC.* 2:1. A NSC. jól megérdemelt győzelemhez jutott. Az ifjusági szövetségtől átvett uj hátvédje, Feldmann Gyula jól bevált. NSC. II—MAFC. II. 4:2, KTE.—KAOE. 4:0, KAOE. II.—Törekvés II. 3:2, FTC. III.—MAC. III. 2:0.

Hirek.

A TYPOGRAPHIA SPORT-CLUBOT érdeklő irásbeli közlemények *Fried* József titkár cimére (VI., Dávid-utca 10. I. 13.), pénzküldemények pedig *Braun* Imre pénztáros cimére (VII., Nefelejts-utca 61. fldsz.) küldendők.

AZ EPERJESI TORNA- ÉS VIVÓ-EGYESÜLET football-alapja javára február hó 8-án Eperjesen a Rákóczi-Kör nagytermében tarkaszinpaddal összekötött igen jól sikerült táncmulatságot rendezett.

NÉMET EREDMÉNYEK. Egész Németországban óriási szenzációt keltett a volt bajnok Karlsruhei FV. 7:0 arányu sulyos veresége a Stuttgarti Kickerektől. Ezzel a mérkőzéssel a stuttgarti csapat minden valószinüség szerint Délnémetország bajnoka lett. A két csapat találkozása Stuttgartban volt, nagy közönség előtt. Berlinben: a Hertha 2:1 arányban legyőzte a Viktoriát. BBC.—Stern 6:1. Breslauban: Rasenspiele—Germania 5:0, Kielben: Viktoria Hamburg—Holstein 3:1, Braunschweigban: Eintracht—Britannia (Berlin) 4:2. Igen jó fényt vet ez az eredmény a vidéki német csapatok játékerejére. Leipzigben: Bewegungsspiele—Olympia 6:1, Kölnben: Allemannia (Aachen)—Cölner FC. 5:1. Allemannia ezzel a győzelmével megnyerte a kerületi bajnokságot. Frankfurtban: Viktoria (Mannheim)—Kickers 6:0, Pforzheim—Allemannia (Karlsruhe) 14:1. Karlsruheban: Phoenix—Karlsvorstadt (Stuttgart) 5:2.

MIVEL FOGLALKOZNAK AZ ANGOL HIVATÁSOS JÁTÉKOSOK? Köztudomás szerint persze a hivatásos játékosok legtöbbje a — football tréninggel foglalkozik. A hiresebbekről mindazonáltal a kiváncsi ujságok kifürkészték, hogy bizony igen derekasan munkálkodnak a polgári életben is. Ime néhány példa. *Counnon*, ki olyan hires játékos volt, hogy 20.000 korona fizetést kapott, apósával együtt halkereskedő Middlesbroughban. Szomszédságában volt szállodás *Aitken*, a Newcastle United kapitánya, aki mellékesen Anglia egyik legjobb fedezete volt. *Sands*, a Woolwich Arsenal kapitánya tanitó, ugyszintén *Veitch* is. *Waren* a Derby Countyból, *Hamilton* a hires skót internacional csatár és *Windmill* az Aston Villából szintén tanitók. Mc. *Coll* a Newcaste Unitedből nyomdai revizor. L. R. Roose (*Everton* és Stocke) most orvos. *Beer*, Birmingham fedezete, kiváló zenész. Ha nem a pályán, akkor az orgonán játszik. *Meredith* nevét mindenki ismeri. Egylete, a Manchester United jóformán egyedül neki köszönheti vezető helyét, ugy hogy tréfásan az egyletet „Meredith-United"-nek is nevezik. Ez a kiváló játékos sportáru kereskedő Manchesterben. Ugyanez *Sharp* is, az Everton kapusa. *Crompton* a Blackburn Rovers kapitánya mechanikus, mig a nálunk is járt hires *Robinson* a Southampton egykori kapusa, szállodás Plymouthban, ép ugy *Smith* is, a Tottenham Hotspur tagja. Mint ezekből látható, nem is olyan rossz dolog Angliában jó játékosnak lenni.

AZ EFA. BÉCSBEN. Ismeretes olvasóink előtt, hogy az English FA. válogatott csapata ez évben mérkőzik a kontinens legtöbb országával. Velünk is. Bécsben eredetileg május 28-án és 30-án lett volna a mérkőzés. Most arról értesülünk, hogy az angolok vendégszereplése junius 6—8-ára halasztódott.

HOGYAN VÁLOGATNAK NÉMETORSZÁGBAN? Németország eddig még nem állitott ki válogatott csapatot. (Bécs ellen csak Berlin válogatott csapata játszott.) Most azonban az EFA. vendégszereplése szükségessé tette azt, hogy a Deutscher FB. is gondoskodjék válogatott csapatról. A február elején Hannoverben tartott közgyülésen meg is alkotta a DFB. az erre vonatkozó szabályzatát. E szerint a tanács a válogatott csapat XI. helyét szétosztja az egyes kerületi szövetségek között s ezek töltik be a rájuk esett helyet. Ez a szabály pl. igy festene magyarán. Budapesti kerület kapja a magyar válogatott csapatban a kapus, a két hátvéd, a középfedezet és a két szélső csatár helyét. A nyugati kerület kapja a két szélső fedezet helyét, a déli kerület kapja a két összekötő csatárét, mig az északi kerületnek a középcsatárról kell gondoskodnia. No hiszen szép kis csapat kerekednék igy ki! Persze Németországban a dolog másként fest. Ott bizony nem igen vezet sport tekintetben a főváros s a birodalmi labdarugó bajnokság is vajmi ritkán jut Berlinbe s igy bármi furcsának látszik is előttünk, kellő pártatlansággal kezelve, a DFB. különös válogatási szabályzata dacára is igen jó csapatot hozhat össze.

Magyar győzelem Oroszországban.

— *Kronberger Lily megnyerte a nemzetközi hölgy műkorcsolyázó versenyt.* —

Fiatal bajnok-mükorcsolyázónk ujabb fényes sikeréről számolhatunk be. *Szentpétervárott* biztos fölénnyel megnyerte a nemzetközi hölgymükorcsolyázást régi ellenfelével, a berlini *Rendtschmidt* Elzával szemben. *Kronberger* Lily nagy klasszisát nem kell minden győzelme alkalmával külön fölfedezni olvasóink előtt. Ezt a győzelmet mindenki természetesnek találja, aminthogy pártatlan versenybiróság előtt nincs is okunk félteni bajnokhölgyünket senkitől.

A versenynek egyébként is megvan a maga szenzációja. A szentpétervári *Panin*, a Pauschin-vándordijért folyó mükorcsolyázó versenyben szenzációszámba vehető nagy pontkülönbséggel legyőzte *Salchow* Ulrich világbajnokot, aki még a harmadik *Ollow* ellen is csak egy pontkülönbséggel tudott győzni. Az eredmény olyan nagy meglepetés, hogy magyarázatát adni csak ugy tudjuk, hogy vagy *Salchownak* kellett rendes formáján alul dolgoznia, vagy a versenybiróság nem volt teljesen elfogulatlan. A vegyes páros mükorcsolyázó bajnokságban a német *Hübler—Burger* pár vett revánsot az angol *Johnson*-pár fölött davosi leveretéséért. Részletek:

I. osztályu női műkorcsolyázó-verseny. 1. *Kronberger Lily* (Budapesti KE.) 155 pont. 2. Rendschmidt Elza (Berlin) 128 pont. 3. Montgomery k. a. (Stockholm). 4. Hübler Anna (München). *I. osztályu műkorcsolyázó-verseny a Panschin-vándordijért.* 1. *Panin* (Szentpétervár) 311 pont. 2. Salchow Ulrik (Stockholm) 294 pont. 3. Ollow (Szentpétervár) 293 pont. *A Nemzetközi Korcsolyázó-Szövetség 1908. évi vegyespáros műkorcsolyázó-bajnoksága.* 1. Hübler—Burger (München). 2. Johnson-pár (London). 3. Popowa—Fischer pár (Szt.-Pétervár).

A kolozsvári korcsolyázóverseny.

A *Kolozsvári Egyetemi Athletikai Klub* karöltve a *Kolozsvári Korcsolyázó Egyesülettel* február 16-án, vasárnap országos mű- és gyorskorcsolyázó versenyeket rendezett a kolozsvári sétatéri jégpályán. Mintha a természet is hozzá akart volna járulni a versenyek sikeréhez, gyönyörü szép idővel kedvezett. Az előző napok enyhe időjárása már-már kétségessé tették a versenyek megtartását, de a verseny előtti napon oly hideg lett ismét, hogy a rendezőség táviratilag adta tudtára a vidéki versenyzőknek a versenyek megtartását. Budapestről Szende, Gyurmán, Petánovits, Haraszthy, Schick és Csáky István gróf, mig a vidékiek közül a műkorcsolyázásban Nemes István, az Aradi AC. és Tóth László, a Szombathelyi Sp. Cl. tagja, a gyorskorcsolyázó-versenyeken pedig a budapestieken kivül csak a kolozsváriak szerepeltek. A verseny főszáma a főiskolai bajnokság volt 500 és 1500 méteres távon; mindkettőt *Gyurmán* Dezső nyerte meg. Igen szép stilusban korcsolyázott, bár a pálya egyik kanyarulata megakadályozta a jobb idő elérését. Gyurmán három esztendei korcsolyázása alatt fokozatosan fejlődött, bár igazán értékes tréningje jóformán csak a bajnokság óta van, mióta t. i. a BKE.-ben *Péczely* vezetése alatt dolgozik. A főiskolai bajnokság vele méltó kezekbe került. A második *Petánovits*, különösen az 500 méteres távon futott szépen, mig *Csáky* grófot ismét a balszerencse üldözte. Ha tréningjét folytatja, jövőre komoly esélyei lesznek a junior-versenyekben. Igen nagy érdeklődést keltett még az országos műkorcsolyázó-verseny, amely *Szende* biztos zsákmánya lett. Inkább akadémikus mutatványaival nem egyszer ragadta tapsra a nagy és előkelő közönséget. A vidékiek műkorcsolyázó-versenyében hárman indultak. Mindannyian még fiatal kezdők, kik közül azonban a győztes *Nemes* István munkája figyelmet érdemel. A vidékiek gyorskorcsolyázó-versenyében két-három tehetséges korcsolyázót láttunk, akiknek a KKE. minden eszközt meg fog adni ahhoz, hogy tudásukban fejlődjenek.

A verseny megrendezésével a KEAC. és a KKE. igen nagy szolgálatot tettek a magyar jégsportoknak. Egy-egy ilyen vidéki verseny a legjobb propagandája annak az eszmének, mit mindig hirdettünk, hogy t. i. a téli sportok népszerüsitése egyetemes testnevelési és közegészségi szempontból a legfontosabb sportfeladatok egyike. A sportkörök osztatlan elismerése illeti e versenyért a két kiváló kolozsvári egyletet, a KEAC.-ot és a KKE.-t, annyival inkább, mert a rendezés is igen jó volt, ami ifj. *Somody* Istvánnak, a KEAC. és *Csiky* Emánuel dr.-nak, a KKE. titkárának érdeméül tudandó be.

A davosi gyorskorcsolyázás világbajnokságának 16 versenyzője.
Felső sor: (balról jobbra) Dix F. W., Bohrer T., Sacterhang M., Mathiesen Siguro, Schölling F., Wathen F., Ocholm M., Strömsten G., Schrey A., Wiklund A., Pettersen J. *Alsó sor:* Koning S., Wikander J. Sörensen E., Mathiesen O., Kalt H.

A versenyek részletes eredménye itt következik:

I. Főiskolai gyorskorcsolyázó bajnokság 500 *méter.* 1. *Gyurmán* Dezső (BEAC.) $54^{3}/_{5}$ mp. 2. Petanovits József (BEAC.) $56^{1}/_{5}$ mp. 3. Kunc Andor (KEAC.) 1 p. $5^{1}/_{5}$ mp. 4. Csáky István gróf (MAFC.) 1 p. $6^{1}/_{5}$ mp. *Csáky* gróf két izben ugy megbotlott, hogy megfordult saját tengelye körül.

II. *Gyorskorcsolyázás vidékiek részére* 1000 *méter.* 1. *Szabó* György (KKE.) 2 p. $16^{3}/_{5}$ mp. (Ezüst érem és a BKE. tiszteletdija: egy likörkészlet). 2. Voith József (KKE.) 2 p. $20^{1}/_{5}$ mp. (Ezüst érem és a KKE. tiszteletdija: egy bronz óra). 3. Holecsek Ernő (Kolozsvári Keresk. Ak. Sp. Kör) 2 p. $25^{1}/_{5}$ mp. (ezüst érem). 4. Kunc Andor 2 p. $23^{2}/_{5}$ mp. 5. Rudnyánszky Béla báró 2 p. $27^{1}/_{5}$ mp. 6. Marosi János 2 p. $27^{2}/_{5}$ mp. 7. Csiky Ferenc 2 p. $32^{2}/_{5}$ mp..

III. Főiskolai gyorskorcsolyázó bajnokság 1500 *méteres futam.* 1. *Gyurmán* Dezső (BEAC.) 2 p. $54^{2}/_{5}$ mp. 2. Petanovits József (BEAC.) 3 p. $15^{2}/_{5}$ mp. 3. Csáky István gróf (MAFC.) 3 p. 22 mp. Kunc Andor nem indult. *Csáky* 1 körrel korábban stoppolt, ugy hogy jóformán ujra kellett startolnia.

A főiskolai bajnokság végeredménye tehát: Magyarország 1908. évi főiskolai gyorskorcsolyázó bajnoka: 1. *Gyurmán* Dezső (BEAC.) (arany érem és a KKE. tiszteletdija: egy irókészlet). 2. Petanovits József (BEAC.) (ezüst érem és a KKE. tiszteletdija: egy bronz korcsolyázó pár). 3. Csáky István gróf (MAFC.) (ezüst érem).

IV. Országos gyorskorcsolyázó-verseny 1500 *méter.* 1. *Schick* László (BKE.) 3 p. $2^2/_5$ mp. (Ezüst érem és a KKE. tiszteletdija: egy bronz lovasszobor). 2. Haraszthy Lajos (BKE.) 3 perc 18 mp. (Ezüst érem és a KKE. tiszteletdija: egy cigaretta doboz). 3. Csáky István gróf (BKE.) 3 p. $22^2/_5$ mp. (ezüst érem). 4. Holecsek Ernő 3 p. 44 mp. 5. Csiky Ferenc 4 p. 2 mp.

V. Műkorcsolyázás vidékiek részére. 1. *Nemes* István (Aradi AC.) (Ezüst érem és a BKE. tiszteletdija: egy feketekávé készlet). 2. Tóth László (Szombathelyi Sport-Club). (Ezüst érem). 3. Hegyi Zoltán (KEAC.) (Ezüst érem).

VI. Országos műkorcsolyázó-verseny. 1. *Szende* Andor (BKE. és MAFC.) (Ezüst érem és a KKE. tiszteletdija: egy bronz vivóalak). 2. Nemes István (AAC.) (Ezüst rem). 3. Hegyi Zoltán (KEAC.) (Ezüst érem).

Méray Horváth Opika, a davosi női junior műkorcsolyázó verseny győztese, Bartunek József a Nemzeti Sport tudósitója és Zsigmondy a BKE. elnöke.

A BKE. HÁZIVERSENYE. A mult vasárnap tartotta meg háziversenyét a BKE., melynek szép mezőnyei közül különösen a hölgyek műkorcsolyázó versenye emelkedik ki, hol Fráter Honka dolgozott igen szépen. Részletes eredmények:

I. 500 *méteres gyorskorcsolyázó-hendikep.* 1. *Mangold* Béla. 2. Maleczky Oszkár. 3. Virág Guidó. 4. Auspitz Marcell. 5. Schreyer Rezső. Könnyen tiz méterrel nyerve, öt méterrel harmadik. II. 1000 *méteres gyorskorcsolyázó-hendikep.* 1. *Méray-Horváth*

Wikander John (Helsingfors sridoskklub) az 500 m. futamban világrekordot fut.

András (110 m. előny). 2. Berunich Oszkár (10 m. előny). 3. Lang Ferenc (120 m. előny). 4. Grimm Gábor (10 m. előny). 5. Szentgyörgyi Pál (30 m. előny). Könnyen husz méterrel nyerve, tiz méterrel harmadik. III. *Műkorcsolyázó-verseny.* (10 *éven aluli fiuk részére.*) 1. *Méray-Horváth* András. 2. Neumann Lajos. 3. Lénárt Aurél. IV. *Műkorcsolyázó-verseny.* (15 *éven aluli leányok részére.*) 1. *Baum* Józsa. 2. Quittner Olga. 3. Quittner Mici. V. *Műkorcsolyázó-verseny.* (*Hölgyek részére.*) 1. *Fráter* Honka 67 pont. 2. Eitl Ida 60 pont. 3. Neumann Elza 54 pont. VI. *Műkorcsolyázó-verseny.* (*Urak részére.*) 1. *Farkas* Ivor 90 pont. 2. Tauszig Aladár 84 pont. 3. Hamburger Aladár 67 pont. VII. *Páros táncverseny.* 1. Richterné—Kardos 2. Neumann Elza—Borsodi. 3. Székely Annus—Huszár.

MÁGNÁSOK—BKE. JÉGHOCKEY MÉRKŐZÉSE 2:2. A mágnás csapat gr. *Bethlen* nélkül állott ki és meglehetősen hendikepelve indult. Ennek dacára az első félidőben 2:1 arányban vezet, a BKE. azonban a második félidőben kiegyenlit. A két csapat összeállitása:

Mágnások: Br. Aczélné—Salamon százados, br. Kaas—Andrássy gr., Károlyi gr.—Csáky I. gr., Csáky B. gr., Keglevich Pál gr.

BKE.: Fabricius—Pick P., Sárdy-Nagy, Hevesi—Jankovich, Kankovszky, Minder F.

Mathiesen Oszkár (Kristiania Sköite Klub) a gyorskorcsolyázás 1908 évi világbajnoka az 1500 m. futamban világrekordot javit.

A DEUTSCHER EISHOCKEY GESELLSCHAFT elnöke, *Brandeis* és titkára Hans *Payer* által aláirt lelkes és meleghangu levélben tolmácsolta köszönetét a BKE. vezetőségének és mindazon tagjainak, kik itt időzésüket annyira kellemessé és feledhetetlenné tették. Hangsulyozzák, hogy mily nagy sulyt fektetnek a két egylet között fejlődésben lévő sportbarátság megszilárditására.

Szende Andor a férfi junior műkorcsolyázó verseny győztese.

NÉMETORSZÁG KORCSOLYÁZÓ-BAJNOKSÁGAIT, ismételt halogatás után, most végleg lemondta a Berlini Korcsolyázó-Egylet. Igy, — minden valószinüség szerint — ez évben már más egylet sem rendezheti azokat meg.

A GYORSKORCSOLYÁZÓ VILÁGBAJNOKSÁGRÓL sok szó esik sportkörökben még mindig. Számos, kezdetben érthetetlennek látszó dolog lelte meg azóta magyarázatát. Igy érthető lett, hogy miért volt egyes versenyzőknél olyan nagy formaváltozás. Azért, mert Davosban az egyes napszakok között különbség van, annyira, hogy délben +8—15°, este -8—10° is van. Az átmenet igen gyors. Különösen a bajnoki verseny első napján dél felé valósággal kásás volt a jég, ugy, hogy azok, akik ekkor startoltak, alaposan le voltak hendikeppelve. Ennek esett áldozatul Ő h o l m is, B o h r e r is, mig a győztesek később már kemény tükör jégen futottak. A versenyről tudósitónk pompás felvételeit bemutatjuk olvasóinknak is.

Az amerikaiak készülődése az olimpiádra.

New York 1908. január 30.

Alig pár hónap van még hátra, hogy a nemzetek legjobbjai utra keljenek Anglia felé s nemes küzdelmekben összemérjék erőiket a világbajnoki büszke cimért.

A legutóbbi olympiádon legnagyobb sikert s legtöbb eredményt az amerikai kiküldöttek érték el, érdemes tehát tudomást szerezni az itteni előkészületekről annál is inkább, mivel még a nagyobb világlapok is nem egyszer téves információk alapján cikkeket közölnek az amerikai készülődésekről.

Előkészületeknek lehet nevezni a legteljesebb értelemben, mert mig a hazai versenyzők pihennek, addig itt a fedett téli pályákon, s a klubok téli helyiségeiben mozgalmas élet van. S mig az összes egyesületek hetenkint többször, a sport minden ágát felölelő versenyeiken foglalkoztatják a versenyzőket, addig az összes államokban lelkeshangu felhivásokat terjesztenek, hogy a kiküldésre kiválasztandó versenyzők költségeit összehozzák. Folyik is a gyüjtés, még eddig ismeretlen eredménynyel, de hogy Amerika méltóan fog megjelenni a versenyeken, elég bizonyiték, hogy az athéni kiküldetésekre 2 nap alatt 25 ezer dollár (125 ezer korona) gyült annak idején össze. Most is a testületek, klubok és milliomosok járnak jó példával elől. Általános itt a vélemény, hogy az athéni versenyeken Amerika nem volt méltóan képviselve, nem mintha nem a legjobb versenyzők lettek volna kiküldve, hanem mivel a hosszu és fáradságos utazással járó kellemetlenségek sokat visszariasztottak a görögországi kirándulástól. Az amerikai atléták valósággal el fogják özönleni a londoni versenyeket, s számitanak is erősen arra, hogy minden dijat Amerikába hoznak. Sok helyen lehetett már olvasni arról, hogy az amerikai reprezentativokat a New-York AC., az Iris-American AC. és a Pennsylvania Universiti AC. tagjaiból válogatják össze. Ez a feltevés természetesen téves. Az olympiádra egyesület nem küldhet versenyzőt, csakis az ország. Itt különben arról, hogy valakit előnyben részesitenek, szó sincs, s a kiküldésre pályázók a május végén és junius első hetében megtartandó próbaversenyeken fogják képességeiket bemutatni. L. *Halpint* a legutóbbi managert az atleták leszavazták, azonban, amint hirlik, ujból ő lesz a manager. A terv az, hogy a versenyzők a versenyek előtt 3 héttel Angliában legyenek, hogy az éghajlatváltozás kellemetlenségein átesve, a versenyek szinhelyén trenirozhassanak. Valószinü kiküldöttek lesznek: M. *Sheridan*, az athéni olympiai játékok hőse, kinek tréningeredményei igen jók; a mult évben 174 dijat nyert, melyek közül 48 bajnokság. Legutóbbi eredményei klasszikus diszkosz 29.65 m.; gerelyvetés 42.67 m. Továbbá *Flanagan*, ki az 56 fontos sulyt 11.78 m.-re dobta. A futók közül J. B. *Taylor*, a „Pennsylvania“ egyetem néger hallgatójának kiküldése bizonyos. Egyesülete ugyan előbb kérdést intézett az angol rendezőbizottsághoz, hogy résztvehet-e néger is a versenyen. Londonból azt felelték vissza, hogy nem az egyén szinét, de a képességeit tekintik. *Taylor* 440 yardot egy izben már 48.5 mp. alatt futotta, ugyszintén G. B. *Ford* is többször ért már el 50 mp.-en aluli eredményeket. 880 yardra F. *Sheehan*, F. W. *Sheppard*, ki két év előtt tudvalevőleg 1 p. 53.6 mp. alatt futotta meg a távot és azóta is állandóan kiváló eredményeket ér el, 220 yardra W. J. Keating, H. J. Huff, 1 mértföldre J. P. *Sullivan* és J. J. *Sullivan* 4'29" tréning időkkel pályáznak. Hosszutávfutásra G. *Bonhag*, a 4 mértföldes rekorder pályázik, ideje 20'11'/$_5$". A magasugrásban *Moffit* és *Marshallon* kivül még C. M. *Daniels* az ismert uszóvilágbajnok, aki ugrótréningbe kezdett s 182 cm. magasat ugrik. Távolugrásra: *Prinstein*. Birkózóik nem oly jók, mint a hazai birkózóink és majdnem mind catch as catch can stilusban dolgoznak. E kiküldésre számitóknak azonban egy dologgal még számolni kell, mert a téli kedvező éghajlat folytán a nyugati államok atlétái a szabadban treniroznak, s Saint-Louisból, Chicagóból, továbbá California államból, San-Franciskóból csodás képességü atlétákat jeleznek a próbaversenyekre. Igy *Dan Kelly*, aki a 100 y. világrekordot 9.6 mp.-el tartja, továbbá J. D. *Lightbody*, akit az athéni versenyekről ismerünk s aki legutóbb ide irt levelében bejelenti, hogy egész télen a szabadban trenirozik, hogy az olympiádon jó formában jelenhessen meg. Ralph *Rose*, a kaliforniai csodaatléta is tréningben van, s a sulyt állandóan jóval 14 méteren felül dobja. A magyar atlétákat, de különösen uszóinkat itt kinn oly erős ellenfeleknek tartják, akikkel a legkomolyabban számolni kell, az uszósportban pedig a nemzetek stafétaversenyét itt már a magyarok javára könyvelték el. Adja Isten, hogy ugy legyen.

Tobiás Zoltán.

Hirek.

A KULTUSZMINISZTER KÖSZÖNETE. A pécsi kiállitási sportünnepélyek rendezéseért, *Apponyi* Albert gr. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lauber* Dezső, a MAC. titkárának „a kiállitás szép sikerének előmozditásában kifejtett önzetlen és odaadó tevékenységéért örömteljes elismerését és köszönetét“ fejezte ki.

Ugyancsak ebből az alkalomból kifolyólag a PAC. ez évi közgyülésén jegyzőkönyvileg hálás köszönetet szavazott *Lauber* Dezsőnek, azért a nagyszabásu és önzetlen munkásságáért, amivel a PAC. ez évi sportünnepélyeit oly odaadólag szervezte és sikerhez segitette. E határozatáról a MASz. elnökségét is értesitette. Igen helyes érzékre vall, hogy e vidéki egylet nem feledkezik el arról, az események lezajlása után sem, ki érdekében oly sokat fáradozott.

A SÁROSPATAKI AKADÉMIAI TORNA-EGYLET, mely tavaly a MOTESz.-ből kilépett, mint értesülünk nevét „*Sárospataki Akadémiai Athlétikai Club*“-ra változtatta s bejelentette a MASz.-ba való belépésének szándékát.

A MASz. UJ BIRKOZÓ SZABÁLYAI, melyet *Vida* Henrik előadó készitett, megjelentek. A szabályok előnyösen szabályozzák az összes kérdéseket s kétségkivül régen érzett hiányt pótolnak. Részletes ismertetésére alkalomadtán visszatérünk.

MULT SZÁMUNKBAN a MAC. ez évi tavaszi cross-country versenyének dátumául április 11-ikét jelöltük meg. Ez egyszerü tollhiba volt, mert az, mint a MAC. által kibocsátott propoziciokból is kitünik *március* 11-ikén tartatik meg.

A TÖREKVÉS SPORT-EGYLET által Budapest bajnokságáért rendezendő országos verseny nevezései fényesen sikerültek, amennyiben Magyarország legjobb birkozói beneveztek s igy sportszempontból a legérdekesebb küzdelmekre van kilátás s

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker ❋ TELEFON 83—02. ❋
Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. ❋ Wien, I., Adlergasse 6.

valószinüleg ezen verseny győzteseiből fognak kikerülni az országos bajnokság helyezettei is.

Neveztek a következők:

Könnyü sulyban: Márkus Ernő (BAK.), Tóth János (BAK.), Bókay Frigyes (MAC.), Dulin Ernő (MAC.), Nagy Ferenc (MTK.), Schillinger (MTK.), Klein (MTK.), Orosz Miklós (Postás), Csüdör Béla (Postás), Gengely István (Postás), Lollok László (Postás), Maróthy József (Törekvés), Klement János (Törekvés), Klein (Törekvés), Schiertz Rezső (Törekvés), Becher Antal (Törekvés), Sugár József (Törekvés), Weinberger Andor (UTE.), Ludwig Gyula (UTE.).

Középsulyban: Chambré Miklós (MAC.), Gyapay Árpád (MAC.), Mudin István (MAC.), Elöd József (MTK.), Németh Sándor (MTK.), Grünfeld (MTK.), Hudák János (Törekvés), Löwenrosen Károly (Törekvés), Endrődi Ernő (Törekvés), Schwarzenberg László (UTE.).

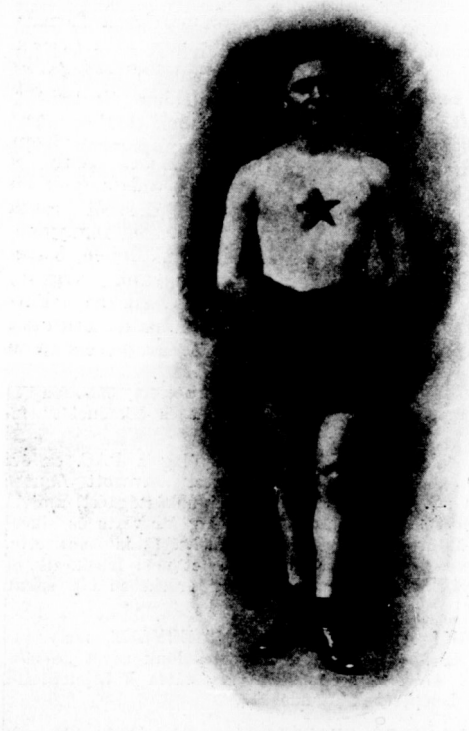
Nehézsulyban: Weisz Richárd (MTK.), Payr Hugó (MTK.)

A könnyüsulyban Vörös György (Törekvés), kinek szép kilátásai lettek volna az I. dijra, betegsége miatt nem indulhat, ami eléggé sajnálatos.

A verseny február 23-án d. e. 9 órakor kezdődik a keleti pályaudvar I. emelet (érkezési oldal) tanácstermében, a résztvevőknek ½9 órakor kell jelentkezniök.

Belépésre 2 és 1 koronás programm jogosit.

GYAPAY ÁRPÁDOT, a BAK. által rendezett birkozó-verseny középsuly csoportjának győztesét mutatjuk be olvasóinknak. Egy év óta birkozik s *Tatits* Péter tanitványa volt. Eddig csak egy izben indult nyilvános versenyen, mikor is a MAC. junior versenyén a középsulyban, *Hudák* után második lett. 184 cm. magas, 78 kg. nehéz.

Gyapay Árpád (MAC.)

AMERIKÁBAN MEGEGETT MAGYAR ATLÉTÁK. Nem szabad nagyon tragikusan venni. Csak a fényképeikről van szó. Ugyanis az American Sport Publishing Co., melynek elnöke, J. E. *Sullivan*, ki egyszersmind az AAU. elnöke is, még az ősz folyamán azt a kérést intézte *Muzsa* Gyula orsz. képviselőhöz, hogy küldje el az 1908. évben megjelenendő Almanac részére a magyar rekorderek és hiresebb atléták, uszók, vivók, tenniszezők képeit. *Muzsa* Gyula e kérésnek eleget is tett. A napokban azonban levelet kapott *Sullivan*-től, melyben felvilágositást ad, hogy miért maradtak ki a magyar versenyzők az Almanac-ból. A levél idevonatkozó része igy hangzik.

„Felvilágositással kell egyszersmind szolgálnom, miért maradtak ki a magyar versenyzők az Almanac-ból. Mi a képeket elküldtük a cinkografus-hoz, mely épület azonban teljesen leégett és igy a képek is ott vesztek. Egyedül a magyar női tennisz játékosok arcképei maradtak meg, amelyet itt tartottunk, amenyniben azokat később megjelenendő tenniszkönyvünkben akartuk hozni. Rendkivül sajnálom stb. stb.“

Vigasztalódjunk, mert a megmaradt két arckép, mely *Madarász* Margitot és *Cséry* Katicát ábrázolja, magukban is jól reprezentálják a magyar faj — szépségét.

A KASSAI AC. az idén nagy tevékenységet fejt ki a különböző sportok terén. Főtörekvése oda irányul, hogy a felsőmagyarországi kerület sportját erősitse s azért a szokásos évi birkozó- és vivóversenyt ez évben kerületi jelleggel rendezi meg. Football-csapata is erősen készül az idei szezonra s a kassai hadtestparancsnokság előzékenysége folytán abban a helyzetben van, hogy az északmagyarországi tél szigorát kijátszva, csapatát egy óriási lovardában készitteti elő. A kassai társadalom is rendkivül méltányolja a KAC. értékes tevékenységét s igy a közeljövőben rendezendő nagyszabásu jurista-bál tiszta jövedelmének felét a KAC. támogatására fogják forditani.

KIIRÁS. A *Kassai Atlétikai Club* által Kassán, 1908. március hó 8-án (vasárnap) este 7 órakor *I. kerületi amatőr birkozó-versenyt rendez.* Feltételei: Nevezési határidő 1908. márciu hó 5. Nevezések a KAC. titkára cimére küldendők (Kossuth Lajos-utca 14.) I. A versenyzők görög római módszer szerint három testsuly csoportban birkoznak. Könnyüsulyuak 70 kg.-ig, középsulyuak 70—85 kg.-ig, nehézsulyuak 85 kg.-on felül. II. Minden csoport győztese „Magyarország északkerületi bajnoka 1908 évre“ cimet nyeri el. III. A verseny a MASz. versenyszabályai szerint rendeztetik. IV. Mindhárom testsuly csoport első három helyezettje dijat nyer és pedig az első győztesek bajnoki szalagon szövetségi nagy aranykeretes ezüstérmet; a második helyezettek szövetségi ezüstérmet, a harmadik helyezettek pedig szövetségi bronzérmet. V. Nevezési dij minden csoportban személyenkint 5 korona.

Si tura az alacsony Tátrában 1907-ben.

Irta: **Plökl Antal.**

(Második közlemény.)

Megfött már a rizskása, meg is puhult, meg is kozmásodott, de társaink még nincsenek itthon. Már hét órára jár az idő, régen besötétedett, de még mindig senki. Kiállunk az ajtóba és egyszerre hop-hop-olunk, — semmi válasz. Lövöldözünk, de csak a hegyoldalak verik vissza sokszorosan a hangot és ismét mély csend. Már nyolc óra. Kezdünk ujra öltözködni, lámpát, kötszert veszünk magunkhoz, hogy keresésükre induljunk, mert bizonyosnak látszik, hogy eltévedtek vagy baj érte őket. Sieinket csatoljuk már és tanácskozunk, hogy miként fogjunk a kereséshez, mikor hangokat hallunk s pár pillanattal később megkésett társaink alakjai bontakoztak ki a tisztás szélén. A kaland félbe maradt, de csak részünkről, mert ők valóban átestek egy kis kellemetlen kalandon.

Hogy utunk elvált, mint már fentebb emlitém Metzler dr. és a két Jordán — Viktor és Oszkár — barátaink, a völgy baloldalán igyekeztek elérni az erdőhatárt, mi csakhamar sikerült is és ezen felbuzdulva, az előttük fekvő hágóra is felakartak még jutni, de féluton a meredek lejtő eljegesedett, ugy annyira, hogy a sitalpak nem vágódtak be eléggé az erős jégkéregbe. Az ut határozottan veszélyessé vált és ekkor elkövették azt a hibát, hogy a rögtöni visszafordulás helyett, a kritikus hely traverzálásával próbálkoztak meg, abban a reményben, hogy odább a hó felülete puhább lesz. E reményükben csalatkozva, gondoltak csak a visszafordulásra. Hogy a sieket használhassák, arra a völgyfenék elérése előtt nem is gondolhattak, dacára, hogy az erdőben a hó nem volt megfagyva, de a sürü fenyvesben, sötétben siekkel menni nem lehetett. Itt legalább megszenvedtek azért a kellemetlen óráért, mit nekünk szereztek, mert minden lépésnél derékig süppedtek a nagy hóba s nagy fáradtság árán tudtak csak az erdőn átvergődni.

Március 30-kán az utazás és a feljövetel fáradalmait teljesen kipihenve, igen jó erőben készültünk a nagy utra,

— fel a *Gyömbér* csucsára. Általános, de ravaszul titkolt örömet kelt mindnyájunkban az a hir, hogy a korai indulásról le kell mondani, mert a hó felülete még igen kemény s okosabb itt megvárni, mig kissé felenged.

Hét óra felé jár, a napsugarak aranysárga fénynyel verődnek vissza a havasok tetejéről, az égen egyetlen felhő sincs nem látszik, a mozdulatlan fák fenséges nyugalma elragadó, de azért reánk nem ragad e nyugalomból semmi, mert az alig 2 ° hidegben, gyerekek módjára, gondtalanul,

Ereszkedés sivel.

olyan hólabda háborut rögtönzünk, hogy a legyőzött csapat csakhamar a házba menekül. Félkilenc lesz, mire a hó annyira puhult, hogy utnak indulhatunk. Utunk kezdetén még küzdeni kell a hátracsuszással, de ezt fel sem vesszük.

Másfél óra alatt kétszáz métert emelkedve, az erdőrégió felett vagyunk; innen a havas lejtők teknőszerü képződésében nagy szerpentinekben igyekezünk felfelé, visszavissza pillantva a kies *Bisztra-völgybe*. Az előttünk fekvő *Gyömbér-gerinc*, meg kilátásunk háttere, a *Palenica, Prislop Hola*, a Gepel hatalmas hómezői és lejtői, mind igen jó siterületek, mig maga a Bisztra-völgy felső szakasza a kis tisztásig — több kilométer hosszuságban — szánkó-pályának van teremtve. Tizenegy óra mikor a hágót elérjük, mely a Gyömbér-csúcs és az 1740 méteres pont között, az utóbbinál alig valamivel alacsonyabban fekszik. E helyről is már oly festői a téli panoráma, hogy már ez maga is megérdemli a fáradságot. Keletről a *Királyhegy* csábító havasi tetője gyönyörködtet, mig délről a szaggatottabb *Osztrovszky Vepor*, nyugat felől pedig a Gyömbér egész vonulata tárul elénk. A Magas Tátrát még hiába keresik szemeink, mert azt északról a Gyömbér előttünk fekvő hatalmas tömege eltakarja.

Szemeink nem birják soká e napfényes időben a tündöklő fényt, a hó csillámlása, sziporkázása — vakitóan hat. Fél órai időzés után a széles gerincen egyenesen északnak tartunk és ötnegyed óra alatt a csucs alatt, mintegy ötven méterrel alacsonyabb horpadásban vagyunk, melynek északfelé alászakadó párkányáról megpillantjuk a *Magas-Tátrát*. Felejthetlen pillanatok. A széles liptói völgy északi partján az erdőrégió, mint valami sötét árnyék huzódik végig s velünk szemben a *Rohács*, északkeletre pedig a Tátra csucsai hófehér köntösben, magasan emelkednek a sötét vonal fölé. A *Tátra Kriván* éles gerince piramisban végződik s fenséges látványt nyujt, amint mögötte éppen egy felhő emelkedik, majd hirtelen, mintha megannyi vulkán lenne, minden csucs mögül felhők törnek elő, melyeket a déli nap melege felszállni késztet. Pár pillanatig látjuk még a *Tátra* és a *Gerlachfalvi* csúcsokat is, azután felhőbe vész az egész kép, csak a Kriván és Rohács dacolnak ködtel, felhővel. Még soká gyönyörködnénk e képben, ha nem tudnánk, hogy amott egynéhány méterrel feljebb, honnan a menedékház mint egy nagy kőrakás tekint le, — a csúcsról — még szebb kép várakozik reánk. De nem! Ily kép még várhat ott reánk, de ily benyomás már nem. Szótlanul csoszogunk a zizegő hóban a csúcs felé messze egymás mögött maradva. A menházunk tartunk, hová szivesen menekülnénk be a vakitó fény elől, de a padmalyig ér benne a hó, még siekkel sem lehet bejutni. Félegy óra, mikor a *Gyömbér legmagasabb 2045 méteres pontját elérjük*. Tehát a Trangoszkai menedékháztól, a csúcsig, a 945 m. emelkedést négy óra alatt tettük meg, mi — különösen, ha még a háromnegyed óra pihenést is leszámitjuk — szép eredmény, tekintetbe véve, hogy az óriási hóban gyalog egyáltalában nem lehet feljutni. Hideg vagy ködös időben jóval többet vett volna igénybe, mert az első esetben sokat veszit a siező a hátracsuszásokkal, a ködös idő pedig olyan rossz benyomást kelt, mely a fizikai erőkifejtést nagyban befolyásolja. Az ut hosszabbnak, az akadályok nagyobbaknak látszanak, mindehhez ismeretlen vidéken még a bizonytalanság is hozzájárul. A derült időben mindezekkel nem volt bajunk, sőt inkább kerestük a nehézségeket, mint egyik társunk is, ki egy egész meredek oldalon kiserelte meg a látszólagos rövidebb, de sokkal fárasztóbb feljutást, mig végre is, ugy ötven méternyi visszacsuszás után kénytelen volt a kisérletet feladni.

A csúcsról nincs sokkal nagyobb perspektiva a Tátrára, de az a körkép, mi onnan nyilik, a legelsőrendü látványosság, növelte a panorama szépségét. Maga a Gyömbér szaggatott gerincével észak felé hirtelen alászakadó falaival, melyek fölé óriási hópárkányok hajolnak, bizarr képet alkot. A szél ereje a sziklákon fekvő hóban fantasztikus csipkézeteket készitett, hüen mutatva a fuvás irányát. Néhol pedig a sziklák merőleges oldalára épitett, egészen oldalhelyzetben fekvő diszitést, mintha csak egy szobrász gipszből rakta volna rájuk. Majdnem két órát töltünk a csucson, ingujjban, mintha nyár lenne. Negyedháromkor indulunk lefelé, összehasonlitjuk óráinkat, mert kivánesiak vagyunk nagyon, hogy mennyi időt vesz igénybe a leszállás. Kételkedve tekintünk óránkra, mikor a kis tisztáson otthonunk előtt állunk s azokon még pár perc hiányzik háromra. Negyvenöt perc

Ritter N. amatör. fetv.

Hegyoldalban.

alatt száguldtunk végig azon a hosszu uton, melyet reggeltől délig tettünk meg. Pedig nem is győztük egyfolytában, utközben még gyakorlatokat is végeztünk és éppen egy ily gyakorlat végzetes következményekkel járt. Metzler dr. sijére. Derült időben sokszor tapasztalják a siezők, hogy az egész simának látszó terepen, nagy hóbuckák vannak, aminek jelenlétét azonban már csak nyakig hóba merülve ég felé forditott siekkel, prüszkölve szokták észrevenni. Az ilyen alattomos bucka rendesen vesztét okozza a sinek. Igy volt ez most is. Kigyózás közben egy észre nem vett ilyen akadály letörte az egyik si orrát és alaposan megbukfencez-

tette annak gazdáját. A reám bizott szerszámokat, melylyel egy sihegyet rögtönözhettünk volna, szerencsésen a menházban felejtettem, de azért a jó pályán egy kis késéssel ugyan, de csakhamar ő is megérkezett s feledékenységemért vacsora után egy szabálytalan „Nelson"-nal fizetett.

31-én, *husvét vasárnapján*, ismét derült időben, a tegnapihoz hasonló körülmények közt a 2004 méter magas *Chopekre* igyekeztünk. Utunk a *Krupora Hola* és a Gyömbér közötti nyeregnek vesszük. Az erdőn csak számtalan és fárasztó szerpentinekkel tudunk áthatolni, de a szabad terü-

Kapaszkodás. Rittter N. am. felv.

leten a tegnapihoz képest sokkal könnyebben jutunk felfelé, itt több a helyünk és szerpentineink sokkal hosszabbra nyulnak. Tizenegyóra, mikor a nyerget elérjük, hol lecsatoljuk sieinket s gyalog igyekezünk a meredek és köves Krupora Hola csucsát elérni. A kilátás majdnem ugyanaz, mint a tegnapi, de a Kriván innen még szebbnek tünik. Nyugatra elérjük azt is, folyton térdig gázolva a hóban és sajnáljuk, hogy másznunk kell, hogy a Chopekre juthassunk. Egy óra alatt elérjük azt is, folyton térdig gázolva a hóban és sajnáljuk elhagyott sieinket, melyek itt nagyon megkönnyitették volna munkánkat. A Chopekről a Gyömbér vonulat nyugati része

Normafa környékéről. Ritter N. am. felv.

még bizarrabb látványt nyujt, mint a csúcs. A Polana, Kotlickó és a Chabanec, mint valami hatalmas hóból készült emlékek emelkednek ki a szaggatott gerinceből. A csúcsok alászakadó északi falaikkal fordulnak felénk és olyan képet nyujtanak, mintha a feljutás rájuk lehetetlen volna, pedig déli lejtőik egész szeliden folynak egymásba. Eredetileg az volt a tervünk, hogy az egész Gyömbér-gerincen végig sieznünk, de erről a tervről még otthon lemondtunk. Most látjuk, hogy helyesen tettük, mert ez a téli gerincvándorlás aligha végződött volna sikerrel. A szaggatott gerincet nem lehet folyton követni, azonban a csúcsok körülkerülésével az ut megoldható. Legközelebb meg is fogjuk ezt kisérelni, de két napra osztva. Egy órát töltünk a csúcson és indulunk vissza sieinkhez, egyenesen a hágónak tartunk, hogy ne kelljen a közbe eső csúcsokra másznunk, de egészen még sem kerülhetjük ki őket, mert a csúcsok alatt a meredekebb helyeken a hóban már hatalmas repedések mutatkoznak: a megindulni készülő lavinák nyomai. Óvatosan kerülünk eléjük. Elérve sieinket, ismét gyönyörü lefutásban van részünk és az erdőhatár felett keletről, tehát a tegnapi utunkon kerülve a Bisztre-völgy végéhez s onnan haza.

Kirándulásunk ezzel befejeződik. *Április 1-én* elhagyjuk a kis menedékházat, melyben három kellemes estét töltöttünk. Megkönnyebbült zsákjainkkal a fagyott uton gyorsan haladunk Sebesér felé; innen tovább már cipelni kell a sieket és ez a befejezés egyikünknek sem tetszik, de mert kocsit nem lehet a szegény kis faluban kapni, vállra szedjük őket s ebédet már a breznóbányai vasgyári kaszinóban eszünk. Jól esik egy jó ebéd, mert bármilyen jó felszereléssel is indultunk utra, egyről mégis megfeledkeztünk és pedig arról, hogy nem vagyunk japánok s igy nem birunk csak rizszsel és teával élni. Mint a legtáplálóbb ételt választottuk a közös konyha számára a rizst és az első nap be is vált, még második nap is megettük, de harmadnap már csak a legmegátalkodottabb vegeteriánus tudott belőle jóllakni, mig a többség a reggelire szánt szalonnán élt. Ki-

Si ut az erdőben. Ritter N. am. felv.

sérletkép és főleg a suly miatt határoztuk el magunkat a rizskására és eredménykép tapasztaltuk, hogy annak, aki nem szokta meg, turákon sem tud lemondani a husételről. A rendszeres és jó táplálkozás ott még fontosabb. Igazán nagy kár, hogy ezekre a gyönyörü magyar vidékekre még csak expediciószerü felszereléssel lehet több napos turára menni; de talán éppen ezért ezek mégis több élvezetet nyujtanak, mint azok a divatos sporthelyek, hol a vacsoránál már szmokingban vagy legalább is magas gallérral kell megjelenni.

Hirek.

ST. ULRICH (GRÖDEN) TELISPORTEGYESÜLETEINEK SI- ÉS SZÁNKOVERSENYE. A si- és szánkóversenyek startja a Grödener Jochhospitz volt, innen 6½ km. hosszu szánkópálya vezetett St.Ulrichig. A szánkóversenyben *Lensner* győzött, ki 8 p. 32 mp. alatt futotta be a pályát. A siverseny fáradtságos, akadályokkal teliszórt terepen vezetett végig. 16 versenyző között L. *Schmaltz* lett a győztes.

A TELEMARKI SI-SZOVETSÉG (Norvégia) megbizásából a Ski-Club Odd február 1. és 2-án országos si-versenyt rendezett, melynek eredményei: I. *Hosszutáv* kb. 15 km. A) 1. E. Kristiansen, Baerum 1 ó. 13 p. 46 mp. 2. Knult Holst, Eker 1 ó. 14 p. 40 mp. B) 1. Olaf Hagg, Skade, 1 ó. 16 p. 57⅕ mp. 2. Anders Gjersund, Morgedal 1 ó. 17 p. 54⅖ mp. *Ugrás.* I. oszt. A) 1. Olaf Bjaaland, Morgedal. 2. Magnus Konow, Steady I. oszt. B) 1. Bjarne Lie, Snoegg. 2. Anders Gjersund, Morgedal. II. oszt. 1. Hangry Jacobsen, Snoegg. 2. Alb. Dahl.

A THÜRINGIAI TÉLISPORT-SZÖVETSÉG III. sportünnepélye Oberhofban január 31. február 3. Németország idei legsikerültebb sportünnepélyének az oberhofi versenyt kell tartanunk, nagy befolyással volt a sikerre a beállott hóesés, mely ép az utolsó pillanatban következett be, mert az eddig lefolyt si-versenyek sikertelensége épen hó hiányra, vagy eljegesedésre vezethetők vissza. Már a négy napra terjedő programm is előnyös szinben tünteti fel a Szövetség tevékenységét, mely nagy súlyt helyezett a versenyek rendes lefolyására. Megjelent az ünnepély védője Károly Ede szász-kóburg-góthai herceg is, ki igen értékes tiszteletdijakat ajánlott fel s a verseny végével az 1909. évi bajnoki versenyekre gyönyörü vándordijat tüzött ki; ugyancsak értékes aranyserleget ajándékozott a német trónörökös a szövetségnek a bobsleigh versenyekre vándordij gyanánt. A ver-

Si kirándulás Thüringiában.

senyek nemzetközi jellegét dánok, norvégek, svájciak és angolok jelenléte és részvétele adta meg; a közönség képviselve volt a német birodalom összes nagyobb városaiból. Ami az egyes versenyeket illeti, igen érdekes volt *a katonai járőr-verseny*, amelyen 3 csapat vett részt. Itt már nem arra voltak tekintettel, hogy ki tud leggyorsabban a célhoz eljutni, hanem mely őrjárat oldja meg feladatát leghelyesebben. A tervet csak az utolsó pillanatban adták az örsparancsnok tudtára, kinek ki kellett fürkészni, hogy az ellenség mily állást foglal el két város között? Tehát harcászati kérdést kellett megoldani, lehető rövid idő alatt. A *hosszutávversenyen* kevés résztvevő akadt, ami tekintve a nagy távolságot (33 km.) nem is csodálható. A havas időjárás miatt a 4 órás minimal terminust 4½ órára kellett kiterjeszteni. A *juniorugrásban* igen szép eredményt ért el *E. Eabry*, ki csupán azért nem kapta meg a szépségdijat, mert ez német versenyzők részére volt kiirva, Eabry pedig nemzetiségére angol. Az *ugrásversenyben* természetesen a norvégek győztek mindenütt, ahol indultak. Az ugrópálya kitünő volt — de rája csakis kitünő ugrók merészkedtek — oly meredeknek készült; a legnagyobb technikai készültségre és művészetre volt szükség, hogy itt valaki ugrani merjen, mert alul a pályának kicsiny kifutója lévén, az ugrónak vagy Telemark vagy Christiania lendülettel kellett a megrmült nézők előtt hirtelen megállani, ezt a szép lendületet természetesen viharos tetszés követte mindig. Hogy mily nagy érdeklődés kisérte a verseny eredményeit, az kitünik abból, hogy a német trónörökösnek állandóan küldtek jelentéseket s ő maga a bobsleigh-verseny győztesét táviratilag üdvözölte — hol vagyunk mi még mindettől?!

Részletes eredmények: I. *Hosszutávverseny* 33 km. 1. Köhler (Zella-Mehlis) 4 ó. 15 p. 5 m. 2. Oberender (Oberschönau) 4 ó. 29 p. 37 mp. II. *Katonai őrjárat-verseny*. 1. Grasshoff-Schilling, 71. ezr. Erfurt, 50 pont 2 ó. 31 p. 2. Zeiss-Becker 94. ezr. Gotha, 75 pont, 2 ó. 36 p. III. *Szövetségi összetett verseny*. 1. E. Böhm (Ernsthal). 2. H. Nordheim, (Zella). IV. *Akadályverseny*. a) erdészek: 1. Matsesy (Zella) 44 p. 40 mp. 2. M. Pflügner (Gehlberg) 45 p. 45 mp. b) katonák: 1. Gernert 46 p. 20 mp. 2. Lipp 47 p. 15 mp. V. *Összetett-verseny* (táv és ugrás) *Thüringia bajnokságáért*. 1. G. Brekke, (Drammen) Norvégia. 2. S. Nergaard, (Christiania). VI. *Nemzetközi ugróverseny* 1. Hashun (Christiania) 22½ m. 2. S. Nergaard. 3. B. Vig (Christiania). VII. *Ifjusági ugróverseny*. 1. E. Eabry (Wickersdorf) 17 m. 2. K. Böhm (Ernsthal). VIII. *Gyermekverseny*. 1. H. Rausch (Oberhof). 2. F. Krauser (Oberhof). *Szánversenyek*. I. *Szánkóverseny Thüringia bajnokságáért*. 1. Stoll (Sutl) 3 p. 4 mp. 2. Jaeger (Friedrichroda) 3 p. 23⅖ mp. II. *Kétüléses szán*. 1. Rud. Körner (C. Torres) 2 p. 23⅕ mp. 2. H. Börner (M. Miltsch) 2 p. 27⅕ mp. III. *Acélszánverseny* gyermekek részére. 1. C. Müller. 2. C. Volker. IV. *Bobverseny Thüringia bajnokságáért és a német trónörökös aranyserlegéért* táv. 1900 m. 1. Spinne bob 6 p. 39⅕ mp. Összeredmény (2 p. 55 mp. + 44⅕ mp.). 2. Walkürbob 6 p. 50⅕ mp. Összeredmény (3 p. 2⅕ mp. + 3 p. 48 mp.) 14 startoló bob. V. *Bobverseny* 1900 m. 10 strtoló bob. 1. Spinne 3 p. 14 mp. 2. Guckel 3 p. 27 mp. egyszeri lefutás.

A SZÁSZ SI-SZÖVETSÉG (Skiverband Sachsen) február 8—9-én tartotta *Altenbergben* szövetségi versenyét; az első nap igen kedvező időjárás mellett folyt le, de a másodikon hózivatar tört ki s a verseny védnöke a szász király emiatt nem jelent meg. A nap főnevezetessége a bajnokság volt, melyben W. Renner (Spindelmühle) győzött, a távugrást O. Blich (Mittweida) nyerte el, mig Frigyes király ser'egének H. Klette (Dresden) lett a nyertese. Részletes tudósitást legközelebbi számunkban hozunk.

AUSZTRIA SI-BAJNOKSÁGÁT, melyet az osztrák si-szövetség irt ki Zell am See-ben február 8—9-ikén, Fritz *Milier* (Ski-Club Innsbruck) nyerte el.

A WINTERSPORT AUPATAL III. VERSENYE. Ausztriában kétségkivül a Riesenhegységben (Csehország) van legjobban elterjedve a si, ezt bizonyitja a Gross-Aupa városban február 2-án rendezett verseny is, amelyen 114-en vettek részt. A nézőközönség még eddig nem látott óriási módon kereste fel a versenypályát s gyönyörködött a végküzdelmekben és a siugrásban. Különös nagy tetszést aratott a szeniorok küzdelme. Részletes eredmények: I. *Szenior-verseny*: 10 klm. 1. I. Mitlöhner (Petzer 44 p. 51 mp. II. *Juniorverseny*: 6 km. 1. I. I. Krause (Johannisbad) 27 p. 14 mp. III. *Ifjusági-verseny*: (16—18 év) 3500 m. 1. V. Adolf (Petzer) 12 p. 56 mp. IV. *Ifjusági-verseny*: (14—16 év) 3000 m. 1. I. Buchberger (Petzer) 9 p. 48 mp. V. *Ifjusági ugrás*: 1. F. Buchberger 1.095 pont. VI. *Juniorugrás*: 1. E. Bönsch 1.167 pont 15 m.

A SVÁB LÁBSZÁN-SZÖVETSÉG (Schwäbischer Schneeschuh-Bund) I. szövetségi versenye. Az Alpenvereinsection Schwaben (Stuttgart) rendezésében február 9-ikén tartották meg Lichtenstein mellett az első szövetségi versenyt, melynek következő eredményei voltak: I. *Hosszutávfutás*: (10 km.) 1. Klumpp (Ruhstein) 58 p. 51 mp. 2. Mohrlen (Baiersbronn) 58 p. 54 mp. 3. Hahn (Baiersbronn) 59 p. 51 mp. II. *Rövidtáv*: (5 km.) 1. Rothfuss II. (Baiersbronn) 30 p. 8 mp. 2. Ungewitter (Stuttgart) és Gfrörer (Stuttgart) holtversenyben 30 p. 54 mp. 3. Freund (Stuttgart) 31 p. 12 mp. III. *Hölgyverseny*: 1. Dinkelacker (Stuttgart). 2. Klinkerfuss (Stuttgart). IV. *Szeniorverseny*: 1. Guttmann (Stuttgart). 2. K. Diem (Stuttgart). V. *Müverseny*: 1. Schober (Stuttgart). 2. Klinghardt. VI. *Ugrás*: 1. Klinghardt (Stuttgart). 2. Klumpp.

A RIESENHEGYSÉG TÉLISPORTEGYESÜLETEINEK SZÖVETSÉGE. (Sziléziai rész.) Február 2-án tartotta meg a nemrég alakult szövetség első ünnepélyét, amelynek sikerét szintén csak az utolsó napokban beállott havazás mozditotta elő. I. *Katonai-verseny* 6 km. táv. 1. Reinicke önkéntes 34 p. 58 mp. 2. Hellvig 37 p. 17 mp. II. *A Hirschberger Schneeschuh-Club* 1905. *egyesületi versenye* táv 6 km. 1. I. Pfennig (Brückenberg) 38 p. 19 mp. 2. Leiser (Brückenberg) 40 p. 53 mp. III. *Szánverseny* 2 km. 1. G. Kahl (Krummhübel) 1 p. 24 mp. 2. Haase

(Brückenberg) 1 p. 28 mp. IV. *Hölgy-szán.* 1. Krauss k. a. (Hampelbaude) 1 p. 11 mp. 2. Brumecker k. a. (Hirschberg) 2 p. V. *Bajnoki szánverseny* 6 km. 1. H. Hahl (Krummhübel) 5 p. 20 mp. 2. F. Hollmann (Schlingelbaude) 5 p. 3 mp. VI. *Szeniortávverseny* (si). 1. Kittelmann (Schneeschuhclub) Brückenberg) 56 p. 4 mp. 2. G. Hampel 58 p. 24 mp. VII. *Juniorverseny.* 1. F. Hollmann (Schneeschuhclub Brückenberg) 35 p. 43 mp. 2. I. Haase 37 p. 41 mp. VIII. *Juniorugrás.* 1. I. Haase 13 m. IX. *Szeniorugrás.* 1. Olof Baalsrud (Christiania) két álló ugrás 14 m. 2. R. Hollmann 1 állva ugrás 17 m. A szenior távfutásnak és ugrásnak végleges eredményei nem voltak s igy a vándordijat ez idén nem adták ki.

SI A HADSEREGBEN. A Hohe Tauernben január 12-ike óta Zdarski vezetése és tanitása mellett folyik a si-kurzus, melynek célja az osztrák-magyar hadsereg részére a sielésben kellően képzett tiszteket nevelni. Az első kurzus 5 hétig tart. A gyakorlatok kezdetben a puszta iskolázásra szoritkoznak, később veszik át a technikai gyakorlatokat és a magas hegységben szükséges őrjárat gyakorlatokat.

SIVEL A MONTBLANCRA. E tura azért érdemel különös említést, mert hölgy tette meg! *Mayer Vineta* asszony nevéhez füződik a siker, ő az első hölgy, ki sieken feljutott a jégóriás csucsára. Az első nap a Grand Muletig jutott a társaság, a második nap a Cabane Vallottig (4525 m.) dacára a 20°-os hidegnek. A felmenetel 17 órát, a lesiklás 8 órát vett igénybe. A társaságban volt Wolf bankigazgató is, aki 9-ikén a Mönchsjochon halálos szerencsétlenség áldozata lett.

TÁRCA

Senki szigete és lakói.

Regényes történet a szabadságharc idejéből.

Irta: *Remetei Kőváry János.*

(Befejező közlemény.)

Modern harcászatok alkalmával is nem mindig van kéznél a szakszerü sebészet és segélynyujtás. Hát még szabadságharcunk idejében, midőn máról-holnapra teremtek egy-egy csapatok, az egészségügyi szolgálatot egy-egy chirurgus vezetése alatt borbélyok és más tudákos emberek látták el, a maguk és ms módja szerint. Elgondolható, hogy a kis hős fiu pokoli kinjainak csillapitására jóformán csak a nagy kitüntetés szolgált. A sereggel vonuló ápolók közt azonban egy hős asszony is került, a kimidőn a kis sebesültet észre vette, felsikoltott . . . . fiam! én édes, egyetlenegy fiam! Ráborult; ölelte, csókolta és midőn fiának keblén a katonák legérdemesebb kitüntetését észrevette, valóságos őrjöngésbe tört ki! Én édes magzatom, drága gyöngyvirágom . . . hősöm . . . . lelkem, mindenem, büszkeségem . . . . ne hagyj itt! csak egyszer lásson még apád, hadd lássa, hogy milyen az ő vére, a mi büszkeségünk! Még egyszer felüté fejét a hős fiu, a zokogástól fuldokló édes anyját megpillantva egy utolsó erőlködéssel kinyögte anyám . . . . és mint akinek itt e földön már több számadása ugy sincsen, a sok vérveszteségtől teljesen elgyöngülve . . . . egy utolsó sóhajtással, őrjöngő anyja karjai között kilehelte lelkét!

Édes anyja ölbe kapva, futni akart vele, ölelgette, élesztgette, mig végre egy sikolylyal ajkán ő is összeesett. Egy pont, a gigási mérkőzések idejéből. Ily csekélységekkel ki törődik most — nincs idő — ki tudja mit hoz a holnap! Az eleesetteket eltemették, vagy nem temették, ki jegyezte fel, ki törődik velök; a másik oldalon, mint valami vasgyürü ugy tömörül az ellen, sietni kell mentül előbb kiszabadulni ölelő karjaiból, mert ha ez összeér, — összeroppan az egész!

Az öreg Zanathy, egészen más irányban, föut a felvidéken a Kárpátokban, elszakadva családjától, oroszlánként, fáradságot nem ismerve küzd az ellennel, mindenütt ott van, ahol a halált osztogatják. Társai tisztelettel veszik körül a komoly, magába zárkózott bátor férfiut. Őt elkerüli a kaszás hosszu keze, pedig de sokszor suhint el mellette. Mintha érezné, hogy mily meddő küzdelmünk, talán csak az isteni gondviselés segithetne rajtunk, de mint gyakorlati ember már előre látja a közel jövőt, hogy e titáni harcban — mi majd összeroppanunk.

Semmi hirt nem hall családjáról; ami csekély hir érkezik, az is mind bizonytalan s e bizonytalanság a legkétségbeejtőbb. Vonják össze a csapatokat. Zanathy csapatja is le kerül a nagy Golgota felé — némi reménye támad, hogy ismerősebb vidéken talán valamit mégis megtud övéi felől.

Az 1849. év tavaszán a lápok, a nádasok világa egészen megváltozott. Eltünt még a lármás kacsasereg is. Elmaradt a madárvonulás. Nem keresett hazát itt egy vándor sem. Magasban huzva, éktelen lármával kiabáltak le a földre. Sietett mindegyik tovább-tovább; csak el, messze, messze innen — akárhová! Nincs itt egy talpalatnyi föld sem, hol magukat kipihenhetnék. Panasz, keserv, átkozódás és fájdalom honol mindenütt; nem az állat, hanem az ember buvik mindenfelé!

De azért nem halt ki az állatvilág egészen. Itt vagytok ti szép madarak, nemcsak csapatostul, hanem seregeknek seregével. Itt vagytok ti szép, károgó, fekete vészmadarak, hogy jelenlétetekkel is tanuságot tegyetek a költő egykori keservéről, hogy sirva gondoljon rátok a nemzet és ő is elmondhassa: — „Holló szárnyaival lebegett a zordon enyészet“ . . .

Itt vannak megsokasodva a hollók, varjak, szarkák, sasok, keselyük, meg mindenféle dögmadárnak száz meg százféle fajtái. Ritka, soha nem látott példányai a szárnyas ragadozóknak jöttek el a nagy lakomára. Halotti torjukat hirdeti a sok krákogó, vihogó fekete sereg. Még az elemek is segitenek: a letiport nemzetet, de a zsarnok sereget is, a döghalál tizedeli. Kiszáradt a szabadság fája tövestül. Az év nyarán kiontott sok ártatlan vér hiába áztatta a haza földjét, nem termékenyült meg tőle az elvetett mag. Jött a nagy szárazság, az augusztusi Golgota felől már valami sorvasztószerü lehelet szálldogált, nemcsak az erdőn-mezőn, hanem a megalázott nemzet felett is. Amint sápadt a falevél, ugy sorvadt a nemzet. Ez a sápadás, ez a nagy sárgaság a halál szine, mind szélesebben teregette szét dögszagu palástját, addig, mig végre egészen betakarta az országot. A sötétség beállтával, mint valami természeti csoda tünt fel a magyar nemzet kimágasló cédrusfája — közvetlen a nagy Golgota mellett — az akasztófa!

Eh', de minek is idézzük fel e szomoru képeket. Bevégeztetett, a nemzet lelkében él az emléke és ha mégis néhanéha ökölbe szorul kezünk, azt mondják rá, hogy: — hogy lovagias nemzet vagyunk!

*

Kopottas, rongyos, őszbecsavarodott haju, forradásos, sebhelyekkel boritott ember ólálkodik a „Senki szigete“ körül; óvatosan néz jobbra-balra, mintha a vihogó réti sas figyelmét akarná kikerülni. Össze van gázolva még a „Senki sziget“ környéke is, eljutott az ellenből ide is, de csak a széléig. Egy-egy kiálló dzsida nyele azt árulja el, hogy gazdája oda került a lápba, ahonnan nincs visszatérés — soha!

A kopottas ember sok keresgélés után végre megtalálja a szigethez vezető benyilót, egy csóvát készit az avarból és visszalopódzik oda, ahonnan jött. Kevés idő mulva egy ugyancsak rongyos némberrel tár vissza, kit karján vezetve, jóformán vonszol maga után. Micsoda szerencsétlenek lehetnek ezek? Bánatos, kétségbeesett komolyságuk árulja csak el, hogy — bujdosók, akik nemcsak mindenüket, hanem még lelküket is elvesztették. A nő sir, kacag, énekel és ugrál, egyszerre elkomolyodva, egész hévvel, teljes odaadással dudolni kezdi a dajkamesét . . . aludj babám . . . aludjál . . . kicsi fiam, tente szépen . . . aludjál! — Minden egyes elhangzó szóra a férfi összerezzen, látszik, hogy minden hangnak éle a pokoli gyötrelmek mérgével mérgezve járja át szivét. Kik lehetnek e szerencsétlenek, hogy még ők is bujdosnak? Hisz nincs ezeknek már félteni valójuk, nem bántja már ezeket emberfia, — legfeljebb bánatjuk marcangolja szivüket, de ez is csak a férfiét, mert a nő már teljesen — őrült!

A férfi gyöngéden vezeti a sziget bejárójához a nőt, s midőn az ösvényre rálépnek, viharedzett arcát könyei áztatják.

Sok bujdosó megfordult még ezután ez ösvényen, de maradásuk egynek sem volt. Mindegyiknek volt bánata, kinek elég volt a magáé is; de egy-két napnál tovább egyik sem tudta elviselni e két szerencsétlen keserveit.

Lassan-lassan ereszkedik már a feledés fátyola, az idő gyógyító balzsamot kezd csepegtetni a fájó lelkekre és alkalmassá lesz az idő arra, hogy az abszolutizmus teljesen berendezkedjék. Az önkényuralom pribékjei száguldoznak az egész országban szana-széjjel. Mindenki gyanus, aki él, féltik e nemzetet, hogy még haló porából is ujra feltámad! E pribékhad felkutat mindent, még a „Senki szigete“ is gyanus nekik, de itten olyan bajos a tájékozás, pedig élő emberek lakhatják, mert gyakran még ének is hallatszik a szigetről. Valóságos hajtóvadászatra készül a pribékhad, kopóival veszi körül a szigetet s mire nagy ügyel-bajjal behatolhatna, egyszerre rettenve, hátrálva fordulna visszafelé, — rohanna, mintcsak nem régen is! Pedig most . . . nincsenek itt a vörössapkások, sem a szilaj méneken száguldó huszárok, — az elemek állanak bosszut a tolakodó pribékeken . . . recsegés . . . ropogás mindenfelé, magasra szálló füst gomolyog és lángnyelvek hirdetik a kérlelhetetlen halált. Vészkiáltás mindenfelé: ég a nád! Meneküljön mindenki, ahogy tud! De, hogy tud? Eszeveszetten rohannak nem ki, hanem befelé; a nagy zürzavarban észre sem veszik, hogy a lángtenger egészen körülhálózta őket; nincs itten menekvés!

A legnagyobb zür-zavarban, az összeverődött pribékek között, mintha a földből toppant volna elő, valóságos furiaként az őrült asszony; kezében hatalmas tüzcsóvát tartva, mint valami bosszuálló szellem hangosan és fülsértően visitva kiabálja . . . adjátok vissza nyomorultak fiamat! Hová tettétek? hol van? Egyszerre ez önkivületből mintha álomba merülne, elcsendesedik és lassan, susogva dudolni kezd . . . aludj babám . . . aludjál, kicsi fiam, tente szépen . . . aludjál!

Tehetetlen dühökben rohnnak rá az őrültre, ki karddal, ki fegyverrel. Az őrült asszony mosolyogva, még utolsó lehelletével is mintha azt mondaná . . . tente . . . A dicső höstett még alig hogy befejezést nyerhetett, már ütött az utolsó óra; a lángok pokoli sebességgel összecsaptak s az egész pribékhad egy pár pillanat alatt — tüzhalált szenvedett.

Már alig sistergett a tőzeg is; a tüz önmagát emésztette fel, a haldoklók sem nyöszörögtek, megszenesedett testök már vonaglani is megszünt, amikor egy tőzegforma rakás megmozdulva, az alatta levő veremből egy kormos alak, az őrült asszony társa ugrott elő — ő is őrült kacagásba törve, hangosan kiabálta — bevégeztetett! Egy-két őrült kacagás után, mint aki a járást legjobban ismeri, nekivágott a még sistergő nádasnak, hogy többé soha elő ne kerüljön. — E két őrült ember Zanathy és neje volt.

Egy rövid megemlékezés hőseinkről, kiknek e földön csak szenvedés juthatott osztályrészül és akik feláldoztak mindent egy szent eszme szolgálatának azért, hogy mi szabadok lehessünk!

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. *Alelnökök:* Gerenday György dr., Virava János dr. *Titkár:* Stankovits Szilárd (IV., Kossuth Lajos-utca 3.) *Pénztárnok:* Hajdu Marcell dr. (VIII., Józsefkörut 21.) *Ellenőr:* Bartay Oszkár. *Jegyző:* Kugler Sándor. *Atlétikai szakosztály elnöke:* Stankovits Szilárd, előadója: Lindner Ernő (Üllői-ut 4. II. 25.) *Uszó-szakosztály* elnöke: Virava J. dr., előadója: Kugler Sándor. III., Zsigmond-utca 70.) — *Vivó-szakosztály* elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója: ifj. Földváry György dr., — *Sulyemelő- és birkozó szakosztály:* elnöke: Brüll Alfréd(VI., Andrásy-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

A MASz. VIVÓSZAKOSZTÁLYA 1908. február 18-án tartott ülésében tudomásul vette a MAFC.-nak 1908. február 18-án 85/908. szám alatt a MASz. vivószakosztályához intézett bejelentését, mely szerint az 1908. március 1-ére kiirott nemzetközi főiskolai vivóversenye feltételeinek 3 pontját a következőképen módositotta: *„Részt vehet benne a FSSz. e versenyre adott kivételes engedélye alapján minden hazai és külföldi polgári és katonai főiskola reprezentativ sportegyesületének tagja, általában minden főiskolai rendes hallgató. Mindenki azonban köteles — ha valamely főiskolai egyesület tagja és az általa reprezentált iskolának rendes hallgatója — vagy az illető reprezentativ egylet szineiben, vagy ezuttal kivételesen az illető iskola szineiben indulni. Indulási joggal birnak az absolutoriummal birók . . . stb“;*

továbbá 4 pontját akként, *„hogy a József nádor emlékversenyt megfelelő biztositék ellenében 1 évre a győztes kapja“;*

tudomásul vette továbbá, hogy az utóbbi változtatás érdekében egyidejüleg megkereste a MAC.-ot is.

Minthogy ezek szerint a bemutatott feltételekben a kivánt változtatások megejtettek, a szakosztály a versenyfeltételeket jóváhagyván, az indulásra jogositott vivóknak a részvételt megengedi.

Dr. Földváry György, előadó.

Magyar Uszó Szövetség

Társelnökök: Brüll Alfréd és Dr. Virava János *Alelnökök:* Dr. Füzesséry Zoltán, M. Kanitz Henrik, Dr. Kovách Aladár. *Ügyvezető alelnök:* Kugler Sándor (III. Zsigmond-utca 70.). *Főtitkár:* Kéler Tibor. *Titkár:* Kiss Géza (I. Fehérvári-út 37). *Pénztáros:* Baronyi Arthur (IV., Ferenc József rakpart 18).

Kivonat a MUSz. intéző bizottságának 1907. évi február hó 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Vida Henrik elnök inditványára — a sajtó rendszeres informálását illetőleg — Kéler T. a napilapok, Kiss G. pedig a sportlapok informálását vállalja el.

Felhivás intézendő az ország működő sportegyleteihez a MUSz.-be való belépésre.

A szövetség anyagi helyzetét elősegitendő, a bizottság alapitó és pártoló tagok gyüjtését határozza el, egyuttal inditványozza a tanácsnak, miszerint az egyes miniszteriumokhoz kérvényt intézzen rendszeres évi segély engedélyezése iránt; ugyancsak a nagyobb városi törvényhatóságok is felszólitandók alapitó tagként való belépésre.

Vida Henrik megbizatik a szövetségi jelvény készitése tárgyában való eljárással és a külföldi szövetségekkel közlendő átirat szerkesztésével.

Kiss Géza megbizatik a hivatalos lapságot illetőleg a „Nemzeti Sport“-tal való tárgyalások vezetésével.

Javaslat teendő a tanácsnak az uszódresszek köteles használatának elrendelése tárgyában; egyuttal ajánlja a bizottság, hogy mivel a Hendl-cég által bemutatott uszódressz a szabályoknak megfelelőnek és ára is mérsékeltnek találtatott, bizza meg fenti céget az uszódresszek szállitásával és adományozza néki a MUSz. szállitója cimet.

Vida Henrik megbizatik a tétek mikénti elszámolására vonatkozó tervezete elkészitésével.

Halmay Zoltán felkérendő az olympiai versenyekre kiküldendő uszók tréningjének vezetésére.

A Baronyi Arthur pénztáros által bemutatott és a MUSz. előkészitő munkálatai alkalmával fölmerült kiadásokat feltüntető költségjegyzék tudomásul vétetik.

A bizottság elhatározza, hogy a nagy anyaghalmaz folytán egyelőre minden pénteken ülést tart és ezuton is felhivja az egyesületeket, hogy a bizottság működési körébe tartozó ügyeiket Kiss Géza cimére (I. Fehérvári-ut 37. I.) terjeszszék elő.

Kiss Géza s. k., titkár.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körut 41.) *Alelnökök:* Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Tégla- és Mészégető RT. Füzessery Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) *Főtitkár:* Malecki Román (VI. Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. *Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 6.) *Pénztáros:* Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) *Ellenőr:* Olgyay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. *Ülések:* VI., Teréz-körut 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgató-tanács január hó 24-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A Kolozsvári Atlétikai Klubbal való három mérkőzés, mely ezen egyesület felvételéhez szükséges — engedélyeztetett.

A Pozsonyi Torna-Egyesület kérelmére kivánatosnak tartja a tanács, hogy a szövetségi egyesületek nevezett taggal a mérkőzések terén többször találkozzanak.

A Magyar Olimpiai Bizottságba a szövetség részéről Kárpáti Béla elnök, Steiner Hugó, Füzesséry Zoltán dr. alelnökök, Malecki Román főtitkár és Kiss Gyula küldettek ki.

A pályabérek szabályozása kérdésében a tanács az előzőleg már kiküldött bizottság javaslatait sürgősen elvárja.

Az uj alapszabályok tervezete Oprée Rezső, Malecky Román, Horváth Ferenc, Vámos Soma és Steiner Hugó tagokból delegált bizottságnak adatott ki, hogy az — a tervezett §§-kat előzőleg tárgyalja, módositsa, véleményezze és a tanács csak e bizottság munkája után fog az uj alapszabályok fölött határozni.

Kivonat a rendes évi közgyülés f. évi február hó 5-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A beterjesztett évi jelentés tudomásul vétetett, elfogadtatott; e határozattal kapcsolatban a rendes évi közgyülés Muzsa Gyula országos képviselőnek, mint a Magyar Labdarugók Szövetsége kiküldöttének a legutóbb Amsterdamban megtartott nemzet-

közi football kongresszuson kifejtett sikeres működéséért, amelynek alapján a MLSz. ezentul a Federationnak egyszersmindenkorra mint önálló elismertetett továbbá a Budapesti Ramblereknek, amiért 1907. év folyamán a szövetség anyagi érdekében két izben is mérkőzést rendeztek: egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki.

A szövetség pénztári forgalmáról, vagyonmérlegéről és a Korinthián-serlegalapról készített kimutatások tárgyaltattak, tudomásul vétettek, elfogadtattak és egyben utasította a rendes évi közgyülés az elnökséget és a szövetség szerveit, hogy jövőben az utalványozásoknál a legnagyobb takarékossággal járjanak el.

Tudomásul vétetett, hogy a számvizsgáló-bizottság a pénztári számadásokat tételről-tételre megvizsgálta és mindent a legnagyobb rendben talált; miért is a pénztárnoknak és a tisztikarnak a felmentvény megadatott.

A költségvetési előirányzat a következőkben állapittatott meg:

Bevétel:

Pénztári készlet 1908. évi január 1-én	2564	kor.	22 fillér
Tagsági és beiratási dijak	1000	„ —	„
Szövetségi mérkőzések	4000	„ —	„
Egyéb mérkőzések	1000	„ —	„
Osztályozó mérkőzések	100	„ —	„
Nyomtatványok	50	„ —	„
Birói vizsgadijak	30	„ —	„
Takarékpénztári kamatok	80	„ —	„
Összesen . .	8764	kor.	22 fillér

Kiadás:

Érmek	553	kor. 50	fillér
Tiszteletdijak	1160	„ —	„
Sportkönyvtár	240	„ —	„
Szövetségi mérkőzések	3800	„ —	„
Nyomtatványok	300	„ —	„
Iroda költség	600	„ —	„
Törzskönyv	300	„ —	„
Letétek	22	„ 85	„
Hivatalos lap	190	„ —	„
Évi jelentés	80	„ —	„
Mentők	80	„ —	„
Egyéb	100	„ —	„
Egyenleg	1337	„ 87	„
Összesen . .	8764	kor.	22 fillér

A következő inditványok: a) az 1909 évben esetleg Budapesten megtartandó nemzetközi footballkongresszus előkészitése anyagi oldalával a szövetség foglalkozzék, kerestessen és találjon módot arra, hogy e kongresszus megtarthatása ellen anyagi akadály fenn ne forogjon, illetve a szövetség e kongresszus költségei fedezésére a maga részéről is birjon eleve rendelkezési alappal; b) a szövetség jövőben szerkesszen és nyomasson ki szaksportlapot; c) ezentul a kiküldetéseknél a szövetségi csapat költségei ne legyenek nagyobbak, illetve ne haladják tul azon összeget, amit az idegen szövetség e célra ad: kiadattak az igazgatótanácsnak.

A K. A. O. E. Sp. Cs. az igazgató-tanács azon határozatát, amelylyel Bienenstock Samu örökre kitiltott volt játékosnak a kegyelmi kérvényét elutasitotta — a rendes évi közgyüléshez megfelebbezte — e fellebbezést, körülményes tárgyalás után a közgyülés elvetette.

Ugyancsak a K. A. O. E. Sp. Cs. az 1907. évi október hó 27-én e tag és a 33 FC. között tartott mérkőzés szabálytalansága miatt az intéző-bizottság által hozott és a tanács által egyhangulag jóváhagyott azon itéletét, amelylyel az előbb emlitett egyesület egyes játékosait 1908. évi március hó 31-ig a játéktól eltiltotta — a rendes évi közgyüléshez megfelebbezte. E felebbezésnek beható tárgyalás után a közgyülés helyt adott s ennek alapján a K. A. O. E. Sp. Cs. büntetett játékosai büntetései elengedtettek.

A 33 FC., illetve a Nemzeti Sport-Klub által beadott következő inditványok a) az I. osztályban játszott utolsó helyezett a következő évi bajnokságban helyet cseréljen a II. oszt. bajnokság utolsó helyezettjével, az osztályozó mérkőzés csak az I. oszt. utolsóelőtti és a II. oszt. bajnokság 2-ik helyezettje között tartassék meg; b) az első osztályu bajnokság két utolsó helyezettje a II. oszt. bajnokság két első helyezettjével automatice (osztályozó mérkőzések tartása nélkül) helyet cseréljenek: mivel azok esetleges elfogadása az alapszabályok vonatkozó részének megváltoztatását igényelné, s mert azokkal előzőleg eleddig az intéző-bizottság, sem az igazgató-tanács a §-nak megfelelően nem foglalkozott, határozatot avagy véleményt nem hozott, nem adott, — ez okból visszaadattak az igazgató-tanácsnak.

Röser A. János és Edwinnek azért a szivességükért, amelylyel a közgyülés megtartása céljára iskolájuk termét átengedték — jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott meg.

Kárpáti Béla elnöknek a mindenkori pártatlan, hasznos és sikeres működéséért, továbbá a szövetségi szerveknek, bizottságoknak a szövetség érdekében kifejtett munkásságukért a rendes évi közgyülés a legteljesebb elismerését, köszönetét fejezte ki.

A választás eredménye:

Alelnökök: Füzesséry Zoltán dr., Steiner Hugó.
Főtitkár: Malecki Román.
Titkár: Cseke Gyula.
Pénztárnok: Glauber József.
Ellenőr: Olgyay István dr.
Számvizsgálók: Csanády Mór, Havas Lajos, Trebitsch Ernő.

Igazoltattak 670. számtól 725-ig a következő játékosok: február hó 12-iki kelettel. — A Lithographia Sport-Club részére: Kines Lajos, Balázs József, Glancz Dezső, Kines Emil, Juszt László, Münnich Rezső, Kines Jenő, Havlicsek Mihály, Pápa István, Kovács Ernő, Gajdos István, Bobesek Ferenc, Weisz Andor, Stonad Károly, Schossberger Nándor, Geiszt József, ifj. Feldbacher Antal és Glancz József; — a BTC. részére: Krenkó József és Bürgenstein Marcel; — a Ferencvárosi TC. részére: Krausz mindenik az Ifj. LSz. beleegyezése, azaz kiadása alapján: Kubicsek Károly, Miklóska Nándor, Klein Dezső, Kubicsek Gyula, Skopecz Rezső, Szabó Lajos és Hucshák János; — a 33 FC. részére: dr. Golberger Pál; — az UTE. részére: Kohn Aladár, Lévai Mihály, Krauth András (az Ujpesti Törekvés Sp. Clubból), Baklai József (az Ujpesti Törekvés Sport-Clubból), Verebes József és Bürgenstein Marcel — a Ferencvárosi TC. részére: Krausz Jenő, Kardos László, Baráth Lajos és Stosser Samu (a Főv.. TC.-ból); Székány Géza a 33 FC. részére a Tisztv. LE.-ből; — a Nemzeti Sport Club részére: Kőnig Hugó és Feldmann Gyula (mindenik az Ifj. LSz.-ből); — a Ferencvárosi TC. részére: Gábor Béla, Mundtner Ferenc, Wolf Béla, Fouszek Nándor és Goldhammer Miksa; — az URAK. részére: Garai Vilmos (az UTE.-ből), Szabó József és Veszelák Sándor és a 33 FC. részére Benedek Szaboles; —

február hó 14-iki kelettel a 33 FC. részére: Demeter Konrád és Vincze Ferenc; — a MAC. részére: Pogács János (a Fer. TC.-ból); — a MTK. részére: Felhössy József (a Főv. TC.-ból), Farkas István és Knapp Miksa (a KAOESp.Cs.-ból),

a KAOESp. részére: Pollák Jenő titkári aláirással ellátott bejelentő lapok alapján Pásztor Miklós, Schrecker Dezső, Goldfing Henrik, Weisz Béla, Mátray Károly és Hoffmann Manó játékosok az emlitett egyesület hivatalos beadványa értelmében igazolhatók nem voltak, mivel az igazolást kérő lapokat nem Kaffka Samu titkár kérelmezte.

Felkérem a tisztelt egyesületeket, hogy a fenti igazolások elleni esetleges észrevételeiket illetve óvásaikat a megjelenéstől számitott 8 napon belül megtenni szieveskedjenek, mivel 8 napon tul beadott óvás figyelembe vehető nem lesz és ezen igazolások véglegeseknek vétetnek.

Kivonat az igazgató-tanács február hó 5-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Az igazgató-tanácsba kiküldött következő képviselők: Wester Gusztáv URAK., Kaffka Samu KAOESpCc., Stobbe Ferenc BpR., Kiss Gyula 33 FC., dr. Füzesséry Árpád MUE., Reichard Ottó MAFC., Vámos Soma Főv. TC., Braun Imre Typ. SpC., Vida Henrik MTK., Havas Lajos BAK., Radványi Jenő Győri Egyetértés SpC., ifj. Pfeiffer István a Bp. III. ker. T. és VE., Oprée Rezső TLE., Zuber Ferenc MAC., Mamuzsich Mihály a Bácska SzAC., Vadász Dezső Sportkedvelők Köre, Kövessy József Pannonia PFC., Bakó Gyula KAC., Feldmann Márton Ifj. LSz., dr. Geremesér László BEAC., Osztrovszky József Kőb. TE., Löwenrosen Charly Törekvés SpE., Földessy János SzAC. és Balog Hugó FTC., Plachy Jenő BTC., Ladányi Dezső UTE. — igazoltattak.

A BEAC.-ra korábban a tagsági jogok gyakorlására vonatkozó felfüggesztő határozat — mivel nevezett tag ujabban három mérkőzést játszott — hatályon kivül helyeztetett.

Megválasztattak; jegyzőnek: Vadász Dezső,

az intéző-bizottságba: Oprée Rezső, Vida Henrik és Balogh Hugó,

a birák bizottságába: Horváth Ferenc, dr, Füzesséry Zoltán, Herzog Ede és Minder Frigyes,

szövetségi kapitány: Stobbe Ferenc,

a válogató bizottságba: Löwenrosen Charly, Iszer Károly, Steiner Hugó és Yolland Arthur.

A MUE. és URAK.: Nemz. SpC. és Kőb. TE.: FTC. és Törekvés SpE., továbbá UTE. és MTK. által közösen benyujtott bajnoki mérkőzéseik más napon való tarthatása iránti kérelmeikhez a tanács hozzájárult.

Az Egyetértés Sport-Clubnak felvételéhez szükségelt három mérkőzés engedélyeztetett.

Az angol szövetségtől átirat érkezett, s abban közöltetik, hogy az angol reprezentativ csapat Budapesten előreláthatólag folyó évi junius hó 10-én mérkőzhet a magyarral; ezen átirat kiadatott az intéző-bizottságnak további intézkedés végett.

Minthogy a magyar olimpiai bizottság közreműködése révén a magyar válogatott csapatnak a londoni világversenyeken való résztvevése lehetővé nem volt tehető, ez okból utasittatott az intéző-bizottság, hogy az olimpiai football ügyekkel foglalkozzék, esetleg találjon, javasoljon módot, megoldást arra nézve, hogy e világversenyeken a magyar szinek is — a MLSz. révén — képviselve legyenek.

Tudomásul vétetett, hogy az intéző-bizottság elnökségi tisztségét Steiner Hugó szövetségi alelnök tölti be.

Az angol footballszövetség azon átirata, amelyben értesittetik a MLSz., hogy folyó év folyamán május havában Manchester United tagjának Budapesten való szereplését megengedte — tudomásul vétetett és ezen átirat további elintézés végett kiadatott az intéző-bizottságnak.

A legközelebbi tanácsülés február hó 28-án fog megtartatni.

Cseke Gyula, titkár.

Kivonat az intézőbizottságnak 1908. február 19-iki üléséről.

A bizottság kimondja, hogy a titkár nem igazolhat az intéző hozzájárulása nélkül. Felkérjük az egyesületek t. vezetőségeit, hogy igazolási kérelmeiket legkésőbb szerda este 7 óráig Cseke Gyula titkárnak jelentsék be.

Az olympiai bizottsági előterjesztések Steiner alelnöknek adatik ki véleményezés végett.

Igazoltattak a következő mérkőzések:

I. oszt bajnokság 1908. II. 16. BAK. I.—Főv. TC. I. 0:0; BTC. I.—Typ. SpC. I. 3:1; FTC. I.—MAC. I. 4:2.

I. oszt. szöv. dij 1908. II. 16. BAK. II.—Főv. TC. II. 4:0. BTC.—Typ. SpC. mérkőzésből kifolyólag felszólittatnak fenti egyesületek, hogy 118 K. 70 fillér brutto jövedelem 1%-t 1 K. 19 fillért a szöv. pénztárba haladék nélkül szolgáltassa be, minthogy a szabályok értelmében egyazon napon egy pályán 2 bajnoki mérkőzést lejátszani nem lehet.

Minthogy Hollósy Gyula az FTC. II.—MAC. II. és Vámos Soma MTK.—UTE. mérkőzésekről jelentéseiket nem adták le biráskodási joguktól felfüggesztetnek.

A kerületi bajnokságok következőképpen ssorsoltatnak ki.

Tavaszi forduló.

Nyugati kerület:

Április 12. Pozsonyi TE.—Pozsony-Ujv. LE. Pozsonyban.
Május 3. Győri Egyetértés—Pozsonyi TE. Győrött.
Május 17. Pozsony-Ujv. LE.—Győri Egyetértés Pozsonyban.

Északi kerület:

Április 12. Kassai Munkás—Kassai Atl.-Club Kassán.
Április 26. Kassai Akad. SpE.—Eperjesi T. és VE. Kassán.
Május 3. Eperjesi T. és VE.—Kassai Munkás TE. Eperjes.
Május 10. Kassai Akad. SpE.—Kassai Atl.-Club Kassa.
Május 17. Kassai Munkás TE.—Kassai Akad. SpE. Kassa.
Május 24. Kassai Atl.-Club—Eperjesi T. és VE. Kassa.

A délvidéki bajnokság sorrendjét a Monori Sport E. a Bácska-Szabadkai AC. és Kaposvári Atl.-Club között létesülendő megállapodás után fog közzététetni. Felhivatnak nevezett egyesületek, hogy megállapodásaikat legkésőbb március 3-ig bejelentsék.

Minthogy TLE. I. és II. a folyó hó 23-ára kisorsolt II. oszt. bajnoki és szöv. dijmérkőzésről lemondott 2—2 pont a KAOE. sport csoportja I. és II. csapata javára iratik.

Bizottság engedélyt adott a MTK. és FTC. közös kérelmére, hogy f. évi március 1-re kisorsolt mérkőzésüket f. hó 23-án lejátszhassák.

A bizottság felhivja az összes egyesületeket, hogy terminus változási kérelmeiket idejében s ne az intéző-bizottság üléseit közvetlen megelőzőleg adják be.

Az 1907. évben kiszabott büntetések elengedése tárgyában intéző-bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy

Forgács Bertalan (MAFC.), Eichinger Károly, Szafka Aladár, Emődi Imre, Szüsz Félix (33 FC.), Dobronyi Béla (FTC.) játékosokra kiszabott büntetések, továbbá a BTC.—Criketter ügyben a tanács által hozott határozatok hatálytalanitassanak. 33 FC. kérelme, büntetett játékosai tárgyában, minthogy a büntetések az igazgatótanács által megerősitettek és hivatkozással a bizottságnak fenti előterjesztésére, mint tárgytalan irattárba tétetni rendeltetett.

Malecki Román s. k., főtitkár.
Vadász Dezső s. k., jegyző

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Brédl Pál, Budapest. Köszönet a beküldött kommünikékért. Lapunk egyletének hivatalos organuma lévén, örömmel közöl minden sportjelentőséggel biró hirt. Fentartjuk magunknak, hogy beküldött cikkeinek s ezek között különösen a feketetengeri csapat turájának sportszerü leirására vonatkozó méltatására külön térjünk rá.

Sz. Sp. Z., Köpcsény. Van több pénzügyör előfizető, cimüket levélben közöljük. 1907. évben Taral.

H. . . . S. . . . jószágigazgató. N. . . . K. . . . Az 1883. XX. t.-c. 11. §-a szerint az általános vadászati tilalom alól kivételt képeznek a vizimadarak, de ott, hol ez utóbbiak költenek, a párosodás és költés időszaka alatt a tilalom rájuk is kiterjed. A 12. §. szerint pedig tiltott időszak alatt is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra és vadkacsákra. Ez a törvény jó volt akkor, amikor csinálták, amikor a vizivadak százezrei lepték el az öntéses helyeket, lápokat és egyéb állóvizeinket. Lehet látni, hogy: ha akarom vemhes vagy nem vemhes. Minden becsületes vadász kiméli a hasznos szárnyas vadat költés idején, aki máskép cselekszik — dögvadász. A vadásztörvényen alapuló egy 355/907. számu belügyminiszteri határozat szerint, *sajnos a vadkacsák sem* élvezhetnek kiméletet.

Audácia. Mult heti számunkban azt üzentük önnek, hogy: bátorság! Irni fog ön még jobbakat is! Hirtelen egy ujabbi közleményt küld be, kisérő levelében meg azt irja: Kérem az igen tisztelt szerkesztőséget, miszerint „őszinte kritikájukat velem, a már ismert cimen sürgősen közölni méltóztassék". Eleget teszünk kivánságának és előbbi üzenetünket igy módositjuk. Bátorság! Irni fog ön még *rosszabbakat is!*

Fővadász N. . . . Sz. . . . Ön kérdi, hogy: milyen fegyvert vásároljon, amely az ön különleges igényének legjobban megfeleljen? Csak abban az esetben adhatunk érdemleges választ, ha: uraságod egy kissé a pecuniás viszonyainak — levele szerinti — minőségének mibenlétének, nemcsak körülményeit, hanem a fegyvereit fizetendő pecunia *mennyiségét* is közölni szíveskedne. Lévén ezen „mibenlét" ára 100 és 1000 korona közt váltakozó!

Érdeklődő. Nem szerénységből, hanem csak inkább szokásból háritottuk el magunkról. Ne tessék szó szerint venni! Mi is *emberek* vagyunk és igy bennünk is van egy kis hiuság. A logikája pedig az, hogy: nekünk is jól esett ránk nézve igen becses elismerése. Továbbra is szives gráciájába ajánljuk magunkat.

Socrates Budapest I. Igy hirből, mi is nagyon sok Socratest ismerünk. Lehet, hogy uraságod is ezek közt lesz. Mindenesere örvendeni fogunk, ha becses látogatásával megtisztelni fog, addig is azonban nagyon szépen kérjük, sziveskedjék kéziratait mellőzni és a postai tarifákat egy kissé olvasgatni. Nem rossz, ha ismeri az ember ezeket is. Egy-kétszer elolvasva rá fog jönni, hogy: helyben 20 gramon felül nem 6, hanem 12 fillér a frankodij. Büntetést fizettünk *becsesecért* és igazán mondhatjuk — nem ért annyit!

Nemo Wien, I. Seilerstätte 19. Csak türelem! „Nemo propheta in patria sua".

Lapunk zárlata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szivesen veszünk.

A szerkesztőség.

A
NEMZETI SPORT
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE .. 15 KORONA
FÉL ÉVRE.. .. 8 KORONA
NEGYED ÉVRE 4 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 30 FILLÉR, VIDÉKEN 32 FILLÉR.
KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTŐZSDÉBEN. :: AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓ: I/ATALÁBA (VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6.) KÜLDENDŐK.

A

Dunlop

A. B. C.

Dessin A: Kerek, protektorral,
könnyü kocsik és az első kerekek részére.

Dessin B: Haránt recékkel,
külön erős,
nehéz kocsik részére.

Dessin C: Csuszástgátló köpeny,
1908. modell,
edzett acélszegecsekkel.

Legjobb pneumatic

luxus-automobilok és teherkocsik részére.

Vas Géza és Fia

Távbeszélő: 65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6.

Távbeszélő: 65—43.

VI. évfolyam. 1908. február 22. 8. szám

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő: FRIEDRICH NÁNDOR | Felelős szerkesztő: LINDNER ERNŐ | Főmunkatársak: BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF | Szerkesztőség: Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

A Magyar Automobil-Club igazgatósága azon alaptalan és méltatlan vádakkal szemben, amelyek Krisztinkovich Eéla ügyvezető-igazgató ellen több lapban megjelentek, a következőket teszi közzé: Krisztinkovich Béla nem igazgató, hanem a klub ügyvezetésével megbizott igazgatósági tag, aki a klub megbizásából a rövidség okáért neveztetik jogosan ügyvezető-igazgatónak. Ami a tagdijak kezelését illeti, erre nézve a tényállás ez: Mivel Krisztinkovich Béla ügyvezető-igazgató állását tisztán ügybuzgalomból, fizetés nélkül viseli, a a pénzkezeléssel meg nem terhelhető és azt elvállalni nem is volna hajlandó ő sem, ezért az igazgatóság egy pénzintézetet bizott meg a tagdijak beszedésével és kezelésével. Egyuttal a klub a legnagyobb sajnálatát fejezi ki érdemdus és ügybuzgó igazgatójának méltatlan megbucsoltatásáért és változatlan bizalmáról továbbra is biztositja. Végül azon reményenek ad kifejezést, hogy a személye ellen irányuló méltatlan támadások az ügyek vezetésében el nem kedvetlenitik.

Lapunk a felhozott vádakkal nem foglalkozott, mert minden tárgyilagosan gondolkodó és beavatott előtt világos volt azok lehetetlensége. Most, hogy a leghivatottabb fórum, a *Magyar Automobil-Club* legnagyobb elismerésének kifejezése mellett utasitja vissza a vádakat, hisszük, hogy azok is, kik a viszonyokat nem ismerve, félrevezettették magukat, megalkothatják véleményüket a vádakról.

Hogyan határozhatjuk meg egy kocsi-motor erősségét és a kocsi teljesitő képességét.

Egy kocsitulajdonosra nézve mindenesetre rendkivül fontos, hogy kocsijának képességét ismerje és tudja, milyen sebességet várhat tőle akár sikon, akár lejtőn, ha bizonyos ideális tipust tartunk szem előtt. Igen érdekes továbbá, ha ugyanazon osztályba tartozó kocsik sebességei eredményeit hasonlithatjuk össze lejtőn és sikon. Ugyanazon osztály alatt körülbelül egyenlő lóerejü kocsik összességét értjük; mert világos, hogy egy tiz lóerejü és egy 100 lóerejü kocsit nem hasonlithatunk össze. Egy kocsi, vagy jobban mondva egy motor képessége kiadódik, ha a végzett munkát arányba állitjuk a motor teoretikus teljesitő képességével lóerőkben kifejezve; hol a végzett munka alatt egy adott sulyu kocsi, adott sebességgel, adott lejtőn való elmozditását értjük, tekintetbe véve a surlódást és egyéb ellenállásokat; a motor teoretikus teljesitménye alatt pedig értjük a henger átmérője, a dugattyu utja, a fordulatok percenkénti száma és a kompresszió által meghatározott munkát.

Legyen az effektiv teljesitőképesség foka $= \frac{\text{végzett munka}}{\text{teoretikus teljesitő képesség}}$

Hogy egy motor tényleges teoretikus teljesitőképességét megismerjük, szükséges a furaton és a fordulatok számán kivül, melyeknek értéke mindig ismeretes, a kompressziót és a sebességet ismerni. Az utóbbi két érték igen nehezen határozható meg; a sebesség minden pillanatban változik és a kompresszió csak oly készülékek segélyével mérhető, melyek nem állanak az amatörök rendelkezésére. Ezen ismeretlenekhez csatlakozik még a karburáció foka, mely a pillanatnyi sebességgel és a napszak és időjárás szerint is változik és igy érezhetően befolyásolja a robbanások intenzitását és ez által a gép teljesitményét.

Az előrebocsátottak alapján beláthatjuk, hogy egy amatör nem számithatja ki motorának teoretikus teljesitőképességét s ezért ez esetben tekintetbe vesszük a konstruktör bevallását, a fékpróbát, egy a hengerméreten alapuló számitást és végül egy a dugattyufelületen alapuló számitást.

A konstruktör bevallása céljaink számára illuzórius, mert a bevallás teljesen megbizhatatlan és vagy gyöngébbnek vagy erősebbnek mondja a motort.

Egy fékpróba nem adja meg a motor elméleti teljesitőképességét, hanem a végzett munkát. Ez az érték a motorerősségtől lényegesen eltér, ha pld. a motor szerkezetében hibás. Igy pld. egy elméletileg nagy erősségü motor szivó- vagy elvezető-szelepjeinek elégtelensége miatt tényleg kisebb képességet mutat. A fordulatszámon és a löketköbtartalmon alapuló számitás a valóságnak meg nem felelő motorerősséget ad.

Ezt az alapot, melyet az Automobile-Club de France első pályázatai elfogadtak, helytelennek kellett minősiteni, mert a motor erőssége nem arányos a löketköbtartalommal.

A dugattyuk lineáris sebessége körülbelül egyenlő lévén, normális sebesség mellett, a szerkesztőknek meg volt az az előnyük, hogy kocsijaikat bármely kategóriába oszthatták, mert a motorokat fordulatszám és nagy löket helyett, nagy fordulatszámra és kis löketre szerkesztették.

Ezáltal kis hengerü nagy fordultszámu motorokat nyertek, melyeknek ugyanazon teljesitményük volt, mint a kis fordulatszámu nagy hengerüeké. A versenyfeltételek ezen intézkedésének az volt a hátránya, hogy a nagy fordultszámu motorokat fejlesztette, melyek nem működnek gazdaságosan.

Jobb eredményeket ad a kizárólag a dugattyufelületen alapuló számitás, ha ezt a felületet arányosnak tekintjük a motor teoretikus teljesitményével, feltételezve, hogy az egyéb viszonyok is azonosak. Ezen mód

mellett a szerkesztőre bizzuk a dugattyuk lökethosszának megállapitását, arányba hozva ezt a hengerfurattal, hogy a legjobb gyakorlati eredményhez jussunk.

Egy ideig a dugattyufelület szolgált alapul a versenykategóriák beosztásánál. Ez az eljárás igazságos hasonló mintáknál, de a tapasztalat azt mutatta, hogy nem kifogástalan egy általános osztályozásnál.

Ez volt Faroux számitásának is alapja, ki oly képletet állitott fel, mely a tényleges állapotot eléggé megközelitette és amelyben a motor teljesitménye arányos a dugattyu átmérőnek 2·4 hatványa és egy tapasztalati tényező (0·00053) szorzatával.

A képlet: P=0·00053. $D^{2·4}$ egy négyhengerü motor számára. A kerékkerületen 62%-os teljesitményt feltételezve a képlet lesz:

$$J = \frac{D^{2·4}}{3000}$$

Ez a benzinmotor diszponibilis munkáját adja. Első táblázatunk mutatja a dugattyuk adott száma mellett a motor várható teljesitményét a kerékkerületen.

A tényleges vagy a kocsi helyváltoztatására felhasznált munka.

Hogy ezen munka értékét megállapithassuk, mindenekelőtt a legyőzendő ellenállásokat kell ismernünk. Ezek a súrlódás, a lejtő és a levegő ellenállásai.

A súrlódási ellenállás képviseli azt az erőt, mely a kocsi sik uton való elmozditásához szükséges.

Egy pneumatikkal felszerelt kocsinál kemény, jó karban tartott uton, a súrlódást egyenlőnek tételezzük fel a kocsi teljes sulyának (utasok, csomagok beleértésével) egy 0·03 értékü tényezővel való szorzatával.

A surlódás teljes munkája egyenlő a kocsi teljes sulya, szorozva a sebességgel és szorozva 0·03-al. Süppedékes, sáros utnál e tényező 0·04—0·07-nek vehető.

Az emelkedések által okozott akadályok értéke egyenlő a kocsi teljes sulyával, szorozva az emelkedést százalékban megadó számmal, vagyis azon számmal, mely centiméterekben fejezi ki az egy méterre eső emelkedést. Ez a tényező pld. 0·01 az 1%-os emelkedés esetén. A lejtősség által igényelt munka tehát, a suly szorozva az emelkedési tényezővel és a sebességgel.

A légellenállás arányos a kocsinak a mozgás irányra merőleges vetületével. Növekszik a sebesség négyzetével szorozva egy tapasztalati tényezővel, mely 0·07-nek vehető fel. Számitásainknál 1 m^2 felületet veszünk alapul, két utassal biró nyilt kocsinál. Ez aránylag csekély felület. Végeredményben a levegő ellenállásának munkája egyenlő szorozva a sebesség köbével, 0·07-el.

Ez az érték zárt kocsinál megduplázható.

Ha a kocsi elmozditására szükséges munkát T-vel, a kocsi teljes sulyát kilogrammokban P-vel, az ut lejtősségét százalékokban I-vel, a kocsi másodpercenkénti sebességét pedig V-vel jelöljük, a következő általános képletet nyerjük:

$$T = \frac{(P\ (0·03 + 0·01\ I) + 0·07\ V^2)\ V}{75}$$

A mellékelt táblázatok ezen képlet alapján állittattak össze. Megadják sikon, vagy egy 5—10%-os lejtőn a szükséges erőt, mely egy adott sulyu kocsit, adott sebességgel elmozdit.

Ezen táblázatok használata pld. a következő két esetben vezet célhoz:

1. eset. Nyilt, 1400 kg. sulyu kocsinál, sikon, 55 kilométer sebességet észleltek. A II. táblázatból kitünik, hogy ehhez 11·7 lóerő szükséges. A kocsi 90 mm. furatu 4 hengeres motorral bir, az I. táblázat szerint tehát 26 lóerőt kell szolgáltatnia. Az effektiv teljesitmény tehát:

$$\frac{11·7}{26} = 45\%$$

E számitásnál fedetlen kocsit tételeztünk fel; ha a kocsi fedett, a motor által szolgáltatott lóerőszámhoz (11·7) hozzá kell adnunk a táblázat jobboldali kiegészitő oszlopa szerint a légellenállás legyőzésére szolgáló erőt, mely 55 km. sebességnél 3·3 lóerőt tesz ki.

A teljesitmény tehát lesz:

$$\frac{11·7 + 3·3}{26} = 57·7$$

II. eset. Adva van egy 110 mm. furatu négyhengeres kocsi, melynek sulya útrakészen utasokkal 1600 kilogramm. Mily sebességet érhet el e kocsi sik uton? Az I. táblázat szerint egy 110 mm. furatu négyhengeres motor diszponibilis ereje a kerékkerületen 26·4 lóerő. Elegendő megkeresni a II. táblázatban az 1600 kg.-nak megfelelő 26·4 lóerőhöz legközelebb álló értéket és horizontálisan leolvasni az óránkénti sebességet. Látjuk, hogy ez 80 és 85 kilométer között fekszik. A III. táblázat az 5%-os és a IV. a 10%-os lejtők számára készült s ugyanugy használhatók, mint az I. táblázat.

A munka megröviditése és a táblázatok elhelyezhetése végett a hengerátmérőt 5—5 mm.-enként, a sebességet 5—5 kilométerenként vettük föl. Ez a gyakorlati használatra teljesen elegendő, de esetleg megközelitőleg a közbenső értékekre nézve is felvilágositást adhat.

(I. B.)

(Táblázat a 31. oldalon.)

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutott, hogy egy fiatal ember szerkesztőnk hamisitott ajánlólevelével ellátva, felkeresi az automobiltulajdonosokat s azoktól különféle célokra pénzt kér. Kérjük a csalót, kinek természetesen semmiféle megbizatása nincsen, a rendőrségnek átadni.

A szerkesztőség.

Hirek.

AZ AUTOMOBIL A VÁLASZTÁSI HARCOKBAN. Mai képünk dr. *Botzenhardt* János, budapesti harmadik kerületi képviselőnek, modernül szervezett választási automobil-csapatát mutatja, mely a szavazók gyors szállitására és a lovas járművekkel szemben tanusitott fáradhatatlansága által nagyban hozzájárult dr. Botzenhardt választási sikeréhez. Az óbudai választás külföldi pendantjainál természetesen az automobil-gárda felvonulása még impozánsabb, mint nálunk, igy pld. az angol South-Herefordi választásoknál 130 automobil volt forgalomban s ebből egyedül 90 a konzervativ párté. Felesleges talán megjegyezni, hogy itt is az automobilok többségével rendelkező párt győzött.

HAZAI TEXAMETER R.-T. A Budapest székesfőváros közlekedésügyi bizottsága által az autobérkocsik forgalombahozatala tárgyában hozott határozatoknak megfelelőleg megalakult a Hazai Texameter R.-T. 100.000 korona 500 részvényre elosztott alaptőkével. Az igazgatóság tagjai: Bodnár Ignác, Kann Jakab, Kún József, Lukács Jenő, dr. Szivák Imre és Zwack Ákos. A felügyelő-bizottság: Barát Kálmán, Buhn Vilmos és dr. Molnár Jenő.

A motor elméleti teljesitménye a kerékkerületen.

I. TÁBLÁZAT.

Henger szám	Henger átmérő	Dugattyu felület	Teljesitmény lóerőkben	Effektiv teljesitmény a kerékkerületen.	Henger szám	Henger átmérő	Dugattyu felület	Teljesitmény lóerőkben	Effektiv teljesitmény a kerékkerületen.
	mm.	cm².	H. P.	H. P.		mm.	cm².	H. P.	H. P.
1	85	56.74	5.6	3.5	4	85	226.96	22.6	14.2
„	90	63.61	6.5	4.0	„	90	254.44	25.9	16.3
„	95	70.88	7.4	4.6	„	95	283.52	29.5	18.5
„	100	78.54	8.3	5.2	„	100	314.16	33.4	21.0
„	105	86.58	9.4	5.9	„	105	346.32	37.6	23.6
„	110	95.03	10.5	6.6	„	110	380.12	42.0	26.4
„	115	103.87	11.7	7.3	„	115	415.44	46.7	29.3
„	120	113.09	12.9	8.1	„	120	452.36	51.8	32.5
„	85	113.48	11.3	7.1	„	125	490.87	57.1	35.9
2	90	127.22	12.9	8.1	„	130	530.92	62.7	39.4
„	95	141.76	14.7	9.2	„	135	572.54	68.7	43.1
„	100	157.08	16.7	10.5	„	140	615.75	75.0	47.1
„	105	173.16	18.7	11.8	„	145	660.52	81.5	51.2
„	110	190.06	21.0	13.2	„	150	706.86	88.5	55.6
„	115	207.74	23.3	14.6	„	155	754.76	95.7	60.1
„	120	226.19	25.9	16.2	„	160	804.24	103.3	64.9
3	85	170.22	16.9	10.6	„	165	855.28	111.2	69.9
„	90	190.85	19.4	12.2	„	170	907.92	119.5	75.0
„	95	212.64	22.1	13.9	„	175	962.12	128.1	80.4
„	100	235.62	25.0	15.7	„	180	1017.88	137.6	86.0
„	105	259.77	28.4	17.7	„	185	1075.20	146.3	91.9
„	110	285.09	31.5	19.8	„	190	1134.12	156.0	98.0
„	115	311.60	35.0	22.0	„	195	1194.60	166.1	104.3
„	120	339.29	38.8	24.4	„	200	1256.64	176.5	110.8

Meghatározott sulyu és sebességü kocsi teljesitőképessége a kerékkerületen sik úton.

II. TÁBLÁZAT.

Kilométer óránkint	Kocsisuly utasokkal										Légellenállás által absorbált teljesitmény □méterenkint.
	600 kiló	800 kiló	1000 kiló	1200 kiló	1400 kiló	1600 kiló	1800 kiló	2000 kiló	2200 kiló	2400 kiló	
	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.
25	2.0	2.5	3.0	3.6	4.1	4.6	5.1	5.6	6.1	6.6	0.3
30	2.6	3.2	3.8	4.4	5.1	5.8	6.3	7.0	7.7	8.4	0.5
35	3.3	4.0	4.7	5.3	6.1	6.8	7.6	8.3	9.3	9.7	0.8
40	4.0	4.8	5.6	6.4	7.2	8.0	8.9	9.9	10.7	11.5	1.2
45	4.6	5.6	6.6	7.6	8.5	9.4	10.4	11.5	12.5	13.5	1.8
50	5.4	6.7	8.0	9.1	10.2	11.3	12.4	14.5	15.8	17.1	2.5
55	6.9	8.1	9.3	10.4	11.7	12.9	14.0	15.3	16.5	17.7	3.3
60	8.3	9.6	10.9	12.2	13.5	14.8	16.2	17.5	18.8	20.1	4.3
65		11.1	12.5	14.0	15.3	16.9	18.2	19.8	21.2	22.6	5.3
70		13.2	14.7	16.2	17.7	19.2	20.7	22.3	23.8	25.3	6.8
75		15.1	16.7	18.3	20.0	21.7	23.4	25.0	26.6	28.2	8.3
80		17.4	19.1	20.9	22.6	24.3	26.0	27.9	29.6	31.3	10.2
85		20.0	21.8	23.6	25.1	27.3	29.1	31.0	32.8	34.6	12.2
90		22.7	24.6	26.6	28.5	30.5	32.4	34.5	36.4	38.3	14.6
95		25.4	27.5	29.6	31.7	33.8	35.8	38.0	40.1	42.2	17.0
100		27.8	31.0	33.2	35.3	37.5	39.8	42.0	44.2	46.4	19.8
105			34.8	37.0	39.3	41.6	43.8	46.4	48.7	51.0	23.0
110			38.8	41.3	43.6	45.9	48.3	50.9	53.3	55.7	26.5
115			43.0	45.6	48.1	50.6	53.2	55.9	58.5	61.1	30.3
120			47.8	50.4	53.0	55.7	58.2	60.0	62.4	64.8	34.5
125			53.0	55.7	58.4	61.1	63.9	66.7	69.4	71.1	39.0
130			58.4	61.2	64.2	66.9	69.8	72.7	75.6	77.5	44.0
135			64.1	67.0	69.9	72.8	75.8	79.0	81.9	84.8	49.3
140			70.0	73.0	76.0	79.0	82.0	85.5	88.2	91.5	54.7

Meghatározott sulyu és sebességü kocsi teljesitőképessége a kerékkerületen 5% emelkedés mellett.

III. TÁBLÁZAT.

Kilométer óránkint	Kocsisuly utasokkal										Légellenállás által abszorbált teljesitmény □méterenként
	600 kiló	800 kiló	1000 kiló	1200 kiló	1400 kiló	1600 kiló	1800 kiló	2000 kiló	2200 kiló	2400 kiló	
	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.
10	1.8	2.4	3.0	3.7	4.3	4.8	5.4	6.0	6.6	7.2	„
15	2.8	3.7	4.6	5.4	6.3	7.3	8.1	9.0	9.9	10.8	„
20	3.8	5.0	6.2	7.4	8.5	9.7	10.9	12.1	13.3	14.5	„
25	4.6	6.1	7.6	9.0	10.5	12.0	13.3	15.0	16.5	18.0	0.3
30	5.8	7.6	9.4	11.1	12.9	14.7	16.5	18.3	20.1	21.9	0.5
35	7.0	9.0	11.1	13.2	15.2	17.3	19.3	21.4	23.5	25.5	0.8
40	8.5	10.8	13.1	15.4	17.7	20.0	22.3	24.8	27.1	29.4	1.2
45	9.8	12.4	15.0	17.7	20.3	23.0	25.6	28.2	30.8	33.4	1.8
50	11.5	14.4	17.3	20.2	23.2	26.0	29.0	32.0	34.9	37.8	1.5
55	13.0	16.3	19.5	22.8	26.0	29.2	32.5	35.7	38.9	42.2	3.3
60	14.9	18.5	22.1	25.7	29.2	32.7	36.2	39.8	43.3	46.8	4.3
65	17.2	21.0	24.8	28.6	32.5	36.3	40.1	43.8	47.6	51.4	5.3
70	19.4	23.5	27.6	31.8	35.8	39.8	44.0	48.1	52.2	56.3	6.8
75	22.0	26.3	30.6	35.0	39.3	43.6	48.0	52.6	56.9	61.2	8.3
80	25.7	30.3	34.9	38.6	43.3	48.0	52.6	57.4	62.0	66.6	10.2
85	27.8	32.7	37.6	42.5	47.5	52.4	57.5	62.5	67.4	72.3	12.2
90	30.5	35.8	41.1	46.3	51.6	57.0	62.3	67.5	72.8	78.1	14.6
95	33.8	39.4	45.1	50.7	56.3	61.8	67.5	73.3	78.9	84.5	17.0
100	37.7	43.6	49.5	55.4	61.3	67.0	73.0	79.0	85.0	91.0	19.8

Meghatározott sulyu és sebességü kocsi teljesitőképessége a kerékkerületen 10% emelkedés mellett.

IV. TÁBLÁZAT.

Kilométer óránként	Kocsisuly utasokkal										Légellenállás által abszorbált teljesitmény □méterenként
	600 kiló	800 kiló	1000 kiló	1200 kiló	1400 kiló	1600 kiló	1800 kiló	2000 kiló	2200 kiló	2400 kiló	
	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.	H. P.
5	1.6	2.1	2.6	2.8	3.4	3.8	4.3	4.8	5.3	5.8	„
10	2.8	3.8	4.8	5.8	6.9	7.8	8.7	9.7	10.7	11.7	„
15	4.5	5.9	7.3	8.7	10.2	11.6	13.0	14.4	15.8	17.2	„
20	6.0	7.9	9.8	11.6	13.5	15.4	17.4	19.3	21.2	23.1	„
25	7.5	9.9	12.3	14.7	17.0	19.4	21.7	14.2	26.6	29.0	0.3
30	9.4	12.2	15.0	17.8	20.6	23.5	26.3	29.3	32.1	34.9	0.5
35	11.0	14.3	17.6	20.8	24.2	27.4	30.8	34.2	37.5	40.8	0.8
40	12.8	16.6	20.4	24.1	27.9	31.8	35.6	39.4	43.2	47.0	1.2
45	14.6	18.9	23.2	27.4	31.8	36.0	40.3	44.7	49.0	53.2	1.8
50	16.8	21.6	26.4	31.2	36.0	40.8	45.6	50.3	55.1	59.9	2.5
55	19.2	24.4	29.6	34.7	40.0	45.3	50.5	55.8	61.0	66.2	3.3
60	21.6	27.3	33.0	38.7	44.4	50.2	56.0	61.7	67.4	73.1	4.3
65	24.1	30.3	36.5	42.7	48.8	55.1	61.4	67.6	73.8	80.0	5.3
70	27.0	33.7	40.4	47.2	53.8	60.6	67.2	74.0	80.7	87.4	6.8
75	30.0	37.2	44.4	51.6	58.7	66.0	73.1	80.2	87.4		8.3
80	33.0	40.8	48.6	56.4	64.1	71.9	79.6	87.4			10.2
85	36.2	44.6	53.0	61.4	70.0	78.4	86.8				12.2
90	40.8	49.3	57.8	66.3	75.0	83.4					14.6
95	44.4	53.5	62.6	71.7	80.8						17.0
100	48.3	58.0	67.7	77.4							19.8

A PNEUMATIK FELFUVÁSA rendes körülmények között sem tartozik a legkellemesebb foglalkozások közé; hát még akkor, ha azt szélben, esőben, szóval kellemetlen körülmények közt kell végezni. E bajon a motor által hajtott pneumatik-szivattyukkal iparkodtak segiteni, melyek hajtásukat rendesen egy, a lenditőkeréknek szoritott, gummival vagy bőrrel bevont surlódó-korongtól nyerik. E szivattyuk jól beváltak, hátrányuk azonban, hogy a kocsiba kell őket beszerelni, ami egyes esetekben igen körülményes.

A Grouvelle és Arquembourg-féle „Gonfleuse" szivattyu e hiányokon óhajt segiteni. Lényegében egy igen kis méretü, könnyen kezelhető szivattyuból áll, melynek dugattyuját forgattyu és hajtórud által egy kis surlódókorong mozgatja; használatnál csak a kis korongot kell kézzel a motor forgásban levő lenditőkerekéhez szoritani s az egyik csőtoldathoz kapcsolt gummicső a süritett levegőt a légtömlőbe szállitja. A készülék két részre szedhető s kis helyfoglalásánál fogva a kocsi akármely zugában elfér.

A NEMZETKÖZI UTKONGRESSZUS ügyében, melynek a francia kormány által kidolgozott programmját mult számunkban közöltük, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán a kereskedelemügyi minisztériumban Hartig Sándor miniszteri tanácsos elnöklete alatt e tárgyban ma értekezlet volt. Résztvettek a minisztérium szakhivatalain és az államépitészeti hivatal főnökén kivül a Magyar Automobil-Club képviseletében Krisztinkovich Béla igazgató, a Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet részéről Zelovics Kornél titkár. Az értekezlet megállapitotta a kongresszusra küldendő jelentések tárgyait és fel fogja kérni az előkészitő munkálatok elvégzésére a Magyar Automobil-Clubot, a Mérnök- és Épitész-Egyletet, továbbá Budapest székesfővárost. A kongresszus október havában fog megtartatni.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL CLUB f. hó 12-én tartotta tizedik jubiláris közgyülését Solms-Braunfels Sándor herceg elnöklete alatt. A közgyülésen Fellner József titkár olvasta fel a Club tizéves működésének történetét, majd jelentést tett a Club jelenlegi helyzetéről, melyből kitünik, hogy a Club 1101 tagot számlál és a vagyon 137,286 K. 77 fillért tesz ki. A közgyülés a rendes tagok tagdijait tekintettel a Club mindinkább növekedő szükségleteire 150 koronára emelte fel. — A Club tulajdonképeni jubileuma már előzőleg, f. hó 6-án zajlott le egy fényes bankett keretében, amelyen főként Biehnert osztrák belügyminiszter, Matt táborszernagy felköszöntői és Lohner Lajos diszbeszéde keltettek feltünést. A jubileum alkalmából a Magyar Automobil Club táviratilag üdvözölte az osztrák testvéregyletet.

MOTORCSÓNAKOK ALBÁNIÁBAN. A Skutarii közigazgatási hatóság a portához kérvényt intézett motórcsónakoknak a Boyana folyón való forgalombahozatalára.

Versenyek.

OSZTRÁK MOTORKERÉKPÁRVERSENYEK. A bécsi *Allgemeiner Motorfahrerverband* a folyó évre a következő versenyeket irja ki: Május 31. *Riederberg-verseny* különféle fajtáju motorkerekek részére. Julius 12. *Wienerwaldi körverseny*, könnyü motorkerékpárok részére. Julius 28—29 vagy augusztus 15—16. Mellékkocsi megbizhatósági verseny Wien—Linz—Wien között, könnyü és nehéz motorkerékpárok részére. Azonfelül az osztrák császári jubileum alkalmával egy ischli kirándulás és egy tiroli turamenetet vett tervbe a Motorfahrerverband vezetősége.

A NÉMET TAUNUS-VERSENYUT végleg biztositva van, miután a német császár egy e célra összehivott értekezleten a Friedländer-Fuld pénzügyi tanácsos által eléje terjesztett terveket jóváhagyta. Az ut épitéséhez szükséges tőkét ugy vélik megszerezhetni, hogy Frankfurt városa és a wiesbadeni kormányzósági kerület egyenként 750,000 márkával, a hamburgi kerület 150,000 márkával, az usingeni kerület pedig 100,000 márkával járulna hozzá a költségekhez, a fenmaradó összeget pedig a német automobilgyárosok, az automobil-klubok kartellje és privát személyek fogják előlegezni.

A FRANCIA GRAND PRIX távját a minap állapitotta meg az Automobile Club de France sportbizottsága. A dieppei körpálya, mely 76.988 kilométer hosszu, ez évben is tizszer futandó be, vagyis a teljes körpálya 769 kilométert és 888 métert fog kitenni. A nagy kocsik Grand Prixjét megelőző Grand Prix des Voiturettes távja hat körben, azaz 461·928 kilométerben állapittatott meg. A Grand Prix nevezéseinek száma ismét növekedett egygyel, a Mercèdessel, ugy, hogy ma már tizennyolc a versenyzők száma. Az eddig jelentkezett versenyzők a következők: Germain (Degrais), Germain (Roche-Brault), Germène (Perpère), Benz (Hémery), Benz (Henriot), Benz (Erle), Fiat (Lancia), Fiat (Nazzaro), Fiat (Wagner), Panhard (Heah), Panhard (Farman), Panhard (Cissac), Motobloc (Courtade), Motobloc (Pierron), Motobloc (X . . . . .), Mercèdes (Poege), Mercèdes (Salzer), Mercèdes (Lautenschläger), Renault (Szisz), Renault (Cailleis), Renault (Dimitrievics), Opel (F. Opel), Opel (Michel), Opel (Jörns), Lorraine—Dietrich (Duray), Lorraine—Dietrich (X . . . .), Lorraine—Dietrich (X . . . .), The Austin (Parnes), The Austin (X . . . .), The Austin (X . . . .).

Azonfelül neveztek Porthos két kocsival, Bayard-Clement három kocsival, Brasier három kocsival, Itala három kocsival, Weigl három kocsival és az amerikai Thomas három kocsival.

Ezután jönnek a Grand-Prix des Voiturettes nevezései.

Isotta-Fraschini I (Minoia), Isotta-Frasini II (Trucco), Isotta-Fraschini III (Tamagni), Fouillaron I (Grillet), Lion-Peugeot I (Giuppone), Lion-Peugeot II (Goux), Lion-Peugeot III (Duvernoy), Rolland-Pilain I (X...), Rolland-Pilain II (X...), Rolland-Pilain III (X...), Guillemin-Le Gui I (Bordes), Guillemin-Le Gui II (Converset), Guillemin-Le Gui III (Hagnauer), Alcyon I (X...), Alcyon II (X...), Alcyon III (X...), Gregoire I (Duanip), Gregoire II (de Marne), Gregoire III (X...). Pneumatik állomásokat bejelentettek: Samson, Continental és Dunlop.

LAURIN & KLEMENT gyárt
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

AZ ÁLLANDÓ FRANCIA VERSENYPÁLYA A PUY DE DOME-HEGY KÖRÜL. A franciák büszkeségét igen bántja, hogy az angolok és németek megelőzik egy autodrom épitésében s azért nagy buzgalommal hozzáláttak egy francia autodrom létrehozásához. Sok gondot okozott a pálya helyének megválasztása, de most ugy látszik megtalálták az eszményi állandó versenypálya területét. A természeti szépségéről hires Auvergne-ben. A pályát az eruptiv képződésü Puy de Dome gránithegy lába körül tervezik, két egymást csak egy pontban metsző 20 klm.-es közel párhuzamos körben. A pálya fekvése rendkivül kedvező; majdnem egyenlő távolságban fekszik Lyontól, Bordeaux-tól, Marseille-től, Bayonne, Nantes és Tours városoktól. A Páris—Lyon—Meditarenne vasuttársaság pedig hajlandónak nyilatkozott egy, a pályához vezető vasut épitésére, mely a Páris—Clermonti utat, Sanct-Germain des Fottes érintésével 5 óra alatt tenné meg.

A német, svájczi, olasz és spanyol automobilisták sokkal jobb és könnyebb utakon fogják megközelithetni, mint akár az alsó szajnai, akár bármely pontját Franciaországnak.

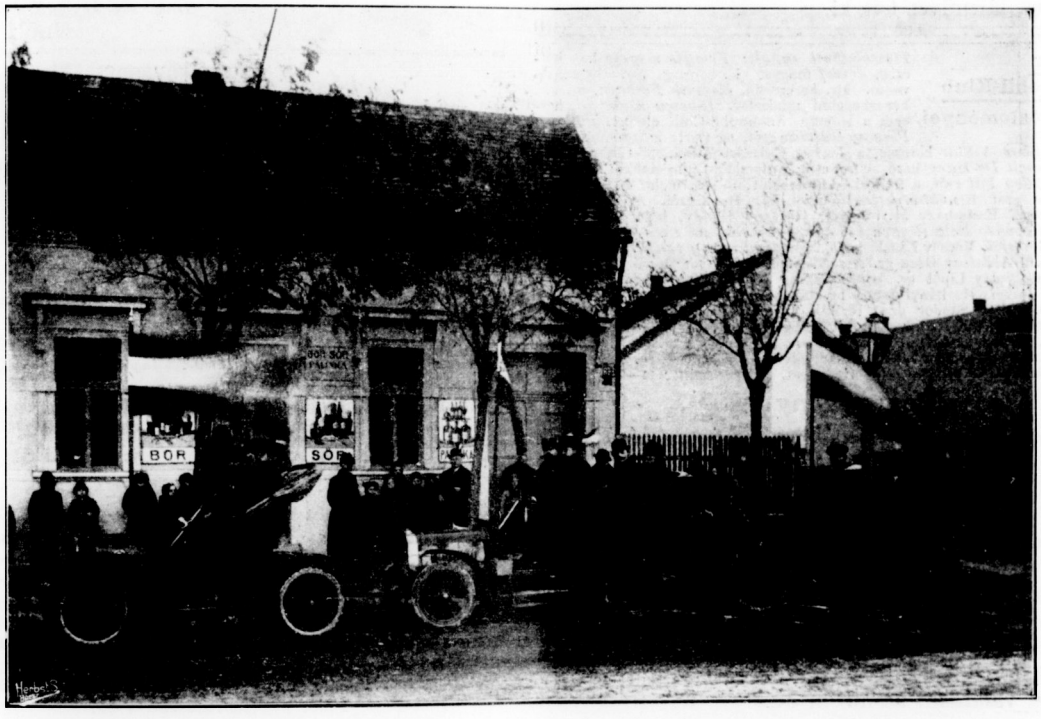
Az utat az eruptiv gránitba fogják részint bevágni, részint feltölteni.

Tekintve azt, hogy az ut kopár talajon van tervezve és semmiféle utat vagy vasutat nem keresztez, a kisajátitás egyrészt nagyon olcsó lesz, másrészt a hatóságnak semmiféle nehézséget sem fognak okozni. E kettős gyürü 24 méter széles lesz, két oldalról 1·2 méter magasságu földfalakkal határolva. Az utat végig válaszfal fogja két részre osztani, hatalmas ivlámpák lesznek 100 méterenként felállitva, melyek lehetővé teszik, hogy a nézőközönség még éjszaka is követhesse a verseny folyását. Az ut kettős domborulattal van tervezve s egy csatorna fogja középen az esővizet gyüjteni, mely azután alagcsövekkel az oldalárkokba vezettetik el.

M. Dersen, az AC. de France kiküldöttje és megbizottja, aki ezen helyet oly szerencsésen kikereste, kijelentette, hogy a versenypálya összes költsége legfeljebb 2 millió frank lesz és egy éven belül okvetlenül elkészül. A szükséges elektromos erőt turbinák által hajtott dinamókkal, a közeli kis Sioule patak fogja szolgáltatni, mely körülbelül 4000 lóerőt képvisel, melyből a szomszédos gyártelep csak 1500-at bir felhasználni.

Az összeg kétharmadát már eddig is biztositotta Clermont város tanácsa, a nagy gummigyárak és a Vichy-i kaszinók és szállodák; úgy, hogy tekintetbe véve azt a lelkesedést, melylyel ez eszmét az irányadó körök mindenütt felkarolják, a pálya hamaros elkészülte biztosra vehető.

ANGOL MOTORCSÓNAK TERMINUSOK. Az Angol Motorcsónak-Club a folyó évre a következő programmot állitotta fel. Junius 8—10. Ulton Broads regatta; julius 10. és 11. Dover regatta; julius 13. Dover-ostendei távverseny; julius 18. Ostendei regatta, (melyen a BMBC., mint rendező részt vesz); julius 16—23. az International Yacht Association regattája, rendezők a British MBC. és a Deutscher MYC.); augusztus 3—8. Cowes regatta; szeptember közepén Burnhand regatta.

A Gerstl K. J. Garage automobiljai az óbudai Botzenhardt választáson kortes szolgálatban.

Kereskedelem.

A MOTOSACOCHE. A Motosacoche kis kerékpárra szerelhető motor, amely nagyobb kerékpár-táskához (sacoche) hasonlit és fémszekrényben magában foglal egy teljes kipuffogós motort és annak müködésére szükséges összes szerveket. Innen is származik a név Motosacoche. A feltalálóknak egyik célja az volt, hogy ezen kis gép segélyével bármely kerékpárt néhány perc alatt motorkerékpárrá változtassanak át. Egy svájci gyárnak sikerült először készitteni egy oly gépet, amelynek 1¼ lóerős motorja egy kerékpárra, annak gyöngitése nélkül felszerelhető és rendkivül cse-

kély sulya dacára, mintegy 30 kilométeres sebességet tud kifejteni. A valóban érdekes szerkezet leirását jövő számunk egyikében fogjuk közölni.

SZENZÁCIÓS HIR AZ „ITALA" GYÁRRÓL. Mint Turinból jelentik, az „Itala" automobil-gyár ismeretlen okokból elbocsátotta összes munkásait. Minthogy az „Italia" gyár egyike a legszolidabb olasz vállalatoknak, azt hisszük, hogy ez a munkáselbocsátás valamely bérharccal áll kapcsolatban.

FRANCIA CÉGEK FELOSZLÁSA. Párisból érkezik a hir, hogy a Societé des Automobiles Brillié, mely a párisi omnibus-társaságnak anyaggyára, továbbá a „Compagnie Parisienne des Voitures Electriques Procèdes Krieger" liquidálnak.

OROSZ AUTOMOBIL BEVITEL. Oroszországba a mult év január hó elejétől október hó elsejéig, vagyis hét hónap alatt 111 alvázat, 81 kis kocsit, 252 nagy kocsit, tehát összesen 444 motóros járművet vittek be. Az 1906. év megfelelő időszakában a bevitel csak 242 motoros járművet tett ki.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: *Frigyes* magyar kir. herczeg, *József* magyar kir. herczeg, *Sarolta* szászweim. kir. herczegnő, *Kossuth Ferencz*, m. kir. kereskedelmi miniszter, *Bibescu György* herczeg a Román Automobil-Club elnöke, *Pötting-Persing Gusztáv* gróf, az Osztrák Automobil-Club tsb. elnöke, *Ratibor Viktor* herczeg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, *Zuylen De Nyevelt De Haar* báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: *Szapáry Pál* gróf, a franczia Automobil-Club stb. tagja. ***Elnök:*** *Andrássy Sándor* gróf ***Elnökhelyettes:*** Zichy Béla Rezső gróf. ***Igazgatóság:*** Blathy Ottó Titusz, Esterházy Móricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, *Krisztinkovich Béla* ***(ügyvezető igazgató),*** Molnár Ákos dr. ***(ügyész,)*** Thoroczkai Miklós gróf, Vécsey László báró. ***A választmány tagjai:*** Az igazgatóság tagjain kivül Andrássy Géza gr. Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Csonka János, Edelsheim-Gyulay Lipót gr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla. Gerbeaud Emil, Hatvany-József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály gr. Kovács László. Nagy Sándor dr., Nyirák Lajos, Varró Indár dr., Zsolnay Miklós. ***Club-titkár:*** ifj. Krisztinkovich Béla. ***Club-helyiség:*** Budapest, IV. kerület Kigyó-tér 1., Királyi bérpalota. ***Hivatalos irodai órák:*** d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leirások és szakárjegyzékek gyüjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. ***Sürgönyczim:*** Autoclub Budapest. ***Telefonszám:*** 11—70

Jegyzőkönyv

felvétetett a Magyar Automobil-Club igazgatóságának február hó 15-én tartott üléséről.

Jelen voltak: gr. Andrássy Sándor elnöklete alatt, Blathy O. Titusz, Hatvany Károly, Kobek Kornél, Molnár Ákos, br. Vécsey László és gr. Zichy Béla Rezső.

Jegyzőkönyvvezető: dr. Molnár Ákos ügyész.

Jegyzőkönyvhitelesitésre felkérettek: Kobek és br. Vécsey urak.

Az Automobil-Club igazgatósága azon alaptalan és méltatlan vádakkal szemben, amelyek Krisztinkovich Béla ügyvezető igazgató ellen több napilapban megjelentek, a következőket teszi közzé:

I. Krisztinkovich Béla nem igazgató, hanem a klub ügyvezetésével megbizott igazgatósági tag, aki a klub megbizásából a rövidség okáért neveztetik jogosan ügyvezető igazgatónak.

II. Ami a tagdijak kezelését illeti, erre nézve pedig a tényállás az: Miután Krisztinkovich Béla ügyvezető igazgató állását tisztán ügybuzgóságból, fizetés nélkül teljesiti, a pénzkezeléssel meg nem terhelhető és azt elvállalni nem is volna ő sem hajlandó, s ezért az igazgatóság egy pénzintézetet bizott meg a tagdijak beszedésével és kezelésével.

III. Ezuttal pedig a legnagyobb sajnálatát fejezi ki érdemdus és ügybuzgó igazgatójának méltatlan meghurcoltatásáért és változatlan bizalmáról továbbra is biztositja. Végül azon reményének ad kifejezést, hogy személye ellen irányuló méltatlan támadások az ügyek vezetésében el nem kedvetlenitik.

Az igazgatóság nevében:
gróf Andrássy Sándor, s. k.
elnök.

A SZÉKES-FŐVÁROSI M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJÜ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Ad 4480. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Illits József ur feljogosittatik 3669. motorszámu 8/10 lóerős, Puch-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területére való forgalomba hozására. Fenti rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 309. folyó szám alatt t. Illits József urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

—

Ad. 4479. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Rendes Sidon ur feljogosittatik 328. motorszámu 14/16. Laurin-Klement-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területére való forgalomba hozására, továbbá vezetője Ember Lajos jogosult automobilvezetésre. Fenti rendőrhatóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 353. folyó szám alatt Rendes Sidon urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát vegyék fel, a vezetési jegyzékben pedig ennek vezetőjét Ember Lajost 663. szám alatt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

IV. NEMZETKÖZI

AUTOMOBIL KIÁLLITÁS ÉS VÁSÁR

BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban

1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motortechnikával és touristikával vonatkozásban levő kiállitási tárgy bejelenthető naponkint délután 6—8 óra közt a **Magyar Automobil-Club titkárságánál,** IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállitási szabályzatok dijtalanul kaphatók és felvilágositások szivesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

gróf ZICHY BÉLA REZSŐ elnök, BLATHY OTTÓ TITUSZ alelnök, KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató, Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.

FÉNYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FÉLIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL kisczétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, ifj. KRISZTINKOVICH BÉLA titkár. Dr. MOLNÁR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN, Báró VÉCSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES,

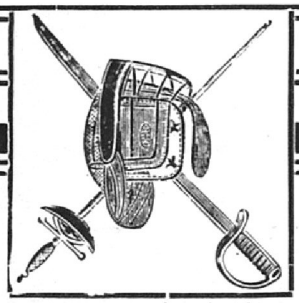
Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Legjobb turakocsi. Egyetlen tipus 24—30 lóerejü.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszeriával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

EGYLETEK, KÖRÖK ÉS AMATŐRÖK

A LEGJOBB VERONAI ÉS SOLINGENI

SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITŰNŐ KÉSZITMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 5.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drbja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitör aro- és fejvédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard-kesztyük drbja K 4.75 és 5.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk: Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemü sport-árukban. Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedoknek elonyárak! Árjegyzék ingyen és bérm.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA

SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

MEGHIVÁS

a

Pesti magyar kereskedelmi bank

66-ik rendes közgyülésére,

mely **1908. évi február hó 22-én délután 6 órakor** a bank helyiségeiben fog megtartatni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapitása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentés megszavazása.
3. Alapszabálymódositás.
4. Igazgatósági választások (az alapszabályok 36. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok ujból választhatók).
5. A felügyelő-bizottság választása.

☞ Az alapszabályok 19., 20. és 21. §-ai értelmében minden részvényes, kinek részvényei három hónappal a közgyülés előtt a bank könyveiben nevére be vannak jegyezve, jogositva van a közgyülésen résztvenni, vagy magát meghatalmazott által helyettesittetni, kinek azonban szintén szavazóképes részvényesnek kell lennie.

A szavazati jog érvényesithetése céljából a részvények szelvényekkel együtt az alapszabályok 18. §-a értelmében **folyó évi február 19-éig** az alant felsorolt helyek egyikén teendők le:

Budapesten: a bank értékpapir-pénztáránál,
Brassóban: a bank fiókjánál,
Debrecenben: az Alföldi takarékpénztárnál,
Eszéken: a bank fiókjánál,
Kassán: a Kassai jelzálogbanknál,
Kolozsvárott: az erdélyi bank és takarékpénztárnál,
Nagykanizsán: a bank fiókjánál,
Nagyszebenben: a bank fiókjánál,
Pozsonyban: a Pozsonyi II. ker. általános takarékpénztárnál,
Sopronban: a bank fiókjánál,
Szegeden: a May R. Miksa cégnél,
Temesvárott: a Délmagyarországi kereskedelmi és gazdasági bank r.-t.-nál.
Ujpesten: a bank fiókjánál,
Ujvidéken: a bank fiókjánál,

hol is az 1875. évi XXXVII. t.-c. 198. §-a és az alapszabályok 45. §-a értelmében a megvizsgált évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, nyolc nappal a közgyülés előtt átvehető.

Budapest, 1908. február hó 5-én. **Az igazgatóság.**

Weszely István

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

Jégsport felszerelések téli sport öltönyök és sapkák

A hirneves „ROHONCZY-COLUMBUS“

korcsolyák és „Achilles“ bokaszijak főraktára, Továbbá „Les Alexander“, Jackson Haines“, „Mars“, „Mercur“ és „Halifax“-korcsolyák

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Weszely István Budapest, IV., VÁCI-UTCA 9. SZ.

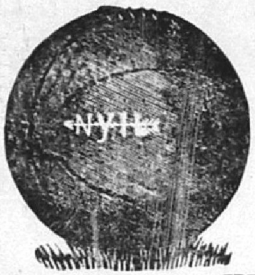
SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevü szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80—44.

MOTOSACOCHE

legkönnyebb kerékpár-motor.

Bármely kerékpár 5 perc alatt motorkerékpárrá alakitható át.

❀ ❀ ❀

Egyszerü!

Könnyü!

Olcsó!

❀ ❀ ❀

❀ ❀ ❀

Minden kerékpárosnak ajánljuk.

❀ ❀ ❀

BÁRDI GARAGE, Budapest

VI., Mozsár-utca 9. szám. (Fővárosi orfeum mellett.)